JASHER

CHƯƠNG 1

1 Đức Chúa Trời phán: “Chúng ta hãy tạo dựng con người theo hình ảnh của chúng ta, giống như chúng ta.” Và Đức Chúa Trời đã tạo dựng con người theo hình ảnh của Ngài.
2 Đức Chúa Trời nặn nên người từ đất, rồi hà hơi sự sống vào mũi người, và người trở thành một linh hồn sống có khả năng nói.
3 Chúa phán: "Con người sống một mình không tốt; Ta sẽ làm cho người có một người bạn đời giúp đỡ."
4 Đức Chúa Trời khiến A-đam ngủ say, và Ngài lấy một xương sườn của A-đam, đắp thịt vào đó, nặn thành hình và đem đến cho A-đam. A-đam tỉnh giấc, và kìa, một người phụ nữ đang đứng trước mặt ông.
5 Và ông nói: "Đây là xương của xương ta, và nó sẽ được gọi là người nữ, vì nó được lấy từ người nam; và A-đam đặt tên cho bà là Ê-va, vì bà là mẹ của tất cả những người sống."
6 Đức Chúa Trời ban phước cho họ và đặt tên họ là A-đam và Ê-va trong ngày Ngài tạo dựng họ, và Đức Chúa Trời phán rằng: Hãy sinh sôi nảy nở và làm cho đầy dẫy mặt đất.
7 Đức Chúa Trời đem A-đam và vợ ông vào vườn Ê-đen để canh tác và giữ gìn vườn ấy; Ngài phán bảo họ rằng: “Các ngươi được phép ăn trái của mọi cây trong vườn, nhưng không được ăn trái của cây biết điều thiện và điều ác, vì ngày nào các ngươi ăn trái ấy, chắc chắn các ngươi sẽ chết.”
8 Khi Đức Chúa Trời đã ban phước và truyền lệnh cho họ, Ngài rời khỏi họ, và A-đam cùng vợ ông ở trong vườn theo như lời Chúa đã truyền lệnh cho họ.
9 Và con rắn, mà Đức Chúa Trời đã tạo ra cùng với họ trên đất, đến với họ để xúi giục họ phạm tội, làm trái điều răn mà Đức Chúa Trời đã truyền cho họ.
10 Con rắn dụ dỗ người phụ nữ ăn trái cây tri thức, và người phụ nữ nghe theo lời con rắn, và nàng đã phạm lời Đức Chúa Trời, hái trái cây tri thức về điều thiện và điều ác mà ăn, rồi nàng lại hái trái đó đưa cho chồng mình và chồng nàng cũng ăn.
11 A-đam và vợ ông đã vi phạm điều răn mà Đức Chúa Trời đã truyền cho họ, và Đức Chúa Trời biết điều đó, Ngài nổi giận và rủa sả họ.
12 Ngày ấy, Đức Chúa Trời đuổi họ ra khỏi vườn Ê-đen, để họ cày cấy đất nơi họ đã từ đó mà ra; và họ đi đến ở phía đông vườn Ê-đen; A-đam ăn nằm với vợ mình là Ê-va, và bà sinh được hai con trai và ba con gái.
13 Bà đặt tên cho con trai cả là Cain, và nói rằng: "Tôi đã nhận được một người con trai từ Chúa", còn con trai út thì bà đặt tên là Abel, vì bà nói rằng: "Chúng ta đến thế gian trong sự hư không, và chúng ta cũng sẽ bị cất khỏi thế gian trong sự hư không."
14 Hai cậu con trai lớn lên, cha chúng chia cho chúng một phần đất; Cain làm nghề trồng trọt, còn Abel làm nghề chăn chiên.
15 Sau vài năm, họ dâng lễ vật tương xứng cho Đức Chúa Trời, Ca-in dâng hoa quả từ đất, còn A-bên dâng những con đầu lòng trong đàn chiên của mình, phần mỡ béo nhất. Đức Chúa Trời đoái thương A-bên và dâng lễ vật cho ông, và lửa từ trời giáng xuống thiêu rụi lễ vật ấy.
16 Đức Chúa Trời không đoái đến lễ vật của Cain, và Ngài cũng không chấp nhận, vì Cain đã dâng lên những lễ vật kém chất lượng hơn từ đất; và Cain ghen tị với em trai mình là Abel vì điều đó, nên hắn tìm cớ để giết Abel.
17 Một thời gian sau, Cain và Abel, em trai của Cain, cùng ra đồng làm việc; cả hai cùng ở ngoài đồng, Cain cày ruộng, còn Abel chăn bầy chiên; bầy chiên đi ngang qua phần đất mà Cain đã cày, và điều đó khiến Cain rất buồn.
18 Cain giận dữ đến gặp anh trai mình là Abel và nói với anh rằng: Giữa ta và ngươi có chuyện gì mà ngươi lại đến ở và chăn bầy chiên của ngươi trong đất của ta?
19 A-bên đáp lại anh trai mình là Ca-in và nói với anh rằng: Giữa ta và ngươi có điều gì mà ngươi lại được ăn thịt bầy chiên của ta và mặc lông của chúng làm áo?
20 Vậy nên, hãy cởi bỏ len của chiên ta mà ngươi đã mặc, và đền bù cho ta phần thịt và trái của chúng mà ngươi đã ăn; khi ngươi làm xong việc đó, ta sẽ rời khỏi đất của ngươi như ngươi đã nói.
21 Ca-in nói với anh trai mình là A-bên: “Nếu hôm nay ta giết ngươi, thì ai sẽ đòi lại máu ngươi từ ta?”
22 A-bên đáp lại Ca-in rằng: “Chắc chắn Đức Chúa Trời, Đấng đã tạo dựng chúng ta trên đất, Ngài sẽ báo thù cho ta, và Ngài sẽ đòi lại huyết của ta nếu ngươi giết ta. Vì Đức Giê-hô-va là Đấng phán xét và phân xử, chính Ngài sẽ báo trả con người theo tội lỗi của họ, và kẻ ác theo sự gian ác mà hắn đã làm trên đất.”
23 Và bây giờ, nếu ngươi giết ta tại đây, chắc chắn Đức Chúa Trời biết rõ ý đồ bí mật của ngươi, và sẽ phán xét ngươi về điều ác mà ngươi đã định làm với ta ngày hôm nay.
24 Khi Cain nghe những lời Abel, em trai mình, thì Cain nổi giận với Abel vì đã nói ra điều đó.
25 Cain vội vàng đứng dậy, lấy phần sắt của cái cày ruộng mình, bất ngờ đánh vào em trai mình và giết chết cậu; Cain đổ máu em trai mình là Abel xuống đất, và máu của Abel chảy lênh láng trên đất trước mặt bầy chiên.
26 Sau đó, Cain hối hận vì đã giết anh trai mình, và anh ta vô cùng đau buồn, khóc than về anh trai mình và điều đó làm anh ta phiền muộn hết sức.
27 Ca-in đứng dậy, đào một cái hố trong ruộng, đặt thi thể anh trai mình vào đó, rồi lấp đất lên.
28 Đức Chúa Trời biết điều Ca-in đã làm với anh mình, và Đức Chúa Trời hiện ra với Ca-in và phán cùng anh rằng: “A-bên, em ngươi, người đã ở với ngươi, đâu rồi?”
29 Ca-in giả vờ và nói: "Tôi không biết, tôi có phải là người trông nom anh trai tôi không?" Đức Chúa Trời phán cùng ông: "Ngươi đã làm gì vậy? Tiếng máu của anh ngươi kêu thấu đến ta từ nơi ngươi đã giết anh ta."
30 Vì ngươi đã giết anh trai mình và giả vờ trước mặt ta, và ngươi tưởng rằng ta không thấy ngươi, cũng không biết hết mọi việc ngươi làm.
31 Nhưng ngươi đã làm điều đó và đã giết anh trai mình cách vô cớ, bởi vì anh ấy đã nói đúng với ngươi; vậy nên, ngươi đáng bị nguyền rủa khỏi đất, nơi đã mở miệng ra để nhận lấy máu anh trai ngươi từ tay ngươi, và nơi ngươi đã chôn anh ấy.
32 Khi ngươi cày cấy, đất sẽ không còn sinh lực cho ngươi như thuở ban đầu nữa, vì đất sẽ mọc gai góc và cỏ dại, và ngươi sẽ phải lang thang khắp đất cho đến ngày ngươi chết.
33 Bấy giờ, Ca-in rời khỏi nơi ở của Đức Chúa Trời, đi lang thang khắp vùng đất phía đông Ê-đen, cả ông và mọi vật thuộc về ông.
34 Trong những ngày ấy, Ca-in ăn nằm với vợ mình, và nàng thụ thai rồi sinh một con trai. Ca-in đặt tên con là Ê-

nóc, và nói rằng: "Vào thời ấy, Đức Chúa Trời bắt đầu ban cho ông sự yên nghỉ và bình an trên đất."
35 Bấy giờ, Ca-in cũng bắt đầu xây dựng một thành; ông xây xong thành và đặt tên thành là Ê-nóc, theo tên con trai mình; vì trong những ngày ấy, Đức Chúa Trời đã ban cho ông sự yên nghỉ trên đất, và ông không còn phải đi lang thang như thuở ban đầu nữa.
36 Irad sinh ra Enoch, và Irad sinh ra Mechuyael, và Mechuyael sinh ra Methusael.

CHƯƠNG 2

1 Đến năm thứ 130 đời A-đam trên đất, ông lại ăn nằm với Ê-va, và bà thụ thai rồi sinh một con trai giống ông và theo hình ảnh ông; bà đặt tên con là Sê-th, và nói rằng: "Vì Đức Chúa Trời đã lập cho tôi một dòng dõi khác thay thế A-bên, vì Ca-in đã giết A-bên."
2 Sét sống được một trăm lẻ năm năm, rồi sinh một con trai; Sét đặt tên con trai mình là Ê-nốt, vì trong thời ấy, con cái loài người bắt đầu sinh sôi nảy nở, và làm khổ tâm hồn và lòng mình bằng cách phạm tội và nổi loạn chống lại Đức Chúa Trời.
3 Vào thời Ê-nốt, con cái loài người tiếp tục nổi loạn và phạm tội chống lại Đức Chúa Trời, làm cho cơn giận của Đức Chúa Trời đối với con cái loài người càng thêm gia tăng.
4 Và con cái loài người đi thờ phượng các thần khác, và họ quên mất Đức Chúa Trời, Đấng đã tạo dựng họ trên đất; trong những ngày ấy, con cái loài người làm ra các tượng bằng đồng, sắt, gỗ và đá, rồi quỳ lạy và thờ phượng chúng.
5 Và mỗi người đều lập thần riêng của mình và thờ lạy thần ấy; con cái loài người đã lìa bỏ Đức Chúa Trời suốt thời Ê-nốt và con cháu ông; và cơn giận của Đức Chúa Trời nổi lên vì những việc làm và sự ghê tởm mà họ đã phạm trên đất.
6 Đức Chúa Trời khiến nước sông Gihon tràn ngập họ, hủy diệt và tiêu diệt họ, Ngài cũng hủy diệt một phần ba trái đất; nhưng dù vậy, con cái loài người vẫn không từ bỏ đường lối gian ác của mình, và tay họ vẫn tiếp tục làm điều ác trước mặt Đức Chúa Trời.
7 Trong những ngày ấy, đất không gieo trồng cũng không gặt hái; con cái loài người cũng không có thức ăn, và nạn đói rất lớn trong những ngày ấy.
8 Và hạt giống mà họ gieo trong những ngày ấy đã mọc lên gai góc, cỏ dại và bụi rậm; vì từ thời A-đam đã có lời tuyên bố này về trái đất, về lời nguyền rủa của Đức Chúa Trời, Ngài đã nguyền rủa trái đất vì tội lỗi mà A-đam đã phạm trước mặt Chúa.
9 Khi loài người tiếp tục nổi loạn và phạm tội chống lại Đức Chúa Trời, và làm hư hỏng đường lối của mình, thì trái đất cũng trở nên hư hỏng.
10 Ênốt sống đến chín mươi năm và sinh ra Cainan;
11 Cainan lớn lên và được bốn mươi tuổi, trở nên khôn ngoan, hiểu biết và giỏi giang trong mọi sự khôn ngoan, và ông cai trị tất cả con cái loài người, dẫn dắt con cái loài người đến sự khôn ngoan và hiểu biết; vì Cainan là một người rất khôn ngoan và hiểu biết trong mọi sự khôn ngoan, và nhờ sự khôn ngoan của mình, ông cai trị các thần linh và ma quỷ;
12 Cainan nhờ sự khôn ngoan của mình biết rằng Đức Chúa Trời sẽ hủy diệt con cái loài người vì tội lỗi họ đã phạm trên đất, và rằng trong những ngày cuối cùng, Chúa sẽ giáng trận lụt xuống trên họ.
13 Trong những ngày ấy, Cainan đã viết trên các bảng đá những điều sẽ xảy ra trong tương lai, và ông cất giữ chúng trong kho báu của mình.
14 Cainan lên ngôi vua trên toàn trái đất, và ông đã thuyết phục một số người trong loài người phục vụ Đức Chúa Trời.
15 Khi Cainan được bảy mươi tuổi, ông sinh được ba con trai và hai con gái.
16 Đây là tên của các con Cainan: con trai cả tên là Mahlallel, con thứ hai là Enan, con thứ ba là Mered, và các con gái của họ là Adah và Zillah; đây là năm người con của Cainan.
17 Lamech, con trai của Methusael, kết hôn với Cainan, và lấy hai con gái của Cainan làm vợ. Adah thụ thai và sinh một con trai cho Lamech, và bà đặt tên con là Jabal.
18 Bà lại thụ thai và sinh một con trai, đặt tên là Giu-ba; còn Si-la, em gái bà, thì hiếm muộn trong những ngày đó và không có con cái.
19 Vì trong những ngày ấy, con cái loài người bắt đầu phạm tội nghịch cùng Đức Chúa Trời, và vi phạm các điều răn mà Ngài đã truyền cho A-đam, là phải sinh sôi nảy nở trên đất.
20 Một số người trong số họ đã khiến vợ mình uống một thứ nước khiến họ vô sinh, để họ giữ được vóc dáng và vẻ đẹp của họ không bị phai tàn.
21 Khi con trai loài người đem vợ mình đi uống rượu, Zillah cũng uống cùng họ.
22 Và những người phụ nữ sinh con trở nên đáng ghê tởm trong mắt chồng mình khi họ trở thành góa phụ, trong khi chồng họ còn sống, vì họ chỉ gắn bó với những người phụ nữ hiếm muộn.
23 Và đến cuối thời kỳ, khi Zillah đã già, Đức Chúa Trời mở lòng bà ra.
24 Bà thụ thai và sinh một con trai, đặt tên là Tubal Cain, và nói rằng: "Sau khi tôi đã héo mòn, tôi đã nhận được con trai này từ Đức Chúa Trời Toàn Năng."
25 Bà lại thụ thai và sinh một con gái, đặt tên là Naamah, vì bà nói rằng: Sau khi tôi đã héo mòn, tôi đã được hưởng niềm vui và hạnh phúc.
26 Lamech đã già yếu, mắt ông mờ đến nỗi không nhìn thấy gì, và Tubal Cain, con trai ông, dẫn ông đi. Một ngày nọ, Lamech đi ra đồng, Tubal Cain, con trai ông, cũng đi cùng. Trong khi họ đang đi trên đồng, Cain, con trai của Adam, tiến đến gần họ; vì Lamech đã rất già và không nhìn thấy gì nhiều, còn Tubal Cain, con trai ông, còn rất trẻ.
27 Tubal Cain bảo cha mình giương cung, và dùng tên bắn trúng Cain, người còn ở xa, và giết chết hắn, vì hắn trông giống như một con thú đối với họ.
28 Nhưng những mũi tên vẫn găm vào người Cain dù ông ở xa chúng, và ông ngã xuống đất mà chết.
29 Đức Chúa Trời đã báo trả tội ác của Ca-in theo sự gian ác mà hắn đã gây ra cho em trai mình là A-bên, đúng như lời Đức Chúa Trời đã phán.
30 Khi Cain chết, Lamech và Tubal đến xem con vật mà họ đã giết, và họ thấy, kìa, Cain, ông nội của họ, đã ngã chết trên đất.
31 Lamech rất đau lòng vì đã làm điều đó, và ông vỗ tay vào nhau đánh con trai mình, khiến nó chết.

32 Các vợ của Lamech nghe thấy việc Lamech đã làm, liền tìm cách giết ông.
33 Từ ngày đó, các vợ của Lamech ghét ông, vì ông đã giết Cain và Tubal Cain, nên các vợ của Lamech đã ly dị ông và không nghe lời ông trong những ngày đó.
34 Lamech đến gặp các vợ mình và nài nỉ họ lắng nghe ông về việc này.
35 Và ông nói với hai vợ mình là Adah và Zillah rằng: Hỡi các vợ của Lamech, hãy nghe lời ta, hãy chú ý đến những lời ta nói, vì bây giờ các ngươi đã tưởng tượng và nói rằng ta đã giết một người đàn ông bằng vết thương của mình, và một đứa trẻ bằng những cú đánh của mình mà chúng không hề phạm tội gì; nhưng chắc chắn các ngươi biết rằng ta đã già và tóc bạc, mắt ta đã nặng trĩu vì tuổi già, và ta đã làm điều này một cách vô ý.
36 Các vợ của Lamech nghe ông nói về việc đó, và họ trở về với ông theo lời khuyên của tổ phụ Adam, nhưng từ đó về sau họ không sinh con cho ông nữa, vì biết rằng cơn giận của Đức Chúa Trời đang gia tăng trong những ngày đó đối với con cái loài người, để hủy diệt họ bằng nước lụt vì những việc làm xấu xa của họ.
37 Mahlallel, con trai của Cainan, sống được sáu mươi lăm năm và sinh ra Jared; Jared sống được sáu mươi hai năm và sinh ra Enoch.

CHƯƠNG 3

1 Ênóc sống được sáu mươi lăm năm và sinh ra Mê-tu-sa; sau khi sinh ra Mê-tu-sa, Ênóc bước đi cùng Đức Chúa Trời, phụng sự Chúa và khinh bỉ những đường lối xấu xa của loài người.
2 Tâm hồn của Ênóc được bao bọc trong sự dạy dỗ của Chúa, trong tri thức và sự hiểu biết; và ông khôn ngoan lui về khỏi con cái loài người, và ẩn mình khỏi họ trong nhiều ngày.
3 Sau nhiều năm phục vụ Chúa và cầu nguyện trước mặt Ngài tại nhà mình, một thiên sứ của Chúa từ trời gọi ông, và thiên sứ nói: "Tôi đây."
4 Và Ngài phán: Hãy đứng dậy, ra khỏi nhà ngươi và nơi ngươi đang ẩn náu, và ra gặp con cái loài người, để dạy họ con đường họ phải đi và công việc họ phải hoàn thành để được vào vào đường lối của Đức Chúa Trời.
5 Theo lời Chúa phán, Ê-nóc đứng dậy, rời khỏi nhà, khỏi nơi ở và khỏi căn phòng mình ẩn náu; ông đi đến với con cái loài người và dạy họ đường lối của Chúa, rồi lúc ấy ông triệu tập con cái loài người lại và truyền đạt cho họ lời dạy dỗ của Chúa.
6 Và ông truyền lệnh loan báo điều đó khắp mọi nơi con người có ở, rằng: "Ai muốn biết đường lối của Chúa và những việc lành, hãy đến với Ênóc."
7 Bấy giờ, toàn thể con cái loài người đều tụ họp lại với ông, vì tất cả những ai mong muốn điều này đều đến gặp Ê-nóc, và Ê-nóc cai trị con cái loài người theo lời Chúa phán, họ đến và cúi lạy ông, nghe lời ông phán.
8 Thần của Đức Chúa Trời ở trên Ê-nóc, và ông dạy dỗ mọi người về sự khôn ngoan của Đức Chúa Trời và các đường lối của Ngài; con cái loài người phụng sự Chúa suốt những ngày Ê-nóc sống, và họ đến để nghe sự khôn ngoan của ông.
9 Tất cả các vua của loài người, từ vua đầu tiên đến vua cuối cùng, cùng với các quan lại và quan xét của họ, đều đến gặp Ê-nóc khi nghe về sự khôn ngoan của ông, và họ cúi lạy ông, đồng thời xin Ê-nóc được làm vua cai trị họ, và ông đã đồng ý.
10 Họ tập hợp lại, tổng cộng một trăm ba mươi vua và các hoàng tử, và họ lập Ê-nóc làm vua cai trị họ, và tất cả đều nằm dưới quyền cai quản và chỉ huy của ông.
11 Ênóc dạy họ sự khôn ngoan, tri thức và đường lối của Chúa; ông lập hòa bình giữa họ, và hòa bình ngự trị khắp trái đất trong suốt cuộc đời của Ênóc.
12 Ênóc trị vì loài người hai trăm bốn mươi ba năm, ông đối xử công chính và ngay thẳng với toàn dân, và dẫn dắt họ theo đường lối của Chúa.
13 Đây là gia phả của Ênóc, Mê-sê-sa, Ê-li-sa và Ê-li-mê-léc, ba người con trai; hai chị em gái của họ là Mê-ca và Na-ma. Mê-sê-sa sống được tám mươi bảy năm và sinh ra La-mê-ch.
14 Vào năm thứ 56 đời của Lamech, A-đam qua đời; ông thọ 930 tuổi, và hai con trai ông, cùng với Ê-nóc và Mê-tu-sa-la, đã chôn cất ông rất long trọng, như chôn cất các vua, trong hang động mà Đức Chúa Trời đã chỉ cho ông.
15 Tại nơi đó, toàn thể con cái loài người đều than khóc và thương tiếc A-đam; vì vậy, điều đó đã trở thành một tục lệ giữa con cái loài người cho đến ngày nay.
16 Và A-đam chết vì ăn trái cây tri thức; ông và con cháu ông sau đó cũng chết, như Đức Chúa Trời đã phán.
17 Vào năm A-đam qua đời, tức là năm thứ hai trăm bốn mươi ba triều đại của Ê-nóc, Ê-nóc quyết định tách mình khỏi con cái loài người và giữ kín mình như thuở ban đầu để phụng sự Chúa.
18 Ênóc làm như vậy, nhưng không hoàn toàn giấu mình khỏi họ, mà tránh xa con cái loài người ba ngày, rồi sau đó đến gặp họ một ngày.
19 Trong ba ngày ở trong phòng, ông cầu nguyện và ngợi khen Chúa, Đức Chúa Trời của ông. Ngày ông ra đi và hiện ra với thần dân, ông dạy họ về đường lối của Chúa, và mọi điều họ hỏi ông về Chúa, ông đều giải thích cho họ.
20 Ông cứ làm như vậy trong nhiều năm, sau đó ông ẩn mình sáu ngày, rồi hiện ra với dân mình một ngày trong bảy ngày; sau đó một tháng một lần, rồi một năm một lần, cho đến khi tất cả các vua, các hoàng tử và con cái loài người đều tìm kiếm ông, và lại muốn được nhìn thấy mặt Ê-nóc và nghe lời ông; nhưng họ không thể, vì tất cả con cái loài người đều rất sợ Ê-nóc, và họ sợ đến gần ông vì vẻ mặt kính sợ như thần thánh của ông; vì vậy không ai dám nhìn ông, vì sợ rằng mình sẽ bị trừng phạt và chết.
21 Tất cả các vua và các hoàng tử đều quyết định triệu tập con cái loài người lại và đến gặp Ê-nóc, với ý nghĩ rằng họ có thể nói chuyện với ông vào lúc ông ra giữa họ, và họ đã làm như vậy.
22 Đến ngày ấy, Ê-nóc đi ra, và tất cả mọi người tụ họp lại đến gặp ông. Ê-nóc truyền đạt lời của Chúa cho họ, dạy họ sự khôn ngoan và tri thức. Họ quỳ xuống trước mặt ông và nói: "Vua muôn năm! Vua muôn năm!"
23 Một thời gian sau, khi các vua, các hoàng tử và con cái loài người đang nói chuyện với Ê-nóc, và Ê-nóc đang dạy họ về đường lối của Đức Chúa Trời, thì một thiên sứ của Chúa từ trời gọi Ê-nóc lên, và muốn đưa ông lên trời để ông làm vua cai trị con cái Đức Chúa Trời, như ông đã cai trị con cái loài người trên đất.
24 Khi Ê-nóc nghe điều ấy, ông đi triệu tập tất cả dân cư trên đất, dạy họ sự khôn ngoan và tri thức, ban cho họ

những chỉ dẫn thiêng liêng, và nói với họ rằng: "Ta đã được gọi lên trời, vì vậy ta không biết ngày ta đi."
25 Vậy nên, trước khi ta lìa đời, ta sẽ dạy các ngươi sự khôn ngoan và tri thức, và sẽ chỉ bảo các ngươi cách làm thế nào để sống trên đất; và Ngài đã làm như vậy.
26 Rồi Ngài dạy họ sự khôn ngoan và tri thức, ban cho họ lời chỉ dẫn, và Ngài quở trách họ, và Ngài đặt trước mặt họ các luật lệ và phán quyết để tuân giữ trên đất, và Ngài lập hòa bình giữa họ, và Ngài dạy họ sự sống đời đời, và ở lại với họ một thời gian để dạy họ tất cả những điều đó.
27 Bấy giờ, con cái loài người đang ở cùng Ê-nóc, và Ê-nóc đang nói chuyện với họ, thì họ ngước mắt lên, và một hình ảnh giống như một con ngựa lớn từ trời giáng xuống, và con ngựa ấy đi đi lại lại trên không trung;
28 Họ thuật lại cho Ê-nóc những điều họ đã thấy, và Ê-nóc nói với họ: "Vì ta mà con ngựa này xuống đất; thời điểm ta phải rời xa các ngươi đã đến, và các ngươi sẽ không còn thấy ta nữa."
29 Lúc ấy, con ngựa xuống và dừng lại trước mặt Ê-nóc, và tất cả con cái loài người đang ở cùng Ê-nóc đều thấy nó.
30 Bấy giờ, Ê-nóc lại sai người rao truyền rằng: "Ai yêu mến đường lối của Đức Giê-hô-va, Đức Chúa Trời mình, ở đâu? Hãy đến gặp Ê-nóc ngay hôm nay, trước khi người ấy bị cất khỏi chúng ta."
31 Ngày đó, tất cả con cái loài người tụ họp lại và đến gặp Ê-nóc; tất cả các vua trên đất cùng các quan lại và cố vấn của họ cũng ở lại với ông ngày đó; Ê-nóc dạy dỗ con cái loài người sự khôn ngoan và tri thức, và ban cho họ sự hướng dẫn thiêng liêng; ông dặn dò họ phải phụng sự Chúa và bước đi theo đường lối của Ngài suốt đời, và ông tiếp tục giữ hòa bình giữa họ.
32 Sau đó, Ngài đứng dậy, cưỡi ngựa đi ra và toàn thể con cái loài người đi theo Ngài, khoảng tám trăm nghìn người; họ đi cùng Ngài một ngày đường.
33 Đến ngày thứ hai, ông nói với họ: "Hãy trở về lều của các ngươi, tại sao các ngươi lại muốn đi? Có lẽ các ngươi sẽ chết mất." Một số người trong số họ đã bỏ ông, còn những người ở lại thì đi theo ông suốt sáu ngày đường; và Ê-nóc ngày nào cũng nói với họ: "Hãy trở về lều của các ngươi, kẻo các ngươi sẽ chết mất." Nhưng họ không muốn trở về, và họ đã đi theo ông.
34 Đến ngày thứ sáu, một số người vẫn ở lại và bám lấy ông, rồi nói với ông rằng: "Chúng tôi sẽ đi với ông đến nơi ông đi; như Đức Chúa Trời hằng sống, chỉ có sự chết mới phân rẽ chúng ta được."
35 Họ nài nỉ được đi theo Ngài đến nỗi Ngài không còn nói chuyện với họ nữa; và họ đi theo Ngài và không chịu trở lại;
36 Khi các vua trở về, họ cho lập sổ dân số để biết số người còn lại đi cùng Ê-nóc; và vào ngày thứ bảy, Ê-nóc thăng thiên trong một cơn gió lốc, cùng với ngựa và xe lửa.
37 Đến ngày thứ tám, tất cả các vua từng ở cùng Ê-nóc đều sai người đi triệu tập số người đã ở cùng Ê-nóc tại nơi ông thăng thiên về trời.
38 Các vua đều đến nơi đó và thấy đất phủ đầy tuyết, trên tuyết có những tảng đá lớn bằng tuyết. Một vị nói với vị kia: "Hãy đến, chúng ta hãy phá tuyết lên xem sao. Có lẽ những người ở lại với Ê-nóc đã chết và đang nằm dưới những tảng đá tuyết." Họ tìm kiếm nhưng không thấy ông, vì ông đã lên trời.

CHƯƠNG 4

1. Và suốt quãng đời Ênóc sống trên đất là ba trăm sáu mươi lăm năm.
2 Khi Ê-nóc đã lên trời, tất cả các vua trên đất đều đứng dậy, đem Mê-tu-sa-la, con trai ông, làm phép xức dầu cho ông, và lập ông làm vua thay cha mình.
3 Và Methuselah sống ngay thẳng trước mặt Đức Chúa Trời, như cha ông là Enoch đã dạy ông, và suốt đời ông cũng dạy dỗ con cái loài người về sự khôn ngoan, tri thức và lòng kính sợ Đức Chúa Trời, và ông không hề lìa bỏ con đường tốt lành, cũng không đi lệch sang bên phải hay bên trái.
4 Nhưng trong những ngày cuối đời của Methuselah, con cái loài người đã lìa bỏ Chúa, họ làm hư hoại trái đất, họ cướp bóc và tàn phá lẫn nhau, họ nổi loạn chống lại Đức Chúa Trời và họ phạm tội, họ làm hư hỏng đường lối của mình, và họ không chịu nghe tiếng của Methuselah, nhưng đã nổi loạn chống lại ông.
5 Đức Chúa Trời vô cùng nổi giận với họ, và Ngài tiếp tục hủy diệt dòng dõi trong những ngày ấy, đến nỗi trên đất không còn gieo trồng cũng không còn gặt hái.
6 Vì khi họ gieo đất để kiếm lương thực nuôi sống, thì gai góc và cỏ dại mọc lên, điều mà họ không gieo.
7 Nhưng con cái loài người vẫn không từ bỏ đường lối gian ác của mình, tay họ vẫn tiếp tục làm điều ác trước mặt Đức Chúa Trời, và họ chọc giận Chúa bằng những đường lối gian ác của mình, khiến Chúa rất nổi giận và hối tiếc vì đã tạo dựng loài người.
8 Và ông ta đã nghĩ đến việc tiêu diệt và hủy diệt họ, và ông ta đã làm như vậy.
9 Vào những ngày ấy, khi Lamech, con trai của Methuselah, được một trăm sáu mươi tuổi, thì Seth, con trai của Adam, qua đời.
10 Và suốt đời Seth là chín trăm mười hai năm, rồi ông qua đời.
11 Lamech được 180 tuổi khi cưới Ashmua, con gái của Elisha, cháu của Enoch, và nàng có thai.
12 Bấy giờ, con người gieo trồng đất, thu hoạch được ít lương thực, nhưng họ vẫn không từ bỏ đường lối gian ác của mình, phạm tội và nổi loạn chống lại Đức Chúa Trời.
13 Vợ của Lamech thụ thai và sinh cho ông một con trai vào thời điểm đó, tức là vào ngày chuyển giao năm.
14 Và Mê-tu-sa-la đặt tên con là Nô-ê, nói rằng: "Trong những ngày ấy, đất được yên bình và không bị hư hoại." Và La-mê-ch, cha của con, đặt tên con là Mê-na-chê, nói rằng: "Người này sẽ an ủi chúng ta trong công việc và sự lao nhọc khốn khổ của chúng ta trên đất mà Đức Chúa Trời đã rủa sả."
15 Đứa trẻ lớn lên và được cai sữa, rồi sống theo đường lối của cha mình là Mê-tu-sa-la, trọn vẹn và ngay thẳng trước mặt Đức Chúa Trời.
16 Trong những ngày ấy, toàn thể con cái loài người đã lìa bỏ đường lối của Chúa, sinh sôi nảy nở khắp mặt đất, dạy nhau những điều ác và tiếp tục phạm tội nghịch cùng Chúa.
17 Và mỗi người tự lập cho mình một thần, họ cướp bóc và tàn phá nhà người lân cận cũng như bà con thân thuộc của mình, họ làm bại hoại trái đất, và trái đất đầy rẫy bạo lực.
18 Các quan xét và các nhà cầm quyền thời đó đi đến chỗ các con gái loài người và cưỡng đoạt vợ của họ theo ý muốn của mình; con cái loài người thời đó cũng lấy gia súc, thú vật trên đồng và chim trời, dạy chúng lai giống các loài

vật với nhau để chọc giận Chúa; và Đức Chúa Trời thấy khắp đất đều hư nát, vì mọi loài người và mọi loài vật đều đã hư nát đường lối của mình trên đất.
19 Chúa phán: Ta sẽ xóa sổ loài người mà Ta đã tạo dựng khỏi mặt đất, phải, từ loài người cho đến loài chim trời, cùng với gia súc và thú vật ngoài đồng, vì Ta hối hận vì đã tạo dựng chúng.
20 Tất cả những người bước theo đường lối của Chúa đều chết trong những ngày ấy, trước khi Chúa giáng tai họa mà Ngài đã báo trước xuống loài người; vì điều đó đến từ Chúa, để họ không thấy tai họa mà Chúa đã phán về con cái loài người.
21 Nô-ê được ơn trước mặt Đức Chúa Trời, và Đức Chúa Trời chọn ông và con cháu ông để sinh sôi nảy nở khắp mặt đất.

CHƯƠNG 5

1 Vào năm thứ 84 đời Nô-ê, Ê-nóc, con trai của Sê-th, qua đời; ông thọ 905 tuổi khi mất.
2 Đến năm thứ 179 đời Nô-ê, Ca-nan, con trai của Ê-nốt, qua đời; Ca-nan sống được 910 năm, rồi cũng qua đời.
3 Đến năm thứ hai trăm ba mươi tư đời Nô-ê, Ma-la-lê, con trai của Ca-nan, qua đời; Ma-la-lê sống được tám trăm chín mươi lăm năm, rồi ông cũng qua đời.
4 Trong những ngày ấy, Jared, con trai của Mahlallel, qua đời vào năm thứ 336 đời Noah; và Jared sống được 962 năm, rồi ông qua đời.
5 Tất cả những người theo Chúa đều chết trong những ngày ấy, trước khi họ thấy được tai họa mà Đức Chúa Trời đã báo trước sẽ giáng xuống đất.
6 Sau nhiều năm trôi qua, đến năm thứ 480 đời Nô-ê, khi tất cả những người theo Chúa đều đã chết, chỉ còn lại Mê-tu-sa-la, Đức Chúa Trời phán cùng Nô-ê và Mê-tu-sa-la rằng:
7 Hãy nói và loan báo cho con cái loài người rằng: Chúa phán như vậy: Hãy từ bỏ những đường lối gian ác và khước từ những việc làm xấu xa của các ngươi; Chúa sẽ hối hận về điều ác mà Ngài đã định giáng xuống các ngươi, và điều đó sẽ không xảy ra.
8 Vì Chúa phán như vậy: Này, ta ban cho các ngươi thời hạn một trăm hai mươi năm; nếu các ngươi ăn năn trở lại cùng ta và từ bỏ những đường lối gian ác của mình, thì ta cũng sẽ bỏ điều ác mà ta đã báo trước cho các ngươi, và điều ác đó sẽ không còn tồn tại nữa, Chúa phán vậy.
9 Nô-ê và Mê-tu-sa-la đã truyền đạt tất cả những lời của Chúa cho con cái loài người, ngày này qua ngày khác, liên tục nói chuyện với họ.
10 Nhưng con cái loài người không chịu nghe lời họ, cũng không để ý đến lời họ nói, và họ cứng đầu.
11 Đức Chúa Trời ban cho họ thời hạn một trăm hai mươi năm, phán rằng: Nếu họ trở lại, thì Đức Chúa Trời sẽ hối hận về điều ác, để không hủy diệt trái đất.
12 Trong những ngày ấy, Nô-ê, con trai của La-mê, không lấy vợ để sinh con, vì ông nói rằng: "Chắc chắn bây giờ Đức Chúa Trời sẽ hủy diệt trái đất, vậy thì lúc đó ta còn phải sinh con làm gì?"
13 Nô-ê là người công chính, ông hoàn hảo trong thế hệ mình, và Đức Chúa Trời đã chọn ông để sinh ra dòng dõi trên khắp mặt đất.
14 Đức Chúa Trời phán cùng Nô-ê rằng: "Hãy cưới vợ và sinh con, vì ta thấy ngươi là người công chính trong thế hệ này."
15 Ngươi sẽ gây dựng dòng dõi, và con cái ngươi sẽ ở cùng ngươi, giữa lòng đất; Nô-ê đi lấy vợ, và ông chọn Na-ama, con gái của Ê-nóc, bà năm trăm tám mươi tuổi.
16 Khi Nô-ê được 498 tuổi, ông cưới Naamah làm vợ.
17 Naamah thụ thai và sinh một con trai, đặt tên là Japheth, và nói rằng: "Đức Chúa Trời đã cho tôi được gia tăng dòng dõi trên đất"; rồi bà lại thụ thai và sinh một con trai nữa, đặt tên là Shem, và nói rằng: "Đức Chúa Trời đã cho tôi làm người còn sót lại, để tôi gây dựng dòng dõi giữa muôn loài".
18 Khi Naamah sinh Sem, Nô-ê được năm trăm lẻ hai tuổi, và các con trai lớn lên và đi theo đường lối của Chúa, trong tất cả những điều mà Mê-tu-sê và Nô-ê, cha của chúng, đã dạy dỗ chúng.
19 Lamech, cha của Noah, qua đời trong những ngày ấy; nhưng ông không hết lòng đi theo đường lối của cha mình, và ông qua đời vào năm thứ 195 đời của Noah.
20 Lamech sống được bảy trăm bảy mươi năm, rồi ông qua đời.
21 Tất cả con cái loài người, những người biết Chúa, đều chết trong năm đó trước khi Chúa giáng tai họa xuống trên họ; vì Chúa muốn họ chết, để họ không phải chứng kiến tai họa mà Đức Chúa Trời sẽ giáng xuống trên anh em và bà con thân thuộc của họ, như Ngài đã phán trước.
22 Vào thời đó, Chúa phán với Nô-ê và Mê-tu-sa-la rằng: Hãy đứng lên và loan báo cho con cái loài người mọi lời ta đã phán với các ngươi trong những ngày ấy, có lẽ chúng sẽ từ bỏ đường lối gian ác của mình, và khi ấy ta sẽ hối tiếc về điều ác và sẽ không giáng tai họa đó nữa.
23 Nô-ê và Mê-tu-sa-la đứng lên, và nói cho con cái loài người nghe tất cả những điều Đức Chúa Trời đã phán về họ.
24 Nhưng con cái loài người không chịu nghe, cũng không chịu nghiêng tai để ý đến mọi lời họ nói.
25 Sau đó, Đức Chúa Trời phán với Nô-ê rằng: "Sự tận cùng của mọi loài đã đến trước mặt Ta, vì tội ác mà chúng đã làm; và này, Ta sẽ hủy diệt trái đất."
26 Ngươi hãy lấy gỗ gopher, đi đến một nơi nọ, đóng một chiếc thuyền lớn và đặt nó ở chỗ đó.
27 Ngươi hãy làm như thế này: dài ba trăm cubit, rộng năm mươi cubit và cao ba mươi cubit.
28 Ngươi hãy làm cho mình một cửa, mở ở bên hông, và phần trên phải cao hơn một cubit, rồi trát nhựa đường cả bên trong lẫn bên ngoài.
29 Này, ta sẽ giáng trận lụt xuống đất, và mọi loài sẽ bị hủy diệt, mọi vật dưới trời trên đất sẽ biến mất.
30 Ngươi và gia đình ngươi hãy đi và thu thập hai cặp loài vật, đực và cái, rồi đem chúng đến tàu, để từ đó mà gây dựng giống nòi trên đất.
31 Hãy thu gom tất cả thức ăn mà các loài vật ăn được, để có thức ăn cho ngươi và cho chúng.
32 Ngươi hãy chọn cho các con trai mình ba thiếu nữ, trong số những người con gái của loài người, và họ sẽ làm vợ cho các con trai ngươi.
33 Nô-ê đứng dậy, đóng chiếc tàu tại nơi Đức Chúa Trời đã truyền cho ông, và Nô-ê làm theo như Đức Chúa Trời đã dặn.
34 Vào năm thứ 595, Nô-ê bắt đầu đóng tàu, và ông đã đóng xong tàu trong 5 năm, như Chúa đã truyền dạy.

35 Sau đó, Nô-ê lấy ba người con gái của Ê-li-a-kim, con trai của Mê-tu-sa-la, làm vợ cho các con trai mình, như Chúa đã truyền cho Nô-ê.
36 Vào thời điểm đó, Mê-tu-sa, con trai của Ê-nóc, qua đời, thọ 960 tuổi.

CHƯƠNG 6

1 Bấy giờ, sau khi Mê-tu-sa-la chết, Đức Chúa Trời phán cùng Nô-ê rằng: "Ngươi hãy cùng cả nhà ngươi vào trong tàu; này, ta sẽ nhóm lại với ngươi tất cả các loài thú trên đất, các loài thú vật ngoài đồng và các loài chim trên trời, và chúng sẽ đến vây quanh tàu."
2 Ngươi hãy đi đến ngồi gần cửa tàu, và tất cả các loài thú, các loài vật và chim chóc sẽ tụ tập lại và đứng trước mặt ngươi; những con nào đến và ngồi xổm trước mặt ngươi, ngươi hãy bắt lấy và giao cho các con trai ngươi, chúng sẽ đem chúng đến tàu; còn những con nào đứng trước mặt ngươi thì ngươi hãy để mặc chúng lại.
3 Và Chúa đã thực hiện điều đó vào ngày hôm sau, và các loài thú, các loài chim và các loài vật khác kéo đến rất đông và vây quanh hòm giao ước.
4 Nô-ê đi đến ngồi bên cửa tàu, đem tất cả những loài đang ngồi co ro trước mặt ông vào trong tàu, còn những loài đứng thẳng trước mặt ông thì ông để lại ở dưới đất.
5 Có một con sư tử cái đến, cùng hai con sư tử con, một đực và một cái, và cả ba con đều nấp trước mặt Nô-ê. Hai con sư tử con liền xông lên tấn công sư tử mẹ, quật ngã nó và làm nó phải bỏ chạy khỏi chỗ nấp. Sư tử mẹ liền bỏ đi, và chúng trở về chỗ nấp, nằm nấp trên đất trước mặt Nô-ê.
6 Sư tử cái bỏ chạy và đứng vào chỗ của các sư tử đực.
7 Nô-ê thấy vậy liền lấy làm lạ, liền đứng dậy bế hai con sư tử con vào trong tàu.
8 Nô-ê đem tất cả các loài sinh vật trên đất vào trong tàu, đến nỗi chẳng còn loài nào chưa được Nô-ê đem vào trong tàu.
9 Có hai con vật và hai con vật vào trong tàu của Nô-ê, nhưng về các loài vật thanh sạch và chim chóc thanh sạch, ông đem về bảy cặp, như Đức Chúa Trời đã truyền lệnh cho ông.
10 Và tất cả các loài thú, các loài vật và chim chóc vẫn còn ở đó, và chúng vây quanh tàu Noah khắp mọi nơi, và trời không mưa cho đến bảy ngày sau.
11 Vào ngày đó, Đức Chúa Trời khiến cả trái đất rung chuyển, mặt trời tối sầm, nền móng của thế giới nổi giận, cả trái đất chuyển động dữ dội, chớp lóe lên, sấm rền vang, và tất cả các mạch nước trên đất đều vỡ tung, điều mà trước đây con người chưa từng biết đến; Đức Chúa Trời làm điều kỳ diệu này để làm cho con cái loài người khiếp sợ, hầu cho không còn điều ác nào trên đất nữa.
12 Nhưng con cái loài người vẫn không chịu từ bỏ những đường lối gian ác của mình, và chúng càng làm tăng thêm cơn giận của Chúa lúc bấy giờ, chúng thậm chí không để ý đến tất cả những điều này.
13 Và sau bảy ngày, vào năm thứ sáu trăm đời Nô-ê, nước lụt tràn ngập mặt đất.
14 Tất cả các mạch nước sâu đều vỡ ra, các cửa trời mở ra, và mưa trút xuống đất suốt bốn mươi ngày bốn mươi đêm.
15 Và Nô-ê, gia đình ông và tất cả các sinh vật sống cùng ông đều vào trong tàu vì nước lụt, và Đức Giê-hô-va đóng cửa tàu lại.
16 Tất cả con cái loài người còn lại trên đất đều kiệt sức vì mưa, vì nước lũ càng lúc càng dữ dội hơn, và các loài thú vật vẫn vây quanh tàu.
17 Và con cái loài người tụ họp lại, khoảng bảy trăm ngàn người nam và nữ, và họ đến gặp Nô-ê tại tàu.
18 Họ gọi Nô-ê và nói rằng: "Hãy mở cửa cho chúng tôi vào trong tàu để chúng tôi có thể đến với ông; vì sao chúng tôi phải chết?"
19 Nô-ê, từ trong tàu, lớn tiếng đáp lại họ rằng: "Há chẳng phải tất cả các ngươi đều đã nổi loạn chống lại Đức Giê-hô-va, và nói rằng Ngài không hiện hữu sao? Vì vậy, Đức Giê-hô-va đã giáng tai họa này xuống trên các ngươi, để hủy diệt và loại bỏ các ngươi khỏi mặt đất."
20 Há chẳng phải đây là điều ta đã nói với các ngươi cách đây một trăm hai mươi năm sao, mà các ngươi không chịu nghe lời Chúa phán, và bây giờ các ngươi lại muốn sống trên đất sao?
21 Họ nói với Nô-ê: "Chúng tôi sẵn sàng trở về cùng Chúa; cửa chỉ mở ra cho chúng tôi để chúng tôi được sống chứ không phải chết."
22 Nô-ê đáp lại họ rằng: "Này, bây giờ các ngươi thấy sự khốn khổ của linh hồn mình, các ngươi muốn trở lại cùng Chúa; tại sao các ngươi không trở lại trong suốt một trăm hai mươi năm, là thời hạn mà Chúa đã ấn định cho các ngươi?"
23 Nhưng nay các ngươi đến nói với ta điều này vì những phiền não trong tâm hồn mình, thì Đức Chúa Trời cũng sẽ không nghe lời các ngươi, Ngài sẽ không để ý đến các ngươi trong ngày này, nên các ngươi sẽ không được toại nguyện trong những điều mình mong muốn.
24 Và con cái loài người tiến đến gần để phá cửa tàu, để vào trong vì trời sắp mưa, bởi vì họ không thể chịu được mưa nữa.
25 Đức Chúa Trời sai tất cả các loài thú vật đứng xung quanh tàu Nô-ê đến. Các loài thú vật ấy đã áp đảo và đuổi họ ra khỏi nơi đó, và mỗi người đi đường riêng của mình, rồi lại tản lạc khắp mặt đất.
26 Mưa vẫn tiếp tục trút xuống đất, kéo dài bốn mươi ngày bốn mươi đêm, và nước dâng lên rất nhiều trên đất; tất cả mọi sinh vật trên đất hoặc dưới nước đều chết, cả người, thú vật, loài bò sát hay chim trời; chỉ còn lại Nô-ê và những người ở cùng ông trong tàu.
27 Nước dâng lên rất nhiều trên mặt đất, nâng chiếc tàu lên và nó được nhấc khỏi mặt đất.
28 Chiếc tàu nổi trên mặt nước, bị xô đẩy trên mặt nước đến nỗi tất cả các sinh vật bên trong đều bị đảo lộn như cháo trong vạc.
29 Và tất cả các sinh vật trong tàu đều vô cùng lo lắng, và tàu sắp bị vỡ.
30 Tất cả các sinh vật trong tàu đều kinh hãi, sư tử gầm thét, bò rống, chó sói tru lên, và mọi sinh vật trong tàu đều nói và than khóc bằng tiếng của mình, đến nỗi tiếng chúng vang xa tít tắp; Nô-ê và các con trai ông khóc lóc thảm thiết trong cơn hoạn nạn; họ rất sợ rằng mình đã đến cửa tử.
31 Nô-ê cầu nguyện cùng Đức Chúa Trời, kêu khóc cùng Ngài về điều đó, và nói rằng: "Lạy Chúa, xin giúp chúng con, vì chúng con không có sức chịu đựng được tai họa đã vây quanh chúng con, sóng nước đã bao vây chúng con, dòng thác dữ tợn đã làm chúng con khiếp sợ, cạm bẫy của sự chết đã đến trước mặt chúng con; xin Chúa đáp lời chúng con, xin Chúa soi sáng dung nhan Ngài trên chúng

con và thương xót chúng con, xin Chúa cứu chuộc và giải cứu chúng con."
32 Đức Chúa Trời nghe lời cầu xin của Nô-ê, và Đức Chúa Trời nhớ đến ông.
33 Rồi có gió thổi qua mặt đất, nước lặng yên và chiếc tàu dừng lại.
34 Các mạch nước sâu và các cửa trời đều bị bịt lại, và mưa từ trời cũng ngừng rơi.
35 Trong những ngày ấy, nước rút xuống, và chiếc thuyền neo đậu trên núi Ararat.
36 Bấy giờ Nô-ê mở cửa sổ tàu ra, và trong lúc ấy, Nô-ê vẫn kêu cầu Đức Chúa Trời mà rằng: Lạy Chúa, Đấng đã tạo dựng đất, trời và muôn vật trong đó, xin hãy giải thoát linh hồn chúng con khỏi sự giam cầm này, khỏi ngục tù mà Chúa đã giam giữ chúng con, vì con đã mệt mỏi vì than thở.
37 Đức Chúa Trời nghe lời Nô-ê và phán cùng ông rằng: Khi nào ngươi tròn một năm thì hãy ra đi.
38 Đến thời điểm chuyển giao năm, khi Nô-ê đã ở trong tàu được một năm trọn vẹn, nước đã rút khỏi mặt đất, và Nô-ê cởi bỏ tấm che của tàu.
39 Vào thời điểm đó, ngày thứ hai mươi bảy của tháng thứ hai, đất đã khô ráo, nhưng Nô-ê và các con trai ông, cùng những người ở cùng ông, không ra khỏi tàu cho đến khi Đức Chúa Trời bảo họ.
40 Đến ngày Chúa phán bảo họ ra khỏi tàu, thì cả nhóm liền ra khỏi tàu.
41 Họ đi và mỗi người trở về đường lối và nơi ở của mình, Nô-ê và các con trai ông ở trong vùng đất mà Đức Chúa Trời đã chỉ cho họ, và họ phụng sự Chúa suốt đời. Chúa ban phước cho Nô-ê và các con trai ông khi họ ra khỏi tàu.
42 Và Ngài phán cùng họ rằng: Hãy sinh sôi nảy nở, làm cho đầy dẫy cả mặt đất; hãy trở nên mạnh mẽ và gia tăng số lượng dồi dào trên đất, và làm cho dân số đông thêm nhiều.

CHƯƠNG 7

1 Đây là tên các con trai của Nô-ê: Gia-phết, Ham và Sem; và họ có con sau trận lụt, vì họ đã lấy vợ trước trận lụt.
2 Đây là các con trai của Gia-phết: Gô-mê, Ma-gốt, Ma-đai, Java-n, Tubal, Mê-sê-chê và Ti-ra, bảy người con trai.
3 Và các con trai của Gô-mê là Askinaz, Rephath và Tegarmah.
4 Và các con trai của Magog là Elichanaf và Lubal.
5 Và con cháu của Madai là Achon, Zeelo, Chazoni và Lot.
6 Và các con trai của Javan là Ê-li-sa, Tê-sít, Chi-tim và Đu-đô-ni-im.
7 Các con trai của Tubal là Ariphi, Kesed và Taari.
8 Và các con trai của Meshech là Dedon, Zaron và Shebashni.
9 Và các con trai của Tiras là Benib, Gera, Lupirion và Gilak; đó là các con trai của Japheth theo thứ tự gia tộc, và số lượng của họ vào thời đó khoảng bốn trăm sáu mươi người.
10 Đây là các con trai của Ham: Cush, Mitzraim, Phut và Canaan, bốn người con trai; và các con trai của Cush là Seba, Havilah, Sabta, Raama và Satecha, còn các con trai của Raama là Sheba và Dedan.
11 Và các con trai của Mitzraim là Lud, Anom và Pathros, Chasloth và Chaphtor.
12 Các con trai của Phut là Gebul, Hadan, Benah và Adan.
13 Các con trai của Ca-na-an là Si-đôn, Hếch, A-mô-ri, Ghê-ghê-si, Hi-vi, A-kê, Sê-ni, A-rốt, Xi-mô-đi, và Cha-mốt.
14 Đây là các con trai của Ham, theo thứ tự gia tộc, và số lượng của họ vào thời đó khoảng bảy trăm ba mươi người.
15 Đây là các con trai của Shem: Elam, Ashur, Arpachshad, Lud và Aram, năm người con trai; và các con trai của Elam là Shushan, Machul và Harmon.
16 Con trai của Ashar là Mirus và Mokil, còn con trai của Arpachshad là Shelach, Anar và Ashcol.
17 Con trai của Lud là Pethor và Bizayon, còn con trai của Aram là Uz, Chul, Gather và Mash.
18 Đây là các con trai của Sem, theo thứ tự gia tộc; và số lượng của họ vào thời đó khoảng ba trăm người.
19 Đây là dòng dõi của Shem; Shem sinh ra Arpachshad, Arpachshad sinh ra Shelach, Shelach sinh ra Eber, và Eber sinh ra hai con, một trong số đó tên là Peleg, vì trong thời của ông, con cái loài người bị chia rẽ, và trong những ngày sau, trái đất bị chia rẽ.
20 Tên của người thứ hai là Yoktan, có nghĩa là vào thời của ông, tuổi thọ của con cái loài người bị suy giảm và giảm sút.
21 Đây là các con trai của Yoktan: Almodad, Shelaf, Chazarmoveth, Yerach, Hadurom, Ozel, Diklah, Obal, Abimael, Sheba, Ophir, Havilah và Jobab; tất cả đều là con trai của Yoktan.
22 Peleg, em trai của ông, sinh ra Yen, Yen sinh ra Serug, Serug sinh ra Nahor, Nahor sinh ra Terah, và Terah được ba mươi tám tuổi, rồi sinh ra Haran và Nahor.
23 Trong những ngày ấy, Cush, con trai của Ham, cháu của Noah, đã lấy vợ, và bà sinh một con trai, đặt tên là Nimrod. Vào thời đó, con cái loài người lại bắt đầu nổi loạn và phạm tội chống lại Đức Chúa Trời, và đứa trẻ lớn lên, cha nó yêu thương nó hết mực, vì nó là con trai sinh ra khi ông đã già.
24 Và những bộ quần áo bằng da mà Đức Chúa Trời đã làm cho A-đam và vợ ông khi họ ra khỏi vườn Ê-đen, thì được trao cho Cô-súc.
25 Vì sau khi A-đam và vợ ông qua đời, những bộ quần áo ấy được trao cho Ê-nóc, con trai của Gia-rết; và khi Ê-nóc được cất lên trời, ông đã trao chúng cho Mê-tu-sa-la, con trai mình.
26 Khi Mê-tu-sa-la qua đời, Nô-ê đưa họ vào tàu, và họ ở cùng ông cho đến khi ông ra khỏi tàu.
27 Khi ra về, Ham đã lấy trộm những chiếc áo ấy của Noah, cha mình, rồi giấu chúng đi khỏi các anh em mình.
28 Khi Ham sinh con trai đầu lòng là Cush, ông đã bí mật trao cho con những bộ quần áo đó, và chúng ở với Cush nhiều ngày.
29 Cush cũng giấu chúng khỏi các con trai và anh em mình; và khi Cush sinh được Nimrod, ông đã trao cho Nimrod những bộ quần áo ấy vì tình yêu thương dành cho con. Nimrod lớn lên, và khi được hai mươi tuổi, cậu đã mặc những bộ quần áo ấy.
30 Khi Nimrod mặc áo choàng, ông trở nên mạnh mẽ, và Đức Chúa Trời ban cho ông sức mạnh, ông trở thành một thợ săn giỏi trên đất, phải, ông là một thợ săn giỏi ngoài đồng, ông săn bắt thú vật và xây bàn thờ, rồi dâng các con vật lên đó trước mặt Chúa.

31 Nimrod củng cố sức mạnh của mình, đứng lên giữa anh em mình và chiến đấu thay cho anh em mình chống lại tất cả kẻ thù xung quanh.
32 Chúa đã giao tất cả kẻ thù của anh em ông vào tay ông, và Đức Chúa Trời đã ban phước cho ông trong các trận chiến, và ông trị vì trên đất.
33 Vì vậy, vào những ngày ấy, khi một người dẫn dắt những người mình đã huấn luyện ra trận, người đó thường nói với họ rằng: "Giống như Đức Chúa Trời đã làm cho Nimrod, một thợ săn tài giỏi trên đất, người đã thắng trong các trận chiến chống lại anh em mình, giải cứu họ khỏi tay kẻ thù, thì nguyện xin Đức Chúa Trời ban sức mạnh và giải cứu chúng ta ngày hôm nay."
34 Khi Nimrod được bốn mươi tuổi, thì có chiến tranh giữa anh em ông và con cháu của Japheth, khiến họ bị kẻ thù khống chế.
35 Bấy giờ, Nimrod đi ra, triệu tập tất cả con cháu của Cush và gia đình họ, khoảng bốn trăm sáu mươi người, và ông cũng thuê thêm khoảng tám mươi người từ bạn bè và người quen của mình, rồi trả tiền công cho họ, và ông cùng họ ra trận. Trên đường đi, Nimrod khích lệ tinh thần dân chúng đi theo ông.
36 Rồi ông nói với họ: "Đừng sợ hãi, cũng đừng lo lắng, vì tất cả kẻ thù của chúng ta sẽ bị giao vào tay chúng ta, và các ngươi có thể làm gì với chúng tùy ý."
37 Và tất cả những người đi đều khoảng năm trăm người, họ đã chiến đấu chống lại kẻ thù, tiêu diệt và khuất phục chúng, và Nimrod đã đặt các quan chức thường trực cai quản họ tại các vị trí tương ứng.
38 Ông ta lấy một số con cái của họ làm con tin, vì tất cả họ đều là đầy tớ của Nimrod và các anh em của ông ta, và Nimrod cùng toàn bộ dân chúng đi theo ông ta trở về nhà.
39 Khi Nimrod vui mừng trở về từ chiến trường, sau khi đã đánh bại kẻ thù, tất cả anh em ông cùng với những người đã biết ông từ trước đều tụ họp lại để tôn ông làm vua, và họ đội vương miện lên đầu ông.
40 Ông đặt các quan lại, quan tòa và người cai quản thần dân và dân chúng của mình, theo tục lệ của các vua.
41 Và ông đặt Terah, con trai của Nahor, làm thái thú của đạo quân mình, và ông tôn trọng, đề cao ông hơn tất cả các thái thú khác.
42 Trong khi ông đang trị vì theo ý muốn của mình, sau khi đã chinh phục tất cả kẻ thù xung quanh, ông đã bàn bạc với các cố vấn của mình về việc xây dựng một thành phố cho cung điện của ông, và họ đã làm như vậy.
43 Họ tìm thấy một thung lũng lớn ở phía đông đối diện, và họ xây dựng cho ông một thành phố lớn và rộng lớn, và Nimrod đặt tên cho thành phố mà ông xây dựng là Shinar, vì Chúa đã mạnh mẽ đánh bại kẻ thù của ông và tiêu diệt chúng.
44 Nimrod cư ngụ tại Shinar, và ông trị vì vững chắc, ông chiến đấu với kẻ thù và chinh phục chúng, ông thịnh vượng trong mọi trận chiến, và vương quốc của ông trở nên rất lớn mạnh.
45 Mọi dân tộc và mọi thứ tiếng đều nghe về danh tiếng của ông, liền tụ họp lại với ông, quỳ lạy xuống đất và dâng lễ vật cho ông. Ông trở thành chúa tể và vua của họ, và tất cả đều cùng ở với ông trong thành Shinar. Nimrod trị vì trên đất, cai quản tất cả con cháu của Noah, và tất cả đều ở dưới quyền cai quản và sự chỉ đạo của ông.
46 Cả trái đất đều nói một thứ tiếng và lời lẽ thống nhất, nhưng Nimrod không theo đường lối của Chúa, và ông ta gian ác hơn tất cả những người trước ông, từ thời trận lụt cho đến những ngày đó.
47 Ông ta làm ra các thần bằng gỗ và đá, rồi quỳ lạy chúng, và nổi loạn chống lại Chúa, dạy dỗ toàn thần và dân chúng trên đất những đường lối gian ác của mình; và Mardon, con trai ông, còn gian ác hơn cha mình.
48 Và hễ ai nghe về việc làm của Mardon, con trai của Nimrod, đều nói về hắn rằng: "Từ kẻ ác mà ra sự ác"; vì vậy, câu nói ấy trở thành tục ngữ khắp cả nước, và nó được dùng phổ biến trong lời nói của loài người từ thời đó đến nay.
49 Và Terah, con trai của Nahor, thái thú trong quân đội của Nimrod, vào những ngày ấy rất được vua và thần dân trọng vọng; vua và các thái thú yêu mến ông và đề cao ông hết mực.
50 Terah cưới vợ, tên là Amthelo, con gái của Cornebo; và vợ của Terah thụ thai và sinh cho ông một con trai trong những ngày ấy.
51 Terah bảy mươi tuổi khi sinh ra con trai mình, và Terah đặt tên cho con trai mình là Abram, vì vua đã nuôi dạy ông trong những ngày đó và tôn ông lên trên tất cả các quan lại khác trong triều đình.

CHƯƠNG 8

1 Vào đêm Áp-ram sinh ra, tất cả các đầy tớ của Giê-ra, tất cả các nhà thông thái của Ni-m-rốt và các thầy phù thủy của ông đều đến ăn uống tại nhà Giê-ra, và họ vui mừng cùng ông đêm đó.
2 Khi tất cả các nhà thông thái và thầy phù thủy ra khỏi nhà của Terah, đêm đó họ ngước mắt lên nhìn các vì sao, và họ thấy, kìa, một ngôi sao rất lớn từ phía đông đến và chạy trên trời, nuốt chửng bốn ngôi sao từ bốn phía của trời.
3 Tất cả các nhà thông thái của vua và các thầy phù thủy đều kinh ngạc trước cảnh tượng đó, và các hiền triết hiểu rõ vấn đề này, và họ biết ý nghĩa của nó.
4 Họ nói với nhau rằng: "Điều này chỉ là dấu hiệu của đứa trẻ mới sinh ra cho Terah đêm nay, nó sẽ lớn lên, sinh sôi nảy nở, gia tăng số lượng và sở hữu toàn bộ trái đất, nó và con cháu nó sẽ làm giàu mãi mãi. Nó và dòng dõi nó sẽ giết các vua lớn và thừa kế đất đai của họ."
5 Tối hôm đó, các nhà thông thái và các thầy phù thủy về nhà, và sáng hôm sau, tất cả họ đều dậy sớm và tụ họp tại một ngôi nhà đã được chỉ định.
6 Họ nói với nhau rằng: "Này, cảnh tượng chúng ta thấy đêm qua vẫn giấu kín với nhà vua, chưa ai biết đến."
7 Nếu việc này đến tai vua vào những ngày cuối cùng, vua sẽ hỏi chúng ta rằng: "Tại sao các ngươi giấu ta điều này?", thì tất cả chúng ta sẽ phải chịu án tử hình; vậy nên, bây giờ chúng ta hãy đi thuật lại cho vua những điều chúng ta đã thấy và lời giải thích về nó, thì chúng ta sẽ được trắng án.
8 Họ làm như vậy, và tất cả đều đến trước mặt vua, quỳ xuống trước mặt vua và nói: "Nguyện vua sống lâu, nguyện vua sống lâu."
9 Chúng tôi nghe nói Terah, con trai của Nahor, thái tử của đạo quân ngươi, đã sinh một con trai; đêm qua chúng tôi đến nhà ông ấy, ăn uống và vui mừng với ông ấy suốt đêm.
10 Khi các tôi tớ của ngài ra khỏi nhà Terah để về nhà riêng nghỉ đêm, chúng tôi ngước mắt lên trời và thấy một

ngôi sao lớn từ phía đông đến, ngôi sao ấy chạy rất nhanh và nuốt chửng bốn ngôi sao lớn khác từ bốn phía trời.
11 Các tôi tớ của Ngài đều kinh ngạc trước cảnh tượng chúng tôi thấy, và vô cùng khiếp sợ. Chúng tôi đã suy xét về cảnh tượng đó, và nhờ sự khôn ngoan của mình, chúng tôi biết được ý nghĩa đúng đắn của nó, rằng điều này áp dụng cho đứa trẻ sinh ra cho Terah, người sẽ lớn lên và sinh sôi nảy nở rất nhiều, trở nên quyền lực, giết chết tất cả các vua trên đất và thừa hưởng tất cả đất đai của họ, cả người và dòng dõi người mãi mãi.
12 Và bây giờ, thưa đức vua và vua chúng tôi, này, chúng tôi đã thực sự báo cho ngài biết những gì chúng tôi đã thấy về đứa trẻ này.
13 Nếu nhà vua thấy việc trả giá cho cha nó bằng đứa trẻ này là điều tốt, thì chúng ta sẽ giết nó trước khi nó lớn lên và sinh sôi nảy nở trong xứ, và sự ác của nó sẽ gia tăng chống lại chúng ta, khiến chúng ta và con cái chúng ta bị diệt vong bởi sự ác của nó.
14 Vua nghe lời họ nói và thấy lời ấy hay, liền sai người đi gọi Terah đến, và Terah đến trước mặt vua.
15 Vua nói với Terah: "Ta được báo rằng đêm qua ngươi đã có một con trai, và trên trời đã thấy hiện tượng này khi nó ra đời."
16 Vậy nên, hãy giao đứa trẻ cho ta, để chúng ta giết nó trước khi nó gây hại cho chúng ta, và ta sẽ đền đáp giá trị của nó bằng cả ngôi nhà đầy vàng bạc châu báu của ngươi.
17 Và Terah đáp lại vua và nói với vua rằng: Thưa vua, tôi đã nghe lời vua, và tôi sẽ làm tất cả những gì vua muốn.
18 Nhưng thưa đức vua, tôi sẽ thuật lại cho ngài những gì đã xảy ra với tôi đêm qua, để xem đức vua sẽ khuyên bảo tôi tớ ngài thế nào, rồi tôi sẽ trả lời đức vua về những điều ngài vừa nói; và đức vua nói: Hãy nói đi.
19 Và Terah nói với vua rằng: "Ayon, con trai của Mored, đêm qua đến gặp tôi và nói rằng:
20 Hãy trả lại cho ta con ngựa đẹp đẽ và tuyệt vời mà vua đã ban cho ngươi, ta sẽ trả lại cho ngươi vàng bạc, rơm rạ và thức ăn gia súc để bù lại giá trị của nó; và ta nói với ông ta rằng: Hãy đợi đến khi ta gặp vua để bàn về lời ngươi nói, và này, bất cứ điều gì vua phán, ta sẽ làm theo.
21 Thưa đức vua và vua kính mến, này, tôi đã trình bày điều này với ngài, và tôi sẽ tuân theo lời khuyên mà vua sẽ dành cho tôi tớ của ngài.
22 Vua nghe những lời của Terah nói, liền nổi giận và coi Terah như một kẻ ngu dại.
23 Vua đáp lại Terah, và nói với ông: Ngươi ngu dốt, thiếu hiểu biết đến nỗi không dám làm điều này, đem con ngựa đẹp của ngươi đổi lấy vàng bạc, vàng bạc, hay thậm chí là rơm rạ, thức ăn sao?
24 Ngươi thiếu bạc và vàng đến nỗi phải làm thế, chỉ vì không kiếm được rơm và thức ăn để nuôi ngựa? Bạc và vàng, hay rơm và thức ăn có nghĩa lý gì với ngươi mà ngươi lại đem con ngựa quý mà ta đã ban cho ngươi, một con ngựa mà trên khắp đất này không có con nào sánh được?
25 Vua liền ngừng nói, và Terah đáp lại vua rằng: "Vua đã nói với tôi tớ của vua như thế này;
26 Tôi nài nỉ ngài, thưa đức vua và lãnh chúa, lời ngài nói với tôi là gì, rằng: "Hãy giao con trai ngươi cho chúng ta giết, ta sẽ trả ngươi vàng bạc tương xứng với giá trị của nó"; sau khi con trai tôi chết, tôi sẽ làm gì với vàng bạc đó? Ai sẽ thừa kế tôi? Chắc chắn khi tôi chết, vàng bạc ấy sẽ trở về với vua, người đã ban cho tôi.
27 Khi vua nghe những lời của Terah và dụ ngôn mà ông ấy nói về vua, vua rất buồn và bực mình về điều đó, lòng vua nổi giận.
28 Terah thấy vua nổi giận với mình, bèn thưa với vua rằng: “Tất cả những gì tôi có đều thuộc quyền của vua; vua muốn làm gì với tôi tớ vua thì vua cứ làm, phải, ngay cả con trai tôi, nó cũng thuộc quyền của vua, không cần phải đổi chác gì cả, nó và hai người anh em lớn hơn nó cũng vậy.”
29 Vua nói với Terah: "Không, nhưng ta sẽ mua con trai út của ngươi với giá cao."
30 Và Terah thưa với vua rằng: "Thưa đức vua, tôi xin ngài cho phép tôi tớ ngài được nói chuyện trước mặt ngài, và xin vua được nghe lời tôi tớ ngài nói." Terah thưa rằng: "Xin đức vua cho tôi ba ngày để tôi suy nghĩ về việc này và tham khảo ý kiến gia đình tôi về lời của đức vua." Ông nài nỉ vua hết sức để vua đồng ý.
31 Vua nghe lời Terah, và ông làm theo. Vua cho Terah ba ngày, Terah ra khỏi cung điện, trở về nhà với gia đình và thuật lại cho họ tất cả những lời vua đã phán; và dân chúng rất sợ hãi.
32 Đến ngày thứ ba, vua sai người đến gặp Terah, nói rằng: "Hãy giao con trai ngươi cho ta với giá đã thỏa thuận; nếu ngươi không làm vậy, ta sẽ sai người đến giết hết gia súc trong nhà ngươi, đến nỗi ngươi không còn một con chó nào."
33 Và Terah vội vã (vì việc đó rất khẩn cấp đối với nhà vua), ông lấy một đứa trẻ từ một trong những người hầu của mình, đứa trẻ mà người hầu gái của ông đã sinh cho ông ngày hôm đó, và Terah mang đứa trẻ đến cho nhà vua và nhận tiền chuộc.
34 Đức Chúa Trời ở cùng Terah trong việc này, để Nimrod không gây ra cái chết cho Abram; vua liền lấy đứa trẻ từ Terah và dùng hết sức đập vỡ đầu nó xuống đất, vì vua tưởng đó là Abram; việc này được giấu kín từ ngày đó, và vua quên mất, vì đó là ý muốn của Chúa là không để Abram phải chết.
35 Rồi Terah bí mật đưa Abram, con trai ông, cùng với mẹ và vú nuôi của cậu, giấu họ trong một hang động, và hằng tháng ông đều mang lương thực về cho họ.
36 Đức Chúa Trời ở cùng Áp-ram trong hang động, và Áp-ram lớn lên; Áp-ram ở trong hang động mười năm, và vua cùng các quan lại, các thầy bói và các hiền nhân đều cho rằng vua đã giết Áp-ram.

CHƯƠNG 9

1 Trong những ngày ấy, Haran, con trai của Terah, anh trai cả của Abram, đã lấy vợ.
2 Haran được ba mươi chín tuổi khi cưới bà ấy; và vợ của Haran thụ thai và sinh một con trai, ông đặt tên con là Lot.
3 Bà lại mang thai và sinh một con gái, đặt tên là Milca; rồi bà lại mang thai và sinh một con gái nữa, đặt tên là Sarai.
4 Haran được bốn mươi hai tuổi khi sinh Sarai, tức là vào năm thứ mười đời của Abram; và trong những ngày ấy, Abram, mẹ ông và người vú nuôi đi ra khỏi hang, vì vua và thần dân đã quên chuyện của Abram.
5 Khi Áp-ram ra khỏi hang, ông đến gặp Nô-ê và Sem, con trai ông, và ở lại với họ để học hỏi lời dạy dỗ của Chúa và

các đường lối của Ngài. Không ai biết Áp-ram ở đâu, và Áp-ram phục vụ Nô-ê và Sem con trai ông trong một thời gian dài.
6 Áp-ram ở trong nhà Nô-ê ba mươi chín năm, và Áp-ram biết Đức Giê-hô-va từ năm ba tuổi, và ông đi theo đường lối của Đức Giê-hô-va cho đến ngày chết, như Nô-ê và con trai ông là Sem đã dạy ông; và tất cả con cái trên đất trong những ngày ấy đã phạm tội trọng đối với Đức Giê-hô-va, và họ nổi loạn chống lại Ngài và thờ phượng các thần khác, và họ quên Đức Giê-hô-va, Đấng đã tạo dựng họ trên đất; và dân cư trên đất lúc ấy, mỗi người tự làm cho mình một thần; những thần bằng gỗ và đá không thể nói, nghe, hay giải cứu, và con cái loài người thờ phượng chúng và chúng trở thành thần của họ.
7 Vua và tất cả các đầy tớ của vua, cùng Terah và toàn thể gia đình ông, lúc bấy giờ là những người đầu tiên thờ các thần bằng gỗ và đá.
8 Và Terah có mười hai vị thần lớn, làm bằng gỗ và đá, tượng trưng cho mười hai tháng trong năm, và ông thờ phượng từng vị thần mỗi tháng. Hàng tháng, Terah đều dâng lễ vật thịt và lễ vật rượu cho các thần của mình; Terah làm như vậy suốt cả ngày.
9 Cả thế hệ ấy đều gian ác trước mặt Chúa, và mỗi người đều lập thần cho mình, nhưng lại lìa bỏ Chúa, Đấng đã tạo dựng nên họ.
10 Trong những ngày ấy, trên khắp đất không ai biết Đức Giê-hô-va (vì mỗi người thờ phượng thần riêng của mình), ngoại trừ Nô-ê và gia đình ông, cùng tất cả những người làm cố vấn cho ông đều biết Đức Giê-hô-va trong những ngày ấy.
11 Trong những ngày ấy, Áp-ram, con trai của Tê-ra, đang làm ăn phát đạt trong nhà Nô-ê, mà chẳng ai hay biết, và Đức Giê-hô-va ở cùng ông.
12 Đức Chúa Trời ban cho Áp-ram một tấm lòng hiểu biết, và ông biết rằng mọi việc làm của thế hệ đó đều vô ích, và mọi thần của họ đều vô ích và không có tác dụng gì.
13 Áp-ram thấy mặt trời chiếu sáng trên đất, và Áp-ram tự nhủ: “Chắc chắn mặt trời chiếu sáng trên đất này là Đức Chúa Trời, và ta sẽ phụng sự Ngài.”
14 Suốt ngày hôm đó, Áp-ram cầu nguyện với mặt trời. Đến chiều tối, mặt trời lặn như thường lệ, và Áp-ram tự nhủ: “Chắc chắn đây không thể là Đức Chúa Trời được?”
15 Áp-ram vẫn tiếp tục tự hỏi mình rằng: Ai là người đã tạo dựng trời và đất? Ai đã tạo dựng trên đất? Người ấy ở đâu?
16 Đêm tối bao trùm lấy ông, ông ngước mắt nhìn về phía tây, bắc, nam và đông, và thấy mặt trời đã biến mất khỏi mặt đất, và ngày trở nên tối tăm.
17 Áp-ram thấy các ngôi sao và mặt trăng trước mặt mình, và ông nói: “Quả thật đây là Đức Chúa Trời, Đấng đã tạo dựng cả trái đất cũng như loài người, và kìa, những tôi tớ của Ngài này là các thần ở xung quanh Ngài.” Áp-ram thờ phượng mặt trăng và cầu nguyện với nó suốt đêm đó.
18 Sáng hôm sau, khi trời sáng và mặt trời chiếu sáng khắp đất như thường lệ, Áp-ram thấy mọi sự mà Đức Giê-hô-va Đức Chúa Trời đã làm trên đất.
19 Áp-ram tự nhủ: “Chắc chắn đây không phải là các thần đã tạo dựng trái đất và toàn thể loài người, nhưng đây là các tôi tớ của Đức Chúa Trời.” Áp-ram ở lại nhà Nô-ê, và ở đó ông biết Đức Giê-hô-va và đường lối của Ngài; ông phụng sự Đức Giê-hô-va suốt đời mình. Nhưng cả thế hệ ấy quên Đức Giê-hô-va, và thờ các thần khác bằng gỗ và đá, và phản nghịch suốt đời.
20 Vua Nimrod trị vì vững chắc, toàn bộ trái đất đều nằm dưới sự cai trị của ông, và toàn bộ trái đất đều nói một thứ tiếng và lời lẽ thống nhất.
21 Tất cả các quan lại của Nimrod và những người quyền thế của ông đều họp lại bàn bạc; Phut, Mitzraim, Cush và Canaan cùng gia đình họ, và họ nói với nhau rằng: “Hãy cùng nhau xây dựng một thành phố và trong đó có một tháp kiên cố, đỉnh tháp vươn tới trời, để chúng ta làm cho mình nổi tiếng, hầu cho chúng ta có thể cai trị khắp thế giới, hầu cho sự ác của kẻ thù chấm dứt, hầu cho chúng ta có thể cai trị chúng cách hùng mạnh, và hầu cho chúng ta không bị phân tán khắp mặt đất vì chiến tranh của chúng.”
22 Tất cả bọn họ đều đến trước mặt vua và thuật lại những lời ấy cho vua, vua đồng ý với họ về việc này và đã làm như vậy.
23 Tất cả các gia tộc tụ họp lại, gồm khoảng sáu trăm nghìn người, và họ đi tìm một vùng đất rộng lớn để xây dựng thành phố và tháp; họ tìm khắp mặt đất nhưng không tìm thấy nơi nào giống như thung lũng ở phía đông xứ Shinar, cách đó khoảng hai ngày đi bộ; thế là họ lên đường đến đó và ở lại đó.
24 Họ bắt đầu làm gạch và đốt lửa để xây dựng thành phố và tháp mà họ đã hình dung sẽ hoàn thành.
25 Việc xây dựng tháp đối với họ là một sự vi phạm và tội lỗi, và họ bắt đầu xây dựng nó, và trong khi họ xây dựng chống lại Chúa Trời trên trời, họ đã tưởng tượng trong lòng mình sẽ gây chiến với Ngài và lên trời.
26 Tất cả những người ấy và tất cả các gia tộc chia nhau ra làm ba nhóm; nhóm thứ nhất nói: Chúng ta sẽ lên trời và đánh chống lại hắn; nhóm thứ hai nói: Chúng ta sẽ lên trời và đặt các thần của chúng ta ở đó và thờ phượng chúng; và nhóm thứ ba nói: Chúng ta sẽ lên trời và dùng cung tên và giáo mác đánh hắn; và Đức Chúa Trời biết tất cả những việc làm và tất cả những ý nghĩ xấu xa của họ, và Ngài thấy thành phố và tháp mà họ đang xây dựng.
27 Khi đang xây dựng, họ đã xây cho mình một thành phố lớn và một tòa tháp rất cao và kiên cố; vì quá cao nên vữa và gạch không đủ cho những người thợ xây khi họ leo lên, cho đến khi những người leo lên đã hoàn thành trọn một năm, và sau đó, họ mới đến chỗ những người thợ xây và cung cấp cho họ vữa và gạch; việc này cứ được thực hiện hằng ngày.
28 Và này, suốt cả ngày, những người này lên, những người khác xuống; và nếu một viên gạch rơi khỏi tay họ và bị vỡ, tất cả họ đều khóc thương; và nếu một người ngã xuống và chết, không ai trong số họ sẽ nhìn đến người đó.
29 Chúa biết được ý định của họ, và khi họ đang xây dựng, họ ném tên lên trời, và tất cả các mũi tên đều rơi xuống trúng họ, đầy máu. Khi họ thấy mình bị bắn trúng, họ nói với nhau: "Chắc chắn chúng ta đã giết hết những người ở trên trời rồi."
30 Vì Chúa đã định điều này để khiến họ lầm lạc và để tiêu diệt họ khỏi mặt đất.
31 Họ xây tháp và thành phố, và họ làm việc này hằng ngày cho đến khi nhiều ngày và nhiều năm trôi qua.
32 Đức Chúa Trời phán với bảy mươi thiên sứ đứng trước mặt Ngài, những người thân cận với Ngài, rằng: “Hãy xuống và làm cho tiếng của họ lẫn lộn, để người này không

hiểu được tiếng của người kia nữa", và các thiên sứ đã làm như vậy.
33 Từ ngày đó trở đi, mỗi người quên tiếng của người láng giềng, và họ không thể nói chuyện bằng một thứ tiếng duy nhất; và khi người thợ xây lấy vôi hoặc đá mà người láng giềng không đặt mua, người thợ xây sẽ ném chúng đi và ném vào người láng giềng để người ấy chết.
34 Họ làm như vậy trong nhiều ngày, và đã giết nhiều người trong số họ theo cách này.
35 Đức Chúa Trời đánh phạt ba nhóm người ở đó, và Ngài trừng phạt họ theo việc làm và mưu đồ của họ; những người nói rằng: "Chúng ta sẽ lên trời thờ phượng các thần của chúng ta" thì trở nên giống như khỉ và voi; những người nói rằng: "Chúng ta sẽ dùng tên bắn vào trời" thì Đức Chúa Trời giết chết họ, một người bị giết bởi tay người lân cận; và nhóm thứ ba, những người nói rằng: "Chúng ta sẽ lên trời và chiến đấu chống lại Ngài", thì Đức Chúa Trời phân tán họ khắp mặt đất.
36 Và những người còn lại trong số họ, khi biết và hiểu được tai họa sắp giáng xuống, thì họ bỏ nhà thờ và tản lạc khắp mặt đất.
37 Họ liền ngừng xây dựng thành và tháp; vì vậy, ông gọi nơi đó là Babel, vì tại đó Đức Chúa Trời đã làm cho ngôn ngữ của toàn trái đất trở nên hỗn loạn; kìa, nó ở phía đông xứ Shinar.
38 Còn về tháp mà con người đã xây, đất mở miệng nuốt chửng một phần ba tháp, và lửa từ trời cũng từ trên trời giáng xuống thiêu rụi một phần ba khác; phần ba còn lại đến ngày nay, đó là phần đã ở trên cao, và chu vi của nó dài bằng ba ngày đi bộ.
39 Và nhiều người trong số con cái loài người đã chết trong tháp đó, một dân số không thể đếm xuể.

CHƯƠNG 10

1 Trong những ngày ấy, Peleg, con trai của Eber, qua đời vào năm thứ bốn mươi tám đời của Abram, con trai của Terah; và Peleg sống được hai trăm ba mươi chín năm.
2 Và khi Chúa phân tán con cái loài người vì tội lỗi của họ tại tháp, này, họ tản ra thành nhiều nhóm, và tất cả con cái loài người đều bị phân tán đến bốn góc trái đất.
3 Và tất cả các gia đình đều được chia theo ngôn ngữ, vùng đất hoặc thành phố của mình.
4 Và con cái loài người đã xây dựng nhiều thành phố theo từng gia tộc của họ, ở khắp mọi nơi họ đến và trên khắp trái đất, nơi mà Chúa đã phân tán họ.
5 Một số người trong số họ đã xây dựng thành phố ở những nơi mà sau này họ bị tiêu diệt, và họ đặt tên cho những thành phố đó theo tên của chính họ, hoặc tên của con cái họ, hoặc theo những sự kiện cụ thể mà họ đã trải qua.
6 Và các con trai của Gia-phết, cháu của Nô-ê, đi xây dựng các thành phố cho mình ở những nơi họ bị phân tán, và họ đặt tên cho tất cả các thành phố theo tên của họ; và các con trai của Gia-phết được chia thành nhiều nhóm và nhiều ngôn ngữ khác nhau trên khắp mặt đất.
7 Đây là các con trai của Gia-phết theo thứ tự gia tộc: Gô-mê-rít, Ma-gốt, Mê-đa-đa, Giu-đa, Tê-ban, Mê-sê-chê và Ti-ra; đây là các con cháu của Gia-phết theo thứ tự thế hệ.
8 Và con cháu của Gô-mê, theo các thành phố của họ, là người Pháp, sống ở vùng đất Phi-xa, bên bờ sông Phi-xa, bên bờ sông Sê-na.
9 Và con cháu của Rephath là người Bartonim, sống ở vùng đất Bartonia bên bờ sông Ledah, nơi dòng nước đổ vào biển lớn Gihon, tức là oceanus.
10 Và con cháu của Tugarma có mười gia tộc, và đây là tên của họ: Buzar, Parzunac, Balgar, Elicanum, Ragbib, Tarki, Bid, Zebuc, Ongal và Tilmaz; tất cả những người này đều phân tán và định cư ở phía bắc và xây dựng các thành phố cho mình.
11 Và họ đặt tên các thành phố của mình theo tên riêng của họ, đó là những người sống dọc theo các sông Hithlah và Italac cho đến ngày nay.
12 Nhưng các gia tộc Angoli, Balgar và Parzunac thì sinh sống bên bờ sông Dubnee lớn; và tên các thành phố của họ cũng được đặt theo tên của họ.
13 Và con cháu của Javan là những người Javanim sống ở xứ Makdonia, con cháu của Medaiare là những người Orelum sống ở xứ Curson, và con cháu của Tubal là những người sống ở xứ Tuskanah bên bờ sông Pashiah.
14 Con cháu của Meshech là người Shibashni, con cháu của Tiras là người Rushash, Cushni và Ongolis; tất cả những người này đều đi xây dựng thành phố cho mình; đó là những thành phố nằm bên bờ biển Jabus, bên sông Cura, đổ vào sông Tragan.
15 Và con cháu của Ê-li-sa là người An-ma-ni, họ cũng đi xây dựng các thành phố cho mình; đó là những thành phố nằm giữa núi Gióp và núi Si-ba-thô-mô; và trong số đó có dân Lu-bar-đi sống đối diện với núi Gióp và núi Si-ba-thô-mô, và họ đã chinh phục đất Ti-tô và ở đó cho đến ngày nay.
16 Và con cháu của Chittim là người Romim, sống trong thung lũng Canopia bên bờ sông Tibreu.
17 Và con cháu của Dudonim là những người sống ở các thành phố ven biển Gihon, trong vùng đất Bordna.
18 Đây là các gia tộc của con cháu Gia-phết theo thành phố và ngôn ngữ của họ, khi họ bị phân tán sau khi tháp được xây dựng, và họ đặt tên các thành phố của mình theo tên và sự kiện đã xảy ra; và đây là tên của tất cả các thành phố của họ theo các gia tộc, mà họ đã xây dựng trong những ngày đó sau khi tháp được xây dựng.
19 Và con cháu của Ham là Cush, Mitzraim, Phut và Canaan theo thứ tự thế hệ và thành phố của họ.
20 Tất cả họ đều đi xây dựng thành phố cho mình ở những nơi thích hợp, và họ đặt tên thành phố theo tên tổ phụ mình là Cush, Mitzraim, Phut và Canaan.
21 Và con cháu của Ai-xa-rít là các gia tộc Lu-đi-m, A-namim, Lê-háp-m, Na-ph-tu-chim, Đường-ru-si-m, Ca-sulu-chim và Ca-ph-tu-chim, bảy gia tộc.
22 Tất cả những người này đều sống bên bờ sông Sihor, tức là dòng suối của Ai Cập, và họ đã xây dựng các thành phố cho mình và đặt tên theo tên của họ.
23 Và con cháu của Pathros và Casloch kết hôn với nhau, và từ đó sinh ra các dòng họ Pelishtim, Azathim, Gerarim, Githim và Ekronim, chia làm năm dòng họ; họ cũng xây dựng các thành phố cho mình, và đặt tên các thành phố theo tên tổ tiên của họ cho đến ngày nay.
24 Con cái của Ca-na-an cũng xây dựng các thành phố cho mình, và họ đặt tên các thành phố theo tên của họ, mười một thành phố và nhiều thành phố khác nữa.
25 Có bốn người thuộc dòng dõi Ham đi đến vùng đồng bằng; tên của bốn người đó là Sodom, Gomorra, Admah và Zeboyim.

26 Những người này đã xây dựng bốn thành phố cho mình ở vùng đồng bằng, và họ đặt tên các thành phố theo tên của chính mình.
27 Họ, con cái họ và tất cả những người thuộc về họ đều ở trong những thành đó, và họ sinh sôi nảy nở rất nhiều và sống hòa bình.
28 Seir, con trai của Hur, cháu của Hivi, cháu của Canaan, đi tìm một thung lũng đối diện với núi Paran, và ông xây dựng một thành phố ở đó. Ông cùng bảy người con trai và gia đình mình sống ở đó, và ông đặt tên thành phố mình xây là Seir, theo tên của mình; đó là vùng đất Seir cho đến ngày nay.
29 Đây là các gia tộc của con cháu Ham, theo ngôn ngữ và thành phố của họ, khi họ bị phân tán về các xứ sở của mình sau khi tháp sụp đổ.
30 Một số con cháu của Sem, con trai của Nô-ê, cha của tất cả con cháu của Ê-ber, cũng đi xây dựng thành phố cho mình ở những nơi họ bị phân tán, và họ đặt tên thành phố theo tên của mình.
31 Các con trai của Sem là Ê-lam, A-shur, A-ráp-sa-đ, Lu-đi và A-ram, họ xây dựng các thành phố và đặt tên cho tất cả các thành phố theo tên của mình.
32 Bấy giờ, Ashur con trai của Shem cùng các con cháu và gia đình ông đi ra, một đoàn người rất đông, và họ đến một vùng đất xa xôi mà họ tìm thấy. Tại vùng đất họ đến, họ gặp một thung lũng rất rộng lớn, và họ xây dựng bốn thành phố, đặt tên cho chúng theo tên và những sự kiện đã xảy ra.
33 Đây là tên các thành phố mà con cháu Ashur đã xây dựng: Ninevah, Resen, Calach và Rehoboth; và con cháu Ashur vẫn còn sống ở đó cho đến ngày nay.
34 Con cháu của Aram cũng đi xây dựng một thành phố, và đặt tên thành phố đó là Uz theo tên anh cả của họ, và họ sinh sống ở đó; đó là vùng đất Uz cho đến ngày nay.
35 Đến năm thứ hai sau khi tháp được xây dựng, có một người thuộc dòng dõi A-shur, tên là Bê-la, rời khỏi xứ Ni-ni-va để cư ngụ cùng gia đình mình ở bất cứ nơi nào ông tìm được chỗ; họ đến cho đến khi đến đối diện với các thành phố ở đồng bằng đối diện với Sô-đôm, và họ ở lại đó.
36 Rồi người đàn ông ấy đứng dậy và xây dựng một thành phố nhỏ ở đó, đặt tên là Bela theo tên mình; đó là vùng đất Zoar cho đến ngày nay.
37 Và đây là các gia tộc của con cháu Sem theo ngôn ngữ và thành phố của họ, sau khi họ bị phân tán khắp mặt đất sau khi tháp được xây dựng.
38 Sau đó, mỗi vương quốc, thành phố và gia tộc của con cháu Nô-ê đều xây dựng nhiều thành phố cho mình.
39 Họ lập chính quyền ở tất cả các thành phố của mình, để tuân theo các quy định của chính quyền; tất cả các gia tộc con cháu Nô-ê đều làm như vậy mãi mãi.

CHƯƠNG 11

1 Nimrod, con trai của Cush, vẫn còn ở trong xứ Shinar, ông cai trị xứ đó và cư ngụ ở đó, và ông đã xây dựng các thành phố trong xứ Shinar.
2 Và đây là tên của bốn thành phố mà ông đã xây dựng, và ông đặt tên cho chúng theo những sự kiện đã xảy ra trong quá trình xây dựng tháp.
3 Ông gọi thành Babel thứ nhất là Babel, vì tại đó Đức Chúa Trời đã làm cho ngôn ngữ của toàn trái đất trở nên hỗn loạn; còn thành Erech thì ông đặt tên là Erech, vì từ đó Đức Chúa Trời đã phân tán họ ra.
4 Và địa điểm thứ ba, ông gọi là Eched, vì ở đó đã xảy ra một trận chiến lớn; còn địa điểm thứ tư, ông gọi là Calnah, bởi vì các quan lại và những người hùng mạnh của ông đã bị tiêu diệt ở đó, và họ đã làm phật lòng Chúa, họ đã nổi loạn và phạm tội chống lại Ngài.
5 Khi Nimrod đã xây dựng xong những thành phố này ở xứ Shinar, ông đặt những người còn lại trong dân mình, các quan lại và những người hùng mạnh còn lại trong vương quốc của ông vào đó.
6 Nimrod ở tại Babel, và ở đó ông tái lập quyền cai trị của mình trên những thần dân còn lại, và ông trị vì vững chắc. Thần dân và các quan lại của Nimrod gọi tên ông là Amraphel, nói rằng tại tháp đó, các quan lại và thần dân của ông đã chết dưới tay ông.
7 Tuy vậy, Nimrod không trở lại với Chúa, và ông tiếp tục làm điều ác và dạy điều ác cho con cái loài người; và Mardon, con trai ông, còn tệ hơn cha mình, và tiếp tục thêm vào những điều ghê tởm của cha mình.
8 Và Ngài đã khiến con cái loài người phạm tội, vì vậy có lời chép rằng: Từ kẻ ác mà ra sự ác.
9 Bấy giờ, có chiến tranh giữa các gia tộc của con cháu Ham, khi họ đang sinh sống trong các thành phố mà họ đã xây dựng.
10 Và Chê-đô-la-ôn, vua của Ê-lam, rời khỏi các gia tộc của con cháu Ham, và ông giao chiến với họ và chinh phục họ, rồi ông đi đến năm thành phố ở đồng bằng và giao chiến với họ và chinh phục họ, và họ nằm dưới sự cai trị của ông.
11 Họ phục vụ ông trong mười hai năm và nộp thuế hàng năm cho ông.
12 Bấy giờ, Nahor, con trai của Serug, qua đời vào năm thứ bốn mươi chín đời của Abram, con trai của Terah.
13 Đến năm thứ năm mươi đời của Áp-ram, con trai của Tê-ra, Áp-ram rời khỏi nhà Nô-ê và đi về nhà cha mình.
14 Áp-ram biết Đức Giê-hô-va, và ông vâng theo đường lối và lời dạy của Ngài, và Đức Giê-hô-va, Đức Chúa Trời của ông, ở cùng ông.
15 Bấy giờ, cha của ông là Terah, vẫn còn là tướng chỉ huy quân đội của vua Nimrod, và ông vẫn còn thờ các thần ngoại lai.
16 Áp-ram đến nhà cha mình và thấy mười hai thần đứng trong đền thờ của chúng; Áp-ram nổi giận khi thấy những hình tượng ấy trong nhà cha mình.
17 Áp-ram nói: “Như Đức Giê-hô-va hằng sống, những tượng thần này sẽ không còn ở trong nhà cha tôi nữa; cũng vậy, Đức Giê-hô-va, Đấng đã tạo dựng tôi, sẽ trừng phạt tôi như thế nếu trong vòng ba ngày tôi không đập vỡ hết chúng.”
18 Áp-ram rời khỏi đó, lòng giận bùng cháy. Áp-ram vội vã đi từ phòng ngủ đến sân ngoài của cha mình, và thấy cha mình đang ngồi ở sân, cùng với tất cả các đầy tớ của ông. Áp-ram đến ngồi trước mặt cha.
19 Áp-ram hỏi cha mình rằng: Thưa cha, xin cho con biết Đức Chúa Trời, Đấng đã tạo dựng trời đất và muôn loài người trên đất, cũng như đã tạo dựng cha và con, ở đâu? Giê-ra đáp lại Áp-ram rằng: Này, Đấng đã tạo dựng chúng ta đều đang ở trong nhà này với chúng ta.
20 Và Áp-ram thưa với cha mình rằng: "Thưa cha, xin cha cho con xem chúng." Rồi Tê-ra dẫn Áp-ram vào phòng

trong, và Áp-ram thấy, kìa, cả căn phòng đầy những tượng thần bằng gỗ và đá, mười hai tượng lớn và vô số tượng nhỏ hơn nữa.
21 Và Terah nói với con trai mình rằng: "Này, đây là những Đấng đã tạo dựng nên mọi thứ con thấy trên đất, và đã tạo dựng nên ta, con và toàn thể loài người."
22 Terah quỳ lạy các thần của mình, rồi ông rời khỏi đó, và Abram, con trai ông, cũng đi theo ông.
23 Khi Áp-ram đã đi khỏi họ, ông đến ngồi với mẹ mình và nói với mẹ rằng: "Này, cha con đã chỉ cho con thấy những Đấng tạo dựng trời đất và tất cả con cái loài người."
24 Vậy nên, hãy mau mau đi lấy một con dê con trong bầy, và làm món thịt ngon để ta đem dâng lên các thần của cha ta làm lễ vật cho họ ăn; có lẽ nhờ đó ta sẽ được họ chấp nhận.
25 Mẹ của Abram làm như vậy, bà bắt một con dê con, nấu món thịt ngon rồi đem đến cho Abram. Abram nhận lấy món thịt ngon từ mẹ mình, đem đến trước các thần của cha mình, rồi đến gần để cùng ăn; còn Terah, cha của Abram, không hề hay biết.
26 Và Áp-ram thấy trong ngày ấy, khi ông đang ngồi giữa họ, thì họ không có tiếng nói, không nghe thấy, không cử động được, và không một ai trong số họ có thể giơ tay ra ăn được.
27 Áp-ram chế nhạo họ và nói: “Chắc chắn món thịt ngon mà ta đã chuẩn bị không làm họ hài lòng, hoặc có lẽ là quá ít đối với họ, nên họ không ăn; vậy nên ngày mai ta sẽ chuẩn bị món thịt ngon mới, ngon hơn và nhiều hơn thế này, để xem kết quả.”
28 Ngày hôm sau, Áp-ram dặn dò mẹ mình về món thịt ngon, và mẹ ông liền đứng dậy, đem ba con dê con khỏe mạnh từ bầy chiên về, rồi làm món thịt ngon tuyệt mà con trai bà thích, và đem cho Áp-ram ăn; còn Giê-ra, cha ông, không hề hay biết.
29 Áp-ram lấy thịt ngon từ mẹ mình, đem đến trước các thần của cha mình trong phòng; rồi đến gần để các thần cùng ăn, và đặt thịt trước mặt các thần. Áp-ram ngồi trước mặt các thần cả ngày, nghĩ rằng có lẽ các thần sẽ ăn.
30 Áp-ram nhìn họ, và kìa, họ chẳng có tiếng nói cũng chẳng có tiếng nghe, và chẳng một ai trong số họ giơ tay ra lấy thịt ăn.
31 Đến chiều tối hôm đó, tại nhà ấy, Áp-ram được mặc lấy Thần của Đức Chúa Trời.
32 Rồi ông kêu lên và nói rằng: Khốn cho cha tôi và thế hệ gian ác này, lòng ai nấy đều hướng về hư không, thờ phượng những thần tượng bằng gỗ và đá, những thần tượng không thể ăn, ngửi, nghe, nói được; miệng không nói được, mắt không thấy được, tai không nghe được, tay không có cảm giác, chân không cử động được; những kẻ làm ra chúng và những kẻ tin cậy chúng cũng giống như vậy.
33 Khi Áp-ram thấy tất cả những điều ấy, ông nổi giận với cha mình, liền vội vã cầm rìu đến phòng thờ các thần, và đập vỡ tất cả các thần của cha mình.
34 Khi đã đập vỡ các tượng thần xong, ông đặt cái rìu vào tay vị thần lớn ở trước mặt họ, rồi ông đi ra; Terah, cha ông, trở về nhà vì nghe thấy tiếng rìu bổ củi ở cửa; nên Terah vào nhà để xem chuyện gì đang xảy ra.
35 Và Terah, khi nghe thấy tiếng rìu trong phòng để tượng, liền chạy đến phòng để tượng và gặp Abram đang đi ra.
36 Rồi Terah vào phòng và thấy tất cả các tượng thần đều bị đổ và vỡ nát, còn chiếc rìu trong tay tượng thần lớn nhất thì vẫn nguyên vẹn, và món thịt thơm ngon mà Abram con trai mình đã làm vẫn còn ở trước mặt họ.
37 Khi Terah thấy vậy, ông vô cùng tức giận, liền vội vã rời khỏi phòng và đi đến chỗ Abram.
38 Ông thấy Áp-ra-ham con trai mình vẫn còn ngồi trong nhà, và ông hỏi anh: "Ngươi đã làm việc gì đối với các thần của ta vậy?"
39 Và Áp-ram đáp lại cha mình là Giê-ra, rằng: Thưa cha, không phải vậy, vì con đã đem thức ăn ngon đến cho họ, và khi con đến gần để họ ăn, thì tất cả họ đều lập tức giơ tay ra ăn trước khi người chủ tiệc kịp đưa tay ra ăn.
40 Và người to lớn thấy những việc chúng làm trước mặt mình, liền nổi giận dữ dội, liền đi lấy cái rìu ở trong nhà, đến chỗ chúng và đánh đập chúng hết. Này, cái rìu vẫn còn trong tay người như ngươi thấy đấy.
41 Khi Abram nói điều này, Terah nổi giận với con trai mình; và trong cơn giận, Terah nói với Abram rằng: "Chuyện con kể là sao vậy? Con nói dối ta."
42 Há chẳng phải thần linh, linh hồn hay quyền năng của những vị thần này có đủ để làm tất cả những điều ngươi đã nói với ta sao? Chẳng phải chúng là gỗ và đá, và chẳng phải chính ta đã tạo ra chúng sao? Vậy mà ngươi lại dám nói dối rằng vị thần lớn ở cùng với chúng đã đánh bại chúng? Chính ngươi đã đặt chiếc rìu vào tay hắn, rồi lại nói rằng hắn đã đánh bại tất cả chúng.
43 Áp-ram đáp lại cha mình và nói rằng: “Vậy thì làm sao cha có thể thờ phượng những thần tượng này, là những thứ không có quyền năng gì? Những thần tượng mà cha tin cậy có thể cứu cha chăng? Chúng có nghe lời cầu nguyện của cha khi cha kêu cầu chúng chăng? Chúng có thể giải cứu cha khỏi tay kẻ thù của cha, hay chúng sẽ chiến đấu thay cha chống lại kẻ thù của cha, để cha phải thờ phượng gỗ và đá, những thứ không thể nói cũng không thể nghe?”
44 Và bây giờ, chắc chắn việc làm như vậy không tốt cho ngươi cũng như cho con cái loài người có liên hệ với ngươi; các ngươi có quá ngu dốt, quá dại dột hay quá thiếu hiểu biết đến nỗi lại thờ phụng gỗ và đá, và làm theo cách như vậy chăng?
45 Và các ngươi quên Đức Chúa Trời, Đấng đã tạo dựng trời đất, và đã dựng nên các ngươi trên đất, rồi do đó đem tai họa lớn đến cho linh hồn mình bằng việc thờ phượng đá và gỗ chăng?
46 Há chẳng phải tổ phụ chúng ta xưa kia đã phạm tội ấy, và Đức Chúa Trời của vũ trụ đã giáng trận lụt trên họ và hủy diệt toàn bộ trái đất sao?
47 Vậy làm sao các ngươi có thể tiếp tục làm như vậy và thờ phượng các thần bằng gỗ và đá, những thần không thể nghe, không thể nói, cũng không thể giải cứu các ngươi khỏi sự áp bức, khiến cho cơn thịnh nộ của Đức Chúa Trời toàn vũ trụ giáng xuống trên các ngươi?
48 Vậy nên, hỡi cha, hãy tránh điều này, và đừng gây tai họa cho linh hồn cha và linh hồn những người trong gia đình cha.
49 Áp-ram vội vã chạy ra khỏi trước mặt cha mình, lấy cái rìu từ tượng thần lớn nhất của cha mình, đập vỡ nó rồi bỏ chạy.
50 Và Terah, thấy tất cả những gì Abram đã làm, vội vã rời khỏi nhà mình, đến gặp vua và đến trước mặt Nimrod, đứng trước mặt vua và cúi lạy vua; vua hỏi: Ngươi muốn gì?
51 Và ông nói: "Tôi nài xin ngài, thưa đức vua, hãy nghe lời tôi—Cách đây 50 năm, một đứa trẻ đã được sinh ra cho

tôi, và nó đã đối xử với các thần của tôi như vậy và nói năng như vậy; vậy nên, thưa đức vua và vua, xin hãy cho người đến mời nó đến trước mặt ngài, để ngài xét xử nó theo luật pháp, hầu cho chúng tôi được giải thoát khỏi sự ác độc của nó."
52 Vua sai ba người đầy tớ đi dẫn Áp-ram đến trước mặt vua. Ngày đó, Ni-m-rốt cùng tất cả các quan lại và đầy tớ của ông đều ngồi trước mặt vua, và Tê-ra cũng ngồi trước mặt họ.
53 Vua hỏi Áp-ram: Ngươi đã làm gì đối với cha ngươi và các thần của ông vậy? Áp-ram đáp lại vua bằng những lời ông đã nói với cha mình, rằng: Thần lớn ở trong nhà đã làm điều như vua vừa nghe.
54 Vua hỏi Áp-ram: "Họ có quyền nói, ăn và làm như ngươi đã nói không?" Áp-ram đáp lại vua rằng: "Nếu họ không có quyền, tại sao vua lại phục vụ họ và khiến con cái loài người lầm lạc vì sự dại dột của vua?"
55 Ngươi có tưởng rằng họ có thể giải cứu ngươi hoặc làm bất cứ điều gì, dù nhỏ hay lớn, để ngươi phải phục vụ họ không? Và tại sao ngươi không cảm nhận được Đức Chúa Trời của toàn vũ trụ, Đấng đã tạo ra ngươi và có quyền giết chết cũng như giữ cho ngươi sống?
56 Hỡi vị vua ngu dại, đơn giản và dốt nát, khốn khổ thay cho ngươi đời đời.
57 Ta tưởng ngươi sẽ dạy dỗ các tôi tớ ngươi con đường ngay thẳng, nhưng ngươi đã không làm thế, trái lại, ngươi đã làm cho cả trái đất đầy rẫy tội lỗi của ngươi và tội lỗi của dân ngươi, những người đã theo đường lối của ngươi.
58 Há ngươi không biết, hay chưa từng nghe nói rằng, tổ tiên chúng ta đã phạm tội ác đó từ thuở xưa, và Đức Chúa Trời hằng hữu đã giáng trận lụt xuống trên họ và hủy diệt tất cả họ, và cũng hủy diệt cả trái đất vì họ sao? Giờ đây, ngươi và dân ngươi lại muốn nổi dậy và làm điều tương tự như vậy, để chuốc lấy cơn thịnh nộ của Đức Chúa Trời toàn vũ trụ, và mang tai họa đến cho ngươi và cả trái đất sao?
59 Vậy nên, hãy từ bỏ việc làm ác này mà ngươi đang làm, và phụng sự Đức Chúa Trời của vũ trụ, như thể linh hồn ngươi ở trong tay Ngài, thì ngươi sẽ được bình an.
60 Và nếu lòng gian ác của ngươi không chịu nghe lời ta mà từ bỏ đường lối xấu xa của ngươi, và phụng sự Đức Chúa Trời đời đời, thì ngươi sẽ chết trong nhục nhã trong những ngày cuối cùng, ngươi, dân ngươi và tất cả những ai có liên hệ với ngươi, nghe lời ngươi hoặc sống theo đường lối xấu xa của ngươi.
61 Khi Áp-ram nói xong trước mặt vua và các quan lại, ông ngước mắt lên trời và nói rằng: Đức Giê-hô-va thấy hết mọi kẻ ác, và Ngài sẽ phán xét chúng.

CHƯƠNG 12

1 Khi vua nghe những lời của Áp-ram, vua ra lệnh bỏ tù ông; và Áp-ram bị giam mười ngày.
2 Và đến cuối những ngày đó, nhà vua ra lệnh triệu tập tất cả các vua, các quan lại và các quan trấn thủ các tỉnh khác nhau cùng các bậc hiền triết đến trước mặt ông, và họ ngồi trước mặt ông, còn Áp-ram vẫn còn ở trong nhà giam.
3 Vua nói với các quan lại và các hiền triết rằng: "Các ngươi có nghe về điều Áp-ram, con trai của Tê-ra, đã làm với cha mình không? Nó đã làm như vậy, và ta đã ra lệnh dẫn nó đến trước mặt ta, và nó đã nói như vậy; lòng nó không hề hối hận, cũng không hề nhúc nhích trước mặt ta, vậy mà bây giờ nó đang bị giam trong ngục."
4 Vậy hãy quyết định xem hình phạt nào thích hợp cho người đàn ông đã sỉ nhục nhà vua, người đã nói và làm tất cả những điều mà các ngươi đã nghe.
5 Tất cả bọn họ đều thưa với vua rằng: Kẻ nào sỉ nhục vua sẽ bị treo trên cây; nhưng vì hắn đã làm tất cả những điều hắn nói, và đã khinh thường các thần của chúng ta, nên hắn phải bị thiêu sống, vì đó là luật lệ trong việc này.
6 Nếu vua bằng lòng làm vậy, xin vua hãy truyền lệnh cho các đầy tớ của mình nhóm lửa suốt ngày đêm trong lò gạch của ngươi, rồi chúng ta sẽ ném người này vào đó. Vua làm theo lời vua, và truyền lệnh cho các đầy tớ của mình chuẩn bị lửa trong ba ngày ba đêm trong lò của vua, tức là ở Casdim; và vua truyền lệnh cho họ bắt Abram ra khỏi ngục và đem ông đến để thiêu sống.
7 Tất cả các đầy tớ của vua, các quan lại, các lãnh chúa, các quan tổng đốc và các quan xét, cùng toàn thể dân cư trong xứ, khoảng chín trăm nghìn người, đều đứng đối diện lò lửa để xem Áp-ra-ham.
8 Tất cả phụ nữ và trẻ nhỏ đều chen chúc trên mái nhà và các tháp để xem chuyện gì đang xảy ra với Áp-ra-ham, họ đều đứng từ xa; và không một người đàn ông nào không đến xem cảnh tượng đó trong ngày hôm ấy.
9 Khi Áp-ram đến, các thầy phù thủy và các hiền nhân của vua thấy Áp-ram, liền kêu lên với vua rằng: "Thưa đức vua, đây chắc chắn là người mà chúng tôi biết là đứa trẻ mà khi sinh ra, ngôi sao lớn đã nuốt chửng bốn ngôi sao, điều mà chúng tôi đã báo cho vua nghe cách đây năm mươi năm rồi."
10 Và này, cha của nó cũng đã phạm các điều răn của ngươi, và chế nhạo ngươi bằng cách sinh cho ngươi một đứa con khác, mà ngươi đã giết chết.
11 Khi vua nghe những lời họ nói, vua vô cùng tức giận và ra lệnh dẫn Terah đến trước mặt vua.
12 Vua nói: Ngươi có nghe những lời thầy phù thủy nói không? Hãy nói thật cho ta biết ngươi đã làm thế nào; nếu ngươi nói thật thì ngươi sẽ được tha tội.
13 Thấy vua nổi giận lắm, Terah nói với vua rằng: "Thưa đức vua, ngài đã nghe sự thật, và những lời các hiền nhân nói là đúng." Vua đáp: "Sao ngươi dám làm thế, phạm lệnh ta mà đem con mình không sinh ra dâng cho ta, rồi lại đòi giá cho nó?"
14 Và Terah đáp lại vua rằng: Vì lòng thương xót con trai tôi lúc ấy, tôi liền đem một người hầu gái đưa đến cho vua xem.
15 Vua nói: Ai đã xúi giục ngươi làm điều này? Hãy nói cho ta biết, đừng giấu giếm ta điều gì, thì ngươi sẽ không chết.
16 Và Terah rất sợ hãi trước mặt vua, và ông nói với vua rằng: Chính Haran, con trai cả của tôi, đã xúi giục tôi làm điều này; Haran lúc đó ba mươi hai tuổi, khi Abram sinh ra.
17 Nhưng Haran không khuyên cha mình làm điều gì cả, vì Terah đã nói điều này với vua để cứu mạng mình khỏi vua, bởi vì ông rất sợ hãi; và vua nói với Terah: "Haran, con trai ngươi, kẻ đã khuyên ngươi làm điều này, sẽ chết trong lửa cùng với Abram; vì án tử hình đã giáng xuống hắn vì đã chống lại ý muốn của vua mà làm điều này."
18 Bấy giờ, Haran có lòng muốn noi theo đường lối của Abram, nhưng ông giữ kín điều đó trong lòng.

19 Và Haran tự nhủ trong lòng rằng: "Này, vua đã bắt giữ Abram vì những việc Abram đã làm; và sẽ xảy ra rằng, nếu Abram thắng được vua, ta sẽ theo Abram; còn nếu vua thắng được vua, ta sẽ theo vua."
20 Khi Terah thuật lại điều này với vua về Haran, con trai ông, vua liền ra lệnh bắt Haran cùng với Abram.
21 Rồi họ đem cả Áp-ram và Ha-ran, em trai ông, đến ném vào lửa; và toàn thể dân cư trong xứ, các đầy tớ của vua, các quan lại, cùng tất cả phụ nữ và trẻ em đều có mặt ở đó, đứng nhìn họ suốt ngày hôm ấy.
22 Các đầy tớ của vua bắt Abram và em trai ông, lột hết quần áo của họ, chỉ để lại chiếc quần đang mặc trên người.
23 Họ dùng dây thừng bằng vải lanh trói tay và chân hai người lại, rồi các đầy tớ của vua nhấc họ lên và ném cả hai vào lò lửa.
24 Đức Giê-hô-va yêu thương Áp-ram và thương xót ông, nên Đức Giê-hô-va xuống cứu Áp-ram khỏi lửa và ông không bị thiêu cháy.
25 Nhưng tất cả những sợi dây trói ông đều bị cháy rụi, trong khi Áp-ram vẫn ở đó và đi lại trong lửa.
26 Và Haran chết khi họ ném ông vào lửa, ông bị thiêu thành tro, vì lòng ông không trọn vẹn với Chúa; và những người ném ông vào lửa, ngọn lửa lan sang họ, và họ bị thiêu cháy, mười hai người trong số họ đã chết.
27 Áp-ram đi giữa lửa ba ngày ba đêm, và tất cả các đầy tớ của vua đều thấy ông đi giữa lửa. Họ đến thuật lại cho vua rằng: "Này, chúng tôi đã thấy Áp-ram đi giữa lửa, và ngay cả áo dưới của ông cũng không bị cháy, chỉ có dây trói ông là bị cháy thôi."
28 Khi vua nghe những lời ấy, lòng vua nguôi ngoai và vua không tin. Vua liền sai các quan lại trung tín khác đi xem xét sự việc, họ đi xem rồi thuật lại cho vua nghe. Vua liền đứng dậy đi xem, thấy Áp-ram đi đi lại lại giữa lửa, và thấy xác Ha-ran bị thiêu cháy. Vua vô cùng kinh ngạc.
29 Vua truyền lệnh đưa Áp-ram ra khỏi lửa; các đầy tớ của vua đến gần để đưa ông ra nhưng không thể, vì lửa bao quanh và ngọn lửa từ lò lửa đang bốc lên về phía họ.
30 Các đầy tớ của vua liền bỏ chạy khỏi đó, và vua quở trách họ, phán rằng: Mau mau đem Áp-ram ra khỏi lửa, kẻo các ngươi chết.
31 Các đầy tớ của vua lại đến gần để dẫn Áp-ram ra, nhưng lửa ập đến thiêu cháy mặt họ, khiến tám người chết.
32 Khi vua thấy các đầy tớ mình không thể đến gần lửa vì sợ bị thiêu, vua bèn gọi Áp-ram rằng: “Hỡi tôi tớ của Đức Chúa Trời ở trên trời, hãy ra khỏi lửa và đến đây trước mặt ta!” Áp-ram vâng lời vua, liền ra khỏi lửa, đến đứng trước mặt vua.
33 Khi Áp-ram ra khỏi đó, vua và tất cả các đầy tớ của vua đều thấy Áp-ram đến trước mặt vua, vẫn mặc áo dưới, vì áo dưới không bị cháy, nhưng dây trói ông thì bị cháy.
34 Vua hỏi Áp-ram: "Sao ngươi không bị thiêu cháy trong lửa?"
35 Và Áp-ram thưa với vua rằng: Đức Chúa Trời của trời và đất, Đấng mà tôi tin cậy và nắm giữ mọi sự trong quyền năng của Ngài, đã giải cứu tôi khỏi lửa mà vua đã ném tôi vào.
36 Và Haran, anh trai của Abram, bị thiêu thành tro; người ta tìm kiếm thi thể ông, nhưng thấy nó đã bị thiêu rụi.
37 Haran thọ tám mươi hai tuổi khi chết trong đám cháy ở Casdim. Vua, các quan lại và dân cư trong xứ, khi thấy Abram được cứu khỏi đám cháy, liền đến và quỳ lạy Abram.
38 Áp-ram nói với họ: “Đừng quỳ lạy tôi, nhưng hãy quỳ lạy Đức Chúa Trời của thế gian, Đấng đã tạo dựng nên các ngươi, và phục vụ Ngài, và bước theo đường lối của Ngài; vì chính Ngài đã cứu tôi khỏi lửa này, và chính Ngài đã tạo dựng linh hồn và thần trí của mọi người, đã hình thành con người trong bụng mẹ, và đưa con người ra đời; và chính Ngài sẽ giải cứu những ai tin cậy Ngài khỏi mọi đau khổ.”
39 Việc này có vẻ rất kỳ diệu trong mắt vua và các quan lại, rằng Áp-ram được cứu khỏi lửa và Ha-ran bị thiêu rụi; vua tặng Áp-ram nhiều lễ vật và trao cho ông hai người đầy tớ quan lại của mình trong cung điện; người thứ nhất tên là Ô-ni, người thứ hai tên là Ê-li-ê-zer.
40 Tất cả các vua, các quan lại và các đầy tớ đều dâng cho Áp-ram nhiều quà bằng bạc, vàng và ngọc trai, rồi vua và các quan lại tiễn ông đi, và ông ra về bình an.
41 Áp-ram ra khỏi vua trong bình an, và nhiều đầy tớ của vua đi theo ông, khoảng ba trăm người gia nhập cùng ông.
42 Ngày ấy, Áp-ram trở về nhà cha mình cùng với những người đi theo ông. Áp-ram phụng sự Đức Giê-hô-va, Đức Chúa Trời của ông, suốt đời, và ông sống theo đường lối của Ngài và tuân giữ luật pháp của Ngài.
43 Từ ngày đó trở đi, Áp-ram đã hướng lòng người đến việc phụng sự Chúa.
44 Bấy giờ, Nahor và Abram cưới vợ là con gái của Haran, anh trai của họ; vợ của Nahor tên là Milca, còn vợ của Abram tên là Sarai. Sarai, vợ của Abram, son sẻ, không có con cái trong những ngày ấy.
45 Và khi Áp-ram ra khỏi lửa được hai năm, tức là vào năm thứ 52 đời ông, thì vua Ni-mô-rốt ngồi trên ngai vàng ở Ba-bên, và vua ngủ thiếp đi, nằm mơ thấy mình đang đứng cùng quân đội và đạo binh trong một thung lũng đối diện với lò lửa của vua.
46 Vua ngước mắt lên và thấy một người giống như Áp-ra-ham đi ra từ lò lửa, người ấy đến đứng trước mặt vua, rút gươm ra, rồi nhảy bổ vào vua, vua liền chạy trốn vì sợ hãi. Trong khi vua đang chạy, người ấy ném một quả trứng lên đầu vua, và quả trứng biến thành một dòng sông lớn.
47 Vua nằm mơ thấy toàn bộ quân lính của mình đều chết đuối trong sông đó, và vua cùng ba người đi trước chạy trốn.
48 Vua nhìn những người ấy, họ đều mặc những bộ quần áo vương giả, có vẻ ngoài và sự uy nghi của các vị vua.
49 Trong khi họ đang chạy, dòng sông lại biến thành một quả trứng trước mặt vua, và từ trong trứng bay ra một con chim non, bay đến trước mặt vua, bay tới đầu vua và móc mắt vua ra.
50 Vua đau lòng khi thấy cảnh tượng đó, tỉnh giấc và lòng dạ rối bời; vua cảm thấy vô cùng kinh hãi.
51 Sáng hôm sau, nhà vua sợ hãi đứng dậy khỏi giường, liền ra lệnh triệu tập tất cả các nhà thông thái và pháp sư đến trước mặt mình. Nhà vua kể lại giấc mơ của mình cho họ nghe.
52 Một người tôi tớ khôn ngoan của vua, tên là Anuki, thưa với vua rằng: “Đây chẳng phải là điều gì khác ngoài sự ác độc của Abram và dòng dõi của ông sẽ nổi lên chống lại Chúa và vua tôi trong những ngày cuối cùng hay sao?”
53 Và này, sẽ đến ngày Áp-ram, dòng dõi ông và con cái trong nhà ông sẽ gây chiến với vua ta, và họ sẽ đánh bại toàn bộ quân đội và binh lính của vua.

54 Còn về điều ngươi đã nói liên quan đến ba người mà ngươi thấy giống mình và đã trốn thoát, điều đó có nghĩa là chỉ có ngươi sẽ trốn thoát cùng ba vị vua trong số các vua trên đất, những người sẽ cùng ngươi ra trận.
55 Điều ngươi đã thấy về dòng sông biến thành quả trứng như lúc ban đầu, và chim non mổ mắt ngươi, điều đó không có nghĩa gì khác ngoài dòng dõi của Áp-ra-ham, những người sẽ giết vua trong những ngày sau cùng.
56 Đây là giấc mơ của vua tôi, và đây là lời giải thích của nó; giấc mơ là có thật, và lời giải thích mà tôi tớ của ngài đã trình bày cho ngài cũng đúng.
57 Vậy nên, thưa đức vua, chắc chắn ngài biết rằng đã 52 năm kể từ khi các bậc hiền triết của ngài thấy điều này khi Áp-ram sinh ra, và nếu đức vua để Áp-ram sống trên đất thì sẽ gây tổn hại cho chúa tể và đức vua của tôi, vì suốt những ngày Áp-ram còn sống, cả ngài lẫn vương quốc của ngài sẽ không được vững mạnh, vì điều này đã được biết trước khi ông sinh ra; vậy tại sao đức vua không giết ông ta, để tai họa của ông ta không giáng xuống ngài trong những ngày sau này?
58 Nimrod nghe theo lời Anuki, liền sai mấy người hầu đi bắt Abram một cách bí mật, đem ra trước mặt vua để xử tử.
59 Lúc ấy, Ê-li-ê-zer, người tôi tớ của Áp-ram mà vua đã giao cho ông, đang ở trước mặt vua, và ông nghe những lời An-ki đã khuyên vua, và những lời vua đã nói để khiến Áp-ram phải chết.
60 Ê-li-ê-zer nói với Áp-ram: "Hãy mau đứng dậy và cứu lấy mạng sống mình, kẻo ngươi chết dưới tay vua, vì vua đã thấy điều đó trong giấc mơ về ngươi, và An-n-cúc đã giải mộng như vậy, và An-n-cúc cũng đã khuyên vua về ngươi như vậy."
61 Áp-ram nghe theo lời của Ê-li-ê-zer, liền vội vã chạy đến nhà Nô-ê và con trai ông là Sem, tìm nơi ẩn náu an toàn; các đầy tớ của vua đến nhà Áp-ram tìm ông, nhưng không thấy ông. Họ tìm khắp xứ mà vẫn không thấy, đi tìm khắp mọi hướng cũng không thấy.
62 Khi các đầy tớ của vua không tìm thấy Áp-ram, họ trở về báo cho vua, nhưng cơn giận của vua đối với Áp-ram nguôi ngoai, vì họ không tìm thấy ông, và vua quên đi chuyện về Áp-ram.
63 Và Áp-ram được giấu trong nhà Nô-ê một tháng, cho đến khi vua quên chuyện này đi, nhưng Áp-ram vẫn sợ vua; và Giê-ra đến thăm Áp-ram con trai mình một cách bí mật trong nhà Nô-ê, và Giê-ra rất được trọng vọng trong mắt vua.
64 Áp-ram nói với cha mình rằng: "Cha không biết rằng vua đang âm mưu giết con và xóa sổ tên tuổi con khỏi mặt đất theo lời khuyên của các cố vấn gian ác của vua sao?"
65 Giờ đây, ngươi có ai ở đây và ngươi có gì trong xứ này? Hãy đứng dậy, chúng ta hãy cùng nhau đi đến xứ Ca-na-an, để chúng ta được giải thoát khỏi tay hắn, kẻo ngươi cũng bị diệt vong bởi hắn trong những ngày cuối cùng.
66 Há ngươi không biết, hay ngươi chưa từng nghe nói rằng Nimrod không ban cho ngươi mọi vinh dự này vì tình yêu thương, mà chỉ vì lợi ích của hắn mà hắn ban cho ngươi mọi điều tốt lành ấy?
67 Và nếu người ấy làm cho ngươi điều tốt lành hơn thế này, thì chắc chắn đó chỉ là những điều phù phiếm của thế gian, vì của cải và sự giàu có chẳng ích gì trong ngày thịnh nộ và giận dữ.
68 Vậy nên, hãy lắng nghe tiếng ta, đứng dậy và đi đến xứ Ca-na-an, tránh khỏi sự quấy phá của Ni-m-rốt; hãy phụng sự Đức Giê-hô-va, Đấng đã tạo dựng ngươi trên đất, và ngươi sẽ được bình an; hãy từ bỏ mọi điều phù phiếm mà ngươi theo đuổi.
69 Và Áp-ram ngừng nói, thì Nô-ê và con trai ông là Sem đáp lại Giê-ra rằng: Lời Áp-ram nói với ngươi quả thật đúng.
70 Và Terah vâng theo lời con trai mình là Abram, và Terah làm tất cả những gì Abram nói, vì đó là ý muốn của Chúa, rằng nhà vua không nên gây ra cái chết cho Abram.

CHƯƠNG 13

1 Rồi Terah dẫn con trai mình là Abram, cháu trai mình là Lot, con trai của Haran, và Sarai, con dâu mình, vợ của Abram, cùng toàn thể gia đình mình, đi từ Ur Casdim đến xứ Canaan. Khi đến xứ Haran, họ ở lại đó, vì đó là vùng đất rất tốt để chăn thả gia súc, và đủ rộng cho những người đi cùng họ.
2 Dân xứ Haran thấy Áp-ram là người tốt lành và ngay thẳng trước mặt Đức Chúa Trời và loài người, và Đức Giê-hô-va, Đức Chúa Trời của ông, ở cùng ông. Một số người trong xứ Haran đến và gia nhập với Áp-ram, và ông dạy họ những lời dạy của Đức Giê-hô-va và các đường lối của Ngài; những người này ở lại với Áp-ram trong nhà ông và trung thành với ông.
3 Áp-ram ở lại trong xứ đó ba năm, và khi hết ba năm, Đức Giê-hô-va hiện ra cùng Áp-ram và phán với ông rằng: Ta là Đức Giê-hô-va, Đấng đã đưa ngươi ra khỏi U-rác-đim và giải cứu ngươi khỏi tay tất cả kẻ thù ngươi.
4 Vậy nên, nếu ngươi nghe lời ta và giữ các điều răn, các luật lệ và các quy định của ta, thì ta sẽ khiến kẻ thù ngươi phải ngã gục trước mặt ngươi, và ta sẽ làm cho dòng dõi ngươi sinh sôi nảy nở như sao trên trời, và ta sẽ ban phước lành cho mọi công việc tay ngươi làm, ngươi sẽ không thiếu thốn điều gì.
5 Hãy đứng dậy, đem vợ ngươi và mọi sự thuộc về ngươi đi đến xứ Ca-na-an và ở lại đó; tại đó, ta sẽ làm Đức Chúa Trời của ngươi và ban phước cho ngươi. Áp-ram đứng dậy, đem vợ ngươi và mọi sự thuộc về ngươi đi đến xứ Ca-na-an như Đức Chúa Trời đã phán dặn; lúc đó Áp-ram năm mươi tuổi khi rời khỏi Ha-ran.
6 Và Áp-ram đến xứ Ca-na-an, ở giữa thành và dựng lều ở đó giữa con cái Ca-na-an, những cư dân của xứ ấy.
7 Khi Áp-ram đến xứ Ca-na-an, Đức Chúa Trời hiện ra cùng ông và phán rằng: “Đây là đất Ta đã ban cho ngươi và dòng dõi ngươi đời đời; Ta sẽ làm cho dòng dõi ngươi đông đúc như sao trên trời, và Ta sẽ ban cho dòng dõi ngươi tất cả các xứ mà ngươi thấy làm cơ nghiệp.”
8 Áp-ram dựng một bàn thờ tại nơi Đức Chúa Trời đã phán cùng ông, và tại đó Áp-ram cầu nguyện danh Chúa.
9 Vào thời điểm đó, khi Áp-ram đã ở trong xứ Ca-na-an được ba năm thì Nô-ê qua đời, tức là năm thứ 58 đời của Áp-ram; Nô-ê sống được chín trăm năm mươi năm thì qua đời.
10 Áp-ram, vợ ông và tất cả những người thuộc về ông, cùng với những người đi theo ông và những người đến gia nhập cùng ông trong xứ, đều ở trong xứ Ca-na-an; còn Na-hô-ra, anh trai của Áp-ram, và Tê-ra, cha ông, cùng Lót,

con trai của Ha-ran, và tất cả những người thuộc về họ đều ở tại Ha-ran.
11 Đến năm thứ năm Áp-ram ở trong xứ Ca-na-an, dân Sô-đôm và Gô-mô-ra cùng tất cả các thành ở đồng bằng nổi dậy chống lại Chê-đô-la-ô, vua Ê-lam; vì tất cả các vua các thành ở đồng bằng đã phục vụ Chê-đô-la-ô trong mười hai năm và nộp thuế hàng năm cho ông, nhưng đến năm thứ mười ba, họ đã nổi loạn chống lại ông.
12 Đến năm thứ mười Abram ở trong xứ Canaan, có chiến tranh giữa Nimrod, vua xứ Shinar, và Chêdorlaomer, vua xứ Elam. Nimrod đến giao chiến với Chêdorlaomer và muốn khuất phục ông ta.
13 Vì Chê-đô-la-mốt lúc bấy giờ là một trong những quan trấn thủ của Ni-mô-rốt, và khi tất cả dân chúng trong tháp bị phân tán và những người còn lại cũng bị tản lạc khắp mặt đất, Chê-đô-la-mốt đi đến xứ Ê-lam và cai trị xứ đó, nổi loạn chống lại chúa mình.
14 Trong những ngày ấy, khi Nimrod thấy các thành ở đồng bằng nổi loạn, ông ta kiêu ngạo và giận dữ mà gây chiến với Chedorlaomer. Nimrod tập hợp tất cả các quan lại và thần dân của mình, khoảng bảy trăm nghìn người, và tiến đánh Chedorlaomer. Chedorlaomer thì dẫn năm nghìn người ra đón ông ta, và hai bên chuẩn bị giao chiến trong thung lũng Babel, nằm giữa Elam và Shinar.
15 Tất cả các vua ấy đều chiến đấu ở đó, và Nimrod cùng dân của ông bị đánh bại trước dân thành Chedorlaomer, và khoảng sáu trăm nghìn người của Nimrod đã ngã xuống, trong đó có Mardon, con trai của vua, cũng ngã xuống.
16 Nimrod bỏ chạy và trở về đất nước mình trong nhục nhã và ô nhục, và ông ta bị Chedorlaomer làm chư hầu trong một thời gian dài. Chedorlaomer trở về đất nước mình và sai các quan lại của quân đội mình đến gặp các vua xung quanh, đến gặp Arioch, vua của Elasar, và Tidal, vua của Goyim, và lập giao ước với họ, và tất cả đều vâng phục mệnh lệnh của ông ta.
17 Vào năm thứ mười lăm Abram ở trong xứ Canaan, tức là năm thứ bảy mươi của đời Abram, Đức Chúa Trời hiện ra với Abram trong năm đó và phán cùng ông rằng: Ta là Đức Chúa Trời, Đấng đã đưa ngươi ra khỏi Ur Casdim để ban cho ngươi đất này làm cơ nghiệp.
18 Vậy nên, hãy bước đi trước mặt ta, hãy trọn vẹn và giữ các điều răn của ta, vì ta sẽ ban cho ngươi và dòng dõi ngươi đất này làm cơ nghiệp, từ sông Mitzraim đến sông Euphrates vĩ đại.
19 Ngươi sẽ trở về với tổ phụ ngươi trong bình an và tuổi già sung túc, và thế hệ thứ tư sẽ trở lại đất này và sẽ thừa hưởng nó mãi mãi; Áp-ram xây một bàn thờ, và ông cầu nguyện danh Chúa, Đấng đã hiện ra với ông, và ông dâng lễ vật lên bàn thờ cho Chúa.
20 Bấy giờ, Áp-ram trở về và đến Ha-ran để thăm cha mẹ và gia đình cha mình. Áp-ram, vợ ông và tất cả những người thuộc về ông đều trở về Ha-ran, và Áp-ram ở lại Ha-ran năm năm.
21 Nhiều người ở Haran, khoảng bảy mươi hai người đàn ông, đã đi theo Abram, và Abram dạy họ những lời dạy của Chúa và đường lối của Ngài, và ông dạy họ biết nhận biết Chúa.
22 Trong những ngày ấy, Đức Chúa Trời hiện ra với Áp-ram tại Ha-ran, và Ngài phán cùng ông rằng: "Này, cách đây hai mươi năm, ta đã phán cùng ngươi rằng:
23 Hãy rời khỏi xứ ngươi, khỏi nơi ngươi sinh ra và khỏi nhà cha ngươi, đến xứ mà ta đã chỉ cho ngươi, để ban cho ngươi và con cháu ngươi; vì tại xứ ấy, ta sẽ ban phước cho ngươi, làm cho ngươi trở thành một dân tộc lớn mạnh, làm cho danh tiếng ngươi lừng lẫy, và nhờ ngươi mà các gia tộc trên đất sẽ được chúc phúc.
24 Vậy nên, hãy đứng dậy, rời khỏi nơi này, ngươi, vợ ngươi và tất cả những người thuộc về ngươi, cũng như mọi người sinh ra trong nhà ngươi và tất cả những người ngươi đã sinh ra ở Haran, hãy dẫn họ ra khỏi đây và trở về đất Canaan.
25 Áp-ram đứng dậy, đem vợ là Sa-rai, cùng tất cả những người thuộc về ông, tất cả những người sinh ra trong nhà ông và những người mà họ đã sinh ra ở Ha-ran, đi ra xứ Ca-na-an.
26 Theo lời Chúa phán, Áp-ram đi và trở về xứ Ca-na-an. Lót, con trai của anh trai ông là Ca-ran, cũng đi cùng ông. Khi Áp-ram rời khỏi Ca-ran để trở về xứ Ca-na-an, ông đã 75 tuổi.
27 Theo lời Chúa phán với Áp-ram, ông đến xứ Ca-na-an, dựng lều và ở tại đồng bằng Ma-mê, cùng với ông có Lót, cháu trai của ông, và tất cả tài sản của ông.
28 Đức Chúa Trời lại hiện ra với Áp-ram và phán rằng: Ta sẽ ban đất này cho dòng dõi ngươi; và tại đó, ông lập một bàn thờ cho Đức Chúa Trời, Đấng đã hiện ra với ông, bàn thờ ấy vẫn còn đến ngày nay ở đồng bằng Mamre.

CHƯƠNG 14

1 Vào thời ấy, tại xứ Shinar có một người thông thái, hiểu biết mọi sự và có vẻ ngoài đẹp đẽ, nhưng ông nghèo khó và túng thiếu; tên ông là Rikayon và ông phải vất vả lắm mới tự nuôi sống mình.
2 Và ông quyết định đi đến Ai Cập, đến gặp Oswiris, con trai của Anom, vua Ai Cập, để chứng tỏ sự khôn ngoan của mình với nhà vua; vì có lẽ ông sẽ được nhà vua chiếu cố, được trọng dụng và chu cấp; và Rikayon đã làm như vậy.
3 Khi Ri-cô-ôn đến Ai Cập, ông hỏi dân cư Ai Cập về nhà vua, và dân cư Ai Cập cho ông biết tục lệ của vua Ai Cập, vì lúc đó vua Ai Cập có tục lệ là chỉ rời khỏi cung điện hoàng gia và xuất hiện trước công chúng một ngày trong năm, sau đó vua sẽ trở về cung điện và ở lại đó.
4 Vào ngày vua đi ra, ông xét xử trong xứ, và mọi người có điều kiện đều đến trước mặt vua ngày đó để trình bày yêu cầu của mình.
5 Khi Ri-cô-ôn nghe về tục lệ ở Ai Cập và biết rằng mình không thể đến diện kiến vua, ông vô cùng đau buồn và khổ sở.
6 Đến chiều, Rikayon đi ra và thấy một ngôi nhà đổ nát, trước kia là một lò nướng bánh ở Ai Cập, và ông ở đó suốt đêm trong lòng đầy đau khổ và đói khát, mắt ông không ngủ được.
7 Và Rikayon tự hỏi mình nên làm gì trong thành cho đến khi nhà vua xuất hiện, và làm thế nào để có thể tự nuôi sống bản thân ở đó.
8 Sáng hôm sau, ông thức dậy, đi dạo và gặp trên đường những người bán rau củ và các loại hạt giống khác nhau để cung cấp cho dân cư.
9 Và Rikayon cũng muốn làm như vậy để kiếm sống ở thành phố, nhưng ông không biết phong tục của dân chúng, và ông giống như một người mù giữa họ.

10 Rồi ông đi lấy rau để bán lấy tiền ăn, nhưng đám đông tụ tập lại chế nhạo ông, cướp hết rau của ông và không để lại gì cho ông cả.
11 Ông đứng dậy khỏi đó với lòng đầy cay đắng, thở dài đi đến lò nướng bánh nơi ông đã ở suốt đêm hôm trước, và ông ngủ lại đó đêm thứ hai.
12 Và đêm đó, ông lại suy nghĩ làm sao để thoát khỏi chết đói, và ông đã lập kế hoạch hành động.
13 Sáng hôm sau, ông thức dậy và hành động khôn khéo, đi thuê ba mươi người đàn ông lực lưỡng trong đám đông, tay cầm vũ khí, dẫn họ lên đỉnh mộ Ai Cập và đặt họ ở đó.
14 Vua truyền lệnh cho họ rằng: "Vua phán rằng: Hãy củng cố sức mạnh và hãy can đảm, chớ chôn cất ai ở đây cho đến khi có người trả hai trăm đồng bạc, rồi mới được chôn cất." Và những người ấy làm theo lệnh của vua Ri-cô-ôn truyền cho dân Ai Cập suốt năm đó.
15 Trong tám tháng, Rikayon và những người của ông đã tích lũy được nhiều của cải bằng bạc và vàng, và Rikayon lấy một số lượng lớn ngựa và các loài vật khác, rồi ông thuê thêm người, cấp ngựa cho họ và họ ở lại với ông.
16 Đến năm đó, khi vua đi vào thành, tất cả dân cư Ai Cập đều tụ họp lại để bàn bạc với vua về việc làm của Rikayon và những người của ông.
17 Đến ngày đã định, vua ra đi, và toàn thể dân Ai Cập kéo đến trước mặt vua và kêu lên rằng:
18. Nguyện vua sống mãi. Ngươi làm điều gì trong thành này đối với các đầy tớ ngươi vậy, không cho chôn cất xác chết cho đến khi nhận được một số tiền vàng bạc nhất định? Có bao giờ trên khắp trái đất này, từ thời các vua xưa, thậm chí từ thời A-đam cho đến ngày nay, người chết không được chôn cất nếu không trả một số tiền nhất định chăng?
19 Chúng ta biết rằng các vua thường thu thuế hằng năm từ người sống, nhưng ngài không những không làm như vậy, mà còn thu thuế hằng ngày từ người chết nữa.
20 Hỡi vua, chúng tôi không thể chịu đựng thêm nữa, vì cả thành phố đã bị tàn phá vì chuyện này, mà vua lại không biết sao?
21 Khi vua nghe hết những điều họ nói, vua rất tức giận, lòng vua sôi sục vì chuyện này, bởi vua không hề hay biết gì về nó.
22 Vua nói: "Ai và ở đâu dám làm điều ác này trong đất nước ta mà không có lệnh của ta? Chắc chắn các ngươi sẽ nói cho ta biết."
23 Họ thuật lại cho vua nghe mọi việc làm của Rikayon và thuộc hạ của hắn, khiến vua nổi giận, và ra lệnh dẫn Rikayon và thuộc hạ của hắn đến trước mặt vua.
24 Rồi Rikayon lấy khoảng một ngàn đứa trẻ, cả trai lẫn gái, mặc cho chúng những bộ quần áo bằng lụa và thêu thùa, rồi cho chúng cưỡi ngựa và sai người đưa đến gặp vua. Ông cũng lấy một lượng lớn bạc, vàng, đá quý và một con ngựa khỏe mạnh, xinh đẹp làm quà tặng cho vua. Ông đến trước mặt vua và cúi lạy đất trước mặt vua; vua, các đầy tớ của vua và toàn thể dân Ai Cập đều kinh ngạc trước việc làm của Rikayon, và họ thấy sự giàu có và lễ vật mà ông mang đến cho vua.
25 Điều đó làm vua rất hài lòng và ngạc nhiên; khi Rikayon ngồi trước mặt vua, vua hỏi ông về tất cả những việc ông đã làm, và Rikayon đã nói những lời khôn ngoan trước mặt vua, các đầy tớ của vua và toàn thể dân cư Ai Cập.
26 Khi vua nghe những lời nói và sự khôn ngoan của Rikayon, Rikayon được vua chiếu cố, và ông được tất cả các tôi tớ của vua và toàn thể dân cư Ai Cập yêu mến và khen thưởng vì sự khôn ngoan và tài hùng biện của mình; từ đó họ hết mực yêu mến ông.
27 Vua đáp lại và nói với Rikayon rằng: "Ngươi sẽ không còn gọi mình là Rikayon nữa, mà sẽ gọi mình là Pharaoh, vì ngươi đã thu thuế từ người chết." Và vua đặt tên cho người đó là Pharaoh.
28 Vua và thần dân yêu mến Rikayon vì sự khôn ngoan của ông, và họ đã tham khảo ý kiến tất cả dân cư Ai Cập để lập ông làm quan tổng đốc dưới quyền vua.
29 Tất cả dân cư Ai Cập và các nhà thông thái đều làm như vậy, và điều đó trở thành luật ở Ai Cập.
30 Họ lập Rikayon làm quan tổng đốc dưới quyền Oswiris, vua Ai Cập; và Rikayon làm pha-ra-ô cai trị Ai Cập, hằng ngày xét xử toàn thành, còn vua Oswiris sẽ xét xử dân chúng trong xứ vào một ngày trong năm, khi ông ra mặt.
31 Và Rikayon, vị Pha-ra-ô, đã khéo léo chiếm đoạt chính quyền Ai Cập, và ông ta thu thuế từ tất cả dân cư Ai Cập.
32 Tất cả dân cư Ai Cập đều rất yêu mến Rikayon Pha-ra-ô, và họ ra sắc lệnh gọi mọi vị vua trị vì họ và con cháu họ ở Ai Cập là Pha-ra-ô.
33 Vì vậy, tất cả các vua trị vì Ai Cập từ thời điểm đó trở đi đều được gọi là Pha-ra-ô cho đến ngày nay.

CHƯƠNG 15

1 Và trong năm đó, có một nạn đói lớn xảy ra khắp xứ Canaan, và dân cư trong xứ không thể ở lại được vì nạn đói quá nghiêm trọng.
2 Vì nạn đói, Áp-ram và tất cả những người thuộc về ông đứng dậy đi xuống Ai Cập, và khi đến suối Ai Cập (Mitzraim), họ dừng lại một thời gian để nghỉ ngơi vì mệt mỏi trên đường đi.
3 Khi Áp-ram và Sa-rai đang đi dọc bờ suối Ai-xa-rít-ra, Áp-ram nhìn thấy vợ mình là Sa-rai, nàng rất xinh đẹp.
4 Áp-ram nói với vợ mình là Sa-rai rằng: “Vì Đức Chúa Trời đã tạo dựng nàng với dung mạo xinh đẹp như vậy, nên ta sợ dân Ai Cập sẽ giết ta và bắt nàng đi, vì ở những nơi này không có sự kính sợ Đức Chúa Trời.”
5 Vậy ngươi hãy làm điều này: Hãy nói với mọi người hỏi ngươi rằng ngươi là em gái ta, để ta được bình an và chúng ta được sống không bị giết chết.
6 Áp-ram truyền lệnh ấy cho tất cả những người cùng đi với ông đến Ai Cập vì nạn đói; ông cũng truyền lệnh cho cháu trai mình là Lót rằng: Nếu người Ai Cập hỏi ngươi về Sa-rai, hãy nói rằng bà ấy là em gái của Áp-ram.
7 Nhưng với tất cả những mệnh lệnh đó, Áp-ram không tin tưởng họ, mà bế Sa-rai vào một cái rương và giấu đi giữa các đồ dùng của họ, vì Áp-ram rất lo lắng cho Sa-rai vì sự gian ác của người Ai Cập.
8 Áp-ram và tất cả những người thuộc về ông đứng dậy từ suối Mitzraim và đi đến Ai Cập; họ vừa vào đến cổng thành thì lính canh đứng lên nói rằng: "Hãy nộp phần mười cho vua, rồi các ngươi mới được vào thành." Áp-ram và những người đi theo ông liền làm theo.
9 Và Áp-ram cùng những người đi theo ông đến Ai Cập, và khi đến nơi, họ đem chiếc rương giấu Sa-rai ra, và người Ai Cập nhìn thấy chiếc rương.

10 Các đầy tớ của vua đến gần Áp-ram và nói rằng: "Ngươi có gì trong rương này mà chúng ta chưa từng thấy? Hãy mở rương ra và dâng phần mười cho vua tất cả những gì có trong đó."
11 Áp-ram nói: "Tôi sẽ không mở rương này, nhưng tất cả những gì các ông yêu cầu, tôi sẽ đưa cho các ông." Các quan lại của Pha-ra-ô đáp lại Áp-ram rằng: "Đây là rương đá quý, hãy đưa cho chúng tôi một phần mười."
12 Áp-ram nói: "Tôi sẽ ban cho ông tất cả những gì ông muốn, nhưng ông đừng mở rương ra."
13 Các viên quan của vua vây quanh Áp-ram, họ đến gần rương và dùng sức mở ra, và họ thấy, kìa, một người phụ nữ xinh đẹp ở trong rương.
14 Khi các quan lại của vua nhìn thấy Sarai, họ đều kinh ngạc trước vẻ đẹp của nàng, và tất cả các quan lại cùng các đầy tớ của Pha-ra-ô đều tụ tập lại để xem Sarai, vì nàng rất xinh đẹp. Các quan lại của vua liền chạy đi thuật lại cho Pha-ra-ô tất cả những gì họ đã thấy, và họ ca ngợi Sarai trước mặt vua; Pha-ra-ô ra lệnh dẫn nàng đến, và người phụ nữ ấy đến trước mặt vua.
15 Pha-ra-ô nhìn thấy Sa-rai và rất hài lòng về nàng, vua bị thu hút bởi sắc đẹp của nàng, và rất vui mừng vì nàng, liền ban thưởng cho những người báo tin về nàng cho vua.
16 Bấy giờ người ta dẫn người phụ nữ ấy đến nhà Pha-ra-ô, Áp-ram đau buồn vì vợ mình, và ông cầu nguyện với Đức Chúa Trời để Ngài giải cứu vợ ông khỏi tay Pha-ra-ô.
17 Bấy giờ, Sa-rai cũng cầu nguyện và thưa rằng: Lạy Chúa Trời, Chúa đã phán bảo vua Áp-ra-ham rời khỏi xứ mình và nhà cha mình mà đi đến xứ Ca-na-an, và Chúa đã hứa sẽ ban phước cho ông nếu ông làm theo các điều răn của Chúa; nay, này, chúng con đã làm theo điều Chúa truyền, và chúng con đã rời bỏ xứ mình và gia đình mình, mà đi đến một xứ lạ và đến với một dân tộc mà chúng con chưa từng biết trước đây.
18 Chúng tôi đến vùng đất này để tránh nạn đói, nhưng tai họa khủng khiếp này đã giáng xuống tôi; vậy nên, lạy Chúa Trời, xin giải cứu chúng tôi khỏi tay kẻ áp bức này, và xin thương xót tôi vì lòng nhân từ của Ngài.
19 Chúa lắng nghe lời cầu xin của Sarai, và Chúa sai một thiên sứ đến giải cứu Sarai khỏi quyền lực của Pha-ra-ô.
20 Vua đến ngồi trước mặt Sarai, và kìa, một thiên sứ của Chúa đang đứng trên họ, và thiên sứ hiện ra với Sarai và nói với bà rằng: “Đừng sợ, vì Chúa đã nghe lời cầu nguyện của bà.”
21 Vua đến gần Sarai và hỏi bà: "Người đàn ông nào đã đưa bà đến đây?" Bà đáp: "Ông ấy là anh trai tôi."
22 Vua nói: "Chúng ta có bổn phận phải làm cho người ấy được trọng vọng, tôn cao người ấy và làm cho người ấy mọi điều tốt lành mà ngươi truyền lệnh cho chúng ta." Bấy giờ, vua sai người mang đến cho Áp-ram vàng bạc châu báu, đá quý, cùng với gia súc, đầy tớ nam và nữ; vua sai người đem Áp-ram đến, và ông ngồi trong sân cung điện của vua. Đêm đó, vua hết sức trọng vọng Áp-ram.
23 Vua tiến lại gần Sarai để nói chuyện, và đưa tay ra định chạm vào nàng, thì thiên sứ đánh mạnh vào vua, khiến vua kinh hãi và không dám với tới nàng.
24 Khi vua đến gần Sa-rai, thiên sứ đánh ngã vua xuống đất, và cứ thế suốt đêm, khiến vua kinh hãi.
25 Đêm đó, thiên sứ giáng tai họa nặng nề xuống tất cả các đầy tớ của vua và toàn bộ gia đình vua vì cớ Sa-rai, và đêm đó có tiếng than khóc lớn trong nhà Pha-ra-ôn.
26 Pha-ra-ô thấy tai họa giáng xuống mình thì nói: “Chắc chắn là vì người phụ nữ này mà điều này xảy đến với ta”, rồi ông lui ra xa khỏi bà và nói những lời ngon ngọt với bà.
27 Vua hỏi Sa-rai rằng: "Xin ngươi hãy cho ta biết về người mà ngươi đã cùng đến đây." Sa-rai thưa rằng: "Người này là chồng tôi, nhưng tôi đã nói với vua rằng người ấy là anh trai tôi, vì tôi sợ vua sẽ giết người ấy cách gian ác."
28 Vua tránh xa Sarai, và các tai họa do thiên sứ của Chúa giáng xuống ông và gia đình ông cũng chấm dứt; Pha-ra-ô biết rằng mình bị trừng phạt vì Sarai, và vua rất kinh ngạc về điều này.
29 Sáng hôm sau, vua triệu Abram đến và hỏi ông: "Ngươi đã làm gì vậy? Tại sao ngươi lại nói rằng: 'Cô ấy là em gái ta, vì cớ đó mà ta đã cưới cô ấy làm vợ', và vì thế tai họa này đã giáng xuống ta và cả gia đình ta?"
30 Vậy nên, vợ ngươi đây, hãy đem nàng đi khỏi xứ chúng ta, kẻo tất cả chúng ta đều chết vì nàng. Pha-ra-ô lấy thêm gia súc, tôi tớ nam và nữ, bạc và vàng để dâng cho Áp-ram, rồi trả lại Sa-rai vợ mình cho ông.
31 Vua lấy một thiếu nữ do các tỳ thiếp của mình sinh ra, rồi gả nàng cho Sarai làm người hầu gái.
32 Vua nói với con gái mình rằng: “Con gái ta, thà làm người hầu gái trong nhà người này còn hơn làm bà chủ trong nhà ta, sau khi chúng ta đã thấy tai họa giáng xuống chúng ta vì người phụ nữ này.”
33 Áp-ram đứng dậy, và ông cùng tất cả những người thuộc về ông rời khỏi Ai Cập; Pha-ra-ô truyền lệnh cho một số người của mình đi theo ông và tất cả những người đi cùng ông.
34 Và Áp-ram trở về xứ Ca-na-an, đến nơi ông đã dựng bàn thờ, nơi ông đã dựng lều lúc đầu.
35 Lót, con trai của Haran, anh em của Abram, có rất nhiều gia súc, bầy chiên, bầy bò và lều trại, vì Đức Chúa Trời đã ban ơn dồi dào cho họ vì Abram.
36 Khi Áp-ram đang ở trong xứ ấy, những người chăn gia súc của Lót cãi nhau với những người chăn gia súc của Áp-ram, vì tài sản của họ quá nhiều nên họ không thể ở chung với nhau trong xứ ấy, và đất đai cũng không thể nuôi nổi gia súc của họ.
37 Khi những người chăn chiên của Áp-ra-ham đi chăn bầy chiên của họ, họ không chịu vào các cánh đồng của dân làng, nhưng gia súc của những người chăn chiên của Lót thì khác, vì chúng được phép chăn thả trong các cánh đồng của dân làng.
38 Dân chúng trong xứ hằng ngày đều thấy việc ấy, nên họ đến gặp Áp-ram và cãi nhau với ông vì chuyện những người chăn gia súc của Lót.
39 Áp-ram nói với Lót: "Ông đang làm gì vậy, sao ông lại bắt người chăn gia súc của ông chăn bò ở ruộng của người khác? Ông không biết tôi là người lạ ở xứ này giữa con cái Ca-na-an sao? Tại sao ông lại đối xử với tôi như vậy?"
40 Và Áp-ram hằng ngày cãi vã với Lót về chuyện đó, nhưng Lót không nghe lời Áp-ram, và cứ tiếp tục làm như vậy. Dân cư trong xứ đến thuật lại cho Áp-ram.
41 Áp-ram nói với Lót: "Ngươi còn làm chướng ngại cho ta giữa dân cư xứ này đến bao giờ nữa? Ta nài xin ngươi đừng cãi nhau nữa, vì chúng ta là bà con."
42 Nhưng ta khuyên ngươi hãy tách khỏi ta, đi và chọn một nơi để ở cùng gia súc và mọi vật thuộc về ngươi, nhưng hãy giữ khoảng cách với ta, cả ngươi và gia đình ngươi.

43 Đừng sợ hãi khi rời khỏi ta, vì nếu ai làm hại ngươi, hãy cho ta biết và ta sẽ báo thù cho ngươi, chỉ cần ngươi rời khỏi ta.
44 Khi Áp-ram đã nói hết những lời ấy với Lót, thì Lót đứng dậy và ngước mắt nhìn về phía đồng bằng Giô-đan.
45 Và ông thấy rằng toàn bộ nơi này có nguồn nước dồi dào, tốt cho con người cũng như có đồng cỏ cho gia súc.
46 Lót lìa khỏi Áp-ram mà đến nơi đó, dựng lều ở đó và ở lại Sô-đôm, hai người sống tách biệt nhau.
47 Áp-ram ở tại đồng bằng Ma-mê, tức là Hê-bôn, và dựng lều ở đó. Áp-ram ở lại nơi đó nhiều năm.

CHƯƠNG 16

1 Bấy giờ, vua Chê-đô-la-ôn của Ê-lam sai sứ đến tất cả các vua lân cận, đến Ni-m-rốt, vua Si-na, lúc đó đang dưới quyền cai trị của ông, và đến Ti-đa-đên, vua Gô-yi, và đến A-ri-ốt, vua Ê-la-sa, người mà ông đã lập giao ước, mà rằng: Hãy đến giúp ta, để chúng ta có thể đánh bại tất cả các thành của Sô-đôm và dân cư của nó, vì chúng đã nổi loạn chống lại ta suốt mười ba năm nay.
2 Bốn vị vua này cùng toàn bộ quân lính của mình, khoảng tám trăm nghìn người, tiến lên và giết hại mọi người mà họ gặp trên đường đi.
3 Năm vị vua của Sô-đôm và Gô-mô-ra, gồm Shinab vua A-đam, She-mê-ber vua Xê-bô-im, Be-ra vua Sô-đôm, Ber-sa vua Gô-mô-ra và Be-la vua Xô-ar, cùng ra đón họ, và tất cả cùng hội tụ tại thung lũng Si-đi-im.
4 Chín vị vua này đã gây chiến tại thung lũng Siddim; và các vua Sodom và Gomorra đã bị đánh bại trước các vua Elam.
5 Thung lũng Siddim đầy những hố vôi, và các vua Elam đuổi theo các vua Sodom, các vua Sodom cùng quân lính của họ bỏ chạy và rơi xuống các hố vôi; tất cả những người còn lại đều lên núi để tìm nơi an toàn; năm vua Elam đuổi theo họ đến tận cổng thành Sodom, và họ chiếm lấy tất cả những gì ở Sodom.
6 Họ cướp phá tất cả các thành Sô-đôm và Gô-mô-ra, bắt Lót, cháu trai của Áp-ram, cùng tài sản của ông, và chiếm đoạt tất cả của cải của thành Sô-đôm, rồi bỏ đi; Unic, tôi tớ của Áp-ram, người đang ở trong trận chiến, đã chứng kiến điều này và thuật lại cho Áp-ram tất cả những gì các vua đã làm với thành Sô-đôm, và rằng Lót đã bị họ bắt làm tù binh.
7 Nghe vậy, Áp-ram đứng dậy cùng khoảng ba trăm mười tám người đi theo ông, và đêm đó ông đuổi theo các vua ấy và đánh bại họ. Tất cả đều ngã xuống trước Áp-ram và những người của ông, chỉ còn lại bốn vua bỏ chạy. Mỗi vua đi theo con đường riêng của mình.
8 Và Áp-ram đã lấy lại toàn bộ tài sản của Sô-đôm, và ông cũng lấy lại Lót và tài sản của ông, vợ con ông và tất cả những gì thuộc về ông, đến nỗi Lót không thiếu thốn gì cả.
9 Khi trở về sau khi đánh bại các vua ấy, ông và quân lính của mình đi ngang qua thung lũng Siddim, nơi các vua đã giao chiến với nhau.
10 Và Bera, vua thành Sodom, cùng những người còn lại đi theo ông, ra khỏi hố vôi nơi họ đã rơi xuống, để gặp Abram và những người của ông.
11 Vua Adonizedek của Giê-ru-sa-lem, tức là Sem, cùng với quân lính của mình đi ra gặp Áp-ram và dân ông, mang theo bánh và rượu, và họ ở lại với nhau trong thung lũng Melech.
12 A-đô-ni-xê-đéc chúc phúc cho Áp-ram, và Áp-ram dâng cho ông một phần mười trong tất cả những gì mình đã thu được từ chiến lợi phẩm của kẻ thù, vì A-đô-ni-xê-đéc là thầy tế lễ trước mặt Đức Chúa Trời.
13 Tất cả các vua Sô-đôm và Gô-mô-ra ở đó, cùng với các đầy tớ của họ, đều đến gặp Áp-ram và cầu xin ông trả lại cho họ những đầy tớ mà ông đã bắt làm tù binh, và lấy toàn bộ tài sản về cho mình.
14 Và Áp-ram đáp lại các vua Sô-đôm rằng: "Thề trước mặt Đức Giê-hô-va hằng sống, Đấng đã tạo dựng trời đất, Đấng đã cứu chuộc linh hồn tôi khỏi mọi sự khốn khổ, Đấng đã giải cứu tôi ngày hôm nay khỏi kẻ thù tôi và giao chúng vào tay tôi, tôi sẽ không nhận bất cứ thứ gì thuộc về các ông, để ngày mai các ông khỏi khoe khoang rằng: Áp-ram đã làm giàu nhờ tài sản mà ông đã cứu được của chúng tôi."
15 Vì Đức Giê-hô-va, Đức Chúa Trời tôi, Đấng tôi tin cậy, phán cùng tôi rằng: Ngươi sẽ không thiếu thốn điều gì, vì ta sẽ ban phước cho ngươi trong mọi công việc tay ngươi làm.
16 Vậy nên, này, đây là tất cả những gì thuộc về các ngươi, hãy cầm lấy và đi; như Đức Giê-hô-va hằng sống, ta sẽ không lấy đi của các ngươi bất cứ thứ gì, dù là một người sống hay một sợi chỉ, ngoại trừ chi phí thức ăn cho những người đã cùng ta ra trận, cũng như phần của những người đã đi cùng ta, Anar, Ashcol và Mamre, họ và những người của họ, cũng như những người ở lại trông coi hành lý, họ sẽ được hưởng phần chiến lợi phẩm của mình.
17 Các vua thành Sô-đôm đã giao cho Áp-ram theo như lời ông nói, và họ nài nỉ ông chọn bất cứ thứ gì ông muốn, nhưng ông không chịu.
18 Ông cho các vua thành Sô-đôm và những người còn lại của họ về, và ra lệnh cho họ về Lót, rồi họ trở về nơi ở của mình.
19 Và Lót, cháu trai của ông, cũng được ông cho đi cùng với tài sản của mình, và Lót trở về nhà mình ở Sô-đôm, còn Áp-ram và dân ông cũng trở về nhà họ ở đồng bằng Ma-mê, tức là ở Hê-bôn.
20 Bấy giờ, Đức Chúa Trời lại hiện ra với Áp-ram tại Hê-bôn và phán cùng ông rằng: "Đừng sợ, phần thưởng của ngươi rất lớn trước mặt ta; ta sẽ không bỏ ngươi cho đến khi ta làm cho dòng dõi ngươi sinh sôi nảy nở, ban phước cho ngươi và làm cho dòng dõi ngươi đông đúc như sao trên trời, không thể đong đếm được."
21 Ta sẽ ban cho dòng dõi ngươi tất cả những vùng đất mà mắt ngươi nhìn thấy, ta sẽ ban cho chúng làm cơ nghiệp đời đời; ngươi chỉ cần mạnh mẽ và đừng sợ hãi, hãy bước đi trước mặt ta và hãy trọn vẹn.
22 Đến năm thứ 78 đời của Áp-ram, thì Rê-u, con trai của Phi-lê-gê, qua đời. Rê-u sống được 239 năm, rồi qua đời.
23 Và Sa-rai, con gái của Ha-ran, vợ của Áp-ram, vẫn còn son sẻ trong những ngày ấy; bà không sinh cho Áp-ram con trai hay con gái nào.
24 Khi thấy mình không sinh được con, bà liền lấy Hagar, người hầu gái mà Pha-ra-ô đã ban cho mình, đem về gả cho Áp-ram, chồng bà.
25 Vì Hagar đã học hỏi mọi đường lối của Sarai như Sarai đã dạy dỗ, nàng không hề thiếu sót trong việc noi theo những đường lối tốt lành của bà.

26 Và Sarai nói với Abram: "Này, tôi tớ của tôi là Hagar, hãy đến với nàng để nàng sinh con trên đầu gối tôi, hầu cho tôi cũng được có con nhờ nàng."
27 Và khi Áp-ram ở trong xứ Ca-na-an được mười năm, tức là năm thứ tám mươi lăm đời Áp-ram, thì Sa-rai gả Ha-ga cho ông.
28 Và Áp-ram nghe theo lời vợ mình là Sa-rai, liền đem Ha-ga, tôi tớ của Áp-ram, đến với nàng, và nàng thụ thai.
29 Khi Hagar thấy mình có thai, nàng vui mừng khôn xiết, còn bà chủ thì bị nàng khinh thường. Nàng tự nhủ: "Chỉ có thể là ta hơn bà chủ Sarai trước mặt Đức Chúa Trời, vì suốt những ngày bà chủ ta ở với ông ta, bà ấy không có thai, nhưng Đức Chúa Trời đã khiến ta có thai trong thời gian ngắn như vậy."
30 Khi Sarai thấy Hagar có thai với Abram, Sarai ghen tị với người hầu gái của mình, và Sarai tự nhủ: Chắc chắn đây không phải là điều gì khác ngoài việc nàng ta phải hơn ta.
31 Và Sa-rai nói với Áp-ram: "Ta có lỗi với ngươi, vì khi ngươi cầu nguyện trước mặt Đức Giê-hô-va xin con cái, sao ngươi không cầu nguyện cho ta, để Đức Giê-hô-va ban cho ta dòng dõi từ ngươi?"
32 Khi tôi nói chuyện với Hagar trước mặt ông, nàng khinh thường lời tôi, vì nàng đã có thai, và ông không nói gì với nàng; nguyện Chúa phán xét giữa tôi và ông về điều ông đã làm với tôi.
33 Áp-ram nói với Sa-rai: "Này, tôi tớ của ngươi đang ở trong tay ngươi, hãy đối xử với nó theo ý ngươi muốn." Sa-rai đối xử tàn tệ với Ha-ga, và Ha-ga bỏ trốn khỏi bà vào hoang mạc.
34 Một thiên sứ của Chúa tìm thấy bà tại nơi bà đã chạy trốn, bên cạnh một giếng nước, và nói với bà rằng: "Đừng sợ, vì ta sẽ làm cho dòng dõi ngươi sinh sôi nảy nở; ngươi sẽ sinh một con trai và đặt tên nó là Ích-ma-ên; bây giờ hãy trở về với Sa-rai, chủ ngươi, và phục tùng bà ấy."
35 Hagar gọi nơi giếng ấy là Beer-lahai-roi, nó nằm giữa Kadesh và vùng hoang mạc Bered.
36 Bấy giờ, Ha-ga trở về nhà chủ mình, và đến cuối thời kỳ, Ha-ga sinh cho Áp-ram một con trai, Áp-ram đặt tên con là Ích-ma-ên; Áp-ram được tám mươi sáu tuổi khi sinh con.

CHƯƠNG 17

1 Trong những ngày ấy, vào năm thứ 91 đời của Áp-ra-ham, con cháu Chi-ti-tim đã gây chiến với con cháu Tu-ban, vì khi Đức Chúa Trời đã phân tán con cái loài người khắp mặt đất, con cháu Chi-ti-tim đã đi đến đồng bằng Can-ô-pi, và họ xây dựng các thành phố ở đó và ở bên bờ sông Ti-bê-ru.
2 Con cháu của Tubal cư ngụ tại Tuscanah, ranh giới của họ kéo dài đến sông Tibreu, và con cháu của Tubal đã xây dựng một thành phố ở Tuscanah, đặt tên là Sabinah, theo tên của Sabinah, con trai của Tubal, cha họ, và họ đã cư ngụ ở đó cho đến ngày nay.
3 Vào thời điểm đó, con cháu của Chittim gây chiến với con cháu của Tubal, và con cháu của Tubal bị đánh bại trước con cháu của Chittim, và con cháu của Chittim đã khiến ba trăm bảy mươi người của Tubal ngã xuống.
4 Bấy giờ, con cháu của Tubal thề với con cháu của Chittim rằng: "Các ngươi chớ kết hôn với nhau, và không ai được gả con gái mình cho bất kỳ người con trai nào của Chittim cả."
5 Vì tất cả các con gái của Tubal thời ấy đều xinh đẹp, bởi vì trên khắp đất lúc bấy giờ không có người phụ nữ nào xinh đẹp bằng các con gái của Tubal.
6 Tất cả những ai yêu thích vẻ đẹp của phụ nữ đều đến với các con gái của Tubal và cưới vợ trong số họ, và các con trai của loài người, các vua và các hoàng tử, những người rất yêu thích vẻ đẹp của phụ nữ, cũng cưới vợ trong những ngày đó từ các con gái của Tubal.
7 Ba năm sau khi con cháu của Tubal thề với con cháu của Chittim rằng sẽ không gả con gái mình cho họ, khoảng hai mươi người con trai của Chittim đi tìm con gái của Tubal, nhưng không tìm thấy ai.
8 Vì con cháu của Tubal đã giữ lời thề không kết hôn với họ, và họ sẽ không bội ước.
9 Vào những ngày thu hoạch, con cháu của Tubal đi ra đồng để gặt hái, thì các thanh niên của Chittim tụ họp lại và đi đến thành Sabinah, mỗi người lấy một thiếu nữ trong số các con gái của Tubal, và họ trở về thành của mình.
10 Con cháu của Tubal nghe tin ấy liền kéo đến đánh nhau với họ, nhưng không thể thắng nổi họ, vì ngọn núi quá cao so với họ. Thấy không thể thắng nổi họ, họ liền trở về đất nước mình.
11 Đến ngày chuyển giao năm, con cháu của Tubal đi thuê khoảng mười ngàn người từ các thành phố lân cận, rồi họ đi đánh trận với con cháu của Chittim.
12 Con cháu của Tubal kéo đến gây chiến với con cháu của Chittim, để tàn phá đất đai và gây khổ sở cho họ. Trong trận chiến này, con cháu của Tubal thắng con cháu của Chittim, và con cháu của Chittim thấy mình bị khốn khổ cùng cực, bèn đưa những đứa con mà họ có được với các con gái của Tubal lên trên bức tường đã xây dựng, để chúng nhìn thấy con cháu của Tubal.
13 Và con cái của Chittim nói với họ: "Các ông đến đây để gây chiến với chính con trai và con gái của mình sao? Từ đó đến nay, chẳng phải chúng tôi vẫn luôn được coi như xương cốt của các ông sao?"
14 Khi con cháu của Tubal nghe điều này, chúng liền ngừng gây chiến với con cháu của Chittim và bỏ đi.
15 Họ trở về thành của mình, và con cháu của Chittim lúc bấy giờ tụ họp lại và xây dựng hai thành phố bên bờ biển, đặt tên một thành phố là Purtu và thành phố kia là Ariza.
16 Lúc đó, Áp-ram, con trai của Giê-ra, đã 99 tuổi.
17 Bấy giờ, Đức Chúa Trời hiện ra với ông và phán rằng: "Ta sẽ lập giao ước giữa Ta và ngươi, và Ta sẽ làm cho dòng dõi ngươi sinh sôi nảy nở rất nhiều. Giao ước Ta lập giữa Ta và ngươi là mọi con trai đều phải chịu phép cắt bì, cả ngươi và dòng dõi ngươi sau này."
18 Khi được tám ngày tuổi, nó phải được cắt bì, và giao ước này sẽ ở trong thân thể các ngươi cho đến muôn đời.
19 Từ nay, tên ngươi sẽ không còn gọi là Abram nữa, mà sẽ gọi là Abraham, và vợ ngươi cũng sẽ không còn gọi là Sarai nữa, mà sẽ gọi là Sarah.
20 Vì ta sẽ ban phước cho cả hai ngươi, và ta sẽ làm cho dòng dõi các ngươi sinh sôi nảy nở, đến nỗi các ngươi sẽ trở thành một dân tộc lớn, và sẽ có các vua xuất thân từ các ngươi.

CHƯƠNG 18

1 Áp-ra-ham đứng dậy và làm theo mọi điều Đức Chúa Trời đã truyền dạy, ông đem những người trong nhà mình và những người mình mua bằng tiền của mình đi làm phép cắt bì cho họ, như Đức Chúa Trời đã truyền dạy.
2 Và không còn một ai mà ông không cắt bì, và Áp-ra-ham cùng con trai ông là Ích-ma-ên đều được cắt bì ở phần da quy đầu; Ích-ma-ên được cắt bì ở phần da quy đầu khi ông mười ba tuổi.
3 Đến ngày thứ ba, Áp-ra-ham ra khỏi lều và ngồi ở cửa để tận hưởng hơi ấm của mặt trời, trong khi thân thể ông đang đau nhức.
4 Đức Chúa Trời hiện ra với ông tại đồng bằng Mamre, và sai ba thiên sứ tôi tớ của Ngài đến thăm ông. Ông đang ngồi ở cửa lều, ngước mắt lên và thấy, kìa, có ba người từ xa đến. Ông liền đứng dậy chạy ra đón họ, cúi lạy họ và mời họ vào nhà mình.
5 Rồi ông nói với họ: “Nếu bây giờ ta được các ngươi chiếu cố, hãy vào ăn một miếng bánh; rồi ông mời họ vào, ông cho họ nước uống, họ rửa chân, và ông đặt họ ngồi dưới một cây ở cửa lều.
6 Áp-ra-ham liền chạy đi bắt một con bê non, mềm mại và ngon lành, vội vàng giết nó và giao cho đầy tớ Ê-li-ê-zer làm thịt.
7 Áp-ra-ham đến gặp Sa-ra trong lều và nói với bà: "Hãy mau chuẩn bị ba đấu bột mì hảo hạng, nhào bột và nặn thành bánh để che miệng nồi đựng thịt", và bà liền làm theo.
8 Áp-ra-ham vội vã đem bơ, sữa, thịt bò và thịt cừu đến trước mặt họ, và dọn ra cho họ ăn trước khi thịt bê chín hẳn, và họ đã ăn.
9 Và khi họ ăn xong, một người trong số họ nói với ông rằng: "Tôi sẽ trở lại với ông đúng thời điểm đã định, và Sarah, vợ ông, sẽ sinh một con trai."
10 Sau đó, những người ấy giải tán và đi đến những nơi mà họ đã được sai đến.
11 Trong những ngày ấy, toàn thể dân thành Sô-đôm và Gô-mô-ra, và cả năm thành phố, đều vô cùng gian ác và phạm tội nghịch cùng Đức Chúa Trời, họ chọc giận Đức Chúa Trời bằng những điều ghê tởm của mình, và họ càng ngày càng trở nên ghê tởm và khinh bỉ trước mặt Đức Chúa Trời, tội ác và sự gian tà của họ trong những ngày ấy rất lớn trước mặt Đức Chúa Trời.
12 Trong xứ họ có một thung lũng rất rộng, dài khoảng nửa ngày đi bộ, và trong đó có những mạch nước và rất nhiều cỏ xung quanh nguồn nước.
13 Và toàn thể dân thành Sô-đôm và Gô-mô-ra cùng vợ con và tất cả tài sản của họ đến đó bốn lần trong năm, và họ vui mừng ở đó với trống và nhảy múa.
14 Trong lúc vui mừng, tất cả bọn họ đều đứng dậy và bắt lấy vợ của người lân cận, có người còn bắt lấy con gái đồng trinh của người lân cận, và họ hưởng lạc với những người ấy. Mỗi người đàn ông đều thấy vợ con mình trong tay người lân cận mà không nói lời nào.
15 Họ cứ làm như vậy từ sáng đến tối, rồi sau đó mỗi người đàn ông trở về nhà mình, mỗi người phụ nữ trở về lều của mình; họ luôn làm như vậy bốn lần trong năm.
16 Cũng vậy, khi có người lạ đến các thành của họ và mang theo hàng hóa đã mua để bán ở đó, dân thành ấy sẽ tụ tập lại, đàn ông, phụ nữ và trẻ em, già trẻ lớn bé, cùng đến chỗ người lạ và cướp lấy hàng hóa của người ấy bằng vũ lực, chia cho mỗi người một ít cho đến khi hết sạch hàng hóa mà người chủ đã mang vào xứ.
17 Và nếu chủ sở hữu của cải cãi lại họ, nói rằng: “Các ngươi đã làm gì ta thế này?”, thì họ lần lượt đến gần ông, mỗi người đều chỉ cho ông thấy một ít mình đã lấy và chế nhạo ông, nói rằng: “Tôi chỉ lấy một ít mà ông đã cho tôi thôi.” Khi ông nghe thấy điều đó từ tất cả bọn họ, ông sẽ đứng dậy bỏ đi với lòng buồn rầu và cay đắng, thì tất cả bọn họ cũng sẽ đứng dậy đi theo ông và đuổi ông ra khỏi thành với tiếng ồn ào và hỗn loạn.
18 Có một người đến từ xứ Elam đang thong thả đi trên đường, ngồi trên lưng lừa, trên lưng lừa có mang một chiếc áo choàng đẹp nhiều màu, và chiếc áo choàng được buộc bằng dây thừng vào lưng lừa.
19 Khi mặt trời lặn, người đàn ông ấy đang trên đường đi ngang qua thành Sô-đôm, và dừng lại ở đó để nghỉ đêm, nhưng không ai cho ông vào nhà mình; lúc ấy, tại Sô-đôm có một người gian ác, xảo quyệt, giỏi làm điều ác, tên là Hê-đê.
20 Rồi ông ngước mắt lên và thấy người lữ khách trên đường phố, ông liền đến gần và hỏi: "Ngươi từ đâu đến và đi đâu?"
21 Người ấy nói với ông rằng: "Tôi đang đi từ Hê-bôn đến Ê-lam, nơi tôi thuộc về. Khi tôi đi qua thì mặt trời đã lặn, và không ai cho tôi vào nhà họ, mặc dù tôi có bánh mì, nước uống, rơm và thức ăn cho lừa của mình, và không thiếu thốn gì cả."
22 Hedad đáp lại và nói với ông rằng: "Tôi sẽ cung cấp cho ông mọi thứ ông cần, nhưng ông không được ở ngoài đường suốt đêm."
23 Hedad đem người ấy về nhà mình, cởi tấm áo choàng của con lừa có buộc dây, rồi đem cả hai về nhà. Hedad cho con lừa ăn rơm và thức ăn trong khi người khách ăn uống tại nhà mình, và người ấy ở lại đó qua đêm.
24 Sáng hôm sau, người lữ khách dậy sớm để tiếp tục cuộc hành trình, thì Heda nói với anh ta: “Chờ một chút, hãy an ủi lòng mình rồi hãy đi”, người ấy liền làm theo; Heda ở lại với anh ta, và cả hai cùng ăn uống suốt cả ngày, cho đến khi người lữ khách dậy để tiếp tục cuộc hành trình.
25 Hê-đê nói với người ấy rằng: “Này, ngày sắp tàn rồi, tốt hơn hết là ngươi nên ở lại đó suốt đêm để lòng ngươi được an ủi.” Hê-đê nài nỉ người ấy ở lại đó suốt đêm. Đến sáng hôm sau, khi Hê-đê thức giục, người ấy dậy sớm để đi, thì nói rằng: “Hãy an ủi lòng ngươi bằng một miếng bánh rồi hãy đi.” Hê-đê nài nỉ người ấy ở lại và ăn cùng Hê-đê cả ngày hôm sau, rồi người ấy lại dậy để tiếp tục cuộc hành trình của mình.
26 Và Hedad nói với ông: "Này, ngày sắp tàn rồi, hãy ở lại với tôi để an ủi lòng anh, và sáng mai hãy dậy sớm mà đi."
27 Người ấy không ở lại nữa, liền đứng dậy thắng yên con lừa của mình. Trong khi người ấy đang thắng yên con lừa, vợ của Hedad nói với chồng rằng: “Này, người này đã ở với chúng ta hai ngày ăn uống mà chẳng cho chúng ta gì cả, giờ lại định bỏ đi mà không cho gì sao?” Hedad đáp: “Im đi.”
28 Người ấy thắng yên con lừa của mình để đi, và xin Hedad đưa cho mình dây thừng và áo choàng để buộc yên lên lưng lừa.
29 Và Hedad hỏi ông: "Ngươi nói gì vậy?" Ông thưa: "Thưa ngài, xin ngài hãy trả lại cho tôi sợi dây và chiếc áo choàng nhiều màu mà ngài đã giấu trong nhà để giữ gìn."

30 Và Hedad trả lời người đàn ông rằng: Đây là lời giải thích giấc mơ của ngươi: sợi dây mà ngươi thấy có nghĩa là đời sống ngươi sẽ được kéo dài như một sợi dây; và việc thấy chiếc áo choàng có đủ các màu sắc khác nhau có nghĩa là ngươi sẽ có một vườn nho, trong đó ngươi sẽ trồng các loại cây ăn quả.
31 Và người lữ khách đáp rằng: Thưa ngài, không phải vậy, vì tôi tỉnh táo khi đưa cho ngài sợi dây thừng và cả chiếc áo choàng dệt nhiều màu, mà ngài đã lấy từ con lừa để dành cho tôi; và Hedad đáp rằng: Chắc chắn ta đã giải thích giấc mơ của ngươi rồi, và đó là một giấc mơ tốt, và đây là lời giải thích của nó.
32 Bây giờ, con cái loài người đưa cho tôi bốn đồng bạc, là tiền công giải mộng của tôi, và riêng tôi đòi ba đồng bạc từ ngươi.
33 Và người đàn ông ấy nổi giận vì những lời của Hedad, ông ta khóc lóc thảm thiết, và ông ta dẫn Hedad đến trước Serak, quan xét của Sodom.
34 Và người ấy trình bày vụ việc của mình trước mặt quan xét Serak, thì Hedad đáp rằng: Không phải như vậy, sự việc là như thế này; và quan xét nói với người lữ khách: Hedad này nói thật với ngươi, vì ông ta nổi tiếng trong các thành phố về khả năng giải mộng chính xác.
35 Và người đàn ông kêu lên khi nghe lời của quan tòa, và nói rằng: Thưa ngài, không phải vậy, vì chính vào ngày đó tôi đã đưa cho ông ấy sợi dây và tấm áo choàng trên lưng con lừa, để cất giữ trong nhà ông ấy; và cả hai người tranh cãi trước mặt quan tòa, người này nói rằng sự việc là như vậy, người kia lại nói khác.
36 Và Heda nói với người đàn ông: "Hãy đưa cho tôi bốn đồng bạc mà tôi lấy để giải mộng; tôi sẽ không giảm giá; và hãy trả tiền cho bốn bữa ăn mà ông đã dùng tại nhà tôi."
37 Và người đàn ông nói với Hedad: "Quả thật, tôi sẽ trả tiền cho anh về những gì tôi đã ăn trong nhà anh, chỉ cần anh trả lại cho tôi sợi dây và áo choàng mà anh đã giấu trong nhà mình."
38 Hedad trả lời trước mặt quan tòa và nói với người đàn ông: "Chẳng phải tôi đã giải thích giấc mơ cho ông rồi sao? Sợi dây có nghĩa là ngày tháng của ông sẽ được kéo dài như một sợi dây, còn chiếc áo choàng có nghĩa là ông sẽ có một vườn nho, trong đó ông sẽ trồng đủ loại cây ăn quả."
39 Đây là cách giải thích đúng đắn về giấc mơ của ngươi, giờ hãy đưa cho ta bốn đồng bạc mà ta yêu cầu để đền bù, vì ta sẽ không nhượng bộ gì cho ngươi cả.
40 Và người đàn ông kêu lên khi nghe những lời của Hedad, cả hai cãi nhau trước mặt quan tòa, và quan tòa ra lệnh cho các đầy tớ của mình, những người này vội vã đuổi họ ra khỏi nhà.
41 Họ cãi nhau rồi bỏ đi khỏi quan tòa, khi đó dân thành Sô-đôm nghe thấy, liền tụ tập lại và la hét phản đối người lạ mặt, rồi vội vã đuổi ông ra khỏi thành.
42 Và người đàn ông tiếp tục cuộc hành trình trên lưng con lừa của mình với lòng đầy cay đắng, vừa than khóc vừa rên rỉ.
43 Trong khi đang đi, ông khóc vì những gì đã xảy ra với mình ở thành Sô-đôm đầy bại hoại.

CHƯƠNG 19

1 Và các thành phố Sodom có bốn quan xét ở bốn thành phố, và đây là tên của họ: Serak ở thành phố Sodom, Sharkad ở thành phố Gomorrah, Zabnac ở thành phố Admah, và Menon ở thành phố Zeboyim.
2 Và Eliezer, tôi tớ của Abraham, đã đặt cho họ những tên khác nhau, và ông đã đổi tên Serak thành Shakra, Sharkad thành Shakrura, Zebnac thành Kezobim, và Menon thành Matzlodin.
3 Theo ý muốn của bốn vị quan xét, dân thành Sô-đôm và Gô-mô-ra đã dựng giường ở các đường phố trong thành. Nếu có người nào đến những nơi đó, họ sẽ bắt lấy người ấy và dẫn đến một trong những chiếc giường, rồi dùng vũ lực ép buộc người ấy nằm lên đó.
4 Khi người ấy nằm xuống, ba người đứng ở đầu giường và ba người đứng ở chân giường, đo chiều dài của người ấy theo chiều dài giường; nếu người ấy ngắn hơn chiều dài giường thì sáu người ấy sẽ kéo căng người ấy ra ở hai đầu; và khi người ấy kêu lên với họ thì họ không đáp lại.
5 Và nếu người ấy dài hơn giường, thì họ sẽ kéo hai đầu giường lại gần nhau, cho đến khi người ấy đến cửa tử thần.
6 Và nếu ông tiếp tục kêu la với họ, họ sẽ trả lời ông rằng: “Người nào đến xứ chúng ta thì sẽ bị đối xử như thế này.”
7 Khi nghe về những việc dân thành Sô-đôm làm, người ta liền không đến đó nữa.
8 Khi một người nghèo đến xứ họ, họ sẽ cho người ấy bạc và vàng, rồi ra lệnh khắp thành không được cho người ấy một miếng bánh mì nào để ăn. Nếu người lạ ở lại đó vài ngày và chết vì đói, không kiếm được miếng bánh mì nào, thì khi người ấy chết, tất cả dân chúng trong thành sẽ đến lấy bạc và vàng mà họ đã cho người ấy.
9 Những người nhận ra bạc hay vàng mà họ đã đưa cho ông thì lấy lại; và khi ông chết, họ cũng lột hết quần áo của ông, rồi tranh giành nhau; ai thắng được người kia thì lấy được.
10 Sau đó, họ sẽ khiêng người ấy đi và chôn dưới một số bụi cây trong sa mạc; họ làm như vậy mỗi ngày đối với bất cứ ai đến và chết trong xứ của họ.
11 Sau một thời gian, Sa-ra sai Ê-li-ê-zer đến Sô-đôm để thăm Lót và hỏi han tình hình của ông.
12 Ê-li-ê-xê đi đến Sô-đôm, và ông gặp một người Sô-đôm đang đánh nhau với một người lạ. Người Sô-đôm lột hết quần áo của người nghèo kia rồi bỏ đi.
13 Và người đàn ông đáng thương này kêu cầu Ê-li-ê-xê và van xin ông thương xót vì những gì người thành Sô-đôm đã làm cho ông.
14 Và ông nói với người ấy: "Tại sao ngươi lại đối xử như vậy với người nghèo đến xứ ngươi?"
15 Và người thành Sô-đôm trả lời Ê-li-ê-zer rằng: “Người này có phải là anh em của ông không, hay dân thành Sô-đôm đã lập ông làm quan xét ngày hôm nay, mà ông lại nói về người này?”
16 Và Ê-li-ê-xê-xa-rơ tranh cãi với người thành Sô-đôm về người nghèo khổ ấy; khi Ê-li-ê-xê-xa-rơ đến gần để lấy lại quần áo của người nghèo khổ ấy từ người thành Sô-đôm, thì người ấy vội vã đến và dùng đá ném trúng trán Ê-li-ê-xa-rơ.
17 Máu chảy ra rất nhiều từ trán Ê-li-ê-xê, và khi người kia thấy máu, ông ta túm lấy Ê-li-ê-xê, nói rằng: "Hãy đưa cho ta tiền công vì đã chữa lành vết máu xấu trên trán ngươi, vì đó là tục lệ và luật lệ ở xứ ta."
18 Ê-li-ê-xê nói với ông ta: "Ngươi đã làm ta bị thương mà lại đòi ta trả công cho ngươi", nhưng Ê-li-ê-xê không nghe theo lời người thành Sô-đôm.

19 Rồi người đó bắt lấy Ê-li-ê-xê và dẫn ông đến trước mặt Sa-xa, quan xét của Sô-đôm, để xét xử.
20 Và người ấy nói với quan tòa rằng: Thưa ngài, tôi xin ngài cho rằng người này đã làm như vậy, vì tôi đã đánh hắn bằng đá khiến máu chảy ra từ trán hắn, mà hắn không chịu trả tiền công cho tôi.
21 Quan tòa nói với Ê-li-ê-xê: “Người này nói thật với ngươi, hãy trả tiền công cho người ấy, vì đó là tục lệ ở xứ chúng ta.” Ê-li-ê-xê nghe lời quan tòa, bèn lấy đá ném trúng quan tòa; đá trúng trán quan tòa, máu chảy ra nhiều; Ê-li-ê-xê nói: “Nếu đó là tục lệ ở xứ ông, thì hãy trả cho người này số tiền tôi đáng lẽ phải trả, vì đó là quyết định của ông, chính ông đã phán quyết như vậy.”
22 Ê-li-ê-zer để người thành Sô-đôm lại với quan tòa, rồi ông ta bỏ đi.
23 Khi các vua Ê-lam gây chiến với các vua Sô-đôm, các vua Ê-lam chiếm đoạt toàn bộ tài sản của Sô-đôm, và bắt Lót làm tù binh cùng với tài sản của ông. Khi nghe tin này, Áp-ra-ham liền đi gây chiến với các vua Ê-lam, và ông đã lấy lại được toàn bộ tài sản của Lót cũng như tài sản của Sô-đôm từ tay họ.
24 Bấy giờ, vợ của Lót sinh cho ông một con gái, và ông đặt tên con là Paltith, nói rằng: "Vì Đức Chúa Trời đã giải cứu ông và cả gia đình ông khỏi các vua Ê-lam." Paltith, con gái của Lót, lớn lên, và một người ở Sô-đôm cưới nàng làm vợ.
25 Có một người nghèo đến thành Sodom để xin ăn, và người ấy ở lại thành vài ngày. Tất cả dân thành Sodom đều ra lệnh rằng theo tục lệ của họ, họ sẽ không cho người ấy một miếng bánh nào ăn cho đến khi người ấy chết ngay trên đất. Và họ đã làm như vậy.
26 Palti-th, con gái của Lót, thấy người ấy nằm trên đường phố, đói khát vô cùng, không ai cho người ấy ăn để sống, và người ấy sắp chết rồi.
27 Lòng bà đầy thương xót người ấy, và bà đã bí mật cho người ấy ăn bánh trong nhiều ngày, và linh hồn người ấy được hồi phục.
28 Vì khi nào đi lấy nước, bà đều bỏ bánh vào bình nước, rồi khi đến chỗ người nghèo thì lấy bánh trong bình đem cho người ấy ăn; bà làm như vậy nhiều ngày.
29 Và tất cả dân thành Sô-đôm và Gô-mô-ra đều ngạc nhiên vì sao người này có thể chịu đói nhiều ngày như vậy.
30 Họ nói với nhau: “Chỉ có thể là người này được ăn uống, vì không ai có thể chịu đói nhiều ngày như vậy mà sống được như người này, ngay cả nét mặt cũng không thay đổi; rồi ba người nấp ở chỗ người nghèo đang ở để xem ai là người mang bánh cho ông ăn.”
31 Ngày ấy, Palti-th, con gái của Lót, đi lấy nước; nàng bỏ bánh mì vào bình nước, rồi đến múc nước ở chỗ người nghèo; nàng lấy bánh mì trong bình đưa cho người nghèo, và người ấy ăn.
32 Ba người kia thấy Paltith làm gì cho người nghèo, liền nói với bà: "Chính bà là người đã giúp đỡ người ấy, nên người ấy không bị đói, không thay đổi vẻ bề ngoài, cũng không chết như những người khác."
33 Ba người ấy ra khỏi chỗ ẩn nấp, liền lấy Paltith và bánh mì trong tay người nghèo.
34 Họ bắt Paltith dẫn đến trước các quan tòa và nói với họ rằng: "Bà ta đã làm như vậy, chính bà ta đã cung cấp bánh cho người nghèo, vì thế mà người ấy không chết suốt thời gian qua; vậy bây giờ hãy cho chúng tôi biết hình phạt dành cho người phụ nữ này vì đã vi phạm luật của chúng tôi."
35 Dân thành Sô-đôm và Gô-mô-ra tụ họp lại, đốt lửa trên đường phố trong thành, rồi bắt người phụ nữ ném vào lửa, và người ấy bị thiêu thành tro.
36 Tại thành Admah có một người phụ nữ cũng bị họ đối xử như vậy.
37 Có một người lữ khách đến thành Admah và ở lại đó suốt đêm, với ý định về nhà vào sáng hôm sau. Anh ta ngồi đối diện cửa nhà cha của cô gái trẻ, và ở lại đó cho đến khi mặt trời lặn khi anh ta đến nơi; và cô gái trẻ thấy anh ta đang ngồi bên cửa nhà.
38 Ông xin bà một ngụm nước uống, và bà hỏi ông: "Ông là ai?" Ông đáp: "Hôm nay tôi đi đường, đến đây khi mặt trời lặn, nên tôi sẽ ở lại đây suốt đêm. Sáng mai tôi sẽ dậy sớm và tiếp tục cuộc hành trình."
39 Cô gái trẻ vào nhà lấy bánh và nước cho người đàn ông ăn và uống.
40 Việc này đến tai dân thành Admah, họ liền tụ họp lại và dẫn cô gái trẻ đến trước các quan tòa để xét xử về hành vi này.
41 Quan tòa nói: "Phải tuyên án tử hình cho người phụ nữ này vì bà ta đã vi phạm luật pháp của chúng ta, và đây là phán quyết đối với bà ta."
42 Dân thành ấy tụ họp lại, đem cô gái trẻ ra, xức mật ong từ đầu đến chân cho nàng, như quan tòa đã phán quyết, rồi đặt nàng trước một đàn ong đang ở trong tổ. Ong bay đến đốt nàng, khiến toàn thân nàng sưng phù.
43 Cô gái trẻ kêu lên vì lũ ong, nhưng không ai để ý đến cô, cũng không ai thương xót cô, và tiếng kêu của cô vang đến tận trời.
44 Chúa nổi giận vì điều này và vì tất cả những việc làm của các thành Sô-đôm, vì chúng có nhiều lương thực và sống yên bình, nhưng vẫn không giúp đỡ người nghèo và người thiếu thốn; và trong những ngày đó, những việc làm xấu xa và tội lỗi của chúng càng trở nên nghiêm trọng trước mặt Chúa.
45 Đức Chúa Trời sai hai thiên sứ đã đến nhà Áp-ra-ham đi để hủy diệt Sô-đôm và các thành của nó.
46 Sau khi ăn uống xong, các thiên sứ từ cửa lều của Áp-ra-ham đi lên, và đến chiều tối, họ đến Sô-đôm. Lúc đó, Lót đang ngồi ở cổng thành Sô-đôm, khi thấy họ thì đứng dậy đón họ và quỳ xuống đất.
47 Ông nài nỉ họ hết sức và đưa họ vào nhà mình, cho họ ăn uống, rồi ở lại nhà ông suốt đêm.
48 Các thiên sứ nói với Lót rằng: "Hãy đứng dậy, rời khỏi nơi này, ngươi và tất cả những gì thuộc về ngươi, kẻo ngươi bị tiêu diệt trong sự gian ác của thành này, vì Đức Giê-hô-va sẽ hủy diệt nơi này."
49 Các thiên sứ nắm lấy tay Lót, tay vợ ông, tay con ông và tất cả những người thuộc về ông, rồi dẫn ông ra ngoài và đặt ông ở bên ngoài các thành.
50 Họ nói với Lót: "Hãy chạy trốn để cứu lấy mạng sống của ngươi!", và ông liền chạy trốn cùng tất cả những gì thuộc về ông.
51 Bấy giờ, Đức Giê-hô-va giáng mưa lửa và lưu huỳnh từ trời xuống trên Sô-đôm, Gô-mô-ra và tất cả các thành ấy.
52 Và Ngài đã lật đổ các thành này, toàn bộ đồng bằng và tất cả dân cư trong các thành, cùng với mọi thứ mọc trên đất; và A-đô, vợ của Lót, ngoái nhìn lại sự hủy diệt của các

thành, vì lòng thương xót của bà dâng lên đối với các con gái bà ở lại Sô-đôm, vì chúng đã không đi theo bà.
53 Khi nàng ngoái nhìn lại, nàng liền biến thành một cột muối, và cột muối ấy vẫn còn ở chỗ đó cho đến ngày nay.
54 Và những con bò đực đứng ở chỗ đó hằng ngày liếm muối đến tận gót chân, và sáng hôm sau muối lại trào ra, chúng lại tiếp tục liếm cho đến ngày nay.
55 Lót và hai người con gái còn lại ở với ông đã bỏ trốn đến hang Adullam và ở đó một thời gian.
56 Và Áp-ra-ham dậy sớm vào buổi sáng để xem điều gì đã xảy ra với các thành Sô-đôm; ông nhìn thấy khói của các thành bốc lên như khói lò nung.
57 Lót và hai cô con gái ở lại trong hang, họ cho cha uống rượu và ngủ với ông, vì họ nói rằng trên đất không còn người đàn ông nào có thể sinh con nối dõi từ họ nữa, bởi vì họ nghĩ rằng toàn bộ trái đất đã bị hủy diệt.
58 Hai người phụ nữ cùng nằm với cha mình, thụ thai và sinh con trai. Người con trai cả đặt tên con là Mô-áp, và nói rằng: "Từ cha tôi mà tôi thụ thai con trai này; nó là tổ phụ của dân Mô-áp cho đến ngày nay."
59 Và người con gái út cũng đặt tên cho con trai mình là Benami; ông là tổ phụ của con cháu Ammon cho đến ngày nay.
60 Sau đó, Lót và hai con gái ông rời khỏi đó, và ông ở bên kia sông Giô-đan cùng với hai con gái và các cháu trai của mình. Các cháu trai của Lót lớn lên, và họ đi lấy vợ ở xứ Ca-na-an, rồi sinh con đẻ cái và gia tăng đông đúc.

CHƯƠNG 20

1 Bấy giờ, Áp-ra-ham rời khỏi đồng bằng Ma-mê, đi đến xứ Phi-li-tin, và ở tại Gê-ra; đó là năm thứ 25 Áp-ra-ham ở xứ Ca-na-an, tức năm thứ 100 đời Áp-ra-ham, thì ông đến Gê-ra thuộc xứ Phi-li-tin.
2 Khi họ vào đến đất hứa, ông nói với vợ mình là Sa-ra rằng: “Hãy nói với bất cứ ai hỏi nàng rằng nàng là em gái ta, để chúng ta tránh khỏi sự ác độc của dân cư xứ đó.”
3 Khi Áp-ra-ham đang ở trong xứ Phi-li-tin, các đầy tớ của A-bi-mê-léc, vua xứ Phi-li-tin, thấy Sa-ra vô cùng xinh đẹp, liền hỏi Áp-ra-ham về bà, và ông đáp: "Bà ấy là em gái tôi."
4 Các đầy tớ của Abimelech đến gặp Abimelech và nói rằng: Có một người từ xứ Canaan đến định cư tại xứ này, và người ấy có một người em gái rất xinh đẹp.
5 Abimelech nghe những lời các đầy tớ mình khen ngợi Sarah, liền sai các quan lại đến dẫn Sarah đến gặp vua.
6 Sarah đến nhà Abimelech, và nhà vua thấy Sarah xinh đẹp, nên rất hài lòng về nàng.
7 Ông đến gần bà và hỏi: "Người đàn ông mà bà đã cùng đến xứ chúng tôi là ai vậy?" Bà Sa-ra đáp: "Ông ấy là anh trai tôi, và chúng tôi từ xứ Ca-na-an đến đây để ở bất cứ nơi nào chúng tôi tìm được chỗ."
8 Abimelech nói với Sarah: "Này, đất của ta ở trước mặt ngươi, hãy đặt em trai ngươi ở bất cứ nơi nào trong đất này mà ngươi muốn, và chúng ta có bổn phận phải tôn trọng và đề cao người ấy hơn tất cả mọi người trong xứ, vì người ấy là em trai ngươi."
9 Abimelech sai người đi gọi Abraham, và Abraham đến gặp Abimelech.
10 Và Abimelech nói với Abraham: "Này, ta đã ra lệnh rằng ngươi sẽ được tôn trọng như ngươi mong muốn vì cớ em gái ngươi là Sarah."
11 Và Áp-ra-ham rời khỏi vua, và tùy tùng của vua đi theo ông.
12 Vào buổi chiều tối, trước khi mọi người đi ngủ, vua đang ngồi trên ngai thì ngủ thiếp đi, nằm xuống ngủ đến sáng.
13 Vua nằm mơ thấy một thiên sứ của Chúa hiện đến với mình, tay cầm thanh gươm đã rút ra, thiên sứ đứng trên Abimelech và muốn giết vua bằng gươm. Trong giấc mơ, vua kinh hãi và nói với thiên sứ: "Ta đã phạm tội gì với ngươi mà ngươi lại đến giết ta bằng gươm?"
14 Thiên sứ đáp lại và nói với Abimelech rằng: "Này, ngươi sẽ chết vì người phụ nữ mà ngươi đã dẫn về nhà đêm qua, vì người ấy là người phụ nữ đã có chồng, là vợ của Abraham, người đã đến nhà ngươi; vậy nên, hãy trả lại vợ cho người đàn ông ấy, vì người ấy là vợ của người ấy; nếu ngươi không trả lại vợ, hãy biết rằng ngươi chắc chắn sẽ chết, ngươi và tất cả những gì thuộc về ngươi."
15 Đêm đó, có tiếng kêu la lớn vang lên trong xứ Phi-li-tin, và dân cư xứ ấy thấy một người đàn ông đứng đó, tay cầm gươm đã rút ra, và người ấy dùng gươm đánh dân cư xứ ấy, thậm chí còn đánh liên tục.
16 Và thiên sứ của Chúa đã giáng tai họa xuống toàn bộ xứ Phi-li-tin trong đêm đó, và có sự hỗn loạn lớn trong đêm đó và sáng hôm sau.
17 Và mọi tử cung đều đóng kín, và tất cả các sản dịch của họ cũng vậy, và bàn tay của Chúa giáng xuống trên họ vì cớ Sa-ra, vợ của Áp-ra-ham, người mà A-bi-mê-léc đã cưới.
18 Sáng hôm sau, Abimelech thức dậy trong sự kinh hãi, hoang mang và sợ hãi tột độ, ông sai người gọi các đầy tớ mình đến và thuật lại giấc mơ cho họ nghe, và dân chúng rất sợ hãi.
19 Có một người trong số các đầy tớ của vua thưa với vua rằng: "Thưa đức vua, xin hãy trả lại người phụ nữ này cho chồng nàng, vì đây chính là chồng nàng. Chẳng phải trường hợp của vua Ai Cập cũng vậy, khi người đàn ông này đến Ai Cập."
20 Và ông nói về vợ mình rằng: "Nàng là em gái tôi", vì đó là thói quen của người đàn ông khi ông đến ở tại xứ mà ông là người lạ.
21 Pha-ra-ô sai người đi bắt người phụ nữ này làm vợ, và Đức Giê-hô-va giáng những tai họa khủng khiếp xuống trên ông cho đến khi ông trả người phụ nữ lại cho chồng mình.
22 Vậy nên, hỡi đức vua, xin hãy biết điều đã xảy ra đêm qua trên khắp đất nước, vì đã có sự hoang mang, đau khổ và than khóc rất lớn, và chúng tôi biết rằng đó là vì người phụ nữ mà ngài đã lấy.
23 Vậy nên, hãy trả người phụ nữ này lại cho chồng nàng, kẻo chúng ta cũng chịu chung số phận như vua Pha-ra-ô Ai Cập và thần dân của ông, để chúng ta khỏi chết; A-bi-mê-léc vội vã đi gọi, rồi sai người đến gọi Sa-ra, và nàng đến trước mặt ông; ông cũng sai người đến gọi Áp-ra-ham, và ông đến trước mặt ông.
24 A-bi-mê-léc nói với họ: "Các ngươi làm việc gì mà cứ nói mình là anh em, trong khi ta cưới người phụ nữ này làm vợ?"
25 Áp-ra-ham nói: "Vì tôi nghĩ tôi sẽ phải chết vì vợ tôi", nên A-bi-mê-léc lấy bầy chiên, bầy bò, các đầy tớ nam và

nữ, cùng một ngàn đồng bạc, đem cho Áp-ra-ham, rồi trả lại Sa-ra cho ông.
26 Abimelech nói với Abraham: "Này, cả xứ đều ở trước mặt ngươi, ngươi hãy ở trong đó bất cứ nơi nào ngươi muốn."
27 Và Áp-ra-ham và Sa-ra, vợ ông, rời khỏi cung điện vua với sự kính trọng và tôn kính, và họ cư ngụ trong xứ đó, tại Gê-ra.
28 Tất cả dân cư xứ Phi-li-tin và các tôi tớ của vua vẫn còn đau đớn vì bệnh dịch mà thiên sứ đã giáng xuống họ suốt đêm vì cớ Sa-ra.
29 A-bi-mê-léc sai người đến gọi Áp-ra-ham, nói rằng: "Hãy cầu nguyện cho các tôi tớ của ngươi trước mặt Đức Giê-hô-va, Đức Chúa Trời của ngươi, để Ngài cất bỏ sự chết chóc này khỏi giữa chúng ta."
30 Áp-ra-ham cầu nguyện cho A-bi-mê-léc và dân ông, và Đức Giê-hô-va nghe lời cầu nguyện của Áp-ra-ham, và Ngài chữa lành A-bi-mê-léc và tất cả dân ông.

CHƯƠNG 21

1 Vào thời điểm đó, sau một năm bốn tháng Abraham ở trong xứ Phi-li-tin tại Gê-ra, Đức Chúa Trời thăm viếng Sa-ra, và Chúa nhớ đến bà, nên bà thụ thai và sinh một con trai cho Abraham.
2 Và Áp-ra-ham đặt tên cho con trai mình, do Sa-ra sinh cho ông, là I-sác.
3 Áp-ra-ham cắt bì cho con trai mình là I-sác khi bé được tám ngày tuổi, như Đức Chúa Trời đã truyền cho Áp-ra-ham làm cho dòng dõi mình sau này; lúc đó Áp-ra-ham được một trăm tuổi, còn Sa-ra được chín mươi tuổi, khi I-sác sinh ra.
4 Và đứa trẻ lớn lên và được cai sữa, và Áp-ra-ham đã làm một bữa tiệc lớn vào ngày Y-sác được cai sữa.
5 Shem, Eber và tất cả những người quyền thế trong xứ, cùng Abimelech, vua người Philistine, và các đầy tớ của ông, và Phicol, tướng quân của ông, đều đến ăn uống và vui mừng trong bữa tiệc mà Abraham đã tổ chức vào ngày con trai ông, Isaac, cai sữa.
6 Terah, cha của Abraham, và Nahor, anh trai ông, từ Haran đến, cả hai cùng mọi người thuộc về họ, vì họ rất vui mừng khi nghe tin Sarah sinh được một con trai.
7 Họ đến gặp Áp-ra-ham, và cùng ăn uống trong bữa tiệc mà Áp-ra-ham đã dọn vào ngày cai sữa cho I-sác.
8 Terah và Nahor vui mừng cùng Abraham, và họ ở lại với ông nhiều ngày trong xứ Philistine.
9 Bấy giờ, Serug, con trai của Reu, qua đời vào năm đầu tiên sau khi Isaac, con trai của Abraham, ra đời.
10 Serug sống được hai trăm ba mươi chín năm, rồi ông qua đời.
11 Bấy giờ, Ích-ma-ên, con trai của Áp-ra-ham, đã lớn; khi Sa-ra sinh Y-sác cho Áp-ra-ham, cậu được mười bốn tuổi.
12 Đức Chúa Trời ở cùng Ích-ma-ên, con trai của Áp-ra-ham; ông lớn lên và học cách dùng cung tên, trở thành một cung thủ.
13 Khi I-sác năm tuổi, cậu đang ngồi với Ích-ma-ên ở cửa lều.
14 Ishmael đến gặp Isaac, ngồi đối diện với ông, cầm cung lên, giương cung và lắp tên vào, định giết Isaac.
15 Sa-ra thấy điều Ích-ma-ên định làm với con trai bà là I-sác, và bà vô cùng đau lòng vì con trai mình. Bà bèn sai người đến gọi Áp-ra-ham đến và nói với ông rằng: "Hãy đuổi người tôi tớ này và con trai nó ra, vì con trai nó sẽ không được thừa kế cùng với con trai tôi, bởi vì nó đã tìm cách làm như vậy với con tôi ngày hôm nay."
16 Và Áp-ra-ham nghe theo lời Sa-ra, ông dậy sớm vào buổi sáng, lấy mười hai ổ bánh mì và một bình nước, đem cho Ha-ga trao, rồi tiễn bà cùng con trai đi. Ha-ga và con trai đi vào hoang mạc, và họ ở trong hoang mạc Sa-ran với những dân cư nơi đó. Ích-ma-ên là một cung thủ, và ông đã ở trong hoang mạc một thời gian dài.
17 Sau đó, ông và mẹ ông cùng đến xứ Ai Cập và ở lại đó. Hagar cưới vợ cho con trai mình từ Ai Cập, tên là Meribah.
18 Vợ của Ích-ma-ên thụ thai và sinh bốn con trai và hai con gái; sau đó Ích-ma-ên, mẹ ông, vợ ông và các con ông cùng nhau trở về hoang mạc.
19 Họ dựng lều trong hoang mạc, ở đó, và cứ tiếp tục đi đường rồi nghỉ ngơi hàng tháng, hàng năm.
20 Đức Chúa Trời ban cho Ích-ma-ên bầy chiên, đàn bò và lều trại vì cớ Áp-ra-ham, cha của người, và người ấy gia tăng số lượng gia súc.
21 Ishmael sống ở sa mạc và trong lều, đi lang thang và nghỉ ngơi trong một thời gian dài, và ông không nhìn thấy mặt cha mình.
22 Một thời gian sau, Áp-ra-ham nói với vợ mình là Sa-ra rằng: "Tôi sẽ đi thăm con trai tôi là Ích-ma-ên, vì tôi rất muốn gặp nó, đã lâu rồi tôi chưa gặp nó."
23 Áp-ra-ham cưỡi một con lạc đà đi vào hoang mạc để tìm con trai mình là Ích-ma-ên, vì ông nghe nói rằng con trai mình đang ở trong một cái lều ở hoang mạc cùng với tất cả những gì thuộc về nó.
24 Abraham đi vào hoang mạc, và đến lều của Ishmael vào khoảng giữa trưa. Ông hỏi thăm Ishmael, và thấy vợ của Ishmael đang ngồi trong lều với các con của mình, còn Ishmael và mẹ của bà thì không có ở đó.
25 Áp-ra-ham hỏi vợ của Ích-ma-ên rằng: Ích-ma-ên đi đâu rồi? Bà đáp: "Nó đi ra đồng săn bắn rồi." Trong khi đó, Áp-ra-ham vẫn còn ngồi trên lưng lạc đà, vì ông không chịu xuống đất như đã thề với vợ mình là Sa-ra rằng ông sẽ không xuống khỏi lạc đà.
26 Áp-ra-ham nói với vợ của Ích-ma-ên rằng: "Hỡi con gái, hãy cho ta một ít nước uống, vì ta mệt mỏi vì cuộc hành trình."
27 Vợ của Ích-ma-ên trả lời và nói với Áp-ra-ham: "Chúng tôi không có nước cũng không có bánh", rồi bà tiếp tục ngồi trong lều và không để ý đến Áp-ra-ham, cũng không hỏi ông là ai.
28 Nhưng bà ta đánh đập con cái mình trong lều, và nguyền rủa chúng, bà ta cũng nguyền rủa chồng mình là Ích-ma-ên và quở trách ông ta. Áp-ra-ham nghe những lời vợ Ích-ma-ên nói với con cái mình, liền nổi giận và bất bình.
29 Áp-ra-ham gọi người phụ nữ ra khỏi lều, và người phụ nữ đến đứng đối diện với Áp-ra-ham, vì Áp-ra-ham vẫn còn đang ngồi trên lưng lạc đà.
30 Áp-ra-ham nói với vợ của Ích-ma-ên rằng: Khi chồng bà là Ích-ma-ên trở về nhà, hãy nói với ông ấy những lời này:
31 Một ông lão rất già từ xứ Phi-li-tin đến đây tìm ngươi, hình dáng ông ta như thế này; ta không hỏi ông ta là ai, và thấy ngươi không có ở đây nên ông ta nói với ta rằng: Khi Ích-ma-ên, chồng ngươi, trở về, hãy nói với ông ấy rằng:

Khi ngươi về nhà, hãy tháo cái đinh lều ngươi đã đóng ở đây và đóng một cái đinh khác vào chỗ đó.
32 Áp-ra-ham dặn dò xong người phụ nữ, rồi quay lại và cưỡi lạc đà trở về nhà.
33 Sau đó, Ích-ma-ên cùng mẹ đi săn về lều, và vợ ông nói với ông những lời này:
34 Một ông lão từ xứ Phi-li-tin đến tìm ngươi, hình dáng ông ta như thế này; ta không hỏi ông ta là ai, và thấy ngươi không có nhà nên ông ta nói với ta rằng: Khi chồng ngươi về nhà, hãy bảo chồng ngươi rằng: Hãy tháo cái đinh lều ngươi đã dựng ở đây và đóng một cái đinh khác vào chỗ đó.
35 Và Ích-ma-ên nghe những lời vợ mình nói, và anh biết đó là cha mình, và vợ anh không tôn kính anh.
36 Và Ích-ma-ên hiểu những lời cha mình nói với vợ, Ích-ma-ên nghe theo lời cha, rồi bỏ người đàn bà ấy, và bà ta bỏ đi.
37 Sau đó, Ích-ma-ên đi đến xứ Ca-na-an, cưới thêm một người vợ nữa và dẫn bà về lều của mình tại nơi ông đang ở.
38 Sau ba năm, Áp-ra-ham nói: "Ta sẽ trở lại thăm Ích-ma-ên, con trai ta, vì đã lâu rồi ta không gặp nó."
39 Ông cưỡi lạc đà đi vào hoang mạc, và đến lều của Ích-ma-ên vào khoảng giữa trưa.
40 Ông hỏi thăm Ích-ma-ên, và vợ ông ra khỏi lều, nói rằng: “Thưa ngài, ông ấy không có ở đây, vì ông ấy đã đi săn ngoài đồng và chăn lạc đà.” Người phụ nữ nói với Áp-ra-ham: “Mời ngài vào lều ăn chút bánh, vì lòng ngài chắc hẳn mệt mỏi vì cuộc hành trình.”
41 Áp-ra-ham nói với bà: "Tôi sẽ không dừng lại vì tôi đang vội vã tiếp tục cuộc hành trình, nhưng xin bà cho tôi một ít nước uống, vì tôi khát." Người phụ nữ liền vội vàng chạy vào lều, đem nước và bánh ra cho Áp-ra-ham, đặt trước mặt ông và khuyên ông ăn. Ông ăn và uống, lòng ông được an ủi, và ông chúc phúc cho con trai mình là Ích-ma-ên.
42 Sau khi ăn xong, ông chúc tụng Chúa, rồi nói với vợ của Ích-ma-ên rằng: Khi Ích-ma-ên về nhà, hãy nói với ông những lời này:
43 Một ông lão rất già từ xứ Phi-li-tin đến đây hỏi thăm ngươi, nhưng ngươi không có ở đây; ta đem bánh và nước cho ông ấy ăn và uống, lòng ông ấy được an ủi.
44 Và ông nói với tôi những lời này: Khi Ích-ma-ên, chồng ngươi, trở về nhà, hãy nói với chàng rằng: Cái đinh của lều ngươi có rất tốt, đừng tháo nó ra khỏi lều.
45 Áp-ra-ham dặn dò người phụ nữ xong, rồi cưỡi ngựa trở về nhà mình ở xứ Phi-li-tin; khi Ích-ma-ên đến lều của mình, vợ ông ra đón ông với lòng vui mừng và hân hoan.
46 Bà nói với ông: "Có một ông lão từ xứ Phi-li-tin đến đây, vẻ mặt ông như thế này. Ông ấy hỏi thăm ông, nhưng ông không có ở đây. Vì vậy, tôi đem bánh và nước ra, ông ấy ăn và uống, và lòng ông ấy được an ủi."
47 Và ông nói với tôi những lời này: Khi Ích-ma-ên, chồng ngươi, trở về nhà, hãy nói với anh ấy rằng: Cái đinh của lều ngươi có rất tốt, đừng tháo nó ra khỏi lều.
48 Và Ích-ma-ên biết rằng đó là cha mình, và vợ mình đã tôn kính ông, và Chúa đã ban phước cho Ích-ma-ên.

CHƯƠNG 22

1 Bấy giờ, Ích-ma-ên đứng dậy, đem vợ con, gia súc và tất cả tài sản của mình đi, rời khỏi đó và đến với cha mình ở xứ Phi-li-tin.
2 Và Áp-ra-ham thuật lại cho con trai mình là Ích-ma-ên biết về những việc Ích-ma-ên đã làm với người vợ đầu tiên.
3 Và Ích-ma-ên cùng con cái ông đã ở với Áp-ra-ham nhiều ngày trong xứ ấy, còn Áp-ra-ham thì ở trong xứ Phi-li-tin một thời gian dài.
4 Ngày tháng trôi qua, đến năm thứ hai mươi sáu, sau đó Áp-ra-ham cùng các đầy tớ và tất cả những người thuộc về ông rời khỏi xứ Phi-li-tin và di chuyển đến một nơi rất xa, đến gần Hê-bôn và ở lại đó. Các đầy tớ của Áp-ra-ham đào giếng nước, và Áp-ra-ham cùng tất cả những người thuộc về ông ở gần nguồn nước đó. Các đầy tớ của A-bi-mê-léc, vua Phi-li-tin, nghe tin rằng các đầy tớ của Áp-ra-ham đã đào giếng nước ở vùng biên giới của xứ.
5 Họ đến gây sự với các tôi tớ của Áp-ra-ham, và cướp mất giếng lớn mà họ đã đào.
6 Vua Abimelech của người Philistine nghe tin ấy, liền cùng Phicol, đội trưởng quân đội của mình, và hai mươi người đến gặp Abraham. Abimelech nói với Abraham về các đầy tớ của ông, và Abraham quở trách Abimelech về giếng nước mà các đầy tớ của ông đã cướp.
7 Và Abimelech nói với Abraham: “Tôi thề trước mặt Đức Chúa Trời hằng sống, Đấng đã tạo dựng cả trái đất, cho đến ngày nay tôi vẫn chưa hề hay biết về việc các tôi tớ tôi đã làm đối với các tôi tớ ông.”
8 Áp-ra-ham lấy bảy con chiên cái và trao cho A-bi-mê-léc, mà rằng: Xin ông hãy nhận lấy những con này, để chúng làm chứng cho việc tôi đã đào giếng này.
9 Abimelech lấy bảy con cừu cái non mà Abraham đã tặng cho ông, vì Abraham cũng đã tặng ông nhiều gia súc và đàn vật nuôi, và Abimelech đã thề với Abraham về giếng nước đó, vì vậy ông đặt tên giếng nước đó là Beersheba, vì cả hai người đã thề với nhau về giếng nước đó.
10 Và cả hai người đã lập giao ước tại Beersheba, rồi Abimelech cùng Phicol, đội trưởng quân đội của mình, và toàn thể quân lính của ông nổi dậy, và họ trở về xứ Philistine. Abraham và tất cả những người thuộc về ông đều ở lại Beersheba và ông ở trong xứ đó một thời gian dài.
11 Áp-ra-ham trồng một khu rừng lớn tại Bê-ê-sê-ba, và ông làm cho nó bốn cổng hướng về bốn phía của đất, và ông trồng một vườn nho trong đó, để nếu có người lữ khách nào đến gặp Áp-ra-ham, thì người ấy sẽ vào bất kỳ cổng nào trên đường đi của mình, dừng lại đó ăn uống no đủ rồi mới ra về.
12 Vì nhà của Áp-ra-ham luôn rộng mở đón tiếp con cái loài người đến và đi, hằng ngày họ đều đến ăn uống tại nhà của Áp-ra-ham.
13 Và bất cứ ai đói khát mà đến nhà Áp-ra-ham, Áp-ra-ham đều cho người ấy ăn uống no đủ; còn bất cứ ai trần truồng đến nhà ông, ông đều cho người ấy mặc quần áo tùy ý, tặng người ấy bạc vàng và cho người ấy biết Đức Giê-hô-va, Đấng đã tạo dựng nên người ấy trên đất; Áp-ra-ham làm như vậy suốt đời.
14 Áp-ra-ham, con cái ông và tất cả những người thuộc về ông đều ở tại Bê-ê-sê-ba, và ông dựng lều cho đến tận Hê-bôn.
15 Và Nahor, anh trai của Abraham, cùng cha của ông và tất cả những người thuộc về họ đều ở tại Haran, vì họ không cùng Abraham đến xứ Canaan.
16 Và Nahor có con với Milca, con gái của Haran và là em gái của Sarah, vợ của Abraham.

17 Đây là tên của tám người con trai mà ông sinh ra: Uz, Buz, Kemuel, Kesed, Chazo, Pildash, Tidlaf và Bethuel; đó là những người con của Milca mà bà sinh cho Nahor, anh trai của Abraham.
18 Nahor có một người vợ lẽ tên là Reumah, và bà sinh cho Nahor bốn người con trai: Zebach, Gachash, Tachash và Maacha.
19 Và Nahor có mười hai người con trai, ngoài các con gái, và họ cũng có con cái sinh ra ở Haran.
20 Và các con của Uz, con trai cả của Nahor, là Abi, Cheref, Gadin, Melus và Deborah, em gái của họ.
21 Các con trai của Buz là Berachel, Naamath, Sheva và Madonu.
22 Và các con trai của Kemuel là Aram và Rechob.
23 Các con trai của Kê-sê là An-nam-lê-ch, Mê-sai, Bê-nôn và Y-fi; còn các con trai của Giu-ốt là Pít-da-sa, Mê-chi và Ô-phơ.
24 Các con trai của Pildash là Arud, Chamum, Mered và Moloch.
25 Các con trai của Tidlaf là Mushan, Cushan và Mutzi.
26 Và con cái của Bê-tu-ên là Sê-cha, La-ban và em gái của họ là Rê-bê-ca.
27 Đây là các gia tộc của con cái Nahor, những người sinh ra ở Haran; và Aram, con trai của Kemuel, cùng Rechob, anh trai của ông, đã rời khỏi Haran và tìm được một thung lũng ở vùng đất bên bờ sông Euphrates.
28 Họ xây dựng một thành phố ở đó, và đặt tên thành phố theo tên của Pethor, con trai của Aram, tức là Aram Naherayim cho đến ngày nay.
29 Con cháu của Kê-sê cũng đi tìm chỗ ở, và họ đi tìm một thung lũng đối diện với xứ Si-na, rồi họ ở đó.
30 Tại đó, họ xây dựng một thành phố và đặt tên thành phố là Kesed theo tên tổ phụ họ, tức là vùng đất Kasdim cho đến ngày nay. Người Kasdim sinh sống ở vùng đất đó và sinh sôi nảy nở vô cùng.
31 Terah, cha của Nahor và Abraham, khi đã già thì đi lấy thêm vợ, tên là Pelilah, và bà thụ thai rồi sinh cho ông một con trai, ông đặt tên con là Zoba.
32 Và Terah sống thêm hai mươi lăm năm sau khi sinh ra Zoba.
33 Và Terah qua đời trong năm đó, tức là vào năm thứ ba mươi lăm sau khi Isaac, con trai của Abraham, ra đời.
34 Và Terah sống được hai trăm lẻ năm năm, rồi được chôn cất tại Haran.
35 Zoba, con trai của Terah, sống được ba mươi năm và sinh ra Aram, Achlis và Merik.
36 Aram, con trai của Zoba, con trai của Terah, có ba vợ và sinh được mười hai con trai và ba con gái; và Đức Chúa Trời ban cho Aram, con trai của Zoba, sự giàu có và của cải, cùng nhiều gia súc, bầy chiên và đàn bò, và người ấy trở nên giàu có hơn.
37 Aram, con trai của Zoba, cùng anh trai và cả gia đình mình rời Haran, đi đến nơi nào họ tìm được chỗ ở, vì tài sản của họ quá nhiều nên không thể ở lại Haran được; họ không thể ở lại Haran cùng với anh em họ là con cháu của Nahor.
38 Aram, con trai của Zoba, cùng các anh em mình đi tìm một thung lũng ở phía đông xa xôi và họ định cư ở đó.
39 Họ cũng xây dựng một thành phố ở đó, và đặt tên thành phố là Aram, theo tên người anh cả của họ; tức là Aram Zoba cho đến ngày nay.
40 Bấy giờ, I-sác, con trai của Áp-ra-ham, đang lớn lên; cha của I-ra-ham dạy I-sác đường lối của Đức Giê-hô-va để biết Đức Giê-hô-va, và Đức Giê-hô-va ở cùng I-sác.
41 Khi I-sác được ba mươi bảy tuổi, Ích-ma-ên, em trai ông, đang ở cùng ông trong lều.
42 Ích-ma-ên khoe khoang với Y-sác rằng: "Khi Đức Giê-hô-va phán cùng cha tôi về việc cắt bì cho chúng tôi, tôi đã mười ba tuổi, và tôi đã làm theo lời Đức Giê-hô-va phán cùng cha tôi. Tôi đã dâng linh hồn mình cho Đức Giê-hô-va, và tôi không hề phạm tội, không vi phạm lời Ngài đã truyền cho cha tôi."
43 Y-sác đáp lại Ích-ma-ên rằng: Tại sao ngươi lại khoe khoang với ta về điều này, về một chút thịt ngươi đã lấy từ thân thể mình, điều mà Chúa đã truyền dạy cho ngươi?
44 Thề có Đức Giê-hô-va hằng sống, Đức Chúa Trời của tổ phụ Áp-ra-ham, nếu Đức Giê-hô-va phán cùng cha tôi rằng: “Hãy đem con trai ngươi là I-sác dâng làm lễ vật trước mặt Ta”, thì tôi sẽ không ngần ngại mà vui vẻ làm theo.
45 Đức Chúa Trời nghe lời Y-sác nói với Ích-ma-ên, và thấy điều đó đẹp lòng Đức Chúa Trời, nên Ngài muốn thử thách Áp-ra-ham trong việc này.
46 Đến ngày đó, các con trai của Đức Chúa Trời đến và trình diện trước mặt Chúa, và Sa-tan cũng đến cùng với các con trai của Đức Chúa Trời trước mặt Chúa.
47 Chúa phán cùng Sa-tan rằng: Ngươi từ đâu mà đến? Sa-tan đáp lại Chúa rằng: Từ việc đi lại khắp đất, và từ việc đi lên đi xuống trên đó.
48 Chúa phán cùng Sa-tan rằng: Ngươi có lời nào muốn nói với ta về tất cả con cái trên đất không? Sa-tan đáp lại Chúa rằng: Tôi đã thấy tất cả con cái trên đất, những người phục vụ Chúa và nhớ đến Chúa khi họ cầu xin điều gì từ Chúa.
49 Khi ngươi ban cho họ điều họ cần, họ ngồi nghỉ ngơi, rồi bỏ ngươi và không còn nhớ đến ngươi nữa.
50 Ngươi có thấy Áp-ra-ham, con trai của Tê-ra, người ban đầu không có con cái, nhưng ông đã phụng sự ngươi và dựng bàn thờ cho ngươi ở khắp mọi nơi ông đến, ông dâng lễ vật trên đó, và ông liên tục rao truyền danh ngươi cho mọi con cái trên đất không?
51 Và bây giờ, khi con trai ông là I-sác đã sinh ra, ông đã bỏ rơi ngươi, ông đã tổ chức một bữa tiệc lớn cho tất cả dân cư trong xứ, và ông đã quên mất Đức Chúa Trời.
52 Vì trong tất cả những việc ông đã làm, ông không dâng cho ngươi lễ vật nào; không có lễ vật thiêu, cũng không có lễ vật bình an, cũng không có bò, chiên hay dê trong số những con vật ông đã giết vào ngày con trai ông cai sữa.
53 Từ khi con trai ông sinh ra cho đến nay, tức là đã 37 năm, ông không hề lập bàn thờ nào trước mặt Ngài, cũng không dâng lễ vật nào cho Ngài, vì ông thấy Ngài đã ban cho ông những gì ông cầu xin trước mặt Ngài, và vì thế ông đã bỏ Ngài.
54 Đức Chúa Trời phán cùng Sa-tan rằng: Ngươi có để ý đến tôi tớ Ta là Áp-ra-ham không? Vì trên đất chẳng có ai giống như người, một người trọn vẹn và ngay thẳng trước mặt Ta, kính sợ Đức Chúa Trời và tránh xa điều ác; Ta thề rằng, nếu Ta bảo người đem Y-sác con trai ngươi đến trước mặt Ta, người cũng chẳng từ chối, huống chi Ta bảo người đem Y-sác dâng của lễ thiêu từ bầy chiên hay bầy bò của người.

55 Sa-tan đáp lại Chúa và nói: "Vậy bây giờ hãy nói với Áp-ra-ham như Ngài đã phán, và Ngài sẽ thấy ngày hôm nay ông có phạm tội và bỏ qua lời Ngài hay không."

CHƯƠNG 23

1 Bấy giờ, lời Chúa phán cùng Áp-ra-ham, và Ngài phán cùng ông rằng: "Hỡi Áp-ra-ham!", ông liền đáp: "Tôi đây."
2 Đức Chúa Trời phán cùng ông rằng: "Hãy đem con trai ngươi, con trai duy nhất mà ngươi yêu mến, tức là Y-sác, đi đến xứ Mô-ri-a, và dâng con ngươi làm của lễ thiêu trên một trong những ngọn núi sẽ được chỉ cho ngươi; vì ở đó ngươi sẽ thấy mây và vinh quang của Đức Giê-hô-va."
3 Áp-ra-ham tự nhủ: Làm sao ta có thể tách Y-sác khỏi Sa-ra, mẹ nó, để đem nó làm của lễ thiêu trước mặt Đức Giê-hô-va?
4 Áp-ra-ham vào trong lều, ngồi trước mặt Sa-ra, và nói với bà những lời này:
5 Con trai tôi, I-sác, đã lớn rồi mà đã lâu không học hỏi việc phụng sự Đức Chúa Trời. Ngày mai tôi sẽ đi dẫn nó đến gặp Sem và Ê-bê, con trai ông, để nó học hỏi đường lối của Chúa. Họ sẽ dạy nó biết nhận biết Chúa, cũng như biết rằng khi nó cầu nguyện liên tục trước mặt Chúa, Chúa sẽ đáp lời nó. Vì vậy, ở đó nó sẽ biết cách phụng sự Chúa, Đức Chúa Trời của nó.
6 Sa-ra nói: "Ngài nói đúng rồi, xin hãy đi với chồng tôi và làm cho ông ấy như ngài đã nói, nhưng đừng đưa ông ấy đi quá xa tôi, cũng đừng để ông ấy ở lại đó quá lâu, vì linh hồn tôi gắn bó với linh hồn ông ấy."
7 Áp-ra-ham nói với Sa-ra rằng: Hỡi con gái ta, chúng ta hãy cầu nguyện với Chúa, Đức Chúa Trời của chúng ta, để Ngài làm điều tốt lành cho chúng ta.
8 Sa-ra dẫn con trai mình là I-sác đến ở với bà suốt đêm đó, bà hôn và ôm con, rồi dặn dò con cho đến sáng.
9 Bà nói với ông: "Hỡi con trai ta, làm sao linh hồn ta có thể lìa xa con được?" Bà vẫn hôn và ôm ông, rồi dặn dò Áp-ra-ham về ông.
10 Sa-ra nói với Áp-ra-ham: "Thưa ngài, tôi xin ngài hãy để mắt đến con trai ngài, vì tôi không có con trai hay con gái nào khác ngoài nó."
11 Chớ bỏ rơi người ấy. Nếu người ấy đói, hãy cho người ấy ăn bánh, nếu người ấy khát, hãy cho người ấy uống nước; đừng để người ấy đi bộ, cũng đừng để người ấy ngồi dưới nắng.
12 Chớ để người ấy đi một mình trên đường, chớ ép buộc người ấy từ bỏ bất cứ điều gì người ấy muốn, nhưng hãy đối xử với người ấy theo như người ấy nói với ngươi.
13 Sa-ra khóc lóc thảm thiết suốt đêm vì I-sác, và bà dặn dò ông cho đến sáng.
14 Sáng hôm sau, Sa-ra chọn một bộ quần áo rất đẹp và tinh xảo trong số những bộ quần áo mà A-bi-mê-léc đã tặng cho bà, để mặc.
15 Bà mặc cho Isaac con trai mình bộ quần áo đó, đội khăn trùm đầu cho cậu, và cài một viên đá quý vào đỉnh khăn. Bà cũng chuẩn bị lương thực cho họ để mang theo trên đường đi, rồi họ lên đường. Isaac đi cùng cha mình là Abraham, và một số người hầu của họ cũng đi theo để tiễn họ trên đường.
16 Sa-ra đi ra cùng họ, và bà cùng họ trên đường để tiễn họ, và họ nói với bà: "Hãy trở về lều."
17 Khi Sa-ra nghe những lời của con trai mình là I-sác, bà khóc nức nở, chồng bà là Áp-ra-ham cũng khóc cùng bà, và con trai họ cũng khóc rất nhiều; những người đi cùng họ cũng khóc rất nhiều.
18 Sa-ra ôm chầm lấy con trai mình là I-sác, giữ chặt lấy cậu trong vòng tay và khóc nức nở cùng cậu. Sa-ra nói: "Ai biết được sau ngày này ta còn được gặp lại con nữa không?"
19 Và họ vẫn khóc cùng nhau, Áp-ra-ham, Sa-ra và I-sác, và tất cả những người cùng đi trên đường với họ cũng khóc cùng họ. Sau đó, Sa-ra quay lưng lại với con trai mình, khóc nức nở, và tất cả các đầy tớ nam và nữ của bà cũng trở về lều với bà.
20 Và Áp-ra-ham cùng với Y-sác, con trai mình, đến dâng con làm lễ vật trước mặt Đức Chúa Trời, như Ngài đã truyền dạy cho ông.
21 Áp-ra-ham dẫn theo hai người đầy tớ trẻ tuổi của mình, là Ích-ma-ên, con trai của Ha-ga, và Ê-li-ê-zer, tôi tớ của ông, cùng đi với họ. Trong khi đang đi trên đường, hai người đầy tớ ấy nói với nhau những lời này:
22 Ishmael nói với Eliezer: "Cha tôi là Abraham đang đi cùng Isaac để đem Isaac lên làm lễ vật thiêu dâng cho Chúa, như Ngài đã truyền dạy cho ông."
23 Khi ông ấy trở về, ông ấy sẽ trao cho tôi tất cả tài sản của ông ấy để tôi thừa kế sau khi ông ấy qua đời, vì tôi là con trai cả của ông ấy.
24 Ê-li-ê-xê-xa-ên đáp lại Ích-ma-ên rằng: "Quả thật Áp-ra-ham đã đuổi ngươi cùng mẹ ngươi, và thề rằng ngươi sẽ không được thừa hưởng bất cứ thứ gì trong tất cả tài sản của ông ấy. Vậy ông ấy sẽ trao tất cả tài sản của mình, cùng tất cả kho báu của ông ấy cho ai, ngoài tôi, người tôi tớ của ông ấy, người đã trung thành trong nhà ông ấy, đã phục vụ ông ấy ngày đêm và đã làm tất cả những gì ông ấy mong muốn tôi làm? Ông ấy sẽ để lại cho tôi tất cả tài sản của mình khi ông ấy qua đời."
25 Trong khi Áp-ra-ham đang đi cùng con trai mình là I-sác trên đường, Sa-tan đến hiện ra với Áp-ra-ham dưới hình dạng một người đàn ông rất già, khiêm nhường và có lòng ăn năn, đến gần Áp-ra-ham và nói với ông: "Ngươi có dại dột hay tàn ác không mà lại đi làm điều này cho con trai duy nhất của ngươi ngày hôm nay?"
26 Vì Đức Chúa Trời đã ban cho ông một con trai trong những ngày cuối đời, khi ông đã già yếu, mà ngày nay ông lại đi giết nó, chỉ vì nó không phạm tội ác nào, và ông lại muốn khiến linh hồn con trai duy nhất của mình bị diệt vong trên đất chăng?
27 Ngươi không biết và không hiểu rằng điều này không thể đến từ Đức Chúa Trời sao? Vì Đức Chúa Trời không thể làm cho con người điều ác như vậy trên đất mà phán bảo họ rằng: Hãy đi giết con ngươi.
28 Áp-ra-ham nghe điều đó và biết rằng đó là lời của Sa-tan, kẻ tìm cách lôi kéo ông ra khỏi đường lối của Chúa. Nhưng Áp-ra-ham không nghe theo tiếng của Sa-tan, và Áp-ra-ham quở trách hắn đến nỗi hắn phải bỏ đi.
29 Sa-tan trở lại và đến gặp Y-sác; hắn hiện ra với Y-sác dưới hình dạng một thanh niên khôi ngô, đẹp mã.
30 Rồi ông đến gần I-sác và nói với ông rằng: "Ngươi không biết và không hiểu rằng người cha già ngu dốt của ngươi hôm nay đem ngươi đi giết cách vô ích sao?"
31 Vậy nên, hỡi con trai ta, đừng nghe lời ông ta, cũng đừng để ý đến ông ta, vì ông ta là một lão già ngu dốt; chớ

để linh hồn quý báu và hình hài xinh đẹp của con bị hư mất khỏi trần gian.
32 Y-sác nghe điều ấy, bèn nói với Áp-ra-ham rằng: “Thưa cha, cha có nghe điều người này nói không? Người ấy đã nói như thế đấy.”
33 Áp-ra-ham đáp lại con trai mình là I-sác và nói với con rằng: “Hãy coi chừng người ấy, đừng nghe lời người ấy, cũng đừng để ý đến lời người ấy, vì người ấy là Sa-tan, đang tìm cách lôi kéo chúng ta ra khỏi các điều răn của Đức Chúa Trời ngày nay.”
34 Áp-ra-ham vẫn quở trách Sa-tan, và Sa-tan liền bỏ đi, thấy không thể thắng nổi họ nên liền lui ra, ẩn mình đi trước mặt họ trên đường; và Sa-tan biến thành một dòng suối lớn trên đường. Áp-ra-ham, I-sác và hai người hầu trẻ của ông đến đó, và họ thấy một dòng suối lớn và mạnh mẽ như nước lũ.
35 Họ đi vào suối và băng qua, lúc đầu nước ngập đến chân họ.
36 Họ đi sâu hơn vào trong suối, nước dâng lên đến cổ, và tất cả đều kinh hãi vì nước; trong khi đang đi qua suối, Áp-ra-ham nhận ra nơi đó, và ông biết rằng trước đó ở đó không có nước.
37 Áp-ra-ham nói với con trai mình là I-sác rằng: "Ta biết nơi này, nơi không có suối cũng không có nước; vậy nên chính Sa-tan đang làm điều này cho chúng ta, để lôi kéo chúng ta ra khỏi các điều răn của Đức Chúa Trời ngày nay."
38 Áp-ra-ham quở trách hắn và nói với hắn rằng: Hỡi Sa-tan, Đức Giê-hô-va quở trách ngươi; hãy lui ra khỏi chúng ta, vì chúng ta sống theo các điều răn của Đức Chúa Trời.
39 Sa-tan kinh hãi khi nghe tiếng của Áp-ra-ham, liền lui ra khỏi đó, và nơi đó lại trở thành đất khô như lúc ban đầu.
40 Và Áp-ra-ham cùng với I-sác đi đến nơi mà Đức Chúa Trời đã chỉ cho ông.
41 Đến ngày thứ ba, Áp-ra-ham ngước mắt lên và thấy nơi ở đằng xa mà Đức Chúa Trời đã chỉ cho ông.
42 Một cột lửa từ đất lên trời hiện ra trước mặt Ngài, và một đám mây vinh quang trên núi, và vinh quang của Chúa được thấy trong đám mây ấy.
43 Áp-ra-ham nói với I-sác: Hỡi con, con có thấy trên núi kia, điều mà chúng ta nhìn thấy từ xa, điều mà ta thấy trên núi đó không?
44 Y-sác đáp lại và nói với cha mình rằng: Con thấy kìa, một cột lửa và một đám mây, và vinh quang của Đức Giê-hô-va hiện ra trên đám mây.
45 Và Áp-ra-ham biết rằng con trai mình là I-sác đã được Chúa chấp nhận làm của lễ thiêu.
46 Áp-ra-ham nói với Ê-li-ê-ê và Ích-ma-ên, con trai ông, rằng: "Các ngươi có thấy điều chúng ta thấy trên núi ở đằng xa không?"
47 Họ đáp rằng: "Chúng tôi chẳng thấy gì khác ngoài những ngọn núi khác trên đất." Áp-ra-ham biết rằng họ không được Chúa chấp nhận để đi cùng Ngài, nên Áp-ra-ham nói với họ: "Các ngươi hãy ở lại đây với con lừa, trong khi ta và Y-sác con trai ta sẽ đi lên núi kia để thờ phượng Chúa, rồi ta sẽ trở lại với các ngươi."
48 Và Ê-li-ê-zer và Ích-ma-ên ở lại nơi đó, như Áp-ra-ham đã dặn.
49 Áp-ra-ham lấy củi để làm lễ thiêu, đặt lên trên con trai mình là I-sác, rồi lấy lửa và dao, cả hai cùng đi đến nơi đó.
50 Khi đang đi đường, I-sác nói với cha mình rằng: "Này, con thấy lửa và củi ở đây, vậy con chiên để làm lễ thiêu dâng cho Đức Giê-hô-va ở đâu?"
51 Áp-ra-ham đáp lại con trai mình là I-sác rằng: Đức Giê-hô-va đã chọn con, ta, để làm của lễ thiêu trọn vẹn thay cho chiên con.
52 Y-sác thưa với cha mình rằng: Con sẽ làm tất cả những điều Chúa đã phán với cha với lòng vui mừng và hân hoan.
53 Áp-ra-ham lại nói với I-sác, con trai mình rằng: Trong lòng con có ý nghĩ hay mưu tính gì không đúng đắn về việc này chăng? Hãy nói cho ta biết, con ơi, ta cầu xin con, đừng giấu giếm ta điều đó.
54 Y-sác đáp lại cha mình là Áp-ra-ham và nói với ông rằng: “Thưa cha, như Đức Giê-hô-va hằng sống và như linh hồn cha hằng sống, trong lòng con không hề có điều gì khiến con sai lệch khỏi lời Ngài đã phán với cha, dù là theo bên phải hay bên trái.”
55 Chẳng có chi thể hay cơ bắp nào cử động hay nhúc nhích vì điều này, và trong lòng tôi cũng chẳng có ý nghĩ hay mưu đồ xấu xa nào về việc này.
56 Nhưng tôi vui mừng và phấn khởi trong việc này, và tôi nói rằng: Chúc tụng Chúa, Đấng đã chọn tôi làm của lễ thiêu trước mặt Ngài ngày hôm nay.
57 Áp-ra-ham rất vui mừng trước lời của I-sác, và họ cùng nhau đi đến nơi mà Đức Chúa Trời đã phán dạy.
58 Và Áp-ra-ham đến gần để xây bàn thờ tại chỗ đó, Áp-ra-ham khóc lóc, còn I-sác thì lấy đá và vữa cho đến khi họ xây xong bàn thờ.
59 Áp-ra-ham lấy củi và xếp gọn gàng lên bàn thờ mà ông đã dựng.
60 Rồi ông đem con trai mình là I-sác trói lại để đặt lên khúc gỗ trên bàn thờ, hầu giết nó làm lễ vật thiêu trước mặt Đức Giê-hô-va.
61 Và I-sác nói với cha mình rằng: "Hãy trói con lại cho chắc rồi đặt con lên bàn thờ, kẻo con quay lại quằn quại và thoát khỏi lưỡi dao cắt vào thịt con, làm ô uế lễ vật thiêu." Áp-ra-ham liền làm như vậy.
62 Y-sác vẫn thưa với cha mình rằng: “Thưa cha, khi cha giết con và thiêu con làm lễ vật, xin hãy lấy phần tro còn lại của con đem đến cho mẹ con là Sa-ra, và nói với bà rằng: Đây là mùi thơm của Y-sác; nhưng đừng nói cho bà biết điều này nếu bà ngồi gần giếng hoặc trên nơi cao, kẻo bà sẽ chết theo con.”
63 Và Áp-ra-ham nghe những lời của I-sác, liền cất tiếng khóc khi I-sác nói những lời ấy; nước mắt Áp-ra-ham tuôn rơi trên I-sác con trai mình, và I-sác khóc nức nở, rồi thưa với cha rằng: “Cha ơi, xin cha mau làm theo ý muốn của Đức Giê-hô-va, Đức Chúa Trời chúng ta, như Ngài đã truyền cho cha.”
64 Lòng Abraham và Isaac vui mừng vì điều Chúa đã truyền cho họ; nhưng mắt thì khóc lóc thảm thiết, còn lòng thì vui mừng.
65 Áp-ra-ham trói con trai mình là I-sác lại, đặt lên bàn thờ trên củi, và I-sác duỗi cổ ra trên bàn thờ trước mặt cha mình, còn Áp-ra-ham giơ tay lấy dao để giết con trai mình làm lễ vật thiêu trước mặt Đức Chúa Trời.
66 Bấy giờ, các thiên sứ thương xót đến trước mặt Chúa và nói với Ngài về Y-sác, rằng:
67 Hỡi Chúa, Ngài là Vua nhân từ và thương xót trên muôn vật Ngài đã tạo dựng trên trời và dưới đất, và Ngài nâng đỡ muôn vật; vậy xin hãy chuộc tội cho tôi tớ Ngài là I-sác, và

thương xót Áp-ra-ham và I-sác con trai ông, là những người đang làm theo mệnh lệnh của Ngài ngày nay.
68 Lạy Chúa, Chúa có thấy I-sác, con trai của Áp-ra-ham, tôi tớ Chúa, bị trói để giết như một con vật không? Vậy nên, xin Chúa thương xót họ.
69 Bấy giờ, Đức Chúa Trời hiện ra cùng Áp-ra-ham, từ trời gọi ông và phán rằng: "Chớ đặt tay lên đứa trẻ, cũng chớ làm hại nó, vì bây giờ ta biết ngươi kính sợ Đức Chúa Trời nên mới làm như vậy, không giữ lại con trai duy nhất của ngươi mà dâng cho ta."
70 Áp-ra-ham ngước mắt lên nhìn, và kìa, một con chiên đực bị mắc sừng trong bụi rậm; đó là con chiên đực mà Đức Chúa Trời đã tạo dựng trên đất vào ngày Ngài tạo dựng trời và đất.
71 Vì Đức Chúa Trời đã chuẩn bị con chiên đực này từ ngày đó để làm của lễ thiêu thay cho Y-sác.
72 Con chiên đực ấy đang tiến đến chỗ Áp-ra-ham thì Sa-tan bắt lấy nó và làm vướng sừng nó vào bụi rậm, để nó không thể tiến đến chỗ Áp-ra-ham, hầu cho Áp-ra-ham giết con trai nó.
73 Và Áp-ra-ham, thấy con chiên đực tiến đến gần mình mà Sa-tan ngăn cản, bèn đem nó đến trước bàn thờ, cởi trói cho con trai mình là I-sác, rồi đặt con chiên đực vào chỗ I-sác. Áp-ra-ham giết con chiên đực trên bàn thờ, đem nó làm lễ vật thay cho con trai mình là I-sác.
74 Áp-ra-ham rắc một ít huyết của con chiên đực lên bàn thờ, rồi ông kêu lên và nói: "Đây là phần máu của con trai tôi, và nguyện xin huyết này được coi là huyết của con trai tôi trước mặt Đức Chúa Trời trong ngày hôm nay."
75 Và trong dịp này, tất cả những gì Áp-ra-ham làm tại bàn thờ, ông đều kêu lên và nói rằng: "Đây là để thay cho con trai tôi, và nguyện xin Chúa xem xét việc này trong ngày hôm nay như là thay cho con trai tôi"; và Áp-ra-ham hoàn thành toàn bộ nghi lễ tại bàn thờ, và nghi lễ đó được Chúa chấp nhận, và được coi như là của I-sác; và Chúa đã ban phước cho Áp-ra-ham và dòng dõi ông trong ngày đó.
76 Sa-tan đến gặp Sa-ra, hiện ra với bà dưới hình dạng một ông lão rất khiêm nhường và hiền lành, trong khi Áp-ra-ham vẫn đang làm lễ thiêu trước mặt Đức Chúa Trời.
77 Ông nói với bà rằng: "Bà không biết tất cả những việc mà Áp-ra-ham đã làm với con trai duy nhất của bà ngày hôm nay sao? Vì ông đã lấy Y-sác, dựng một bàn thờ, rồi giết Y-sác, đem lên làm của lễ trên bàn thờ. Y-sác khóc lóc trước mặt cha mình, nhưng cha không nhìn đến Y-sác, cũng chẳng thương xót Y-sác."
78 Sa-tan lặp lại những lời ấy, rồi bỏ đi khỏi bà. Sa-ra nghe hết những lời Sa-tan nói, và bà tưởng hắn là một ông lão trong số con trai loài người, người đã từng ở với con trai bà, đến nói cho bà biết những điều ấy.
79 Sa-ra cất tiếng khóc than thảm thiết vì con trai mình; bà sấp mình xuống đất, phủ bụi lên đầu và nói: "Ôi con trai ta, Y-sác con trai ta, giá như ta đã chết thay con hôm nay!" Bà tiếp tục khóc và nói: "Ta đau buồn vì con, hỡi con trai ta, Y-sác con trai ta, giá như ta đã chết thay con hôm nay!"
80 Bà vẫn tiếp tục khóc và nói: "Ta đau lòng vì con, sau khi đã nuôi nấng và dạy dỗ con; giờ đây niềm vui của ta đã biến thành nỗi buồn vì con, ta đã mong mỏi con, khóc lóc và cầu nguyện với Đức Chúa Trời cho đến khi ta sinh con ở tuổi chín mươi; và giờ đây con lại phải làm vật tế lễ, để làm dao và lửa."
81 Nhưng ta an ủi con, hỡi con trai ta, vì đó là lời của Chúa, bởi con đã làm theo mệnh lệnh của Đức Chúa Trời; vì ai có thể vi phạm lời của Đức Chúa Trời chúng ta, là Đấng nắm giữ linh hồn của mọi sinh vật?
82 Lạy Chúa, Đức Chúa Trời chúng con, Ngài là Đấng công chính, vì mọi việc làm của Ngài đều tốt lành và ngay thẳng; vì con cũng vui mừng với lời Ngài đã phán dạy, và dù mắt con khóc than cay đắng, lòng con vẫn vui mừng.
83 Sa-ra tựa đầu vào ngực một trong những người hầu gái của mình, và nàng trở nên bất động như đá.
84 Sau đó, bà đứng dậy và đi hỏi han khắp nơi cho đến khi đến Hê-bôn, và bà hỏi han tất cả những người bà gặp trên đường, nhưng không ai có thể cho bà biết chuyện gì đã xảy ra với con trai bà.
85 Bà cùng các nữ tỳ và nam tỳ đến Kireath-arba, tức là Hêbron, và hỏi han về Con trai mình. Bà ở lại đó trong khi sai một số người hầu đi tìm Abraham đã đi đâu cùng với Isaac; họ đến tìm ông trong nhà của Sem và Eber, nhưng không tìm thấy ông. Họ tìm khắp xứ mà cũng không thấy ông.
86 Và này, Sa-tan hiện ra với Sa-ra dưới hình dạng một ông lão, đến đứng trước mặt bà và nói với bà rằng: Ta đã nói dối ngươi, vì Áp-ra-ham không giết con trai mình và nó không chết; khi nghe lời ấy, bà vui mừng khôn xiết vì con trai mình, đến nỗi linh hồn bà lìa khỏi xác vì vui sướng; bà chết và được về với tổ phụ mình.
87 Khi Áp-ra-ham hoàn thành công việc của mình, ông trở về cùng con trai mình là I-sác với những người hầu trẻ tuổi của mình, và họ đứng dậy cùng nhau đi đến Bê-ê-sê-ba, rồi họ trở về nhà.
88 Áp-ra-ham đi tìm Sa-ra nhưng không thấy, ông hỏi han về bà, và họ nói với ông rằng: "Bà ấy đã đi tận Hê-bôn để tìm hai ông, vì hai ông đã đến đó, bởi vì bà ấy được biết như vậy."
89 Áp-ra-ham và I-sác đến Hê-bôn, và khi thấy bà đã chết, họ liền cất tiếng khóc than thảm thiết; I-sác sấp mặt xuống đất khóc lóc với mẹ và nói: "Ôi mẹ ơi, mẹ ơi, sao mẹ lại bỏ con đi, và mẹ đã đi đâu? Sao mẹ lại bỏ con đi!"
90 Áp-ra-ham và I-sác khóc rất nhiều, tất cả các đầy tớ của họ cũng khóc cùng họ vì Sa-ra, và họ thương tiếc bà rất nhiều.

CHƯƠNG 24

1 Sarah sống được một trăm hai mươi bảy năm thì qua đời; Abraham đứng dậy từ trước mộ mình để tìm chỗ chôn cất vợ là Sarah; ông đi đến gặp con cái của Heth, là dân cư trong xứ, và nói rằng:
2 Tôi là người lạ và là khách trọ tại đất của các ông; xin hãy cấp cho tôi một nơi chôn cất tại đất của các ông, để tôi có thể chôn cất người chết của tôi trước mặt tôi.
3 Và con cái của Hê-th nói với Áp-ra-ham rằng: Này, đất ở trước mặt ngươi, hãy chọn nơi chôn cất người chết của ngươi trong các ngôi mộ của chúng ta, vì không ai có thể ngăn cản ngươi chôn cất người chết của ngươi.
4 Áp-ra-ham nói với họ: "Nếu các ngươi đồng ý, hãy đi năn nỉ Ê-phrô, con trai của Xô-cha, thay mặt ta, xin ông ấy nhượng lại hang Machpelah, ở cuối ruộng của ông ấy, và ta sẽ mua nó với bất cứ giá nào ông ấy muốn."
5 Êphôn ở giữa con cái Hê-th, và họ đến mời ông, ông đến trước mặt Áp-ra-ham. Êphôn nói với Áp-ra-ham rằng:

"Này, tất cả những gì ngài yêu cầu, tôi sẽ làm." Áp-ra-ham đáp rằng: "Không, nhưng tôi sẽ mua hang động và ruộng đất mà ông có giá trị, để làm nơi chôn cất đời đời."
6 Êphôn đáp rằng: Này, ruộng đất và hang động ở trước mặt ngươi, hãy cho ngươi bất cứ thứ gì ngươi muốn; Áp-ra-ham thưa rằng: Ta chỉ mua lại với giá trọn vẹn từ tay ngươi, từ tay những người đi vào cổng thành ngươi, và từ tay dòng dõi ngươi mãi mãi.
7 Êphôn và tất cả anh em ông nghe thấy điều này, và Áp-ra-ham cân cho Êphôn bốn trăm shekel bạc vào tay Êphôn và tay tất cả anh em ông; và Áp-ra-ham ghi chép lại giao dịch này, và ông đã ghi chép lại và làm chứng cho điều đó với sự chứng kiến của bốn người.
8 Và đây là tên của các nhân chứng: Amigal con trai của Abishna người Hittite, Adichorom con trai của Ashunach người Hivite, Abdon con trai của Achiram người Gomerite, Bakdil con trai của Abudish người Sidonite.
9 Áp-ra-ham lấy cuốn sách ghi chép việc mua bán, cất vào kho báu của mình, và đây là những lời Áp-ra-ham đã viết trong cuốn sách đó, cụ thể là:
10 Hang động và cánh đồng mà Áp-ra-ham đã mua từ Ê-phrô-nít người Hê-tít, và từ dòng dõi của ông, và từ những người ra khỏi thành của ông, và từ dòng dõi của họ mãi mãi, sẽ được dùng làm tài sản mua cho Áp-ra-ham, dòng dõi của ông và những người xuất thân từ ông, để làm nơi chôn cất mãi mãi; và ông đã đóng dấu vào đó và chứng thực điều đó với các nhân chứng.
11 Cánh đồng và hang động ở trong đó, cùng toàn bộ nơi ấy, đã được giao chắc cho Áp-ra-ham và dòng dõi ông sau này, từ con cháu của Hê-th; kìa, nó ở trước Ma-mê, tại Hê-bôn, thuộc xứ Ca-na-an.
12 Sau đó, Áp-ra-ham chôn cất vợ mình là Sa-ra tại đó, và nơi đó cùng toàn bộ ranh giới của nó trở thành sở hữu của Áp-ra-ham và dòng dõi ông làm nơi chôn cất.
13 Và Áp-ra-ham chôn cất Sa-ra với nghi lễ long trọng như khi chôn cất các vua, và bà được chôn cất trong bộ quần áo rất đẹp và sang trọng.
14 Tại quan tài của bà có Shem, các con trai ông là Eber và Abimelech, cùng với Anar, Ashcol và Mamre, và tất cả các quan lại quyền quý trong xứ đều đi theo quan tài của bà.
15 Sarah sống được một trăm hai mươi bảy ngày thì qua đời, và Abraham đã làm lễ tang rất long trọng, ông cử hành tang lễ trong bảy ngày.
16 Tất cả dân cư trong xứ đều an ủi Áp-ra-ham và I-sác con trai ông vì cớ Sa-ra.
17 Khi những ngày tang lễ qua đi, Áp-ra-ham sai con trai mình là I-xác đi đến nhà Sem và Ê-bê để học hỏi đường lối và lời dạy của Đức Chúa Trời; Áp-ra-ham ở lại đó ba năm.
18 Bấy giờ, Áp-ra-ham đứng dậy cùng tất cả các đầy tớ của mình, rồi họ đi về nhà tại Bê-ê-sê-ba. Áp-ra-ham và tất cả các đầy tớ của ông ở lại Bê-ê-sê-ba.
19 Đến ngày chuyển giao năm đó, Abimelech, vua người Philistine, qua đời; ông thọ một trăm chín mươi ba tuổi; và Abraham cùng dân mình đến xứ Philistine, họ an ủi cả gia đình và tất cả các đầy tớ của ông, rồi ông trở về nhà.
20 Sau khi Abimelech qua đời, dân thành Gerar bắt Benmalich, con trai ông, lúc đó mới mười hai tuổi, và chôn cất cậu ở nơi cha cậu đã mất.
21 Họ đặt tên cho ông là Abimelech theo tên cha ông, vì đó là tục lệ của họ ở Gerar; và Abimelech lên ngôi thay cho Abimelech cha mình, và ông ngồi trên ngai vàng của cha ông.
22 Trong những ngày ấy, Lót, con trai của Haran, cũng qua đời vào năm thứ ba mươi chín đời của I-sác; Lót sống được một trăm bốn mươi năm thì qua đời.
23 Đây là các con của Lót, do các con gái ông sinh ra; con cả tên là Mô-áp, con thứ hai tên là Bê-na-mi.
24 Hai người con trai của Lót đi lấy vợ ở xứ Ca-na-an, và họ sinh con với nhau. Con cháu của Mô-áp gồm có Ê-đê, Ma-ôn, Tê-sua và Kê-vi, bốn người con trai; họ là tổ phụ của con cháu Mô-áp cho đến ngày nay.
25 Tất cả các gia tộc của con cái Lót đều đi đến nơi nào họ tìm được để ở, vì họ sinh sôi nảy nở rất nhiều.
26 Họ đi và xây dựng các thành phố cho mình trong vùng đất họ ở, và họ đặt tên cho các thành phố họ xây dựng theo tên của họ.
27 Nahor, con trai của Terah, anh em với Abraham, chết trong những ngày ấy, vào năm thứ bốn mươi đời của Isaac; Nahor sống được một trăm bảy mươi hai năm; ông qua đời và được chôn cất tại Haran.
28 Khi Áp-ra-ham nghe tin anh trai mình chết, ông vô cùng đau buồn và thương tiếc anh trai mình nhiều ngày.
29 Áp-ra-ham gọi Ê-li-ê-xê, người đầy tớ trưởng của mình, đến và đứng trước mặt ông.
30 Và Áp-ra-ham nói với ông rằng: Này, ta đã già rồi, ta không biết ngày ta chết; vì ta đã cao tuổi rồi; vậy nên, hãy đứng dậy, đi ra và đừng cưới vợ cho con trai ta ở nơi này và vùng đất này, trong số các con gái của người Ca-na-an mà chúng ta đang sống chung.
31 Nhưng hãy đi về xứ ta và nơi ta sinh ra, và lấy vợ cho con trai ta; và Đức Chúa Trời của trời đất, Đấng đã đưa ta ra khỏi nhà cha ta và dẫn ta đến nơi này, và phán cùng ta rằng: Ta sẽ ban đất này cho dòng dõi ngươi làm cơ nghiệp đời đời, Ngài sẽ sai thiên sứ của Ngài đi trước ngươi và làm cho đường lối ngươi được thịnh vượng, để ngươi có thể lấy vợ cho con trai ta trong gia đình ta và trong nhà cha ta.
32 Người đầy tớ thưa với chủ mình là Áp-ra-ham rằng: "Này, tôi sẽ đi đến nơi sinh của ông và nhà cha ông, để cưới vợ cho con trai ông; nhưng nếu người phụ nữ đó không muốn theo tôi đến xứ này, thì tôi có nên đem con trai ông trở về xứ nơi ông sinh ra không?"
33 Áp-ra-ham nói với ông rằng: "Hãy cẩn thận đừng đem con trai tôi trở lại đây nữa, vì Đức Giê-hô-va, Đấng mà tôi đã đi theo trước mặt Ngài, sẽ sai thiên sứ của Ngài đến trước ngươi và làm cho đường lối ngươi được thịnh vượng."
34 Ê-li-ê-xê làm theo lời Áp-ra-ham dặn, và Ê-li-ê-xê thề với Áp-ra-ham, chủ mình, về việc này; Ê-li-ê-xê đứng dậy, lấy mười con lạc đà của chủ mình và mười người đầy tớ của chủ mình đi cùng, rồi họ cùng lên đường đến Ha-ran, thành của Áp-ra-ham và Na-hô, để tìm vợ cho I-sác, con trai của Áp-ra-ham; trong khi họ đi, Áp-ra-ham sai người đến nhà Sem và Ê-ber, và họ đem con trai I-sác của ông về.
35 Isaac trở về nhà cha mình ở Beersheba, trong khi Eliezer và những người của ông đến Haran; họ dừng lại trong thành gần chỗ lấy nước, và ông cho lạc đà của mình quỳ xuống bên cạnh nguồn nước và họ ở lại đó.
36 Ê-li-ê-zer, tôi tớ của Áp-ra-ham, cầu nguyện và nói rằng: Hỡi Đức Chúa Trời của chủ tôi, xin Chúa ban cho tôi sự thuận lợi trong ngày hôm nay và tỏ lòng thương xót đối với

chủ tôi, để Chúa lập cho con trai của chủ tôi một người vợ trong gia đình ông ấy ngay trong ngày hôm nay.
37 Đức Chúa Trời nghe lời cầu xin của Ê-li-ê-xê, vì cớ tôi tớ Ngài là Áp-ra-ham, và Ngài tình cờ gặp con gái của Bê-tu-ên, con trai của Mi-lê, vợ của Na-hô-ra, anh em của Áp-ra-ham, và Ê-li-ê-xê đến nhà bà.
38 Ê-li-ê-zer thuật lại cho họ mọi điều ông lo lắng, và nói rằng ông là tôi tớ của Áp-ra-ham, và họ rất vui mừng về ông.
39 Và tất cả họ đều chúc tụng Chúa, Đấng đã làm cho điều này xảy ra, và họ gả Rebecca, con gái của Bethuel, cho Isaac làm vợ.
40 Cô gái trẻ ấy có vẻ ngoài rất xinh xắn, còn trinh, và lúc ấy, Rebecca mười tuổi.
41 Đêm đó, Bê-tu-ên, La-ban và con cái ông tổ chức tiệc, và Ê-li-ê-zer cùng những người của ông đến ăn uống và vui vẻ ở đó đêm ấy.
42 Sáng hôm sau, Ê-li-ê-xê-xa-rơ cùng những người đi theo ông thức dậy, rồi gọi cả nhà Bê-thê-lu-ên đến, nói rằng: "Cho tôi đi, để tôi về với chủ tôi." Họ liền đứng dậy, tiễn Rê-bê-ca và bà vú De-bô-ra, con gái của U-xa-rơ, đi. Họ dâng cho bà bạc và vàng, các đầy tớ nam và nữ, rồi chúc phúc cho bà.
43 Họ cho Ê-li-ê-zer đi cùng với những người của ông; các đầy tớ đưa Rê-bê-ca đi, rồi ông trở về với chủ mình ở xứ Ca-na-an.
44 Y-sác cưới Rê-bê-ca làm vợ, và đưa nàng vào trong lều.
45 Lúc ấy, I-sác được bốn mươi tuổi thì cưới Rê-bê-bu-ên, con gái của chú mình là Bê-tu-ên.

CHƯƠNG 25

1 Vào thời điểm đó, Áp-ra-ham lại lấy thêm một người vợ nữa, khi đã ở tuổi già, tên là Kê-tu-ra, người xứ Ca-na-an.
2 Và bà sinh cho ông sáu người con trai: Zimran, Jokshan, Medan, Midian, Ishbak và Shuach. Con của Zimran là Abihen, Molich và Narim.
3 Con trai của Giô-sán là Sê-ba và Đê-đan; con trai của Mê-đan là A-đa, Giô-áp, Gô-chi, Ê-li-sa và Nê-tha-ch; con trai của Mi-đi-an là Ê-pha, Ê-phơ, Ca-nóc, A-đa-đa và Ê-đê-a.
4 Các con trai của Ishbak là Makiro, Beyodua và Tator.
5 Và các con trai của Shuach là Bildad, Mamdad, Munan và Meban; tất cả đều là các gia tộc của con cái Keturah, người phụ nữ Canaan, mà bà sinh cho Abraham, người Hê-bơ-rơ.
6 Và Áp-ra-ham tiễn tất cả những người ấy đi, tặng họ quà, rồi họ rời khỏi con trai ông là I-sác để ở bất cứ nơi nào họ tìm được chỗ ở.
7 Tất cả những người ấy đi lên núi phía đông và xây dựng sáu thành phố cho mình, nơi họ sinh sống cho đến ngày nay.
8 Nhưng con cháu của Sheba và Dedan, con cháu của Jokshan, cùng với con cái của họ, không ở lại với anh em mình trong các thành phố, mà họ đi lang thang và đóng trại ở các vùng quê và hoang mạc cho đến ngày nay.
9 Con cháu của Midian, Abraham, đi về phía đông xứ Cush, và ở đó họ tìm thấy một thung lũng lớn ở phía đông đất nước. Họ ở lại đó và xây dựng một thành phố, và họ sinh sống ở đó; đó là xứ Midian cho đến ngày nay.
10 Và người Midian sống trong thành mà ông đã xây dựng, cùng với ông, năm người con trai và tất cả những người thuộc về ông.
11 Đây là tên của các con trai xứ Midian theo tên các thành phố của họ: Ephah, Epher, Chanoch, Abida và Eldaah.
12 Con trai của Êpha là Mê-tha, Mê-sa, A-vi và T-zan-ua; con trai của Ê-phơ là Ê-phơ-ron, Xê-ru, Ali-run và Medi-n; con trai của Ca-nóc là Rê-u-ên, Rê-xê-m, A-zi, A-lyos-hub và A-la-đê.
13 Các con trai của Abida là Chur, Melud, Kerury, Molchi; các con trai của Eldaah là Miker, Reba, Malchiyah và Gabol; đó là tên của người Midian theo các gia tộc của họ; và sau đó các gia tộc của Midian lan rộng khắp đất Midian.
14 Đây là gia phả của Ích-ma-ên, con trai của Áp-ra-ham, người mà Ha-ga, tôi tớ của Sa-ra, đã sinh cho Áp-ra-ham.
15 Ích-ma-ên cưới một người vợ từ xứ Ai Cập, tên là Ri-ba, cũng chính là Mê-ri-ba.
16 Và Ribah sinh cho Ishmael Nebayoth, Kedar, Adbeel, Mibsam và em gái của họ là Bosmath.
17 Ishmael bỏ vợ mình là Ribah, và nàng rời bỏ ông ta trở về Ai Cập đến nhà cha mình, và ở đó, vì nàng đã cư xử rất tệ trước mặt Ishmael và trước mặt cha của ông ta là Abraham.
18 Sau đó, Ích-ma-ên cưới một người vợ ở xứ Ca-na-an, tên là Mê-chi-th, và bà sinh cho ông Nishma, Du-ma-ta, Ma-đa, Đa-đa, Tê-ma, Y-tô-nít, Na-phít-sít và Kê-đma.
19 Đây là các con trai của Ích-ma-ên, và đây là tên của họ, gồm mười hai vị hoàng tử theo quốc gia của họ; và sau đó các gia tộc của Ích-ma-ên tản ra, và Ích-ma-ên đưa các con mình và tất cả tài sản mà ông đã kiếm được, cùng với linh hồn của gia đình ông và tất cả những gì thuộc về ông, và họ đi đến nơi họ tìm được chỗ ở.
20 Họ đi đến và ở gần vùng hoang mạc Paran, nơi ở của họ trải dài từ Havilah đến Shur, tức là phía trước Ai Cập khi ngươi đi về hướng Assyria.
21 Ích-ma-ên và các con trai ông ở trong xứ đó, và họ sinh con đẻ cái, gia tăng đông đúc.
22 Đây là tên các con trai của Nê-bô-th, con trai cả của Ích-ma-ên: Mê-đơ, Sê-nê-n, Ma-ôn; còn các con trai của Kê-đơ là A-lê-ôn, Kê-xê-m, Đa-ma-đê và Ê-li.
23 Con trai của Adbeel là Chamad và Jabin; con trai của Mibsam là Obadiah, Ebedmelech và Yeush; đó là các gia tộc của con cái Ribah, vợ của Ishmael.
24 Con trai của Mishma, cháu của Ishmael, là Shamua, Zecaryon và Obed; con trai của Dumah là Kezed, Eli, Machmad và Amed.
25 Con trai của Masa là Melon, Mula và Ebidadon; con trai của Chadad là Azur, Minzar và Ebedmelech; con trai của Tema là Seir, Sadon và Yakol.
26 Các con trai của Yetur là Merith, Yaish, Alyo và Pachoth; các con trai của Naphish là Ebed-Tamed, Abiyasaph và Mir; các con trai của Kedma là Calip, Tachti và Omir; đó là các con của Malchuth, vợ của Ishmael, theo thứ tự gia tộc.
27 Tất cả những người này đều là các gia tộc của Ích-ma-ên theo thứ tự thế hệ, và họ sinh sống ở những vùng đất mà họ đã xây dựng thành phố cho đến ngày nay.
28 Trong những ngày ấy, Rebecca, con gái của Bethuel, vợ của Isaac, con trai của Abraham, son sẻ, không có con cái; và Isaac ở với cha mình trong xứ Canaan; và Đức Chúa Trời ở cùng Isaac; và Arpachshad, con trai của Sem, cháu

của Noah, chết trong những ngày ấy, vào năm thứ bốn mươi tám đời của Isaac; và Arpachshad sống được bốn trăm ba mươi tám năm, rồi ông qua đời.

CHƯƠNG 26

1 Đến năm thứ 59 đời của I-sác, con trai của Áp-ra-ham, thì vợ ông, Rê-bê, vẫn còn son sẻ.
2 Và Rebecca nói với Isaac rằng: "Quả thật, thưa ngài, tôi đã nghe nói rằng mẹ ngài là Sarah son sẻ suốt đời cho đến khi Abraham, cha ngài, cầu nguyện cho bà và bà đã thụ thai bởi ông ấy."
3 Vậy nên, hãy đứng dậy, cầu nguyện cùng Đức Chúa Trời, Ngài sẽ nghe lời cầu nguyện của ngươi và nhớ đến chúng ta nhờ lòng thương xót của Ngài.
4 Y-sác đáp lại vợ mình là Rê-bê-ca rằng: Áp-ra-ham đã cầu nguyện với Đức Chúa Trời cho dòng dõi ông sinh sôi nảy nở, vậy nên sự hiếm muộn này chắc hẳn bắt nguồn từ bà.
5 Và Rebecca nói với ông rằng: "Nhưng bây giờ ông cũng hãy đứng dậy và cầu nguyện, để Chúa nghe lời cầu nguyện của ông và ban cho tôi con cái." Isaac nghe theo lời vợ mình, và Isaac cùng vợ đứng dậy đi đến xứ Moriah để cầu nguyện và tìm kiếm Chúa. Khi đến nơi đó, Isaac đứng dậy và cầu nguyện với Chúa vì vợ mình son sẻ.
6 Y-sác thưa rằng: Hỡi Đức Chúa Trời của trời đất, Đấng có lòng nhân từ và thương xót vô cùng, Đấng đã đưa cha con ra khỏi nhà cha con và nơi sinh ra của ông, dẫn ông đến đất này, và phán cùng ông rằng: Ta sẽ ban đất này cho dòng dõi ngươi; và Ngài đã hứa với ông và đã tuyên bố với ông rằng: Ta sẽ làm cho dòng dõi ngươi sinh sôi nảy nở nhiều như sao trên trời và như cát biển. Nay, xin cho lời Ngài phán cùng cha con được ứng nghiệm.
7 Vì Ngài là Chúa, Đức Chúa Trời chúng con, mắt chúng con hướng về Ngài để cầu xin Ngài ban cho chúng con dòng dõi loài người, như Ngài đã hứa với chúng con, vì Ngài là Chúa, Đức Chúa Trời chúng con và mắt chúng con chỉ hướng về Ngài mà thôi.
8 Đức Chúa Trời nghe lời cầu nguyện của I-sác, con trai của Áp-ra-ham, và Đức Chúa Trời được nhậm lời cầu xin của ông, và Rê-bê-ca, vợ ông, đã thụ thai.
9 Khoảng bảy tháng sau, các con bà tranh giành nhau trong bụng, khiến bà đau đớn vô cùng và mệt mỏi vì chúng. Bà hỏi tất cả những người phụ nữ đang ở trong xứ lúc bấy giờ rằng: "Có chuyện gì như vậy xảy ra với các bà không, giống như với tôi?" Họ đáp: "Không."
10 Bà nói với họ rằng: “Tại sao giữa muôn vàn phụ nữ trên đất lại chỉ có một mình tôi như thế này?” Bà liền đi đến xứ Mô-ri-a để cầu hỏi Đức Chúa Trời về việc ấy; bà đến gặp Sem và Ê-bê, con trai ông, để hỏi ý kiến họ về việc này, và nhờ họ cầu hỏi Đức Chúa Trời về điều bà đang gặp phải.
11 Bà cũng yêu cầu Áp-ra-ham tìm kiếm và hỏi ý Chúa về mọi điều đã xảy đến với bà.
12 Tất cả bọn họ đều hỏi ý Chúa về việc đó, và họ truyền lời Chúa đến cho bà, nói rằng: “Trong bụng ngươi có hai đứa trẻ, và từ đó sẽ xuất hiện hai dân tộc; một dân tộc sẽ mạnh hơn dân tộc kia, và dân tộc mạnh hơn sẽ phục vụ dân tộc yếu hơn.”
13 Khi ngày sinh nở của bà đã đến, bà quỳ xuống và thấy trong bụng có hai thai nhi, đúng như lời Chúa đã phán với bà.
14 Và người con đầu lòng sinh ra toàn thân đỏ ửng như áo lông, và cả dân trong xứ đều đặt tên cho người ấy là Ê-sau, nói rằng: Người này đã được tạo thành trọn vẹn từ trong bụng mẹ.
15 Sau đó, em trai của ông đến và nắm lấy gót chân của Ê-sau; vì vậy họ đặt tên cho người đó là Gia-cốp.
16 Và I-sác, con trai của Áp-ra-ham, sáu mươi tuổi khi sinh ra họ.
17 Hai cậu bé lớn lên đến năm mười lăm tuổi, và chúng sống giữa xã hội loài người. Ê-sau là người mưu mô xảo quyệt, giỏi săn bắn, còn Gia-cốp là người hoàn hảo và khôn ngoan, sống trong lều, chăn bầy chiên và học hỏi những lời dạy của Chúa cùng những điều răn của cha mẹ mình.
18 Và I-sác cùng con cái trong nhà ông ở với cha mình là Áp-ra-ham tại xứ Ca-na-an, như Đức Chúa Trời đã truyền lệnh cho họ.
19 Và Ích-ma-ên, con trai của Áp-ra-ham, cùng các con mình và tất cả những người thuộc về họ, trở về xứ Havi-la và ở đó.
20 Tất cả các con gái của các thê thiếp Abraham đều đi đến sống ở vùng đất phía đông, vì Abraham đã đuổi họ ra khỏi con trai mình, và đã tặng họ quà, rồi họ ra đi.
21 Áp-ra-ham trao tất cả những gì mình có cho con trai mình là I-sác, và cả tất cả của cải của mình nữa.
22 Và ông nói với người ấy rằng: Ngươi há chẳng biết và hiểu rằng Đức Giê-hô-va là Đức Chúa Trời ở trên trời và dưới đất, chẳng có thần nào khác ngoài Ngài sao?
23 Chính Ngài đã đưa tôi ra khỏi nhà cha tôi, khỏi nơi tôi sinh ra, và ban cho tôi mọi niềm vui trên đất; Ngài đã giải cứu tôi khỏi mưu kế của kẻ ác, vì tôi tin cậy nơi Ngài.
24 Và Ngài dẫn tôi đến nơi này, giải cứu tôi khỏi Ur Casdim; và Ngài phán với tôi rằng: Ta sẽ ban tất cả những vùng đất này cho dòng dõi ngươi, và chúng sẽ được thừa hưởng chúng khi chúng giữ các điều răn, luật lệ và phán quyết mà ta đã truyền cho ngươi và sẽ truyền cho chúng.
25 Vậy nên, hỡi con trai ta, hãy lắng nghe tiếng ta và giữ các điều răn của Chúa, Đức Chúa Trời ngươi, mà ta đã truyền cho ngươi; chớ lìa bỏ đường lối ngay thẳng, cũng chớ lệch sang bên phải hay bên trái, hầu cho ngươi và con cháu ngươi đời đời được bình an.
26 Hãy nhớ đến những việc kỳ diệu của Chúa và lòng nhân từ mà Ngài đã tỏ ra đối với chúng ta, khi Ngài giải cứu chúng ta khỏi tay kẻ thù, và Chúa, Đức Chúa Trời chúng ta, đã khiến chúng rơi vào tay chúng ta; vậy nên, bây giờ hãy giữ tất cả những điều ta đã truyền cho ngươi, chớ lìa bỏ các điều răn của Đức Chúa Trời ngươi, và đừng thờ phượng ai khác ngoài Ngài, để ngươi và dòng dõi ngươi sau này được phước lành.
27 Hãy dạy dỗ con cái và dòng dõi ngươi những lời dạy bảo của Chúa và các điều răn của Ngài, và dạy chúng con đường ngay thẳng mà chúng phải đi, để chúng được bình an mãi mãi.
28 Y-sác đáp lại cha mình rằng: “Điều Chúa đã truyền dạy, con sẽ làm theo; con sẽ không lìa bỏ các điều răn của Chúa, Đức Chúa Trời con. Con sẽ giữ trọn mọi điều Ngài đã truyền dạy cho con.” Áp-ra-ham chúc phúc cho con trai mình là Y-sác và các con cháu mình; Áp-ra-ham dạy Gia-cốp lời dạy dỗ của Chúa và các đường lối của Ngài.
29 Vào thời điểm đó, Áp-ra-ham qua đời, năm thứ mười lăm đời Gia-cốp và Ê-sau, con trai của I-sác, và Áp-ra-ham sống được một trăm bảy mươi lăm năm. Ông qua đời và

được về với tổ tiên trong tuổi già viên mãn, thọ tuổi và sống hạnh phúc. I-sác và Ích-ma-ên, con trai ông, đã chôn cất ông.
30 Khi dân thành Canaan nghe tin Áp-ra-ham chết, họ đều kéo đến cùng các vua, các quan lại và toàn thể thần dân của mình để chôn cất Áp-ra-ham.
31 Tất cả dân cư xứ Haran, tất cả các gia tộc trong nhà Abraham, tất cả các quan lại và các đại gia, cùng các con trai của Abraham với các thê thiếp, đều đến khi nghe tin Abraham qua đời. Họ tỏ lòng biết ơn Abraham, an ủi Isaac con trai ông, và chôn cất Abraham trong hang động mà ông đã mua từ Ephron người Hittite và con cái ông, để làm nơi chôn cất.
32 Tất cả dân cư thành Canaan và tất cả những người đã biết Abraham đều khóc thương Abraham suốt một năm, cả đàn ông lẫn phụ nữ đều than khóc về ông.
33 Tất cả trẻ nhỏ và toàn thể dân cư trong xứ đều khóc thương Áp-ra-ham, vì Áp-ra-ham đã đối xử tốt với tất cả mọi người, và vì ông sống ngay thẳng trước mặt Đức Chúa Trời và loài người.
34 Chẳng có ai kính sợ Đức Chúa Trời như Áp-ra-ham, vì từ thuở nhỏ ông đã kính sợ Đức Chúa Trời, phụng sự Chúa và sống trọn vẹn theo mọi đường lối của Ngài từ thuở thơ ấu cho đến ngày chết.
35 Đức Chúa Trời ở cùng ông và giải cứu ông khỏi mưu kế của Nimrod và dân ông, và khi ông gây chiến với bốn vua của Elam, ông đã thắng được họ.
36 Và ông đã đưa tất cả con cái trên đất đến phục vụ Đức Chúa Trời, dạy họ đường lối của Chúa và khiến họ nhận biết Chúa.
37 Ông lập một khu rừng và trồng một vườn nho trong đó, và ông luôn chuẩn bị thức ăn và đồ uống trong lều của mình cho những người đi qua vùng đất đó, để họ có thể được no đủ trong nhà ông.
38 Chúa Đức Chúa Trời đã giải cứu toàn bộ trái đất vì cớ Áp-ra-ham.
39 Sau khi Áp-ra-ham qua đời, Đức Chúa Trời ban phước cho con trai ông là I-sác và các con cháu ông; Đức Giê-hô-va ở cùng I-sác như Ngài đã ở cùng cha ông là Áp-ra-ham, vì I-sác giữ trọn mọi điều răn của Đức Giê-hô-va như cha ông đã truyền dạy; ông không lìa bỏ con đường ngay thẳng mà cha ông đã truyền dạy.

CHƯƠNG 27

1 Bấy giờ, sau khi Áp-ra-ham qua đời, Ê-sau thường xuyên đi săn ở ngoài đồng.
2 Nimrod, vua thành Babel, cũng chính là Amraphel, thường xuyên cùng những người hùng mạnh của mình đi săn bắn ngoài đồng và dạo chơi cùng họ vào lúc trời mát.
3 Nimrod luôn để ý đến Ê-sau, vì lòng Nimrod ngày càng ghen tị với Ê-sau.
4 Một ngày nọ, Ê-sau đi săn ở ngoài đồng, và thấy Ni-m-rốt đang đi trong hoang mạc cùng hai người của mình.
5 Tất cả những người hùng mạnh và dân chúng của ông đều ở cùng ông trong hoang mạc, nhưng họ đã rời xa ông và đi săn theo nhiều hướng khác nhau; Ê-sau thì trốn đi để chờ Ni-m-rốt, và ông đã mai phục Ni-mốt trong hoang mạc.
6 Nimrod và những người đi cùng ông không nhận ra ông, và Nimrod cùng những người của ông thường đi dạo ngoài đồng vào lúc chiều mát để biết xem người của ông đang săn bắn ở đâu ngoài đồng.
7 Nimrod và hai người đi cùng ông đến chỗ họ đang ở, thì Ê-sau bất ngờ giật mình từ chỗ ẩn nấp, rút gươm ra, vội vã chạy đến chỗ Nimrod và chặt đầu ông.
8 Ê-sau đã giao chiến quyết liệt với hai người đi cùng Ni-m-rốt, và khi họ gọi ông, Ê-sau quay lại và dùng gươm giết chết họ.
9 Tất cả những người hùng mạnh của Nimrod, những người đã rời bỏ ông để đi vào hoang mạc, nghe thấy tiếng kêu từ xa, và họ nhận ra giọng của hai người đó, nên họ chạy đến xem chuyện gì đã xảy ra, và họ thấy vua của họ cùng hai người đi cùng ông nằm chết trong hoang mạc.
10 Khi Ê-sau thấy những người hùng mạnh của Ni-m-rốt đến từ xa, ông liền bỏ chạy và thoát thân; Ê-sau lấy những bộ quần áo quý giá của Ni-m-rốt, là những thứ mà cha Ni-m-rốt đã để lại cho Ni-m-rốt, và là những thứ Ni-m-rốt đã dùng để cai trị cả xứ, rồi ông chạy đi giấu chúng trong nhà mình.
11 Ê-sau lấy những áo ấy mà chạy vào thành vì sợ quân của Ni-m-rốt, và khi về đến nhà cha mình, ông mệt mỏi và kiệt sức vì chiến trận, và ông gần như chết vì đau buồn khi đến gặp anh trai mình là Gia-cốp và ngồi trước mặt anh.
12 Và ông nói với anh trai mình là Gia-cốp rằng: "Này, hôm nay ta sẽ chết, vậy thì ta còn muốn thừa kế quyền con cái làm gì nữa?" Gia-cốp đã khôn ngoan khi đối xử với Ê-sau trong việc này, và Ê-sau đã bán quyền con cái của mình cho Gia-cốp, vì đó là ý muốn của Chúa.
13 Và phần đất của Ê-sau trong hang động ở cánh đồng Machpelah, mà Áp-ra-ham đã mua từ con cháu của Hê-th để làm đất chôn cất, Ê-sau cũng bán cho Gia-cốp, và Gia-cốp đã mua lại tất cả những thứ đó từ anh trai mình là Ê-sau với giá trị đã trả.
14 Gia-cốp ghi chép toàn bộ điều này vào một cuốn sách, và ông đã làm chứng cho các nhân chứng, rồi đóng dấu cuốn sách đó, và cuốn sách vẫn còn trong tay Gia-cốp.
15 Khi Nimrod, con trai của Cush, qua đời, các thuộc hạ của ông đã khiêng ông lên và đem đến trong sự kinh hãi, rồi chôn cất ông trong thành của mình. Nimrod sống được hai trăm mười lăm năm thì qua đời.
16 Nimrod trị vì dân trong xứ được một trăm tám mươi lăm năm; Nimrod chết bởi gươm của Esau trong nhục nhã và khinh bỉ, và dòng dõi Abraham đã gây ra cái chết của ông như ông đã thấy trong giấc mơ.
17 Khi Nimrod qua đời, vương quốc của ông bị chia thành nhiều vùng, và tất cả những vùng đất mà Nimrod cai trị đều được trả lại cho các vua tương ứng sau khi ông giành lại chúng; còn toàn thể dân chúng thuộc dòng dõi Nimrod thì bị làm nô lệ cho các vua khác trong một thời gian dài.

CHƯƠNG 28

1 Trong những ngày ấy, sau khi Áp-ra-ham qua đời, năm đó Đức Chúa Trời giáng một nạn đói lớn trong xứ, và trong khi nạn đói đang hoành hành ở xứ Ca-na-an, I-sác đứng dậy đi xuống Ai Cập vì nạn đói, như cha ông là Áp-ra-ham đã làm.
2 Đêm đó, Đức Chúa Trời hiện ra với I-sác và phán cùng ông rằng: “Đừng xuống Ai Cập, nhưng hãy đứng dậy đi đến Gê-ra, đến A-bi-mê-léc, vua dân Phi-li-tin, và ở lại đó cho đến khi nạn đói chấm dứt.”

3 Y-sác đứng dậy và đi đến Ghê-ra, như Đức Chúa Trời đã truyền dạy, và ông ở lại đó trọn một năm.
4 Khi I-sác đến Ghê-ra, dân chúng trong xứ thấy Rê-bê-ca, vợ ông, có vẻ ngoài xinh đẹp. Họ hỏi I-sác về vợ ông, và ông đáp: "Nàng là em gái tôi", vì ông sợ không dám nói nàng là vợ mình, kẻo dân chúng trong xứ sẽ giết ông vì nàng.
5 Các quan lại của Abimelech đến gặp vua và khen ngợi người phụ nữ ấy, nhưng vua không trả lời họ, cũng chẳng để ý đến lời họ nói.
6 Nhưng nhà vua nghe họ nói rằng I-sác đã nói bà là em gái mình, nên nhà vua giữ kín chuyện này trong lòng.
7 Khi I-sác ở lại xứ đó ba tháng, A-bi-mê-léc nhìn ra cửa sổ và thấy, kìa, I-sác đang vui đùa với Rê-bê-ca, vợ mình, vì I-sác ở trong nhà ngoài của vua, nên nhà của I-sác đối diện với nhà của vua.
8 Vua nói với I-sác: "Ngươi đã làm gì với chúng ta khi nói về vợ ngươi rằng: 'Nàng là em gái ta'? Biết bao nhiêu người quyền thế trong dân có thể ngủ với nàng, và ngươi sẽ mang tội lỗi đến cho chúng ta."
9 Y-sác nói với A-bi-mê-léc rằng: "Vì ta sợ ta sẽ chết vì vợ ta, cho nên ta nói rằng: Nàng là em gái ta."
10 Bấy giờ, Abimelech ra lệnh cho tất cả các quan lại và những người quan trọng, và họ bắt Isaac và Rebecca vợ ông dẫn đến trước mặt nhà vua.
11 Vua truyền lệnh cho họ mặc cho họ những bộ quần áo vương giả, cho họ cưỡi ngựa đi khắp các đường phố trong thành, và loan báo khắp xứ rằng: "Đây là người đàn ông và đây là vợ người ấy; ai đụng đến người đàn ông này hoặc vợ người ấy chắc chắn sẽ chết." Y-sác trở về cung điện vua cùng vợ mình, và Đức Giê-hô-va ở cùng Y-sác, ông càng ngày càng giàu có và không thiếu thốn gì.
12 Chúa khiến Y-sác được A-bi-mê-léc và toàn dân ông yêu mến, và A-bi-mê-léc đối xử tốt với Y-sác, vì A-bi-mê-léc nhớ lời thề và giao ước giữa cha mình và Áp-ra-ham.
13 Abimelech nói với Isaac rằng: "Này, cả trái đất đều ở trước mặt ngươi; hãy ở bất cứ nơi nào ngươi thấy thích hợp cho đến khi ngươi trở về đất của mình." Abimelech liền ban cho Isaac ruộng đồng, vườn nho và phần đất tốt nhất của Gerar, để ngươi gieo trồng, gặt hái và ăn hoa lợi của đất cho đến khi những ngày đói kém qua đi.
14 Y-sác gieo hạt giống trong xứ ấy, và trong cùng năm đó, ông thu hoạch được gấp trăm lần, và Đức Giê-hô-va ban phước cho ông.
15 Và người ấy trở nên giàu có, sở hữu nhiều bầy chiên, nhiều đàn bò và rất nhiều đầy tớ.
16 Khi những ngày đói kém qua đi, Đức Chúa Trời hiện ra cùng I-sác và phán với ông rằng: “Hãy đứng dậy, rời khỏi nơi này và trở về đất ngươi, đất Ca-na-an.” I-sác liền đứng dậy và trở về Hê-bôn, thuộc xứ Ca-na-an, ông cùng tất cả những người thuộc về ông, như Đức Chúa Trời đã truyền dạy.
17 Sau đó, Shelach, con trai ở Arpachshad, qua đời trong năm đó, tức là năm thứ mười tám đời của Gia-cốp và Ê-sau; Shelach sống được bốn trăm ba mươi ba năm thì qua đời.
18 Bấy giờ, Y-sác sai con trai út là Gia-cốp đến nhà Sem và Ê-bê, và Gia-cốp học hỏi lời dạy của Đức Chúa Trời. Gia-cốp ở lại nhà Sem và Ê-bê trong ba mươi hai năm, còn Ê-sau, anh trai của Gia-cốp, thì không đi, vì anh không muốn đi, và ở lại nhà cha mình trong xứ Ca-na-an.
19 Ê-sau liên tục đi săn ở ngoài đồng để mang về nhà những gì mình có thể săn được, Ê-sau cứ làm như vậy suốt cả ngày.
20 Ê-sau là một người mưu mô xảo quyệt, chuyên tìm cách chiếm đoạt lòng người và dụ dỗ họ. Ê-sau là một người dũng mãnh ngoài đồng, và theo thời gian, ông thường đi săn; và ông đã đến tận cánh đồng Se-ir, tức là Ê-đôm.
21 Và ông ở lại xứ Seir để săn bắn ngoài đồng trong một năm bốn tháng.
22 Tại xứ Seir, Ê-sau thấy một người con gái của một người Ca-na-an, tên là Giê-hô-đi-th, con gái của Bê-ê-ri, con trai của Ê-phơ, thuộc dòng dõi Hê-th, con trai của Ca-na-an.
23 Ê-sau cưới nàng làm vợ, và đến với nàng; khi đó Ê-sau được bốn mươi tuổi, và ông đưa nàng về Hê-bôn, quê hương của cha ông, và ông ở đó.
24 Xảy ra trong những ngày ấy, vào năm thứ 110 đời của I-sác, tức là vào năm thứ 50 đời của Gia-cốp, thì Sem, con trai của Nô-ê, qua đời; Sem thọ sáu trăm tuổi.
25 Khi Sem chết, Gia-cốp trở về với cha mình ở Hê-bôn, thuộc xứ Ca-na-an.
26 Đến năm thứ 56 đời Gia-cốp, có người từ Ha-ran đến, và Rê-bê-ca được báo tin về anh trai mình là La-ban, con trai của Bê-thê-lu-ên.
27 Vì vợ của La-ban lúc ấy son sẻ, không sinh được con, và tất cả các nữ tỳ của ông cũng không sinh con cho ông.
28 Sau đó, Chúa nhớ đến Adinah, vợ của Laban, và bà thụ thai rồi sinh đôi hai con gái. Laban đặt tên cho hai con gái mình là Leah, và tên của Rachel là con gái út.
29 Những người ấy đến thuật lại những điều ấy cho Rebecca, và Rebecca rất vui mừng vì Chúa đã thăm viếng anh trai mình và anh ấy đã có con.

CHƯƠNG 29

1 Và Y-sác, con trai của Áp-ra-ham, đã già yếu, mắt ông trở nên nặng trĩu vì tuổi già; chúng mờ đi và không nhìn thấy gì nữa.
2 Bấy giờ, Y-sác gọi con trai mình là Ê-sau, mà rằng: “Con hãy lấy vũ khí, bao đựng tên và cung tên, đứng dậy đi ra đồng săn cho ta thịt nai, làm cho ngon miệng rồi đem về cho ta ăn, hầu cho trước khi ta chết, ta chúc phúc cho con, vì ta đã già yếu và tóc bạc rồi.”
3 Ê-sau làm theo lời cha; ông cầm vũ khí đi ra đồng săn nai như thường lệ, để mang về cho cha như cha đã dặn, hầu cho cha chúc phúc cho ông.
4 Và Rebecca nghe thấy tất cả những lời Isaac đã nói với Esau, liền vội vàng gọi con trai mình là Jacob đến, nói rằng: “Cha con đã nói với anh trai con là Esau như vậy, và mẹ cũng đã nghe như vậy; vậy con hãy mau chóng làm theo điều mẹ sắp bảo con làm.”
5 Hãy đứng dậy và đi đến bầy chiên, đem về cho ta hai con dê con ngon, ta sẽ mua thịt ngon về cho cha ngươi, và ngươi hãy mang thịt ngon ấy về cho cha ngươi ăn trước khi anh ngươi đi săn về, để cha ngươi chúc phúc cho ngươi.
6 Gia-cốp vội vàng làm theo lời mẹ dặn, nấu món thịt ngon và đem đến trước mặt cha mình trước khi Ê-sau đi săn về.
7 Y-sác hỏi Gia-cốp: “Con là ai vậy, con trai ta?” Gia-cốp đáp: “Con là Ê-sau, con trai cả của cha. Con đã làm theo lời cha dặn, nay xin cha hãy đứng dậy và ăn thịt con săn

được, để linh hồn cha chúc phúc cho con như lời cha đã phán bảo con.”
8 Y-sác đứng dậy, ăn uống, lòng ông vui mừng, và ông chúc phúc cho Gia-cốp. Gia-cốp liền đi khỏi cha mình; vừa khi Y-sác chúc phúc cho Gia-cốp xong và Gia-cốp đi khỏi, thì Ê-sau từ ngoài đồng về, làm thịt ngon mang đến cho cha ăn và chúc phúc cho ông.
9 Y-sác nói với Ê-sau: “Ai là người đã săn bắt thú rừng và mang đến cho ta trước khi ngươi đến, và ta đã chúc phúc cho người đó?” Ê-sau biết rằng anh trai mình là Gia-cốp đã làm điều đó, và lòng giận dữ của Ê-sau nổi lên đối với anh trai mình là Gia-cốp vì anh ấy đã đối xử với mình như vậy.
10 Ê-sau nói: "Chẳng phải người ấy xứng đáng được gọi là Gia-cốp sao? Vì người ấy đã hai lần chiếm đoạt quyền thừa kế của ta, và bây giờ người ấy lại cướp mất phước lành của ta." Ê-sau khóc lóc thảm thiết; khi Y-sác nghe thấy tiếng con trai mình là Ê-sau khóc lóc, Y-sác nói với Ê-sau: "Ta biết làm sao đây, con trai ta? Anh ngươi đã dùng mưu mẹo mà cướp mất phước lành của ngươi." Ê-sau căm ghét anh trai mình là Gia-cốp vì phước lành mà cha đã ban cho anh, và lòng giận dữ của Ê-sau nổi lên đối với anh ta.
11 Gia-cốp rất sợ anh trai mình là Ê-sau, nên ông đứng dậy bỏ trốn đến nhà của Ê-bê, con trai của Sem, và ẩn náu ở đó vì sợ anh trai mình. Khi Gia-cốp rời khỏi xứ Ca-na-an từ Hê-bôn, ông đã sáu mươi ba tuổi. Gia-cốp đã ẩn náu trong nhà của Ê-bê mười bốn năm vì sợ anh trai mình là Ê-sau, và ở đó ông tiếp tục học hỏi đường lối của Chúa và các điều răn của Ngài.
12 Khi Ê-sau thấy Gia-cốp đã trốn thoát khỏi mình và đã khéo léo nhận được lời chúc phúc, thì Ê-sau vô cùng đau buồn và cũng bực bội với cha mẹ mình; ông liền đứng dậy, đem vợ mình đi khỏi cha mẹ đến xứ Se-ir và ở đó. Tại đó, Ê-sau gặp một người phụ nữ trong số các con gái của Hê-th, tên là Bô-ma-th, con gái của Ê-nôn người Hê-tít, và ông cưới người ấy làm vợ thứ hai ngoài người vợ đầu tiên. Ê-sau đặt tên cho bà là A-đa, nói rằng lời chúc phúc lúc ấy đã lìa khỏi ông.
13 Ê-sau ở trong xứ Se-ir sáu tháng mà không gặp cha mẹ mình, sau đó Ê-sau đưa vợ mình lên đường trở về xứ Ca-na-an, và Ê-sau đưa hai người vợ đến nhà cha mình ở Hê-bôn.
14 Vợ của Ê-sau đã làm phiền lòng và chọc tức I-sác và Rê-bê-ca bằng những việc làm của họ, vì họ không bước theo đường lối của Chúa, mà thờ phượng các thần bằng gỗ và đá của cha họ như cha họ đã dạy, và họ còn gian ác hơn cha họ.
15 Họ làm theo những dục vọng xấu xa trong lòng mình, dâng tế lễ và đốt hương cho các thần Ba-alim, và Y-sác và Rê-bê-ca chán ghét họ.
16 Và Rebecca nói: "Tôi chán ngán cuộc đời mình vì những người con gái của Heth; nếu Gia-cốp lấy vợ trong số những người con gái của Heth, như những người con gái trong xứ này, thì cuộc sống còn có ích gì cho tôi nữa?"
17 Trong những ngày ấy, A-đa, vợ của Ê-sau, thụ thai và sinh cho ông một con trai. Ê-sau đặt tên con trai mình là Ê-li-pha-z, và khi bà sinh con, Ê-sau được sáu mươi lăm tuổi.
18 Trong những ngày ấy, vào năm thứ sáu mươi tư đời của Gia-cốp, Ích-ma-ên sống được một trăm ba mươi bảy năm thì qua đời.
19 Khi Y-sác nghe tin Ích-ma-ên chết, ông thương tiếc Y-sác, và Y-sác than khóc nhiều ngày.
20 Sau mười bốn năm Gia-cốp ở nhà Ê-bê, Gia-cốp muốn gặp cha mẹ mình, nên Gia-cốp đến nhà cha mẹ mình ở Hê-bôn. Bấy giờ Ê-sau đã quên mất việc Gia-cốp đã làm với mình, tức là đã lấy lời chúc phúc của Gia-cốp khỏi mình trong những ngày đó.
21 Khi Ê-sau thấy Gia-cốp đến gặp cha mẹ mình, thì nhớ lại những gì Gia-cốp đã làm với mình, và hắn rất tức giận với Gia-cốp, tìm cách giết ông.
22 I-sác, con trai của Áp-ra-ham, đã già yếu, và Ê-sau nói: “Thời gian của cha tôi sắp đến, ông ấy phải chết; và khi ông ấy chết, tôi sẽ giết anh trai tôi là Gia-cốp.”
23 Khi điều này được báo cho Rebecca, bà liền vội vàng sai người đi gọi Jacob con trai mình, và nói với ông rằng: "Hãy đứng dậy, đi trốn đến Haran, đến nhà Laban, anh trai của ta, và ở đó một thời gian, cho đến khi anh trai ngươi nguôi giận ngươi, rồi ngươi hãy trở về."
24 Y-sác gọi Gia-cốp đến và nói với ông rằng: “Chớ cưới vợ trong số các con gái của Ca-na-an, vì tổ phụ Áp-ra-ham đã truyền dạy cho chúng ta theo lời Chúa phán rằng: Ta sẽ ban đất này cho dòng dõi ngươi; nếu con cái ngươi giữ giao ước mà ta đã lập với ngươi, thì ta cũng sẽ thực hiện điều ta đã phán với ngươi và ta sẽ không bỏ chúng.”
25 Vậy nên, hỡi con trai ta, hãy nghe lời ta, nghe mọi điều ta truyền dạy, và chớ lấy vợ trong số các con gái của Ca-na-an; hãy đứng dậy, đi đến Ha-ran, đến nhà Bê-tu-ên, ông ngoại của con, và lấy vợ trong số các con gái của La-ban, anh trai của mẹ con.
26 Vậy nên, hãy cẩn thận đừng quên Chúa, Đức Chúa Trời của ngươi, và mọi đường lối của Ngài trong xứ mà ngươi sắp đến, đừng kết giao với dân cư xứ đó mà theo đuổi điều hư không và lìa bỏ Chúa, Đức Chúa Trời của ngươi.
27 Nhưng khi ngươi đến đất hứa, hãy phụng sự Đức Chúa Trời ở đó, chớ lìa khỏi đường lối mà ta đã truyền dạy cho ngươi và ngươi đã học.
28 Nguyện xin Đức Chúa Trời Toàn Năng ban cho ngươi ơn lành trước mặt dân chúng trên đất, để ngươi có thể lấy vợ theo ý muốn của mình; một người tốt lành và ngay thẳng theo đường lối của Chúa.
29 Nguyện xin Đức Chúa Trời ban cho ngươi và dòng dõi ngươi phước lành của tổ phụ ngươi là Áp-ra-ham, và làm cho ngươi sinh sôi nảy nở, gia tăng số lượng, và nguyện xin ngươi trở thành một dân tộc đông đảo ở vùng đất ngươi đi đến, và nguyện xin Đức Chúa Trời khiến ngươi trở về vùng đất này, vùng đất tổ phụ ngươi, với con cái và của cải dồi dào, với niềm vui và hạnh phúc.
30 I-sác dặn dò và chúc phúc cho Gia-cốp xong, rồi ban cho ông nhiều quà, cùng với bạc và vàng, và tiễn ông đi; Gia-cốp vâng lời cha mẹ, hôn cha mẹ, rồi đứng dậy đi đến Pát-an-ra-m; Gia-cốp lúc đó 77 tuổi khi rời khỏi xứ Ca-na-an, từ Bê-rết-ba.
31 Khi Gia-cốp đi đến Ha-ran, Ê-sau gọi con trai mình là Ê-li-pha-xốt lại và nói nhỏ với con rằng: “Hãy mau cầm gươm lên, đuổi theo Gia-cốp, đi trước mặt hắn trên đường, rình rập hắn, rồi dùng gươm giết hắn trên một trong những ngọn núi, lấy hết tài sản của hắn mà trở về.”
32 Eliphaz, con trai của Esau, là một người năng động và giỏi bắn cung như cha ông đã dạy, ông nổi tiếng là một thợ săn thiện xạ và là một người dũng cảm.
33 Eliphaz làm theo lời cha mình, lúc đó Eliphaz mười ba tuổi, và Eliphaz đứng dậy đi, dẫn theo mười người anh em của mẹ mình và đuổi theo Gia-cốp.

34 Và hắn theo sát Gia-cốp, rình rập ông ở vùng biên giới xứ Ca-na-an đối diện với thành Si-chem.
35 Gia-cốp thấy Ê-li-pha-xơ và những người của ông đang đuổi theo mình, Gia-cốp dừng lại tại chỗ mình đang đi để xem chuyện gì đang xảy ra, vì ông không hiểu; Ê-li-pha-xơ rút gươm ra và cùng những người của ông tiến về phía Gia-cốp; Gia-cốp hỏi họ: “Các ông đến đây làm gì, và việc các ông đuổi theo bằng gươm có ý gì?”
36 Ê-li-pha-x đến gần Gia-cốp và Gia-cốp đáp rằng: “Cha tôi đã truyền dạy tôi như vậy, và từ nay tôi sẽ không làm trái lời cha tôi đã dặn dò.” Khi Gia-cốp thấy Ê-sau đã nói với Ê-li-pha-x rằng cần phải dùng vũ lực, thì Gia-cốp liền đến gần và nài xin Ê-li-pha-x và những người của ông, nói rằng:
37 Này, tất cả những gì ta có và cha mẹ ta đã ban cho ta, hãy lấy đi và rời khỏi ta, đừng giết ta, và điều đó sẽ được kể là sự công chính cho ngươi.
38 Đức Chúa Trời khiến Gia-cốp được Ê-li-pha-xơ, con trai của Ê-sau, và những người của ông chiếu cố; họ nghe lời Gia-cốp và không giết ông. Ê-li-pha-xơ và những người của ông lấy hết mọi thứ thuộc về Gia-cốp, cùng với vàng bạc mà ông mang theo từ Bê-ê-sê-ba; họ không để lại cho ông gì cả.
39 Rồi Ê-li-pha-x và những người của ông rời khỏi đó và trở về với Ê-sau tại Bê-ê-sê-ba, thuật lại cho ông tất cả những gì đã xảy ra với Gia-cốp, và họ trả lại cho ông tất cả những gì họ đã lấy được từ Gia-cốp.
40 Ê-sau nổi giận với con trai mình là Ê-li-pha-x và những người đi cùng ông ta, vì họ không giết Gia-cốp.
41 Họ đáp lại và nói với Ê-sau rằng: “Vì Gia-cốp đã nài nỉ chúng tôi đừng giết ông ấy, nên chúng tôi thương xót ông ấy, và chúng tôi đã lấy tất cả những gì thuộc về ông ấy mà mang đến cho anh; Ê-sau lấy tất cả vàng bạc mà Ê-li-pha đã lấy của Gia-cốp và cất giữ trong nhà mình.”
42 Bấy giờ, khi Ê-sau thấy Y-sác đã chúc phúc cho Gia-cốp và dặn dò rằng: Ngươi chớ lấy vợ trong số các con gái Ca-na-an, vì các con gái Ca-na-an xấu xa trong mắt Y-sác và Rê-bê-ca,
43 Sau đó, ông đến nhà của Ích-ma-ên, chú của mình, và ngoài những người vợ cả, ông còn cưới Ma-la-th, con gái của Ích-ma-ên, em gái của Nê-bô-th, làm vợ.

CHƯƠNG 30

1 Gia-cốp tiếp tục đi đến Ha-ran, đến tận núi Mô-ri-a, và nghỉ lại đó suốt đêm gần thành Lu-z; đêm ấy, Đức Giê-hô-va hiện ra cùng Gia-cốp và phán rằng: Ta là Đức Giê-hô-va, Đức Chúa Trời của Áp-ra-ham và là Đức Chúa Trời của I-sác, cha ngươi; đất ngươi đang nằm trên đó, ta sẽ ban cho ngươi và dòng dõi ngươi.
2 Này, ta ở cùng ngươi và sẽ bảo vệ ngươi khắp nơi ngươi đi; ta sẽ làm cho dòng dõi ngươi sinh sôi nảy nở nhiều như sao trên trời; ta sẽ khiến tất cả kẻ thù ngươi phải ngã gục trước mặt ngươi; khi chúng gây chiến với ngươi, chúng sẽ không thắng nổi ngươi; và ta sẽ đem ngươi trở lại đất này với niềm vui, với con cái và với nhiều của cải.
3 Gia-cốp tỉnh giấc và vui mừng khôn xiết về khải tượng mình vừa thấy; ông đặt tên cho nơi ấy là Bê-thên.
4 Gia-cốp đứng dậy khỏi nơi đó với lòng vui mừng khôn xiết, và khi đi, chân ông cảm thấy nhẹ nhàng vì vui sướng, rồi ông đi từ đó đến xứ của con cái phương Đông, và ông trở về Ha-ran, ngồi bên giếng người chăn chiên.
5 Tại đó, ông gặp một số người đang đi từ Haran đến để chăn bầy chiên của họ. Gia-cốp hỏi han họ, và họ đáp: "Chúng tôi đến từ Haran."
6 Ông hỏi họ: "Các ngươi có biết La-ban, con trai của Na-hô không?" Họ đáp: "Chúng tôi biết ông ấy, và kìa, con gái ông ấy là Ra-chên đang đến chăn bầy chiên của cha mình."
7 Trong khi ông còn đang nói chuyện với họ, Ra-chên, con gái của La-ban, đến chăn chiên của cha mình, vì nàng là một người chăn chiên.
8 Khi Gia-cốp thấy Ra-chên, con gái của La-ban, anh trai của mẹ mình, thì ông chạy đến hôn nàng, rồi cất tiếng khóc than.
9 Gia-cốp nói với Ra-chên rằng ông là con trai của Rê-bê-ca, em gái của cha cô, và Ra-chên chạy đi báo cho cha mình, còn Gia-cốp cứ khóc mãi vì ông không có gì mang đến nhà La-ban cả.
10 Khi La-ban nghe tin cháu trai của mình là Gia-cốp đến, ông liền chạy đến hôn và ôm Gia-cốp, đưa Gia-cốp vào nhà, đem bánh cho Gia-cốp ăn.
11 Gia-cốp thuật lại cho La-ban những điều mà anh trai Ê-sau đã làm với ông, và những điều mà con trai ông là Ê-li-pha-x đã làm với ông trên đường đi.
12 Gia-cốp ở lại nhà La-ban một tháng, ăn uống tại nhà La-ban. Sau đó, La-ban hỏi Gia-cốp: "Hãy nói cho ta biết tiền công của ngươi là bao nhiêu, vì sao ngươi có thể phục vụ ta mà không được trả công?"
13 Laban không có con trai mà chỉ có con gái, và các vợ khác cùng các tôi tớ của ông vẫn còn hiếm muộn trong những ngày ấy; và đây là tên của các con gái Laban mà vợ ông là Adinah đã sinh cho ông; tên của người con gái cả là Leah và tên của người con gái út là Rachel; Leah có đôi mắt dịu dàng, còn Rachel thì xinh đẹp và ưa nhìn, và Jacob yêu mến nàng.
14 Gia-cốp thưa với La-ban rằng: "Tôi sẽ phục vụ ông bảy năm để chuộc Ra-chên, con gái út của ông." La-ban đồng ý và Gia-cốp phục vụ La-ban bảy năm để chuộc Ra-chên.
15 Đến năm thứ hai Gia-cốp ở tại Haran, tức là năm thứ bảy mươi chín đời Gia-cốp, thì Ê-bê, con trai của Sem, qua đời. Ông thọ bốn trăm sáu mươi tư tuổi.
16 Khi Gia-cốp nghe tin Ê-bê chết, ông vô cùng đau buồn, và ông than khóc nhiều ngày.
17 Đến năm thứ ba Gia-cốp ở tại Ha-ran, Bô-ma-th, con gái của Ích-ma-ên, vợ của Ê-sau, sinh cho ông một con trai, và Ê-sau đặt tên con là Rê-u-ên.
18 Đến năm thứ tư Gia-cốp ở nhà La-ban, Đức Chúa Trời thăm viếng La-ban và nhớ đến ông vì Gia-cốp, nên ông có con trai; con trai cả là Bê-ô, con thứ hai là A-li-băng, và con thứ ba là Cô-ra-sát.
19 Đức Chúa Trời ban cho La-ban giàu có và vinh hiển, con trai con gái, và người ấy giàu lên rất nhiều nhờ Gia-cốp.
20 Trong những ngày ấy, Gia-cốp phục vụ La-ban mọi công việc, cả trong nhà lẫn ngoài đồng; và phước lành của Đức Chúa Trời ở trong mọi sự thuộc về La-ban, cả trong nhà lẫn ngoài đồng.
21 Đến năm thứ năm, Giê-hô-đi-th, con gái của Bê-ê-ri, vợ của Ê-sau, qua đời tại xứ Ca-na-an; bà chỉ có con gái, không có con trai.
22 Đây là tên của các con gái bà sinh cho Ê-sau: con gái cả tên là Mác-xi-th, con gái út tên là Pít-thê.

23 Khi Giê-hô-đi-th chết, Ê-sau đứng dậy và đi đến Se-ir để săn bắn như thường lệ, và Ê-sau ở lại xứ Se-ir một thời gian dài.
24 Đến năm thứ sáu, Ê-sau cưới thêm A-li-ba-ma, con gái của Xê-bê-ôn người Hi-vít, ngoài những người vợ khác. Ê-sau dẫn bà về xứ Ca-na-an.
25 Ahlibamah thụ thai và sinh cho Esau ba con trai: Yeush, Yaalan và Korah.
26 Trong những ngày ấy, tại xứ Ca-na-an, có sự tranh chấp giữa những người chăn gia súc của Ê-sau và những người chăn gia súc của dân cư xứ Ca-na-an, vì gia súc và của cải của Ê-sau quá nhiều, đến nỗi ông không thể ở lại xứ Ca-na-an, trong nhà cha mình, và xứ Ca-na-an cũng không thể chứa nổi ông vì số gia súc của ông.
27 Khi Ê-sau thấy sự tranh chấp của mình với dân cư xứ Ca-na-an ngày càng gay gắt, ông liền đứng dậy, đem vợ con, tất cả tài sản của mình, gia súc và mọi của cải mình đã tích lũy được ở xứ Ca-na-an đi đến xứ Sê-ir. Ê-sau và tất cả tài sản của ông đều ở tại xứ Sê-ir.
28 Nhưng thỉnh thoảng Ê-sau lại đến thăm cha mẹ mình ở xứ Ca-na-an, và Ê-sau kết hôn với người Hô-rít, rồi gả các con gái mình cho các con trai của Si-ir, người Hô-rít.
29 Ông gả con gái cả là Marzith cho Anah, con trai của Zebeon, anh trai của vợ ông, và gả Puith cho Azar, con trai của Bilhan người Horite; còn Esau và các con ông ở trên núi, và họ sinh sôi nảy nở.

CHƯƠNG 31

1 Đến năm thứ bảy, thời gian phục vụ Laban của Gia-cốp đã hoàn thành, và Gia-cốp thưa với Laban rằng: "Hãy giao vợ tôi cho tôi, vì thời gian phục vụ của tôi đã hết." Laban làm theo lời Laban, và Gia-cốp triệu tập toàn thể dân chúng ở đó lại và mở tiệc.
2 Đến chiều tối, La-ban đến nhà, sau đó Gia-cốp cùng những người dự tiệc đến đó, và La-ban tắt hết đèn trong nhà.
3 Gia-cốp hỏi La-ban rằng: “Tại sao ông làm như vậy với chúng tôi?” La-ban đáp: “Ở xứ này chúng tôi thường làm như thế.”
4 Sau đó, La-ban đem con gái mình là Lê-a đến gặp Gia-cốp, và Gia-cốp đến gặp Lê-a, nhưng Gia-cốp không biết đó là Lê-a.
5 Và Laban gả con gái mình là Lê-a cho người hầu gái Zi-la làm nữ tỳ.
6 Tất cả mọi người trong bữa tiệc đều biết việc Laban đã làm với Gia-cốp, nhưng họ không nói cho Gia-cốp biết.
7 Tối hôm đó, tất cả những người hàng xóm đều đến nhà Gia-cốp, ăn uống, vui vẻ, và chơi trống, nhảy múa trước mặt Lê-a, rồi cùng hô vang "Hê-lê-a, Hê-lê-a" trước mặt Gia-cốp.
8 Gia-cốp nghe lời họ nói nhưng không hiểu ý nghĩa, nhưng ông nghĩ đó có thể là phong tục của họ ở xứ này.
9 Ban đêm, những người láng giềng nói những lời ấy với Gia-cốp, và tất cả các đèn trong nhà La-ban đêm đó đều tắt.
10 Sáng hôm sau, khi trời sáng, Gia-cốp quay lại nhìn vợ và thấy, kìa, đó là Lê-a, người đã nằm trong lòng ông. Gia-cốp nói: “Này, bây giờ ta đã hiểu những gì các láng giềng nói đêm qua rồi. Họ nói đó là Lê-a, mà ta không hề hay biết.”
11 Gia-cốp đến gặp La-ban và nói với ông rằng: "Ông làm gì thế này? Chắc chắn tôi đã phục vụ ông vì Ra-chên, sao ông lại lừa dối tôi và gả Lê-a cho tôi?"
12 Laban đáp lại Gia-cốp rằng: Ở chỗ chúng tôi không có tục lệ gả con út trước con cả. Vậy nên, nếu ngươi muốn gả em gái của nàng như vậy, hãy gả nàng về làm vợ, và ngươi sẽ phục vụ ta thêm bảy năm nữa.
13 Gia-cốp làm theo như vậy, và ông cũng cưới Ra-chên làm vợ, rồi phục vụ La-ban thêm bảy năm nữa. Gia-cốp cũng đến thăm Ra-chên, và ông yêu Ra-chên hơn Lê-a, nên La-ban đem người hầu gái Bi-ha-ha làm tôi tớ của mình cho Ra-chên.
14 Khi Đức Chúa Trời thấy Lê-a bị ghét bỏ, Ngài liền mở lòng bà ra, và bà thụ thai rồi sinh cho Gia-cốp bốn con trai trong những ngày ấy.
15 Và đây là tên của họ: Reuben, Si-mê-ôn, Lê-vi và Giu-đa, và sau đó bà ấy không sinh con nữa.
16 Bấy giờ Ra-chên son sẻ, không có con cái, và khi thấy chị mình là Lê-a không sinh được con cho Gia-cốp, Ra-chên lấy người hầu gái Bi-ha sinh cho Gia-cốp hai con trai là Đa-ni-át và Na-phơ-ta-li.
17 Khi Lê-a thấy mình không còn sinh con nữa, bà liền lấy người hầu gái Zi-la-ha gả cho Gia-cốp. Gia-cốp cũng đến với Zi-la-ha, và bà sinh cho Gia-cốp hai con trai là Gát và A-sê.
18 Trong những ngày ấy, Lê-a lại mang thai và sinh cho Gia-cốp hai con trai và một con gái, tên là Ísa-cha, Xê-bu-lô và Di-na (em gái của họ).
19 Bấy giờ, Ra-chên vẫn còn son sẻ, và Ra-chên cầu nguyện với Đức Chúa Trời rằng: “Lạy Đức Chúa Trời, xin hãy nhớ đến con và thăm viếng con, con nài xin Ngài, vì chồng con sắp bỏ con mất, vì con không sinh được con cho ông ấy.”
20 Lạy Chúa Trời, xin hãy nghe lời cầu xin của con trước mặt Chúa, và nhìn thấy nỗi khổ sở của con, và ban cho con những người con như một trong những người nữ tớ, để con không còn phải chịu nhục nhã nữa.
21 Đức Chúa Trời nghe lời cầu nguyện của bà và mở lòng bà ra, Ra-chên thụ thai và sinh một con trai. Bà nói: “Chúa đã cất bỏ sự sỉ nhục của tôi”, và bà đặt tên con là Giô-sép, nói rằng: “Nguyện xin Chúa ban cho tôi thêm một con trai nữa”; và Gia-cốp được chín mươi mốt tuổi khi bà sinh con.
22 Bấy giờ, mẹ của Gia-cốp là Rê-bô-ra, con gái của U-xa, cùng hai người hầu của I-sác đến nhà Gia-cốp.
23 Họ đến gặp Gia-cốp tại Ha-ran và nói với ông rằng: “Rebecca đã sai chúng tôi đến gặp ông, bảo ông hãy trở về nhà cha ông, tại xứ Ca-na-an.” Gia-cốp vâng theo lời mẹ mình nói.
24 Bấy giờ, bảy năm Gia-cốp phục vụ La-ban vì Ra-chên đã trọn, và sau mười bốn năm ở tại Ha-ran, Gia-cốp thưa với La-ban rằng: “Hãy giao các vợ tôi cho tôi và cho tôi đi, để tôi trở về đất của tôi; vì này, mẹ tôi đã sai người từ xứ Ca-na-an đến bảo tôi trở về nhà cha tôi.”
25 Laban nói với ông rằng: "Tôi xin ông đừng như vậy; nếu tôi được ông chiếu cố, xin đừng bỏ tôi; hãy định giá tiền công cho tôi, tôi sẽ trả và ở lại với tôi."
26 Gia-cốp thưa với ông rằng: "Ông phải trả công cho tôi thế này: Hôm nay tôi sẽ đi khắp đàn chiên của ông, chọn ra những con chiên có đốm, có văn và những con có màu nâu trong đàn chiên và trong đàn dê. Nếu ông làm điều đó cho

tôi, tôi sẽ trở lại chăn dắt đàn chiên của ông và giữ chúng như lúc ban đầu."
27 Laban làm theo lời Laban, và lấy tất cả những gì Gia-cốp đã nói từ đàn chiên của mình rồi trao cho ông.
28 Gia-cốp giao tất cả những gì mình đã lấy từ đàn chiên của La-ban cho các con trai mình, và Gia-cốp chăn dắt phần còn lại của đàn chiên của La-ban.
29 Khi các đầy tớ của I-sác mà ông đã sai đến với Gia-cốp thấy Gia-cốp không muốn cùng họ trở về xứ Ca-na-an với cha mình, thì họ liền bỏ đi và trở về xứ Ca-na-an.
30 Và Đê-bô-ra ở lại với Gia-cốp tại Ha-ran, bà không trở về xứ Ca-na-an cùng với các đầy tớ của I-sác, và Đê-bô-ra ở cùng với các vợ và con của Gia-cốp tại Ha-ran.
31 Gia-cốp phục vụ La-ban thêm sáu năm nữa, và khi chiên sinh sản, Gia-cốp loại bỏ những con có đốm và lốm đốm, như đã thỏa thuận với La-ban. Gia-cốp làm như vậy ở chỗ La-ban trong sáu năm, và người ấy làm giàu rất nhiều, có gia súc, tôi tớ nữ, tôi tớ nam, lạc đà và lừa.
32 Gia-cốp có hai trăm đàn bò, bò của ông to lớn, đẹp đẽ và rất mắn đẻ, nên tất cả các gia đình loài người đều muốn có một số bò của Gia-cốp, vì họ rất thịnh vượng.
33 Nhiều người trong loài người đến để mua một số gia súc trong đàn của Gia-cốp, và Gia-cốp đổi một người hầu nam hoặc một người hầu nữ, hoặc một con lừa hoặc một con lạc đà, hoặc bất cứ thứ gì Gia-cốp muốn, họ đều đưa cho ông.
34 Và Gia-cốp đã thu được sự giàu có, danh vọng và của cải nhờ những giao dịch với con cái loài người, và con cái của La-ban ghen tị với ông về danh vọng đó.
35 Một thời gian sau, ông nghe các con trai của Laban nói rằng: "Gia-cốp đã lấy đi tất cả những gì thuộc về cha chúng ta, và từ những gì thuộc về cha chúng ta mà ông đã được hưởng tất cả vinh quang này."
36 Gia-cốp nhìn thấy vẻ mặt của La-ban và các con ông, và thấy rằng trong những ngày ấy, họ không còn đối xử với ông như trước nữa.
37 Đến khi hết sáu năm, Đức Chúa Trời hiện ra cùng Gia-cốp và phán rằng: "Hãy đứng dậy, ra khỏi xứ này, trở về xứ nơi ngươi sinh ra; Ta sẽ ở cùng ngươi."
38 Bấy giờ, Gia-cốp đứng dậy, đem con cái, vợ con và tất cả tài sản của mình lên lạc đà, rồi đi đến xứ Ca-na-an, gặp cha mình là I-sác.
39 Và La-ban không biết rằng Gia-cốp đã rời khỏi ông, vì hôm đó La-ban đang đi xén lông cừu.
40 Ra-chên lấy trộm các tượng thần của cha mình, rồi giấu chúng trên lưng lạc đà mà nàng đang ngồi, và tiếp tục cuộc hành trình.
41 Và đây là cách thức làm các tượng thần: bắt một người con trưởng, giết người đó, lấy tóc trên đầu người đó, lấy muối rắc lên đầu và xức dầu lên đó, rồi lấy một tấm bảng nhỏ bằng đồng hoặc bằng vàng, viết tên lên đó, đặt tấm bảng đó dưới lưỡi người đó, rồi lấy đầu người đó cùng với tấm bảng dưới lưỡi, đặt trong nhà, thắp đèn trước đầu người đó và cúi lạy trước nó.
42 Khi họ quỳ lạy trước tượng đó, tượng ấy sẽ đáp lời họ về mọi điều họ cầu xin, nhờ quyền năng của danh xưng được ghi trong đó.
43 Một số người làm tượng hình người bằng vàng và bạc, rồi đến gặp họ vào những thời điểm đã biết trước; những tượng này chịu ảnh hưởng của các vì sao và báo trước cho họ những điều sẽ xảy ra trong tương lai; và những tượng mà Ra-chên đã lấy trộm từ cha mình cũng giống như vậy.
44 Ra-chên đã lấy trộm những hình tượng này của cha mình, để La-ban không thể biết được Gia-cốp đã đi đâu qua những hình tượng ấy.
45 Laban trở về nhà và hỏi han về Gia-cốp và gia đình ông, nhưng không thấy ông đâu. Laban tìm kiếm các tượng thần của mình để biết Gia-cốp đã đi đâu, nhưng không tìm thấy. Ông bèn đến hỏi các tượng thần khác, và chúng cho ông biết rằng Gia-cốp đã trốn khỏi ông, đến nhà cha mình, ở xứ Ca-na-an.
46 Bấy giờ La-ban đứng dậy, đem các anh em và tất cả đầy tớ mình đi đuổi theo Gia-cốp, và bắt kịp ông ở núi Gilead.
47 Laban nói với Gia-cốp: "Ngươi đã làm gì thế này? Ngươi trốn chạy và lừa dối ta, rồi dẫn các con gái ta và con cái chúng đi làm tù binh bị giết bằng gươm?"
48 Ngươi không cho phép ta hôn chúng và tiễn chúng đi với niềm vui, mà ngươi đã lấy trộm các thần của ta rồi bỏ đi.
49 Gia-cốp đáp lại La-ban rằng: "Vì tôi sợ ông sẽ dùng vũ lực cướp các con gái của ông khỏi tôi; và bây giờ, bất cứ ai ở cùng với thần của ông, người đó sẽ phải chết."
50 Laban tìm kiếm các tượng thần và lục soát khắp các lều và đồ đạc của Gia-cốp, nhưng không tìm thấy.
51 Laban nói với Gia-cốp: Chúng ta sẽ lập giao ước với nhau, và giao ước ấy sẽ làm chứng giữa ta và ngươi; nếu ngươi làm khổ các con gái ta, hoặc lấy vợ khác ngoài các con gái ta, thì Đức Chúa Trời sẽ làm chứng giữa ta và ngươi về việc này.
52 Họ lấy đá chất thành đống, và La-ban nói: "Đống đá này làm chứng giữa ta và ngươi", vì vậy ông đặt tên cho nơi đó là Gilead.
53 Gia-cốp và La-ban dâng tế lễ trên núi, rồi ăn tại đống tế lễ đó, và ở lại trên núi suốt đêm. Sáng sớm hôm sau, La-ban dậy, khóc cùng các con gái mình, hôn chúng, rồi trở về chỗ mình.
54 Ông vội vàng sai con trai mình là Beor, lúc đó mười bảy tuổi, cùng với Abichorof, con trai của Uz, cháu của Nahor, và mười người đi cùng.
55 Họ vội vã đi và vượt qua Gia-cốp trên con đường trước mặt, rồi đi theo một con đường khác đến xứ Seir.
56 Họ đến gặp Ê-sau và nói với ông rằng: “Anh trai và bà con của ngươi, La-ban, con trai của Bê-tu-ên, anh trai của mẹ ngươi, nói rằng:
57 Ngươi có nghe về những việc mà Gia-cốp, anh ngươi, đã làm cho ta không? Gia-cốp là người đầu tiên đến với ta trần truồng, và ta đã ra đón anh ta, đưa anh ta về nhà ta với sự trọng vọng, và ta đã tôn vinh anh ta, và gả hai con gái ta cùng hai người hầu gái của ta cho anh ta.
58 Đức Chúa Trời ban phước cho ông vì cớ tôi, và ông sinh sôi nảy nở dồi dào, có con trai, con gái và người hầu gái.
59 Ông ta cũng có rất nhiều đàn chiên và bò, lạc đà và lừa, cùng với vàng bạc châu báu dồi dào; và khi thấy của cải mình gia tăng, ông ta bỏ tôi lại để tôi đi xén lông cừu, rồi đứng dậy và trốn đi trong bí mật.
60 Ông đem vợ con mình lên lưng lạc đà, dẫn theo tất cả gia súc và tài sản mà ông đã tích lũy được trong xứ ta, rồi ngẩng mặt lên để đi về với cha mình là I-sác, đến xứ Ca-na-an.
61 Và hắn không cho phép tôi hôn các con gái và cháu của tôi, hắn dẫn các con gái tôi đi làm tù binh, bị giết bằng gươm, và hắn cũng cướp các thần của tôi rồi bỏ trốn.

62 Giờ đây, ta đã để người ấy ở lại trên núi bên suối Gia-búc, người ấy và tất cả những gì thuộc về người ấy; người ấy không thiếu thốn gì cả.
63 Nếu ngươi muốn đến gặp hắn, hãy đi ngay, ngươi sẽ tìm thấy hắn ở đó, và ngươi có thể làm với hắn theo ý muốn của lòng ngươi; và các sứ giả của Laban đến và thuật lại cho Esau tất cả những điều đó.
64 Ê-sau nghe hết những lời của sứ giả La-ban, và lòng giận dữ của ông nổi lên đối với Gia-cốp, ông nhớ lại mối thù hận của mình, và cơn giận bùng cháy trong lòng ông.
65 Ê-sau vội vã đi, đem con cái, đầy tớ và những người trong nhà mình, tổng cộng sáu mươi người, đi tập hợp tất cả con cái của Si-ir người Hô-rít và dân sự của họ, tổng cộng ba trăm bốn mươi người, và đem toàn bộ bốn trăm người này, cầm gươm rút ra, đi đến nhà Gia-cốp để đánh ông.
66 Ê-sau chia số người này thành nhiều phần, lấy sáu mươi người con trai, tôi tớ và những người trong nhà mình làm một nhóm, giao cho Ê-li-pha-x, con trai cả của mình, trông coi.
67 Và những người còn lại, ông giao cho sáu người con trai của Seir người Horite trông coi, và ông đặt mỗi người cai quản các thế hệ và con cháu của mình.
68 Toàn bộ trại quân vẫn tiếp tục di chuyển như cũ, và Ê-sau đi giữa họ về phía Gia-cốp, dẫn họ đi nhanh chóng.
69 Các sứ giả của La-ban rời khỏi Ê-sau và đi đến xứ Ca-na-an, đến nhà của Rê-bê-ca, mẹ của Gia-cốp và Ê-sau.
70 Họ thuật lại cho bà rằng: "Này, con trai bà là Ê-sau đã dẫn bốn trăm người đi đánh anh trai mình là Gia-cốp, vì nó đã nghe tin Gia-cốp sắp đến, và nó đã đi để gây chiến với Gia-cốp, đánh bại Gia-cốp và cướp hết tài sản của Gia-cốp."
71 Và Rebecca vội vàng sai bảy mươi hai người trong số các đầy tớ của Isaac đi đón Jacob trên đường; vì bà nói rằng, có lẽ Esau sẽ gây chiến trên đường khi gặp ông.
72 Các sứ giả ấy đi đường để gặp Gia-cốp, và họ gặp ông ở bên kia suối, phía bên kia suối Gia-búc. Khi gặp họ, Gia-cốp nói: “Trại này đã được Đức Chúa Trời định cho ta”, và Gia-cốp đặt tên cho nơi đó là Ma-chì-im.
73 Gia-cốp nhận biết tất cả những người thân thuộc của cha mình, và ông hôn họ, ôm họ rồi cùng họ đến thăm. Gia-cốp hỏi họ về cha mẹ mình, và họ đáp rằng: "Cha mẹ mình vẫn khỏe mạnh."
74 Những sứ giả ấy nói với Gia-cốp rằng: “Mẹ ngươi, Rê-bê, đã sai chúng tôi đến nói với ngươi rằng: Ta nghe nói, con trai ta, rằng anh trai ngươi là Ê-sau đã đi ra đường để chống lại ngươi cùng với những người thuộc chi tộc Si-ir người Hô-rít.”
75 Vậy nên, hỡi con trai ta, hãy lắng nghe lời ta và xem xét kỹ xem con sẽ làm gì; khi người ấy đến gặp con, hãy nài nỉ người ấy, đừng nói năng hấp tấp, và hãy dâng cho người ấy một món quà từ những gì con có và từ những ân huệ mà Đức Chúa Trời đã ban cho con.
76 Khi người ấy hỏi ngươi về việc của ngươi, đừng giấu giếm người ấy điều gì, có lẽ người ấy sẽ nguôi giận ngươi và nhờ đó ngươi sẽ cứu được linh hồn mình, ngươi và tất cả những gì thuộc về ngươi, vì bổn phận của ngươi là phải tôn kính người ấy, vì người ấy là anh trai cả của ngươi.
77 Khi Gia-cốp nghe những lời mẹ mình thuật lại từ các sứ giả, Gia-cốp liền cất tiếng khóc nức nở, và làm theo lời mẹ dặn.

CHƯƠNG 32

1 Bấy giờ, Gia-cốp sai sứ giả đến gặp anh trai mình là Ê-sau ở xứ Si-ir, và ông nói với anh ấy những lời khẩn cầu.
2 Và ông dặn dò họ rằng: "Các ngươi hãy nói với chủ tôi, tức là Ê-sau, rằng: Tôi tớ của chủ là Gia-cốp nói thế này: Chủ tôi xin đừng tưởng rằng lời chúc phúc mà cha tôi đã ban cho tôi có ích lợi gì cho tôi."
3 Vì tôi đã ở với Laban suốt hai mươi năm, và ông ta đã lừa dối tôi, thay đổi tiền công của tôi đến mười lần, như tôi đã báo cho chủ tôi biết rồi.
4 Tôi hết sức siêng năng phục vụ ông tại nhà ông, và sau đó Đức Chúa Trời thấy sự khốn khổ, sự lao nhọc và công việc tay tôi làm, và Ngài đã ban cho tôi ân điển và lòng thương xót trước mặt Ngài.
5 Sau đó, nhờ lòng thương xót và nhân từ lớn lao của Đức Chúa Trời, tôi đã có được bò đực, lừa cái, gia súc, và đầy tớ nam nữ.
6 Và bây giờ tôi đang trở về đất nước và nhà của tôi, về với cha mẹ tôi ở xứ Ca-na-an; và tôi đã sai người đến báo cho chúa tôi biết tất cả điều này để được chúa tôi chiếu cố, hầu cho chúa không nghĩ rằng tôi tự mình làm giàu, hoặc rằng lời chúc phúc mà cha tôi đã chúc phúc cho tôi đã mang lại lợi ích cho tôi.
7 Những sứ giả ấy đi đến gặp Ê-sau, và thấy ông ở biên giới xứ Ê-đôm, đang đi về phía Gia-cốp, và có bốn trăm người thuộc con cháu của Si-ir người Hô-rít đang đứng đó với gươm đã rút ra.
8 Các sứ giả của Gia-cốp thuật lại cho Ê-sau tất cả những lời mà Gia-cốp đã nói với họ về Ê-sau.
9 Ê-sau trả lời họ với vẻ kiêu ngạo và khinh bỉ, và nói với họ rằng: “Quả thật tôi đã nghe và quả thật người ta đã thuật lại cho tôi những việc Gia-cốp đã làm cho La-ban. La-ban đã trọng vọng Gia-cốp trong nhà mình và gả các con gái mình cho Gia-cốp làm vợ, và Gia-cốp sinh được con trai con gái, và nhà La-ban nhờ Gia-cốp mà giàu có thêm rất nhiều.”
10 Khi thấy mình giàu có và sung túc, ông ta liền bỏ trốn cùng tất cả tài sản của mình khỏi nhà Laban, và dẫn các con gái của Laban ra khỏi mặt cha chúng như những tù nhân bị bắt bằng gươm mà không cho ông ta biết.
11 Không chỉ đối với La-ban, Gia-cốp còn làm như vậy với tôi, và đã hai lần thay thế tôi; há tôi phải im lặng sao?
12 Vậy nên, hôm nay ta dẫn quân đến gặp hắn, và ta sẽ làm theo ý muốn trong lòng ta.
13 Các sứ giả trở về và đến gặp Gia-cốp, nói với ông rằng: “Chúng tôi đã đến gặp anh trai ông, tức là Ê-sau, và thuật lại cho ông ấy mọi lời ông nói. Ông ấy đã trả lời chúng tôi như vậy, và kìa, ông ấy đang đến gặp ông với bốn trăm người.”
14 Vậy hãy biết và xem xét điều ngươi phải làm, rồi cầu nguyện trước mặt Đức Chúa Trời để Ngài giải cứu ngươi khỏi hắn.
15 Khi nghe những lời anh trai mình đã nói với các sứ giả của Gia-cốp, Gia-cốp rất sợ hãi và đau khổ.
16 Gia-cốp cầu nguyện với Chúa, Đức Chúa Trời của mình, và ông nói rằng: Hỡi Chúa, Đức Chúa Trời của tổ phụ con, Áp-ra-ham và I-sác, khi con rời khỏi nhà cha con, Chúa đã phán rằng:

17 Ta là Đức Chúa Trời của tổ phụ ngươi là Áp-ra-ham và là Đức Chúa Trời của I-sác. Ta ban đất này và dòng dõi ngươi về sau cho ngươi; Ta sẽ làm cho dòng dõi ngươi đông đúc như sao trên trời, ngươi sẽ lan rộng ra khắp bốn phương trời; và nhờ ngươi và dòng dõi ngươi mà mọi gia tộc trên đất sẽ được phước lành.
18 Và Ngài đã giữ lời hứa của Ngài, và đã ban cho tôi giàu có, con cái và gia súc, như điều lòng tôi mong ước nhất; Ngài đã ban cho tôi tất cả những gì tôi cầu xin, đến nỗi tôi không thiếu thốn gì.
19 Sau đó, ngươi phán với ta rằng: Hãy trở về với cha mẹ ngươi và nơi ngươi sinh ra, ta vẫn sẽ đối xử tốt với ngươi.
20 Và bây giờ, khi tôi đã đến đây, và ông đã giải cứu tôi khỏi Laban, tôi sẽ rơi vào tay Esau, người sẽ giết tôi, phải, cùng với các bà mẹ của con tôi.
21 Vậy nên, lạy Chúa Đức Chúa Trời, xin Ngài giải cứu con khỏi tay anh trai con là Ê-sau, vì con rất sợ hãi hắn.
22 Và nếu trong tôi không có sự công chính, thì hãy làm điều đó vì cớ Áp-ra-ham và cha tôi là I-sác.
23 Vì tôi biết rằng nhờ lòng nhân từ và thương xót mà tôi đã có được sự giàu có này; vậy nên, hôm nay tôi nài xin Chúa hãy giải cứu tôi bằng lòng nhân từ của Ngài và đáp lời tôi.
24 Gia-cốp ngừng cầu nguyện với Đức Chúa Trời, rồi chia dân cùng bầy chiên và gia súc của mình thành hai trại. Ông giao một nửa cho Đa-xê-xê, con trai của Ê-li-ê-zer, tôi tớ của Áp-ra-ham, trông coi để làm trại cùng con cái ông ta; nửa còn lại thì giao cho Ê-li-an-út, em trai ông ta, con trai của Ê-li-ê-zer, trông coi để làm trại cùng con cái ông ta.
25 Ông truyền lệnh cho họ rằng: Hãy giữ khoảng cách giữa các trại của mình, đừng đến quá gần nhau; nếu Ê-sau đến một trại và giết hết trại đó, thì trại kia ở xa sẽ thoát khỏi sự truy đuổi của hắn.
26 Gia-cốp ở lại đó đêm ấy, và suốt đêm ông dặn dò các đầy tớ mình về quân đội và con cái ông.
27 Đức Chúa Trời nghe lời cầu nguyện của Gia-cốp trong ngày đó, và Đức Chúa Trời liền giải cứu Gia-cốp khỏi tay anh trai mình là Ê-sau.
28 Đức Chúa Trời sai ba thiên sứ từ trên trời đến trước mặt Ê-sau và đến gặp ông.
29 Các thiên sứ ấy hiện ra với Ê-sau và dân ông thành hai ngàn người, cưỡi ngựa trang bị đủ loại khí tài chiến đấu; họ hiện ra trước mắt Ê-sau và toàn dân ông, chia thành bốn trại, mỗi trại có bốn thủ lĩnh.
30 Một toán quân tiếp tục đi và thấy Ê-sau dẫn bốn trăm người đến chỗ anh trai mình là Gia-cốp. Toán quân ấy liền xông đến chỗ Ê-sau và dân ông, làm cho họ khiếp sợ. Ê-sau hoảng sợ ngã ngựa, và tất cả dân ông đều bỏ chạy khỏi ông tại chỗ đó, vì họ rất sợ hãi.
31 Cả trại quân reo hò đuổi theo khi họ chạy trốn khỏi Ê-sau, và tất cả những người giỏi chiến đấu đều đáp lại rằng:
32 Chắc chắn chúng ta là tôi tớ của Gia-cốp, là tôi tớ của Đức Chúa Trời, vậy ai có thể chống lại chúng ta? Ê-sau thưa với họ rằng: "Ôi, tôi tớ và anh em Gia-cốp của tôi là chủ của các ông, người mà tôi đã không gặp trong hai mươi năm nay, và hôm nay tôi đến thăm ông ấy, sao các ông lại đối xử với tôi như vậy?"
33 Các thiên sứ đáp lại ông rằng: "Thề trước mặt Đức Chúa Trời hằng sống, nếu Gia-cốp, người mà ngươi nói đến là anh em ngươi, thì chúng ta đã không để sót một người nào trong số ngươi và dân ngươi; nhưng vì cớ Gia-cốp mà chúng ta sẽ không làm hại họ."
34 Và trại quân này đã đi qua khỏi Ê-sau và những người của ông, rồi rời đi. Ê-sau và những người của ông đã đi được khoảng một dặm thì trại quân thứ hai tiến đến với đủ loại vũ khí. Chúng cũng đối xử với Ê-sau và những người của ông như trại quân thứ nhất đã đối xử với họ.
35 Khi họ đã rời khỏi đó để tiếp tục đi, thì kìa, đoàn quân thứ ba tiến đến gần ông, và tất cả đều kinh hãi, Ê-sau ngã ngựa, cả trại quân kêu lên và nói: "Chúng ta là tôi tớ của Gia-cốp, là tôi tớ của Đức Chúa Trời, vậy ai có thể chống lại chúng ta?"
36 Ê-sau lại đáp lại họ rằng: "Này, Gia-cốp, chúa tôi và chúa các ông, là anh em tôi; đã hai mươi năm tôi không gặp mặt ông ấy, và hôm nay khi nghe tin ông ấy đến, tôi liền đi đón ông ấy; vậy mà các ông lại đối xử với tôi như thế?"
37 Họ đáp lại ông và nói rằng: "Thề trước mặt Đức Chúa Trời hằng sống, nếu Gia-cốp không phải là anh em của ông như ông đã nói, thì chúng tôi đã không để lại một người nào sót lại từ ông và những người của ông. Nhưng vì Gia-cốp, người mà ông nói đến, là anh em của ông, nên chúng tôi sẽ không can thiệp vào ông hay những người của ông."
38 Và trại lính thứ ba cũng đã đi qua chỗ họ, và ông vẫn tiếp tục dẫn quân mình đi về phía Gia-cốp, thì trại lính thứ tư đến gần ông, và họ cũng đối xử với ông và quân ông như những người trước đã đối xử với ông.
39 Khi Ê-sau thấy điều ác mà bốn thiên sứ đã làm cho mình và những người của mình, thì ông rất sợ anh trai mình là Gia-cốp, và ông đi gặp anh ấy trong hòa bình.
40 Ê-sau giấu kín lòng thù hận của mình đối với Gia-cốp, vì hắn sợ mất mạng vì anh trai mình là Gia-cốp, và vì hắn tưởng rằng bốn trại quân mà hắn đã tiến đến là của các tôi tớ Gia-cốp.
41 Gia-cốp ở lại trại đêm đó, và ông quyết định cùng các đầy tớ mình sẽ tặng cho Ê-sau một món quà từ tất cả những gì ông có và từ tất cả tài sản của ông; sáng hôm sau, Gia-cốp và các người của ông dậy, và họ chọn trong số gia súc một món quà để tặng cho Ê-sau.
42 Và đây là số lễ vật mà Gia-cốp đã chọn từ bầy chiên của mình để dâng cho anh trai mình là Ê-sau: ông chọn hai trăm bốn mươi con từ bầy chiên, và chọn ba mươi con lạc đà và ba mươi con bò từ bầy gia súc.
43 Ông chia chúng thành mười đoàn, mỗi loại để riêng, rồi giao cho mười người đầy tớ của mình, mỗi đoàn đi một mình.
44 Ông truyền lệnh cho họ và nói rằng: "Hãy giữ khoảng cách với nhau, và để khoảng trống giữa các đoàn gia súc. Khi Ê-sau và những người cùng đi với ông gặp các ngươi và hỏi các ngươi rằng: Các ngươi là ai, các ngươi đi đâu, và tất cả những điều này thuộc về ai, thì các ngươi hãy trả lời họ rằng: Chúng tôi là tôi tớ của Gia-cốp, và chúng tôi đến gặp Ê-sau trong hòa bình, và kìa, Gia-cốp đang đến phía sau chúng tôi."
45 Và những gì đang ở trước mặt chúng ta là món quà mà Gia-cốp gửi cho anh trai mình là Ê-sau.
46 Nếu họ hỏi các ngươi rằng: "Tại sao người ấy lại nán lại phía sau các ngươi, không đến gặp anh trai mình và nhìn mặt anh ấy?", thì các ngươi hãy trả lời rằng: "Chắc chắn người ấy đến phía sau chúng ta với niềm vui để gặp anh trai mình, vì người ấy nói rằng: Ta sẽ dùng lễ vật dâng cho

anh ấy để làm hài lòng anh ấy, rồi sau đó ta sẽ gặp mặt anh ấy, biết đâu anh ấy sẽ nhận lễ vật của ta."
47 Vậy toàn bộ của cải được giao cho các đầy tớ của ông, và được mang đi trước ông trong ngày đó. Đêm ấy, ông đóng trại bên bờ suối Gia-búc, rồi thức dậy giữa đêm, đem vợ, các nữ tỳ và tất cả những người thuộc về mình, đưa họ vượt qua chỗ cạn Gia-búc.
48 Khi Gia-cốp mang hết mọi thứ thuộc về mình qua suối, thì chỉ còn lại một mình. Có một người gặp ông, và người ấy vật lộn với ông suốt đêm cho đến rạng sáng. Vì vật lộn với người ấy, đùi của Gia-cốp bị trật khớp.
49 Đến rạng sáng, người kia bỏ Gia-cốp lại đó, chúc phúc cho ông rồi đi. Gia-cốp băng qua suối lúc rạng sáng, và dừng lại, bước chân khập khiễng.
50 Khi ông đã vượt qua con suối, mặt trời mọc lên và ông đến nơi có gia súc và con cái mình.
51 Họ tiếp tục đi cho đến giữa trưa, và trong khi họ đang đi thì dòng sông cứ thế đi qua trước mặt họ.
52 Gia-cốp ngước mắt nhìn lên, và kìa, Ê-sau đang ở đằng xa, đi cùng với nhiều người, khoảng bốn trăm người. Gia-cốp rất sợ anh trai mình.
53 Gia-cốp vội vàng chia con cái mình cho các vợ và các tôi tớ, còn Đa-na thì ông bỏ vào một cái rương, rồi giao cho các đầy tớ mình.
54 Ông đi ngang qua trước mặt con cái và vợ mình để gặp anh trai, và ông quỳ xuống, phải, ông quỳ xuống bảy lần cho đến khi đến gần anh trai mình, và Đức Chúa Trời khiến Gia-cốp được ơn phước và được các người của ông thương xót, vì Đức Chúa Trời đã nghe lời cầu nguyện của Gia-cốp.
55 Và nỗi sợ hãi và kinh hãi của Gia-cốp đã đổ lên anh trai ông là Ê-sau, vì Ê-sau rất sợ Gia-cốp vì những điều các thiên sứ của Đức Chúa Trời đã làm cho Ê-sau, và cơn giận của Ê-sau đối với Gia-cốp đã biến thành lòng tốt.
56 Khi Ê-sau thấy Gia-cốp chạy về phía mình, thì Ê-sau cũng chạy về phía Gia-cốp, ôm chầm lấy Gia-cốp, rồi cả hai cùng hôn nhau và khóc.
57 Đức Chúa Trời đã gieo lòng kính sợ và nhân từ đối với Gia-cốp vào lòng những người đi cùng Ê-sau, và họ cũng hôn Gia-cốp và ôm lấy ông.
58 Ê-li-pha-xơ, con trai của Ê-sau, cùng bốn anh em của mình, cũng là con trai của Ê-sau, đã khóc cùng Gia-cốp, và họ hôn ông và ôm ông, vì nỗi sợ hãi về Gia-cốp đã bao trùm lấy tất cả bọn họ.
59 Ê-sau ngước mắt lên và thấy những người phụ nữ cùng con cái của họ, con cháu của Gia-cốp, đang đi sau Gia-cốp và cúi chào Ê-sau trên đường.
60 Ê-sau hỏi Gia-cốp rằng: "Hỡi anh em, những người này là ai vậy? Họ là con cái hay tôi tớ của anh?" Gia-cốp đáp lại Ê-sau rằng: "Họ là con cái tôi, do Đức Chúa Trời ban cho tôi tớ anh một cách ân cần."
61 Trong khi Gia-cốp đang nói chuyện với Ê-sau và những người của ông, Ê-sau nhìn thấy toàn bộ trại quân, và ông nói với Gia-cốp: "Ngươi từ đâu mà có được toàn bộ trại quân mà ta gặp đêm qua?" Gia-cốp đáp: "Được ơn trước mặt chủ tôi, đó là điều Đức Chúa Trời đã ban cho tôi tớ ngài."
62 Lễ vật được mang đến trước mặt Ê-sau, và Gia-cốp nài nỉ Ê-sau rằng: "Xin anh nhận lễ vật mà tôi đã mang đến cho chủ tôi." Ê-sau đáp: "Tại sao tôi lại làm thế? Hãy giữ lấy phần của anh cho riêng mình."
63 Và Gia-cốp nói: Tôi có bổn phận phải trao tất cả những điều này, vì tôi đã thấy mặt ông và thấy ông vẫn còn sống bình an.
64 Ê-sau từ chối nhận lễ vật, và Gia-cốp nói với ông rằng: "Thưa ngài, nếu bây giờ tôi đã được ngài chiếu cố, thì xin ngài hãy nhận lễ vật này, vì nhờ đó tôi đã được thấy dung nhan ngài như thấy dung nhan thần thánh, bởi vì ngài đã hài lòng với tôi."
65 Ê-sau nhận lễ vật, và Gia-cốp cũng dâng cho Ê-sau bạc, vàng và nhựa thơm, vì Ê-sau nài nỉ quá nên Ê-sau đã nhận.
66 Ê-sau chia gia súc trong trại, và cho một nửa cho những người đã đi cùng ông, vì họ đến làm thuê, còn nửa kia thì giao cho con cái ông.
67 Ông giao bạc, vàng và nhựa thơm cho Eliphaz, con trai cả của mình, và Esau nói với Gia-cốp rằng: "Chúng ta hãy ở lại với anh, và chúng ta sẽ đi chậm rãi cùng anh cho đến khi anh đến chỗ tôi, để chúng ta cùng ở đó với nhau."
68 Gia-cốp đáp lại anh trai mình rằng: "Em sẽ làm theo lời chủ nhân dặn, nhưng chủ nhân biết rằng các con còn nhỏ, và bầy chiên, bầy bò cùng đàn con của chúng ở với em đi rất chậm, vì nếu chúng đi nhanh thì sẽ chết hết, vì anh biết gánh nặng và sự mệt mỏi của chúng."
69 Vậy xin ngài hãy đi trước tôi tớ ngài, còn tôi sẽ đi chậm rãi vì lợi ích của con cái và bầy chiên, cho đến khi tôi đến nơi của ngài ở Seir.
70 Ê-sau nói với Gia-cốp: "Ta sẽ cử một số người trong số những người đang ở với ta đến giúp đỡ ngươi trên đường đi, và gánh vác sự mệt mỏi và gánh nặng cho ngươi." Gia-cốp thưa: "Thưa ngài, điều đó có cần thiết không, nếu tôi được ngài chiếu cố?"
71 Này, ta sẽ đến cùng ngươi tại Seir như ngươi đã nói; hãy đi cùng dân ngươi, vì ta sẽ theo ngươi.
72 Gia-cốp nói điều này với Ê-sau để đuổi Ê-sau và những người của ông đi khỏi mình, hầu cho sau này Gia-cốp có thể về nhà cha mình ở xứ Ca-na-an.
73 Ê-sau nghe theo lời Gia-cốp, và Ê-sau trở về cùng bốn trăm người đang đi cùng ông trên đường đến Se-ir, còn Gia-cốp và tất cả những người thuộc về ông đi đến tận cùng xứ Ca-na-an trong ngày hôm đó, và ông ở lại đó một thời gian.

CHƯƠNG 33

1 Một thời gian sau, Gia-cốp rời khỏi biên giới xứ, đến xứ Sa-lem, tức là thành Si-chem, thuộc xứ Ca-na-an, và nghỉ chân trước thành.
2 Và ông mua một phần ruộng ở đó từ con cháu của Hamor, dân làng, với giá năm shekel.
3 Tại đó, Gia-cốp xây một nhà, dựng lều ở đó và làm các gian cho gia súc của mình; vì vậy ông đặt tên cho nơi đó là Succoth.
4 Và Gia-cốp ở lại Succoth một năm sáu tháng.
5 Bấy giờ, một số phụ nữ trong dân thành đi đến thành Sichem để nhảy múa và vui mừng cùng các con gái của dân thành. Khi họ đi khỏi, thì Ra-chên và Lê-a, vợ của Gia-cốp, cùng gia đình mình cũng đi đến xem sự vui mừng của các con gái dân thành.
6 Và Đinah, con gái của Gia-cốp, cũng đi cùng họ và gặp các thiếu nữ trong thành. Họ ở lại đó trước mặt các thiếu nữ này, trong khi toàn thể dân thành đứng xung quanh để

chứng kiến niềm vui của họ, và tất cả những người có địa vị cao trong thành đều có mặt ở đó.
7 Shechem, con trai của Hamor, quan trấn thủ xứ đó, cũng đứng đó để xem họ.
8 Si-chem thấy Đi-na, con gái của Gia-cốp, đang ngồi với mẹ mình trước mặt các thiếu nữ trong thành, và cô gái ấy làm ông rất hài lòng. Tại đó, ông hỏi bạn bè và dân chúng của mình rằng: "Cô gái đang ngồi giữa những người phụ nữ này, mà ta không biết trong thành này, là con gái của ai vậy?"
9 Họ nói với ông rằng: "Quả thật đây là con gái của Gia-cốp, con trai của I-sác người Hê-bơ-rơ, người đã ở thành này một thời gian. Khi nghe tin các thiếu nữ trong xứ đang đi dự tiệc ăn mừng, nàng đã cùng mẹ và các tôi tớ đến ngồi giữa họ như ông thấy đấy."
10 Si-chem nhìn thấy Đi-na, con gái của Gia-cốp, và khi nhìn thấy nàng, lòng ông hướng về Đi-na.
11 Ông sai người đi bắt nàng bằng vũ lực, và Đi-na đến nhà Si-chem, ông ta cưỡng đoạt lấy nàng, ngủ với nàng và làm nhục nàng, nhưng ông ta yêu thương nàng hết mực và đưa nàng về nhà mình.
12 Họ đến thuật lại sự việc cho Gia-cốp nghe, và khi Gia-cốp nghe rằng Si-chem đã làm ô uế con gái mình là Đi-na, Gia-cốp sai mười hai người đầy tớ đi đến nhà Si-chem để mời Đi-na về.
13 Khi họ đến, Si-chem cùng người của mình ra đón họ và đuổi họ ra khỏi nhà. Ông không cho phép họ đến gần Đi-na, nhưng Si-chem ngồi với Đi-na, hôn hít và ôm ấp nàng trước mặt họ.
14 Các đầy tớ của Gia-cốp trở về thuật lại rằng: Khi chúng tôi đến, ông ta và người của ông ta đã đuổi chúng tôi đi, và Si-chem đã đối xử với Đi-na như vậy trước mắt chúng tôi.
15 Gia-cốp biết rằng Si-chem đã làm ô uế con gái mình, nhưng ông không nói gì, các con trai ông đang chăn bò ngoài đồng, và Gia-cốp im lặng cho đến khi họ trở về.
16 Trước khi các con trai ông trở về nhà, Gia-cốp sai hai người hầu gái đến chăm sóc Đi-na tại nhà Si-chem và ở lại với nàng. Si-chem liền sai ba người bạn của mình đến gặp cha mình là Ha-mô, con trai của Chi-đê-em, cháu của Pê-rê-đê, mà rằng: "Hãy gả cô gái này cho tôi làm vợ."
17 Hamor, con trai của Chiddekem người Hivite, đến nhà Shechem, con trai ông, và ngồi trước mặt Shechem. Hamor nói với con trai mình rằng: "Shechem, trong số các con gái của dân ngươi, chẳng lẽ không có người nào mà ngươi muốn lấy một người phụ nữ Hê-bơ-rơ không phải là người dân ngươi sao?"
18 Si-chem nói với ông: "Ngươi phải cưới nàng cho ta, vì nàng rất xinh đẹp trong mắt ta." Ham-mô làm theo lời con trai mình, vì ông rất yêu quý Ham-mô.
19 Hamor đi ra gặp Gia-cốp để bàn bạc về việc này; khi ông vừa đi khỏi nhà con trai mình là Si-chem, thì trước khi đến gặp Gia-cốp để nói chuyện, các con trai của Gia-cốp đã từ ngoài đồng về, ngay khi nghe tin Si-chem, con trai của Hamor, đã làm.
20 Các người đàn ông rất đau buồn về người em gái của mình, và tất cả đều trở về nhà với lòng đầy giận dữ, trước khi đến giờ tập hợp gia súc.
21 Họ đến ngồi trước mặt cha mình và nói với ông trong lòng đầy giận dữ rằng: “Quả thật, người này và cả nhà người ấy đáng phải chết, vì Đức Giê-hô-va, Đức Chúa Trời của cả trái đất, đã truyền dạy cho Nô-ê và con cháu ông rằng loài người chớ cướp bóc, chớ phạm tội ngoại tình; kìa, Si-chem đã cướp phá và phạm tội tà dâm với chị em chúng ta, mà chẳng một ai trong thành dám nói với hắn một lời nào.”
22 Chắc chắn ngươi biết và hiểu rằng hình phạt tử hình dành cho Si-chem, cha của người và toàn thành vì điều người đã làm.
23 Trong khi họ đang bàn bạc với cha về việc này, thì Hamor, cha của Sichem, đến nói với Gia-cốp những lời con trai mình nói về Đi-na, và ông ngồi trước mặt Gia-cốp và các con trai ông.
24 Hamor nói với họ rằng: "Con trai tôi là Sichem rất nhớ con gái các ông; tôi xin các ông hãy gả con gái các ông cho nó làm vợ và kết hôn với chúng tôi; hãy giao con gái các ông cho chúng tôi, và chúng tôi sẽ giao con gái chúng tôi cho các ông, và các ông sẽ sống với chúng tôi trên đất của chúng tôi, và chúng ta sẽ trở thành một dân tộc trên đất đó."
25 Vì đất của chúng ta rất rộng lớn, vậy hãy ở lại, buôn bán và làm giàu ở đó, và làm những gì các ngươi muốn, sẽ không ai ngăn cản các ngươi bằng lời nói nào cả.
26 Hamor thôi nói với Gia-cốp và các con trai ông, và kìa, Si-chem, con trai ông, đã đến theo ông và ngồi trước mặt họ.
27 Si-chem nói với Gia-cốp và các con trai ông rằng: "Tôi xin được ơn trước mặt các ông mà gả con gái cho tôi, và tôi sẽ làm bất cứ điều gì các ông bảo tôi làm cho nàng."
28 Hãy xin ta của hồi môn và quà tặng dồi dào, ta sẽ ban cho; bất cứ điều gì các ngươi bảo ta làm, ta đều sẽ thực hiện; và kẻ nào chống lại mệnh lệnh của các ngươi, kẻ đó sẽ phải chết; chỉ cần gả cô gái ấy cho ta làm vợ.
29 Si-mê-ôn và Lê-vi trả lời Ha-mô và Si-chem con trai ông bằng lời lẽ dối trá, rằng: Tất cả những điều các ông đã nói với chúng tôi, chúng tôi sẽ làm cho các ông.
30 Này, em gái chúng tôi đang ở trong nhà ông, nhưng xin hãy tránh xa em ấy cho đến khi chúng tôi gửi thư cho cha chúng tôi là I-sác về việc này, vì chúng tôi không thể làm gì nếu không có sự đồng ý của ông ấy.
31 Vì Ngài biết rõ đường lối của tổ phụ Áp-ra-ham chúng ta, và bất cứ điều gì Ngài phán dạy chúng ta, chúng ta sẽ thuật lại cho các ngươi; chúng ta sẽ không giấu giếm điều gì với các ngươi.
32 Si-mê-ôn và Lê-vi nói chuyện này với Si-chem và cha của ông để tìm cớ và xin lời khuyên về việc phải làm gì đối với Si-chem và thành của ông trong vấn đề này.
33 Khi Si-mê-chem và cha ông nghe lời Si-mê-ôn và Lê-vi, họ thấy điều đó là tốt, và Si-mê-chem và cha ông ra về nhà.
34 Khi họ đã đi rồi, các con trai của Gia-cốp nói với cha mình rằng: “Này, chúng con biết rằng những kẻ gian ác ấy và thành phố của chúng đáng phải chết, vì chúng đã vi phạm điều Đức Chúa Trời đã truyền cho Nô-ê, con cháu ông và dòng dõi ông sau này.”
35 Và cũng vì Si-chem đã làm điều này với chị Di-na của chúng ta, làm ô uế nàng, nên sự đê tiện như vậy sẽ không bao giờ được phép xảy ra giữa chúng ta.
36 Vậy nên, hãy biết và xem xét điều các ngươi sẽ làm, hãy tìm mưu kế và cớ để làm điều gì đối với chúng, nhằm giết hết dân cư thành này.
37 Si-mê-ôn nói với họ: "Đây là lời khuyên thích hợp cho các ông: hãy bảo họ cắt bì cho mọi người nam trong số họ

như chúng ta đã cắt bì; và nếu họ không muốn làm vậy, chúng ta sẽ đưa con gái mình đi khỏi họ."
38 Và nếu chúng đồng ý làm điều đó và sẽ làm, thì khi chúng đau đớn quằn quại, chúng ta sẽ dùng gươm tấn công chúng, như thể chúng ta đang tấn công một người hiền lành và ôn hòa, và chúng ta sẽ giết chết mọi người đàn ông trong số chúng.
39 Lời khuyên của Si-mê-ôn làm họ hài lòng, và Si-mê-ôn cùng Lê-vi quyết định làm theo như lời đề nghị đó.
40 Sáng hôm sau, Sichem và Hamor, cha của ông, lại đến gặp Gia-cốp và các con trai ông để nói chuyện về Đi-na và nghe xem các con trai của Gia-cốp sẽ trả lời thế nào về lời nói của họ.
41 Các con trai của Gia-cốp nói dối với họ rằng: Chúng tôi đã thuật lại cho cha chúng tôi là I-sác mọi lời các ông nói, và lời các ông nói làm cha chúng tôi hài lòng.
42 Nhưng ông nói với chúng tôi rằng: "Áp-ra-ham, cha ông, đã truyền lệnh cho ông từ Đức Chúa Trời, Chúa của cả trái đất, rằng bất cứ người đàn ông nào không thuộc dòng dõi ông mà muốn lấy một trong những con gái của ông, thì phải làm phép cắt bì cho mọi người nam thuộc về mình, như chúng ta đã làm phép cắt bì, rồi chúng ta mới được gả con gái mình cho người đó làm vợ."
43 Giờ đây, chúng tôi đã cho anh biết tất cả những đường lối mà cha chúng tôi đã dạy chúng tôi, vì chúng tôi không thể làm điều mà anh đã nói với chúng tôi, là gả con gái chúng tôi cho người đàn ông không chịu phép cắt bì, vì đó là điều ô nhục cho chúng tôi.
44 Nhưng chúng tôi đồng ý với các ông, gả con gái chúng tôi cho các ông, và chúng tôi cũng sẽ nhận các con gái của các ông làm con nuôi, và sẽ sống giữa các ông và trở thành một dân tộc như các ông đã nói, nếu các ông nghe lời chúng tôi và đồng ý làm như chúng tôi, cắt bì cho mọi người nam thuộc về các ông, như chúng tôi đã cắt bì.
45 Nếu các ngươi không nghe lời chúng ta, không chịu cắt bì cho mọi người nam như chúng ta đã cắt bì, như chúng ta đã truyền dạy, thì chúng ta sẽ đến nhà các ngươi, đem con gái chúng ta đi khỏi đây.
46 Shechem và cha của ông là Hamor nghe những lời của các con trai của Jacob, và điều đó làm họ rất vui mừng, nên Shechem và cha của ông là Hamor vội vàng làm theo nguyện vọng của các con trai của Jacob, vì Shechem rất yêu mến Dinah, và lòng ông đã gắn bó với nàng.
47 Si-chem và cha ông là Ha-mô vội vã đến cổng thành, triệu tập tất cả dân thành lại và thuật lại lời của con cái Gia-cốp cho họ nghe, rằng:
48 Chúng tôi đến gặp những người này, là con cháu của Gia-cốp, và chúng tôi nói với họ về con gái của họ, và những người này đồng ý làm theo ý muốn của chúng tôi, và này, đất của chúng tôi rất rộng lớn cho họ, và họ sẽ ở trong đó, buôn bán trong đó, và chúng ta sẽ trở thành một dân tộc; chúng tôi sẽ lấy con gái của họ, và chúng tôi sẽ gả con gái của chúng tôi cho họ làm vợ.
49 Nhưng chỉ với điều kiện này, những người ấy mới đồng ý làm việc đó: mọi người nam trong chúng ta đều phải chịu phép cắt bì như họ đã chịu, như Đức Chúa Trời của họ đã truyền dạy; và khi chúng ta đã làm theo lời chỉ dẫn của họ mà chịu phép cắt bì, thì họ sẽ sống giữa chúng ta, cùng với gia súc và tài sản của họ, và chúng ta sẽ trở nên một dân tộc với họ.
50 Khi tất cả đàn ông trong thành nghe lời của Si-chem và cha ông là Ham-or, thì tất cả đàn ông trong thành đều đồng ý với đề nghị này và vâng phục để chịu phép cắt bì, vì Si-chem và cha ông là Ham-or được họ kính trọng, vì họ là các quan lại của xứ.
51 Ngày hôm sau, Si-chem và Ha-mô, cha của ông, dậy sớm vào buổi sáng, tập hợp tất cả đàn ông trong thành vào giữa thành, và mời các con trai của Gia-cốp đến. Gia-cốp đã cắt bì cho mọi người nam thuộc về họ trong ngày đó và ngày hôm sau.
52 Họ cắt bì cho Si-chem và Ha-mô, cha của ông, cùng năm anh em của Si-chem; rồi mọi người đứng dậy và trở về nhà, vì việc này là do Chúa phán xét thành Si-chem, và lời khuyên của Si-mê-ôn trong việc này cũng đến từ Chúa, để Chúa giao thành Si-chem vào tay hai con trai của Gia-cốp.

CHƯƠNG 34

1. Tổng số nam giới đã chịu phép cắt bì là sáu trăm bốn mươi lăm người đàn ông và hai trăm bốn mươi sáu trẻ em.
2 Nhưng Chiddekem, con trai của Pered, cha của Hamor, và sáu anh em của ông, không chịu nghe lời Shechem và cha của ông là Hamor, và họ không chịu cắt bì, vì đề nghị của các con trai của Jacob thật ghê tởm đối với họ, và họ rất tức giận vì dân thành không nghe theo lời họ.
3 Đến chiều ngày thứ hai, họ tìm thấy tám trẻ nhỏ chưa được cắt bì, vì mẹ chúng đã giấu chúng khỏi Sichem và cha của ông là Hamor, cũng như khỏi những người đàn ông trong thành.
4 Sichem và cha của ông là Hamor sai người đến dẫn họ đến trước mặt để làm phép cắt bì, thì Chiddekem và sáu anh em của ông xông vào với gươm giáo, tìm cách giết họ.
5 Vì chuyện này, họ cũng tìm cách giết Sichem và cha của ông là Hamor, và cũng tìm cách giết Dinah cùng với họ.
6 Họ nói với họ: "Các ngươi làm việc gì vậy? Trong số các con gái của anh em các ngươi, người Ca-na-an, chẳng lẽ các ngươi không muốn lấy con gái của người Hê-bơ-rơ, những người mà các ngươi chưa từng biết đến, và dám làm điều mà tổ phụ các ngươi chưa từng truyền dạy sao?"
7 Các ngươi có tưởng rằng mình sẽ thành công nhờ việc làm này không? Và các ngươi sẽ trả lời thế nào về việc này với anh em người Ca-na-an, những người sẽ đến hỏi các ngươi vào ngày mai?
8 Và nếu việc làm của các ngươi không được xem là công chính và tốt lành trước mặt họ, thì các ngươi sẽ làm gì để cứu lấy mạng sống của mình, và ta sẽ làm gì để cứu lấy mạng sống của chúng ta, khi các ngươi đã không nghe theo lời chúng ta?
9 Và nếu dân cư trong xứ và tất cả anh em các ngươi, con cháu của Ham, nghe về hành động của các ngươi mà nói rằng:
10 Vì cớ một người phụ nữ Hê-bơ-rơ mà Si-chem và Ha-mô, cha của ông, cùng toàn dân thành họ đã làm điều mà họ chưa từng biết đến và tổ tiên họ chưa từng truyền dạy cho họ. Vậy thì các ngươi sẽ chạy trốn đến đâu, hay giấu giếm sự xấu hổ của mình ở đâu, suốt đời trước mặt anh em các ngươi, là dân cư xứ Ca-na-an?
11 Vậy nên, chúng tôi không thể làm trái ý các ông, cũng không thể mang ách nặng nề này, điều mà tổ tiên chúng tôi không hề truyền cho chúng tôi.

12 Này, ngày mai chúng ta sẽ đi và tập hợp tất cả anh em chúng ta, những anh em người Ca-na-ani đang sống trong xứ ấy, và chúng ta sẽ đến đánh các ngươi và tất cả những ai tin cậy các ngươi, đến nỗi không còn một ai sót lại từ phía các ngươi hay phía họ.
13 Khi Hamor, con trai ông là Shechem và toàn dân thành phố nghe những lời của Chiddekem và các anh em của ông, họ vô cùng sợ hãi cho tính mạng của mình và hối hận về những việc mình đã làm.
14 Sichem và cha của ông là Hamor đáp lại cha mình là Chiddekem và các anh em của ông, và họ nói với họ rằng: Tất cả những lời các ông nói với chúng tôi đều đúng.
15 Chớ nói, cũng chớ tưởng trong lòng rằng vì yêu thương người Hê-bơ-rơ mà chúng ta làm điều này, điều mà tổ tiên chúng ta không truyền dạy cho chúng ta.
16 Nhưng vì chúng tôi thấy rằng họ không có ý định và mong muốn chấp thuận yêu cầu của chúng tôi về việc chúng tôi lấy con gái họ, trừ khi với điều kiện này, nên chúng tôi đã nghe theo lời họ và làm điều mà các ngươi đã thấy, để đạt được điều chúng tôi mong muốn từ họ.
17 Khi chúng tôi đã nhận được điều mình mong muốn từ họ, chúng tôi sẽ trở lại và làm cho họ điều mà các ông đã bảo chúng tôi làm.
18 Vậy chúng tôi nài xin anh em hãy chờ đợi cho đến khi thân thể chúng tôi được chữa lành và chúng tôi lại mạnh mẽ trở lại, rồi chúng tôi sẽ cùng nhau đi đánh chúng và làm cho chúng điều mà anh em và chúng tôi đang nghĩ đến.
19 Và Đinah, con gái của Gia-cốp, nghe tất cả những lời Chiddekem và các anh em của ông đã nói, và những lời Hamor, con trai ông là Shechem và dân thành của họ đã đáp lại họ.
20 Nàng vội vàng sai một trong những người hầu gái mà cha nàng đã sai đến chăm sóc nàng tại nhà Sichem, đến gặp cha nàng là Gia-cốp và các anh em nàng, mà rằng:
21 Chiddekem và các anh em của ông đã khuyên bảo về các ngươi như vậy, và Hamor, Shechem và dân thành đã trả lời họ như vậy.
22 Khi Gia-cốp nghe những lời ấy, ông nổi giận, phẫn nộ và căm hận họ.
23 Si-mê-ôn và Lê-vi thề rằng: “Nhân danh Đức Giê-hô-va hằng sống, Đức Chúa Trời của cả trái đất, đến giờ này ngày mai, trong thành sẽ không còn một người nào sống sót.”
24 Có hai mươi thanh niên chưa chịu phép cắt bì đã trốn đi, và những thanh niên này đã đánh nhau với Si-mê-ôn và Lê-vi. Si-mê-ôn và Lê-vi đã giết mười tám người trong số họ, và hai người đã trốn thoát đến một số mỏ vôi trong thành. Si-mê-ôn và Lê-vi đã tìm kiếm họ nhưng không tìm thấy.
25 Si-mê-ôn và Lê-vi tiếp tục đi khắp thành, và họ giết hết dân thành bằng gươm, không để lại một ai sống sót.
26 Và giữa thành phố xảy ra một sự hỗn loạn lớn, tiếng kêu than của dân thành vang đến tận trời, tất cả phụ nữ và trẻ em đều kêu la lớn tiếng.
27 Si-mê-ôn và Lê-vi đã giết hết dân thành; không còn một người đàn ông nào sống sót trong cả thành.
28 Họ giết Hamor và Shechem con trai ông bằng gươm, rồi bắt Dinah từ nhà Shechem đi khỏi đó.
29 Các con trai của Gia-cốp đi trở về, gặp những người bị giết và cướp hết tài sản của họ trong thành và ngoài đồng.
30 Trong khi họ đang lấy chiến lợi phẩm, ba trăm người đứng dậy ném bụi đất và ném đá vào họ. Si-mê-ôn quay lại và giết chết tất cả bọn họ bằng lưỡi gươm. Si-mê-ôn quay lại trước mặt Lê-vi và tiến vào thành.
31 Họ đem chiên, bò, gia súc của mình, cùng những người phụ nữ và trẻ em còn lại đi, rồi dẫn tất cả họ đi, mở một cổng và ra ngoài, hăng hái trở về với cha mình là Gia-cốp.
32 Khi Gia-cốp thấy tất cả những gì họ đã làm cho thành, và thấy của cải họ đã lấy đi, Gia-cốp rất tức giận, và Gia-cốp nói với họ: “Các ngươi đã làm gì ta thế này? Này, ta đã được yên ổn giữa những người Ca-na-ani ở xứ đó, và không ai trong số họ quấy rầy ta cả.”
33 Giờ đây, các ngươi đã làm cho ta trở nên đáng ghét đối với dân cư trong xứ, giữa người Ca-na-an và người Pê-rít, và ta chỉ là một nhóm nhỏ, nên tất cả bọn họ sẽ tụ tập lại và giết ta khi nghe về việc các ngươi làm với anh em họ, và ta cùng gia đình ta sẽ bị tiêu diệt.
34 Si-mê-ôn, Lê-vi và tất cả anh em của họ cùng thưa với cha mình là Gia-cốp rằng: “Này, chúng con sống ở xứ này, sao Si-chem lại đối xử với em gái chúng con như vậy? Sao cha lại im lặng trước những việc Si-chem đã làm? Sao hắn lại đối xử với em gái chúng con như gái điếm ngoài đường?”
35 Và số phụ nữ mà Si-mê-ôn và Lê-vi bắt làm tù binh ở thành Si-chem mà họ không giết là tám mươi lăm người chưa từng biết đến đàn ông.
36 Trong số họ có một thiếu nữ xinh đẹp, duyên dáng, tên là Bunah, và Simeon cưới nàng làm vợ. Số nam giới mà họ bắt làm tù binh mà không giết là bốn mươi bảy người, còn lại thì họ giết.
37 Tất cả những thanh niên và thiếu nữ mà Si-mê-ôn và Lê-vi bắt làm tù binh từ thành Si-chem đều làm tôi tớ cho các con trai của Gia-cốp và con cháu của họ sau này, cho đến ngày các con trai của Gia-cốp ra khỏi đất Ai Cập.
38 Khi Si-mê-ôn và Lê-vi ra khỏi thành, hai người thanh niên còn lại, những người đã trốn trong thành và không chết giữa dân thành, đứng dậy, đi vào thành và thấy thành hoang vắng không một bóng người, chỉ có phụ nữ khóc than. Hai người thanh niên ấy kêu lên và nói rằng: "Kìa, đây là sự ác mà con cháu Gia-cốp người Hê-bơ-rơ đã gây ra cho thành này, khi chúng đã phá hủy một trong các thành của người Ca-na-an ngày hôm nay, mà không sợ hãi mạng sống của mình trên khắp xứ Ca-na-an!"
39 Những người ấy rời thành và đi đến thành Tapnach, đến đó và thuật lại cho dân thành Tapnach mọi điều đã xảy ra với họ, và mọi điều mà con cháu Gia-cốp đã làm cho thành Si-chem.
40 Tin tức đến tai vua Jashub của xứ Tapnach, và ông sai người đến thành Shechem để xem xét những người thanh niên đó, vì vua không tin lời kể của họ, nói rằng: Làm sao hai người có thể tàn phá một thành lớn như Shechem?
41 Các sứ giả của Gia-súc trở về báo tin cho ông rằng: “Chúng tôi đến thành, và thấy thành đã bị phá hủy, không còn một người nào cả; chỉ còn những người phụ nữ khóc lóc; cũng chẳng còn bầy chiên hay gia súc nào, vì tất cả những gì trong thành đã bị con cái Gia-cốp mang đi mất rồi.”
42 Gia-sáp lấy làm lạ, nói rằng: Làm sao hai người có thể làm được việc này, phá hủy một thành lớn như vậy, mà không một người nào có thể chống lại họ?
43 Vì từ thời Nimrod đến nay, chưa từng có chuyện nào như thế; vua Jashub của Tapnach nói với dân mình rằng: Hãy can đảm lên, chúng ta sẽ đi đánh người Hê-bơ-rơ, và

sẽ đối xử với chúng như chúng đã đối xử với thành, và chúng ta sẽ báo thù cho dân thành.
44 Vua Jashub của Tapnach đã bàn bạc với các cố vấn của mình về vấn đề này, và các cố vấn nói với ông rằng: "Một mình ngươi sẽ không thắng nổi người Hê-bơ-rơ, vì họ chắc hẳn rất mạnh để làm công việc này cho toàn thành."
45 Nếu hai người trong số họ tàn phá cả thành mà không ai chống lại, thì chắc chắn nếu ngươi tiến đánh họ, tất cả bọn họ cũng sẽ nổi dậy chống lại chúng ta và tiêu diệt chúng ta như vậy.
46 Nhưng nếu ngươi sai người đến triệu tập tất cả các vua xung quanh chúng ta, thì chúng ta sẽ cùng đi với họ và đánh trận chống lại con cháu Gia-cốp; bấy giờ ngươi sẽ thắng trận chống lại họ.
47 Và Jashub nghe những lời của các cố vấn, và những lời đó làm hài lòng ông và dân ông, nên ông đã làm theo; Jashub, vua của Tapnach, sai người đến tất cả các vua của người Amorite vây quanh Shechem và Tapnach, nói rằng:
48 Hãy đi lên cùng ta và giúp ta, chúng ta sẽ đánh Gia-cốp người Hê-bơ-rơ và tất cả các con trai của ông, và tiêu diệt chúng khỏi mặt đất, vì ông đã làm như vậy với thành Si-chem, và các ngươi không biết điều đó sao?
49 Tất cả các vua của người Amorit đều nghe về điều ác mà con cái Gia-cốp đã làm cho thành Si-chem, và họ rất kinh ngạc về điều đó.
50 Bảy vua người Amorit tập hợp toàn bộ quân đội của họ, khoảng mười ngàn người cầm gươm rút ra, và họ đến để đánh nhau với các con trai của Gia-cốp; Gia-cốp nghe tin các vua người Amorit đã tập hợp lại để đánh nhau với các con trai mình, và Gia-cốp rất sợ hãi và đau khổ.
51 Gia-cốp kêu lên với Si-mê-ôn và Lê-vi rằng: “Các ngươi làm việc gì vậy? Tại sao các ngươi lại làm hại ta, đem cả dân Ca-na-an đến chống lại ta và gia đình ta? Ta và gia đình ta đang sống yên ổn, mà các ngươi lại làm thế, đem dân chúng trong xứ xúi giục chống lại ta.”
52 Giu-đa đáp lại cha mình rằng: “Các anh em Si-mê-ôn và Lê-vi đã giết hết dân thành Si-chem có phải là vô ích không? Chắc chắn là vì Si-chem đã làm nhục em gái chúng ta, và phạm tội trái với điều răn của Đức Chúa Trời dành cho Nô-ê và con cháu ông, vì Si-chem đã cướp em gái chúng ta đi bằng vũ lực và phạm tội ngoại tình với nàng.”
53 Si-chem đã làm tất cả những điều ác ấy, và không một người nào trong thành can thiệp để nói rằng: “Tại sao ngươi lại làm thế? Chắc chắn vì điều này mà anh em ta đã đi đánh thành, và Đức Chúa Trời đã phó thành vào tay họ, bởi vì dân thành đã vi phạm các điều răn của Đức Chúa Trời chúng ta. Vậy thì, tất cả những việc họ làm ấy có phải là vô ích không?”
54 Vậy tại sao ngươi lại sợ hãi hay lo lắng, tại sao ngươi lại bất mãn với các anh em ta, và tại sao ngươi lại nổi giận với họ?
55 Chắc chắn Đức Chúa Trời chúng ta, Đấng đã giao thành Si-chem và dân thành vào tay họ, Ngài cũng sẽ giao tất cả các vua Ca-na-ani đang kéo đến chống lại chúng ta vào tay chúng ta, và chúng ta sẽ đối xử với họ như anh em ta đã đối xử với Si-chem.
56 Giờ hãy bình tĩnh về những điều đó và gạt bỏ nỗi sợ hãi, nhưng hãy tin cậy Chúa, Đức Chúa Trời chúng ta, và cầu nguyện với Ngài để Ngài giúp đỡ và giải cứu chúng ta, và giao kẻ thù của chúng ta vào tay chúng ta.
57 Giu-đa gọi một người đầy tớ của cha mình đến và nói: "Hãy đi xem các vua đang kéo quân đến đánh chúng ta đóng quân ở đâu."
58 Người đầy tớ đi nhìn xa, rồi lên phía đối diện núi Sihon, thấy tất cả các trại của các vua đang đóng quân ở ngoài đồng. Người ấy trở về Giu-đa và nói rằng: "Kìa, các vua đang đóng quân ở ngoài đồng, dân chúng rất đông, đông như cát trên bờ biển."
59 Giu-đa nói với Si-mê-ôn, Lê-vi và tất cả anh em mình rằng: Hãy củng cố lòng mình và hãy dũng cảm lên, vì Đức Giê-hô-va, Đức Chúa Trời chúng ta, ở cùng chúng ta; đừng sợ chúng.
60 Mỗi người hãy đứng lên, trang bị vũ khí chiến tranh, cung tên và gươm giáo, và chúng ta sẽ đi đánh những kẻ không chịu cắt bì ấy; Đức Giê-hô-va là Đức Chúa Trời của chúng ta, Ngài sẽ cứu chúng ta.
61 Họ đứng dậy, mỗi người đều đeo vũ khí chiến đấu của mình, lớn nhỏ lẫn lộn, mười một người con trai của Gia-cốp, cùng tất cả các tôi tớ của Gia-cốp với họ.
62 Tất cả các tôi tớ của I-sác ở cùng I-sác tại Hê-bôn đều đến với họ, trang bị đầy đủ các loại khí tài chiến tranh, và các con trai của Gia-cốp cùng các tôi tớ của họ, tổng cộng một trăm mười hai người, đã đi đến gặp các vua này, và Gia-cốp cũng đi cùng họ.
63 Các con trai của Gia-cốp sai người đến gặp cha mình là I-sác, con trai của Áp-ra-ham, tại Hê-bôn, tức là Ki-rê-a-rba, mà rằng:
64 Chúng con nài xin Chúa, Đức Chúa Trời chúng con, cầu xin Ngài bảo vệ chúng con khỏi tay dân Ca-na-an đang kéo đến chống lại chúng con, và giao chúng vào tay chúng con.
65 Và I-sác, con trai của Áp-ra-ham, cầu nguyện cùng Đức Chúa Trời cho các con trai mình, và ông nói rằng: Lạy Chúa Trời, Ngài đã hứa với cha con rằng: Ta sẽ làm cho dòng dõi ngươi đông đúc như sao trên trời, và Ngài cũng đã hứa với con và giữ lời hứa của Ngài, khi các vua Ca-na-an đang tụ họp lại để gây chiến với con cái con vì chúng không phạm tội ác nào.
66 Vậy nên, lạy Chúa Trời, Đức Chúa Trời của cả trái đất, con cầu xin Chúa hãy ngăn cản mưu kế của các vua này, để chúng không thể chống lại các con trai con.
67 Hãy gieo vào lòng các vua và dân chúng sự khiếp sợ của các con trai ta nỗi kinh hoàng ấy, và hạ thấp sự kiêu ngạo của chúng, để chúng lìa bỏ các con trai ta.
68 Hãy dùng bàn tay mạnh mẽ và cánh tay giang rộng của ngươi để giải cứu các con trai ta và các tôi tớ của chúng khỏi tay bọn chúng, vì quyền năng và sức mạnh nằm trong tay ngươi để làm được tất cả điều đó.
69 Các con trai của Gia-cốp và các đầy tớ của họ cùng đi đến các vua ấy, và họ tin cậy Chúa, Đức Chúa Trời của họ. Trong khi đi, Gia-cốp, cha của họ, cũng cầu nguyện với Chúa và nói rằng: Lạy Chúa, Đức Chúa Trời quyền năng và cao cả, Đấng đã trị vì từ thuở xưa, từ đó cho đến nay và mãi mãi;
70 Ngài là Đấng khơi mào chiến tranh và cũng là Đấng chấm dứt chiến tranh, trong tay Ngài có quyền năng và sức mạnh để nâng cao và hạ thấp; nguyện xin lời cầu nguyện của con được Ngài chấp nhận, xin Ngài đoái thương con, để gieo vào lòng các vua và dân chúng sự khiếp sợ của các con trai con, làm cho chúng và doanh trại của chúng khiếp sợ, và nhờ lòng nhân từ lớn lao của Ngài, giải cứu tất cả

những ai tin cậy Ngài, vì chính Ngài là Đấng có thể quy phục dân chúng và chinh phục các quốc gia.

CHƯƠNG 35

1 Tất cả các vua người Amorit đều đến đứng ở ngoài đồng để bàn bạc với các cố vấn của mình về việc phải làm gì với các con trai của Gia-cốp, vì họ vẫn còn sợ hãi chúng, và nói rằng: "Kìa, hai người trong số chúng đã giết hết dân thành Si-chem."
2 Đức Chúa Trời nghe lời cầu nguyện của I-sác và Gia-cốp, và Ngài khiến lòng tất cả các cố vấn của các vua đều tràn ngập nỗi sợ hãi và kinh hoàng, đến nỗi họ đồng thanh kêu lên:
3 Hôm nay các ngươi thật ngốc nghếch, hay các ngươi không hiểu sao mà lại muốn đánh nhau với người Hê-bơ-rơ? Và tại sao các ngươi lại vui thích trong sự hủy diệt của chính mình ngày hôm nay?
4 Này, hai trong số chúng đến thành Sichem mà không hề sợ hãi hay kinh hãi, và chúng giết hết dân cư trong thành, đến nỗi không một ai dám chống lại chúng; vậy thì làm sao các ngươi có thể đánh lại chúng được?
5 Chắc chắn các ngươi biết rằng Đức Chúa Trời của họ rất yêu thương họ, và đã làm những việc lớn lao cho họ, những việc chưa từng có từ thời xưa đến nay; và trong số tất cả các thần của các dân tộc, không ai có thể làm được những việc lớn lao như Ngài.
6 Chắc chắn Ngài đã giải cứu tổ phụ của họ là Áp-ra-ham, người Hê-bơ-rơ, khỏi tay Nim-rốt và khỏi tay toàn dân ông, những kẻ đã nhiều lần tìm cách giết ông.
7 Ngài cũng giải cứu ông khỏi ngọn lửa mà vua Nimrod đã ném ông vào, và Đức Chúa Trời của ông đã giải cứu ông khỏi điều đó.
8 Còn ai có thể làm được điều tương tự? Chắc chắn đó là Áp-ra-ham, người đã giết năm vị vua của Ê-lam khi họ đụng đến cháu trai của ông, người đang sống ở Sô-đôm vào thời đó.
9 Rồi ông dẫn người đầy tớ trung thành trong nhà mình và một vài người của ông ta đi đuổi theo vua Ê-lam trong một đêm và giết chết chúng, trả lại cho cháu trai ông tất cả tài sản mà chúng đã lấy của ông.
10 Và chắc chắn các ngươi biết rằng Đức Chúa Trời của dân Hê-bơ-rơ rất hài lòng về họ, và họ cũng hài lòng về Ngài, vì họ biết rằng Ngài đã giải cứu họ khỏi mọi kẻ thù.
11 Và này, vì tình yêu thương đối với Đức Chúa Trời, Áp-ra-ham đã đem con trai duy nhất và quý báu của mình làm của lễ thiêu dâng lên Đức Chúa Trời; nếu không phải vì Đức Chúa Trời ngăn cản ông, thì ông đã làm điều đó vì tình yêu thương đối với Đức Chúa Trời.
12 Đức Chúa Trời thấy tất cả những việc làm của ông, và thề với ông, hứa sẽ giải cứu các con trai ông và toàn thể dòng dõi ông khỏi mọi tai họa sẽ giáng xuống họ, vì ông đã làm điều đó, và vì tình yêu thương đối với Đức Chúa Trời, ông đã dẹp bỏ lòng thương xót đối với con mình.
13 Và các ngươi há chẳng nghe điều Đức Chúa Trời của họ đã làm cho Pha-ra-ô, vua Ai Cập, và A-bi-mê-léc, vua xứ Gê-ra, bằng việc lấy vợ của Áp-ra-ham làm vợ, vì Áp-ra-ham đã nói về bà rằng: “Bà ấy là em gái tôi”, để khỏi bị họ giết vì cớ bà, và cũng chẳng có ý định lấy bà làm vợ sao? Và Đức Chúa Trời đã làm cho họ và dân họ mọi điều các ngươi đã nghe.
14 Và này, chính mắt chúng tôi thấy Ê-sau, anh em của Gia-cốp, đến gặp ông với bốn trăm người, với ý định giết ông, vì hắn nhớ rằng Ê-sau đã cướp mất lời chúc phúc của cha hắn.
15 Khi người ấy từ Syria đến, hắn ta đã đi đón người ấy để đánh đập người mẹ cùng các con; nhưng ai đã giải cứu người ấy khỏi tay hắn ta ngoài Đức Chúa Trời, Đấng mà người ấy tin cậy? Ngài đã giải cứu người ấy khỏi tay anh trai và khỏi tay kẻ thù, và chắc chắn Ngài sẽ lại bảo vệ họ.
16 Ai lại không biết rằng chính Đức Chúa Trời của họ đã ban cho họ sức mạnh để làm điều ác mà các ngươi đã nghe về thành Si-chem?
17 Vậy, nếu không nhờ Đức Chúa Trời mà họ tin cậy, liệu hai người có thể dùng sức riêng của mình để phá hủy một thành lớn như Si-chem chăng? Ngài đã phán và làm cho họ tất cả những điều này, để giết chết dân cư thành phố ngay tại thành phố của họ.
18 Vậy các ngươi có thể thắng được những kẻ đã cùng nhau kéo đến từ thành của các ngươi để chiến đấu với toàn bộ bọn chúng, cho dù có thêm một ngàn người nữa đến giúp các ngươi chăng?
19 Chắc chắn các ngươi biết và hiểu rằng các ngươi không đến để chiến đấu với họ, nhưng các ngươi đến để gây chiến với Đức Chúa Trời của họ, Đấng đã chọn họ; vì vậy, tất cả các ngươi đều đến ngày hôm nay để bị tiêu diệt.
20 Vậy nên, hãy tránh điều ác mà các ngươi đang cố gắng gây ra cho mình; tốt hơn hết là các ngươi đừng giao chiến với chúng, mặc dù chúng chỉ ít người, vì Đức Chúa Trời của chúng ở cùng chúng.
21 Khi các vua người Amorit nghe hết những lời của các cố vấn, lòng họ tràn ngập sự kinh hãi, họ sợ hãi con cháu Gia-cốp và không dám đánh họ.
22 Họ chăm chú lắng nghe lời khuyên của các cố vấn, và họ nghe hết mọi lời họ nói; lời khuyên của các cố vấn làm các vua rất hài lòng, và họ đã làm như vậy.
23 Các vua quay lưng lại và tránh xa con cái Gia-cốp, vì họ không dám đến gần để gây chiến với họ, bởi vì họ rất sợ hãi họ, và lòng họ tan chảy vì sợ hãi họ.
24 Vì điều này đến từ Đức Chúa Trời, bởi Ngài đã nghe lời cầu nguyện của các tôi tớ Ngài là I-sác và Gia-cốp, vì họ tin cậy Ngài; và tất cả các vua ấy đều trở về thành của mình trong ngày đó, cùng với quân đội của họ, và họ không giao chiến với con cháu Gia-cốp vào thời điểm đó.
25 Các con trai của Gia-cốp đóng quân ở đó suốt ngày cho đến chiều tối đối diện núi Si-hon, và thấy các vua ấy không đến đánh họ, nên các con trai của Gia-cốp trở về nhà.

CHƯƠNG 36

1 Bấy giờ, Đức Chúa Trời hiện ra cùng Gia-cốp và phán rằng: "Hãy đứng dậy, đi đến Bê-thên và ở lại đó, lập một bàn thờ cho Đức Chúa Trời, Đấng đã hiện ra cùng ngươi, là Đấng đã giải cứu ngươi và các con trai ngươi khỏi hoạn nạn."
2 Gia-cốp đứng dậy cùng các con trai và tất cả những người thuộc về ông, và họ đi đến Bê-thên theo lời Chúa phán.
3 Khi Gia-cốp lên Bê-thên, ông được chín mươi chín tuổi, và Gia-cốp cùng các con trai và tất cả những người đi theo ông đều ở lại Bê-thên thuộc Lu-xa. Tại đó, ông lập một bàn

thờ cho Đức Giê-hô-va, Đấng đã hiện ra với ông. Gia-cốp và các con trai ở lại Bê-thên sáu tháng.
4 Bấy giờ, Đê-bô-ra, con gái của U-xa-rít, người từng ở với Gia-cốp, qua đời; và Gia-cốp chôn cất bà dưới chân Bê-thên, dưới một cây sồi ở đó.
5 Và Rebecca, con gái của Bethuel, mẹ của Jacob, cũng qua đời vào thời đó tại Hebron, tức là Kireath-arba, và bà được chôn cất trong hang Machpelah mà Abraham đã mua từ con cháu của Heth.
6 Và Rebecca sống được một trăm ba mươi ba năm, rồi bà qua đời. Khi Gia-cốp nghe tin mẹ mình là Rebecca đã chết, ông khóc than thảm thiết cho mẹ và cho Đê-bô-ra, người vú nuôi của bà, dưới gốc cây sồi, và ông đặt tên cho nơi đó là A-lô-ba-chi.
7 Laban người Sy-ri chết trong những ngày ấy, vì Đức Chúa Trời đã đánh phạt ông vì ông đã vi phạm giao ước giữa ông và Gia-cốp.
8 Khi Gia-cốp được một trăm tuổi, Đức Chúa Trời hiện ra cùng ông, ban phước cho ông và đặt tên ông là Y-sơ-ra-ên; và Ra-chên, vợ của Gia-cốp, thụ thai trong những ngày ấy.
9 Bấy giờ, Gia-cốp và tất cả những người thuộc về ông từ Bê-thên đi về nhà cha mình, tại Hê-bôn.
10 Trong khi họ đang trên đường đi, và chỉ còn một đoạn ngắn nữa là đến Êphrath, Ra-chên sinh một con trai, nhưng bà sinh khó và qua đời.
11 Gia-cốp chôn bà trên đường đến Ép-ra-th, tức là Bê-lê-hem, và ông dựng một cột đá trên mộ bà, cột đá ấy vẫn còn đó đến ngày nay; Ra-chên sống được bốn mươi lăm ngày thì qua đời.
12 Gia-cốp đặt tên cho con trai mình, là Ra-chên, vì nó sinh ra ở vùng đất bên tay phải.
13 Sau khi Ra-chên qua đời, Gia-cốp dựng lều trong lều của Bi-la, người hầu gái của bà.
14 Vì chuyện đó, Rê-bên ghen tị với mẹ mình là Lê-a, và anh ta nổi giận, liền đứng dậy trong cơn giận dữ đi vào lều của Bi-la và dời giường của cha mình đi.
15 Bấy giờ, quyền thừa kế cùng với chức vụ vua và chức vụ thầy tế lễ bị tước đoạt khỏi con cháu của Ru-bên, vì ông đã xúc phạm đến giường của cha mình; quyền thừa kế được trao cho Giô-sép, chức vụ vua được trao cho Giu-đa, và chức vụ thầy tế lễ được trao cho Lê-vi, bởi vì Ru-bên đã làm ô uế giường của cha mình.
16 Đây là gia phả của Gia-cốp, những người sinh ra ở Pátan-aram, và Gia-cốp có mười hai người con trai.
17 Các con trai của Lê-a là Rê-bên, con cả, và Si-mê-ôn, Lê-vi, Giu-đa, Ít-sa-cha, Xê-bu-lôn, và em gái của họ là Đi-na; còn các con trai của Ra-chên là Giô-sép và Bên-gia-min.
18 Các con trai của Zilpah, tôi tớ của Leah, là Gad và Asher, và các con trai của Bilhah, tôi tớ của Rachel, là Dan và Naphtali; đó là các con trai của Jacob được sinh ra cho ông tại Padan-aram.
19 Gia-cốp, các con trai ông và tất cả những người thuộc về ông cùng nhau lên đường đến Mamre, tức là Kireath-arba, thuộc thành Hê-bôn, nơi Áp-ra-ham và I-sác đã từng cư ngụ. Gia-cốp, các con trai ông và tất cả những người thuộc về ông, cũng đến ở với cha mình tại Hê-bôn.
20 Anh trai của ông là Ê-sau và các con trai của ông, cùng tất cả những người thuộc về ông, đã đi đến xứ Se-ir và ở đó, và có tài sản ở xứ Se-ir. Con cháu của Ê-sau sinh sôi nảy nở rất nhiều ở xứ Se-ir.
21 Đây là gia phả của Ê-sau, những người sinh ra cho ông ở xứ Ca-na-an, và Ê-sau có năm người con trai.
22 Và A-đa sinh cho Ê-sau con trai đầu lòng là Ê-li-pha-át, rồi bà cũng sinh cho ông là Rê-u-ên, và A-hi-la-ma-ma sinh cho ông là Giê-su, Giu-đa và Cô-ra.
23 Đây là các con của Ê-sau, sinh ra tại xứ Ca-na-an; các con trai của Ê-li-pha-x, con trai của Ê-sau, là Tê-man, Ô-ma, Xê-pho, Gát-ta, Kê-na-xa và A-ma-lê-x; còn các con trai của Rê-u-ên là Na-cha-th, Xê-ra-ch, Sa-ma và Mi-xa-gia.
24 Con trai của Giê-su là Ti-na, Al-va, Giê-thê; con trai của Giu-đa là A-la, Phi-nô và Kê-na-át.
25 Và các con trai của Korah là Teman, Mibzar, Magdiel và Eram; đó là các gia tộc của con trai Esau theo lãnh địa của họ trong xứ Seir.
26 Đây là tên của bảy người con trai của Seir người Horite, cư ngụ tại vùng đất Seir: Lotan, Shobal, Zibeon, Anah, Dishan, Ezer và Dishon.
27 Và con cái của Lotan là Hori, Heman và em gái của họ là Timna, tức là Timna đã đến gặp Gia-cốp và các con trai của ông, nhưng họ không nghe lời bà, và bà đã đi làm thiếp cho Eliphaz, con trai của Esau, và bà sinh cho ông người Amalek.
28 Các con trai của Shobal là Alvan, Manahath, Ebal, Shepho và Onam; còn các con trai của Zibeon là Ajah và Anah; đây chính là Anah, người đã tìm thấy dân Yemim trong hoang mạc khi ông chăn lừa cho Zibeon, cha ông.
29 Trong khi chăn lừa của cha mình, ông dẫn chúng vào hoang mạc nhiều lần để cho chúng ăn.
30 Có một ngày, Ngài dẫn họ đến một trong những sa mạc ven biển, đối diện với vùng hoang mạc của dân tộc ấy. Trong khi Ngài đang cho họ ăn, thì bỗng có một cơn bão rất lớn từ bên kia biển ập đến, đè nặng lên những con lừa đang ăn cỏ ở đó, khiến chúng đều dừng lại.
31 Sau đó, khoảng một trăm hai mươi con vật to lớn và hung dữ từ vùng hoang mạc bên kia biển đi ra, và chúng đều đến chỗ những con lừa đang ở, rồi tự đặt mình ở đó.
32 Và những con vật ấy, từ giữa thân trở xuống, có hình dạng giống con người, còn từ giữa thân trở lên, có con giống gấu, có con giống loài cáo, đuôi mọc ra từ giữa hai vai, vươn xuống đất, giống như đuôi của loài cáo. Những con vật ấy đến, cưỡi trên lưng những con lừa ấy, dẫn chúng đi, và chúng đi cho đến ngày nay.
33 Một trong những con vật ấy tiến đến gần Anah, dùng đuôi quất vào ông rồi bỏ chạy khỏi đó.
34 Khi thấy việc ấy, ông ta vô cùng sợ hãi cho tính mạng mình, liền bỏ chạy trốn vào thành.
35 Ông thuật lại cho các con trai và anh em mình tất cả những gì đã xảy ra với mình, và nhiều người đã đi tìm những con lừa nhưng không tìm thấy chúng, và từ ngày đó trở đi, Anah và các anh em ông không còn đến nơi đó nữa, vì họ rất sợ hãi cho tính mạng của mình.
36 Con cháu của Anah, con trai của Seir, gồm có Dishon và Ahlibamah (em gái của ông); con cháu của Dishon gồm có Hemdan, Eshban, Ithran và Cheran; con cháu của Ezer gồm có Bilhan, Zaavan và Akan; con cháu của Dishon gồm có Uz và Aran.
37 Đây là các gia tộc của con cháu Seir người Horite, theo các công quốc của họ trong vùng đất Seir.
38 Ê-sau và con cháu ông ở trong xứ Si-rít, dân cư của xứ đó, và họ có tài sản ở đó, sinh sôi nảy nở rất nhiều; còn

Gia-cốp và con cháu ông cùng tất cả những người thuộc về họ thì ở với cha mình là I-sác trong xứ Ca-na-an, như Đức Giê-hô-va đã truyền cho cha họ là Áp-ra-ham.

CHƯƠNG 37

1 Đến năm thứ một trăm lẻ năm của Gia-cốp, tức là năm thứ chín Gia-cốp sống cùng con cái mình ở xứ Ca-na-an, ông đi từ Pát-an-aram về.
2 Trong những ngày ấy, Gia-cốp cùng các con mình từ Hê-bôn đi đến thành Si-chem rồi trở về. Họ và tất cả những người thuộc về họ đều ở lại đó, vì con cái Gia-cốp được cấp đất chăn thả gia súc tốt và màu mỡ trong thành Si-chem. Thành Si-chem lúc bấy giờ đã được xây dựng lại, và trong đó có khoảng ba trăm người nam và nữ.
3 Gia-cốp, con cái ông và tất cả những người thuộc về ông đều ở trong phần ruộng mà Gia-cốp đã mua từ Ha-mô, cha của Si-chem, khi ông từ Pát-an-aram đến trước khi Si-mê-ôn và Lê-vi đánh chiếm thành.
4 Tất cả các vua Ca-na-an và A-mô-rít vây quanh thành Si-chem đều nghe tin con cháu Gia-cốp lại đến Si-chem và ở lại đó.
5 Họ nói: "Sau khi đã đánh bại và đuổi dân cư thành ra, con cháu Gia-cốp người Hê-bơ-rơ há chẳng trở lại thành và ở lại đó nữa sao? Há chẳng lẽ bây giờ chúng lại trở lại và đuổi những người đang ở trong thành ra, hay giết họ nữa sao?"
6 Các vua Ca-na-an lại nhóm họp, và họ cùng nhau lên kế hoạch gây chiến với Gia-cốp và các con trai ông.
7 Vua Jashub của xứ Tapnach cũng sai người đến tất cả các vua lân cận, đến vua Elan của xứ Gaash, vua Ihuri của xứ Shiloh, vua Parathon của xứ Chazar, vua Susi của xứ Sarton, vua Laban của xứ Bethchoran và vua Shabir của xứ Othnay-mah, nói rằng:
8 Hãy đến giúp ta, chúng ta hãy đánh Gia-cốp người Hê-bơ-rơ và các con trai của ông, cùng tất cả những người thuộc về ông, vì chúng lại đến Si-chem để chiếm hữu và giết hại dân cư nơi đó như trước kia.
9 Tất cả các vua ấy đều tụ họp lại, kéo theo toàn bộ quân đội của mình, một đám đông vô cùng đông đúc như cát trên bờ biển, và tất cả đều ở phía đối diện với Tapnach.
10 Vua Jashub của Tapnach dẫn toàn bộ quân đội ra đánh họ, và đóng trại đối diện với Tapnach bên ngoài thành. Tất cả các vua này được chia thành bảy toán, tức là bảy trại đóng chống lại con cháu của Jacob.
11 Họ sai người đến báo cho Gia-cốp và con trai ông rằng: "Hãy ra đây gặp chúng tôi ở đồng bằng, để chúng ta cùng bàn bạc và trả thù cho những người Si-chem mà các ngươi đã giết trong thành của họ. Giờ đây, các ngươi sẽ trở lại thành Si-chem, ở lại đó và giết dân cư ở đó như trước nữa."
12 Các con trai của Gia-cốp nghe thấy điều đó và vô cùng tức giận trước lời nói của các vua Ca-na-an. Mười người con trai của Gia-cốp liền đứng dậy, mỗi người đều đeo vũ khí chiến đấu vào thắt lưng; và có một trăm lẻ hai đầy tớ của họ cùng đi theo, trang bị đầy đủ vũ khí chiến đấu.
13 Tất cả những người này, các con trai của Gia-cốp cùng các đầy tớ của họ, đi về phía các vua, và Gia-cốp, cha của họ, cũng ở cùng họ, và tất cả đều đứng trên đống đá Si-chem.
14 Gia-cốp cầu nguyện với Đức Chúa Trời cho các con trai mình, ông giơ tay lên cùng Đức Chúa Trời và nói rằng: "Lạy Đức Chúa Trời, Ngài là Đức Chúa Trời Toàn năng, Ngài là Cha chúng con, Ngài đã tạo dựng chúng con và chúng con là công trình của tay Ngài; con cầu xin Ngài nhờ lòng thương xót của Ngài mà giải cứu các con trai con khỏi tay kẻ thù, là những kẻ đang đến đánh nhau với chúng ngày hôm nay, và xin Ngài cứu chúng khỏi tay chúng, vì trong tay Ngài có quyền năng và sức mạnh, để cứu số ít khỏi số đông."
15 Xin ban cho các con trai tôi, là tôi tớ của ngài, sức mạnh và lòng can đảm để chiến đấu với kẻ thù, để khuất phục chúng và khiến kẻ thù phải ngã xuống trước mặt chúng, và đừng để các con trai tôi và tôi tớ của chúng chết dưới tay con cái Canaan.
16 Nhưng nếu Chúa thấy điều gì là đẹp lòng để lấy mạng sống của các con trai tôi và các tôi tớ của chúng, thì xin Chúa hãy lấy mạng sống của họ qua tay các tôi tớ của Ngài, để họ khỏi bị các vua người Amorit giết chết trong ngày hôm nay.
17 Khi Gia-cốp ngừng cầu nguyện với Đức Giê-hô-va, đất rung chuyển, mặt trời tối sầm lại, và tất cả các vua đều kinh hãi và hoảng loạn tột độ.
18 Đức Chúa Trời đã lắng nghe lời cầu nguyện của Gia-cốp, và Đức Chúa Trời đã khiến lòng các vua và quân đội của họ khiếp sợ và kính nể trước con cháu của Gia-cốp.
19 Vì Đức Chúa Trời khiến họ nghe thấy tiếng xe ngựa, tiếng ngựa chiến mạnh mẽ của con cháu Gia-cốp, và tiếng một đạo quân lớn đi cùng họ.
20 Các vua ấy vô cùng khiếp sợ con cái Gia-cốp, và trong khi họ đang đứng ở chỗ của mình, thì kìa, con cái Gia-cốp tiến đến chỗ họ, với một trăm mười hai người, hò reo vang dội.
21 Khi các vua thấy con cái Gia-cốp tiến về phía mình, họ càng thêm hoảng sợ, và như lúc đầu, họ lại muốn rút lui khỏi con cái Gia-cốp chứ không muốn giao chiến với họ.
22 Nhưng họ không rút lui, nói rằng: "Nếu chúng ta rút lui trước người Hê-bơ-rơ hai lần như vậy thì thật là nhục nhã cho chúng ta."
23 Các con trai của Gia-cốp tiến đến gần và đánh úp các vua cùng quân đội của họ, và họ thấy, kìa, đó là một dân tộc rất hùng mạnh, đông đảo như cát biển.
24 Các con trai của Gia-cốp cầu nguyện cùng Đức Chúa Trời và nói rằng: "Lạy Chúa, xin giúp chúng con, xin giúp chúng con và đáp lời chúng con, vì chúng con tin cậy nơi Chúa, và xin đừng để chúng con chết dưới tay những người không chịu cắt bì, là những kẻ đã đến chống lại chúng con ngày hôm nay."
25 Các con trai của Gia-cốp đeo vũ khí vào, mỗi người cầm khiên và giáo trong tay, rồi tiến ra trận chiến.
26 Giu-đa, con trai của Gia-cốp, đi trước các anh em mình, cùng với mười người đầy tớ của mình, và tiến về phía các vua ấy.
27 Và Jashub, vua xứ Tapnach, cũng dẫn quân ra trước Giu-đa, và Giu-đa thấy Jashub cùng quân đội tiến về phía mình, thì cơn giận của Giu-đa nổi lên, và lòng căm hận bùng cháy trong lòng ông, nên ông tiến đến trận chiến mà trong đó Giu-đa liều cả mạng sống mình.
28 Gia-shub và toàn bộ quân đội của ông đang tiến về Giu-đa, ông cưỡi trên một con ngựa rất khỏe và mạnh mẽ, Gia-shub là một người rất dũng mãnh, mặc áo giáp bằng sắt và đồng từ đầu đến chân.

29 Trong khi đang cưỡi ngựa, ông bắn tên bằng cả hai tay từ phía trước và phía sau, như thường lệ trong mọi trận chiến, và ông không bao giờ bắn trượt mục tiêu đã nhắm tới.
30 Khi Gia-sáp đến giao chiến với Giu-đa và bắn nhiều tên vào Giu-đa, Đức Giê-hô-va trói tay Gia-sáp lại, và tất cả những mũi tên ông bắn ra đều bật ngược trở lại chính quân của ông.
31 Tuy vậy, Jashub vẫn tiếp tục tiến về phía Giu-đa để thách thức ông bằng những mũi tên, nhưng khoảng cách giữa hai người là khoảng ba mươi cubit. Khi Giu-đa thấy Jashub bắn tên về phía mình, ông liền xông tới với sức mạnh đầy giận dữ.
32 Giu-đa nhặt một hòn đá lớn dưới đất, nặng sáu mươi shekel, rồi chạy đến chỗ Gia-shub, dùng hòn đá đánh vào khiên của Gia-shub, khiến Gia-shub choáng váng vì cú đánh đó và ngã ngựa xuống đất.
33 Và tấm khiên vỡ tan khỏi tay Jashub, do lực đánh mạnh nên văng ra xa khoảng mười lăm cubit, và rơi xuống trước doanh trại thứ hai.
34 Các vua đi cùng với Gia-shub từ xa nhìn thấy sức mạnh của Giu-đa, con trai của Gia-cốp, và những gì Giu-đa đã làm cho Gia-shub, nên họ rất sợ Giu-đa.
35 Khi thấy sự bối rối của ông, họ tụ tập lại gần trại của Jashub, và Giu-đa rút gươm ra, giết chết bốn mươi hai người trong trại của Jashub. Toàn bộ quân lính trong trại của Jashub bỏ chạy trước Giu-đa, không ai chống cự lại ông. Họ bỏ Jashub lại và chạy trốn, còn Jashub vẫn nằm sấp trên đất.
36 Khi thấy tất cả quân lính trong trại mình đã bỏ chạy khỏi mình, Jashub vội vã đứng dậy, kinh hãi chống lại Giu-đa, và đứng đối diện với Giu-đa.
37 Và Gia-shub giao chiến tay đôi với Giu-đa, hai bên khiên đối khiên, nhưng tất cả quân của Gia-shub đều bỏ chạy vì rất sợ Giu-đa.
38 Gia-sáp cầm giáo lên định đánh vào đầu Giu-đa, nhưng Giu-đa đã nhanh chóng lấy khiên che đầu để đỡ giáo của Gia-sáp, nhờ đó khiên của Giu-đa trúng giáo của Gia-sáp và bị rách ra.
39 Khi Giu-đa thấy khiên mình bị nứt, ông vội vàng rút gươm ra và chém vào mắt cá chân của Gia-sáp, chặt đứt chân ông ta khiến Gia-sáp ngã xuống đất, và ngọn giáo rơi khỏi tay ông ta.
40 Giu-đa vội vàng nhặt lấy ngọn giáo của Gia-súc, dùng nó chặt đầu ông ta và ném xuống cạnh chân ông ta.
41 Khi các con trai của Gia-cốp thấy Giu-đa đã làm gì với Gia-súc, thì tất cả đều xông vào hàng ngũ các vua khác, và các con trai của Gia-cốp đã chiến đấu với quân đội của Gia-súc và quân đội của tất cả các vua có mặt ở đó.
42 Và các con trai của Gia-cốp đã khiến mười lăm ngàn người của họ ngã xuống, và họ đánh họ như đánh vào cây bầu, còn những người khác thì bỏ chạy tán loạn để cứu mạng.
43 Giu-đa vẫn đứng bên cạnh thi thể của Gia-sáp, và cởi áo giáp của Gia-sáp ra.
44 Giu-đa cũng cởi bỏ sắt và đồng bao quanh Gia-shub, và kìa, chín người trong số các tướng lĩnh của Gia-shub đến đánh Giu-đa.
45 Giu-đa vội vàng nhặt một hòn đá dưới đất, dùng nó đánh vào đầu một người trong số họ, làm vỡ sọ người ấy, và thân thể cũng ngã từ ngựa xuống đất.
46 Tám viên tướng còn lại, thấy sức mạnh của Giu-đa, rất sợ hãi và bỏ chạy; Giu-đa cùng mười người của mình đuổi theo, và họ đã bắt kịp và giết chết họ.
47 Các con trai của Gia-cốp vẫn tiếp tục đánh bại quân đội của các vua, và họ đã giết nhiều người trong số đó, nhưng các vua ấy vẫn can đảm giữ vững vị trí cùng các tướng lĩnh của mình, và không rút lui khỏi chỗ đứng. Họ la hét phản đối những binh lính của họ đã bỏ chạy trước mặt các con trai của Gia-cốp, nhưng không ai chịu nghe lời họ, vì họ sợ mất mạng.
48 Tất cả con cháu Gia-cốp, sau khi đánh bại quân đội các vua, trở về và đến trước mặt Giu-đa, và Giu-đa vẫn đang giết tám viên tướng của Gia-súc và lột áo quần của họ.
49 Và Lê-vi thấy Ê-nôn, vua xứ Ga-sa, đang tiến về phía mình cùng mười bốn vị tướng để đánh ông, nhưng Lê-vi không biết chắc điều đó.
50. Và Elon cùng các tướng lĩnh của hắn tiến lại gần hơn, Levi nhìn lại và thấy mình bị tấn công từ phía sau, Levi liền chạy tới cùng mười hai người hầu của mình, và họ dùng lưỡi gươm giết chết Elon và các tướng lĩnh của hắn.

CHƯƠNG 38

1 Vua Ihuri của Si-lô đến giúp Ê-nôn, và ông ta tiến đến gần Gia-cốp. Gia-cốp rút cung đang cầm trong tay và dùng mũi tên bắn trúng Ihuri, khiến ông ta chết.
2 Khi vua Ihuri của Si-lô chết, bốn vị vua còn lại cùng các tướng lĩnh khác bỏ chạy khỏi vị trí của mình và cố gắng rút lui, nói rằng: "Chúng ta không còn sức mạnh nào với người Hê-bơ-rơ nữa, vì họ đã giết ba vị vua và các tướng lĩnh của họ, những người quyền lực hơn chúng ta."
3 Khi các con trai của Gia-cốp thấy các vua còn lại đã rời khỏi vị trí của mình, họ liền đuổi theo. Gia-cốp cũng từ đống đá Si-chem từ chỗ ông đang đứng đi theo các vua, và họ cùng các đầy tớ của mình tiến đến gần các vua.
4 Các vua và các tướng lĩnh cùng toàn bộ quân đội của họ, khi thấy con cháu Gia-cốp tiến đến gần, đều sợ hãi cho đến khi bỏ chạy cho đến khi đến thành Cha-xa.
5 Các con trai của Gia-cốp đuổi theo họ đến tận cổng thành Cha-xa, và họ gây ra một trận oanh tạc lớn giữa các vua và quân đội của họ, khoảng bốn ngàn người. Trong khi họ đang đánh bại quân đội của các vua, Gia-cốp mải mê dùng cung tên của mình, chỉ tập trung bắn vào các vua, và ông đã giết chết tất cả bọn họ.
6 Ông giết Parathon, vua xứ Chazar, tại cổng thành Chazar; sau đó ông đánh Susi, vua xứ Sarton; Laban, vua xứ Bethchorin; và Shabir, vua xứ Machnaymah; ông bắn chết tất cả bọn họ bằng tên, mỗi người một mũi tên, và họ đều chết.
7 Con cháu Gia-cốp thấy rằng tất cả các vua đều đã chết và quân đội bị đánh tan tác đang rút lui, nên tiếp tục giao chiến với quân đội của các vua ở phía đối diện cổng thành Cha-xa, và họ còn đánh chết được khoảng bốn trăm người của quân địch.
8 Trong trận chiến ấy, có ba người tôi tớ của Gia-cốp ngã xuống; khi Giu-đa thấy ba người tôi tớ mình chết, ông rất đau lòng và lòng ông nổi giận với dân A-mô-rít.
9 Tất cả những người còn lại trong quân đội của các vua đều rất sợ hãi cho tính mạng của mình, nên họ chạy đến phá cổng thành Chazar và vào thành để trú ẩn an toàn.

10 Họ ẩn náu giữa thành Chazar, vì thành Chazar rất rộng lớn và bao la. Khi toàn bộ đạo quân đã vào thành, các con trai của Gia-cốp đuổi theo họ vào thành.
11 Có bốn người hùng mạnh, dày dạn kinh nghiệm chiến trận, từ thành phố đi ra và đứng chặn lối vào thành, tay cầm gươm và giáo, đối diện với con cái Gia-cốp, không cho họ vào thành.
12 Naphtali chạy đến giữa họ và dùng gươm chém trúng hai người, chặt đầu họ chỉ bằng một nhát chém.
13 Rồi ông quay sang hai người kia, thấy họ đã bỏ chạy, ông liền đuổi theo, bắt kịp, đánh chết họ.
14 Các con trai của Gia-cốp đến thành và thấy, kìa, thành có một bức tường khác nữa. Họ tìm cổng thành nhưng không thấy, Giu-đa liền nhảy lên trên tường, Si-mê-ôn và Lê-vi cũng theo sau, cả ba cùng xuống thành.
15 Si-mê-ôn và Lê-vi đã giết tất cả những người chạy vào thành để tìm nơi an toàn, cũng như những cư dân trong thành cùng vợ con họ, họ đều bị giết bằng lưỡi gươm; và tiếng kêu than của thành vang vọng đến tận trời.
16 Đan và Naphtali nhảy lên tường thành để xem tiếng than khóc đó là vì điều gì đã gây ra tiếng than khóc, vì các con trai của Gia-cốp lo lắng cho anh em mình, và họ nghe thấy dân thành nói chuyện trong nước mắt và van xin rằng: "Hãy lấy hết những gì chúng tôi có trong thành và đi khỏi đây, chỉ xin đừng giết chúng tôi."
17 Khi Giu-đa, Si-mê-ôn và Lê-vi đã ngừng đánh dân thành, họ trèo lên tường thành và gọi Đa-ni-ên và Na-phơ-ta-li đang ở trên tường thành, cùng những anh em khác của họ. Si-mê-ôn và Lê-vi báo cho họ biết thành đã vào được, và tất cả con cháu Gia-cốp đều đến để lấy chiến lợi phẩm.
18 Các con trai của Gia-cốp lấy chiến lợi phẩm của thành Cha-xa, bầy chiên, bầy bò và tài sản, họ lấy tất cả những gì có thể lấy được, rồi rời khỏi thành trong ngày hôm đó.
19 Ngày hôm sau, các con trai của Gia-cốp đi đến Sarton, vì họ nghe nói rằng những người Sarton còn ở lại thành đang tập hợp lại để đánh nhau với họ vì đã giết vua của họ; Sarton là một thành phố rất cao và kiên cố, có một bức tường thành dày bao quanh thành phố.
20 Cột thành lũy cao khoảng năm mươi cubit và rộng bốn mươi cubit, vì thành lũy chắn ngang nên người ta không thể vào thành. Các con trai của Gia-cốp nhìn thấy thành lũy của thành, và họ tìm cách vào thành nhưng không tìm thấy.
21 Vì lối vào thành ở phía sau, và bất cứ ai muốn vào thành đều đi theo con đường đó, vòng quanh thành, rồi sau đó mới vào được thành.
22 Các con trai của Gia-cốp thấy không tìm được đường vào thành thì nổi giận vô cùng, dân thành thấy các con trai của Gia-cốp đến gần thì rất sợ hãi, vì họ đã nghe về sức mạnh và những việc họ đã làm với Giu-xa.
23 Dân thành Sarton không dám kéo ra đánh con cái Gia-cốp sau khi đã tập hợp trong thành để chống lại họ, vì sợ rằng họ sẽ vào được thành; nhưng khi thấy họ tiến đến, họ rất sợ hãi, vì họ đã nghe về sức mạnh của họ và những điều họ đã làm với Cha-xa.
24 Vậy nên, dân thành Sarton vội vàng dời cây cầu đường phố của thành khỏi vị trí cũ trước khi con cháu Gia-cốp đến, và họ đem nó vào thành.
25 Các con trai của Gia-cốp đến tìm đường vào thành, nhưng không tìm thấy. Dân thành trèo lên trên tường thành và thấy, kìa, các con trai của Gia-cốp đang tìm đường vào thành.
26 Dân thành từ trên tường thành mắng nhiếc con cái Gia-cốp, nguyền rủa họ; con cái Gia-cốp nghe thấy lời mắng nhiếc ấy, liền nổi giận và lòng căm hận bùng cháy.
27 Các con trai của Gia-cốp nổi giận vì họ, nên tất cả đều đứng dậy và nhảy qua thành lũy bằng sức mạnh của mình, và nhờ sức mạnh đó mà vượt qua được chiều rộng bốn mươi cubit của thành lũy.
28 Khi họ đã vượt qua thành lũy, họ dừng lại dưới chân tường thành và thấy tất cả các cổng thành đều được khóa bằng cửa sắt.
29 Các con trai của Gia-cốp tiến đến gần để phá cửa thành, nhưng dân thành không cho phép, vì từ trên tường thành họ ném đá và tên vào họ.
30 Số người ở trên tường thành khoảng bốn trăm người. Khi các con trai của Gia-cốp thấy dân thành không cho họ mở cổng thành, họ liền nhảy lên trên tường thành, và Giu-đa đi trước, tiến về phía đông thành.
31 Gát và A-sê đi theo ông đến góc phía tây thành, Si-mê-ôn và Lê-vi đi về phía bắc, còn Đan và Rê-bê đi về phía nam.
32 Những người ở trên tường thành, tức là dân thành, khi thấy các con trai của Gia-cốp đang đến gần, liền liền bỏ chạy khỏi tường thành, xuống thành và trốn ở giữa thành.
33 Rồi Íssachar và Naphtali, những người còn ở dưới tường thành, tiến đến phá cổng thành và đốt lửa ở cổng thành khiến sắt chảy ra. Tất cả con cháu Gia-cốp, cùng với tất cả quân lính của họ, đều kéo vào thành và giao chiến với dân thành Sarton, dùng gươm đánh chết họ, không một ai chống cự được.
34 Khoảng hai trăm người chạy trốn khỏi thành, và tất cả đều đi đến ẩn náu trong một tòa tháp ở thành. Giu-đa đuổi theo họ đến tòa tháp, và ông đã phá sập tòa tháp, khiến nó đổ xuống đè lên những người đó, và tất cả đều chết.
35 Các con trai của Gia-cốp đi lên đường trên nóc tháp ấy, và họ thấy, kìa, ở đằng xa trong thành có một tháp khác kiên cố và cao, đỉnh tháp ấy chạm tới trời. Các con trai của Gia-cốp liền vội vã xuống, cùng tất cả người của mình đi đến tháp ấy, và thấy trong tháp có khoảng ba trăm người, cả nam lẫn nữ, và trẻ em.
36 Các con trai của Gia-cốp đã đánh đập những người trong tháp một trận tơi tả, khiến họ bỏ chạy tán loạn.
37 Si-mê-ôn và Lê-vi đuổi theo họ, thì mười hai người dũng sĩ mạnh mẽ từ nơi họ ẩn náu đi ra gặp họ.
38 Mười hai người ấy đã giao chiến quyết liệt với Si-mê-ôn và Lê-vi, nhưng Si-mê-ôn và Lê-vi không thể thắng nổi họ. Những người dũng cảm ấy đã phá vỡ khiên của Si-mê-ôn và Lê-vi, và một người trong số họ đã vung kiếm chém vào đầu Lê-vi. Lê-vi vội vàng đưa tay lên che đầu vì sợ kiếm, và kiếm chém trúng tay Lê-vi, suýt nữa thì chặt đứt tay ông.
39 Lê-vi giật lấy thanh gươm của người anh hùng dũng mãnh ấy, dùng sức mạnh giật lấy nó khỏi tay người đó, và chém vào đầu người anh hùng lực mạnh ấy, khiến đầu hắn đứt lìa.
40 Mười một người tiến đến đánh với Lê-vi, vì họ thấy một người trong số họ đã bị giết, và các con trai của Gia-cốp đã đánh nhau, nhưng các con trai của Gia-cốp không thể thắng được họ, vì những người đó rất mạnh.
41 Các con trai của Gia-cốp thấy rằng họ không thể thắng nổi bọn họ, liền Si-mê-ôn kêu lên một tiếng thét lớn và kinh hãi, mười một người đàn ông mạnh mẽ đều sững sờ trước tiếng thét của Si-mê-ôn.

42 Giu-đa ở xa nghe thấy tiếng la hét của Si-mê-ôn, và Na-phơ-ta-li cùng Giu-đa chạy đến chỗ Si-mê-ôn và Lê-vi, mang theo khiên của mình, và thấy họ đang chiến đấu với những người đàn ông mạnh mẽ ấy, nhưng không thể thắng nổi vì khiên của họ đã bị vỡ.
43 Và Naphtali thấy rằng khiên của Simeon và Levi đã bị vỡ, liền lấy hai chiếc khiên từ các đầy tớ của mình và mang đến cho Simeon và Levi.
44 Trong ngày đó, Si-mê-ôn, Lê-vi và Giu-đa cùng nhau chiến đấu chống lại mười một người hùng mạnh cho đến lúc mặt trời lặn, nhưng họ không thể thắng nổi họ.
45 Điều này được báo cho Gia-cốp nghe, và ông rất đau lòng, ông cầu nguyện với Chúa, rồi ông và Na-phơ-ta-li con trai ông cùng đi đánh những người hùng mạnh ấy.
46 Gia-cốp tiến đến gần, giương cung, đến sát những người hùng mạnh, và dùng cung giết chết ba người trong số họ, tám người còn lại thì bỏ chạy. Thế là, chiến tranh nổ ra trước mặt họ, họ rất sợ hãi cho tính mạng của mình, không dám đứng trước mặt các con trai của Gia-cốp, nên họ bỏ chạy.
47 Trong lúc chạy trốn, họ gặp Đan và Asher đang tiến về phía họ, và họ bất ngờ tấn công hai người đó, đánh nhau và giết chết hai người. Giuđa và các anh em của ông đuổi theo, đánh chết những người còn lại.
48 Tất cả các con trai của Gia-cốp trở về và đi khắp thành, tìm kiếm xem có người nào không. Họ tìm thấy khoảng hai mươi thanh niên trong một hang động ở thành, và Gát và A-sê giết hết bọn họ. Đan và Na-phết-ta-li đuổi theo những người còn lại đã chạy trốn khỏi tháp thứ hai, và họ cũng giết hết bọn họ.
49 Các con trai của Gia-cốp đã giết hết dân thành Sarton, nhưng họ để lại phụ nữ và trẻ em trong thành và không giết họ.
50 Tất cả dân cư thành Sarton đều là những người mạnh mẽ, một người trong số họ có thể đuổi theo một ngàn người, và hai người trong số họ không thể chạy thoát khỏi mười ngàn người còn lại.
51 Các con trai của Gia-cốp đã giết hết dân thành Sarton bằng lưỡi gươm, không một ai chống cự lại họ, và họ để lại phụ nữ trong thành.
52 Các con trai của Gia-cốp lấy hết của cải trong thành, chiếm được những gì chúng muốn, lấy bầy chiên, bầy bò và tài sản trong thành, và các con trai của Gia-cốp đối xử với Sarton và dân cư của nó như đã đối xử với Chazar và dân cư của nó, rồi chúng quay trở lại và bỏ đi.

CHƯƠNG 39

1 Khi các con trai của Gia-cốp rời khỏi thành Sarton, họ đã đi được khoảng hai trăm cubit thì gặp dân thành Tapnach đang tiến về phía họ, vì họ ra đánh nhau với dân thành Tapnach, bởi vì họ đã đánh bại vua Tapnach và toàn bộ quân lính của ông.
2 Vậy tất cả những người còn lại trong thành Tapnach đều kéo ra đánh với con cháu Gia-cốp, và họ định giành lại chiến lợi phẩm và của cải mà họ đã chiếm được từ Chazar và Sarton.
3 Và những người còn lại của Tapnach đã giao chiến với con cháu Gia-cốp tại nơi đó, và con cháu Gia-cốp đã đánh bại họ, khiến họ phải bỏ chạy. Họ đuổi theo con cháu Gia-cốp đến thành Arbelan, và tất cả đều ngã xuống trước mặt con cháu Gia-cốp.
4 Các con trai của Gia-cốp trở về Tapnach để cướp bóc thành Tapnach. Khi đến Tapnach, họ nghe tin dân A-rên-bên đã ra đón họ để cứu lấy chiến lợi phẩm của anh em mình. Các con trai của Gia-cốp để lại mười người ở Tapnach để cướp bóc thành, rồi họ đi về phía dân A-rên-bên.
5 Những người đàn ông của Arbelan cùng vợ mình ra trận đánh với con cháu của Jacob, vì vợ họ có kinh nghiệm chiến đấu; và họ ra trận với khoảng bốn trăm người đàn ông và phụ nữ.
6 Tất cả các con trai của Gia-cốp đều reo hò vang dội, và tất cả đều chạy về phía dân cư của A-rên-bên, với tiếng reo hò lớn và dữ dội.
7 Dân thành Arbelan nghe thấy tiếng la hét của các con trai Gia-cốp, tiếng gầm rú của chúng giống như tiếng sư tử gầm rú và tiếng sóng biển gầm rú.
8 Lòng họ tràn ngập sự sợ hãi và kinh hãi vì các con của Gia-cốp, họ vô cùng khiếp sợ các con ấy, nên họ rút lui và chạy trốn vào thành. Các con của Gia-cốp đuổi theo đến tận cổng thành và bắt gặp họ trong thành.
9 Các con trai của Gia-cốp đã giao chiến với họ trong thành, và tất cả phụ nữ của họ đều tham gia bắn ná vào các con trai của Gia-cốp, và cuộc giao tranh diễn ra rất ác liệt suốt cả ngày hôm đó cho đến chiều tối.
10 Nhưng con cháu Gia-cốp không thể thắng nổi chúng, và con cháu Gia-cốp gần như đã chết trong trận chiến ấy. Đến chiều tối, con cháu Gia-cốp kêu cầu Đức Chúa Trời và được thêm nhiều sức mạnh. Rồi con cháu Gia-cốp dùng gươm giết chết tất cả dân cư thành A-rên, cả đàn ông, đàn bà lẫn trẻ nhỏ.
11 Và những người còn lại đã chạy trốn khỏi Sarton, các con trai của Gia-cốp đã đánh họ tại Arbelan, và các con trai của Gia-cốp đối xử với Arbelan và Tapnach như họ đã đối xử với Chazar và Sarton; và khi các phụ nữ thấy rằng tất cả đàn ông đều đã chết, họ liền lên mái nhà của thành và ném đá xuống các con trai của Gia-cốp như mưa.
12 Các con trai của Gia-cốp vội vã đến thành và bắt giữ tất cả phụ nữ, dùng gươm giết chết họ; và các con trai của Gia-cốp thu giữ tất cả của cải, bầy chiên, bầy bò và gia súc.
13 Các con trai của Gia-cốp đối xử với Ma-chôn-ma như họ đã đối xử với Tê-na-ch, Cha-xa và Si-lô; rồi họ rời khỏi đó và bỏ đi.
14 Đến ngày thứ năm, các con trai của Gia-cốp nghe tin dân thành Ga-sa đã tập hợp lại để đánh họ, vì họ đã giết vua và các tướng lĩnh của thành Ga-sa; bởi vì trong thành Ga-sa có mười bốn tướng lĩnh, và các con trai của Gia-cốp đã giết hết bọn họ trong trận đánh đầu tiên.
15 Ngày ấy, các con trai của Gia-cốp đeo vũ khí vào và tiến đánh dân cư thành Gát. Tại Gát có một dân tộc A-mô-rít mạnh mẽ và hùng dũng, Gát là thành mạnh nhất và được phòng thủ kiên cố nhất trong tất cả các thành của người A-mô-rít, và nó có ba bức tường thành.
16 Các con trai của Gia-cốp đến Ga-sa và thấy các cổng thành bị khóa, và khoảng năm trăm người đứng trên đỉnh bức tường ngoài cùng, và một đám đông đông như cát trên bờ biển đang mai phục các con trai của Gia-cốp từ phía sau thành để tấn công.
17 Các con trai của Gia-cốp tiến đến mở cổng thành, và khi họ đến gần, thì kìa, những kẻ mai phục ở phía sau thành từ

chỗ ẩn nấp bất ngờ xông ra và bao vây các con trai của Gia-cốp.
18 Và các con trai của Gia-cốp bị vây hãm giữa dân Ga-sa, và trận chiến diễn ra cả phía trước lẫn phía sau họ, và tất cả những người trên tường thành đều ném tên và đá từ trên tường xuống phía họ.
19 Giu-đa thấy quân Ga-sa càng lúc càng mạnh, bèn hét lên một tiếng thét chói tai và kinh khủng, khiến tất cả quân Ga-sa đều khiếp sợ. Tiếng hét của Giu-đa khiến nhiều người ngã xuống từ tường thành, và tất cả những người ở trong lẫn ngoài thành đều vô cùng sợ hãi cho tính mạng của mình.
20 Các con trai của Gia-cốp vẫn còn tiến gần đến việc phá cửa thành, thì dân thành Ga-sa ném đá và tên từ trên tường xuống, khiến chúng phải bỏ chạy khỏi cổng thành.
21 Các con trai của Gia-cốp trở về đánh trả những người Ga-sa đang ở cùng họ từ bên ngoài thành, và họ đánh chúng rất dữ dội, như đánh vào cây bầu khô, và chúng không thể chống lại các con trai của Gia-cốp, vì sự sợ hãi và kinh hãi đã xâm chiếm chúng trước tiếng kêu thét của Giu-đa.
22 Các con trai của Gia-cốp giết hết những người ở bên ngoài thành, và các con trai của Gia-cốp vẫn tiến gần để vào thành và chiến đấu dưới chân tường thành, nhưng họ không thể vì tất cả dân cư của Ga-sa còn lại trong thành đã bao vây tường thành Ga-sa từ mọi phía, khiến các con trai của Gia-cốp không thể tiến đến gần thành để chiến đấu với họ.
23 Các con trai của Gia-cốp đến gần một góc tường để chiến đấu, dân thành Ga-sa ném tên và đá vào họ như mưa rào, và họ phải bỏ chạy khỏi tường.
24 Dân thành Gaash ở trên tường thành, thấy rằng con cháu Gia-cốp không thể thắng nổi họ từ dưới tường thành, bèn quở trách con cháu Gia-cốp bằng những lời ấy rằng:
25 Tại sao các ngươi không thể thắng trận? Các ngươi có thể đối xử với thành Gaash hùng mạnh và dân cư của nó như cách các ngươi đã đối xử với các thành của người Amorite không mạnh bằng sao? Chắc chắn các ngươi đã đối xử với những kẻ yếu đuối trong chúng ta như vậy, và giết chúng ngay tại cửa thành, vì chúng không còn sức lực khi nghe tiếng la hét của các ngươi.
26 Vậy bây giờ các ngươi có dám chiến đấu ở nơi này không? Chắc chắn tất cả các ngươi sẽ chết ở đây, và chúng ta sẽ báo thù cho những thành phố mà các ngươi đã tàn phá.
27 Dân thành Gaash hết sức sỉ nhục con cái Gia-cốp và lăng mạ họ bằng các thần của họ, và tiếp tục ném tên và đá vào họ từ trên tường thành.
28 Giu-đa và các anh em mình nghe những lời của dân thành Ga-át nói, lòng họ nổi giận vô cùng. Giu-đa ghen tị với Đức Chúa Trời về việc này, nên ông kêu lên và nói: Lạy Chúa, xin giúp đỡ, xin sai người đến giúp chúng con và các anh em chúng con.
29 Rồi ông chạy hết sức mình, tay cầm thanh gươm đã rút ra, ông nhảy lên khỏi mặt đất và nhờ sức mạnh của mình, ông trèo lên tường thành, và thanh gươm rơi khỏi tay ông.
30 Giu-đa hô lớn trên tường thành, và tất cả những người trên tường thành đều kinh hãi, một số người ngã từ tường thành xuống thành và chết; còn những người còn ở trên tường thành, khi thấy sức mạnh của Giu-đa, đều rất sợ hãi và bỏ chạy vào thành thành để tìm nơi an toàn.
31 Có một số người trên tường thành đã mạnh dạn đánh Giu-đa, và họ đến gần để giết Giu-đa khi thấy Giu-đa không cầm gươm trong tay. Họ định ném Giu-đa xuống khỏi tường thành cho các anh em mình, và hai mươi người trong thành đến giúp họ. Họ vây quanh Giu-đa, hò hét ầm ĩ, tiến đến gần Giu-đa với gươm đã rút ra. Họ làm Giu-đa khiếp sợ, và Giu-đa kêu cứu các anh em mình từ trên tường thành.
32 Gia-cốp và các con trai ông rút cung từ dưới tường thành, bắn trúng ba người lính đang đứng trên tường thành. Giu-đa tiếp tục kêu la, thốt lên rằng: “Lạy Chúa, xin giúp chúng con, lạy Chúa, xin giải cứu chúng con!”, và tiếng kêu của ông vang vọng trên tường thành, đến nỗi tiếng kêu ấy vọng được xa xa.
33 Sau tiếng kêu ấy, ông lại hét lên lần nữa, và tất cả những người vây quanh Giu-đa trên tường thành đều kinh hãi, và mỗi người đều vứt gươm khỏi tay khi nghe thấy tiếng hét và sự run rẩy của Giu-đa, rồi bỏ chạy.
34 Giu-đa nhặt những thanh gươm rơi khỏi tay họ, rồi cùng chiến đấu và giết chết hai mươi người của họ trên tường thành.
35 Khoảng tám mươi người nam và nữ còn leo lên tường thành từ thành phố và vây quanh Giu-đa, và Đức Chúa Trời gieo vào lòng họ sự sợ hãi của Giu-đa đến nỗi họ không thể đến gần ông.
36 Gia-cốp và tất cả những người cùng đi với ông rút cung từ dưới tường thành, và họ giết mười người trên tường thành, và những người đó ngã xuống dưới tường thành, trước mặt Gia-cốp và các con trai ông.
37 Và những người trên tường thành thấy hai mươi người của họ đã ngã xuống, họ vẫn tiếp tục chạy về phía Giu-đa với gươm đã rút ra, nhưng họ không thể đến gần ông vì họ rất kinh hãi trước sức mạnh của Giu-đa.
38 Một trong những người hùng mạnh của họ, tên là Arud, tiến đến định dùng gươm chém vào đầu Giu-đa. Giu-đa vội vàng lấy khiên che đầu, và gươm chém trúng khiên, làm khiên vỡ làm đôi.
39 Và người hùng mạnh ấy, sau khi đánh Giu-đa, đã bỏ chạy tháo thân vì sợ Giu-đa, nhưng chân anh ta trượt trên tường và ngã xuống giữa các con trai của Gia-cốp đang ở dưới tường. Các con trai của Gia-cốp liền đánh anh ta và giết chết anh ta.
40 Và Giu-đa đau đầu vì cú đánh của người đàn ông lực lưỡng, và Giu-đa suýt chết vì nó.
41 Giu-đa kêu lên trên tường vì đau đớn do cú đánh gây ra, khi Đa-ni-ên nghe thấy, cơn giận bùng lên trong lòng ông, liền đứng dậy, đi đến một nơi xa, chạy lên và nhảy khỏi mặt đất, dùng sức mạnh giận dữ của mình leo lên tường.
42 Khi Đa-ni-ên đến gần bức tường thành Giu-đa, tất cả những người trên tường thành, những người đã đứng chống lại Giu-đa, đều bỏ chạy. Họ leo lên bức tường thành thứ hai, ném tên và đá vào Đa-ni-ên và Giu-đa từ bức tường thành thứ hai, và cố gắng đuổi họ ra khỏi tường thành.
43 Mũi tên và đá bắn trúng Đan và Giu-đa, suýt nữa thì họ bị giết trên tường thành; và bất cứ nơi nào Đan và Giu-đa chạy trốn khỏi tường thành, họ đều bị bắn bằng mũi tên và đá từ tường thành thứ hai.
44 Gia-cốp và các con trai ông vẫn còn ở lối vào thành, phía dưới bức tường thứ nhất, và họ không thể giương cung bắn vào dân cư thành, vì họ ở trên bức tường thứ hai nên không nhìn thấy họ.
45 Khi Đa-ni-ên và Giu-đa không thể chịu đựng nổi những viên đá và mũi tên rơi xuống từ bức tường thứ hai nữa, cả

hai liền nhảy lên bức tường thứ hai gần dân thành. Khi dân thành ở trên bức tường thứ hai thấy Đa-ni-ên và Giu-đa đến chỗ họ trên bức tường thứ hai, họ liền kêu lên và trèo xuống giữa hai bức tường.
46 Gia-cốp và các con trai ông nghe thấy tiếng la hét từ dân thành, lúc đó họ vẫn đang ở cửa thành, và họ lo lắng về Đa-ni-ên và Giu-đa, những người mà họ không thấy vì đang ở trên bức tường thứ hai.
47 Naphtali, với sức mạnh đầy giận dữ, tiến lên bức tường đầu tiên để xem điều gì đã gây ra tiếng la hét mà họ nghe thấy trong thành. Issachar và Zebulun đến gần để phá cửa thành, mở cổng thành và tiến vào thành.
48 Và Naphtali nhảy từ tường thứ nhất sang tường thứ hai, đến giúp đỡ các anh em mình. Những người dân thành Gaash đang ở trên tường, thấy Naphtali là người thứ ba lên giúp đỡ các anh em mình, liền liền bỏ chạy xuống thành. Gia-cốp cùng tất cả các con trai và thanh niên của ông cũng vào thành với họ.
49 Giu-đa, Đan và Naphta-li từ trên tường thành xuống thành và đuổi theo dân cư trong thành; còn Si-mê-ôn và Lê-vi ở bên ngoài thành, không biết cổng thành đã mở, nên họ từ đó đi lên tường thành rồi xuống thành gặp các anh em mình.
50 Và toàn bộ dân cư thành đều kéo xuống thành, và các con trai của Gia-cốp đến đánh họ từ nhiều hướng khác nhau, trận chiến diễn ra từ phía trước và phía sau, nhưng các con trai của Gia-cốp đã đánh bại họ một cách tàn bạo, giết chết khoảng hai mươi ngàn người đàn ông và phụ nữ, không một ai trong số họ có thể chống lại các con trai của Gia-cốp.
51 Máu chảy lênh láng trong thành, như dòng suối, và máu chảy như suối ra đến ngoại ô thành, đến tận sa mạc Bê-chô-rin.
52 Dân thành Bêtchorin từ xa thấy máu chảy ra từ thành Gaash, và khoảng bảy mươi người trong số họ chạy đến xem máu, và họ đến nơi có máu chảy.
53 Họ lần theo dấu vết máu và đến tường thành Gaash, thấy máu chảy ra từ thành phố, và nghe tiếng kêu than của dân thành Gaash, vì tiếng kêu ấy vang lên tận trời, và máu cứ thế tuôn chảy dồi dào như dòng suối.
54 Tất cả con cháu Gia-cốp vẫn tiếp tục đánh đập dân cư thành Ga-sa, và họ tiếp tục giết chóc cho đến chiều tối, khoảng hai mươi ngàn người đàn ông và phụ nữ. Dân thành Cho-rin nói rằng: "Chắc chắn đây là việc làm của người Hê-bơ-rơ, vì họ vẫn đang tiến hành chiến tranh trong tất cả các thành của người A-mô-rít."
55 Những người ấy vội vã chạy đến Bê-thê-rín, mỗi người lấy vũ khí chiến đấu của mình và hô lớn với tất cả dân cư Bê-thê-rín, những người cũng đeo vũ khí chiến đấu vào thắt lưng để đi đánh cùng con cái Gia-cốp.
56 Khi các con trai của Gia-cốp đã đánh bại dân cư thành Ga-sa, họ đi khắp thành để lột đồ của những người bị giết. Đến tận sâu trong thành, họ gặp ba người đàn ông rất lực lưỡng, nhưng họ không cầm gươm trong tay.
57 Các con trai của Gia-cốp đến chỗ họ đang ở, và những người mạnh mẽ ấy bỏ chạy. Một người trong số họ bắt được Xê-bu-lôn, vì thấy cậu bé còn nhỏ tuổi và thấp bé, liền dùng sức mạnh quật ngã cậu xuống đất.
58 Gia-cốp chạy đến chỗ hắn, cầm gươm chém vào háng hắn, chém hắn làm đôi, và xác hắn rơi xuống trên Xê-bu-lôn.
59 Người thứ hai tiến đến và bắt lấy Gia-cốp để quật ngã ông xuống đất, Gia-cốp quay lại và hét lên với hắn, trong khi Si-mê-ôn và Lê-vi chạy đến và dùng gươm chém vào hông ông, quật ngã ông xuống đất.
60 Và người đàn ông mạnh mẽ ấy đứng dậy khỏi mặt đất với sức mạnh đầy giận dữ, Giu-đa đến gần ông ta trước khi ông ta kịp đứng vững, và dùng gươm chém vào đầu ông ta, đầu ông ta vỡ ra và ông ta chết.
61 Người mạnh thứ ba, thấy các bạn mình bị giết, liền bỏ chạy khỏi trước mặt các con trai của Gia-cốp, và các con trai của Gia-cốp đuổi theo hắn vào thành; trong khi người mạnh ấy đang chạy trốn, hắn tìm thấy một thanh gươm của dân thành, nhặt lấy nó và quay lại đánh các con trai của Gia-cốp bằng thanh gươm đó.
62 Người mạnh mẽ chạy đến Giu-đa để dùng gươm chém vào đầu Giu-đa, nhưng Giu-đa không có khiên trong tay; trong khi người ấy đang định chém, Na-phết-ta-li vội vàng lấy khiên của mình đặt lên đầu Giu-đa, và gươm của người mạnh mẽ chém trúng khiên của Na-phết-ta-li, Giu-đa thoát khỏi lưỡi gươm.
63 Si-mê-ôn và Lê-vi xông vào người đàn ông lực lưỡng ấy, vung gươm chém mạnh vào hắn, và hai thanh gươm đâm xuyên thân thể người đàn ông lực lưỡng ấy, xẻ đôi thân thể theo chiều dọc.
64 Lúc ấy, các con trai của Gia-cốp đã đánh bại ba người hùng mạnh cùng với toàn thể dân cư xứ Ga-sa, và ngày sắp tàn.
65 Các con trai của Gia-cốp đi khắp thành Ga-sát và cướp hết mọi của cải trong thành, kể cả trẻ nhỏ và phụ nữ, chúng cũng không để sống sót; và các con trai của Gia-cốp đối xử với Ga-sát như đã đối xử với Sarton và Si-lô.

CHƯƠNG 40

1 Các con trai của Gia-cốp dẫn hết chiến lợi phẩm của Ga-sa đi khỏi thành vào ban đêm.
2 Họ đang hành quân về phía lâu đài Bethchorin, và dân thành Bethchorin cũng đang kéo đến lâu đài để đón tiếp họ. Đêm đó, các con trai của Gia-cốp đã giao chiến với dân thành Bethchorin tại lâu đài Bethchorin.
3 Tất cả dân cư thành Bê-cô-rin đều là những người dũng mãnh, không ai trong số họ dám chạy trốn trước một ngàn người, và đêm đó họ đã chiến đấu chống lại thành trì, tiếng reo hò của họ vang vọng từ xa, và đất rung chuyển vì tiếng reo hò đó.
4 Tất cả các con trai của Gia-cốp đều sợ hãi những người ấy, vì họ không quen chiến đấu trong bóng tối, và họ rất bối rối. Các con trai của Gia-cốp kêu cầu Chúa rằng: "Lạy Chúa, xin cứu giúp chúng con, xin giải cứu chúng con để chúng con khỏi chết dưới tay những người không chịu phép cắt bì này."
5 Đức Chúa Trời nghe lời cầu xin của con cháu Gia-cốp, và Đức Chúa Trời khiến dân thành Bê-thóc-rôn khiếp sợ và hỗn loạn, họ đánh nhau loạn xạ trong bóng đêm, giết hại lẫn nhau rất nhiều.
6 Các con trai của Gia-cốp, biết rằng Đức Giê-hô-va đã giáng một tinh thần gian ác giữa những người ấy, và rằng họ đánh nhau với người lân cận, liền rời khỏi giữa các nhóm người ở Bê-thê-rôn và đi đến tận chân thành Bê-thê-rôn, rồi đi xa hơn nữa, và họ ở lại đó an toàn cùng với những người trẻ tuổi của mình đêm đó.

7 Và dân thành Bê-xa-rin đánh nhau suốt đêm, người này đánh anh em mình, người kia đánh người láng giềng, và họ la hét khắp mọi hướng về phía thành lũy, tiếng kêu của họ vang đến tận xa, và cả mặt đất rung chuyển vì tiếng họ, vì họ mạnh hơn tất cả mọi người trên đất.
8 Tất cả dân cư trong các thành của người Canaan, người Hittite, người Amorite, người Hivite và tất cả các vua Canaan, cùng những người ở bên kia sông Jordan, đều nghe thấy tiếng reo hò trong đêm đó.
9 Họ nói: "Chắc chắn đây là những trận chiến của người Hê-bơ-rơ, những người đang chiến đấu chống lại bảy thành phố đã tiến đến gần họ; ai có thể chống lại người Hê-bơ-rơ đó?"
10 Tất cả dân cư các thành phố của người Ca-na-an và tất cả những người ở bên kia sông Giô-đan đều rất sợ hãi con cái của Gia-cốp, vì họ nói rằng: "Này, chúng ta sẽ bị đối xử như những thành phố kia, vì ai có thể chống lại sức mạnh to lớn của chúng?"
11 Đêm đó, tiếng kêu than của dân Chorin càng lúc càng lớn; họ đánh nhau cho đến sáng, và nhiều người trong số họ bị giết.
12 Sáng hôm sau, tất cả con cháu Gia-cốp thức dậy lúc rạng đông và đi lên thành, họ đánh giết những kẻ còn lại của dân Chorin một cách tàn bạo, và tất cả bọn chúng đều bị giết chết trong thành.
13 Đến ngày thứ sáu, tất cả dân cư thành Canaan đều thấy từ xa toàn thể dân thành Bethchorin nằm chết la liệt trong thành Bethchorin, rải rác khắp nơi như xác chiên con và dê.
14 Các con trai của Gia-cốp dẫn tất cả chiến lợi phẩm mà họ đã chiếm được ở Ga-sa đi đến Bê-thô-rin, và họ thấy thành phố đông dân như cát biển, và họ giao chiến với dân thành, các con trai của Gia-cốp đánh bại dân thành phố cho đến chiều tối.
15 Các con trai của Gia-cốp đối xử với Bê-thô-rin như họ đã đối xử với Gát và Tê-na-ch, và như họ đã đối xử với Cha-xa, Sar-ton và Si-lô.
16 Các con trai của Gia-cốp mang theo chiến lợi phẩm của Bê-thê-rín và tất cả chiến lợi phẩm của các thành phố, và ngày đó họ trở về Si-chem.
17 Các con trai của Gia-cốp trở về thành Si-chem, nhưng ở lại bên ngoài thành, nghỉ ngơi sau chiến trận và ngủ lại đó suốt đêm.
18 Tất cả các đầy tớ của họ cùng với tất cả chiến lợi phẩm mà họ đã lấy được từ các thành phố, họ đều rời khỏi thành phố và không vào thành phố, vì họ nói rằng: Có lẽ sẽ còn có thêm giao tranh chống lại chúng ta, và chúng có thể đến vây hãm chúng ta ở Sichem.
19 Gia-cốp, các con trai ông và các đầy tớ của họ ở lại đêm đó và ngày hôm sau tại phần ruộng mà Gia-cốp đã mua từ Ha-mô với giá năm shekel, và tất cả những gì họ đã chiếm được đều ở cùng họ.
20 Tất cả chiến lợi phẩm mà con cái Gia-cốp thu được đều chất đống trong phần ruộng ấy, nhiều như cát trên bờ biển.
21 Dân chúng trong xứ nhìn thấy họ từ xa, và tất cả dân chúng trong xứ đều sợ hãi con cháu Gia-cốp vì đã làm điều đó, bởi vì từ xưa đến nay chưa từng có vị vua nào làm như vậy.
22 Bảy vua Ca-na-an quyết định lập hòa ước với con cháu Gia-cốp, vì họ rất sợ mất mạng vì con cháu Gia-cốp.
23 Vào ngày đó, tức ngày thứ bảy, vua Japhia của Hê-bôn bí mật sai người đến gặp vua Ai, vua Gibeon, vua Shalem, vua Adulam, vua Lachish, vua Chazar và tất cả các vua Canaan đang cai trị họ, nói rằng:
24 Hãy đi lên với ta, đến gặp ta để ta cùng đi đến chỗ con cháu Gia-cốp, và ta sẽ lập hòa ước với họ, để khỏi bị thanh gươm của con cháu Gia-cốp tàn phá, như họ đã làm với Si-chem và các thành xung quanh đó, như các ngươi đã nghe và thấy.
25 Khi các ngươi đến gặp ta, đừng đến với nhiều người, nhưng mỗi vua hãy dẫn theo ba vị tướng chỉ huy của mình, và mỗi tướng chỉ huy hãy dẫn theo ba viên quan của mình.
26 Tất cả các ngươi hãy đến Hê-bôn, còn chúng ta sẽ cùng đến gặp con cháu Gia-cốp và cầu xin họ lập hiệp ước hòa bình với chúng ta.
27 Tất cả các vua đều làm theo lời vua Hê-bôn dặn, vì họ đều tuân theo lời khuyên và mệnh lệnh của vua Hê-bôn; và tất cả các vua Ca-na-an đều nhóm họp để đến gặp con cháu Gia-cốp, để lập hòa ước với họ; nhưng con cháu Gia-cốp trở về phần ruộng ở Si-chem, vì họ không tin cậy các vua trong xứ.
28 Các con trai của Gia-cốp trở về và ở lại phần ruộng đó mười ngày, không ai đến gây chiến với họ.
29 Khi các con trai của Gia-cốp thấy không có dấu hiệu chiến tranh, họ liền tụ họp lại và đi đến thành Si-chem, và các con trai của Gia-cốp ở lại Si-chem.
30 Sau bốn mươi ngày, tất cả các vua người Amorit từ khắp nơi tụ họp lại và đến Hê-bôn, gặp Gia-phia, vua Hê-bôn.
31 Số vua đến Hê-bôn để lập hòa ước với con cái Gia-cốp là hai mươi mốt vua, số tướng lĩnh đi cùng họ là sáu mươi chín, và quân lính của họ là một trăm tám mươi chín người. Tất cả các vua và quân lính của họ đều nghỉ chân tại núi Hê-bôn.
32 Vua Hê-bôn cùng ba viên tướng và chín người đi ra, và các vua này quyết định đến gặp con cháu Gia-cốp để lập hòa ước.
33 Họ thưa với vua Hê-bôn rằng: "Xin vua hãy đi trước cùng với người của vua, và nói thay cho chúng tôi với con cháu Gia-cốp, rồi chúng tôi sẽ đến sau để xác nhận lời vua nói." Vua Hê-bôn liền làm theo.
34 Các con trai của Gia-cốp nghe tin tất cả các vua Ca-na-an đã tụ họp và nghỉ chân tại Hê-bôn, liền sai bốn người đầy tớ đi do thám, dặn dò rằng: Hãy đi do thám các vua ấy, tìm hiểu xem quân lính của họ ít hay nhiều; nếu ít thì hãy đếm hết quân lính rồi trở về.
35 Các tôi tớ của Gia-cốp bí mật đến gặp các vua ấy, và làm theo như các con trai của Gia-cốp đã dặn. Ngày hôm đó, họ trở về báo cho các con trai của Gia-cốp rằng: "Chúng tôi đã đến gặp các vua ấy, số lượng vua chúa rất ít. Chúng tôi đã đếm hết và thấy có hai trăm tám mươi tám vua và dân."
36 Các con trai của Gia-cốp nói rằng: "Chúng chỉ có số ít, vì vậy chúng ta không cần phải cùng nhau ra trận với chúng." Sáng hôm sau, các con trai của Gia-cốp thức dậy, chọn ra sáu mươi hai người trong số họ, và mười người trong số các con trai của Gia-cốp đi cùng; họ đeo vũ khí vào, vì họ nói rằng: "Chúng đến để gây chiến với chúng ta," vì họ không biết rằng chúng đến để lập hòa bình với họ.
37 Các con trai của Gia-cốp cùng các đầy tớ của mình đi đến cổng thành Si-chem, hướng về phía các vua, và cha của họ là Gia-cốp cũng đi cùng.

38 Khi họ đi ra, kìa, vua Hê-bôn cùng ba viên tướng và chín người đi theo đang tiến đến chỗ con cái Gia-cốp trên đường; con cái Gia-cốp ngước mắt lên và thấy từ xa vua Hê-bôn cùng các tướng lĩnh đang tiến về phía họ. Con cái Gia-cốp liền dừng lại ở cổng thành Si-chem và không tiến tiếp.
39 Vua Hê-bôn cùng các tướng lĩnh tiếp tục tiến về cho đến khi đến gần các con trai của Gia-cốp. Vua Hê-bôn và các tướng lĩnh quỳ xuống trước mặt họ, rồi ngồi cùng các tướng lĩnh trước mặt Gia-cốp và các con trai của ông.
40 Các con trai của Gia-cốp thưa với vua rằng: "Thưa vua Hê-bôn, có chuyện gì đã xảy ra với vua? Tại sao vua đến với chúng tôi hôm nay? Vua muốn gì ở chúng tôi?" Vua Hê-bôn thưa với Gia-cốp rằng: "Thưa đức vua, tất cả các vua Ca-na-an hôm nay đều đến để lập hòa ước với ngài."
41 Các con trai của Gia-cốp nghe lời vua Hê-bôn nói, nhưng không đồng ý với đề nghị của vua, vì các con trai của Gia-cốp không tin vua, bởi vì họ tưởng rằng vua Hê-bôn đã nói dối họ.
42 Vua Hê-bôn biết được lời của các con trai Gia-cốp rằng họ không tin lời ông, nên vua Hê-bôn tiến lại gần Gia-cốp và nói với ông rằng: "Thưa đức vua, tôi xin ngài hãy tin chắc rằng tất cả các vua này đều đến với ngài trong hòa bình, vì họ không đến với tất cả quân lính của mình, cũng không mang theo vũ khí chiến tranh, mà đến để tìm kiếm hòa bình với đức vua và các con trai của ngài."
43 Các con trai của Gia-cốp đáp lại vua Hê-bôn rằng: "Xin vua sai người đến gặp tất cả các vua này. Nếu vua nói thật với chúng tôi, xin cho mỗi vua đến gặp chúng tôi riêng lẻ. Nếu họ đến mà không mang vũ khí, thì chúng tôi sẽ biết rằng họ muốn hòa bình với chúng tôi."
44 Vua Gia-phi-a của Hê-bôn sai một người đến gặp các vua, và tất cả các vua đều đến trước mặt các con trai của Gia-cốp, và quỳ lạy xuống đất trước mặt họ. Các vua ngồi trước mặt Gia-cốp và các con trai ông, và nói với họ rằng:
45 Chúng tôi đã nghe tất cả những gì ngài đã làm cho các vua người Amorit bằng gươm và cánh tay vô cùng mạnh mẽ của ngài, đến nỗi không ai có thể đứng vững trước mặt ngài, và chúng tôi sợ ngài vì mạng sống của mình, e rằng điều đó sẽ xảy đến với chúng tôi như đã xảy đến với họ.
46 Vậy nên chúng tôi đến với các ông để lập một hiệp ước hòa bình giữa chúng ta, và nay hãy ký kết với chúng tôi một giao ước hòa bình và chân lý, rằng các ông sẽ không can thiệp vào công việc của chúng tôi, cũng như chúng tôi không can thiệp vào công việc của các ông.
47 Các con trai của Gia-cốp biết rằng họ thực sự đến để tìm kiếm sự hòa bình từ họ, và các con trai của Gia-cốp đã lắng nghe họ, và lập giao ước với họ.
48 Các con trai của Gia-cốp thề với họ rằng họ sẽ không can thiệp vào chuyện của họ, và tất cả các vua Ca-na-an cũng thề với họ, và từ ngày đó trở đi, các con trai của Gia-cốp bắt họ phải cống nạp.
49 Sau đó, tất cả các tướng lĩnh của các vua ấy cùng với quân lính của mình đến trước mặt Gia-cốp, tay cầm lễ vật dâng cho Gia-cốp và các con trai ông, và họ quỳ lạy ông.
50 Bấy giờ, các vua ấy nài nỉ các con trai của Gia-cốp trả lại tất cả chiến lợi phẩm mà họ đã chiếm được từ bảy thành của người A-mô-rít. Các con trai của Gia-cốp đã làm theo, trả lại tất cả những gì họ đã chiếm được, gồm phụ nữ, trẻ em, gia súc và tất cả chiến lợi phẩm mà họ đã lấy. Sau đó, các vua cho họ về, và mỗi người trở về thành của mình.
51 Tất cả các vua ấy lại cúi lạy trước con cái Gia-cốp, và trong những ngày đó, họ gửi hoặc mang đến cho các con trai Gia-cốp nhiều lễ vật. Con cái Gia-cốp tiễn các vua ấy và người của họ đi, và họ bình an trở về thành của mình, còn con cái Gia-cốp cũng trở về nhà mình, tại Si-chem.
52 Từ ngày đó trở đi, giữa con cháu Gia-cốp và các vua Ca-na-an sống hòa bình, cho đến khi con cái Y-sơ-ra-ên đến thừa hưởng đất Ca-na-an.

CHƯƠNG 41

1 Đến đầu năm, các con trai của Gia-cốp rời Si-chem đi đến Hê-bôn, nơi cha họ là I-sác, và họ ở đó. Nhưng họ vẫn chăn thả bầy chiên và bò hàng ngày ở Si-chem, vì thời ấy ở đó có đồng cỏ tốt và màu mỡ. Gia-cốp, các con trai ông và cả gia đình họ ở trong thung lũng Hê-bôn.
2 Trong những ngày ấy, vào năm ấy, tức là năm thứ 106 đời Gia-cốp, năm thứ 10 Gia-cốp từ Pátan-aram đi về, thì Lê-a, vợ của Gia-cốp, qua đời; bà thọ 51 tuổi khi mất tại Hê-bôn.
3 Gia-cốp và các con trai ông chôn cất bà trong hang động ở cánh đồng Machpelah, thuộc Hê-bôn, mà Áp-ra-ham đã mua từ con cái của Hê-th để làm nơi chôn cất.
4 Các con trai của Gia-cốp ở với cha mình trong thung lũng Hê-bôn, và tất cả dân cư trong xứ đều biết sức mạnh của họ, danh tiếng của họ lan rộng khắp xứ.
5 Bấy giờ, Giô-sép, con trai của Gia-cốp, và anh trai ông là Bên-gia-min, con trai của Ra-chên, vợ của Gia-cốp, còn nhỏ tuổi, nên không cùng anh em mình ra trận trong các cuộc chiến ở khắp các thành của người A-mô-rít.
6 Khi Giô-sép thấy sức mạnh và sự vĩ đại của các anh em mình, ông liền khen ngợi và tán dương họ, nhưng ông lại tự cho mình cao trọng hơn họ và tự tôn mình hơn họ; và Gia-cốp, cha ông, cũng yêu thương ông hơn bất kỳ người con nào khác, vì ông đã già yếu, và vì tình yêu thương dành cho ông, ông đã may cho ông một chiếc áo nhiều màu.
7 Khi Giô-sép thấy cha yêu thương mình hơn các anh em khác, thì Giô-sép càng kiêu ngạo hơn các anh em, và ông đã báo lại cho cha những lời xấu về họ.
8 Các con trai của Gia-cốp, khi thấy toàn bộ cách Giô-sép đối xử với họ, và biết rằng cha họ yêu thương Giô-sép hơn bất kỳ ai trong số họ, đã căm ghét Giô-sép và không thể nói chuyện hòa thuận với ông suốt những ngày đó.
9 Giô-sép mười bảy tuổi, vẫn còn kiêu ngạo hơn các anh em mình và nghĩ đến việc nâng mình lên trên họ.
10 Bấy giờ, ông nằm mơ một giấc, rồi đến kể cho các anh em mình nghe giấc mơ ấy, và nói rằng: "Tôi nằm mơ thấy, này, tất cả chúng tôi đều đang bó lúa ngoài đồng, và bó lúa của tôi bỗng đứng dậy, đặt xuống đất; các bó lúa của các anh em vây quanh nó và cúi lạy trước nó."
11 Các anh em của ông trả lời ông và nói rằng: Giấc mơ ông vừa mơ có nghĩa là gì? Ông có tưởng rằng mình sẽ cai trị chúng tôi không?
12 Nhưng Giô-sép vẫn đến và thuật lại chuyện đó cho cha mình là Gia-cốp, và khi nghe những lời ấy, Gia-cốp hôn Giô-sép, rồi chúc phúc cho Giô-sép.
13 Khi các con trai của Gia-cốp thấy cha mình chúc phúc cho Giô-sép và hôn Giô-sép, và thấy cha yêu thương Giô-sép hết mực, thì chúng ghen tị với Giô-sép và càng ghét Giô-sép hơn.

14 Sau đó, Giô-sép nằm mơ một giấc mơ khác, và thuật lại giấc mơ ấy cho cha mình trước mặt các anh em. Giô-sép nói với cha và các anh em rằng: "Này, con lại nằm mơ một giấc mơ nữa, và kìa, mặt trời, mặt trăng và mười một ngôi sao đều cúi lạy con."
15 Cha của Giô-sép nghe những lời Giô-sép nói và giấc mơ của Giô-sép, thấy các anh em mình ghét Giô-sép vì chuyện đó, nên Gia-cốp quở trách Giô-sép trước mặt các anh em mình, rằng: Giấc mơ con nằm mơ có nghĩa là gì, và con tự tôn mình lên trước mặt các anh em lớn tuổi hơn con như thế nào?
16 Ngươi có tưởng tượng trong lòng rằng ta, mẹ ngươi và mười một anh em ngươi sẽ đến và cúi lạy ngươi, vì ngươi nói những điều ấy chăng?
17 Các anh em của ông ghen tị với ông vì lời nói và giấc mơ của ông, và họ tiếp tục ghét ông, còn Gia-cốp giữ những giấc mơ đó trong lòng.
18 Một ngày nọ, các con trai của Gia-cốp đi chăn bầy chiên của cha mình tại Si-chem, vì lúc ấy họ vẫn còn là những người chăn chiên; và trong khi các con trai của Gia-cốp đang chăn chiên ở Si-chem thì họ chậm trễ, và thời gian tập hợp gia súc đã qua, mà họ vẫn chưa đến nơi.
19 Gia-cốp thấy các con mình bị chậm trễ ở Si-chem, và Gia-cốp tự nhủ: "Có lẽ dân Si-chem đã nổi dậy đánh họ, vì thế họ mới chậm trễ đến hôm nay."
20 Gia-cốp gọi con trai mình là Giô-sép đến và dặn dò rằng: "Này, các anh con đang ăn cỏ ở Si-chem hôm nay, và kìa, họ vẫn chưa trở về; vậy hãy đi xem họ ở đâu, rồi báo lại cho ta biết tình hình của các anh con và bầy chiên."
21 Gia-cốp sai con trai mình là Giô-sép đến thung lũng Hê-bôn, và Giô-sép đến Si-chem tìm các anh mình, nhưng không tìm thấy họ. Giô-sép đi khắp cánh đồng gần Si-chem để xem các anh mình đã đi về đâu, nhưng lạc đường trong hoang mạc và không biết phải đi đường nào.
22 Một thiên sứ của Chúa gặp ông đang đi lang thang trên đường về phía đồng ruộng, và Giô-sép nói với thiên sứ của Chúa rằng: Tôi tìm anh em tôi; ngài há chẳng nghe nói họ đang ăn ở đâu sao? Thiên sứ của Chúa đáp rằng: Ta thấy anh em ngươi ăn ở đây, và ta nghe họ nói rằng họ sẽ đi ăn ở Đô-than.
23 Giô-sép vâng theo tiếng thiên sứ của Chúa, và đi đến chỗ anh em mình ở Đô-than. Ông thấy họ đang chăn chiên ở Đô-than.
24 Giô-sép tiến đến chỗ các anh em mình, nhưng trước khi ông đến gần, họ đã quyết định giết ông.
25 Si-mê-ôn nói với các anh em mình rằng: "Này, người trong giấc mơ đang đến với chúng ta hôm nay; vậy hãy đến giết hắn và ném xác hắn xuống một trong những hố ở nơi hoang mạc. Khi cha hắn đến tìm hắn, chúng ta sẽ nói rằng một con thú dữ đã ăn thịt hắn."
26 Ru-bên nghe những lời anh em mình nói về Giô-sép, liền nói với họ rằng: "Các anh không nên làm thế, vì làm sao chúng ta có thể trông cậy vào cha Gia-cốp được? Hãy ném nó xuống hố này cho chết ở đó, nhưng đừng giơ tay ra giết nó để đổ máu nó." Ru-bên nói điều này để cứu Giô-sép khỏi tay họ, để đưa nó trở về với cha nó.
27 Khi Giô-sép đến gặp các anh em mình, ông ngồi xuống trước mặt họ, thì họ xông vào bắt lấy ông, đánh ông ngã xuống đất và lột chiếc áo nhiều màu ông đang mặc.
28 Họ bắt lấy ông và ném xuống một cái hố, trong hố không có nước, nhưng có rắn và bọ cạp. Giô-sép sợ rắn và bọ cạp trong hố. Giô-sép kêu lớn tiếng, và Đức Chúa Trời giấu rắn và bọ cạp vào thành hố, nên chúng không làm hại được Giô-sép.
29 Giô-sép từ dưới hố cất tiếng gọi anh em mình và nói rằng: "Tôi đã làm gì cho các anh em, và tôi đã phạm tội gì? Tại sao các anh em không kính sợ Chúa về tôi? Chẳng phải tôi là người cùng huyết thống với các anh em sao, và chẳng phải Gia-cốp là cha của các anh em, là cha của tôi sao? Tại sao các anh em lại đối xử với tôi như vậy hôm nay, và làm sao các anh em có thể kính trọng cha Gia-cốp của chúng ta?"
30 Và ông tiếp tục kêu la và gọi anh em mình từ trong hố sâu, và nói rằng: Hỡi Giu-đa, Si-mê-ôn và Lê-vi, anh em tôi, hãy kéo tôi ra khỏi nơi tối tăm mà các anh em đã giam giữ tôi, và hãy đến thương xót tôi hôm nay, hỡi con cái của Đức Giê-hô-va và con cháu của Gia-cốp cha tôi. Nếu tôi có phạm tội với các anh em, thì các anh em chẳng phải là con cháu của Áp-ra-ham, I-sác và Gia-cốp sao? Nếu họ thấy một đứa trẻ mồ côi, họ đã thương xót nó; hoặc một người đói, họ đã cho nó ăn; hoặc một người khát, họ đã cho nó uống; hoặc một người trần truồng, họ đã che thân cho nó bằng quần áo!
31 Vậy thì sao các ngươi lại không thương xót anh em mình, vì ta là người cùng huyết thống với các ngươi, và nếu ta đã phạm tội với các ngươi, chắc chắn các ngươi cũng sẽ làm điều đó vì cớ cha ta!
32 Giô-sép nói những lời ấy từ trong hố, nhưng các anh em ông không thể nghe ông nói, cũng không thể chú ý đến lời của Giô-sép; và Giô-sép khóc lóc thảm thiết trong hố.
33 Giô-sép nói rằng: "Ước gì cha tôi biết được việc các anh tôi đã làm với tôi và những lời họ đã nói với tôi ngày hôm nay."
34 Tất cả anh em của ông đều nghe thấy tiếng kêu than và khóc lóc của ông trong hố, nên họ liền đi khỏi hố để không nghe thấy tiếng kêu than và khóc lóc của Giô-sép trong hố nữa.

CHƯƠNG 42

1 Họ đi đến ngồi ở phía đối diện, cách đó khoảng một tầm bắn cung, và ngồi đó ăn bánh mì. Trong khi ăn, họ bàn bạc với nhau xem nên làm gì với người đó, liệu có nên giết người đó hay đưa người đó trở về cho cha mình.
2 Họ đang bàn bạc thì ngước mắt lên và thấy, kìa, có một đoàn người Ích-ma-ên đang đi đến từ xa theo đường Gilead, hướng xuống Ai Cập.
3 Giu-đa nói với họ: "Giết anh em mình thì được lợi gì cho chúng ta? Có lẽ Đức Chúa Trời sẽ đòi lại anh ấy; vậy nên lời khuyên mà các ngươi đưa ra về anh ấy là: Kìa, nhóm người Ích-ma-ên này đang xuống Ai Cập,
4 Vậy nên, chúng ta hãy giao phó hắn cho họ, đừng để tay chúng ta giết hắn, họ sẽ dẫn hắn đi cùng và hắn sẽ bị lạc mất giữa dân chúng trong xứ, chúng ta cũng không thể tự tay giết hắn. Đề nghị đó làm hài lòng các anh em của Giu-đa, và họ đã làm theo lời Giu-đa.
5 Trong khi họ đang bàn bạc về việc này, và trước khi đoàn người Ích Ma-li đến gần, bảy thương nhân người Mi-đi-an đi ngang qua. Khi đi ngang qua, họ khát nước, nên ngước mắt lên và thấy cái hố chôn Giô-sép; họ nhìn kỹ hơn và thấy đủ loại chim chóc đậu trên người ông.

6 Những người Midian ấy chạy đến giếng để uống nước, vì họ nghĩ rằng trong giếng có nước. Khi đến gần giếng, họ nghe thấy tiếng Giô-sép khóc lóc trong giếng, và họ nhìn xuống giếng, thấy một chàng trai có vẻ ngoài khôi ngô và ưa nhìn.
7 Họ gọi ông và hỏi: "Ngươi là ai, ai đã đưa ngươi đến đây, và ai đã bỏ ngươi vào hố này giữa hoang mạc?" Tất cả cùng nhau đỡ Giô-sép dậy, kéo ông ra khỏi hố, rồi đem ông đi tiếp cuộc hành trình, ngang qua các anh em của ông.
8 Những người ấy nói với họ rằng: "Tại sao các ông lại làm thế, bắt người hầu của chúng tôi đi? Chắc chắn chúng tôi đã bỏ người thanh niên này vào hố vì nó đã phản nghịch với chúng tôi, vậy mà các ông lại đến bắt nó lên và dẫn nó đi; bây giờ hãy trả lại người hầu của chúng tôi."
9 Người Midian trả lời và nói với các con trai của Gia-cốp rằng: "Người này có phải là tôi tớ của các ông không, hay người này đang hầu hạ các ông? Có lẽ tất cả các ông đều là tôi tớ của người ấy, vì người ấy đẹp trai và ưa nhìn hơn bất kỳ ai trong các ông; tại sao các ông lại nói dối chúng tôi?"
10 Vậy nên, chúng tôi sẽ không nghe lời các ông, cũng không để ý đến các ông, vì chúng tôi đã tìm thấy chàng trai trẻ trong hố ở nơi hoang mạc, và chúng tôi đã bắt lấy cậu; vì vậy chúng tôi sẽ tiếp tục đi.
11 Tất cả các con trai của Gia-cốp tiến đến gần họ, đứng dậy và nói với họ rằng: "Hãy trả lại tôi tớ chúng tôi, tại sao các ngươi lại muốn chết bởi lưỡi gươm?" Người Midian kêu lên chống lại họ, rút gươm ra và tiến đến giao chiến với các con trai của Gia-cốp.
12 Và kìa, Si-mê-ôn đứng dậy khỏi chỗ ngồi, nhảy xuống đất, rút gươm ra và tiến đến trước mặt dân Mi-đi-an. Ông hét lên một tiếng kinh khủng trước mặt họ, đến nỗi tiếng hét của ông vang xa, và đất rung chuyển vì tiếng hét của Si-mê-ôn.
13 Và dân Midian kinh hãi vì Si-mê-ôn và tiếng la hét của ông, chúng liền sấp mặt xuống đất và vô cùng hoảng sợ.
14 Si-mê-ôn nói với họ rằng: "Quả thật, tôi là Si-mê-ôn, con trai của Gia-cốp người Hê-bơ-rơ, người cùng với anh trai tôi đã tiêu diệt thành Si-chem và các thành của người A-mô-rít; Đức Chúa Trời cũng sẽ làm như vậy với tôi, đến nỗi nếu tất cả anh em các ông, dân Mi-đi-an, và cả các vua Ca-na-an, có đến cùng các ông, thì họ cũng không thể đánh tôi được."
15 Vậy nên, hãy trả lại cho chúng tôi người thanh niên mà các ngươi đã bắt, kẻo ta sẽ giao xác các ngươi cho chim trời và thú dữ dưới đất ăn thịt.
16 Dân Midian càng sợ Si-mê-ôn hơn, nên chúng đến gần các con trai của Gia-cốp với vẻ kinh hãi và khiếp sợ, nói những lời thảm thiết rằng:
17 Chắc chắn các ngươi đã nói rằng người thanh niên này là tôi tớ của các ngươi, và người ấy đã nổi loạn chống lại các ngươi, vì vậy các ngươi đã ném người ấy vào hố sâu; vậy các ngươi sẽ làm gì với một người đầy tớ nổi loạn chống lại chủ mình? Vậy bây giờ hãy bán người ấy cho chúng tôi, và chúng tôi sẽ trả cho các ngươi tất cả những gì các ngươi yêu cầu; và Đức Chúa Trời đã vui lòng làm như vậy để con cháu Gia-cốp không giết anh em mình.
18 Và dân Midian thấy Giô-sép có vẻ ngoài ưa nhìn và được lòng dân; họ rất muốn có Giô-sép trong lòng và tha thiết muốn mua ông từ anh em của ông.
19 Các con trai của Gia-cốp nghe theo lời người Mi-đi-an và bán anh trai mình là Giô-sép cho họ với giá hai mươi đồng bạc, vì Rê-bê, anh trai của họ, không có mặt ở đó. Người Mi-đi-an bắt Giô-sép và tiếp tục cuộc hành trình đến Gi-lê-át.
20 Họ đang đi trên đường, và người Midian hối hận về việc mình đã mua chàng trai trẻ ấy, và một người nói với người kia: "Chúng ta đã làm gì vậy, khi lấy chàng trai trẻ này từ tay người Hê-bơ-rơ, người có vẻ ngoài ưa nhìn và được ưa chuộng?"
21 Có lẽ chàng trai này bị bắt cóc từ xứ Hê-bơ-rơ, vậy tại sao chúng ta lại làm điều này? Và nếu người ta tìm kiếm và bắt được chàng trong tay chúng ta, thì chúng ta sẽ chết vì chàng.
22 Chắc chắn những người đàn ông mạnh mẽ và dũng mãnh đã bán ông ta cho chúng ta, trong số đó các ngươi đã thấy sức mạnh của một người hôm nay; có lẽ họ đã cướp ông ta khỏi đất nước của ông ta bằng sức mạnh và cánh tay hùng dũng của họ, và vì vậy đã bán ông ta cho chúng ta với giá rẻ mạt mà chúng ta đã trả cho họ.
23 Trong khi họ đang bàn bạc với nhau, họ nhìn thấy, và kìa, đoàn quân Ích-ma-ên đang tiến đến lúc đầu, mà các con trai của Gia-cốp đã thấy, đang tiến về phía dân Mi-đi-an. Dân Mi-đi-an nói với nhau: “Hãy đến bán chàng trai này cho đoàn quân Ích-ma-ên đang tiến đến chỗ chúng ta, chúng ta sẽ nhận lại số tiền ít ỏi mà chúng ta đã trả cho nó, và chúng ta sẽ được giải thoát khỏi tai họa của nó.”
24 Họ làm như vậy, và đến gặp dân Ích-ma-ên, nhưng dân Mi-đi-an đã bán Giô-sép cho dân Ích-ma-ên với giá hai mươi đồng bạc mà họ đã dùng để mua Giô-sép từ anh em mình.
25 Và dân Midian đi đến Gilead, còn dân Ísmael bắt Giô-sép, để ông cưỡi trên một con lạc đà, và dẫn ông đến Ai Cập.
26 Giô-sép nghe tin dân Ích-ma-ên đang tiến về Ai Cập, và Giô-sép than khóc vì điều đó, vì ông phải rời xa xứ Ca-na-an, xa cha mình. Ông khóc nức nở khi đang cưỡi lạc đà, và một người trong số họ thấy vậy, liền bắt ông xuống khỏi lạc đà và đi bộ. Tuy vậy, Giô-sép vẫn tiếp tục khóc và nói: "Ôi cha ơi, cha ơi!"
27 Một người trong số những người Ích Ma-li đứng dậy và đánh vào má Giô-sép, Giô-sép vẫn tiếp tục khóc; Giô-sép mệt mỏi trên đường đi và không thể tiếp tục vì lòng đau khổ, nên tất cả bọn họ đều đánh đập và hành hạ ông trên đường, và họ làm cho ông khiếp sợ để ông ngừng khóc.
28 Chúa thấy tham vọng của Giô-sép và khó khăn của ông, và Chúa giáng xuống trên những người ấy bóng tối và sự hỗn loạn, và tay của mỗi kẻ đánh ông đều bị khô héo.
29 Họ nói với nhau: “Điều gì mà Đức Chúa Trời đã làm cho chúng ta trên đường này vậy?” Họ không biết rằng điều đó xảy ra vì cớ Giô-sép. Rồi họ tiếp tục lên đường, đi ngang qua con đường dẫn đến Ê-phra-th, nơi Ra-chên được chôn cất.
30 Giô-sép đến mộ mẹ mình, vội vã chạy đến mộ mẹ, quỳ xuống bên mộ và khóc.
31 Giô-sép kêu lớn tiếng bên mộ mẹ mình, và nói rằng: Hỡi mẹ ơi, mẹ ơi, người đã sinh ra con, xin hãy tỉnh dậy và đứng lên mà xem con trai mẹ, nó đã bị bán làm nô lệ, chẳng ai thương xót nó cả.
32 Hỡi ngươi, hãy đứng dậy và xem con ngươi, hãy khóc cùng ta vì những nỗi khổ của ta, và hãy xem tấm lòng của anh em ta.

33 Hỡi mẹ tôi, hãy thức dậy, tỉnh giấc khỏi giấc ngủ vì tôi, và hãy chỉ huy trận chiến chống lại anh em tôi. Ôi, chúng đã lột áo tôi, bán tôi làm nô lệ hai lần rồi, chia cắt tôi khỏi cha tôi, và chẳng ai thương xót tôi cả.
34 Hãy đứng lên và trình bày lý lẽ chống lại chúng trước mặt Đức Chúa Trời, xem Đức Chúa Trời sẽ phán xét ai cho công chính và ai sẽ bị kết tội.
35 Hỡi mẹ ơi, hãy thức dậy, tỉnh giấc và xem linh hồn cha con đang ở bên con thế nào hôm nay, hãy an ủi và làm dịu lòng cha con.
36 Giô-sép tiếp tục nói những lời ấy, và Giô-sép khóc lớn tiếng và nức nở bên mộ mẹ mình; rồi ông ngừng nói, và vì lòng đau khổ, ông bất động như đá trên mộ.
37 Giô-sép nghe thấy một tiếng phán từ dưới đất, tiếng ấy đáp lại ông với lòng cay đắng, vừa khóc lóc vừa cầu nguyện rằng:
38 Hỡi con trai ta, con trai Giô-sép của ta, ta đã nghe tiếng khóc than của con; ta đã thấy nước mắt của con; ta biết nỗi khổ của con, con trai ta, và ta đau lòng vì con, và nỗi đau lòng của ta càng thêm chồng chất.
39 Vậy nên, hỡi con trai ta, Giô-sép, hãy trông cậy nơi Đức Giê-hô-va, và chờ đợi Ngài, đừng sợ hãi, vì Đức Giê-hô-va ở cùng con, Ngài sẽ giải cứu con khỏi mọi hoạn nạn.
40 Hỡi con trai ta, hãy đứng dậy, xuống Ai Cập với các chủ của con, đừng sợ hãi, vì Đức Giê-hô-va ở cùng con, con trai ta. Bà tiếp tục nói những lời như vậy với Giô-sép, và bà im lặng.
41 Giô-sép nghe thấy điều đó, ông rất kinh ngạc và cứ khóc mãi; sau đó, một người trong chi tộc Ích-ma-ên thấy ông khóc lóc bên mộ, liền nổi giận, đuổi ông đi, đánh ông và nguyền rủa ông.
42 Giô-sép nói với những người ấy rằng: "Tôi xin được ơn trước mặt các ông để được nhận về nhà cha tôi, và cha tôi sẽ ban cho các ông nhiều của cải."
43 Họ đáp lại ông rằng: "Ngươi chẳng phải là nô lệ sao, và cha ngươi đâu? Nếu ngươi có cha thì ngươi đã không bị bán làm nô lệ hai lần với giá rẻ mạt như vậy." Họ càng nổi giận hơn, tiếp tục đánh đập và trừng phạt ông, và Giô-sép khóc lóc thảm thiết.
44 Chúa thấy sự khốn khổ của Giô-sép, và Chúa lại đánh phạt những người ấy, và Chúa khiến bóng tối bao phủ họ trên đất, và sấm chớp lóe lên, sấm rền vang, và đất rung chuyển bởi tiếng sấm và tiếng gió mạnh, và những người ấy kinh hãi không biết phải đi đâu.
45 Các loài thú và lạc đà dừng lại, và họ dẫn chúng đi, nhưng chúng không chịu đi. Họ đánh chúng, và chúng liền ngồi xổm xuống đất; và những người đó nói với nhau: "Đức Chúa Trời đã làm điều gì như thế này cho chúng ta? Tội lỗi của chúng ta là gì, và những điều chúng ta phạm phải là gì mà điều này lại xảy đến với chúng ta?"
46 Một người trong số họ đáp lại và nói với họ rằng: “Có lẽ vì tội làm khổ người đầy tớ này mà điều này đã xảy ra cho chúng ta hôm nay; vậy nên bây giờ hãy nài xin ông ấy tha thứ cho chúng ta, rồi chúng ta sẽ biết vì tội của ai mà tai họa này giáng xuống chúng ta; và nếu Đức Chúa Trời thương xót chúng ta, thì chúng ta sẽ biết rằng tất cả những điều này xảy đến với chúng ta vì tội làm khổ người đầy tớ này.”
47 Các người ấy làm theo lời Giô-sép, nài xin ông tha thứ cho họ; họ nói: “Chúng tôi đã phạm tội với Chúa và với ông, vậy nên xin ông cầu xin Đức Chúa Trời của ông cất bỏ sự chết này khỏi giữa chúng tôi, vì chúng tôi đã phạm tội với Ngài.”
48 Giô-sép làm theo lời họ, và Đức Chúa Trời nghe lời Giô-sép, và Đức Chúa Trời cất bỏ tai họa mà Ngài đã giáng xuống những người ấy vì cớ Giô-sép; các loài thú vật liền đứng dậy khỏi đất và dẫn dắt họ; họ tiếp tục đi; cơn bão dữ dội lắng xuống và đất trở nên yên bình; và những người ấy tiếp tục cuộc hành trình xuống Ai Cập; và họ biết rằng tai họa này đã giáng xuống họ vì cớ Giô-sép.
49 Họ nói với nhau rằng: “Này, chúng ta biết rằng chính vì sự khốn khổ của người mà tai họa này giáng xuống chúng ta; vậy tại sao chúng ta lại tự chuốc lấy sự chết cho mình? Chúng ta hãy bàn nhau xem phải làm gì với người đầy tớ này.”
50 Một người đáp rằng: "Chắc chắn ông ấy đã bảo chúng ta đem cậu ấy trở về cho cha cậu ấy; vậy nên, hãy đến đây, chúng ta hãy đem cậu ấy trở về, đến nơi ông ấy chỉ cho chúng ta, lấy tiền chuộc cậu ấy từ gia đình cậu ấy, rồi chúng ta sẽ ra về."
51 Một người đáp lại rằng: “Lời khuyên này rất hay, nhưng chúng tôi không thể làm theo được, vì đường đi rất xa, chúng tôi không thể đi ra khỏi đường của mình.”
52 Một người khác đáp lại và nói với họ rằng: "Đây là lời khuyên phải được chấp nhận; chúng ta sẽ không thay đổi; này, hôm nay chúng ta sẽ đi đến Ai Cập, và khi đến Ai Cập, chúng ta sẽ bán hắn ở đó với giá cao, và chúng ta sẽ được giải thoát khỏi sự trừng phạt của hắn."
53 Việc đó làm hài lòng những người kia, và họ làm như vậy, rồi tiếp tục cuộc hành trình đến Ai Cập cùng với Giô-sép.

CHƯƠNG 43

1 Khi các con trai của Gia-cốp đã bán anh trai mình là Giô-sép cho người Mi-đi-an, lòng họ đau xót vì việc làm của anh, và họ hối hận về những gì mình đã làm, và họ đi tìm anh để đưa anh trở về, nhưng không tìm thấy anh.
2 Rồi Rê-bê-nê trở lại cái hố nơi Giô-sép bị nhốt để kéo Giô-sép ra và trả lại cho cha cậu. Rê-bê-nê đứng bên hố, nhưng không nghe thấy tiếng gì. Ông gọi Giô-sép! Giô-sép! mà không ai trả lời hay nói một lời nào.
3 Và Ru-bên nói rằng: “Giô-sép đã chết vì sợ hãi, hoặc có con rắn nào đó đã giết chết ông ấy”; rồi Ru-bên xuống hầm, tìm Giô-sép nhưng không thấy, và ông lại đi lên.
4 Ru-bên xé áo mình ra và nói: “Đứa trẻ không có ở đó, làm sao tôi có thể nói với cha tôi về nó nếu nó đã chết?” Rồi ông đi đến chỗ các anh em mình và thấy họ đang đau buồn vì Giô-sép, và đang bàn bạc với nhau làm sao để nói với cha họ về con trai mình. Ru-bên nói với các anh em mình: “Tôi đến giếng và kìa, Giô-sép không có ở đó. Vậy chúng ta phải nói gì với cha mình đây? Vì cha tôi chỉ muốn tìm con trai tôi ở chỗ tôi thôi.”
5 Các anh em của ông đáp lại rằng: "Chúng tôi đã làm như vậy, và sau đó lòng chúng tôi rất day dứt vì việc đó, giờ đây chúng tôi ngồi đây tìm cớ để hòa giải với cha chúng tôi về việc đó."
6 Và Ru-bên nói với họ: "Các ông làm gì mà khiến cha chúng tôi buồn rầu đến chết thế này? Việc các ông làm không tốt chút nào."
7 Ru-bên ngồi với họ, và tất cả đều đứng dậy và thề với nhau không được tiết lộ chuyện này cho Gia-cốp biết, và

tất cả đều nói rằng: “Ai kể chuyện này cho cha chúng ta hoặc gia đình cha chúng ta biết, hoặc ai báo tin này cho bất cứ ai trong xứ, chúng ta sẽ cùng nhau đứng lên chống lại người đó và giết người đó bằng gươm.”
8 Các con trai của Gia-cốp đều sợ hãi lẫn nhau về việc này, từ người nhỏ nhất đến người lớn nhất, và không ai nói một lời, họ đều giấu kín điều đó trong lòng.
9 Sau đó, họ ngồi lại bàn bạc và nghĩ ra điều gì đó để nói với cha mình là Gia-cốp về tất cả những điều ấy.
10 Íssachar nói với họ: "Đây là lời khuyên cho các ngươi, nếu các ngươi thấy việc này là tốt, thì hãy lấy áo của Giô-sép xé ra, giết một con dê con và nhúng vào máu của nó."
11 Hãy gửi nó cho cha chúng ta, khi ông ấy thấy thì ông ấy sẽ nói rằng một con thú dữ đã ăn thịt nó; vậy nên hãy xé áo nó ra, và này, máu nó sẽ dính trên áo nó; và nhờ làm như vậy, chúng ta sẽ thoát khỏi sự cằn nhằn của cha chúng ta.
12 Lời khuyên của Ísa-sa-chê làm họ hài lòng, và họ nghe theo lời ông, làm theo như lời Ísa-sa-chê đã khuyên bảo họ.
13 Họ vội vàng lấy áo của Giô-sép, xé ra, giết một con dê con, nhúng áo vào máu dê con, rồi giẫm nát áo trong bụi đất. Họ sai Naphtali gửi áo ấy cho cha họ là Gia-cốp, và dặn ông phải nói những lời này:
14 Chúng tôi đã gom gia súc lại và đi đến tận đường đến Sichem và xa hơn nữa, thì tìm thấy chiếc áo này trên đường trong hoang mạc, dính đầy máu và bụi đất; vậy bây giờ hãy biết xem đó có phải là áo của con trai ngươi hay không.
15 Naphtali đi đến gặp cha mình, trao cho cha chiếc áo và nói với cha tất cả những lời mà các anh em mình đã dặn dò.
16 Gia-cốp thấy áo của Giô-sép, ông nhận ra ngay, liền sấp mặt xuống đất, bất động như đá. Sau đó, ông đứng dậy và kêu lên bằng tiếng khóc lớn rằng: "Đây là áo của con trai tôi, Giô-sép!"
17 Gia-cốp vội vàng sai một người đầy tớ đến gặp các con trai mình, và họ đến gặp các con, thấy các con đang đi trên đường cùng với đàn chiên.
18 Đến chiều tối, các con trai của Gia-cốp đến gặp cha mình, thấy áo quần rách nát, đầu phủ đầy bụi đất, và thấy cha mình đang kêu khóc thảm thiết.
19 Gia-cốp hỏi các con mình rằng: “Thật lòng mà nói cho ta biết ngày hôm nay các con đã đột ngột gây tai họa gì cho ta?” Họ đáp lại cha mình rằng: “Hôm nay, sau khi đã lùa bầy chiên về, chúng con đi đường vòng trong hoang mạc, đến thành Si-chem thì thấy một cái áo đầy máu nằm trên đất. Chúng con biết đó là áo gì nên đã sai người đến báo cho cha biết, hỏi cha xem có ai biết không.”
20 Gia-cốp nghe lời các con mình nói, liền lớn tiếng kêu lên rằng: “Áo của con trai ta bị thú dữ cắn nát; Giô-sép bị xé xác ra, vì hôm nay ta sai nó đi xem các ngươi và bầy chiên có được bình an không, rồi mang tin về cho ta. Nó đã đi như ta dặn, nhưng hôm nay ta tưởng con trai ta đang ở với các ngươi.”
21 Các con trai của Gia-cốp đáp rằng: "Ông ấy không đến với chúng tôi, và từ khi chúng tôi rời khỏi đây cho đến nay, chúng tôi cũng chưa từng thấy ông ấy."
22 Khi Gia-cốp nghe những lời ấy, ông lại kêu lớn tiếng, đứng dậy xé áo mình, mặc bao tải vào thắt lưng, khóc lóc thảm thiết, than khóc lớn tiếng và kêu lên rằng:
23 Hỡi Giô-sép, con trai ta, hỡi Giô-sép, ta đã sai con đi hôm nay để lo cho sự an lành của anh em con, và kìa, con đã bị xé xác; chính tay ta mà điều này đã xảy ra cho con trai ta.
24 Ta đau lòng vì con, hỡi Giô-sép, ta đau lòng vì con; con thân yêu với ta biết bao khi còn sống, mà giờ đây cái chết của con lại cay đắng với ta biết bao.
25 0 Giá như ta chết thay con, hỡi Giô-sép con trai ta, vì ta đau lòng thương xót con, hỡi con trai ta, con trai ta. Giô-sép con trai ta, con đang ở đâu, và con đã bị kéo đi đâu? Hãy tỉnh dậy, hãy tỉnh dậy khỏi chỗ con, và đến xem nỗi đau buồn của ta vì con, hỡi con trai Giô-sép.
26 Hãy đến và đếm những giọt nước mắt đang tuôn rơi từ mắt tôi xuống má, rồi đem chúng lên trước mặt Chúa, để Ngài nguôi cơn giận đối với tôi.
27 Hỡi Giô-sép con trai ta, sao con lại sa ngã, bởi tay của kẻ mà từ đầu thế giới đến nay chưa từng có ai sa ngã; vì con đã bị giết bởi cú đánh của kẻ thù, bị đối xử tàn nhẫn, nhưng chắc chắn ta biết rằng điều này đã xảy ra với con, vì tội lỗi của ta quá nhiều.
28 Hỡi con trai ta, hãy tỉnh dậy và xem nỗi khổ của ta vì con cay đắng biết bao, dù ta không nuôi nấng con, không nặn nên con, cũng không ban cho con hơi thở và linh hồn, nhưng chính Đức Chúa Trời đã tạo nên con, xây dựng nên xương cốt con, bao phủ chúng bằng thịt, hà hơi sự sống vào mũi con, rồi Ngài đã giao con cho ta.
29 Quả thật, Đức Chúa Trời, Đấng đã ban ngươi cho ta, nay đã cất ngươi khỏi ta; và điều đó đã xảy ra cho ngươi.
30 Gia-cốp tiếp tục nói những lời như vậy về Giô-sép, và ông khóc nức nở; ông ngã xuống đất và bất động.
31 Tất cả các con trai của Gia-cốp, khi thấy cha mình gặp hoạn nạn, đều hối hận về những việc mình đã làm và khóc lóc thảm thiết.
32 Giu-đa đứng dậy, nhấc đầu cha mình lên khỏi đất, đặt lên đùi mình, và lau nước mắt cho cha. Giu-đa khóc nức nở, trong khi đầu cha mình vẫn nằm cứng như đá trên đùi mình.
33 Các con trai của Gia-cốp thấy cha mình đau khổ, liền cất tiếng khóc than, còn Gia-cốp vẫn nằm bất động trên đất như một tảng đá.
34 Tất cả các con trai, các đầy tớ và con cháu của các đầy tớ ông đều đứng dậy vây quanh ông để an ủi ông, nhưng ông không chịu được an ủi.
35 Cả nhà Gia-cốp đứng dậy than khóc thảm thiết vì Giô-sép và cha mình gặp hoạn nạn. Tin tức ấy đến tai I-sác, con trai của Áp-ra-ham, cha của Gia-cốp. Ông khóc lóc thảm thiết vì Giô-sép, cả ông và cả nhà ông. Ông cùng những người đi theo mình rời khỏi nơi ông ở tại Hê-bôn, đến an ủi Gia-cốp con trai mình, nhưng Gia-cốp không chịu nghe lời an ủi.
36 Sau đó, Gia-cốp đứng dậy khỏi đất, nước mắt chảy dài trên má, và ông nói với các con trai mình rằng: "Hãy đứng dậy, cầm gươm và cung tên, đi ra đồng tìm thi hài con trai ta mà đem về cho ta chôn cất."
37 Ta cũng cầu xin các ngươi hãy tìm kiếm trong số các loài thú và săn bắt chúng, và con nào đến trước mặt các ngươi thì hãy bắt lấy và mang đến cho ta, có lẽ hôm nay Chúa sẽ thương xót nỗi khổ của ta, và chuẩn bị trước mặt các ngươi con vật đã xé xác con trai ta ra từng mảnh, rồi mang đến cho ta, và ta sẽ báo thù cho con trai ta.
38 Các con trai ông làm theo lời cha dặn, sáng sớm hôm sau họ dậy sớm, mỗi người cầm gươm và cung tên trong tay, rồi ra đồng săn thú.
39 Gia-cốp vẫn còn khóc lóc thảm thiết, đi đi lại lại trong nhà, đập tay vào nhau mà nói: “Giô-sép con trai ta, Giô-sép con trai ta!”

40 Các con trai của Gia-cốp đi vào hoang mạc để bắt thú vật, và kìa, một con sói đến gần họ. Họ liền bắt lấy nó, đem về cho cha và nói với cha rằng: "Đây là con sói đầu tiên chúng con tìm được, và chúng con đã đem nó về cho cha như cha đã dặn, còn thi thể con trai cha thì chúng con không tìm thấy."
41 Gia-cốp giật lấy con thú từ tay các con mình, vừa khóc lóc thảm thiết vừa kêu lên, tay cầm con thú, và lòng đầy cay đắng nói với con thú rằng: “Tại sao ngươi nuốt chửng con trai ta là Giô-sép? Tại sao ngươi không kính sợ Đức Chúa Trời của đất, cũng không sợ nỗi khổ của ta vì con trai ta là Giô-sép?”
42 Ngươi đã nuốt chửng con trai ta cách vô cớ, vì nó không phạm tội ác nào, và do đó ngươi đã khiến ta phải chịu trách nhiệm vì nó; vì vậy Đức Chúa Trời sẽ đòi hỏi sự trừng phạt đối với kẻ bị bách hại.
43 Đức Giê-hô-va mở miệng con thú để nói lời an ủi Gia-cốp, và nó đáp lại Gia-cốp, phán cùng ông những lời này:
44 Như Đức Chúa Trời hằng sống, Đấng đã tạo dựng chúng ta trên đất, và như linh hồn ngài hằng sống, thưa ngài, tôi không thấy con trai ngài, cũng không xé xác nó ra, nhưng từ một vùng đất xa xôi, tôi cũng đến tìm con trai tôi, kẻ đã lìa bỏ tôi ngày hôm nay, và tôi không biết liệu nó còn sống hay đã chết.
45 Và hôm nay tôi ra đồng tìm con trai tôi, và các con trai của ông đã tìm thấy tôi, bắt giữ tôi và làm cho nỗi đau khổ của tôi thêm chồng chất, và hôm nay chúng đã dẫn tôi đến trước mặt ông, và bây giờ tôi đã nói hết những điều tôi muốn nói với ông.
46 Vậy nên, hỡi con người, bây giờ ta ở trong tay ngươi, và hãy làm cho ta ngày hôm nay theo ý ngươi muốn; nhưng ta thề bởi sự sống của Đức Chúa Trời, Đấng đã tạo dựng ta, rằng ta không hề thấy con ngươi, cũng không xé xác nó ra, và thịt người chưa từng vào miệng ta suốt đời.
47 Khi Gia-cốp nghe những lời của con thú, ông rất kinh ngạc, liền thả con thú ra khỏi tay mình, và nó đi đường của nó.
48 Gia-cốp ngày nào cũng khóc than vì Giô-sép, và ông thương tiếc con trai mình nhiều ngày.

CHƯƠNG 44

1 Và các con trai của Ích-ma-ên, những người đã mua Giô-sép từ người Mi-đi-an, những người đã mua ông từ anh em mình, cùng đi đến Ai Cập với Giô-sép, và họ đến biên giới Ai Cập. Khi đến gần Ai Cập, họ gặp bốn người con trai của Mê-đi-an, con trai của Áp-ra-ham, những người đã đi từ Ai Cập trên đường đi.
2 Và những người Ích-ma-ên nói với họ: "Các ông có muốn mua người nô lệ này của chúng tôi không?" Họ đáp: "Hãy giao anh ta cho chúng tôi." Và họ giao Giô-sép cho họ. Họ thấy Giô-sép là một chàng trai rất khôi ngô và họ mua anh ta với giá hai mươi shekel.
3 Và dân Ích Ma-li tiếp tục cuộc hành trình đến Ai Cập, và dân Mê-đi-ni cũng trở về Ai Cập trong ngày hôm đó. Dân Mê-đi-ni nói với nhau rằng: "Này, chúng ta nghe nói rằng Pô-ti-pha, một quan của Pha-ra-ô, đội trưởng đội cận vệ, đang tìm một người đầy tớ tốt để hầu hạ ông và làm quản gia trông coi nhà cửa và mọi vật thuộc về ông."
4 Vậy nên, chúng ta hãy bán hắn cho người ấy với giá mà chúng ta mong muốn, nếu người ấy có thể trả cho chúng ta số tiền mà chúng ta yêu cầu.
5 Những người Đa-đi-ni-m ấy đi đến nhà Pô-ti-pha và nói với ông rằng: "Chúng tôi nghe nói ông đang tìm một người đầy tớ giỏi để hầu hạ ông. Này, chúng tôi có một người đầy tớ sẽ làm hài lòng ông. Nếu ông có thể cung cấp cho chúng tôi điều chúng tôi mong muốn, chúng tôi sẽ bán người ấy cho ông."
6 Và Potiphar nói: "Hãy dẫn hắn đến trước mặt ta, ta sẽ xem xét hắn, và nếu hắn làm ta hài lòng, ta sẽ ban cho các ngươi điều các ngươi muốn dành cho hắn."
7 Người Mê-đi-ni-ên đi đem Giô-sép đến dẫn cậu đến trước mặt Pô-ti-pha. Pô-ti-pha thấy Giô-sép và rất hài lòng về cậu, nên nói với họ: "Các ngươi muốn gì ở chàng trai trẻ này?"
8 Họ nói: "Chúng tôi muốn mua cậu ta với giá 400 đồng bạc." Potiphar đáp: "Tôi sẽ bán cho các ông nếu các ông mang giấy tờ mua bán cậu ta đến cho tôi và kể cho tôi nghe lai lịch của cậu ta, vì có lẽ cậu ta là người bị đánh cắp, bởi vì chàng trai này không phải là nô lệ, cũng không phải con của nô lệ, nhưng tôi thấy cậu ta có vẻ ngoài của một người kháu khỉnh và đẹp trai."
9 Rồi dân Medanim đi đến và dẫn những người Ích Ma-li đã bán ông cho họ đến gặp ông, và họ nói với ông rằng: "Ông ấy là một nô lệ, và chúng tôi đã bán ông ấy cho họ."
10 Và Potiphar nghe những lời của dân Ishmael khi ông trao bạc cho dân Medanim, và dân Medanim nhận lấy bạc rồi tiếp tục cuộc hành trình, còn dân Ishmael cũng trở về nhà.
11 Bô-ti-pha bắt Giô-sép về nhà mình để làm việc cho ông. Giô-sép được Pô-ti-pha sủng ái, nên ông tin tưởng giao phó cho ông làm quản gia trong nhà mình, và giao tất cả tài sản của Giô-sép cho ông.
12 Đức Chúa Trời ở cùng Giô-sép, và ông trở nên giàu có, và Đức Chúa Trời ban phước cho nhà của Pô-ti-pha vì cớ Giô-sép.
13 Và Potiphar giao phó mọi tài sản của mình cho Joseph, và Joseph là người điều khiển mọi việc trong nhà Potiphar, mọi thứ đều được sắp xếp theo ý muốn của Joseph.
14 Giô-sép mười tám tuổi, là một chàng trai có đôi mắt đẹp và vẻ ngoài ưa nhìn, không ai trong cả xứ Ai Cập giống như chàng.
15 Bấy giờ, khi Giô-sép đang ở nhà chủ, đi ra đi vào nhà hầu việc chủ, thì Xê-li-ca, vợ chủ, ngước mắt nhìn Giô-sép, và thấy chàng là một chàng trai khôi ngô, có vẻ ngoài ưa nhìn.
16 Và nàng thèm muốn vẻ đẹp của chàng trong lòng, tâm hồn nàng hướng về Giô-sép, nàng ngày càng quyến rũ chàng, Xê-li-ca cũng ngày càng khuyên nhủ Giô-sép, nhưng Giô-sép không ngước mắt nhìn vợ của chủ mình.
17 Và Xêlicah nói với ông: “Dáng vẻ và hình thể của ông thật đẹp đẽ; quả thật, tôi đã xem xét tất cả các tôi tớ, và chưa từng thấy một tôi tớ nào đẹp như ông.” Và Giô-sép đáp lại bà: “Quả thật, Đấng đã tạo dựng tôi trong bụng mẹ tôi cũng đã tạo dựng toàn thể loài người.”
18 Nàng nói với chàng: "Đôi mắt chàng đẹp quá, đẹp đến nỗi chàng đã làm lóa mắt tất cả dân cư Ai Cập, cả đàn ông lẫn phụ nữ." Chàng đáp: "Đôi mắt ta đẹp khi ta còn sống, nhưng nếu nàng nhìn thấy chúng trong mồ mả, chắc chắn nàng sẽ tránh xa chúng."

19 Và nàng nói với chàng rằng: "Lời chàng nói hay và dễ nghe quá; xin chàng hãy lấy cây đàn hạc trong nhà mà gảy lên, để chúng ta cùng nghe chàng nói."
20 Ông nói với bà rằng: "Lời ta nói ngợi khen Đức Chúa Trời và vinh quang Ngài thật hay và dễ nghe biết bao!" Bà thưa với ông rằng: "Tóc ông đẹp quá! Kìa, trong nhà có cái lược vàng, xin ông hãy lấy mà uốn tóc cho mình."
21 Ông nói với bà rằng: "Bà còn nói những lời này đến bao giờ? Hãy thôi nói những lời này với tôi, đứng dậy và lo việc nhà đi."
22 Bà nói với ông rằng: “Trong nhà tôi không có ai, và chẳng có việc gì khác ngoài lời nói và ý muốn của ông; thế nhưng, dù vậy, bà vẫn không thể dẫn Giô-sép đến gần mình, và ông cũng chẳng nhìn bà, mà chỉ nhìn xuống đất.”
23 Và Xê-li-ca trong lòng thèm muốn Giô-sép, muốn ông ngủ với bà; và khi Giô-sép đang ngồi trong nhà làm việc, Xê-li-ca đến ngồi trước mặt ông, và hằng ngày bà dùng lời lẽ quyến rũ ông để ông ngủ với bà, hoặc ít nhất là nhìn bà, nhưng Giô-sép không nghe theo lời bà.
24 Bà nói với ông rằng: Nếu ông không làm theo lời tôi, tôi sẽ trừng phạt ông bằng án tử hình và đóng ách sắt lên vai ông.
25 Giô-sép nói với bà rằng: "Quả thật, Đức Chúa Trời, Đấng tạo dựng nên loài người, sẽ cởi xiềng xích cho người tù, và chính Ngài sẽ giải cứu tôi khỏi ngục tù và khỏi sự phán xét của bà."
26 Và khi nàng không thể thuyết phục được chàng, và lòng nàng vẫn còn hướng về chàng, thì lòng ham muốn đã khiến nàng lâm vào bệnh tật nặng.
27 Tất cả các phụ nữ Ai Cập đều đến thăm bà và nói với bà rằng: "Tại sao bà lại lâm vào cảnh khốn cùng như vậy? Bà là người không thiếu thốn gì cả; chồng bà chắc chắn là một vị hoàng tử cao quý và được trọng vọng trước mặt nhà vua, lẽ nào bà lại thiếu thốn điều gì mà lòng bà mong muốn?"
28 Và Zelicah trả lời họ, rằng: “Hôm nay, các ngươi sẽ biết nguồn gốc của sự hỗn loạn mà các ngươi thấy ở đây.” Rồi bà truyền cho các nữ tỳ chuẩn bị thức ăn cho tất cả các phụ nữ, và bà dọn một bữa tiệc cho họ, và tất cả các phụ nữ đều ăn ở nhà của Zelicah.
29 Bà đưa cho họ dao để gọt vỏ chanh ăn, và truyền lệnh họ mặc cho Giô-sép những bộ quần áo đắt tiền, và bắt Giô-sép phải ra trình diện trước mặt họ. Giô-sép đến trước mặt họ, và tất cả các phụ nữ đều nhìn Giô-sép, không thể rời mắt khỏi ông. Họ đều dùng dao cắt vào tay mình, và tất cả những quả chanh trong tay họ đều đầy máu.
30 Họ không biết mình đã làm gì, nhưng họ cứ tiếp tục nhìn ngắm vẻ đẹp của Giô-sép và không rời mắt khỏi ông.
31 Zelicah thấy việc họ làm, bèn nói với họ: "Các ngươi làm việc gì thế này? Này, ta đã cho các ngươi ăn chanh mà các ngươi lại tự cắt tay mình."
32 Tất cả các phụ nữ đều thấy tay mình đầy máu, máu chảy xuống áo quần của họ, và họ nói với bà ấy rằng: "Người nô lệ trong nhà bà đã mê mẩn hắn, vì vẻ đẹp của hắn mà chúng tôi không thể rời mắt khỏi hắn."
33 Bà nói với họ: “Chắc chắn điều này đã xảy ra với các ông ngay khi các ông nhìn thấy ông ấy, và các ông không thể nào kiềm chế được bản thân trước ông ấy; vậy làm sao tôi có thể kiềm chế được khi ông ấy cứ ở trong nhà tôi, và ngày nào tôi cũng thấy ông ấy ra vào nhà tôi? Làm sao tôi có thể tránh khỏi việc suy sụp hoặc thậm chí chết vì điều này?”
34 Họ nói với bà rằng: "Lời ấy là thật, vì ai có thể nhìn thấy hình hài đẹp đẽ ấy trong nhà mà không bị cám dỗ bởi người ấy chứ? Chẳng phải người ấy là tôi tớ và người hầu của bà trong nhà sao? Tại sao bà không nói cho người ấy biết điều trong lòng bà, mà lại để linh hồn mình hư mất vì chuyện này?"
35 Bà nói với họ rằng: "Hàng ngày tôi cố gắng thuyết phục ông ấy, nhưng ông ấy không chịu nghe theo ý muốn của tôi. Tôi đã hứa với ông ấy mọi điều tốt lành, nhưng ông ấy vẫn không đáp lại; vì vậy, như các ông thấy đấy, tình trạng của tôi đang xấu đi."
36 Và Zelicah lâm bệnh nặng vì lòng yêu mến Joseph, nàng đau khổ khôn nguôi vì chàng, nhưng tất cả mọi người trong nhà Zelicah và chồng nàng đều không biết chuyện này, rằng Zelicah lâm bệnh vì tình yêu dành cho Joseph.
37 Tất cả mọi người trong nhà bà đều hỏi bà rằng: "Tại sao bà lại ốm yếu và suy nhược, mà không thiếu thốn gì cả?" Bà đáp rằng: "Tôi không biết điều gì đang xảy ra, vì nó càng ngày càng gia tăng cho tôi."
38 Tất cả các phụ nữ và bạn hữu của bà đều đến thăm bà mỗi ngày, họ nói chuyện với bà, và bà nói với họ: "Điều này chỉ có thể là do tình yêu của Giô-sép." Họ nói với bà: "Hãy dụ dỗ và bắt giữ ông ấy một cách bí mật, có lẽ ông ấy sẽ nghe lời bà và tránh khỏi cái chết cho bà."
39 Và Zelicah càng ngày càng đau khổ vì tình yêu dành cho Joseph, và sức khỏe của bà càng suy giảm cho đến khi bà gần như không còn sức để đứng vững.
40 Một ngày nọ, Giô-sép đang làm việc nhà cho chủ thì Xê-li-ca lén đến và bất ngờ tấn công ông. Giô-sép đứng lên chống lại bà, và ông mạnh hơn bà, nên đã quật ngã bà xuống đất.
41 Và Xê-li-ca khóc vì lòng mình khao khát Ngài, nàng nài nỉ Ngài trong nước mắt, nước mắt chảy dài trên má, và nàng nói với Ngài bằng giọng nài nỉ và lòng cay đắng, rằng:
42 Ngươi đã từng nghe, thấy hay biết đến một người phụ nữ nào xinh đẹp như ta, hoặc hơn cả ta, người hằng ngày nói chuyện với ngươi, sa sút vì tình yêu dành cho ngươi, ban cho ngươi tất cả vinh dự này, mà ngươi vẫn không chịu lắng nghe tiếng ta sao?
43 Và nếu ngươi sợ chủ mình trừng phạt ngươi, thì thề có vua hằng sống, ngươi sẽ không bị chủ mình làm hại vì chuyện này; vậy nên, xin hãy nghe ta và đồng ý vì vinh dự mà ta đã ban cho ngươi, và hãy tha mạng cho ta, vì sao ta lại phải chết vì ngươi? Và nàng im lặng.
44 Giô-sép đáp lại bà rằng: Xin đừng làm phiền tôi, hãy để việc này cho chủ tôi lo; này, chủ tôi không biết tôi đang ở đâu trong nhà, vì tất cả những gì thuộc về chủ, chủ đã giao cho tôi rồi; làm sao tôi có thể làm những việc này trong nhà chủ tôi được?
45 Vì ông ấy cũng đã hết lòng trọng vọng tôi trong nhà ông ấy, và ông ấy cũng đã đặt tôi làm quản gia trong nhà ông ấy, và ông ấy đã tôn cao tôi, và không ai trong nhà này lớn hơn tôi, và chủ tôi không hề từ chối điều gì với tôi, ngoại trừ bà, là vợ ông ấy; vậy sao bà lại nói những lời ấy với tôi, và sao tôi lại có thể phạm tội ác lớn lao này trước mặt Đức Chúa Trời và chồng bà?
46 Vậy nên, đừng nói với tôi những lời như thế nữa, vì tôi sẽ không nghe lời ngươi. Nhưng Xê-li-ca không nghe lời Giô-sép khi ông nói những lời ấy với bà, mà hằng ngày bà lại dụ dỗ ông nghe lời bà.

47 Sau đó, dòng suối ở Ai Cập tràn đầy, và tất cả dân cư Ai Cập đều kéo đến, cả vua và các quan lại cũng kéo đến với trống và điệu nhảy, vì đó là một ngày lễ lớn ở Ai Cập, và là ngày nghỉ lễ vào thời điểm biển Sihor tràn bờ, và họ đến đó để vui mừng suốt cả ngày.
48 Khi người Ai Cập ra sông dự tiệc mừng, theo tục lệ của họ, tất cả những người trong nhà Potiphar đều đi theo, nhưng Zelicah không muốn đi, vì bà nói: "Tôi không khỏe", và bà ở lại một mình trong nhà, không có ai khác ở cùng bà trong nhà.
49 Bà đứng dậy, lên đền thờ trong nhà, mặc lấy y phục vương giả, đội trên đầu những viên đá quý bằng mã não, nạm bạc và vàng, trang điểm mặt và da bằng đủ loại nước thánh thanh tẩy của phụ nữ, xức dầu thơm cho đền thờ và nhà bằng quế và nhũ hương, rắc mộc dược và lô hội. Sau đó, bà ngồi ở lối vào đền thờ, nơi hành lang trong nhà mà Giuse thường đi qua để làm việc. Kìa, Giuse từ ngoài đồng về, vào nhà để làm việc cho chủ mình.
50 Ông đến nơi mình phải đi qua, và thấy tất cả công việc của Xê-li-ca, liền quay trở lại.
51 Và Xêlicah thấy Giô-sép quay lưng lại, bèn gọi ông và nói: “Giô-sép, anh có chuyện gì vậy? Hãy đến làm việc đi, này, ta sẽ dành chỗ cho anh cho đến khi anh về chỗ ngồi của mình.”
52 Giô-sép trở về nhà, đi đến chỗ ngồi của mình và ngồi xuống làm công việc của chủ như thường lệ. Bấy giờ, Xê-li-ca đến đứng trước mặt ông trong bộ quần áo vương giả, và mùi hương từ áo bà lan tỏa ra xa.
53 Bà ta vội vàng túm lấy Giô-sép và áo quần của ông, rồi nói với ông rằng: “Thề có vua còn sống, nếu ngươi không làm theo yêu cầu của ta, ngươi sẽ chết ngay hôm nay!” Bà ta liền giơ tay kia ra, rút thanh gươm từ dưới áo mình lên, đặt vào cổ Giô-sép và nói: “Hãy đứng dậy và làm theo yêu cầu của ta, nếu không ngươi sẽ chết ngay hôm nay!”
54 Giô-sép sợ hãi trước hành động ấy của bà, nên ông đứng dậy bỏ chạy khỏi bà. Bà túm lấy vạt áo ông, và trong lúc hoảng sợ bỏ chạy, vạt áo mà Xê-li-ca túm lấy bị rách. Giô-sép bỏ vạt áo lại trong tay Xê-li-ca, rồi bỏ chạy thoát thân vì ông sợ hãi.
55 Khi Xê-li-ca thấy áo của Giô-sép bị rách, và Giô-sép đã để lại áo đó trong tay bà rồi bỏ chạy, bà sợ mất mạng, e rằng tiếng đồn về bà sẽ lan ra, nên bà đứng dậy, mưu mẹo, cởi bỏ áo đang mặc và mặc áo khác vào.
56 Bà lấy áo của Giô-sép, trải ra bên cạnh mình, rồi đi đến ngồi vào chỗ bà đã ngồi khi bị bệnh, trước khi mọi người trong nhà ra sông. Bà gọi một cậu bé đang ở trong nhà đến, và bảo cậu bé đi gọi mọi người trong nhà đến với mình.
57 Khi thấy họ, bà nói với họ bằng giọng lớn và than khóc rằng: "Hãy xem chủ các anh đã dẫn một người Hê-bơ-rơ đến nhà tôi, vì hôm nay người ấy đến để ngủ với tôi."
58 Vì khi anh em ra khỏi nhà, hắn đến nhà, thấy không có ai ở nhà, liền đến gần tôi, ôm lấy tôi, với ý định ngủ với tôi.
59 Tôi túm lấy áo hắn xé ra và lớn tiếng gọi hắn, và khi tôi vừa dứt lời, hắn sợ hãi đến nỗi bỏ lại áo mình trước mặt tôi rồi bỏ chạy.
60 Những người trong nhà bà không nói gì, nhưng lòng họ vô cùng phẫn nộ với Giô-sép, nên họ đến gặp chủ của Giô-sép và thuật lại lời mưu kế của ông.
61 Và Potiphar trở về nhà trong cơn giận dữ, vợ ông kêu lên với ông rằng: “Ông đã làm gì với tôi vậy, sao lại đem một người hầu nấu bia đến nhà tôi? Hôm nay hắn đến để trêu chọc tôi; hôm nay hắn đã đối xử với tôi như thế này…”
62 Và Potiphar nghe những lời của vợ mình, liền ra lệnh đánh đòn Giô-sép thật nặng, và họ đã làm như vậy với Giô-sép.
63 Trong khi họ đang đánh ông, Giô-sép kêu lớn tiếng, ngước mắt lên trời và nói rằng: “Lạy Chúa Trời, Chúa biết con vô tội trong mọi điều này, sao hôm nay con lại phải chết vì sự gian dối, bởi tay những kẻ gian ác không chịu cắt bì mà Chúa biết rõ?”
64 Trong khi những người của Potiphar đang đánh đập Giô-sép, ông vẫn tiếp tục kêu khóc, và ở đó có một đứa trẻ mười một tháng tuổi. Đức Chúa Trời mở miệng đứa trẻ ra, và đứa trẻ nói những lời này trước mặt những người của Potiphar đang đánh Giô-sép, rằng:
65 Các ngươi muốn gì ở người này, và tại sao các ngươi lại làm điều ác này với người ấy? Mẹ ta nói dối và nói những lời không đúng sự thật; sự việc diễn ra như vậy.
66 Và đứa trẻ thuật lại cho họ chính xác mọi điều đã xảy ra, và ngày nào nó cũng thuật lại cho họ nghe tất cả những lời mà Xê-li-ca đã nói với Giô-sép.
67 Tất cả mọi người đều nghe lời đứa trẻ nói và rất kinh ngạc về lời nói của đứa trẻ, rồi đứa trẻ ngừng nói và im lặng.
68 Và Potiphar rất xấu hổ vì những lời con trai mình nói, nên ông ra lệnh cho người ta không được đánh Joseph nữa, và người ta liền ngừng đánh Joseph.
69 Và Potiphar bắt giữ Giô-sép và ra lệnh đưa ông ra trước các thầy tế lễ, là những quan xét thuộc về nhà vua, để xét xử ông về vụ việc này.
70 Bô-ti-pha và Giô-sép đến trước các thầy tế lễ là quan tòa của vua, và vua nói với họ: "Xin các ông hãy phán xét xem có sự phán xét nào thích đáng cho người tôi tớ này, vì người ấy đã làm như vậy."
71 Các thầy tế lễ hỏi Giô-sép rằng: “Tại sao ngươi lại làm thế với chủ mình?” Giô-sép đáp rằng: “Thưa các ngài, sự việc là như thế này; và Pô-ti-pha nói với Giô-sép: “Chắc chắn ta đã giao phó cho ngươi tất cả những gì thuộc về ta, và ta không giữ lại gì ngươi ngoài vợ ta, sao ngươi lại có thể làm điều ác này?”
72 Giô-sép đáp rằng: Thưa ngài, lời vợ ngài nói không đúng sự thật, như lời Đức Chúa Trời hằng sống và như linh hồn ngài hằng sống.
73 Đã một năm trôi qua kể từ khi tôi ở trong nhà ông; ông có thấy tội lỗi nào nơi tôi, hoặc điều gì có thể khiến ông đòi mạng sống tôi không?
74 Các thầy tế lễ nói với Potiphar rằng: Xin ông hãy sai người đến mang chiếc áo rách của Giô-sép đến trước mặt chúng tôi, để chúng tôi xem vết rách. Nếu vết rách ở phía trước áo, thì mặt của Giô-sép hẳn đã quay mặt về phía bà ta, và bà ta hẳn đã nắm lấy tay Giô-sép để đến gần bà ta; và vợ ông đã dùng mưu mẹo để làm tất cả những điều bà ta đã nói.
75 Họ đem áo của Giô-sép đến trước mặt các thầy tế lễ là các quan xét, và họ thấy vết rách ở ngay trước mặt Giô-sép. Tất cả các thầy tế lễ xét xử đều biết rằng bà ta đã ép buộc ông, và họ nói: "Người đầy tớ này không đáng bị tử hình vì hắn không làm gì sai, nhưng hình phạt dành cho hắn là bị giam vào ngục vì lời đồn đại mà hắn đã lan truyền chống lại vợ ngươi."

76 Và Potiphar nghe những lời họ nói, liền giam Giô-sép vào nhà tù, nơi giam giữ các tù nhân của vua, và Giô-sép ở trong nhà tù đó mười hai năm.
77 Tuy nhiên, vợ của chủ ông không lìa bỏ ông, và bà không ngừng nói chuyện với ông ngày này qua ngày khác để ông nghe lời bà. Sau ba tháng, Zelicah vẫn tiếp tục đến nhà giam của Giô-sép ngày này qua ngày khác, và bà dụ dỗ ông nghe lời bà. Zelicah nói với Giô-sép: "Ngươi còn ở trong nhà này bao lâu nữa? Nhưng hãy nghe lời ta, ta sẽ đưa ngươi ra khỏi nhà này."
78 Giô-sép đáp lại bà rằng: "Thà ở lại nhà này còn hơn là nghe lời bà mà phạm tội nghịch cùng Đức Chúa Trời." Bà nói với ông: "Nếu ông không làm theo ý muốn của tôi, tôi sẽ móc mắt ông ra, xiềng chân ông lại, và nộp ông vào tay những kẻ mà trước kia ông chưa từng biết."
79 Giô-sép đáp lại bà rằng: Này, Đức Chúa Trời của cả trái đất có thể giải cứu tôi khỏi mọi điều bà định làm cho tôi, vì Ngài mở mắt cho người mù, cởi trói cho người bị trói buộc, và bảo vệ mọi người ngoại kiều không quen biết xứ này.
80 Khi Xê-li-ca không thể thuyết phục Giô-sép nghe lời mình, bà liền thôi không đến dụ dỗ nữa; và Giô-sép vẫn bị giam cầm trong nhà giam. Gia-cốp, cha của Giô-sép, và tất cả anh em của ông ở xứ Ca-na-an vẫn than khóc trong những ngày ấy vì Giô-sép, vì Gia-cốp không chịu an ủi con trai mình là Giô-sép, và Gia-cốp kêu lớn tiếng, khóc lóc và than khóc suốt những ngày ấy.

CHƯƠNG 45

1 Vào thời điểm đó trong năm ấy, tức là năm Giô-sép xuống Ai Cập sau khi các anh em ông đã bán ông đi, thì Rê-bên, con trai của Gia-cốp, đến Ti-mô-na và cưới Ê-li-uram, con gái của A-vi người Ca-na-an, làm vợ.
2 Eliuram, vợ của Reuben, thụ thai và sinh cho ông Hanoch, Palu, Chetzron và Carmi, bốn người con trai; còn Simeon, anh trai của Reuben, cưới Dinah, em gái của Reuben, và bà sinh cho ông Memuel, Yamin, Ohad, Jachin và Zochar, năm người con trai.
3 Sau đó, ông đến gặp Bunah, người phụ nữ Canaan, chính là Bunah mà Simeon đã bắt làm tù binh từ thành Shechem. Bunah đã ở trước mặt Dinah và hầu hạ bà, rồi Simeon đến gặp bà, và bà đã sinh cho ông Saul.
4 Bấy giờ Giu-đa đi đến A-đa-lam, gặp một người ở A-đa-lam tên là Hi-ra. Giu-đa thấy ở đó một người con gái của một người Ca-na-an, tên là An-gia-th, con gái của Su-a. Ông cưới nàng và đến với nàng. An-gia-th sinh cho Giu-đa ba người con trai: Ê-r, Ô-nan và Si-lô.
5 Lê-vi và Ísa-cha đi đến xứ phía đông, và họ cưới các con gái của Gióp-báp, con trai của Giô-cô-tan, tức Ê-ber, làm vợ; Gióp-báp, con trai của Giô-cô-tan, có hai con gái; tên của người con gái cả là A-đi-na, và tên của người con gái út là A-ri-da.
6 Lê-vi cưới A-đi-na, Ít-sa-cha cưới A-ri-da, và họ đến xứ Ca-na-an, đến nhà cha mình. A-đi-na sinh cho Lê-vi ba người con trai: Ghê-sôn, Kê-ha và Mê-ri-ri.
7 Aridah sinh cho Issachar Tola, Puvah, Job và Shomron bốn người con trai; rồi Dan đi đến xứ Moab và cưới Aphlalet, con gái của Chamudan người Moab, làm vợ, và đưa bà về xứ Canaan.
8 Và Aphlaeth son sẻ, bà không có con cái; sau đó Đức Chúa Trời nhớ đến Aphlaeth, vợ của Dan, và bà thụ thai rồi sinh một con trai, đặt tên là Chushim.
9. Gad và Naphtali đi đến Haran và lấy các con gái của Amuram, con trai của Uz, cháu của Nahor, làm vợ.
10 Đây là tên của các con gái của Amuram; người con gái cả tên là Merimah, và người con gái út tên là Uzith; Naphtali cưới Merimah, và Gad cưới Uzith; và đưa họ đến xứ Canaan, đến nhà cha của họ.
11 Và Merimah sinh cho Naphtali Yachzeel, Guni, Jazer và Shalem bốn người con trai; còn Uzith sinh cho Gad Zephion, Chagi, Shuni, Ezbon, Eri, Arodi và Arali bảy người con trai.
12 A-sê đi ra và cưới A-đôn, con gái của A-phi-la, cháu của Hát-đa, cháu của Ích-ma-ên, làm vợ, rồi đưa nàng về xứ Ca-na-an.
13 Bấy giờ, A-đôn, vợ của A-sê-rơ, mất không có con cái. Sau khi A-đôn mất, A-sê-rơ sang bên kia sông cưới Ha-đưa, con gái của A-bi-ma-ên, cháu của Ê-bê, cháu của Sem.
14 Cô gái trẻ ấy có vẻ ngoài xinh xắn và thông minh, trước đây là vợ của Malkiel, con trai của Elam, cháu của Shem.
15 Hadurah sinh cho Malkiel một con gái, và ông đặt tên con gái là Serach. Sau đó, Malkiel qua đời, và Hadurah trở về ở nhà cha mình.
16 Sau khi người vợ ở Asher qua đời, ông đi lấy Hadurah làm vợ, và đưa nàng về xứ Canaan. Ông cũng đưa Serach, con gái của nàng, theo cùng, lúc đó nàng ba tuổi, và nuôi dưỡng nàng trong nhà của Gia-cốp.
17 Cô gái có vẻ ngoài xinh xắn, và sống theo những đường lối thánh thiện của con cái Gia-cốp; cô không thiếu thốn gì, và Chúa ban cho cô sự khôn ngoan và hiểu biết.
18 Và Hadurah, vợ của Asher, thụ thai và sinh cho ông Yimnah, Yishvah, Yishvi và Beriah; bốn người con trai.
19 Rồi Xê-bu-lôn đi đến Mi-đi-an, cưới Mê-sa, con gái của Mô-la, cháu của Áp-đa, con trai của Mi-đi-an, làm vợ, và đưa nàng về xứ Ca-na-an.
20 Mê-sa-sa sinh cho Sa-bu-lôn Sê-rết, Ê-lôn và Gia-chê-ên; ba người con trai.
21 Gia-cốp sai người đến gặp A-ram, con trai của Xê-ba, cháu của Tê-ra, và A-ram cưới Mê-chi-la, con gái của A-ram, làm vợ cho con trai mình là Bên-gia-min. Nàng đến xứ Ca-na-an, đến nhà Gia-cốp; Lúc đó Bên-gia-min được mười tuổi khi cưới Mê-chi-la, con gái của A-ram.
22 Mechalia thụ thai và sinh cho Benjamin năm người con trai: Bela, Becher, Ashbel, Gera và Naaman; sau đó Benjamin đi lấy Aribath, con gái của Shomron, con trai của Abraham, làm vợ thứ hai, khi ấy Benjamin được mười tám tuổi; và Aribath sinh cho Benjamin năm người con trai: Achi, Vosh, Mupim, Chupim và Ord.
23 Trong những ngày ấy, Giu-đa đến nhà Sem và cưới Ta-ma, con gái của Ê-lam, con trai của Sem, làm vợ cho con trai cả của ông là Ê-rít.
24 Er đến với vợ mình là Tamar, và nàng cưới ông. Khi ông đến với nàng, ông đã cố tình hủy hoại dòng dõi của mình, và việc làm của ông là xấu xa trước mặt Chúa, nên Chúa đã giết ông.
25 Sau khi Ê-rê, con trai cả của Giu-đa, qua đời, Giu-đa nói với Ô-nan rằng: "Hãy đi đến nhà vợ của anh ngươi và cưới nàng như người thân cận nhất, rồi sinh con nối dõi cho anh ngươi."

26 Ô-nan cưới Ta-ma làm vợ, rồi đến nhà nàng. Ô-nan cũng làm giống như anh trai mình, và việc làm của ông là xấu xa trước mặt Đức Chúa Trời, nên ông cũng giết anh trai mình.
27 Khi Ô-nan chết, Giu-đa nói với Ta-ma rằng: "Hãy ở lại nhà cha ngươi cho đến khi con trai ta là Si-lô trưởng thành." Giu-đa không còn yêu mến Ta-ma nữa, không còn muốn gả nàng cho Si-lô, vì ông nói: "Có lẽ nó cũng sẽ chết như các anh nó."
28 Ta-ma đứng dậy, đi về nhà cha mình và ở lại đó một thời gian.
29 Đến ngày chuyển giao năm, Aliyath, vợ của Giuđa, qua đời; Giuđa được an ủi vì vợ mình mất, và sau khi Aliyath qua đời, Giuđa cùng bạn mình là Hirah đi đến Timnah để xén lông cừu.
30 Ta-ma nghe tin Giu-đa đã lên Ti-mô-na để xén lông cừu, và Si-lô đã lớn rồi, nhưng Giu-đa không còn yêu mến nàng nữa.
31 Ta-ma đứng dậy, cởi bỏ y phục góa phụ, trùm khăn che kín người, rồi đi đến ngồi ở đường phố, trên đường đến Ti-mô-na.
32 Giu-đa đi ngang qua và thấy bà, liền cưới bà và đến với bà. Bà thụ thai với ông, và khi sinh nở, thì trong bụng bà có hai con sinh đôi. Ông đặt tên cho đứa con thứ nhất là Pê-rê, và đứa con thứ hai là Xa-ra.

CHƯƠNG 46

1 Vào thời ấy, Giô-sép vẫn còn bị giam trong ngục ở xứ Ai Cập.
2 Lúc ấy, các thị thần của Pha-ra-ôn đang đứng trước mặt ông, đó là trưởng quản gia và trưởng thợ làm bánh thuộc về vua Ai Cập.
3 Người quản gia lấy rượu đặt trước mặt vua để uống, người thợ làm bánh lấy bánh đặt trước mặt vua để ăn, và vua cùng các đầy tớ và các quan lại ngồi ăn tại bàn của vua đã uống rượu và ăn bánh.
4 Trong khi họ đang ăn uống, người quản gia và người thợ làm bánh vẫn ở đó, và các vị quan lại của Pha-ra-ôn tìm thấy nhiều ruồi trong rượu mà người quản gia mang đến, và tìm thấy những viên đá nitrat trong bánh mì của người thợ làm bánh.
5 Viên đội trưởng đội cận vệ đã đặt Giô-sép làm người hầu cận cho các quan lại của Pha-ra-ô, và các quan lại của Pha-ra-ô bị giam giữ một năm.
6 Và đến cuối năm, cả hai đều nằm mơ trong cùng một đêm, tại nơi giam giữ họ, và sáng hôm sau, Giô-sép đến thăm họ như thường lệ, và ông thấy họ, và kìa, vẻ mặt họ buồn rầu và chán nản.
7 Giô-sép hỏi họ: “Tại sao hôm nay các ngươi buồn rầu thế?” Họ thưa rằng: “Chúng tôi nằm mơ, nhưng không ai giải mộng được.” Giô-sép nói với họ: “Hãy kể lại giấc mơ cho tôi nghe, Đức Chúa Trời sẽ ban cho các ngươi sự bình an như các ngươi mong muốn.”
8 Người quản gia thuật lại giấc mơ cho Giô-sép nghe, và nói rằng: “Trong giấc mơ, tôi thấy một cây nho lớn ở trước mặt tôi, và trên cây nho ấy tôi thấy có ba cành, và cây nho ấy mau chóng ra hoa và vươn cao, các chùm nho chín và trở thành quả nho.”
9 Tôi hái nho, ép lấy nước vào chén, rồi đưa vào tay Pha-ra-ô, và ông uống; Giô-sép nói với ông rằng: Ba cành trên cây nho tượng trưng cho ba ngày.
10 Nhưng trong vòng ba ngày, nhà vua sẽ ra lệnh đưa ngươi ra và phục chức cho ngươi, và ngươi sẽ dâng rượu cho nhà vua uống như thuở ban đầu khi ngươi còn là quản gia của ông; nhưng xin hãy để ta được ơn trước mặt ngươi, để khi ngươi thấy thuận lợi, ngươi hãy nhớ đến ta và báo cho Pha-ra-ôn biết, và hãy đối xử tử tế với ta, và hãy đưa ta ra khỏi ngục này, vì ta đã bị bắt cóc từ xứ Ca-na-an và bị bán làm nô lệ tại nơi này.
11 Và điều người ta nói với ngươi về vợ của chủ ta cũng là sai sự thật, vì họ giam ta vào ngục tối này vô cớ; và người quản gia trả lời Giô-sép rằng: Nếu vua đối xử tốt với ta như lúc đầu, như ngươi đã giải thích cho ta lần trước, ta sẽ làm tất cả những gì ngươi muốn và đưa ngươi ra khỏi ngục tối này.
12 Người thợ làm bánh, thấy Giô-sép đã giải mộng cho người quản gia chính xác, liền đến gần và thuật lại toàn bộ giấc mơ cho Giô-sép nghe.
13 Và người ấy nói với ông rằng: Trong giấc mơ tôi thấy, kìa, có ba cái giỏ trắng đặt trên đầu tôi; tôi nhìn xuống, và kìa, trong cái giỏ trên cùng có đủ loại thịt nướng dành cho Pha-ra-ô; và kìa, chim chóc đang ăn chúng từ trên đầu tôi.
14 Giô-sép nói với ông rằng: Ba cái giỏ mà ngươi thấy tượng trưng cho ba ngày, vậy thì trong vòng ba ngày, Pha-ra-ô sẽ chặt đầu ngươi, treo ngươi lên cây, và chim chóc sẽ ăn thịt ngươi, như ngươi đã thấy trong giấc mơ.
15 Trong những ngày ấy, hoàng hậu sắp sinh con, và vào ngày đó, bà sinh một con trai cho vua Ai Cập. Người ta loan báo rằng vua đã có con trai đầu lòng, và toàn thể dân chúng Ai Cập cùng các quan lại và đầy tớ của Pha-ra-ô đều vui mừng khôn xiết.
16 Đến ngày thứ ba sau khi ông sinh ra, Pha-ra-ô đã tổ chức một bữa tiệc cho các quan lại và đầy tớ của mình, cho toàn dân xứ Xoa và xứ Ai Cập.
17 Toàn thể dân Ai Cập và các tôi tớ của Pha-ra-ôn đều đến ăn uống với vua trong bữa tiệc mừng sinh nhật con trai vua, và cùng vui mừng với vua.
18 Trong tám ngày đó, tất cả các quan lại và đầy tớ của vua đều vui mừng trong lễ hội, và họ ăn mừng bằng đủ loại nhạc cụ, bằng trống và bằng các điệu nhảy trong cung điện của vua suốt tám ngày.
19 Và người quản gia, người mà Giô-sép đã giải mộng cho ông nghe, đã quên Giô-sép, và ông ta cũng không nhắc đến Giô-sép với vua như đã hứa, vì việc này là do Chúa định để trừng phạt Giô-sép vì ông đã tin cậy loài người.
20 Sau đó, Giô-sép ở lại trong nhà tù thêm hai năm nữa, cho đến khi tròn mười hai tuổi.

CHƯƠNG 47

1 Bấy giờ, I-sác, con trai của Áp-ra-ham, vẫn còn sống ở xứ Ca-na-an; ông đã rất già, thọ một trăm tám mươi tuổi, còn Ê-sau, con trai ông, anh em của Gia-cốp, thì ở xứ Ê-đôm, và ông cùng các con trai mình có đất đai ở đó giữa con cái của Si-rê.
2 Và Ê-sau nghe tin cha mình sắp qua đời, nên ông cùng các con trai và gia đình mình đến xứ Ca-na-an, đến nhà cha mình. Gia-cốp và các con trai ông cũng rời khỏi nơi họ ở

tại Hê-bôn, và tất cả đều đến gặp cha mình là I-sác, và họ thấy Ê-sau và các con trai ông đang ở trong lều.
3 Gia-cốp và các con trai ông ngồi trước mặt cha mình là I-sác, và Gia-cốp vẫn còn đang than khóc về con trai Giô-sép của mình.
4 Y-sác nói với Gia-cốp: “Hãy đem các con trai ngươi đến đây, ta sẽ chúc phúc cho chúng.” Gia-cốp liền đem mười một người con đến trước mặt cha mình là Y-sác.
5 Y-sác đặt tay lên tất cả các con trai của Gia-cốp, nắm lấy họ và ôm lấy họ, hôn từng người một. Trong ngày đó, Y-sác chúc phúc cho họ và nói với họ rằng: "Nguyện Đức Chúa Trời của tổ phụ các ngươi ban phước cho các ngươi và làm cho dòng dõi các ngươi đông đúc như sao trên trời."
6 Y-sác cũng chúc phúc cho các con trai của Ê-sau, rằng: Nguyện Đức Chúa Trời khiến các ngươi trở thành nỗi khiếp sợ và kinh hãi cho mọi người nhìn thấy các ngươi, và cho tất cả kẻ thù của các ngươi.
7 Y-sác gọi Gia-cốp và các con trai ông đến, cả ba cùng đến ngồi trước mặt Y-sác. Y-sác nói với Gia-cốp rằng: Đức Giê-hô-va, Đức Chúa Trời của cả trái đất, phán cùng ta rằng: Ta sẽ ban đất này cho dòng dõi ngươi làm cơ nghiệp, nếu con cái ngươi giữ các luật lệ và đường lối của ta, và ta sẽ thực hiện lời thề ta đã thề với tổ phụ ngươi là Áp-ra-ham.
8 Vậy nên, hỡi con trai ta, hãy dạy dỗ con cái ngươi và cháu chắt ngươi kính sợ Chúa, và đi theo con đường tốt lành làm đẹp lòng Chúa, Đức Chúa Trời ngươi; vì nếu ngươi giữ các đường lối và luật lệ của Chúa, thì Chúa cũng sẽ giữ giao ước của Ngài với Áp-ra-ham, và sẽ làm phước cho ngươi và dòng dõi ngươi suốt đời.
9 Khi Y-sác đã dặn dò xong Gia-cốp và con cái ông, thì ông trút hơi thở cuối cùng và qua đời, được về với dân tộc mình.
10 Gia-cốp và Ê-sau sấp mặt cha mình là I-sác mà khóc. I-sác thọ 180 tuổi khi qua đời tại xứ Ca-na-an, ở Hê-bôn, và các con trai ông đã đưa ông đến hang Ma-chê-la, nơi mà Áp-ra-ham đã mua từ con cái Hê-th để làm nơi chôn cất.
11 Tất cả các vua xứ Canaan cùng đi với Gia-cốp và Ê-sau để chôn cất I-sác, và tất cả các vua Canaan đều hết sức kính trọng I-sác khi ông qua đời.
12 Và các con trai của Gia-cốp và các con trai của Ê-sau đi chân trần vòng quanh, vừa đi vừa than khóc cho đến khi đến Ki-rê-a-rba.
13 Gia-cốp và Ê-sau chôn cất cha mình là I-sác trong hang Ma-chê-la, thuộc Ki-rê-a-ba ở Hê-bôn, và họ chôn cất ông với trọng thể như trong tang lễ của các vua.
14 Gia-cốp và các con trai ông, Ê-sau và các con trai ông, cùng tất cả các vua Ca-na-an đều than khóc rất lớn, rồi chôn cất ông và thương tiếc ông nhiều ngày.
15 Khi Y-sác qua đời, ông để lại gia súc, tài sản và mọi thứ thuộc về mình cho các con trai; Ê-sau nói với Gia-cốp rằng: "Này, tôi xin anh, chúng ta hãy chia làm hai phần, và tôi sẽ được chọn." Gia-cốp đáp: "Chúng tôi sẽ làm như vậy."
16 Gia-cốp lấy tất cả những gì Y-sác để lại ở xứ Ca-na-an, gồm gia súc và tài sản, rồi chia làm hai phần trước mặt Ê-sau và các con trai ông, và nói với Ê-sau rằng: “Này, tất cả những điều này đều ở trước mặt ngươi, hãy chọn cho mình một nửa mà ngươi muốn lấy.”
17 Gia-cốp nói với Ê-sau rằng: “Xin anh hãy nghe điều tôi muốn nói với anh, rằng: Đức Giê-hô-va, Đức Chúa Trời của trời và đất, đã phán cùng tổ phụ chúng ta là Áp-ra-ham và I-sác, rằng: Ta sẽ ban đất này cho dòng dõi ngươi làm cơ nghiệp đời đời.”
18 Vậy nên, tất cả những gì cha chúng ta để lại đều ở trước mặt ngươi, và kìa, cả đất nước đều ở trước mặt ngươi; hãy chọn trong số đó những gì ngươi muốn.
19 Nếu ngươi muốn toàn bộ đất đai, hãy lấy nó cho ngươi và con cháu ngươi mãi mãi, còn ta sẽ lấy của cải này; và nếu ngươi muốn của cải này, hãy lấy nó cho ngươi, còn ta sẽ lấy đất đai này cho ta và con cháu ta để thừa kế mãi mãi.
20 Bấy giờ, Nê-bô-ốt, con trai của Ít-ma-ên, đang ở trong xứ cùng các con mình, thì Ê-sau đi đến đó và bàn bạc với ông, rằng:
21 Gia-cốp đã nói với tôi như vậy, và ông đã trả lời tôi như vậy; bây giờ hãy cho tôi lời khuyên của anh, chúng tôi sẽ lắng nghe.
22 Nê-bô-ốt nói: “Gia-cốp nói với ngươi điều gì vậy? Kìa, tất cả con cái Ca-na-an đều đang sống an toàn trong xứ của họ, và Gia-cốp nói rằng ông sẽ thừa hưởng xứ ấy cùng dòng dõi mình đến muôn đời.”
23 Vậy hãy đi và lấy hết của cải của cha ngươi, để lại Gia-cốp, anh ngươi, ở lại xứ đó, như lời anh ấy đã nói.
24 Ê-sau đứng dậy trở về với Gia-cốp, và làm theo mọi điều Nê-bô-ốt, con trai của Ít-ma-ên, đã khuyên bảo; Ê-sau lấy hết mọi của cải mà Y-sác để lại, gồm người, thú vật, gia súc và tài sản, cùng tất cả của cải; ông không cho anh trai mình là Gia-cốp điều gì cả; còn Gia-cốp lấy toàn bộ đất Ca-na-an, từ suối Ai Cập đến sông Ê-phra-tô, và lấy đó làm sở hữu đời đời, cho con cháu mình và dòng dõi mình về sau.
25 Gia-cốp cũng lấy từ anh trai mình là Ê-sau hang Ma-chê-la, ở Hê-bôn, mà Áp-ra-ham đã mua từ Ê-phrô-ôn để làm nơi chôn cất cho ông và dòng dõi ông mãi mãi.
26 Gia-cốp ghi chép tất cả những điều này vào sổ mua bán, rồi ký tên vào đó, và xác nhận tất cả điều này với sự chứng thực của bốn nhân chứng trung tín.
27 Và đây là những lời mà Gia-cốp đã viết trong sách, rằng: Đất Ca-na-an và tất cả các thành của người Hê-tít, người Hi-vít, người Giê-bu-sít, người A-mô-rít, người Pê-rít-xít và người Gê-ga-sít, tất cả bảy dân tộc từ sông Ai Cập đến sông Ê-phra-tô.
28 Gia-cốp đã mua toàn bộ thành Hê-bôn, Ki-rê-a-ba, và hang động ở trong đó, từ anh trai mình là Ê-sau với giá trị xứng đáng, để làm tài sản và làm gia sản thừa kế cho dòng dõi mình về sau mãi mãi.
29 Gia-cốp lấy sách mua bán, chữ ký, điều răn, luật lệ và sách đã được mặc khải, đặt vào một cái bình đất sét để giữ được lâu dài, rồi trao chúng cho con cái mình.
30 Ê-sau lấy hết những gì cha mình để lại cho mình sau khi ông qua đời từ anh trai mình là Gia-cốp, và ông lấy hết mọi tài sản, từ người và thú vật, lạc đà và lừa, bò và cừu, bạc và vàng, đá và nhựa thơm, và tất cả của cải thuộc về Y-sác, con trai của Áp-ra-ham; không còn gì mà Ê-sau không lấy cho mình, từ tất cả những gì Y-sác để lại sau khi ông qua đời.
31 Ê-sau lấy tất cả những thứ đó, rồi ông và các con mình trở về xứ Si-ir người Hô-rít, xa khỏi anh trai mình là Gia-cốp và các con của ông.
32 Ê-sau có tài sản trong số con cái của Si-rê, và từ ngày đó trở đi, Ê-sau không trở lại xứ Ca-na-an nữa.

33 Và toàn bộ đất Ca-na-an trở thành cơ nghiệp cho con cái Y-sơ-ra-ên làm cơ nghiệp đời đời, còn Ê-sau cùng tất cả con cháu mình được thừa hưởng núi Se-ir.

CHƯƠNG 48

1 Vào những ngày ấy, sau khi I-sác chết, Đức Chúa Trời phán dạy và gây ra nạn đói trên khắp mặt đất.
2 Bấy giờ, Pha-ra-ô, vua Ai Cập, đang ngồi trên ngai vàng ở xứ Ai Cập, nằm trên giường và nằm mơ. Trong giấc mơ, Pha-ra-ô thấy mình đang đứng bên bờ sông Ai Cập.
3 Trong khi ông đang đứng đó, ông thấy bảy con bò béo tốt, đẹp mã vừa ra khỏi sông.
4 Bảy con bò khác, gầy gò và xấu xí, tiến đến sau chúng, và bảy con xấu xí đó nuốt chửng những con đẹp đẽ kia, nhưng vẻ ngoài của chúng vẫn xấu xí như lúc ban đầu.
5 Rồi ông tỉnh giấc, rồi lại ngủ thiếp đi và nằm mơ lần thứ hai. Ông thấy bảy bông lúa mọc lên trên cùng một thân, sum suê và tốt lành, và bảy bông lúa gầy yếu bị gió đông thổi bay mọc lên sau đó, nhưng những bông lúa gầy yếu ấy nuốt chửng những bông lúa đầy đặn kia. Pha-ra-ô liền tỉnh giấc khỏi giấc mơ.
6 Sáng hôm sau, nhà vua nhớ lại giấc mơ của mình, và lòng nhà vua vô cùng phiền muộn vì giấc mơ đó. Nhà vua vội vàng sai người đi triệu tập tất cả các pháp sư và các nhà thông thái của Ai Cập, và họ đến đứng trước mặt Pha-ra-ô.
7 Vua nói với họ: "Ta nằm mơ, nhưng không ai giải mộng được." Họ thưa với vua: "Xin hãy kể lại giấc mơ của vua cho các tôi tớ vua nghe, rồi cho chúng tôi được nghe."
8 Vua thuật lại giấc mơ của mình cho họ nghe, và tất cả đều đồng thanh đáp lại vua rằng: "Nguyện vua sống lâu muôn năm; đây là lời giải thích giấc mơ của vua."
9 Bảy con bò tốt mà ngươi đã thấy tượng trưng cho bảy người con gái sẽ được sinh ra cho ngươi trong những ngày cuối cùng, và bảy con bò mà ngươi thấy đi theo sau và nuốt chửng chúng, là dấu hiệu cho thấy rằng tất cả những người con gái sẽ được sinh ra cho ngươi sẽ chết trong suốt cuộc đời của nhà vua.
10 Và điều ngươi thấy trong giấc mơ thứ hai, về bảy bông lúa chín tốt mọc lên trên một thân cây, đó là ý nghĩa của chúng: trong những ngày cuối cùng, ngươi sẽ xây dựng cho mình bảy thành phố khắp đất Ai Cập; còn điều ngươi thấy về bảy bông lúa héo úa mọc lên sau đó và nuốt chửng chúng trong khi ngươi đang nhìn thấy chúng bằng mắt mình, là dấu hiệu cho thấy các thành phố mà ngươi sẽ xây dựng sẽ bị hủy diệt trong những ngày cuối cùng, khi vua còn sống.
11 Khi họ nói những lời ấy, vua không để ý đến lời họ, cũng chẳng bận tâm đến chúng, vì vua biết rõ trong sự khôn ngoan của mình rằng họ không giải thích giấc mơ một cách đúng đắn; và khi họ nói xong trước mặt vua, vua đáp lại họ rằng: "Các ngươi nói với ta điều gì vậy? Chắc chắn các ngươi đã nói dối và bịa đặt; vậy nên bây giờ hãy giải thích giấc mơ của ta cho đúng, để các ngươi khỏi chết."
12 Sau đó, nhà vua ra lệnh, rồi sai người đi triệu tập những người thông thái khác đến, họ đến và đứng trước mặt nhà vua. Nhà vua thuật lại giấc mơ của mình cho họ nghe, và tất cả đều trả lời theo lời giải thích đầu tiên. Nhà vua nổi giận và rất tức tối, nhà vua nói với họ: "Quả thật các ngươi nói dối và bịa đặt trong những điều các ngươi đã nói."
13 Vua ra lệnh ban hành một thông báo khắp đất nước Ai Cập, rằng: "Vua và các quan lại của vua đã quyết định rằng, bất cứ người khôn ngoan nào biết và hiểu được việc giải mộng, mà không đến trình diện vua hôm nay, sẽ phải chết."
14 Và người nào giải thích được cho vua ý nghĩa đúng đắn của những giấc mơ của vua, thì người đó sẽ được ban cho tất cả những gì người đó muốn xin vua. Tất cả các nhà thông thái của xứ Ai Cập đều đến trước mặt vua, cùng với tất cả các pháp sư và thầy phù thủy ở Ai Cập và ở Gô-sên, ở Rê-xê-sê, ở Ta-ch-pan-ch, ở Xô-ar và khắp các nơi trên biên giới Ai Cập, và tất cả đều đứng trước mặt vua.
15 Tất cả các quý tộc, các quan lại và các cận thần của vua từ khắp các thành phố của Ai Cập đều tụ họp lại, ngồi trước mặt vua. Vua thuật lại giấc mơ của mình cho các nhà thông thái và các quan lại nghe, và tất cả những người ngồi trước mặt vua đều kinh ngạc về giấc mơ ấy.
16 Tất cả các nhà thông thái có mặt trước mặt vua đều có ý kiến trái ngược nhau về việc giải thích giấc mơ của vua; một số người giải thích cho vua nghe rằng: Bảy con bò tốt ấy là bảy vị vua, từ dòng dõi của vua sẽ được lập lên cai trị Ai Cập.
17 Bảy con bò xấu là bảy vị quan trấn thủ, sẽ nổi dậy chống lại họ trong những ngày cuối cùng và tiêu diệt họ; bảy bông lúa mì là bảy vị quan trấn thủ lớn của Ai Cập, sẽ rơi vào tay bảy vị quan trấn thủ nhỏ hơn của kẻ thù trong các cuộc chiến tranh của vua chúa chúng ta.
18 Một số người trong số họ giải thích cho vua như vậy, rằng: Bảy con bò tốt là các thành trì vững chắc của Ai Cập, còn bảy con bò xấu là bảy dân tộc ở xứ Canaan, những dân tộc này sẽ đến đánh bảy thành trì của Ai Cập trong những ngày cuối cùng và hủy diệt chúng.
19 Điều ngươi thấy trong giấc mơ thứ hai, về bảy bông lúa tốt và bảy bông lúa xấu, là dấu hiệu cho thấy chính quyền Ai Cập sẽ lại trở về với dòng dõi ngươi như thuở ban đầu.
20 Trong triều đại của ông, dân các thành phố Ai Cập sẽ nổi dậy chống lại bảy thành phố Canaan mạnh hơn họ, và sẽ tiêu diệt chúng, và chính quyền Ai Cập sẽ trở lại dòng dõi của ngươi.
21 Một số người trong số họ nói với vua rằng: "Đây là lời giải thích giấc mơ của ngài; bảy con bò tốt là bảy hoàng hậu mà ngài sẽ lấy làm vợ trong những ngày cuối cùng, còn bảy con bò xấu cho thấy rằng tất cả những người phụ nữ đó sẽ chết trong suốt cuộc đời của vua."
22 Bảy bông lúa tốt và bảy bông lúa xấu mà ngươi thấy trong giấc mơ thứ hai là mười bốn đứa trẻ, và sẽ xảy ra trong những ngày cuối cùng, chúng sẽ đứng lên và đánh nhau, và bảy đứa trong số chúng sẽ đánh bại bảy đứa mạnh hơn.
23 Một số người trong số họ nói với vua rằng: Bảy con bò tốt tượng trưng cho việc vua sẽ có bảy người con, và chúng sẽ giết bảy người cháu của vua trong những ngày sau cùng; còn bảy bông lúa tốt mà vua thấy trong giấc mơ thứ hai, là những vị hoàng tử mà bảy vị hoàng tử khác yếu thế hơn sẽ chiến đấu và tiêu diệt trong những ngày sau cùng, để trả thù cho con cháu vua, và quyền cai trị sẽ lại trở về dòng dõi vua.
24 Vua nghe hết những lời của các nhà thông thái Ai Cập và lời giải thích giấc mơ của họ, nhưng chẳng lời nào làm vua hài lòng.
25 Vua biết rõ trong sự khôn ngoan của mình rằng họ đã không hoàn toàn nói đúng trong tất cả những lời ấy, vì đó

là ý muốn của Chúa để làm cho lời tiên tri của các nhà thông thái Ai Cập trở nên vô hiệu, hầu cho Giô-sép được ra khỏi nhà giam và trở nên giàu có ở Ai Cập.
26 Vua thấy rằng trong số tất cả các nhà thông thái và pháp sư của Ai Cập, không ai nói đúng với ông, nên vua nổi giận và căm hận.
27 Vua truyền lệnh cho tất cả các nhà thông thái và các pháp sư phải ra khỏi trước mặt vua, và tất cả họ đều ra khỏi trước mặt vua trong sự xấu hổ và nhục nhã.
28 Vua ra lệnh triệu tập toàn Ai Cập để giết tất cả các thầy phù thủy trong Ai Cập, không được để một người nào sống sót.
29 Các đội trưởng đội cận vệ của vua đứng dậy, mỗi người rút gươm ra và bắt đầu đánh các thầy phù thủy và các nhà thông thái của Ai Cập.
30 Sau đó, Mê-rốt, quản gia trưởng của vua, đến cúi lạy trước vua và ngồi xuống trước mặt vua.
31 Và người quản gia thưa với vua rằng: "Nguyện vua sống lâu muôn năm, và chính quyền của vua được tôn cao trong xứ."
32 Trong những ngày ấy, cách đây hai năm, Ngài nổi giận với tôi tớ Ngài và giam tôi vào ngục. Tôi và người đứng đầu các thợ làm bánh đã ở trong ngục một thời gian.
33 Trong số chúng tôi có một người đầy tớ Hê-bơ-rơ thuộc về viên đội trưởng đội cận vệ, tên là Giô-sép, vì chủ của ông ta nổi giận với ông ta và giam ông ta vào nhà giam, và ông ta hầu hạ chúng tôi ở đó.
34 Một thời gian sau, khi chúng tôi đang ở trong bệnh viện, tôi và người đứng đầu các thợ làm bánh nằm mơ vào một đêm; mỗi người nằm mơ theo sự giải thích giấc mơ của mình.
35 Sáng hôm sau, chúng tôi đến kể lại giấc mơ cho người đầy tớ ấy nghe, và người ấy giải mộng cho chúng tôi, mỗi người tùy theo giấc mơ của mình, người ấy giải mộng đúng chăng?
36 Và quả thật, như lời ông giải thích cho chúng tôi, đã xảy ra như vậy; không một lời nào của ông bị phủ nhận.
37 Vậy nên, thưa đức vua và vua, đừng giết dân Ai Cập một cách vô ích; kìa, tên nô lệ ấy vẫn còn bị viên đội trưởng đội cận vệ giam giữ trong nhà giam của chủ hắn.
38 Nếu nhà vua bằng lòng, hãy cho người mời ông ấy đến trước mặt ngươi, và ông ấy sẽ giải thích cho ngươi ý nghĩa chính xác của giấc mơ ngươi vừa mơ thấy.
39 Vua nghe lời của viên quản gia trưởng, liền ra lệnh không được giết các nhà thông thái của Ai Cập.
40 Vua truyền lệnh cho các đầy tớ đem Giô-sép đến trước mặt mình, và vua nói với họ: “Hãy đến gặp ông ấy, đừng làm ông ấy sợ hãi, kẻo ông ấy bối rối và không biết nói năng cho đúng mực.”
41 Các đầy tớ của vua đến gặp Giuse, vội vàng đưa ông ra khỏi ngục tối, các đầy tớ của vua cạo râu cho ông, ông thay áo tù và đến trước mặt vua.
42 Vua ngồi trên ngai vàng, mặc áo choàng vương giả, thắt lưng bằng áo choàng vàng, vàng ròng trên đó lấp lánh, hồng ngọc, hồng ngọc lục bảo và tất cả các loại đá quý trên đầu vua đều làm chói mắt, khiến Giô-sép vô cùng kinh ngạc về vua.
43 Ngai vàng mà vua ngồi được bọc bằng vàng, bạc và đá mã não, và có bảy mươi bậc.
44 Và đó là tục lệ trong toàn xứ Ai Cập, rằng bất cứ ai đến nói chuyện với vua, nếu người đó là hoàng tử hoặc người được vua trọng vọng, thì người đó sẽ lên đến bậc thứ ba mươi mốt, rồi vua sẽ xuống đến bậc thứ ba mươi sáu để nói chuyện với người đó.
45 Nếu người đó là một trong những người dân thường, anh ta sẽ bước lên bậc thứ ba, và nhà vua sẽ xuống bậc thứ tư và nói chuyện với anh ta; hơn nữa, tục lệ của họ là bất cứ người nào thông thạo cả bảy mươi thứ tiếng, người đó sẽ bước lên bảy mươi bậc thang, đi lên và nói chuyện cho đến khi đến được chỗ nhà vua.
46 Còn ai không thể hoàn thành bảy mươi điều đó thì phải leo lên bấy nhiêu bậc thang tương ứng với số ngôn ngữ mà người đó biết nói.
47 Vào thời đó ở Ai Cập, có tục lệ là không ai được làm vua nếu không thông thạo bảy mươi thứ tiếng.
48 Khi Giô-sép đến trước mặt vua, ông quỳ xuống trước mặt vua, rồi bước lên bậc thứ ba, còn vua ngồi trên bậc thứ tư và nói chuyện với Giô-sép.
49 Vua nói với Giô-sép rằng: Ta nằm mơ thấy một giấc mơ, nhưng không ai giải mộng được cho đúng. Hôm nay ta cho triệu tập tất cả các thầy phù thủy và các nhà thông thái của Ai Cập đến trước mặt ta, và ta đã kể lại giấc mơ của mình cho họ nghe, nhưng không ai giải mộng cho ta được cả.
50 Sau đó, hôm nay tôi nghe nói về ông rằng ông là người khôn ngoan, có thể giải thích chính xác mọi giấc mơ mà ông nghe được.
51 Giô-sép đáp lại Pha-ra-ô rằng: “Pharaoh hãy kể lại những giấc mơ mà ông đã mơ; chắc chắn sự giải thích thuộc về Đức Chúa Trời.” Pha-ra-ô kể lại những giấc mơ cho Giô-sép nghe, giấc mơ về đàn bò và giấc mơ về những bông lúa mì, rồi vua liền ngừng nói.
52 Bấy giờ, Giô-sép được Đức Chúa Trời mặc lấy Thần Khí trước mặt vua, và ông biết mọi điều sẽ xảy đến với vua từ ngày đó trở đi, ông cũng biết sự giải thích đúng đắn về giấc mơ của vua, và ông đã nói trước mặt vua.
53 Giô-sép được vua chiếu cố, vua liền lắng tai nghe và nghe hết lời Giô-sép nói. Giô-sép thưa với vua rằng: “Xin vua đừng tưởng đó là hai giấc mơ, vì chỉ có một giấc mơ thôi. Điều Đức Chúa Trời đã định làm khắp đất nước, Ngài đã tỏ cho vua thấy trong giấc mơ, và đây chính là ý nghĩa đúng đắn của giấc mơ ấy.”
54 Bảy con bò tốt và bảy bông lúa tốt tượng trưng cho bảy năm, và bảy con bò xấu và bảy bông lúa xấu cũng tượng trưng cho bảy năm; đó là một giấc mơ.
55 Này, trong bảy năm sắp tới, cả xứ sẽ rất thịnh vượng; sau đó sẽ là bảy năm đói kém, một nạn đói khủng khiếp; mọi sự thịnh vượng sẽ bị lãng quên khỏi xứ, và nạn đói sẽ tiêu diệt dân cư trong xứ.
56 Vua nằm mơ một giấc mơ, và giấc mơ ấy được thuật lại cho Pha-ra-ôn nghe, vì điều đó đã được Đức Chúa Trời định đoạt, và chẳng bao lâu nữa Đức Chúa Trời sẽ thực hiện.
57 Vậy nên, ta sẽ khuyên bảo ngươi và giải cứu linh hồn ngươi cùng linh hồn dân cư trong xứ khỏi tai họa của nạn đói; ngươi hãy tìm khắp vương quốc một người khôn ngoan và sáng suốt, biết hết mọi việc cai quản, và bổ nhiệm người ấy làm quan cai quản đất nước Ai Cập.
58 Hãy để người mà ngươi đặt làm vua Ai Cập bổ nhiệm các quan dưới quyền mình, để họ thu gom tất cả lương thực của những năm mùa màng bội thu sắp tới, rồi tích trữ lúa mì và cất giữ trong kho đã được ngươi chỉ định.

59 Hãy giữ lương thực đó cho bảy năm đói kém, để có đủ cho ngươi, dân ngươi và toàn xứ ngươi, hầu cho ngươi và đất nước ngươi không bị diệt vong vì nạn đói.
60 Hãy ra lệnh cho tất cả dân cư trong xứ phải thu gom, mỗi người thu lượm sản vật ruộng đồng của mình, đủ loại lương thực, trong bảy năm mùa màng bội thu, và cất trữ, để trong những ngày đói kém có lương thực dự trữ và dùng làm của sống.
61 Đây là cách giải thích đúng đắn về giấc mơ của ngươi, và đây là lời khuyên được đưa ra để cứu rỗi linh hồn ngươi và linh hồn của tất cả thần dân ngươi.
62 Vua đáp lại và nói với Giô-sép: Ai nói và ai biết lời ngươi nói là đúng? Giô-sép thưa với vua: Đây sẽ là dấu hiệu cho vua biết về tất cả những lời tôi nói, rằng chúng là sự thật và lời khuyên của tôi là tốt cho vua.
63 Này, vợ ngươi hôm nay đang ngồi trên ngai sinh nở, và nàng sẽ sinh cho ngươi một con trai, và ngươi sẽ vui mừng với con mình; khi con ngươi ra khỏi bụng mẹ, con trai đầu lòng của ngươi, đứa trẻ sinh ra cách đây hai năm, sẽ chết, và ngươi sẽ được an ủi bởi đứa con sẽ sinh ra cho ngươi hôm nay.
64 Giô-sép nói xong những lời ấy với vua, rồi cúi lạy vua và ra về. Khi Giô-sép đã ra khỏi cung điện vua, thì những dấu lạ mà Giô-sép đã nói với vua đã xảy ra trong ngày đó.
65 Và hoàng hậu sinh một con trai vào ngày đó, nhà vua nghe tin vui về con trai mình, và ông vui mừng. Khi người tường thuật đã rời khỏi nơi ở của nhà vua, các đầy tớ của nhà vua thấy con trai cả của nhà vua đã chết trên đất.
66 Trong cung vua vang lên tiếng than khóc và ồn ào, vua nghe thấy vậy và hỏi: "Tiếng than khóc và tiếng động gì ở trong cung vậy?" Họ thuật lại cho vua rằng con trai cả của vua đã chết; vua liền biết rằng tất cả những lời Giuse nói đều đúng, và vua được an ủi vì con trai mình đã sinh ra trong ngày đó như lời Giuse đã nói.

CHƯƠNG 49

1 Sau đó, nhà vua sai người triệu tập tất cả các quan lại, đầy tớ, cùng tất cả các hoàng tử và quý tộc thuộc về nhà vua, và tất cả đều đến trước mặt nhà vua.
2 Vua nói với họ rằng: "Này, các ngươi đã thấy và nghe tất cả những lời người Hê-bơ-rơ này nói, và tất cả những dấu kỳ mà người ấy đã báo trước đều đã xảy ra, và không một lời nào của người ấy bị đổ xuống đất cả."
3 Các ngươi biết rằng ông ấy đã giải thích giấc mơ một cách đúng đắn, và điều đó chắc chắn sẽ xảy ra; vậy nên, hãy bàn bạc với nhau, và biết mình sẽ làm gì và làm thế nào để đất nước được giải thoát khỏi nạn đói.
4 Hãy tìm kiếm xem có thể tìm thấy người nào giống như vậy không, người có lòng khôn ngoan và hiểu biết, và ta sẽ bổ nhiệm người đó cai trị đất nước.
5 Vì các ngươi đã nghe lời khuyên của người Hê-bơ-rơ về việc này để cứu đất nước khỏi nạn đói, và ta biết rằng đất nước sẽ không được cứu khỏi nạn đói nếu không nhờ lời khuyên của người Hê-bơ-rơ, người đã khuyên bảo ta.
6 Tất cả họ đều thưa với vua rằng: "Lời khuyên mà người Hê-bơ-rơ đưa ra về việc này là tốt; vậy nên, thưa đức vua, toàn bộ đất nước này đang ở trong tay ngài, xin hãy làm điều gì ngài cho là tốt."
7 Người mà ngươi chọn, và người mà ngươi biết bằng sự khôn ngoan của mình là người khôn ngoan và có khả năng giải cứu đất nước bằng sự khôn ngoan của người đó, thì vua sẽ bổ nhiệm người đó làm người dưới quyền mình cai quản đất nước.
8 Vua nói với tất cả các quan lại rằng: Ta nghĩ rằng từ khi Đức Chúa Trời đã cho người Hê-bơ-rơ biết tất cả những điều Ngài đã phán, thì trong cả xứ này chẳng ai khôn ngoan và sáng suốt bằng người ấy; nếu các ngươi thấy điều đó là tốt, ta sẽ đặt người ấy làm vua, vì người ấy sẽ cứu đất nước bằng sự khôn ngoan của mình.
9 Tất cả các quan lại đều thưa với vua rằng: "Luật pháp Ai Cập đã chép rằng, không ai được phép làm vua Ai Cập, cũng không được làm vua thứ hai, trừ người nào thông thạo mọi thứ tiếng của loài người."
10 Vậy nên, thưa đức vua và vua chúng ta, này, người Hê-bơ-rơ này chỉ nói được tiếng Hê-bơ-rơ, vậy làm sao hắn có thể làm vua thứ hai của chúng ta, một người thậm chí không biết tiếng của chúng ta?
11 Giờ đây, chúng tôi cầu xin Chúa cho người đến mời người ấy đến trước mặt Chúa, và hãy thử thách người ấy trong mọi việc, rồi hãy quyết định theo ý Chúa.
12 Vua phán rằng: “Ngày mai việc đó sẽ được thực hiện, điều các ngươi nói là tốt lành.” Và ngày đó, tất cả các quan lại đều đến trình diện vua.
13 Đêm ấy, Đức Chúa Trời sai một trong những thiên sứ tôi tớ Ngài đến xứ Ai Cập, gặp Giô-sép; thiên sứ của Đức Chúa Trời đứng trên Giô-sép, và kìa, Giô-sép đang nằm trên giường trong ngục tối ở nhà chủ mình, vì chủ đã bỏ ông vào ngục tối vì cớ vợ ông.
14 Thiên sứ đánh thức ông dậy khỏi giấc ngủ, và Giô-sép ngồi dậy, đứng lên, và kìa, thiên sứ của Chúa đang đứng đối diện với ông; và thiên sứ của Chúa nói chuyện với Giô-sép, và dạy ông tất cả các thứ tiếng của loài người trong đêm đó, và đặt tên ông là Giê-hê-sép.
15 Thiên sứ của Chúa liền rời khỏi ông, và Giô-sép trở về nằm trên giường, và Giô-sép kinh ngạc về khải tượng mà ông thấy.
16 Sáng hôm sau, vua sai người triệu tập tất cả các quan lại và đầy tớ của mình, và tất cả đều đến ngồi trước mặt vua. Vua truyền lệnh dẫn Giô-sép đến, và các đầy tớ của vua đi dẫn Giô-sép đến trước mặt Pha-ra-ô.
17 Vua đi ra và lên các bậc của ngai vàng, Giô-sép nói với vua bằng đủ mọi thứ tiếng, và Giô-sép tiến lên gần vua và nói với vua cho đến khi đến trước mặt vua ở bậc thứ bảy mươi, rồi ngồi xuống trước mặt vua.
18 Vua rất vui mừng vì Giô-sép, và tất cả các quan lại của vua cũng vui mừng cùng vua khi nghe những lời Giô-sép nói.
19 Vua và các quan lại thấy việc đó là tốt, nên bổ nhiệm Giô-sép làm người đứng thứ hai sau vua cai quản toàn xứ Ai Cập. Vua liền nói với Giô-sép rằng:
20 Ngươi đã khuyên ta nên bổ nhiệm một người khôn ngoan cai quản đất nước Ai Cập, để người ấy dùng sự khôn ngoan của mình cứu đất nước khỏi nạn đói; vậy nên, vì Đức Chúa Trời đã cho ngươi biết tất cả những điều này, và tất cả những lời ngươi đã nói, thì trong cả nước không có một người khôn ngoan và sáng suốt nào sánh được với ngươi.
21 Tên ngươi sẽ không còn gọi là Giô-sép nữa, mà tên ngươi sẽ là Xa-phna-th Pa-an-a; ngươi sẽ là người đứng thứ hai sau ta, và mọi việc cai trị của ta sẽ do lời ngươi phán quyết, và dân ta sẽ ra vào theo lời ngươi.

22 Các tôi tớ và quan lại của ta cũng sẽ nhận lương hằng tháng từ tay ngươi, và toàn dân trong xứ sẽ cúi đầu trước ngươi; chỉ có ngai vàng của ta là ta cao trọng hơn ngươi.
23 Vua tháo chiếc nhẫn khỏi tay mình và đeo vào tay Giô-sép, rồi vua mặc cho Giô-sép một bộ áo choàng vương giả, đội vương miện vàng lên đầu và đeo dây chuyền vàng vào cổ cho Giô-sép.
24 Vua truyền lệnh cho các đầy tớ mình, và họ cho vua ngồi trên chiếc xe ngựa thứ hai của vua, chiếc xe đi ngược chiều với xe ngựa của vua. Vua cũng cho vua cưỡi một con ngựa to khỏe thuộc đàn ngựa của vua, và dẫn vua đi khắp các đường phố của đất nước Ai Cập.
25 Vua truyền lệnh cho tất cả những người chơi trống, đàn hạc và các nhạc cụ khác phải đi theo Giô-sép; một ngàn người chơi trống, một ngàn người chơi đàn hạc và một ngàn người chơi đàn hạc khác đi theo ông.
26 Có năm ngàn người, tay cầm gươm rút ra sáng loáng, diễu hành và tấu nhạc trước mặt Giô-sép; hai mươi ngàn quan lại của vua, thắt lưng bằng da nạm vàng, diễu hành bên tay phải Giô-sép, và hai mươi ngàn bên tay trái ông; còn tất cả phụ nữ và thiếu nữ đều lên mái nhà hoặc đứng ngoài đường phố tấu nhạc và vui mừng trước Giô-sép, và ngắm nhìn vẻ ngoài và vẻ đẹp của ông.
27 Dân vua đi trước và đi sau vua, xức dầu thơm dọc đường bằng nhũ hương, quế và đủ loại hương liệu hảo hạng, rắc mộc dược và lô hội dọc đường. Hai mươi người rao truyền những lời này khắp xứ bằng tiếng lớn trước mặt vua:
28 Các ngươi có thấy người mà vua đã chọn làm phó vương này không? Mọi việc cai quản sẽ do người ấy quản lý; kẻ nào vi phạm mệnh lệnh của người ấy, hoặc không quỳ lạy trước mặt người ấy, sẽ phải chết, vì kẻ đó chống lại vua và phó vương.
29 Khi các sứ giả ngừng loan báo, toàn dân Ai Cập đều quỳ xuống trước mặt Giô-sép và nói: “Nguyện vua sống lâu, nguyện vua thứ hai cũng sống lâu”; và toàn dân Ai Cập đều quỳ xuống dọc đường, khi các sứ giả đến gần, họ cũng quỳ xuống và reo hò vui mừng trước mặt Giô-sép, đánh đủ loại trống, kèn và trống nhỏ.
30 Giô-sép, cưỡi ngựa ngước mắt lên trời, kêu lớn tiếng rằng: "Ngài nâng người nghèo từ bụi đất lên, Ngài nâng người thiếu thốn từ đống rác lên. Hỡi Chúa các đạo binh, phước cho người nào tin cậy Ngài."
31 Giô-sép đi khắp đất nước Ai Cập cùng với các đầy tớ và quan lại của Pha-ra-ô, và họ dẫn ông đi xem toàn bộ đất nước Ai Cập và tất cả kho báu của vua.
32 Giô-sép trở về và đến trước mặt Pha-ra-ô vào ngày đó, và vua ban cho Giô-sép một vùng đất ở Ai Cập, một vùng đất gồm ruộng đồng và vườn nho, và vua ban cho Giô-sép ba ngàn ta-lê bạc, một ngàn ta-lê vàng, đá mã não, nhựa thơm và nhiều lễ vật khác.
33 Ngày hôm sau, vua truyền lệnh cho toàn dân Ai Cập đem lễ vật và của lễ đến dâng cho Giô-sép; kẻ nào không tuân lệnh vua sẽ bị xử tử; họ dựng một nơi thờ phượng trên cao ở giữa thành, trải áo vải ra đó, và ai đem gì dâng cho Giô-sép thì bỏ vào nơi thờ phượng ấy.
34 Và toàn thể dân Ai Cập đều dâng lên nơi cao những vật phẩm quý giá; người thì dâng một chiếc khuyên tai bằng vàng, người thì dâng nhẫn, khuyên tai, các đồ vật bằng vàng và bạc khác nhau, đá mã não và nhựa thơm; mỗi người đều dâng một phần tài sản của mình.
35 Giô-sép nhận tất cả những thứ đó và cất vào kho bạc của mình, và tất cả các quan lại và quý tộc thuộc về vua đều tán dương Giô-sép, và họ tặng ông nhiều quà, vì vua đã chọn ông làm người đứng thứ hai của mình.
36 Vua sai người đến gặp Potiphera, con trai của Ahiram, thầy tế lễ ở On, và Potiphera lấy Osnath, con gái nhỏ của ông, gả nàng cho Joseph làm vợ.
37 Cô gái ấy rất xinh đẹp, còn trinh, chưa từng có người đàn ông nào biết đến, và Giô-sép cưới cô làm vợ; vua nói với Giô-sép rằng: Ta là Pha-ra-ô, ngoài ngươi ra thì không ai dám giơ tay hay chân lên để cai trị dân ta khắp đất Ai Cập.
38 Khi Giô-sép đứng trước mặt Pha-ra-ô, ông được ba mươi tuổi; Giô-sép rời khỏi trước mặt vua và trở thành người đứng thứ hai của vua ở Ai Cập.
39 Vua ban cho Giô-sép một trăm người hầu để phục vụ ông trong nhà, và Giô-sép cũng sai người đi mua thêm nhiều người hầu nữa, và họ ở lại trong nhà của Giô-sép.
40 Bấy giờ, Giô-sép xây cho mình một ngôi nhà rất tráng lệ, giống như nhà của các vua, trước sân cung điện của vua, và ông xây trong nhà một đền thờ lớn, trông rất trang nhã và thuận tiện cho việc ở của mình; Giô-sép mất ba năm để xây nhà.
41 Giô-sép tự làm cho mình một ngai vàng rất lộng lẫy bằng vàng và bạc, và ông bọc nó bằng đá mã não và nhựa thơm, và ông làm trên đó hình ảnh toàn bộ đất nước Ai Cập, và hình ảnh dòng sông Ai Cập tưới mát toàn bộ đất nước Ai Cập; và Giô-sép ngồi vững chắc trên ngai vàng của mình trong nhà mình và Đức Chúa Trời gia tăng sự khôn ngoan cho Giô-sép.
42 Tất cả dân cư Ai Cập, các đầy tớ của Pha-ra-ô và các quan lại của ông đều hết mực yêu mến Giô-sép, vì việc này là do Chúa phán dặn Giô-sép.
43 Giô-sép có một đạo quân ra trận, gồm bốn mươi nghìn sáu trăm binh lính, có khả năng cầm vũ khí để giúp vua và Giô-sép chống lại kẻ thù, ngoài ra còn có các quan lại, đầy tớ của vua và dân cư Ai Cập vô số kể.
44 Giô-sép đã trang bị cho các chiến binh dũng mãnh của mình và toàn bộ quân đội khiên, giáo, mũ, áo giáp và đá để ném.

CHƯƠNG 50

1 Bấy giờ, con cháu của Tarshish kéo đến đánh con cháu của Ishmael, gây chiến với chúng, và con cháu của Tarshish cướp bóc dân Ishmael trong một thời gian dài.
2 Bấy giờ, con cháu của Ích-ma-ên ít người, không thắng nổi con cháu của Tê-rít, nên bị áp bức nặng nề.
3 Các trưởng lão của chi tộc Ích Ma-li sai người viết thư cho vua Ai Cập, nói rằng: "Xin ngài sai các quan lại và quân đội của ngài đến giúp chúng tôi đánh bại con cháu của Tê-rít, vì chúng tôi đã bị tiêu diệt từ lâu rồi."
4 Pha-ra-ô sai Giô-sép cùng các tướng lĩnh và đạo quân đi theo ông, cũng như các tướng lĩnh của vua từ cung điện đi.
5 Họ đến xứ Havilah, đến chỗ con cháu Ishmael, để giúp họ chống lại con cháu Tarshish. Con cháu Ishmael đã chiến đấu với con cháu Tarshish, và Joseph đã đánh bại người Tarshish và chinh phục toàn bộ vùng đất của họ. Con cháu Ishmael vẫn sinh sống ở đó cho đến ngày nay.
6 Khi xứ Tarshish bị chinh phục, tất cả dân Tarshish đều bỏ chạy và đến biên giới của anh em họ là con cháu xứ Javan,

và Giô-sép cùng toàn thể những chiến binh hùng mạnh của mình trở về Ai Cập, không một ai bị mất tích.
7 Đến đầu năm, tức năm thứ hai Giô-sép trị vì Ai Cập, Đức Chúa Trời ban cho cả xứ dư dật trong bảy năm, như Giô-sép đã nói, vì Đức Chúa Trời đã ban phước cho mọi sản vật trên đất trong những ngày ấy, suốt bảy năm, và họ ăn uống no đủ.
8 Bấy giờ, Giô-sép có các viên quan dưới quyền, họ thu gom tất cả lương thực của những năm bội thu, chất thành đống lúa mì hằng năm và cất vào kho bạc của Giô-sép.
9 Và mỗi khi họ thu gom lương thực, Giô-sép truyền lệnh rằng họ phải mang theo lúa còn nguyên bông, và cả đất đồng nữa, để lương thực không bị hư hỏng.
10 Và Giô-sép làm theo như vậy năm này qua năm khác, và ông tích trữ lúa mì nhiều như cát biển, vì kho dự trữ của ông rất lớn, không thể đếm xuể.
11 Và tất cả dân cư Ai Cập cũng tích trữ đủ loại lương thực trong kho của họ trong bảy năm mùa màng bội thu, nhưng họ không sử dụng nó như Giô-sép đã làm.
12 Tất cả lương thực mà Giô-sép và người Ai Cập đã tích trữ trong bảy năm thịnh vượng đều được dành dụm cho cả xứ trong bảy năm đói kém, để nuôi sống toàn xứ.
13 Dân thành Ai Cập mỗi người tích trữ lương thực trong kho và nơi cất giấu của mình để dùng trong thời kỳ đói kém.
14 Giô-sép đem tất cả lương thực mình đã tích trữ đi khắp các thành phố của Ai Cập, đóng cửa các kho lương thực và đặt lính canh ở đó.
15 Vợ của Giô-sép là Ô-na-th, con gái của Pô-phi-ra, sinh cho ông hai con trai là Ma-na-xê và Ép-raim; lúc đó Giô-sép được ba mươi tư tuổi.
16 Các chàng trai lớn lên và sống theo đường lối và lời dạy của cha mình, họ không hề lìa bỏ con đường mà cha đã dạy dỗ, dù là theo bên phải hay bên trái.
17 Đức Chúa Trời ở cùng các chàng trai trẻ, và họ lớn lên, hiểu biết và giỏi giang trong mọi việc khôn ngoan và trong mọi công việc cai quản. Tất cả các quan lại và những người quyền thế trong dân Ai Cập đều trọng vọng các chàng trai trẻ, và họ được nuôi dưỡng giữa các con cái của vua.
18 Bảy năm thịnh vượng khắp xứ đã chấm dứt, và bảy năm đói kém đến sau đó, như Giô-sép đã nói, và nạn đói lan tràn khắp xứ.
19 Và toàn thể dân Ai Cập thấy rằng nạn đói đã bắt đầu xảy ra trong xứ Ai Cập, và toàn thể dân Ai Cập đã mở kho dự trữ ngũ cốc của mình ra vì nạn đói đã hoành hành khắp nơi.
20 Họ thấy tất cả lương thực trong kho đều đầy sâu bọ và không ăn được, nạn đói lan tràn khắp đất nước, và tất cả dân cư Ai Cập đều đến kêu than trước mặt Pha-ra-ô, vì nạn đói giáng xuống họ rất nặng nề.
21 Họ thưa với Pha-ra-ô rằng: “Hãy cho tôi tớ ngài ăn, vì sao chúng tôi và cả các con nhỏ của chúng tôi lại phải chết đói trước mắt ngài?”
22 Pha-ra-ô đáp lại họ rằng: “Tại sao các ngươi kêu cầu ta? Chẳng phải Giô-sép đã truyền dạy rằng phải tích trữ lúa mì trong bảy năm bội thu để dành cho những năm đói kém sao? Tại sao các ngươi không nghe theo lời ông ấy?”
23 Dân Ai Cập đáp lại vua rằng: "Thưa đức vua, tôi thề trước mặt ngài, các tôi tớ ngài đã làm hết mọi điều Giô-sép truyền dạy, vì các tôi tớ ngài cũng đã thu gom hết hoa màu trong ruộng đồng của mình suốt bảy năm bội thu và cất trữ cho đến ngày nay."
24 Khi nạn đói xảy ra trên các tôi tớ của ngài, chúng tôi mở kho thóc ra, và kìa, tất cả sản vật của chúng tôi đều đầy sâu bọ và không thể dùng làm thức ăn được nữa.
25 Khi vua nghe thấy tất cả những điều đã xảy ra với dân cư Ai Cập, vua rất sợ hãi vì nạn đói và vô cùng kinh hãi; vua đáp lại dân Ai Cập rằng: Vì tất cả những điều đó đã xảy ra cho các ngươi, hãy đi đến gặp Giô-sép, làm theo mọi điều ông ấy bảo các ngươi, chớ làm trái lời ông ấy.
26 Toàn thể dân Ai Cập kéo đến gặp Giô-sép và nói với ông rằng: "Hãy cho chúng tôi ăn, vì sao chúng tôi lại phải chết đói trước mặt ông? Vì trong bảy năm chúng tôi đã thu gom mùa màng như ông đã truyền, và chúng tôi đã cất trữ, nhưng giờ lại xảy ra tình trạng này cho chúng tôi."
27 Khi Giô-sép nghe hết những lời của dân Ai Cập và những điều đã xảy đến với họ, ông bèn mở hết kho lương thực của mình ra và bán cho dân Ai Cập.
28 Nạn đói hoành hành khắp đất nước, và nạn đói xảy ra ở mọi quốc gia, nhưng tại đất nước Ai Cập thì có lương thực để bán.
29 Tất cả dân cư Ai Cập đều đến gặp Giô-sép để mua lúa mì, vì nạn đói hoành hành khắp nơi, lúa mì của họ đều bị hư hỏng; và Giô-sép hằng ngày bán lúa mì cho toàn dân Ai Cập.
30 Tất cả dân cư xứ Ca-na-an, dân Phi-li-tin, dân bên kia sông Giô-đan, con cái phương Đông và tất cả các thành phố ở các vùng đất gần xa đều nghe nói rằng có lúa mì ở Ai Cập, và tất cả họ đều đến Ai Cập để mua lúa mì, vì nạn đói hoành hành khắp nơi.
31 Giô-sép mở kho thóc và đặt các quan cai quản, hằng ngày họ đứng đó bán cho tất cả những ai đến.
32 Giô-sép biết rằng anh em mình cũng sẽ đến Ai Cập để mua lúa mì, vì nạn đói hoành hành khắp đất. Giô-sép truyền lệnh cho toàn dân mình loan báo điều đó khắp xứ Ai Cập, rằng:
33 Vua, phó vua và các quan lại của họ đều nhất trí rằng, bất cứ ai muốn mua ngũ cốc ở Ai Cập thì không được sai đầy tớ mình đến Ai Cập mua, mà phải do con trai mình làm. Cũng như bất kỳ người Ai Cập hay người Canaan nào đi mua ngũ cốc ở Ai Cập về rồi đi bán khắp xứ, thì người đó sẽ bị xử tử, vì không ai được mua trừ khi để nuôi sống gia đình mình.
34 Bất cứ ai dẫn hai hoặc ba con vật đều phải chết, vì người ta chỉ được dẫn con vật của riêng mình.
35 Giô-sép đặt lính canh ở các cổng thành Ai Cập và truyền lệnh cho họ rằng: "Ai đến mua lúa mì, đừng cho vào trừ khi tên người đó, tên cha người đó và tên ông nội người đó được ghi lại; và những gì đã ghi lại ban ngày, hãy gửi tên họ cho ta vào buổi tối để ta biết tên họ."
36 Giô-sép đặt các quan chức khắp xứ Ai Cập và truyền lệnh cho họ làm tất cả những điều đó.
37 Giô-sép đã làm tất cả những điều ấy và lập ra những luật lệ ấy để biết khi nào anh em mình đến Ai Cập mua ngũ cốc; và dân của Giô-sép hằng ngày loan báo khắp Ai Cập theo những lời và luật lệ mà Giô-sép đã truyền dạy.
38 Tất cả dân cư ở phía đông và phía tây, và khắp mặt đất, đều nghe về các luật lệ và quy định mà Giô-sép đã ban hành ở Ai Cập, và dân cư ở các vùng xa xôi nhất của trái đất đã đến và mua lúa mì ở Ai Cập mỗi ngày, rồi lại ra về.

39 Tất cả các quan lại Ai Cập đều làm theo lời Giô-sép đã dặn, và tất cả những người đến Ai Cập mua ngũ cốc, những người canh cổng đều ghi tên họ và tên cha họ, rồi hằng ngày đến trình diện Giô-sép vào buổi tối.

CHƯƠNG 51

1 Sau đó, Gia-cốp nghe nói ở Ai Cập có lúa mì, liền gọi các con trai mình đi đến Ai Cập mua lúa mì, vì nạn đói cũng hoành hành ở đó. Ông gọi các con trai mình lại và nói rằng:
2 Này, tôi nghe nói ở Ai Cập có lúa mì, và tất cả mọi người trên đất đều đến đó mua. Vậy tại sao các ngươi lại tỏ ra thỏa mãn trước mặt cả thế giới? Các ngươi cũng hãy xuống Ai Cập và mua cho chúng ta một ít lúa mì trong số những người đến đó, để chúng ta khỏi chết đói.
3 Các con trai của Gia-cốp vâng lời cha mình, liền đứng dậy đi xuống Ai Cập để mua lúa mì cùng với những người khác cũng đến đó.
4 Gia-cốp, cha của họ, dặn dò họ rằng: Khi vào thành, đừng cùng vào một cổng, vì có dân cư trong xứ.
5 Các con trai của Gia-cốp ra đi đến Ai Cập, và họ làm mọi điều theo lời cha dặn. Gia-cốp không cho Bên-gia-min đi, vì ông nói rằng: “E rằng tai họa sẽ xảy đến với nó trên đường đi giống như anh trai nó”; và mười người con trai của Gia-cốp đã ra đi.
6 Trong khi các con trai của Gia-cốp đang trên đường đi, họ hối hận về những gì mình đã làm với Giô-sép, và họ nói với nhau rằng: “Chúng ta biết rằng anh em Giô-sép của chúng ta đã xuống Ai Cập, và bây giờ chúng ta sẽ tìm kiếm anh ấy ở nơi chúng ta đến. Nếu tìm thấy anh ấy, chúng ta sẽ bắt anh ấy từ chủ của anh ấy để chuộc; còn nếu không, chúng ta sẽ dùng vũ lực, và chúng ta sẽ chết vì anh ấy.”
7 Các con trai của Gia-cốp đồng ý với điều này và cùng nhau đoàn kết vì Giô-sép, để giải cứu ông khỏi tay chủ mình, và các con trai của Gia-cốp đi đến Ai Cập; khi đến gần Ai Cập, họ chia nhau ra, đi qua mười cổng thành Ai Cập, và những người canh cổng ghi tên họ vào ngày đó, rồi đem họ đến cho Giô-sép vào buổi tối.
8 Giô-sép đọc danh sách những người ghi lại từ tay các cai ngục thành, và thấy rằng anh em mình đã vào thành ở mười cửa. Lúc ấy, Giô-sép truyền lệnh loan báo khắp xứ Ai Cập, rằng:
9 Hỡi tất cả những người canh giữ kho thóc, hãy đi ra, đóng cửa tất cả các kho thóc lại, chỉ để lại một kho mở để những người đến mua hàng có thể mua ở đó.
10 Tất cả các quan chức của Giô-sép lúc đó đều làm như vậy, đóng cửa tất cả các kho hàng và chỉ để lại một kho mở.
11 Giô-sép đưa những tấm bảng ghi tên các anh em mình cho người quản lý kho thóc, và dặn người ấy rằng: “Ai đến mua thóc với ngươi, hãy hỏi tên người đó; khi nào có người nào tên như vậy đến, hãy bắt lấy họ và sai họ đi.” Họ liền làm theo.
12 Khi các con trai của Gia-cốp vào thành, họ tụ họp lại trong thành để tìm Giô-sép trước khi mua lúa mì.
13 Họ đến tường thành của các kỹ nữ và tìm Giô-sép ở đó ba ngày, vì họ nghĩ rằng Giô-sép sẽ đến đó, bởi vì Giô-sép rất đẹp trai và ưa nhìn, và các con trai của Gia-cốp tìm Giô-sép ba ngày mà không tìm thấy ông.
14 Người quản lý cửa hàng đi tìm những cái tên mà Giô-sép đã đưa cho ông, nhưng không tìm thấy.
15 Ông sai người đến nói với Giô-sép rằng: “Ba ngày đã qua rồi mà những người mà ngươi đã cho ta biết tên vẫn chưa đến.” Giô-sép liền sai các đầy tớ đi tìm những người đó khắp Ai Cập và đem họ về trình diện.
16 Các đầy tớ của Giô-sép đi đến Ai Cập nhưng không tìm thấy họ, rồi đến Gô-sên cũng không thấy họ, và sau đó đến thành Rô-ma cũng không tìm thấy họ.
17 Giô-sép tiếp tục sai mười sáu người đầy tớ đi tìm các anh em mình, và họ đi và tản ra khắp bốn góc thành. Bốn người đầy tớ vào nhà của các kỹ nữ, và họ thấy mười người ở đó đang tìm anh trai mình.
18 Bốn người ấy bắt họ dẫn đến trước mặt ông, và họ quỳ xuống phủ phục trước mặt ông. Giô-sép đang ngồi trên ngai vàng trong đền thờ của mình, mặc áo choàng vương giả, trên đầu đội một vương miện vàng lớn, và tất cả những người quyền thế đều ngồi xung quanh ông.
19 Các con trai của Gia-cốp thấy Giô-sép, dáng vẻ, sự đẹp đẽ và phẩm cách của ông hiện ra thật đáng kinh ngạc trong mắt họ, và họ lại cúi lạy ông xuống đất.
20 Giô-sép thấy các anh em mình, và nhận ra họ, nhưng họ không nhận ra ông, vì trong mắt họ, Giô-sép rất cao quý, cho nên họ không nhận ra ông.
21 Giô-sép hỏi họ rằng: "Các ngươi từ đâu đến?", tất cả đều đáp rằng: "Các tôi tớ của ngài từ xứ Ca-na-an đến đây để mua lúa mì, vì nạn đói đang hoành hành khắp nơi, và các tôi tớ của ngài nghe nói ở Ai Cập có lúa mì nên đã đến đây cùng những người khác để mua lúa mì cho cuộc sống của mình."
22 Giô-sép đáp lại họ rằng: Nếu các ông đến để mua như các ông nói, tại sao các ông lại đi qua mười cổng thành? Chắc hẳn các ông đến để do thám xứ này.
23 Tất cả bọn họ cùng đồng thanh đáp lại Giô-sép rằng: “Thưa ngài, không phải vậy, chúng tôi nói thật, tôi tớ ngài không phải là gián điệp, nhưng chúng tôi đến để mua ngũ cốc, vì tất cả tôi tớ ngài đều là anh em, con của một người ở xứ Ca-na-an. Cha chúng tôi đã dặn dò rằng: Khi vào thành, đừng cùng nhau vào một cổng, vì sợ dân cư trong xứ.”
24 Giô-sép lại đáp lời họ và nói: “Đó là điều tôi đã nói với các ông, các ông đến để do thám xứ này, vì vậy các ông đã đi qua mười cổng thành; các ông đến để xem xét tình trạng hoang vu của xứ này.”
25 Chắc chắn ai đến mua lúa mì đều đi đường của mình, và các ngươi đã ở trong xứ ba ngày rồi, các ngươi làm gì trong các bức tường của gái điếm mà các ngươi đã ở trong ba ngày đó? Chắc chắn gián điệp cũng làm những việc như vậy.
26 Họ thưa với Giô-sép rằng: “Chúa chúng tôi không thể nào nói như vậy được, vì chúng tôi là mười hai anh em, con trai của cha chúng tôi là Gia-cốp, ở xứ Ca-na-an, con của I-sác, con của Áp-ra-ham, người Hê-bơ-rơ. Này, người con út hôm nay đang ở với cha chúng tôi tại xứ Ca-na-an, còn một người thì không, vì người ấy đã lạc mất chúng tôi. Chúng tôi tưởng rằng có lẽ người ấy đang ở trong xứ này, nên chúng tôi đang tìm người ấy khắp nơi, thậm chí đã đến tận nhà của các kỹ nữ để tìm người ấy ở đó.”
27 Giô-sép nói với họ: “Vậy các ngươi đã tìm kiếm Người khắp cả trái đất, đến nỗi chỉ còn lại Ai Cập để tìm kiếm thôi sao? Anh trai các ngươi làm gì trong nhà của các kỹ nữ, khi Người đang ở Ai Cập? Chẳng phải các ngươi đã nói rằng các ngươi là con cháu của I-sác, con cháu của Áp-ra-

ham, vậy con cháu của Gia-cốp làm gì trong nhà của các kỹ nữ?"
28 Họ thưa với ông rằng: "Vì chúng tôi nghe nói người Ích-ma-ên đã bắt trộm anh ấy khỏi chúng tôi, và cũng được báo rằng họ đã bán anh ấy ở Ai Cập, lại còn tôi tớ của ông, anh trai chúng tôi, rất đẹp trai và ưa nhìn, nên chúng tôi nghĩ chắc anh ấy đang ở trong nhà của các kỹ nữ, vì thế các tôi tớ của ông đã đến đó tìm anh ấy và chuộc anh ấy về."
29 Giô-sép vẫn đáp lại họ rằng: "Các ngươi nói dối và bịa đặt, khi tự xưng là con cháu của Áp-ra-ham; như Pha-ra-ô còn sống, các ngươi là gián điệp, vì thế các ngươi đến nhà của các kỹ nữ để không bị phát hiện."
30 Giô-sép nói với họ: "Bây giờ, nếu các ngươi tìm thấy người ấy, và chủ của người ấy đòi một giá rất cao, các ngươi có chịu mua người ấy không?" Họ đáp: "Có thể."
31 Ông nói với họ: "Nếu chủ của người ấy không chịu bán người ấy với giá cao, thì các ngươi sẽ làm gì với người ấy vì chuyện đó?" Họ đáp rằng: "Nếu chủ không chịu giao người ấy cho chúng tôi, thì chúng tôi sẽ giết người ấy, rồi đem em mình đi."
32 Giô-sép nói với họ: "Đó là điều ta đã nói với các ngươi; các ngươi là gián điệp, vì các ngươi đến để giết dân cư trong xứ, bởi vì chúng ta đã nghe nói rằng hai anh em của các ngươi đã giết hết dân cư ở Si-chem, trong xứ Ca-na-an, vì cớ em gái các ngươi, và nay các ngươi lại đến Ai Cập để làm điều tương tự vì cớ anh trai các ngươi."
33 Chỉ bằng cách này, ta mới biết các ngươi là người chân chính; nếu các ngươi cử một người trong số các ngươi đi tìm em trai út của mình từ cha các ngươi, và dẫn nó đến đây cho ta, và bằng cách làm điều đó, ta sẽ biết các ngươi là người đúng đắn.
34 Giô-sép gọi bảy mươi người mạnh mẽ của mình đến và nói với họ: "Hãy bắt những người này và dẫn họ vào trại giam."
35 Các chiến binh bắt mười người ấy, giam giữ họ và đưa vào ngục, họ ở trong ngục ba ngày.
36 Đến ngày thứ ba, Giô-sép cho người đem họ ra khỏi ngục, và nói với họ rằng: "Nếu các ngươi là người chân chính, hãy làm điều này để được sống. Một trong các anh em của các ngươi sẽ bị giam giữ trong ngục, còn các ngươi hãy đi về xứ Ca-na-an lấy lúa mì cho gia đình mình, và hãy đến đón em út của các ngươi về đây cho ta. Ta sẽ biết các ngươi là người chân chính khi làm điều này."
37 Giô-sép đi ra khỏi đó, vào phòng và khóc nức nở vì lòng thương xót ông dành cho họ. Ông rửa mặt rồi trở lại chỗ họ, dẫn Si-mê-ôn ra và ra lệnh trói ông lại. Nhưng Si-mê-ôn không muốn bị trói, vì ông là người rất khỏe mạnh và họ không thể trói ông được.
38 Giô-sép triệu tập những người mạnh mẽ của mình, và bảy mươi người dũng sĩ tiến đến trước mặt ông, tay cầm gươm đã rút ra; các con trai của Gia-cốp đều kinh hãi trước họ.
39 Giô-sép nói với họ: "Hãy bắt người này và giam giữ hắn cho đến khi các anh em hắn đến." Những người dũng sĩ của Giô-sép liền vội vã đến và bắt lấy Si-mê-ôn để trói ông lại. Si-mê-ôn kêu lên một tiếng thét kinh hoàng, tiếng kêu vang xa đến tận nơi.
40 Tất cả những người dũng sĩ của Giô-sép đều kinh hãi khi nghe thấy tiếng thét ấy, nên họ sấp mặt xuống đất, vô cùng sợ hãi và bỏ chạy.
41 Tất cả những người đi cùng Giô-sép đều bỏ chạy vì sợ mất mạng, chỉ còn Giô-sép và Ma-na-xê con trai ông ở lại đó. Ma-na-xê con trai của Giô-sép thấy sức mạnh của Si-mê-ôn nên vô cùng tức giận.
42 Manassah, con trai của Giô-sép, đứng dậy gặp Si-mê-ôn, và Manassah đấm mạnh vào gáy Si-mê-ôn, khiến Si-mê-né cơn giận của mình nguôi.
43 Manassah bắt lấy Simeon, trói anh lại một cách thô bạo và đưa vào nhà giam. Tất cả các con trai của Gia-cốp đều kinh ngạc trước hành động của chàng trai trẻ.
44 Si-mê-ôn nói với các anh em mình rằng: "Không ai trong các anh em được nói rằng đây là sự đánh bại người Ai Cập, nhưng đây là sự đánh bại nhà của cha tôi."
45 Sau đó, Giô-sép sai người quản lý kho đến, bảo người ấy đổ đầy bao tải của họ bằng lúa mì đến mức họ có thể mang được, trả lại tiền cho mỗi người vào bao tải của họ, và cung cấp lương thực cho họ trên đường đi. Giô-sép đã làm như vậy với họ.
46 Giô-sép dặn dò họ rằng: "Hãy cẩn thận đừng phạm lệnh của ta, đừng đem em trai các ngươi đến đây như ta đã bảo. Khi các ngươi đem em trai các ngươi đến đây cho ta, thì ta sẽ biết các ngươi là người chân chính, và các ngươi sẽ được buôn bán trong xứ này, ta sẽ trả lại em trai các ngươi cho các ngươi, và các ngươi sẽ trở về bình an với cha mình."
47 Tất cả đều đáp rằng: "Theo lời Chúa chúng tôi phán, chúng tôi sẽ làm như vậy", rồi họ phủ phục xuống đất trước mặt Ngài.
48 Mỗi người chất lúa mì lên lưng lừa mình, rồi cùng nhau đi đến xứ Ca-na-an để về với cha mình; khi đến quán trọ, Lê-vi trải bao tải ra để cho lừa ăn, thì thấy tiền của mình vẫn còn nguyên vẹn trong bao tải.
49 Người ấy rất sợ hãi, và nói với các anh em mình rằng: "Tiền của tôi đã được trả lại, kìa, nó còn ở trong bao của tôi nữa." Các anh em tôi rất sợ hãi và nói: "Đức Chúa Trời đã làm điều gì cho chúng ta vậy?"
50 Tất cả bọn họ đều nói: "Lòng thương xót của Chúa ở đâu đối với tổ phụ chúng ta, với Áp-ra-ham, I-sác và Gia-cốp, mà ngày nay Chúa lại phó chúng ta vào tay vua Ai Cập để ông ta mưu hại chúng ta?"
51 Giu-đa thưa với họ rằng: "Quả thật chúng tôi là những kẻ tội lỗi trước mặt Chúa, Đức Chúa Trời chúng tôi, vì đã bán anh em mình, là người thân ruột thịt của chúng tôi. Vậy tại sao các ông lại nói: Lòng thương xót của Chúa dành cho tổ phụ chúng tôi ở đâu?"
52 Ru-bên nói với họ: "Chẳng phải ta đã bảo các ngươi đừng phạm tội nghịch cùng đứa trẻ sao? Mà các ngươi không nghe ta? Giờ đây Đức Chúa Trời đòi nó từ chúng ta, vậy sao các ngươi dám nói: Lòng thương xót của Chúa dành cho tổ phụ chúng ta ở đâu, trong khi các ngươi đã phạm tội nghịch cùng Chúa?"
53 Họ nghỉ lại qua đêm ở nơi đó, rồi sáng sớm hôm sau dậy, chất lúa mì lên lưng lừa, dẫn lừa đi và về nhà cha mình ở xứ Ca-na-an.
54 Gia-cốp và gia đình ông đi ra gặp các con trai mình, và Gia-cốp thấy anh Si-mê-ôn không có ở với họ. Gia-cốp hỏi các con trai mình rằng: "Anh Si-mê-ôn của các con đâu rồi, ta không thấy anh ấy đâu?" Các con trai ông thuật lại cho ông nghe mọi điều đã xảy ra với họ ở Ai Cập.

CHƯƠNG 52

1 Họ trở về nhà, mỗi người mở bao tải của mình ra và thấy, kìa, mỗi người đều có tiền trong đó. Lúc ấy, họ và cha họ đều rất kinh hãi.
2 Gia-cốp nói với họ: "Các ngươi đã làm gì thế này? Ta đã sai anh trai các ngươi là Giô-sép đến thăm hỏi sức khỏe của các ngươi, và các ngươi đã nói với ta rằng: 'Một con thú dữ đã ăn thịt anh ấy.'"
3 Và Si-mê-ôn đã đi cùng anh để mua lương thực, và anh nói rằng vua Ai Cập đã giam cầm ông ấy, và anh cũng muốn bắt Bên-gia-min để giết chết nó, và làm cho tóc bạc của tôi đau buồn đến tận mộ vì Bên-gia-min và em trai của nó là Giô-sép.
4 Vậy nên, con trai tôi sẽ không đi xuống đó với các ông, vì anh trai nó đã chết và nó chỉ còn lại một mình, và tai họa có thể giáng xuống nó trên đường các ông đi, như đã giáng xuống anh trai nó vậy.
5 Ru-bên thưa với cha rằng: "Nếu con không đem con trai cha đến trước mặt cha, cha sẽ giết hai con trai con đấy." Gia-cốp đáp lại các con rằng: "Các con hãy ở lại đây và đừng xuống Ai Cập, vì con trai ta sẽ không xuống Ai Cập với các con, và cũng sẽ không chết như anh trai nó."
6 Giu-đa nói với họ rằng: "Hãy tránh xa anh ấy cho đến khi mùa gặt kết thúc, khi đó anh ấy sẽ nói: 'Hãy hạ anh trai các ngươi xuống', vì anh ấy sẽ thấy tính mạng của mình và gia đình mình đang gặp nguy hiểm vì nạn đói."
7 Trong những ngày ấy, nạn đói hoành hành khắp xứ, và tất cả mọi người trên đất đều đến Ai Cập để mua lương thực, vì nạn đói lan tràn khắp nơi. Con cháu Gia-cốp ở lại Ca-na-an một năm hai tháng cho đến khi thu hoạch hết lúa mì.
8 Sau khi thu hoạch hết lúa, cả nhà Gia-cốp đều đói khát, và tất cả các con trai của Gia-cốp đều tụ lại gần Gia-cốp, vây quanh ông và nói: “Xin cho chúng con bánh, tại sao chúng con lại phải chết đói trước mặt ông?”
9 Gia-cốp nghe những lời của con mình, ông khóc nức nở, lòng thương xót dâng lên cho chúng. Gia-cốp gọi các con trai mình đến, và tất cả đều đến ngồi trước mặt ông.
10 Gia-cốp nói với họ: “Các ngươi há chẳng thấy con cái các ngươi khóc lóc vì ta suốt ngày hôm nay, mà đòi bánh, mà chẳng có bánh sao? Vậy nên, hãy trở lại mua cho chúng ta ít thức ăn.”
11 Giu-đa đáp lại và nói với cha mình rằng: “Nếu cha cho em chúng ta đi cùng, chúng ta sẽ xuống đó mua lúa mì cho cha; còn nếu cha không cho em ấy đi thì chúng ta sẽ không xuống đó, vì chắc chắn vua Ai Cập đã dặn dò chúng ta rằng: Các ngươi sẽ không được gặp mặt ta nếu em các ngươi không đi cùng, vì vua Ai Cập là một vị vua mạnh mẽ và quyền lực; này, nếu chúng ta đi đến gặp vua mà không có em chúng ta thì tất cả chúng ta sẽ bị xử tử.”
12 Há ngươi không biết và không nghe nói rằng vua này rất quyền lực và khôn ngoan, không có ai sánh được với vua này trên khắp đất? Này, chúng ta đã thấy tất cả các vua trên đất, nhưng chưa từng thấy vua nào giống như vua Ai Cập; chắc chắn trong số tất cả các vua trên đất, không ai vĩ đại hơn Abimelech, vua của dân Philistine, nhưng vua Ai Cập còn vĩ đại và quyền lực hơn vua này, và Abimelech chỉ có thể so sánh với một trong các quan lại của vua mà thôi.
13 Hỡi Cha, Cha chưa từng thấy cung điện và ngai vàng của Người, cùng tất cả các tôi tớ của Người đứng trước mặt Người; Cha chưa từng thấy vị vua ấy ngồi trên ngai vàng với vẻ uy nghi và vương giả, mặc áo choàng vua, đội vương miện vàng lớn trên đầu; Cha chưa từng thấy vinh dự và vinh quang mà Đức Chúa Trời đã ban cho Người, vì trên khắp đất không ai sánh được với Người.
14 Thưa cha, cha chưa từng thấy sự khôn ngoan, sự hiểu biết và tri thức mà Đức Chúa Trời đã ban cho lòng Ngài, cũng chưa từng nghe tiếng nói ngọt ngào của Ngài khi Ngài phán cùng chúng ta.
15 Thưa cha, chúng con không biết ai đã cho ông ấy biết tên chúng con và mọi điều đã xảy ra với chúng con, nhưng ông ấy cũng hỏi thăm cha, rằng: Cha của con còn sống không và có khỏe không?
16 Ngươi chưa từng thấy cách ông ta điều hành chính quyền Ai Cập mà không cần hỏi ý kiến Pha-ra-ô, chúa tể của ông ta; ngươi chưa từng thấy sự kính sợ và khiếp hãi mà ông ta gieo rắc cho toàn dân Ai Cập.
17 Và khi chúng tôi rời khỏi ông ta, chúng tôi đã đe dọa sẽ làm cho Ai Cập giống như đã làm với các thành phố khác của người Amorit, và chúng tôi vô cùng tức giận về tất cả những lời ông ta nói về chúng tôi với tư cách là gián điệp; và bây giờ khi chúng tôi trở lại trước mặt ông ta, sự kinh hãi của ông ta sẽ giáng xuống tất cả chúng tôi, và không một ai trong chúng tôi có thể nói với ông ta điều gì, dù nhỏ hay lớn.
18 Vậy nên, thưa cha, chúng con xin cha cho đứa trẻ đi cùng chúng con, chúng con sẽ xuống đó mua thức ăn cho cha, hầu cho chúng con khỏi chết đói. Gia-cốp nói: "Tại sao cha lại đối xử tệ bạc với con như vậy, lại còn nói với vua rằng cha có một người em trai? Cha đã làm gì với con vậy?"
19 Giu-đa thưa với cha mình là Gia-cốp rằng: "Hãy giao đứa trẻ cho con trông nom, chúng con sẽ đứng dậy đi xuống Ai Cập mua lúa mì, rồi trở về. Khi chúng con trở về mà không thấy đứa trẻ đâu, thì con hãy chịu trách nhiệm về lời trách móc của cha mãi mãi."
20 Ngươi có thấy tất cả trẻ em chúng ta khóc lóc vì đói khát mà ngươi không có sức để làm cho chúng no đủ không? Giờ đây, xin hãy thương xót chúng và sai anh em chúng ta đi cùng chúng ta.
21 Vì lòng nhân từ của Chúa đối với tổ tiên chúng ta sẽ được bày tỏ như thế nào cho ngươi khi ngươi nói rằng vua Ai Cập sẽ bắt con trai ngươi đi? Ta thề trước mặt Chúa hằng sống, ta sẽ không rời khỏi nó cho đến khi ta dẫn nó đến và đặt nó trước mặt ngươi; nhưng hãy cầu nguyện cho chúng ta trước mặt Chúa, để Ngài đối xử nhân từ với chúng ta, khiến chúng ta được tiếp đón một cách ưu ái và tử tế trước mặt vua Ai Cập và những người của ông ta, vì nếu chúng ta không chậm trễ, chắc chắn bây giờ chúng ta đã trở lại lần thứ hai với con trai ngươi rồi.
22 Gia-cốp nói với các con mình rằng: "Ta tin cậy Đức Giê-hô-va Đức Chúa Trời, Ngài sẽ giải cứu các con và ban cho các con được ơn trước mặt vua Ai Cập và mọi người trong triều."
23 Vậy nên, hãy đứng dậy, đi đến gặp người ấy, và lấy một món quà trong tay mình, bất kể có thể kiếm được ở xứ đó, mà đem đến trước mặt người ấy. Nguyện xin Đức Chúa Trời Toàn Năng thương xót các ngươi trước mặt người ấy, để người ấy sai Benjamin và Simeon, anh em các ngươi, đến cùng với các ngươi.
24 Tất cả mọi người đều đứng dậy, dẫn anh trai mình là Benjamin đi, và họ nhận lấy một món quà lớn gồm những của cải tốt nhất của xứ sở, cùng với một phần bạc gấp đôi.

25 Gia-cốp nghiêm khắc dặn dò các con trai mình về Bên-gia-min, rằng: Hãy cẩn thận với người ấy trên đường đi, chớ lìa xa người ấy trên đường, cũng chớ lìa xa người ấy khi đến Ai Cập.
26 Gia-cốp đứng dậy khỏi các con mình, giơ tay lên và cầu nguyện cùng Đức Giê-hô-va về các con trai mình, rằng: Lạy Chúa, Đức Chúa Trời của trời đất, xin hãy nhớ đến giao ước của Ngài với tổ phụ Áp-ra-ham chúng con, xin hãy nhớ đến giao ước đó với tổ phụ I-sác con, và xin hãy đối xử tử tế với các con trai con, đừng giao chúng vào tay vua Ai Cập; con cầu xin Chúa, vì lòng thương xót của Ngài, xin hãy làm điều đó và chuộc lại tất cả các con con, giải cứu chúng khỏi ách thống trị của người Ai Cập, và trả lại hai người anh em của chúng cho chúng.
27 Tất cả các bà vợ của các con trai Gia-cốp và con cái họ đều ngước mắt lên trời và khóc lóc trước mặt Chúa, cầu xin Ngài giải cứu tổ phụ họ khỏi tay vua Ai Cập.
28 Gia-cốp viết một bản tường thuật gửi cho vua Ai Cập, rồi trao cho Giu-đa và các con trai của Giu-đa để trình lên vua Ai Cập, trong đó viết rằng:
29 Từ tôi, tôi tớ của ngài là Gia-cốp, con trai của I-sác, con trai của Áp-ra-ham người Hê-bơ-rơ, vị hoàng tử của Đức Chúa Trời, gửi lời chào đến vị vua quyền năng và khôn ngoan, người tiết lộ những điều bí mật, vua Ai Cập.
30 Thưa đức vua Ai Cập, xin hãy biết rằng nạn đói hoành hành dữ dội trong xứ Canaan, và tôi đã sai các con trai tôi đến gặp ngài để mua một ít lương thực cho chúng tôi.
31 Vì các con trai tôi vây quanh tôi, và vì tôi đã rất già nên mắt tôi không nhìn rõ được nữa, vì tuổi già mắt tôi đã nặng trĩu, và tôi cũng khóc thương con trai tôi, Giô-sép, người đã mất trước mặt tôi, nên tôi dặn các con trai tôi không được vào thành khi đến Ai Cập, vì sợ dân cư nơi đó.
32 Ta cũng truyền lệnh cho họ đi khắp Ai Cập để tìm con trai ta là Giô-sép, có lẽ họ sẽ tìm thấy nó ở đó, và họ đã làm như vậy, và ngươi coi họ như những người do thám xứ đó.
33 Chẳng phải chúng tôi đã nghe về ngươi rằng ngươi đã giải mộng cho Pha-ra-ôn và nói thật với ông ta sao? Vậy sao ngươi lại không biết bằng sự khôn ngoan của mình rằng các con trai ta có phải là gián điệp hay không?
34 Vậy nên, thưa đức vua và lãnh chúa, này, tôi đã sai con trai tôi đi trước ngài, như ngài đã dặn dò các con trai tôi; tôi nài xin ngài hãy để mắt đến nó cho đến khi nó trở về bình an với anh em của nó.
35 Chẳng lẽ ngươi không biết, hay ngươi chưa từng nghe về điều Đức Chúa Trời chúng ta đã làm cho Pha-ra-ô khi hắn bắt mẹ ta là Sa-ra, và điều Ngài đã làm cho A-bi-mê-léc, vua dân Phi-li-tin, vì cớ bà, và cả điều tổ phụ Áp-ra-ham chúng ta đã làm cho chín vua Ê-lam, làm sao ông đã đánh bại tất cả bọn họ chỉ với một số người ở cùng ông?
36 Và hai con trai của ta là Si-mê-ôn và Lê-vi đã làm gì đối với tám thành của người A-mô-rít, họ đã tiêu diệt chúng vì cớ Đi-na, em gái của họ, phải không?
37 Vì cớ anh trai Benjamin mà họ an ủi nhau về sự mất mát của anh trai Joseph; vậy thì khi thấy có dân tộc nào đó thắng thế họ vì cớ Joseph, họ sẽ làm gì cho Joseph?
38 Hỡi vua Ai Cập, ngươi há chẳng biết rằng quyền năng của Đức Chúa Trời ở cùng chúng ta, và Đức Chúa Trời luôn luôn nghe lời cầu nguyện của chúng ta và không bao giờ bỏ rơi chúng ta cả đời sao?
39 Khi các con trai tôi thuật lại cho tôi biết về cách ông đối xử với chúng, tôi không cầu nguyện với Chúa vì cớ ông, vì nếu làm thế thì ông và những người của ông đã chết trước khi con trai tôi là Benjamin đến gặp ông. Nhưng tôi nghĩ rằng vì con trai tôi là Simeon đang ở trong nhà ông, có lẽ ông sẽ đối xử tử tế với nó, cho nên tôi không làm điều đó với ông.
40 Vậy nên, này, Benjamin con trai ta đang đến với ngươi cùng các con trai ta; hãy chú ý đến nó và để mắt đến nó, rồi Đức Chúa Trời sẽ để mắt đến ngươi và khắp vương quốc của ngươi.
41 Ta đã nói hết những điều trong lòng ta cho ngươi biết, và này, các con ta cùng với anh em chúng đang đến với ngươi; hãy xem xét khắp mặt đất vì chúng và cho chúng trở về bình an cùng với anh em chúng.
42 Gia-cốp giao biên niên sử cho các con trai mình là Giu-đa trông coi để đem lại cho vua Ai Cập.

CHƯƠNG 53

1 Các con trai của Gia-cốp đứng dậy, đem Bên-gia-min và toàn bộ của cải dâng tặng đi đến Ai Cập và đứng trước mặt Giô-sép.
2 Giô-sép nhìn thấy anh trai mình là Bên-gia-min ở cùng với họ, và ông chào hỏi họ, rồi những người này đến nhà Giô-sép.
3 Giô-sép dặn người quản gia trong nhà mình phân phát thức ăn cho các anh em mình, và người quản gia liền làm theo.
4 Đến trưa, Giô-sép sai người gọi những người kia cùng với Bên-gia-min đến trước mặt mình. Những người ấy thuật lại cho viên quản gia nhà Giô-sép về số bạc đã được trả lại trong bao tải của họ, và viên quản gia nói với họ: "Mọi việc sẽ tốt đẹp với các ngươi, đừng sợ hãi", rồi ông dẫn anh trai của họ là Si-mê-ôn đến gặp họ.
5 Si-mê-ôn nói với các anh em mình rằng: "Chúa của người Ai Cập đã đối xử rất tử tế với tôi, ông ấy không giam giữ tôi, như các anh đã thấy tận mắt; vì khi các anh ra khỏi thành, ông ấy đã thả tôi và đối xử tử tế với tôi trong nhà ông ấy."
6 Giuđa nắm tay Bên-gia-min, rồi cả hai cùng đến trước mặt Giô-sép và quỳ xuống trước mặt ông.
7 Những người ấy đem lễ vật trao cho Giô-sép, và tất cả đều ngồi trước mặt ông. Giô-sép hỏi họ: "Các ông có khỏe không? Con cái các ông có khỏe không? Cha già của các ông có khỏe không?" Họ đáp: "Tôi khỏe cả." Giu-đa liền nhận lấy cuốn sổ mà Gia-cốp đã gửi đến và trao cho Giô-sép.
8 Giô-sép đọc thư và hiểu chữ cha mình, nên cậu muốn khóc, liền vào phòng trong và khóc nức nở; rồi cậu đi ra.
9 Rồi ông ngước mắt lên và nhìn thấy em trai mình là Bên-gia-min, và ông nói: “Có phải đây là em trai mà ngươi đã nói với ta không?” Bên-gia-min tiến lại gần Giô-sép, và Giô-sép đặt tay lên đầu anh và nói với anh: “Nguyện xin Đức Chúa Trời thương xót con, con trai ta.”
10 Khi Giô-sép thấy em trai mình, con trai của mẹ mình, thì ông lại muốn khóc, nên ông vào phòng và khóc ở đó, rồi rửa mặt, đi ra và ngừng khóc, rồi nói: "Hãy dọn thức ăn đi."
11 Giô-sép có một chén uống nước, chén ấy bằng bạc, được khảm đá mã não và nhựa thơm rất đẹp. Giô-sép gõ

mạnh chén trước mặt các anh em mình khi họ đang ngồi ăn cùng ông.
12 Giô-sép nói với những người ấy rằng: "Nhờ chén này mà tôi biết rằng Rê-bê-bên, con cả, Si-mê-ôn, Lê-vi, Giu-đa, Ít-sa-cha và Xê-bu-lô đều là con của một mẹ; hãy ngồi ăn theo thứ tự sinh của mình."
13 Rồi ông cũng sắp xếp những người khác theo thứ tự sinh ra và nói: "Ta biết rằng em trai út của các ngươi không có anh em, và ta cũng vậy, không có anh em; thế nên, em ấy hãy ngồi ăn cùng ta."
14 Bên Benjamin đi lên trước mặt Giô-sép và ngồi trên ngai, mọi người thấy việc Giô-sép làm thì đều kinh ngạc; lúc ấy, mọi người cùng ăn uống với Giô-sép, rồi Giô-sép tặng quà cho họ. Giô-sép tặng một món quà cho Bên Benjamin, và Ma-na-xê cùng Ép-raim cũng thấy việc cha mình làm thì cũng tặng quà cho ông. Ô-sna-th cũng tặng một món quà, vậy là Bên Benjamin nhận được năm món quà.
15 Giô-sép đem rượu ra cho họ uống, nhưng họ không uống, và họ nói: "Từ ngày Giô-sép mất, chúng tôi không uống rượu, cũng không ăn đồ ngon nào cả."
16 Giô-sép thề với họ, rồi nài nỉ họ hết lòng, và họ uống rượu thỏa thích với ông trong ngày đó. Sau đó, Giô-sép quay sang nói chuyện với em trai mình là Bên-gia-min, lúc đó Bên-gia-min vẫn đang ngồi trên ngai trước mặt Giô-sép.
17 Giô-sép hỏi ông rằng: "Ngươi có con cái gì không?" Ông đáp: "Tôi tớ của ông có mười con trai, tên là Bê-la, Bê-chê, A-sa-lô, Ghê-ra, Na-a-man, A-chi, Rô-sa, M-pi-m, Chu-pi-m và Ô-đ. Tôi đặt tên các con theo tên anh trai tôi, người mà tôi chưa từng gặp."
18 Ông truyền lệnh cho họ đem bản đồ các vì sao đến trước mặt ông, là bản đồ mà Giô-sép dùng để biết mọi thời điểm. Giô-sép nói với Bên-gia-min rằng: "Ta nghe nói người Hê-bơ-rơ biết mọi sự khôn ngoan, ngươi có biết gì về điều này không?"
19 Và Benjamin nói: "Tôi tớ của ngài cũng biết hết mọi sự khôn ngoan mà cha tôi đã dạy tôi." Joseph nói với Benjamin: "Hãy xem dụng cụ này và tìm hiểu xem anh trai ngươi là Joseph đang ở đâu tại Ai Cập, người mà ngươi nói đã xuống Ai Cập."
20 Bên-gia-min nhìn thấy cái kẹp có bản đồ các vì sao trên trời, và ông khôn ngoan nhìn vào đó để biết anh trai mình ở đâu. Bên-gia-min chia toàn bộ đất nước Ai Cập thành bốn phần, và ông thấy người đang ngồi trên ngai trước mặt mình là anh trai mình là Giô-sép. Bên-gia-min rất kinh ngạc. Khi Giô-sép thấy anh trai mình là Bên-gia-min kinh ngạc như vậy, ông nói với Bên-gia-min: "Ngươi đã thấy gì, và tại sao ngươi lại kinh ngạc?"
21 Bên-gia-min nói với Giô-sép rằng: “Nhờ đó mà tôi thấy Giô-sép, anh trai tôi, đang ngồi trên ngai vàng với tôi.” Giô-sép đáp lại: “Tôi là Giô-sép, anh trai anh, đừng tiết lộ điều này cho các anh em anh; này, khi họ đi khỏi, tôi sẽ sai anh đi cùng họ, và tôi sẽ truyền lệnh đưa họ trở lại thành, rồi tôi sẽ đưa anh đi khỏi họ.”
22 Nếu chúng dám liều mạng chiến đấu vì ngươi, thì ta sẽ biết chúng đã hối hận về những điều chúng đã làm đối với ta, và ta sẽ tỏ mình ra cho chúng biết; còn nếu chúng bỏ ngươi khi ta bắt ngươi, thì ngươi sẽ ở lại với ta, và ta sẽ tranh luận với chúng, rồi chúng sẽ bỏ đi, và ta sẽ không được chúng biết đến.
23 Bấy giờ, Giô-sép truyền lệnh cho viên quan của mình đổ đầy thức ăn vào các bao của họ, bỏ tiền của mỗi người vào bao của mình, và bỏ chén vào bao của Bên-gia-min, rồi phân phát lương thực cho họ trên đường đi. Họ liền làm theo như vậy.
24 Sáng hôm sau, những người ấy dậy sớm, chất đầy lúa mì lên lưng lừa, rồi cùng Benjamin đi đến xứ Canaan với anh em Benjamin của họ.
25 Họ chưa đi xa khỏi Ai Cập thì Giô-sép truyền lệnh cho người quản gia trong nhà mình rằng: "Hãy đứng dậy, đuổi theo những người này trước khi họ đi quá xa khỏi Ai Cập, và hỏi họ rằng: Tại sao các ngươi lại lấy trộm chén của chủ ta?"
26 Viên quan của Giô-sép đứng dậy và đến chỗ họ, thuật lại tất cả những lời của Giô-sép; khi nghe vậy, họ vô cùng tức giận và nói: "Kẻ nào uống chén của chủ ngươi sẽ phải chết, và chúng ta cũng sẽ trở thành nô lệ."
27 Họ vội vã đi, mỗi người đều hạ bao tải của mình xuống khỏi lưng lừa, lục tìm trong bao tải và thấy chiếc chén ở trong bao tải của Benjamin. Họ liền xé áo mình ra và trở về thành, đánh Benjamin trên đường đi, liên tục đánh cho đến khi Benjamin vào đến thành, và họ đứng trước mặt Joseph.
28 Giu-đa nổi giận, và ông nói: "Người này chỉ đưa ta trở lại để tiêu diệt Ai Cập ngày hôm nay thôi."
29 Những người đó đến nhà Giô-sép, và thấy Giô-sép đang ngồi trên ngai, còn tất cả các vị quan đứng bên phải và bên trái ông.
30 Giô-sép nói với họ: "Các ngươi làm gì vậy, lấy chén bạc của ta mà bỏ đi? Ta biết là các ngươi lấy chén của ta để biết anh trai các ngươi đang ở vùng nào."
31 Giu-đa nói: "Chúng tôi phải nói gì với chúa chúng tôi, chúng tôi phải nói gì và làm sao để biện minh cho mình? Hôm nay Đức Chúa Trời đã thấy tội lỗi của tất cả các tôi tớ ngài, vì thế Ngài đã làm điều đó cho chúng tôi hôm nay."
32 Giô-sép đứng dậy, túm lấy Bên-gia-min và lôi cậu ra khỏi anh em mình một cách thô bạo, rồi dẫn cậu về nhà và khóa cửa lại. Giô-sép dặn người quản gia trong nhà mình nói với họ rằng: "Vua phán rằng: Hãy về với cha các ngươi bình an, này, ta đã bắt được người mà chén của ta được tìm thấy trong tay."

CHƯƠNG 54

1 Khi Giu-đa thấy cách Giô-sép đối xử với họ, Giu-đa liền đến gần, phá cửa vào, rồi cùng các anh em mình đến trước mặt Giô-sép.
2 Giu-đa thưa với Giô-sép rằng: “Xin ngài đừng buồn lòng, tôi xin ngài cho phép tôi được nói vài lời trước mặt ngài ạ?” Giô-sép đáp: “Cứ nói đi.”
3 Giu-đa nói với Giô-sép, và các anh em của ông cũng đứng đó; Giu-đa nói với Giô-sép rằng: Chắc chắn khi chúng tôi đến gặp chủ chúng tôi để mua lương thực, ông đã coi chúng tôi như những người do thám xứ sở, và chúng tôi đã dẫn chi tộc Bên-gia-min đến trước mặt ông, vậy mà đến ngày nay ông vẫn còn chế giễu chúng tôi.
4 Vậy nên, xin vua hãy nghe lời tôi, và tôi cầu xin vua hãy sai anh trai chúng tôi đi cùng chúng tôi đến gặp cha chúng tôi, kẻo linh hồn vua sẽ chết trong ngày hôm nay cùng với tất cả linh hồn dân cư Ai Cập.
5 Ngươi há chẳng biết hai anh em ta là Si-mê-ôn và Lê-vi đã làm gì cho thành Si-chem và bảy thành của người A-

mô-rít vì cớ chị Di-na, và họ cũng định làm gì vì cớ anh em Bên-gia-min của họ sao?
6 Và ta, với sức mạnh của ta, kẻ vĩ đại và hùng mạnh hơn cả hai tên đó, sẽ đến với ngươi và đất nước ngươi hôm nay nếu ngươi không muốn phái anh em chúng ta đến.
7 Há ngươi chưa nghe điều Đức Chúa Trời chúng ta, Đấng đã chọn chúng ta, đã làm cho Pha-ra-ôn vì cớ Sa-ra, mẹ chúng ta, người mà ông đã cướp khỏi cha chúng ta sao? Ngài đã giáng những tai họa nặng nề xuống ông và cả gia đình ông, đến nỗi cho đến ngày nay người Ai Cập vẫn còn thuật lại điều kỳ diệu ấy cho nhau. Đức Chúa Trời chúng ta cũng sẽ làm như vậy cho ngươi vì cớ Bên-gia-min, người mà ngươi đã cướp khỏi cha mình ngày hôm nay, và vì những điều ác mà ngươi đang chất chồng lên chúng ta trong đất ngươi ngày hôm nay; vì Đức Chúa Trời chúng ta sẽ nhớ đến giao ước của Ngài với tổ phụ Áp-ra-ham và giáng tai họa xuống ngươi, bởi vì ngươi đã làm buồn lòng tổ phụ chúng ta ngày hôm nay.
8 Vậy nên, hãy nghe lời ta đã nói với ngươi hôm nay, và hãy sai anh em chúng ta đi khỏi đây, kẻo ngươi và dân cư xứ ngươi chết bởi gươm đao, vì các ngươi không thể thắng nổi ta.
9 Giô-sép đáp lại Giu-đa rằng: “Tại sao ngươi lại há miệng rộng ra và khoe khoang về chúng ta, mà nói rằng: Ngươi mạnh hơn chúng ta? Thề có Pha-ra-ô còn sống, nếu ta truyền tất cả những chiến binh dũng mãnh của ta để đánh với ngươi, chắc chắn ngươi và những anh em ngươi sẽ chìm trong bùn lầy.”
10 Giu-đa nói với Giô-sép rằng: “Quả thật, ngươi và dân ngươi nên kính sợ ta; như Đức Giê-hô-va hằng sống, nếu ta đã rút gươm ra thì ta sẽ không tra gươm vào vỏ cho đến khi ta tiêu diệt hết toàn dân Ai Cập, bắt đầu từ ngươi và kết thúc với Pha-ra-ô, chủ ngươi.”
11 Giô-sép đáp lại và nói với ông rằng: “Sức mạnh không chỉ thuộc về riêng ngươi; ta mạnh hơn ngươi, chắc chắn nếu ngươi rút gươm ra, ta sẽ giết ngươi và tất cả anh em ngươi.”
12 Giu-đa thưa với ông rằng: “Nếu hôm nay ta mở miệng chống lại ngươi, ta sẽ nuốt chửng ngươi đến nỗi ngươi bị diệt vong khỏi mặt đất và biến mất khỏi vương quốc của ngươi ngay lập tức.” Giô-sép đáp: “Nếu ngươi mở miệng, ta có quyền năng bịt miệng ngươi bằng đá cho đến khi ngươi không thể nói được lời nào; hãy xem có bao nhiêu hòn đá trước mặt chúng ta, quả thật ta có thể lấy một hòn đá, ấn vào miệng ngươi và làm gãy hàm ngươi.”
13 Giu-đa nói: “Đức Chúa Trời làm chứng giữa chúng ta rằng từ trước đến nay chúng ta chưa từng muốn giao chiến với ngươi; chỉ cần giao anh em chúng ta cho chúng ta thì chúng ta sẽ đi khỏi ngươi.” Giô-sép đáp rằng: “Thề có Pha-ra-ô, dù tất cả các vua Ca-na-an có hợp sức lại với các ngươi, các ngươi cũng không thể bắt anh ấy khỏi tay ta được.”
14 Vậy, hãy đi về với cha ngươi, còn em ngươi sẽ làm nô lệ cho ta, vì nó đã cướp phá nhà vua. Giu-đa nói: "Việc đó có liên quan gì đến ngươi hay đến danh dự của vua? Chắc chắn vua đã phái đi khắp đất nước vàng bạc làm quà tặng hoặc để chi tiêu, vậy mà ngươi còn nói về cái chén mà ngươi đã đặt trong túi của em ta và nói rằng nó đã ăn cắp của ngươi?"
15 Nguyện xin Chúa đừng để anh em chúng ta là Bên-gia-min hoặc bất cứ ai thuộc dòng dõi Áp-ra-ham làm điều này, tức là trộm cắp của ngươi hoặc của bất cứ ai khác, dù là vua, hoàng tử hay bất cứ người nào.
16 Vậy nên, hãy chấm dứt việc vu khống này, kẻo cả thế gian nghe lời ngươi nói rằng: Vì một ít bạc mà vua Ai Cập đã cãi nhau với dân chúng, rồi vu khống họ và bắt anh trai họ làm nô lệ.
17 Giô-sép đáp rằng: "Hãy cầm lấy chén này mà đi khỏi ta, bỏ anh ngươi làm nô lệ, vì kẻ trộm sẽ bị trừng phạt bằng hình phạt làm nô lệ."
18 Giu-đa nói: "Sao ngươi không xấu hổ về lời nói của mình, khi bỏ anh em chúng ta mà nhận lấy chén của ngươi? Chắc chắn nếu ngươi cho chúng ta chén của ngươi, hoặc gấp ngàn lần như vậy, chúng ta cũng sẽ không bỏ anh em mình vì bạc trong tay người ta, đến nỗi chúng ta sẽ không chết vì anh ấy."
19 Giô-sép đáp: “Tại sao ngươi lại bỏ anh ngươi mà bán anh ta lấy hai mươi đồng bạc cho đến tận ngày nay, và tại sao ngươi không làm điều tương tự với anh ngươi?”
20 Giu-đa nói: "Đức Giê-hô-va làm chứng giữa tôi và anh rằng chúng tôi không muốn gây chiến với anh; vậy nên, hãy giao anh em chúng tôi cho chúng tôi, và chúng tôi sẽ rời khỏi anh mà không cãi vã."
21 Giô-sép đáp rằng: “Dù tất cả các vua trong xứ có tụ họp lại cũng không thể cướp em trai ngươi khỏi tay ta được.” Giu-đa đáp rằng: “Chúng ta sẽ nói gì với cha khi thấy em trai chúng ta không đến với chúng ta, và cha sẽ đau buồn vì điều đó?”
22 Giô-sép đáp rằng: “Cha hãy nói với cha rằng: Dây thừng đã tuột khỏi thùng.”
23 Giu-đa nói: "Quả thật ngài là vua, sao ngài lại nói những điều ấy, phán xét sai lầm như vậy? Khốn thay cho vua nào giống như ngài!"
24 Giô-sép đáp rằng: “Lời tôi nói về anh trai các ngươi, Giô-sép, không hề sai chút nào; vì tất cả các ngươi đã bán anh ấy cho người Mi-đi-an lấy hai mươi đồng bạc, và tất cả các ngươi đều chối bỏ cha mình mà nói rằng: ‘Một con thú dữ đã ăn thịt anh ấy, Giô-sép đã bị xé xác.’”
25 Giu-đa nói: "Này, lửa của Si-chem đang cháy trong lòng ta, bây giờ ta sẽ thiêu rụi cả xứ ngươi bằng lửa." Giô-sép đáp rằng: "Quả thật, Ta-ma, chị dâu của ngươi, kẻ đã giết các con trai ngươi, đã dập tắt lửa ở Si-chem."
26 Giu-đa nói: Nếu ta nhổ một sợi tóc trên thân thể mình, ta sẽ khiến cả Ai Cập tràn ngập máu của nó.
27 Giô-sép đáp rằng: "Đó là thói quen của cha, cha đã làm như vậy với người anh trai mà cha đã bán, cha đã nhúng áo của người ấy vào máu rồi đem đến cho cha, để cha nói rằng một con thú dữ đã ăn thịt người ấy và đây là máu của người ấy."
28 Khi Giu-đa nghe điều ấy, ông vô cùng tức giận, lòng ông sôi sục. Tại chỗ ấy, trước mặt ông có một hòn đá, nặng khoảng bốn trăm shekel. Giu-đa nổi giận, liền cầm hòn đá bằng một tay ném lên trời, rồi dùng tay trái bắt lấy.
29 Sau đó, ông đặt hòn đá dưới chân mình, rồi ngồi lên đó với hết sức mình, và nhờ sức mạnh của Giu-đa, hòn đá biến thành bụi.
30 Giô-sép thấy việc làm của Giu-đa thì rất sợ hãi, nhưng ông truyền cho Ma-na-sa, con trai mình, và Ma-na-sa cũng dùng một hòn đá khác ném như Giu-đa đã làm. Giu-đa nói với các anh em mình rằng: “Các ngươi chớ nói người này là người Ai Cập, nhưng nhờ việc làm này mà người ấy thuộc về gia tộc cha ta.”

31 Giô-sép nói: “Sức mạnh không chỉ được ban cho riêng các ngươi, vì chúng ta cũng là những người mạnh mẽ, sao các ngươi lại khoe khoang hơn chúng ta?” Giu-đa thưa với Giô-sép: “Xin ngươi hãy sai anh em chúng ta đi, và đừng hủy hoại đất nước ngươi hôm nay.”
32 Giô-sép đáp lại và nói với họ rằng: Hãy đi nói với cha các ngươi rằng, một con thú dữ đã ăn thịt ông ấy, như các ngươi đã nói về anh trai Giô-sép của các ngươi.
33 Giu-đa nói với anh trai mình là Na-phơ-ta-li rằng: “Hãy mau đi, đếm hết các đường phố ở Ai Cập rồi trở lại báo cho ta biết.” Si-mê-ôn thưa rằng: “Đừng lo lắng về điều đó; bây giờ ta sẽ lên núi, lấy một tảng đá lớn từ trên núi xuống, đập vào mọi thành phố ở Ai Cập và giết hết những người ở trong đó.”
34 Giô-sép nghe thấy tất cả những lời các anh mình nói trước mặt, nhưng họ không biết Giô-sép có hiểu hay không, vì họ tưởng rằng ông không biết nói tiếng Hê-bơ-rơ.
35 Giô-sép rất sợ hãi trước lời các anh em mình, e rằng họ sẽ hủy diệt Ai Cập, và ông truyền cho con trai mình là Ma-na-xê rằng: “Hãy mau chóng đi tập hợp tất cả dân cư Ai Cập và tất cả những người dũng sĩ lại với nhau, và hãy bảo họ đến với ta ngay lập tức bằng ngựa và đi bộ, cùng với các loại nhạc cụ.” Ma-na-xê liền đi và làm theo.
36 Và Naphtali đi theo như Giuđa đã dặn, vì Naphtali nhanh nhẹn như con nai chạy nhanh, ông đi trên những bông lúa mì mà chúng không bị gãy dưới chân ông.
37 Ông đi đếm tất cả các thành phố ở Ai Cập và thấy có mười hai thành phố. Ông vội vàng trở về báo cho Giu-đa, và Giu-đa nói với các anh em mình rằng: “Hãy mau mau đeo gươm vào thắt lưng, chúng ta sẽ đi đánh chiếm Ai Cập, giết hết chúng và không để sót lại một ai.”
38 Giu-đa nói: "Này, ta sẽ dùng sức mình phá hủy ba đường phố, còn các ngươi hãy phá hủy một đường phố." Khi Giu-đa đang nói điều đó, thì dân thành Ai Cập và tất cả những người mạnh mẽ kéo đến chỗ họ, mang theo đủ loại nhạc cụ và hò reo vang dội.
39 Số quân của họ gồm năm trăm kỵ binh và mười ngàn bộ binh, cùng bốn trăm người có thể chiến đấu không cần gươm hay giáo, chỉ bằng tay không và sức mạnh.
40 Tất cả những người hùng mạnh kéo đến với tiếng hò hét ầm ĩ, vây quanh các con trai của Gia-cốp và làm cho họ khiếp sợ, đất rung chuyển vì tiếng hò hét của họ.
41 Khi các con trai của Gia-cốp thấy những đạo quân ấy, họ rất sợ hãi cho tính mạng của mình, và Giô-sép đã làm như vậy để dọa dẫm các con trai của Gia-cốp cho họ bình tĩnh lại.
42 Giu-đa thấy một số anh em mình sợ hãi liền nói với họ: “Sao các ngươi sợ hãi trong khi ân điển của Đức Chúa Trời ở cùng chúng ta?” Khi Giu-đa thấy toàn dân Ai Cập vây quanh họ theo lệnh của Giô-sép để làm cho họ khiếp sợ, chỉ có Giô-sép ra lệnh rằng: “Chớ đụng đến ai trong số họ cả.”
43 Bấy giờ Giu-đa vội vàng rút gươm ra, hét lên một tiếng lớn và cay đắng, vung gươm chém xuống đất, rồi nhảy bổ xuống và tiếp tục la hét chống lại toàn dân.
44 Khi ông làm điều đó, Đức Chúa Trời khiến Giu-đa và anh em ông khiếp sợ, và điều đó giáng xuống những người dũng sĩ cùng toàn dân vây quanh họ.
45 Nghe tiếng la hét, tất cả bọn họ đều hoảng sợ và ngã chồng lên nhau, nhiều người chết ngay khi ngã xuống. Tất cả đều chạy trốn khỏi Giu-đa, các anh em của ông và khỏi Giô-sép.
46 Trong khi họ đang chạy trốn, Giu-đa và các anh em của ông đuổi theo họ đến tận nhà Pha-ra-ô, nhưng tất cả đều thoát được. Giu-đa lại ngồi trước mặt Giô-sép và gầm lên với ông như sư tử, rồi thét lên một tiếng rất lớn và dữ dội.
47 Tiếng thét vang xa, đến nỗi tất cả dân cư Succoth đều nghe thấy, cả Ai Cập run rẩy vì tiếng thét ấy, tường thành Ai Cập và xứ Goshen cũng sụp đổ vì đất rung chuyển, Pha-ra-ô cũng ngã khỏi ngai vàng xuống đất, và tất cả phụ nữ mang thai ở Ai Cập và Goshen đều sảy thai khi nghe tiếng động rung chuyển, vì họ vô cùng sợ hãi.
48 Pha-ra-ô sai người đi hỏi rằng: “Chuyện gì đã xảy ra hôm nay trong xứ Ai Cập vậy?” Họ đến thuật lại cho ông ta mọi sự, từ đầu đến cuối. Pha-ra-ô kinh hãi, lấy làm lạ và rất sợ hãi.
49 Khi nghe những điều ấy, ông ta càng thêm sợ hãi, và sai người đến nói với Giô-sép rằng: “Ngươi đã đem người Hê-bơ-rơ đến đây để tiêu diệt toàn bộ Ai Cập; vậy ngươi định làm gì với tên đầy tớ trộm cắp ấy? Hãy đuổi nó đi và để nó ở với anh em nó, để chúng ta khỏi bị diệt vong vì sự ác của chúng, cả chúng ta, ngươi và toàn thể Ai Cập nữa.”
50 Nếu ngươi không muốn làm điều đó, hãy bỏ lại tất cả những vật quý giá của ta và đi về xứ của họ, nếu ngươi thích nơi đó; vì ngày nay họ sẽ hủy diệt toàn bộ đất nước ta và giết hết dân ta; ngay cả phụ nữ Ai Cập cũng đã sảy thai vì tiếng la hét của họ; hãy xem họ đã làm gì chỉ bằng tiếng la hét và lời nói của họ; hơn nữa, nếu họ chiến đấu bằng gươm, họ sẽ hủy diệt đất nước; vậy nên bây giờ hãy chọn điều ngươi muốn, hoặc ta hoặc dân Hê-bơ-rơ, hoặc Ai Cập hoặc xứ của dân Hê-bơ-rơ.
51 Họ đến thuật lại cho Giô-sép nghe tất cả những lời Pha-ra-ô đã nói về ông, và Giô-sép rất sợ hãi trước lời của Pha-ra-ô. Giu-đa và các anh em của ông vẫn đứng trước mặt Giô-sép với vẻ phẫn nộ và giận dữ, và tất cả con cháu Gia-cốp đều gào thét với Giô-sép, như tiếng sóng biển gầm thét.
52 Giô-sép rất sợ anh em mình và sợ Pha-ra-ô, nên tìm cớ để lộ diện trước mặt anh em, kẻo họ tiêu diệt toàn bộ Ai Cập.
53 Giô-sép truyền cho con trai mình là Ma-na-xê, Ma-na-xê liền đi đến Giu-đa, đặt tay lên vai Giu-đa, và cơn giận của Giu-đa nguôi.
54 Giu-đa nói với anh em mình rằng: “Đừng ai trong anh em nói rằng đây là việc làm của một thanh niên người Ai Cập, vì đây là việc làm của nhà cha tôi.”
55 Khi Giô-sép thấy và biết rằng cơn giận của Giu-đa đã nguôi, ông liền đến gần Giu-đa và nói chuyện với ông bằng lời lẽ ôn hòa.
56 Giô-sép nói với Giu-đa rằng: “Quả thật ngươi nói thật và hôm nay ngươi đã chứng thực những lời khẳng định của mình về sức mạnh của ngươi, nguyện xin Đức Chúa Trời, Đấng vui lòng với ngươi, gia tăng phước lành cho ngươi; nhưng hãy nói thật cho ta biết tại sao giữa tất cả anh em ngươi, ngươi lại cãi nhau với ta về đứa trẻ ấy, trong khi chẳng ai trong số họ nói với ta một lời nào về nó cả.”
57 Giuđa đáp lại Giô-sép rằng: Chắc chắn anh phải biết rằng tôi đã bảo lãnh cho đứa trẻ trước mặt cha nó, rằng nếu tôi không đem nó đến cho cha nó thì tôi sẽ phải chịu trách nhiệm về nó mãi mãi.
58 Vì vậy, tôi đã đến gặp anh từ giữa tất cả anh em tôi, vì tôi thấy anh không muốn cho người ấy rời khỏi anh; vậy

nên, xin anh cho phép tôi được ơn mà sai người ấy đi với chúng tôi, và này, tôi sẽ ở lại thay thế người ấy, để phục vụ anh trong bất cứ điều gì anh muốn; vì bất cứ nơi nào anh sai tôi đến, tôi sẽ đi để phục vụ anh với lòng nhiệt thành.
59 Hãy sai ta đến gặp một vị vua hùng mạnh đã nổi loạn chống lại ngươi, và ngươi sẽ biết ta sẽ làm gì với hắn và đất nước hắn; dù hắn có kỵ binh và bộ binh hay một dân tộc vô cùng hùng mạnh, ta vẫn sẽ giết hết bọn chúng và mang đầu vua đến trước mặt ngươi.
60 Há ngươi không biết, hay chẳng nghe nói rằng tổ phụ Áp-ra-ham cùng tôi tớ Ê-li-ê-zer đã đánh bại tất cả các vua Ê-lam cùng quân đội của họ trong một đêm, không còn một ai sống sót? Và từ ngày đó, sức mạnh của tổ phụ chúng ta đã được ban cho chúng ta làm cơ nghiệp, cho chúng ta và dòng dõi chúng ta mãi mãi.
61 Giô-sép đáp rằng: "Ông nói thật, miệng ông không hề nói dối; vì chúng tôi cũng được nghe kể rằng dân Hê-bơ-rơ có quyền lực, và Đức Giê-hô-va, Đức Chúa Trời của họ, rất yêu mến họ; vậy ai có thể đứng vững trước mặt họ?"
62 Tuy nhiên, ta sẽ gửi anh trai ngươi đến với điều kiện này, nếu ngươi đem đến trước mặt ta người anh trai của người ấy, con trai của mẹ người ấy, người mà ngươi đã nói rằng đã rời bỏ ngươi xuống Ai Cập; và sẽ xảy ra khi ngươi đem người anh trai ấy đến trước mặt ta, ta sẽ bắt người ấy thay thế, vì không một ai trong các ngươi đã bảo lãnh cho người ấy với cha các ngươi; và khi người ấy đến với ta, ta sẽ gửi người anh trai của người ấy, người mà các ngươi đã bảo lãnh, đi cùng với các ngươi.
63 Giu-đa nổi giận với Giô-sép khi Giô-sép nói điều ấy, mắt ông đỏ ngầu vì giận dữ, và ông nói với các anh em mình rằng: “Người này hôm nay tìm cách hủy diệt mình và cả Ai Cập như thế nào vậy!”
64 Si-mê-ôn đáp lại Giô-sép rằng: Chẳng phải lúc đầu chúng tôi đã nói với ông rằng chúng tôi không biết chính xác ông ấy đã đi đến đâu, và liệu ông ấy còn sống hay đã chết sao? Vậy tại sao chủ tôi lại nói như vậy?
65 Giô-sép nhìn thấy vẻ mặt của Giu-đa và nhận thấy cơn giận của Giu-đa bắt đầu bùng lên khi ông nói với Giu-đa rằng: Hãy đem người anh em khác của ngươi đến thay cho người anh em này.
66 Giô-sép nói với các anh em mình rằng: “Chắc hẳn các anh đã nói rằng anh trai các anh hoặc đã chết hoặc đã mất rồi. Vậy nếu hôm nay tôi gọi anh ấy đến và anh ấy đến trước mặt các anh, các anh có giao anh ấy cho tôi thay cho anh trai anh ấy không?”
67 Giô-sép bắt đầu nói và kêu lên rằng: Hỡi Giô-sép, Giô-sép, hôm nay hãy đến trước mặt ta, hãy hiện diện trước các anh ngươi và ngồi trước mặt họ.
68 Khi Giô-sép nói điều ấy trước mặt họ, mỗi người đều nhìn về một hướng để xem Giô-sép sẽ đến từ đâu.
69 Giô-sép quan sát mọi hành động của họ, và nói với họ: “Sao các ông cứ nhìn quanh đây đó? Tôi là Giô-sép, người mà các ông đã bán sang Ai Cập; vậy nên, chớ buồn vì đã bán tôi, bởi vì Đức Chúa Trời đã sai tôi đến trước các ông để giúp đỡ họ trong cơn đói kém.”
70 Các anh em của ông đều kinh hãi khi nghe những lời của Giô-sép, và Giu-đa cũng vô cùng kinh hãi về ông.
71 Khi Bên-gia-min nghe những lời của Giô-sép, thì ông đang ở trong nhà trước mặt họ, và Bên-gia-min chạy đến ôm lấy Giô-sép, em trai mình, và cả hai cùng khóc.
72 Khi các anh em của Giô-sép thấy Bên-gia-min ôm chầm lấy anh mình và khóc cùng anh, họ cũng ôm chầm lấy Giô-sép và khóc lớn cùng Giô-sép.
73 Tiếng đồn rằng họ là anh em của Giô-sép vang lên trong nhà Giô-sép, và Pha-ra-ô rất vui mừng, vì ông sợ họ sẽ hủy diệt Ai Cập.
74 Pha-ra-ô sai các đầy tớ đến chúc mừng Giô-sép về những người anh em của ông đã đến thăm ông, và tất cả các tướng lĩnh và binh lính ở Ai Cập đều đến chung vui với Giô-sép, và cả Ai Cập đều rất vui mừng về những người anh em của Giô-sép.
75 Pha-ra-ô sai các đầy tớ đến gặp Giô-sép, nói rằng: "Hãy bảo các anh em ngươi đem tất cả tài sản của họ đến cho ta, ta sẽ bố trí cho họ ở phần đất tốt nhất của Ai Cập." Họ liền làm theo.
76 Giô-sép truyền lệnh cho người quản gia nhà mình đem quà và quần áo ra cho các anh em mình; người ấy đem ra nhiều quần áo, là áo choàng của hoàng gia, và nhiều quà tặng, rồi Giô-sép chia cho các anh em mình.
77 Và ông đã cấp cho mỗi anh em mình một bộ quần áo bằng vàng và bạc, cùng ba trăm đồng bạc; Giô-sép truyền lệnh cho tất cả họ phải mặc những bộ quần áo đó và dẫn đến trước mặt Pha-ra-ô.
78 Và Pha-ra-ô thấy tất cả anh em của Giô-sép đều là những người dũng cảm và có vẻ ngoài đẹp đẽ, nên ông rất vui mừng.
79 Sau đó, họ rời khỏi sự hiện diện của Pha-ra-ô để đi đến xứ Ca-na-an, đến với cha của họ, và anh trai của họ là Bên-gia-min cũng ở cùng với họ.
80 Giô-sép đứng dậy và trao cho họ mười một cỗ xe ngựa từ Pha-ra-ô, và Giô-sép cũng trao cho họ cỗ xe ngựa mà ông đã cưỡi vào ngày đăng quang ở Ai Cập để đón cha mình về Ai Cập; Giô-sép cũng gửi cho con cái của tất cả các anh em mình quần áo theo số lượng của họ, và một trăm đồng bạc cho mỗi người; ông cũng gửi quần áo cho vợ của các anh em mình từ quần áo của các vợ vua, và ông đã gửi chúng đi.
81 Và ông giao cho mỗi anh em mình mười người để đi cùng họ đến xứ Ca-na-an phục vụ họ, phục vụ con cái họ và tất cả những người thuộc về họ khi họ đến Ai Cập.
82 Giô-sép sai anh trai mình là Bên-gia-min gửi mười bộ quần áo cho mười người con trai của ông, phần thừa ra dành cho những người con khác của Gia-cốp.
83 Và ông gửi cho mỗi người năm mươi đồng bạc và mười cỗ xe ngựa theo lệnh của Pha-ra-ô, và ông gửi cho cha mình mười con lừa chở đầy những thứ xa xỉ của Ai Cập, và mười con lừa cái chở đầy lúa mì, bánh mì và lương thực cho cha mình, và cho tất cả những người đi cùng ông để làm lương thực cho chuyến đi.
84 Ông gửi cho em gái mình là Đinah những bộ quần áo bằng bạc và vàng, nhũ hương và mộc dược, lô hội và đồ trang sức của phụ nữ rất nhiều, và ông cũng gửi những thứ tương tự từ các vợ của Pha-ra-ô cho các vợ của Bên-gia-min.
85 Và ông đã chia cho tất cả anh em mình, cũng như vợ của họ, đủ loại đá mã não và nhựa thơm; và trong số tất cả những vật quý giá của những người quyền thế ở Ai Cập, không còn gì quý giá hơn những thứ mà Giô-sép đã gửi về nhà cha mình.
86 Rồi ông tiễn các anh em mình đi, và họ cùng đi với ông, trong đó có cả anh trai ông là Benjamin.

87 Giô-sép cùng đi với họ để tiễn họ trên đường đến biên giới Ai Cập, và ông dặn dò họ về cha mình và gia đình mình, hãy đến Ai Cập.
88 Ông nói với họ: “Đừng cãi nhau trên đường đi, vì việc này là do Chúa định để cứu một dân tộc đông khỏi chết đói, vì sẽ còn năm năm đói kém nữa trong xứ.”
89 Ông dặn dò họ rằng: Khi các ngươi đến xứ Ca-na-an, chớ đến bất ngờ trước mặt cha ta về việc này, nhưng hãy hành động theo sự khôn ngoan của mình.
90 Giô-sép thôi không còn truyền dạy họ nữa, rồi quay trở lại Ai Cập, và các con trai của Gia-cốp vui mừng và hân hoan đi đến xứ Ca-na-an để gặp cha mình là Gia-cốp.
91 Họ đến biên giới đất nước và nói với nhau rằng: "Chúng ta phải làm gì trước mặt cha mình về việc này? Nếu chúng ta đột nhiên đến và trình bày sự việc với cha, cha sẽ rất hoảng sợ và không tin lời chúng ta."
92 Họ tiếp tục đi cho đến khi đến gần nhà, và gặp Serach, con gái của Asher, đang ra đón họ. Cô gái ấy rất tốt bụng và khéo léo, lại còn biết chơi đàn hạc nữa.
93 Họ gọi nàng đến, và nàng đến trước mặt họ, nàng hôn họ, rồi họ cầm lấy nàng và đưa cho nàng một cây đàn hạc, nói rằng: “Bây giờ hãy đi đến trước mặt cha chúng ta, ngồi trước mặt ông ấy, gảy đàn hạc và nói những lời này.”
94 Họ bảo bà đến nhà mình, bà cầm đàn hạc đi trước mặt họ, đến ngồi gần Gia-cốp.
95 Nàng chơi đàn giỏi và hát hay, cất tiếng hát ngọt ngào rằng: “Giô-sép, chú tôi, vẫn còn sống, và đang cai trị khắp xứ Ai Cập, chứ không phải đã chết.”
96 Bà cứ lặp đi lặp lại và nói những lời ấy, và Gia-cốp nghe những lời ấy, thấy vừa lòng ông.
97 Ông lắng nghe khi bà lặp lại những lời ấy hai lần, ba lần, và lòng Gia-cốp tràn ngập niềm vui trước sự ngọt ngào của lời bà, và thần của Đức Chúa Trời ở trên ông, và ông biết tất cả những lời bà nói đều là sự thật.
98 Khi Gia-cốp nói những lời ấy trước mặt ông, ông chúc phúc cho Sa-rắc, và phán cùng bà rằng: Hỡi con gái ta, nguyện cho sự chết đừng bao giờ thắng được con, vì con đã làm cho tinh thần ta phấn chấn; con hãy cứ nói trước mặt ta như con đã nói, vì lời nói của con đã làm cho ta vui mừng.
99 Và bà tiếp tục hát những lời ấy, Gia-cốp lắng nghe và thấy vui lòng, ông hân hoan, và thần của Đức Chúa Trời ở trên ông.
100 Trong khi ông còn đang nói chuyện với bà, kìa, các con trai ông đến với ông cùng ngựa, xe ngựa, y phục hoàng gia và các đầy tớ chạy trước mặt họ.
101 Gia-cốp đứng dậy đón họ, thấy các con trai mình mặc áo hoàng gia và thấy tất cả những của cải mà Giô-sép đã gửi đến cho họ.
102 Họ nói với ông rằng: "Xin ông biết rằng anh trai chúng tôi là Giô-sép vẫn còn sống, và chính ông ấy đang cai trị khắp đất Ai Cập, và chính ông ấy đã nói với chúng tôi như chúng tôi đã nói với ông."
103 Gia-cốp nghe hết những lời các con mình nói, lòng ông đập thình thịch vì lời chúng nói, nên ông không tin cho đến khi thấy hết những điều Giô-sép đã trao cho chúng và những điều Giô-sép đã sai đến cho ông, cùng tất cả những dấu lạ mà Giô-sép đã nói với chúng.
104 Họ mở ra trước mặt ông và cho ông xem tất cả những gì Giô-sép đã gửi đến; họ trao cho mỗi người những gì Giô-sép đã gửi cho mình, và ông biết rằng họ đã nói sự thật, và ông vô cùng vui mừng về con trai mình.
105 Gia-cốp nói: “Con trai Giô-sép của tôi còn sống là đủ đối với tôi rồi; trước khi chết, tôi sẽ đi gặp nó.”
106 Các con trai ông thuật lại cho ông nghe mọi điều đã xảy ra với họ, và Gia-cốp nói: Ta sẽ xuống Ai Cập để thăm con trai ta và dòng dõi của nó.
107 Gia-cốp đứng dậy, mặc lấy áo mà Giô-sép đã gửi cho ông, sau khi tắm rửa và cạo tóc xong, ông đội khăn mà Giô-sép đã gửi cho ông lên đầu.
108 Tất cả những người trong nhà Gia-cốp và vợ của họ đều mặc những bộ quần áo mà Giô-sép đã gửi cho họ, và họ rất vui mừng vì Giô-sép vẫn còn sống và đang cai trị Ai Cập.
109 Tất cả dân cư thành Canaan nghe về việc này, liền đến và vui mừng cùng Gia-cốp vì ông vẫn còn sống.
110 Gia-cốp đãi họ ba ngày, và tất cả các vua Ca-na-an cùng các quý tộc trong xứ đều ăn uống và vui mừng tại nhà Gia-cốp.

CHƯƠNG 55

1 Sau đó, Gia-cốp nói: "Tôi sẽ đi đến Ai Cập thăm con trai tôi, rồi sẽ trở lại xứ Ca-na-an mà Đức Chúa Trời đã phán cùng Áp-ra-ham; vì tôi không thể rời bỏ quê hương mình được."
2 Này, lời Chúa phán cùng ông rằng: Hãy xuống Ai Cập cùng toàn thể gia đình ngươi và ở lại đó; đừng sợ hãi khi xuống Ai Cập, vì tại đó ta sẽ làm cho ngươi trở thành một dân tộc lớn.
3 Gia-cốp tự nhủ: Ta sẽ đi xem con trai ta có còn kính sợ Đức Chúa Trời không, giữa muôn vàn dân thành Ai Cập.
4 Chúa phán cùng Gia-cốp rằng: “Đừng lo lắng về Giô-sép, vì nó vẫn giữ lòng trung thành để phụng sự Ta, như điều ngươi thấy là tốt lành.” Gia-cốp vô cùng vui mừng về con trai mình.
5 Bấy giờ, Gia-cốp truyền lệnh cho các con trai và gia đình mình đi đến Ai Cập theo lời Chúa phán dặn. Gia-cốp cùng các con trai và toàn thể gia đình mình đứng dậy, rời khỏi xứ Ca-na-an, từ Bê-ê-sê-ba, với lòng vui mừng và hân hoan, rồi đi đến xứ Ai Cập.
6 Khi đến gần Ai Cập, Gia-cốp sai Giu-đa đi trước gặp Giô-sép để chỉ cho Giô-sép biết chỗ ở tại Ai Cập. Giu-đa làm theo lời cha, vội vã chạy đến gặp Giô-sép, và họ đã sắp xếp cho cả gia đình Giu-đa một chỗ ở tại Gô-sên. Giu-đa liền trở về gặp cha mình.
7 Giô-sép thắng cương xe, tập hợp tất cả những người mạnh mẽ, đầy tớ và các quan lại của Ai Cập để đi gặp cha mình là Gia-cốp. Mệnh lệnh của Giô-sép được loan báo khắp Ai Cập, rằng: Ai không đi gặp Gia-cốp sẽ phải chết.
8 Và ngày hôm sau, Giô-sép dẫn toàn thể quân đội Ai Cập đi ra, một đạo quân hùng mạnh và đông đảo, tất cả đều mặc áo bằng vải lanh mịn và màu tím, mang theo các khí tài bằng bạc và vàng, cùng với các vũ khí chiến tranh của họ.
9 Và tất cả bọn họ đều đi gặp Gia-cốp, mang theo đủ loại nhạc cụ, trống và dùi trống, rắc nhựa thơm và lô hội dọc theo đường đi, và họ đều đi theo kiểu đó, và đất rung chuyển vì tiếng reo hò của họ.
10 Tất cả phụ nữ Ai Cập đều lên mái nhà và lên tường thành để đón Gia-cốp, và trên đầu Giô-sép có đội vương miện của Pha-ra-ô, vì Pha-ra-ô đã sai người đến cho ông đội khi ông đi gặp cha mình.

11 Khi Giô-sép đến gần cha mình cách năm mươi cubit, ông liền xuống xe và đi bộ về phía cha mình. Khi tất cả các quan lại và quý tộc của Ai Cập thấy Giô-sép đi bộ về phía cha mình, họ cũng xuống xe và đi bộ về phía Gia-cốp.
12 Khi Gia-cốp đến gần trại của Giô-sép, Gia-cốp quan sát trại quân đang tiến về phía mình cùng với Giô-sép, và điều đó làm ông vui mừng và Gia-cốp kinh ngạc.
13 Gia-cốp nói với Giu-đa rằng: "Người đàn ông mà ta thấy trong trại quân Ai Cập, mặc áo vua, áo ngoài màu đỏ tươi và đội vương miện trên đầu, vừa xuống xe và đang tiến về phía chúng ta là ai vậy?" Giu-đa đáp lại cha mình rằng: "Đó là Giô-sép, con trai của cha, vua ạ." Gia-cốp vui mừng khi thấy vinh quang của con trai mình.
14 Giô-sép đến gần cha mình và cúi lạy cha, và tất cả những người trong trại cũng cùng quỳ lạy trước mặt Gia-cốp.
15 Kìa, Gia-cốp chạy đến chỗ con trai mình là Giô-sép, ôm lấy cổ con và hôn con, cả hai cùng khóc. Giô-sép cũng ôm cha và hôn cha, cả hai cùng khóc, và toàn dân Ai Cập cũng khóc cùng họ.
16 Gia-cốp nói với Giô-sép rằng: Bây giờ ta sẽ chết vui vẻ sau khi được thấy mặt ngươi, vì ngươi vẫn còn sống và được vinh hiển.
17 Các con trai của Gia-cốp, vợ con họ, các đầy tớ họ và toàn thể gia đình Gia-cốp đều khóc lóc thảm thiết với Giô-sép, họ hôn ông và khóc lóc cùng ông.
18 Sau đó, Giô-sép và toàn dân trở về Ai Cập, còn Gia-cốp, các con trai ông và tất cả con cái trong gia đình ông cùng đến Ai Cập với Giô-sép. Giô-sép đặt họ ở vùng đất tốt nhất của Ai Cập, thuộc xứ Gô-sen.
19 Giô-sép nói với cha và các anh em mình rằng: Con sẽ lên báo cho Pha-ra-ô biết rằng: Các anh em con, gia đình cha con và tất cả những người thuộc về họ đã đến gặp con, và kìa, họ đang ở trong xứ Gô-sen.
20 Giô-sép làm như vậy và lấy từ các anh em mình là Rê-bên, Ít-sa-cha, Xê-bu-lôn và Bên-gia-min, anh trai mình, rồi dẫn họ đến trước mặt Pha-ra-ô.
21 Giô-sép nói với Pha-ra-ô rằng: "Anh em tôi, gia đình cha tôi và tất cả những người thuộc về họ, cùng với bầy chiên và gia súc của họ, đã từ xứ Ca-na-an đến Ai Cập để tạm trú với tôi; vì nạn đói hoành hành dữ dội trên họ."
22 Pha-ra-ô nói với Giô-sép rằng: Hãy đặt cha và anh em ngươi ở phần đất tốt nhất, đừng giữ lại gì khỏi họ những điều tốt lành, và hãy cho họ ăn những gì trù phú nhất của đất.
23 Giô-sép đáp rằng: Này, ta đã cho họ ở lại xứ Gô-sen, vì họ là những người chăn chiên; vậy hãy để họ ở lại Gô-sen để chăn bầy chiên của họ, tránh xa người Ai Cập.
24 Pha-ra-ô nói với Giô-sép rằng: "Hãy làm theo mọi điều mà anh em ngươi bảo ngươi làm." Các con trai của Gia-cốp quỳ lạy Pha-ra-ô, rồi bình an ra về. Sau đó, Giô-sép đem cha mình đến trước mặt Pha-ra-ô.
25 Gia-cốp đến và quỳ lạy Pha-ra-ô, rồi chúc tụng Pha-ra-ô, sau đó ông ra đi; Gia-cốp cùng tất cả các con trai và cả gia đình ông đều ở trong xứ Gô-sen.
26 Năm thứ hai, tức là năm thứ 130 đời Gia-cốp, Giô-sép đã chu cấp cho cha, các anh em và toàn bộ gia đình cha mình bằng bánh mì cho các con nhỏ của họ trong suốt những ngày đói kém; họ không thiếu thốn gì cả.
27 Giô-sép đã chia cho họ phần đất tốt nhất của cả xứ; họ được hưởng những phần đất tốt nhất của Ai Cập suốt đời Giô-sép; Giô-sép cũng cấp cho họ và toàn thể gia đình cha mình quần áo mỗi năm; và các con trai của Gia-cốp được ở lại Ai Cập an toàn suốt đời anh trai mình.
28 Gia-cốp luôn ăn tại bàn của Giô-sép; Gia-cốp và các con trai ông không rời khỏi bàn của Giô-sép cả ngày lẫn đêm, ngoài những gì con cái Gia-cốp ăn ở nhà mình.
29 Và cả Ai Cập đều ăn bánh từ nhà Giô-sép trong những ngày đói kém, vì tất cả người Ai Cập đã bán hết tài sản của mình vì nạn đói.
30 Giô-sép mua tất cả đất đai và ruộng đồng của Ai Cập để đổi lấy bánh mì thay mặt Pha-ra-ô, và Giô-sép cung cấp bánh mì cho toàn Ai Cập trong suốt những ngày đói kém; Giô-sép thu gom tất cả bạc và vàng mà họ kiếm được từ việc mua lúa mì khắp cả nước; và ông tích lũy được rất nhiều vàng và bạc, ngoài ra còn có một lượng lớn đá mã não, nhựa thơm và quần áo quý giá mà họ mang đến cho Giô-sép từ khắp mọi nơi trong nước khi tiền của họ đã hết.
31 Giô-sép lấy tất cả vàng bạc mình có được, khoảng 72 ta-lê vàng bạc, cùng với rất nhiều đá mã não và nhựa thơm, rồi đi giấu chúng thành bốn phần. Một phần giấu ở hoang mạc gần Biển Đỏ, một phần bên sông Pê-ra-th, và phần thứ ba và thứ tư thì giấu ở sa mạc đối diện với hoang mạc Ba Tư và Ma-đê.
32 Ông lấy một phần vàng bạc còn lại, chia cho tất cả anh em mình, cho tất cả người nhà cha mình và cho tất cả phụ nữ trong nhà cha mình; phần còn lại, khoảng hai mươi ta-lê vàng bạc, thì ông mang đến nhà Pha-ra-ô.
33 Giô-sép trao tất cả vàng bạc còn lại cho Pha-ra-ô, và Pha-ra-ô cất giữ trong kho bạc. Sau đó, nạn đói chấm dứt trong xứ, họ gieo trồng và gặt hái khắp xứ, và mỗi năm đều thu được sản lượng như thường lệ; họ không thiếu thốn gì.
34 Giô-sép sống an toàn ở Ai Cập, cả xứ đều dưới sự cai quản của ông, cha ông và tất cả anh em ông đều ở xứ Gô-sen và chiếm hữu xứ đó.
35 Giô-sép đã rất già, tuổi cao, và hai con trai ông là Ép-ra-im và Ma-na-xê thường xuyên ở lại nhà Gia-cốp, cùng với con cái của các anh em Gia-cốp, để học hỏi đường lối của Chúa và luật pháp của Ngài.
36 Gia-cốp và các con trai ông ở trong xứ Ai Cập, tại xứ Gô-sen, và họ chiếm hữu xứ đó, sinh sôi nảy nở và gia tăng số lượng ở đó.

CHƯƠNG 56

1 Gia-cốp sống ở xứ Ai Cập mười bảy năm, và số ngày, số năm đời của Gia-cốp là một trăm bốn mươi bảy năm.
2 Bấy giờ, Gia-cốp bị mắc bệnh khiến ông chết, liền sai người đến Ai Cập gọi con trai mình là Giô-sép. Giô-sép từ Ai Cập về thăm cha.
3 Gia-cốp nói với Giô-sép và các con trai mình rằng: Này, ta sắp chết, và Đức Chúa Trời của tổ phụ các ngươi sẽ đến thăm các ngươi, và đem các ngươi trở về đất mà Đức Giê-hô-va đã thề hứa ban cho các ngươi và cho con cháu các ngươi sau này. Vậy nên, khi ta chết, hãy chôn ta trong hang động ở Ma-chê-la, tại Hê-bôn, trong xứ Ca-na-an, gần tổ phụ ta.
4 Và Gia-cốp bắt các con trai mình thề sẽ chôn cất ông tại Machpelah, thuộc Hê-bôn, và các con trai ông đã thề với ông về điều này.

5 Ông truyền lệnh cho họ rằng: Hãy phụng sự Chúa, Đức Chúa Trời của các ngươi, vì Đấng đã giải cứu tổ phụ các ngươi cũng sẽ giải cứu các ngươi khỏi mọi hoạn nạn.
6 Gia-cốp nói: “Hãy gọi tất cả con cái các ngươi đến đây!” Và tất cả con cái của Gia-cốp đều đến ngồi trước mặt ông. Gia-cốp chúc phúc cho họ, và ông nói với họ: “Đức Giê-hô-va, Đức Chúa Trời của tổ phụ các ngươi, sẽ ban cho các ngươi gấp ngàn lần và chúc phúc cho các ngươi, và nguyện xin Ngài ban cho các ngươi phước lành của tổ phụ Áp-ra-ham.” Và tất cả con cái của Gia-cốp đều ra đi trong ngày đó sau khi ông đã chúc phúc cho họ.
7 Ngày hôm sau, Gia-cốp lại triệu tập các con trai mình, và tất cả đều tụ họp lại, ngồi trước mặt ông. Trong ngày đó, trước khi chết, Gia-cốp chúc phúc cho các con trai mình, mỗi người tùy theo khả năng của mình; điều đó đã được chép trong sách luật của Chúa dành cho dân Y-sơ-ra-ên.
8 Gia-cốp nói với Giu-đa rằng: "Ta biết con trai ta, con là người mạnh mẽ đối với anh em con; hãy cai quản họ, và con cháu con sẽ cai trị con cháu chúng mãi mãi."
9 Chỉ dạy cho các con trai ngươi cách sử dụng cung tên và tất cả các loại vũ khí chiến tranh, để chúng có thể chiến đấu cho anh trai chúng, người sẽ cai trị kẻ thù của mình.
10 Ngày ấy, Gia-cốp lại truyền dạy cho các con trai mình rằng: “Này, hôm nay ta sẽ được về với dân ta; hãy đem ta ra khỏi Ai Cập và chôn ta trong hang Ma-chê-la như ta đã dặn các con.”
11 Tuy nhiên, tôi cầu xin các con hãy lưu ý rằng, đừng để bất cứ người con trai nào của các con khiêng tôi, chỉ chính các con mới được khiêng; và các con hãy làm như thế này khi khiêng thi hài tôi đi đến xứ Ca-na-an để chôn cất tôi:
12 Giu-đa, Ísa-cha và Xê-bu-lôn sẽ khiêng quan tài của ta ở phía đông; Rê-u-bên, Si-mê-ôn và Gát ở phía nam; Ép-ra-im, Ma-na-xê và Bên-gia-min ở phía tây; Đan, A-sê và Na-phơ-ta-li ở phía bắc.
13 Chớ để Lê-vi mang theo, vì ông và các con trai ông sẽ mang hòm giao ước của Chúa với dân Y-sơ-ra-ên trong trại; cũng chớ để Giô-sép con trai ta mang, vì vinh quang của ông sẽ thuộc về vua; tuy nhiên, Ép-ra-im và Ma-na-xê sẽ thay thế họ.
14 Khi các ngươi đem ta đi, các ngươi hãy làm như vậy: chớ bỏ sót bất cứ điều gì ta truyền dạy; và khi các ngươi làm như vậy, Đức Chúa Trời sẽ nhớ đến các ngươi và con cháu các ngươi mãi mãi với lòng thương xót.
15 Hỡi các con trai ta, hãy tôn trọng anh em và bà con thân thuộc của mình, và hãy truyền dạy cho con cháu mình và các cháu đời sau phụng sự Đức Chúa Trời của tổ tiên mình suốt đời.
16 Để các ngươi, con cái các ngươi và cháu chắt các ngươi được sống lâu trên đất, khi các ngươi làm điều thiện và ngay thẳng trước mặt Chúa, Đức Chúa Trời của các ngươi, và đi theo mọi đường lối của Ngài.
17 Hỡi con trai ta, Giô-sép, ta cầu xin con tha thứ cho những lời lẽ cay nghiệt của anh em con và mọi điều ác mà họ đã gây ra cho con, vì Đức Chúa Trời đã định điều đó vì lợi ích của con và con cái con.
18 Hỡi con trai ta, chớ bỏ mặc anh em con ở lại Ai Cập, cũng chớ làm tổn thương lòng thương xót của họ, vì này ta giao họ vào tay Đức Chúa Trời, và con hãy giữ gìn họ khỏi người Ai Cập; và các con trai của Gia-cốp thưa với cha rằng: Thưa cha, chúng con sẽ làm tất cả những gì cha đã truyền dạy; nguyện xin Đức Chúa Trời ở cùng chúng con.
19 Gia-cốp nói với các con trai mình rằng: Nguyện Đức Chúa Trời ở cùng các con khi các con giữ trọn mọi đường lối của Ngài; chớ lìa bỏ đường lối của Ngài, dù nghiêng về bên phải hay bên trái, trong việc làm điều thiện và ngay thẳng trước mắt Ngài.
20 Vì tôi biết rằng nhiều tai họa và khổ nạn sẽ giáng xuống các ngươi trong những ngày cuối cùng trên đất, phải, con cái các ngươi và con cháu các ngươi nữa; chỉ cần phục vụ Chúa, thì Ngài sẽ cứu các ngươi khỏi mọi tai họa.
21 Và sẽ xảy ra khi các ngươi đi theo Đức Chúa Trời để phụng sự Ngài và dạy dỗ con cái các ngươi, và cháu chắt các ngươi, biết biết Đức Giê-hô-va, thì Đức Giê-hô-va sẽ dấy lên cho các ngươi và con cái các ngươi một người tôi tớ trong vòng con cái các ngươi; và Đức Giê-hô-va sẽ dùng tay Ngài giải cứu các ngươi khỏi mọi sự hoạn nạn, và đưa các ngươi ra khỏi Ai Cập, đưa các ngươi trở về đất tổ phụ các ngươi để làm thừa kế đất ấy cách vững chắc.
22 Gia-cốp thôi dặn dò các con mình, rồi co chân lên giường, qua đời và được về với tổ tiên.
23 Giô-sép ôm chầm lấy cha mình, khóc lóc thảm thiết và hôn cha, rồi kêu lên bằng giọng cay đắng rằng: "Ôi cha ơi, cha ơi!"
24 Các vợ của con trai ông và toàn bộ gia đình ông đến vây quanh Gia-cốp, và họ khóc than rất lớn tiếng về Gia-cốp.
25 Tất cả con cháu Gia-cốp đều đứng dậy, xé áo mình ra, rồi đều lấy bao tải quấn quanh hông, sấp mặt xuống đất và rắc bụi đất lên đầu hướng lên trời.
26 Khi ấy, Osnath, vợ của Giô-sép, được biết chuyện ấy, bà liền đứng dậy, khoác bao tải, cùng với tất cả các phụ nữ Ai Cập khác đến than khóc và thương tiếc Gia-cốp.
27 Và tất cả dân Ai Cập, những người biết Gia-cốp, đều đến trong ngày đó khi nghe tin này, và cả Ai Cập khóc than nhiều ngày.
28 Và khi nghe tin Gia-cốp chết, các phụ nữ từ xứ Ca-na-an cũng đến Ai Cập, và họ khóc thương ông ở Ai Cập suốt bảy mươi ngày.
29 Sau đó, Giô-sép truyền lệnh cho các thầy tế lễ ướp xác cha mình bằng mộc dược, nhũ hương và đủ loại hương liệu, nước hoa; và các thầy tế lễ đã ướp xác Gia-cốp như Giô-sép đã truyền lệnh.
30 Toàn dân Ai Cập, các trưởng lão và tất cả dân cư xứ Gôshen đều khóc than về Gia-cốp, và tất cả các con trai cùng con cháu trong gia đình ông cũng than khóc về cha mình là Gia-cốp nhiều ngày.
31 Sau khi những ngày khóc than của ông qua đi, tức là sau bảy mươi ngày, Giô-sép nói với Pha-ra-ô rằng: Tôi sẽ lên đó chôn cất cha tôi tại xứ Ca-na-an như ông đã bắt tôi thề, rồi sau đó tôi sẽ trở về.
32 Pha-ra-ô sai Giô-sép đi, dặn rằng: Hãy lên chôn cất cha ngươi như ông đã dặn và bắt ngươi thề; Giô-sép cùng tất cả anh em mình đứng dậy đi đến xứ Ca-na-an để chôn cất cha mình là Gia-cốp như ông đã truyền dạy.
33 Pha-ra-ô truyền lệnh loan báo khắp Ai Cập rằng: Ai không cùng Giô-sép và các anh em mình lên xứ Ca-na-an để chôn cất Gia-cốp thì sẽ phải chết.
34 Cả Ai Cập nghe tin về lời tuyên bố của Pha-ra-ô, liền đồng thanh đứng dậy. Tất cả các tôi tớ của Pha-ra-ô, các trưởng lão trong nhà Pha-ra-ô, và tất cả các trưởng lão trong xứ Ai Cập cùng đi lên với Giô-sép, cùng với các quan lại và quý tộc của Pha-ra-ô, và họ đi chôn cất Gia-cốp tại xứ Ca-na-an.

35 Các con trai của Gia-cốp khiêng quan tài, hầu hết đều làm theo mọi điều cha dặn.
36 Và chiếc quan tài được làm bằng vàng ròng, xung quanh được khảm đá mã não và nhựa thông; và tấm phủ của quan tài được làm bằng vàng dệt, nối với nhau bằng các sợi chỉ, và phía trên có các móc bằng đá mã não và nhựa thông.
37 Giô-sép đội lên đầu cha mình là Gia-cốp một vương miện vàng lớn, và cầm vào tay ông một cây gậy vàng, rồi họ vây quanh quan tài theo tục lệ của các vua khi còn sống.
38 Toàn thể quân đội Ai Cập đi trước ông theo đội hình này, trước hết là tất cả những người hùng mạnh của Pha-ra-ô và những người hùng mạnh của Giô-sép, sau đó là những dân cư còn lại của Ai Cập, tất cả đều đeo gươm và mặc áo giáp, và mang trên mình những trang bị chiến tranh.
39 Tất cả những người khóc than đều đi đến một nơi xa đối diện với quan tài, vừa đi vừa khóc lóc và than thở, còn những người khác thì đi theo sau quan tài.
40 Giô-sép và gia đình ông cùng nhau đi đến gần cái quan tài, chân trần và khóc lóc; những người hầu còn lại của Giô-sép cũng đi xung quanh ông; mỗi người đều đeo đồ trang sức của mình và đều mang theo vũ khí chiến tranh.
41 Năm mươi người đầy tớ của Gia-cốp đi trước quan tài, và họ rải dọc đường nhựa thơm, lô hội và đủ loại hương liệu; tất cả các con trai của Gia-cốp khiêng quan tài đều bước trên chỗ có hương liệu, và các đầy tớ của Gia-cốp đi trước họ rải hương liệu dọc đường.
42 Giô-sép dẫn đoàn quân đông đúc đi lên, và họ cứ làm như vậy mỗi ngày cho đến khi đến xứ Ca-na-an, đến sân đập lúa của A-ta-đê, nằm bên kia sông Giô-đan, và tại đó họ than khóc rất lớn và nặng nề.
43 Tất cả các vua Canaan đều nghe về điều này, liền đi ra, mỗi người từ nhà mình, ba mươi mốt vua Canaan, và tất cả đều cùng quân lính đến để than khóc và thương tiếc Gia-cốp.
44 Tất cả các vua đều nhìn thấy quan tài của Gia-cốp, và kìa, vương miện của Giô-sép ở trên đó; họ cũng đặt vương miện của mình lên quan tài và bao quanh nó bằng các vương miện.
45 Tất cả các vua ở nơi đó đều cùng các con trai của Gia-cốp và Ai Cập than khóc rất lớn về Gia-cốp, vì tất cả các vua Ca-na-an đều biết sự dũng cảm của Gia-cốp và các con trai ông.
46 Tin tức đến tai Ê-sau, rằng: Gia-cốp đã chết ở Ai Cập, và các con trai ông cùng toàn dân Ai Cập đang đưa ông về xứ Ca-na-an để chôn cất ông.
47 Nghe thấy điều ấy, Ê-sau đang ở trên núi Si-rê, liền cùng các con trai, toàn thể dân sự và gia đình mình, một đám đông rất lớn, đến để than khóc và thương tiếc Gia-cốp.
48 Xảy ra khi Ê-sau đến, ông than khóc anh trai mình là Gia-cốp, và cả Ai Cập và cả Ca-na-an lại cùng Ê-sau than khóc thương Gia-cốp tại nơi đó.
49 Giô-sép và các anh em ông đem cha mình là Gia-cốp từ nơi đó về, rồi đến Hê-bôn để chôn cất Gia-cốp trong hang đá gần tổ phụ ông.
50 Họ đến Kireath-arba, đến hang động, và khi đến nơi, Ê-sau cùng các con trai mình đứng chặn Giô-sép và các anh em của ông trong hang, nói rằng: “Gia-cốp không được chôn cất ở đó, vì đó là của chúng ta và của cha chúng ta.”
51 Giô-sép và các anh em ông nghe những lời của các con trai Ê-sau, và họ vô cùng tức giận. Giô-sép đến gần Ê-sau và nói rằng: “Họ nói điều gì vậy? Chắc chắn cha tôi là Gia-cốp đã mua đất ấy từ ông với giá rất cao sau khi Y-sác chết, cách đây hai mươi lăm năm rồi, và cả toàn bộ đất Ca-na-an ông ấy cũng đã mua từ ông và các con trai ông, và dòng dõi ông sau này nữa.”
52 Gia-cốp đã mua đất ấy cho các con trai và dòng dõi mình sau này làm gia sản đời đời; vậy tại sao ngươi lại nói những điều này hôm nay?
53 Ê-sau đáp rằng: Ngươi nói dối và bịa đặt, vì ta không bán bất cứ thứ gì thuộc về ta trong cả xứ này như ngươi nói, và anh trai ta là Gia-cốp cũng không mua bất cứ thứ gì thuộc về ta trong xứ này.
54 Ê-sau nói những điều ấy để lừa dối Giô-sép, vì Ê-sau biết rằng Giô-sép không có mặt trong những ngày ấy khi Ê-sau bán hết mọi thứ thuộc về mình ở xứ Ca-na-an cho Gia-cốp.
55 Giô-sép nói với Ê-sau rằng: "Chắc chắn cha ta đã ghi những điều này vào sổ mua bán với ngươi, và đã chứng thực sổ đó với các nhân chứng, và này, nó đang ở với chúng ta tại Ai Cập."
56 Ê-sau đáp lại, rằng: Hãy mang biên bản đến đây, tất cả những gì ngươi tìm thấy trong biên bản, chúng ta sẽ làm theo.
57 Giô-sép gọi Na-phtali, anh trai mình, và nói rằng: “Hãy mau mau đến Ai Cập, đừng chần chừ, hãy mang tất cả các sổ sách về; sổ sách mua bán, sổ sách niêm phong và sổ sách mở, và cả những sổ sách đầu tiên ghi chép mọi giao dịch về quyền thừa kế, hãy mang về đây.”
58 Ngươi hãy dẫn họ đến đây để chúng ta biết được tất cả những lời mà Ê-sau và các con trai ông đã nói trong ngày hôm nay.
59 Naphtali nghe theo tiếng Giô-sép, liền vội vã chạy xuống Ai Cập. Naphtali chạy nhanh hơn bất kỳ con nai nào trên đồng hoang, vì ông có thể đi trên những bông lúa mà không làm dập nát chúng.
60 Khi Ê-sau thấy Na-phơ-ta-li đi lấy sổ sách, ông và các con trai ông càng tăng cường chống cự lại hang động, và Ê-sau cùng toàn dân ông nổi dậy chống lại Giô-sép và các anh em của ông để giao chiến.
61 Tất cả con cháu Gia-cốp và dân Ai Cập đều đánh nhau với Ê-sau và dân của ông, và con cháu Ê-sau và dân của ông bị đánh bại trước con cháu Gia-cốp, và con cháu Gia-cốp đã giết bốn mươi người trong dân của Ê-sau.
62 Chushim, con trai của Dan, cháu của Jacob, lúc đó đang ở cùng các con trai của Jacob, nhưng ông cách nơi diễn ra trận chiến khoảng một trăm cubit, vì ông ở lại với các con trai của Jacob bên cạnh quan tài của Jacob để canh giữ nó.
63 Chushim câm điếc, nhưng ông vẫn hiểu được tiếng kêu than kinh hãi của mọi người.
64 Ông hỏi rằng: "Tại sao các ngươi không chôn cất người chết, và tại sao lại có sự náo loạn lớn lao như vậy?" Họ đáp lại ông bằng lời của Ê-sau và các con trai ông; rồi ông chạy đến chỗ Ê-sau giữa trận chiến, và ông giết Ê-sau bằng gươm, chặt đầu ông, và đầu ông văng ra xa, Ê-sau ngã xuống giữa đám đông trong trận chiến.
65 Khi Chushim làm điều đó, con cháu Gia-cốp thắng thế con cháu Ê-sau, và con cháu Gia-cốp đã ép chôn cha mình là Gia-cốp trong hang động, và con cháu Ê-sau đã chứng kiến điều đó.
66 Gia-cốp được chôn cất tại Hê-bôn, trong hang Machpelah mà Áp-ra-ham đã mua từ con cháu của Hê-th

để làm nơi chôn cất, và ông được chôn cất trong bộ quần áo rất đắt tiền.
67 Không có vị vua nào được tôn kính như Giô-sép đã tôn kính cha mình khi ông qua đời, vì ông đã chôn cất cha mình với sự trọng vọng như chôn cất các vị vua.
68 Giô-sép và các anh em ông đã để tang cha mình bảy ngày.

CHƯƠNG 57

1 Sau đó, con cháu Ê-sau gây chiến với con cháu Gia-cốp, và con cháu Ê-sau giao chiến với con cháu Gia-cốp tại Hê-bôn, và Ê-sau vẫn còn nằm chết, chưa được chôn cất.
2 Trận chiến giữa hai bên diễn ra ác liệt, và con cháu của Ê-sau bị đánh bại trước con cháu của Gia-cốp. Con cháu của Gia-cốp giết chết tám mươi người trong số con cháu của Ê-sau, còn không một người nào trong số con cháu của Gia-cốp chết. Giô-sép thắng thế trước toàn bộ dân của Ê-sau, và ông bắt Xê-pô, con trai của Ê-li-pha-xơ, con cháu của Ê-sau, cùng năm mươi người của ông làm tù binh, trói họ bằng xiềng sắt, rồi giao họ cho các đầy tớ mình dẫn đến Ai Cập.
3 Khi các con trai của Gia-cốp bắt Xê-pho và dân của ông làm tù binh, tất cả những người còn lại trong nhà Ê-sau đều rất sợ hãi cho tính mạng của mình, e rằng họ cũng sẽ bị bắt làm tù binh, và tất cả đều chạy trốn cùng với Ê-li-pha-xơ, con trai của Ê-sau, và dân của ông, cùng với thi hài của Ê-sau, và họ đi trên đường đến núi Se-ir.
4 Họ đến núi Seir và chôn cất Esau ở Seir, nhưng họ không mang đầu ông đến Seir, vì đầu ông được chôn ở nơi diễn ra trận chiến tại Hebron.
5 Xảy ra khi các con trai của Ê-sau chạy trốn khỏi các con trai của Gia-cốp, các con trai của Gia-cốp đuổi theo họ đến tận biên giới Se-ir, nhưng họ không giết được một người nào trong số họ khi đuổi theo, vì thi thể của Ê-sau mà họ mang theo đã làm họ hoảng sợ, nên họ bỏ chạy và các con trai của Gia-cốp quay trở lại nơi anh em họ đang ở tại Hê-bôn, và họ ở lại đó suốt ngày hôm đó và ngày hôm sau cho đến khi họ nghỉ ngơi sau trận chiến.
6 Và xảy ra vào ngày thứ ba, họ tập hợp tất cả con cháu của Seir người Horite, và tất cả con cháu phương Đông, một đám đông đông như cát biển, rồi họ kéo xuống Ai Cập để đánh nhau với Giô-sép và các anh em của ông, nhằm giải cứu anh em mình.
7 Giô-sép và tất cả các con trai của Gia-cốp nghe tin con trai của Ê-sau và con cái phương Đông đã kéo đến đánh họ để giải cứu anh em mình.
8 Giô-sép và các anh em của ông cùng những người mạnh mẽ của Ai Cập tiến ra và đánh trận tại thành Ra-mê-xê, và Giô-sép cùng các anh em của ông đã giáng một đòn mạnh vào con cháu của Ê-sau và con cái phương Đông.
9 Và họ đã giết sáu trăm nghìn người trong số đó, và họ đã giết tất cả những người mạnh mẽ thuộc con cháu của Seir người Horite; chỉ còn lại một số ít người trong số họ, và họ cũng đã giết rất nhiều người thuộc con cháu phương Đông và con cháu của Esau; và Eliphaz, con trai của Esau, và con cháu phương Đông đều chạy trốn trước Joseph và các anh em của ông.
10 Giô-sép và các anh em ông đuổi theo chúng cho đến khi đến Su-cô-th, và tại Su-cô-th, họ giết được ba mươi người, còn những người khác thì trốn thoát và chạy về thành của mình.
11 Giô-sép, các anh em ông và những người hùng mạnh của Ai Cập trở về với lòng vui mừng và phấn khởi, vì họ đã đánh bại tất cả kẻ thù của mình.
12 Và Xê-pô, con trai của Ê-li-pha-xơ, cùng những người của ông vẫn còn là nô lệ ở Ai Cập cho con cháu của Gia-cốp, và sự khổ cực của họ ngày càng gia tăng.
13 Khi con cháu Ê-sau và con cháu Si-rê trở về đất của mình, con cháu Si-rê thấy rằng tất cả đều đã rơi vào tay con cháu Gia-cốp và dân Ai Cập, vì trận chiến của con cháu Ê-sau.
14 Và các con trai của Seir nói với các con trai của Esau rằng: "Các ngươi đã thấy và vì thế biết rằng trại quân này được xây dựng vì các ngươi, và chẳng còn lại một người hùng mạnh hay một chiến binh giỏi nào cả."
15 Vậy nên, hãy rời khỏi đất nước chúng ta, hãy đi đến đất Ca-na-an, đến vùng đất tổ phụ các ngươi; vì sao con cháu các ngươi lại được thừa hưởng tài sản của con cháu chúng ta trong những ngày sau này?
16 Con cháu Ê-sau không nghe lời con cháu Si-rê, và con cháu Si-rê định gây chiến với họ.
17 Và con cháu của Ê-sau bí mật sai người đến gặp An-gia, vua châu Phi, tức là Đình-ba, nói rằng:
18 Hãy phái một số người của ngươi đến với chúng ta, và chúng ta sẽ cùng chiến đấu với con cháu của Seir người Horite, vì chúng đã quyết tâm chiến đấu với chúng ta để đuổi chúng ta ra khỏi đất này.
19 Vua An-gia của Đình-ba-h đã làm như vậy, vì thời đó ông thân thiện với con cháu Ê-sau, và An-gia đã phái năm trăm lính bộ binh dũng mãnh và tám trăm kỵ binh đến với con cháu Ê-sau.
20 Con cháu của Seir sai người đến nói với con cháu của phương Đông và con cháu của Midian rằng: “Các ngươi đã thấy những gì con cháu của Esau đã làm cho chúng ta, vì cớ đó mà chúng ta hầu như bị tiêu diệt hết trong trận chiến với con cháu của Jacob.”
21 Vậy nên, hãy đến giúp chúng tôi, chúng ta sẽ cùng nhau chiến đấu chống lại chúng, và chúng ta sẽ đuổi chúng ra khỏi đất và báo thù cho những anh em chúng ta đã chết vì chúng trong trận chiến với anh em chúng là con cháu của Gia-cốp.
22 Tất cả con cái phương Đông đều nghe theo con cái Seir, và họ kéo đến chỗ con cái Seir với khoảng tám trăm người cầm gươm rút ra, và lúc đó con cái Esau đã giao chiến với con cái Seir trong hoang mạc Paran.
23 Bấy giờ, con cháu của Seir thắng thế trước con cháu của Esau, và trong ngày đó, con cháu của Seir đã giết khoảng hai trăm người thuộc dân của Angeas, vua của Dinhabah.
24 Đến ngày thứ hai, con cháu Ê-sau lại đến đánh nhau với con cháu Ê-rê lần thứ hai, và trận chiến lần này diễn ra rất ác liệt đối với con cháu Ê-sau, khiến chúng rất đau khổ vì con cháu Ê-rê.
25 Khi con cháu Ê-sau thấy con cháu Si-rê mạnh hơn mình, một số người trong con cháu Ê-sau đã quay lưng lại và giúp đỡ con cháu Si-rê, kẻ thù của họ.
26 Trong trận chiến thứ hai, tại Angeas, vua Dinhabah, có thêm năm mươi tám người thuộc dòng dõi Ê-sau tử trận.
27 Đến ngày thứ ba, con cháu Ê-sau nghe tin một số anh em mình đã bỏ rơi họ để đánh trận thứ hai; và con cháu Ê-sau than khóc khi nghe tin ấy.

28 Họ nói: "Chúng ta phải làm gì với anh em chúng ta, những kẻ đã quay lưng lại với chúng ta để giúp đỡ con cháu của Seir, kẻ thù của chúng ta?" Và con cháu của Esau lại sai người đến gặp Angeas, vua của Dinhabah, nói rằng:
29 Hãy sai thêm người đến với chúng tôi để cùng họ chiến đấu với con cái của Seir, vì chúng đã hai lần mạnh hơn chúng tôi rồi.
30 An-gia lại sai khoảng sáu trăm người dũng sĩ đến giúp đỡ con cháu Ê-sau.
31 Mười ngày sau, con cháu Ê-sau lại gây chiến với con cháu Ê-rít trong hoang mạc Sa-ran, và trận chiến diễn ra rất ác liệt đối với con cháu Ê-rít. Lúc này, con cháu Ê-sau thắng thế, và con cháu Ê-rít bị đánh bại trước mặt con cháu Ê-sau, và con cháu Ê-sau giết khoảng hai ngàn người trong số họ.
32 Tất cả những người hùng mạnh của con cháu Seir đều chết trong trận chiến này, chỉ còn lại những đứa trẻ nhỏ tuổi của họ ở lại trong các thành phố.
33 Và toàn thể dân Midian và con cái phương Đông đều bỏ chạy khỏi trận chiến, họ bỏ lại con cái Seir và chạy trốn khi thấy trận chiến diễn ra ác liệt, và con cái Esau đuổi theo toàn thể con cái phương Đông cho đến khi đến được đất của họ.
34 Và con cháu Ê-sau đã giết khoảng hai trăm năm mươi người trong số họ, và trong trận chiến đó, khoảng ba mươi người thuộc dân Ê-sau đã ngã xuống. Tai họa này giáng xuống họ vì anh em họ đã quay lưng lại với họ để giúp đỡ con cháu của Si-ir người Hô-rít, và con cháu Ê-sau lại nghe tin về những việc làm xấu xa của anh em mình, và họ lại than khóc vì điều đó.
35 Sau trận chiến, con cháu Ê-sau trở về nhà ở Se-rê, và chúng giết những người còn ở lại xứ Se-rê; chúng cũng giết vợ con của họ, không để lại một ai sống sót ngoại trừ năm mươi thiếu nam và thiếu nữ mà chúng tha mạng sống, và con cháu Ê-sau không giết chúng, các thiếu nam trở thành nô lệ của chúng, còn các thiếu nữ thì chúng lấy làm vợ.
36 Và con cháu của Ê-sau ở tại nơi con cháu của người ở Seir, và họ thừa hưởng đất đai của họ và chiếm hữu nó.
37 Và con cháu của Ê-sau lấy tất cả những gì thuộc về con cháu của Si-rê trong xứ, cả bầy chiên, bò đực và tài sản của họ nữa. Tất cả những gì thuộc về con cháu của Si-rê, con cháu của Ê-sau đều lấy, và con cháu của Ê-sau ở tại Si-rê, nơi con cháu của Si-rê đã ở cho đến ngày nay. Con cháu của Ê-sau chia đất thành các phần cho năm người con trai của Ê-sau, theo từng gia tộc.
38 Xảy ra trong những ngày ấy, con cháu Ê-sau quyết định lập một vị vua để cai trị họ trong vùng đất mà họ đã chiếm hữu. Họ nói với nhau: “Không được, vì vua ấy sẽ trị vì chúng ta trong đất nước chúng ta, chúng ta sẽ vâng phục sự chỉ huy của vua ấy và vua ấy sẽ chiến đấu thay chúng ta, chống lại kẻ thù của chúng ta.” Và họ đã làm như vậy.
39 Tất cả con cháu Ê-sau đều thề rằng: Không một người anh em nào của họ được phép làm vua trên họ, trừ một người lạ, không phải anh em họ, vì lòng mỗi người con cháu Ê-sau đều căm hận con trai, anh em và bạn hữu mình, vì những điều ác mà họ phải chịu từ anh em mình khi họ chiến đấu với con cháu của Se-ir.
40 Vì vậy, các con trai của Ê-sau thề rằng: Từ ngày đó trở đi, chúng sẽ không chọn vua trong số anh em mình nữa, nhưng sẽ chọn một người từ xứ lạ cho đến ngày nay.
41 Tại đó có một người thuộc dân An-xê-át, vua nước Đình-ba-h; tên người ấy là Bê-la, con trai của Bê-ô, là một người dũng mãnh, đẹp trai, khôi ngọn và khôn ngoan trong mọi sự hiểu biết và mưu lược; không ai trong dân An-xê-át sánh được với người ấy.
42 Tất cả con cháu của Ê-sau đều bắt lấy ông, xức dầu cho ông và đội vương miện cho ông làm vua, rồi cúi lạy ông và nói: "Vua muôn năm, vua muôn năm!"
43 Họ trải tấm vải ra, và mỗi người đều mang đến cho ông những khuyên tai bằng vàng và bạc, hoặc nhẫn hoặc vòng tay; họ làm cho ông giàu có về vàng và bạc, về đá mã não và nhựa thơm; họ làm cho ông một ngai vàng, và đội một vương miện lên đầu ông; họ xây một cung điện cho ông, và ông ở trong đó, và ông trở thành vua trên tất cả con cháu của Ê-sau.
44 Dân An-gia nhận tiền công chiến đấu từ con cháu Ê-sau, rồi họ đi và trở về gặp chủ mình ở Đình-ba-bát vào lúc đó.
45 Và Bê-la trị vì con cháu Ê-sau ba mươi năm, và con cháu Ê-sau cư ngụ trong xứ thay cho con cháu Si-rê, và họ sống an toàn ở đó cho đến ngày nay.

CHƯƠNG 58

1 Xảy ra vào năm thứ ba mươi hai khi dân Y-sơ-ra-ên xuống Ai Cập, tức là vào năm thứ bảy mươi mốt đời của Giô-sép, thì Pha-ra-ô, vua Ai Cập, băng hà, và Ma-rôn, con trai ông, lên ngôi thay thế.
2 Và trước khi Pha-ra-ô qua đời, ông dặn dò Giô-sép phải làm cha của con trai mình là Ma-rôn, và Ma-rôn phải được Giô-sép chăm sóc và hướng dẫn.
3 Và toàn thể Ai Cập đều đồng ý rằng Giô-sép sẽ làm vua trên họ, vì tất cả người Ai Cập đều yêu mến Giô-sép như trước kia, chỉ có Ma-rôn, con trai của Pha-ra-ô, ngồi trên ngai vàng của cha mình, và ông đã lên làm vua thay cha mình trong những ngày đó.
4 Magron được bốn mươi mốt tuổi khi bắt đầu trị vì, và ông trị vì Ai Cập trong bốn mươi năm, và toàn thể Ai Cập gọi tên ông là Pharaoh theo tên cha ông, như tục lệ của người Ai Cập đối với mọi vị vua trị vì họ.
5 Khi Pha-ra-ô lên ngôi thay cha mình, ông đã giao luật lệ của Ai Cập và mọi việc cai quản cho Giô-sép, như cha ông đã truyền lệnh.
6 Và Giô-sép trở thành vua Ai Cập, vì ông cai quản toàn bộ Ai Cập, và toàn bộ Ai Cập đều nằm dưới sự chăm sóc và cố vấn của ông, bởi vì toàn bộ Ai Cập đều nghiêng về Giô-sép sau khi Pha-ra-ô chết, và họ rất yêu mến ông để ông cai trị họ.
7 Nhưng trong số họ có một số người không thích ông, nói rằng: “Không người lạ nào được cai trị chúng ta cả”; tuy nhiên, toàn bộ chính quyền Ai Cập thời đó thuộc về Giô-sép, sau khi Pha-ra-ô chết, ông là người cai quản, làm theo ý mình khắp đất nước mà không ai can thiệp.
8 Toàn bộ Ai Cập đều nằm dưới sự cai quản của Giô-sép, và Giô-sép đã gây chiến với tất cả kẻ thù xung quanh, và ông đã chinh phục chúng; Giô-sép cũng chinh phục toàn bộ đất nước và tất cả người Phi-li-tin, cho đến tận biên giới Ca-na-an, và tất cả đều nằm dưới quyền ông, và họ phải nộp thuế hằng năm cho Giô-sép.
9 Vua Pha-ra-ô của Ai Cập lên ngôi thay cha mình, nhưng ông vẫn chịu sự cai quản và cố vấn của Giô-sép, cũng như lúc đầu ông chịu sự cai quản của cha mình.

10 Ông không trị vì ở đâu khác ngoài đất Ai Cập, dưới sự cố vấn của Giô-sép, nhưng lúc đó Giô-sép trị vì toàn bộ đất nước, từ Ai Cập đến tận sông Pê-ra-th.
11 Giô-sép thành công trong mọi việc, và Đức Chúa Trời ở cùng ông, và Đức Chúa Trời ban cho Giô-sép thêm sự khôn ngoan, vinh dự, vinh quang và tình yêu thương trong lòng người Ai Cập và khắp xứ; và Giô-sép trị vì cả nước bốn mươi năm.
12 Và tất cả các nước của người Phi-li-tin, Ca-na-an và Si-đôn, và các nước bên kia sông Giô-đan, đều dâng lễ vật cho Giô-sép suốt đời ông, và cả nước đều nằm trong tay Giô-sép, và họ nộp cho ông cống nạp hàng năm theo quy định, vì Giô-sép đã chiến đấu chống lại tất cả kẻ thù xung quanh và chinh phục chúng, và cả nước đều nằm trong tay Giô-sép, và Giô-sép ngồi vững chắc trên ngai vàng của mình ở Ai Cập.
13 Tất cả anh em của ông, con cháu của Gia-cốp, đều sống an toàn trong xứ suốt đời Giô-sép, và họ sinh sôi nảy nở rất nhiều trong xứ, và họ phụng sự Chúa suốt đời, như cha họ là Gia-cốp đã truyền dạy cho họ.
14 Và xảy ra vào cuối nhiều ngày và nhiều năm, khi con cháu Ê-sau đang sống yên ổn trong xứ mình với vua Bê-la, thì con cháu Ê-sau sinh sôi nảy nở khắp xứ, và họ quyết định đi đánh nhau với con cháu Gia-cốp và toàn dân Ai Cập, để giải cứu anh trai mình là Xê-pô, con trai của Ê-li-pha-xác, và những người của ông, vì lúc ấy họ vẫn còn là nô lệ của Giô-sép.
15 Con cháu Ê-sau sai người đến gặp tất cả con cháu phương Đông, và họ lập hòa ước với nhau. Tất cả con cháu phương Đông đến gặp con cháu Ê-sau để cùng đi đến Ai Cập chiến đấu.
16 Rồi có người thuộc dân An-gia, vua Đình A-ni-a, đến với họ, và họ cũng sai người đến với con cháu Ích-ma-ên, và con cháu Ích-ma-ên cũng đến với họ.
17 Và toàn thể dân này tụ họp lại và đến Seir để giúp đỡ con cháu của Esau trong trận chiến, và trại quân này rất lớn và đông đúc, đông như cát biển, khoảng tám trăm nghìn người, bộ binh và kỵ binh, và tất cả quân lính này đã xuống Ai Cập để chiến đấu với con cháu của Jacob, và họ đóng trại gần Rameses.
18 Giô-sép cùng các anh em mình đi với những người hùng mạnh của Ai Cập, khoảng sáu trăm người, và họ giao chiến với họ trong xứ Ra-mê-xê; và con cháu Gia-cốp lúc ấy lại giao chiến với con cháu Ê-sau, vào năm thứ năm mươi kể từ khi con cháu Gia-cốp xuống Ai Cập, tức là năm thứ ba mươi triều đại của Bê-la trên con cháu Ê-sau ở Se-ir.
19 Đức Chúa Trời đã phó tất cả những người hùng mạnh của Ê-sau và con cái phương Đông vào tay Giô-sép và các anh em của ông, và dân của con cái Ê-sau và con cái phương Đông đều bị đánh bại trước mặt Giô-sép.
20 Trong số dân Ê-sau và con cái phương Đông bị giết, có khoảng hai trăm ngàn người ngã xuống trước mặt con cái Gia-cốp, và vua Bê-la, con trai của Bê-ô, cũng ngã xuống cùng họ trong trận chiến. Khi con cái Ê-sau thấy vua mình ngã xuống và chết trong trận chiến, tay họ trở nên yếu đuối trong chiến đấu.
21 Giô-sép và các anh em của ông cùng toàn dân Ai Cập vẫn tiếp tục đánh đập dân nhà Ê-sau, và toàn dân Ê-sau đều sợ hãi con cháu Gia-cốp nên bỏ chạy khỏi họ.
22 Giô-sép và các anh em của ông cùng toàn dân Ai Cập đuổi theo họ suốt một ngày đường, và họ giết thêm khoảng ba trăm người nữa, tiếp tục đánh họ trên đường đi; sau đó họ quay trở lại.
23 Giô-sép và tất cả anh em ông trở về Ai Cập, không một ai bị mất tích, nhưng bên phía người Ai Cập có mười hai người chết.
24 Khi Giô-sép trở về Ai Cập, ông ra lệnh trói chặt Xê-pho và những người của ông lại, và họ đã trói họ bằng xiềng xích, khiến nỗi đau khổ của họ càng thêm tăng thêm.
25 Tất cả con cháu của Ê-sau và con cháu phương Đông đều trở về thành mình trong sự hổ thẹn, vì tất cả những người hùng mạnh ở cùng họ đều đã ngã xuống trong trận chiến.
26 Khi con cháu Ê-sau thấy vua mình chết trận, họ vội vàng đi tìm một người trong dân phương Đông; tên người ấy là Gióp-báp, con trai của Xa-ra-ch, ở xứ Bô-xa-ra, và họ lập người ấy làm vua thay cho Bê-la.
27 Và Jobab ngồi lên ngai vàng ở Bela làm vua thay thế ông, và Jobab trị vì ở Edom trên tất cả con cháu của Esau mười năm, và từ ngày đó trở đi, con cháu của Esau không còn đi đánh nhau với con cháu của Jacob nữa, vì con cháu của Esau biết sự dũng mãnh của con cháu của Jacob, và chúng rất sợ họ.
28 Nhưng từ ngày đó trở đi, con cháu của Ê-sau căm ghét con cháu của Gia-cốp, và sự thù hận giữa họ rất sâu sắc suốt thời gian đó, cho đến ngày nay.
29 Sau đó, khoảng mười năm sau, Jobab, con trai của Zarach, ở Botzrah, qua đời, và con cháu Esau lập một người tên là Chusham ở xứ Teman làm vua thay cho Jobab. Chusham trị vì ở Edom trên toàn thể con cháu Esau trong hai mươi năm.
30 Trong những ngày ấy, Giô-sép, vua Ai Cập, cùng các anh em của ông và toàn thể con cái Y-sơ-ra-ên sống an toàn ở Ai Cập, không gặp trở ngại hay tai họa nào; và đất nước Ai Cập lúc đó đang trong thời kỳ hòa bình, không có chiến tranh trong thời Giô-sép và các anh em của ông.

CHƯƠNG 59

1 Và đây là tên của các con trai Israel cư ngụ tại Ai Cập, những người đã cùng với Gia-cốp đến Ai Cập; tất cả các con trai của Gia-cốp đều đến Ai Cập, mỗi người cùng với gia đình mình.
2 Các con của Lê-a là Ru-bên, Si-mê-ôn, Lê-vi, Giu-đa, Ít-sa-cha và Xê-bu-lôn, cùng với em gái của họ là Đi-na.
3 Và các con trai của Ra-chên là Giô-sép và Bên-gia-min.
4 Và các con trai của Zilpah, người hầu gái của Leah, là Gad và Asher.
5 Và các con trai của Bilhah, tôi tớ của Rachel, là Dan và Naphtali.
6 Đây là những con cháu của họ, được sinh ra ở xứ Ca-na-an, trước khi họ cùng cha là Gia-cốp đến Ai Cập.
7 Các con trai của Reuben là Chanoch, Pallu, Chetzron và Carmi.
8 Và các con trai của Si-mê-ôn là Giê-mu-ên, Gia-min, Ô-hê-đ, Gia-chén, Xô-cha và Sau-lơ, con trai của người phụ nữ Ca-na-an.
9 Và con cháu của Lê-vi là Ghê-sôn, Kê-ha và Mê-ri-ri, cùng em gái của họ là Giô-chê-bê, người sinh ra trong lúc họ xuống Ai Cập.
10 Các con trai của Giu-đa là Ê-rít, Ô-nan, Sê-la, Pê-rê và Xa-ra-ch.

11 Er và Onan chết tại xứ Canaan; con trai của Perez là Chezron và Chamul.
12 Các con trai của Ísa-cha là Tola, Puvah, Job và Shomron.
13 Và các con trai của Zebulun là Sered, Elon và Jachleel, còn con trai của Dan là Chushim.
14 Và các con trai của Naphtali là Jachzeel, Guni, Jetzer và Shilam.
15 Các con trai của Gad là Ziphion, Chaggi, Shuni, Ezbon, Eri, Arodi và Areli.
16 Con cháu của Asher gồm có Jimnah, Jishvah, Jishvi, Beriah và em gái của họ là Serach; còn con trai của Beriah là Cheber và Malchiel.
17 Và các con trai của Bên-gia-min là Bê-la, Bê-chê, A-tê-bên, Ghê-ra, Na-a-man, A-chi, Rô-sê, M-pi-m, Chu-pi-m và Ô-đơ.
18 Và các con trai của Giô-sép, sinh ra cho ông ở Ai Cập, là Ma-na-xê và Ép-ra-im.
19 Tất cả những người xuất thân từ dòng dõi Gia-cốp đều có bảy mươi người; đó là những người đã cùng Gia-cốp, cha của họ, đến Ai Cập để sinh sống. Giô-sép và tất cả anh em của ông đều sống an toàn ở Ai Cập, và họ được ăn những thức ăn ngon nhất của Ai Cập suốt đời Giô-sép.
20 Giô-sép sống ở xứ Ai Cập chín mươi ba năm, và trị vì toàn xứ Ai Cập tám mươi năm.
21 Khi những ngày Giô-sép sắp đến gần, ông sai người gọi anh em mình và toàn thể gia đình cha mình đến, và tất cả đều đến ngồi trước mặt ông.
22 Giô-sép nói với anh em mình và toàn thể gia đình cha mình rằng: Này, ta sắp chết, và Đức Chúa Trời chắc chắn sẽ thăm viếng các ngươi và đem các ngươi ra khỏi xứ này về xứ mà Ngài đã thề hứa ban cho tổ phụ các ngươi.
23 Khi Đức Chúa Trời đến thăm các ngươi và đem các ngươi từ đây lên đất tổ phụ các ngươi, thì các ngươi cũng hãy đem hài cốt ta theo từ đây lên.
24 Giô-sép bắt con cái Y-sơ-ra-ên thề về dòng dõi họ sau này, rằng: Đức Chúa Trời chắc chắn sẽ thăm viếng các ngươi, và các ngươi phải đem hài cốt ta từ đây về.
25 Sau đó, vào năm đó, năm thứ bảy mươi mốt kể từ khi dân Y-sơ-ra-ên xuống Ai Cập, thì Giô-sép qua đời.
26 Giô-sép thọ một trăm mười tuổi khi qua đời tại Ai Cập. Tất cả anh em và đầy tớ của ông đều đứng dậy và ướp xác Giô-sép theo tục lệ của họ, và anh em ông cùng toàn dân Ai Cập thương tiếc ông trong bảy mươi ngày.
27 Họ đặt Giô-sép vào một chiếc quan tài đầy hương liệu và các loại nước hoa, rồi chôn ông bên bờ sông Si-hô; các con trai ông, anh em ông và toàn thể gia đình cha ông đều để tang ông bảy ngày.
28 Sau khi Giô-sép chết, trong những ngày ấy, toàn thể người Ai Cập bắt đầu cai trị con cái Y-sơ-ra-ên, và Pha-ra-ô, vua Ai Cập, người lên ngôi thay cha mình, đã lấy tất cả luật lệ của Ai Cập và điều hành toàn bộ chính quyền Ai Cập theo ý muốn của mình, và ông trị vì dân mình một cách an toàn.

CHƯƠNG 60

1 Và khi năm đó đến, tức là năm thứ bảy mươi hai kể từ khi dân Israel xuống Ai Cập, sau khi Giô-sép qua đời, Xê-pô, con trai của Ê-li-pha-xơ, cháu của Ê-sau, đã trốn khỏi Ai Cập, cùng với những người của mình, và họ đã ra đi.
2 Ông đến châu Phi, tức là Dinhabah, đến gặp Angeas, vua châu Phi. Angeas tiếp đón họ rất trọng thị và lập Zepho làm đội trưởng quân đội của mình.
3 Và Xê-pô được An-xê-a và dân chúng sủng ái, và Xê-pô làm đội trưởng quân đội của An-xê-a, vua xứ Châu Phi, trong nhiều ngày.
4 Và Xê-pho đã xúi giục An-gia, vua châu Phi, tập hợp toàn bộ quân đội của mình để đi đánh với người Ai Cập và với con cháu Gia-cốp, và để trả thù cho anh em mình.
5 Nhưng Angeas không nghe lời Zepho làm điều đó, vì Angeas biết sức mạnh của con cháu Gia-cốp và những gì chúng đã làm với quân đội của ông trong cuộc chiến với con cháu Ê-sau.
6 Bấy giờ, Xê-pô rất được An-gia và toàn dân trọng vọng, ông liên tục xúi giục họ gây chiến với Ai Cập, nhưng họ không chịu.
7 Xảy ra trong những ngày ấy, tại xứ Chittim có một người đàn ông ở thành Puzimna, tên là Uzu. Ông ta bị dân chúng ở Chittim tôn thờ như thần thánh, và ông ta chết mà không có con trai, chỉ có một con gái tên là Jania.
8 Cô gái ấy vô cùng xinh đẹp, duyên dáng và thông minh, không ai sánh được với cô về sắc đẹp và trí tuệ trong cả xứ.
9 Dân chúng của vua An-gia ở châu Phi thấy bà và đến khen ngợi bà với vua. An-gia bèn sai người đến gặp con cái của Chi-ti-tim, xin được cưới bà làm vợ, và dân chúng của Chi-ti-tim đồng ý gả bà cho vua.
10 Khi các sứ giả của An-gia rời khỏi xứ Chi-tim để lên đường, thì kìa, các sứ giả của vua Turnus xứ Bi-bê-tu đến Chi-tim. Vua Turnus xứ Bi-bê-tu cũng sai sứ giả đến xin Jania cưới làm vợ, vì tất cả thần dân của ông đều khen ngợi bà, nên ông sai tất cả đầy tớ của mình đến gặp bà.
11 Các đầy tớ của Turnus đến Chittim và xin được đón Jania về làm vợ cho Turnus, vua của họ.
12 Dân thành Chittim thưa với họ rằng: "Chúng tôi không thể gả nàng đi được, vì vua Angeas của châu Phi đã muốn lấy nàng làm vợ trước khi các ông đến, và chúng tôi đã muốn gả nàng cho ông ấy. Giờ đây, chúng tôi không thể cướp nàng khỏi tay Angeas để gả nàng cho Turnus được."
13 Vì chúng ta rất sợ Angeas, e rằng hắn sẽ kéo đến đánh chúng ta và tiêu diệt chúng ta, và Turnus, chủ của các ngươi, sẽ không thể giải cứu chúng ta khỏi tay hắn.
14 Khi các sứ giả của Turnus nghe hết những lời của con cái Chittim, họ liền trở về báo cho chủ mình và thuật lại hết những lời của con cái Chittim.
15 Và con cái của Chittim gửi thư khiếu nại đến Angeas, nói rằng: Này, Turnus đã sai người đến đón Jania để cưới nàng làm vợ, và chúng tôi đã trả lời như vậy; và chúng tôi nghe nói rằng hắn đã tập hợp toàn bộ quân đội để đánh ngươi, và hắn định đi theo đường Sardunia để đánh Lucus, anh trai ngươi, và sau đó hắn sẽ đến đánh ngươi.
16 Angeas nghe những lời của con cái Chittim gửi cho ông ghi chép lại, và ông nổi giận, liền đứng dậy tập hợp toàn bộ quân đội, đi qua các đảo trên biển, theo đường đến Sardunia, để gặp anh trai mình là Lucus, vua xứ Sardunia.
17 Niblos, con trai của Lucus, nghe tin chú mình là Angeas sắp đến, liền dẫn một đạo quân hùng mạnh ra đón chú, hôn và ôm chú. Niblos nói với Angeas rằng: "Khi chú hỏi thăm sức khỏe của cha con, khi con cùng chú đi đánh Turnus, hãy xin cha con cho con làm đội trưởng đạo quân của ông ấy." Angeas làm theo lời chú, rồi trở về gặp anh trai mình,

và anh trai cũng ra đón Niblos, hỏi thăm sức khỏe của Niblos.
18 Angeas hỏi thăm anh trai mình là Lucus về tình hình sức khỏe của anh ấy, và xin Lucus phong con trai mình là Niblos làm đội trưởng quân đội, Lucus đồng ý, và Angeas cùng anh trai Lucus đứng lên tiến về Turnus để giao chiến, và cùng họ có một đạo quân đông đảo và dân chúng hùng mạnh.
19 Ông đến bằng thuyền, và họ đến tỉnh Ashtorash, và kìa, Turnus đang tiến về phía họ, vì ông đã đi đến Sardunia, và có ý định tiêu diệt nó rồi sau đó từ đó sẽ đi đến Angeas để giao chiến với ông.
20 Và Angeas và Lucus, anh trai của ông, gặp Turnus trong thung lũng Canopia, và trận chiến giữa họ diễn ra ác liệt và dữ dội tại nơi đó.
21 Trận chiến diễn ra ác liệt đối với Lucus, vua xứ Sardunia, và toàn bộ quân đội của ông đều bị tiêu diệt, Niblos, con trai ông, cũng tử trận trong trận chiến đó.
22 Chú của Niblos là An-gia truyền lệnh cho các đầy tớ mình làm một chiếc quan tài bằng vàng cho Niblos và đặt cậu vào đó. An-gia lại tiến đánh Turnus, nhưng An-gia mạnh hơn Turnus, và giết chết hắn. An-gia cũng dùng gươm giết chết toàn bộ dân chúng của Turnus, và An-gia đã báo thù cho Niblos, con trai của anh trai mình, và cho quân đội của Lucus, anh trai mình.
23 Khi Turnus chết, tay của những người sống sót sau trận chiến trở nên yếu đuối, và họ bỏ chạy khỏi Angeas và Lucus, em trai của ông.
24 Angeas và em trai ông là Lucus đuổi theo họ đến tận đường lớn, giữa Alphanu và Romah, và họ đã giết toàn bộ quân đội của Turnus bằng lưỡi gươm.
25 Lucus, vua xứ Sardunia, truyền lệnh cho các đầy tớ mình làm một chiếc quan tài bằng đồng, rồi đặt thi hài con trai ông là Niblos vào đó, và họ chôn cất Niblos tại nơi đó.
26 Và họ xây một tháp cao trên đó, bên cạnh con đường lớn, và đặt tên tháp theo tên Niblos cho đến ngày nay. Họ cũng chôn cất Turnus, vua của Bibentu, tại nơi đó cùng với Niblos.
27 Và kìa, trên con đường lớn giữa Alphanu và Romah, mộ của Niblos ở một bên và mộ của Turnus ở bên kia, và có một con đường lát đá giữa chúng cho đến ngày nay.
28 Khi Niblos được chôn cất, Lucus, cha của ông, trở về xứ Sardunia cùng quân đội của mình, còn Angeas, anh trai ông, vua của châu Phi, đi cùng dân chúng đến thành Bibentu, tức là thành Turnus.
29 Dân thành Bibentu nghe danh tiếng của ông và rất sợ ông, họ kéo ra đón ông trong nước mắt và van xin. Dân thành Bibentu nài nỉ Angeas đừng giết họ hay phá hủy thành của họ; và ông đã không làm như vậy, vì Bibentu thời đó được coi là một trong những thành của con cháu Chittim; vì vậy ông đã không phá hủy thành.
30 Nhưng từ ngày đó trở đi, quân đội của vua châu Phi sẽ đến Chittim để cướp bóc và tàn phá thành phố, và mỗi khi họ đi, Zepho, đội trưởng quân đội của Angeas, cũng đi cùng họ.
31 Sau đó, An-gia dẫn quân quay lại thành Pu-zi-mna, và An-gia cưới Giu-ni-a, con gái của U-zu, làm vợ, rồi đưa về thành của mình ở châu Phi.

CHƯƠNG 61

1 Xảy ra vào thời đó, Pha-ra-ô, vua Ai Cập, truyền lệnh cho toàn dân xây cho ông một cung điện kiên cố ở Ai Cập.
2 Và ông cũng truyền lệnh cho các con trai của Gia-cốp giúp đỡ người Ai Cập xây dựng, và người Ai Cập đã xây một cung điện đẹp đẽ và trang nhã làm nơi ở cho hoàng gia, và ông đã ở đó, củng cố lại chính quyền của mình và trị vì vững chắc.
3 Và Xê-bu-lôn, con trai của Gia-cốp, qua đời trong năm đó, tức là năm thứ bảy mươi hai kể từ khi dân Y-sơ-ra-ên xuống Ai Cập, và Xê-bu-lôn chết khi thọ một trăm mười bốn tuổi, và được đặt vào quan tài rồi giao cho con cái mình.
4 Đến năm thứ 75, anh trai của ông là Si-mê-ôn qua đời, thọ 120 tuổi, và ông cũng được chôn cất trong quan tài rồi giao cho con cái mình.
5 Và Xê-pô, con trai của Ê-li-pha-x, cháu của Ê-sau, đội trưởng quân đội của An-gia, vua Đình-ba-h, hằng ngày vẫn khuyên An-gia chuẩn bị chiến đấu với con cháu Gia-cốp ở Ai Cập. Nhưng An-gia không muốn làm điều đó, vì các đầy tớ của ông đã thuật lại cho ông tất cả sức mạnh của con cháu Gia-cốp, những gì họ đã làm cho họ trong trận chiến với con cháu Ê-sau.
6 Trong những ngày ấy, Xê-pho hằng ngày xúi giục An-gia đánh nhau với các con trai của Gia-cốp.
7 Sau một thời gian, An-gia nghe theo lời Xê-pho và đồng ý cùng ông ta chiến đấu với con cháu Gia-cốp ở Ai Cập. An-gia tập hợp toàn bộ dân mình, một dân số đông như cát trên bờ biển, và ông quyết tâm tiến vào Ai Cập để chiến đấu.
8 Trong số các đầy tớ của An-geas có một chàng trai mười lăm tuổi, tên là Ba-la-am, con trai của Bê-ô; chàng trai này rất khôn ngoan và hiểu biết về thuật phù thủy.
9 Angeas nói với Balaam rằng: "Xin ông hãy dùng phép thuật để xem ai sẽ thắng trong trận chiến mà chúng ta sắp tham gia."
10 Ba-la-am truyền lệnh đem sáp đến cho ông, rồi ông nặn sáp thành hình xe ngựa và kỵ binh tượng trưng cho quân đội An-gia và quân đội Ai Cập. Ông thả chúng vào trong nước đã được chuẩn bị kỹ lưỡng. Ông cầm lấy những cành cây sim, khéo léo kết chúng lại với nhau trên mặt nước, và trong nước hiện ra những hình ảnh giống quân đội An-gia ngã xuống trước những hình ảnh giống quân đội Ai Cập và con cháu Gia-cốp.
11 Ba-la-am thuật lại chuyện này cho An-gia, và An-gia tuyệt vọng, không trang bị vũ khí để xuống Ai Cập đánh trận, mà ở lại thành mình.
12 Khi Xê-pô, con trai của Ê-li-pha-xét thấy An-gia-đa nản chí không muốn ra trận đánh với người Ai Cập, thì Xê-pô trốn khỏi An-gia-đa từ châu Phi, và ông đi đến Chi-ti-tim.
13 Và toàn dân thành Chittim đón tiếp ông với lòng kính trọng lớn lao, và họ thuê ông chiến đấu thay họ suốt ngày, và Zepho trở nên vô cùng giàu có trong những ngày đó, và quân đội của vua châu Phi vẫn còn dàn trận trong những ngày đó, và con cái thành Chittim tập hợp lại và đi đến núi Cuptizia vì quân đội của Angeas, vua châu Phi, đang tiến đến gần họ.
14 Một ngày nọ, Xê-pô bị mất một con bò cái tơ, và ông đi tìm nó, nghe thấy tiếng nó kêu quanh núi.
15 Xê-pô đi đến và thấy, kìa, ở dưới chân núi có một hang động lớn, và ở cửa hang có một tảng đá lớn. Xê-pô bổ tảng đá ra và đi vào hang, nhìn thấy một con vật lớn đang ăn thịt

con bò; từ giữa thân trở lên thì giống người, từ giữa thân trở xuống thì giống thú vật. Xê-pô xông lên đối đầu với con vật và giết chết nó bằng gươm của mình.
16 Dân thành Chittim nghe về việc ấy, liền vui mừng khôn xiết, và nói rằng: "Chúng ta phải làm gì với người đã giết con vật ăn thịt đàn gia súc của chúng ta?"
17 Tất cả họ đều tụ họp lại để dành riêng một ngày trong năm cho Ngài, và họ đặt tên ngày đó là Xê-pô theo tên Ngài, và hằng năm vào ngày đó, họ dâng lên Ngài lễ vật bằng rượu và các lễ vật khác.
18 Bấy giờ, Jania, con gái của Uzu, vợ vua Angeas, lâm bệnh, và Angeas cùng các quan lại của ông đều cảm thấy bệnh tình của nàng rất nặng. Angeas hỏi các vị cố vấn của mình rằng: "Ta phải làm gì với Jania và làm sao để chữa khỏi bệnh cho nàng?" Các vị cố vấn thưa rằng: "Vì không khí ở nước ta không giống như không khí ở xứ Chittim, và nước ở nước ta cũng không giống như nước ở xứ họ, cho nên hoàng hậu mới bị bệnh."
19 Vì do thay đổi không khí và nước nên bà bị bệnh, và cũng vì ở quê hương bà chỉ uống nước từ Purmah, là nước mà tổ tiên bà đã mang lên bằng cầu.
20 An-gia truyền lệnh cho các đầy tớ mình, và họ đem nước từ Purmah thuộc về Chittim đến cho ông trong các bình chứa, rồi cân nước đó với tất cả nước trên đất châu Phi; và họ thấy nước đó nhẹ hơn nước ở châu Phi.
21 An-gia thấy điều đó, bèn truyền lệnh cho tất cả các quan lại tập hợp hàng ngàn, hàng vạn người đốn đá; họ đốn đá không đếm xuể, rồi thợ xây đến và xây một cây cầu vô cùng vững chắc. Họ dẫn nước từ xứ Chittim đến châu Phi, và nước ấy dành cho hoàng hậu Giu-ni và mọi việc của bà, để uống, để nướng bánh, để giặt giũ, để tắm rửa, và cũng để tưới cho tất cả các loại hạt giống có thể dùng làm lương thực, và tất cả các loại hoa quả trên đất.
22 Vua truyền lệnh cho họ chở đất từ Chittim bằng những chiếc thuyền lớn, và cả đá để xây dựng nữa. Những người thợ xây đã xây cung điện cho hoàng hậu Jania, và hoàng hậu được chữa khỏi bệnh.
23 Đến đầu năm, quân đội châu Phi vẫn tiếp tục kéo đến xứ Chittim để cướp bóc như thường lệ, và Zepho con trai của Eliphaz nghe được tin của chúng, liền ra lệnh cho chúng và giao chiến với chúng, nhưng chúng bỏ chạy trước mặt ông, và ông đã giành lại xứ Chittim từ tay chúng.
24 Và con cháu của Chittim thấy sự dũng cảm của Zepho, nên chúng quyết định lập Zepho làm vua trên họ, và ông trở thành vua trên họ. Trong khi ông trị vì, chúng đi chinh phục con cháu của Tubal và tất cả các đảo xung quanh.
25 Vua Xê-pô dẫn đầu đoàn quân đi đánh trận với Tu-bên và các đảo, rồi chinh phục chúng. Khi trở về từ trận chiến, họ lập lại chính quyền cho ông, xây cho ông một cung điện rất lớn để làm nơi ở và ngai vàng, và làm một ngai vàng lớn cho ông. Xê-pô trị vì toàn bộ xứ Chittim và xứ Ý trong năm mươi năm.

CHƯƠNG 62

1 Năm đó, tức năm thứ 79 khi dân Y-sơ-ra-ên xuống Ai Cập, thì Rê-bê, con trai của Gia-cốp, qua đời tại Ai Cập; Rê-bê thọ 125 tuổi khi chết, người ta đặt ông vào quan tài, và giao ông cho con cháu mình.
2 Đến năm thứ tám mươi, anh trai của ông là Đan qua đời; ông thọ một trăm hai mươi tuổi khi mất, và ông cũng được chôn cất trong quan tài và giao cho con cái mình.
3 Năm đó, Chusham, vua Ê-đôm, qua đời, kế vị là Hadad, con trai của Bedad, trị vì 35 năm; đến năm 81 tuổi, Ísa-cha, con trai của Gia-cốp, qua đời tại Ai Cập, thọ 122 tuổi. Thi hài ông được đặt trong quan tài ở Ai Cập và giao cho con cháu mình.
4 Đến năm thứ tám mươi hai, Asher, anh trai ông, qua đời; ông thọ một trăm hai mươi ba tuổi, và thi hài ông được đặt trong quan tài ở Ai Cập, rồi được giao cho con cái ông quản lý.
5 Đến năm thứ tám mươi ba, Gad qua đời, thọ một trăm hai mươi lăm tuổi, và thi hài ông được đặt trong quan tài ở Ai Cập, rồi được giao cho con cái ông quản lý.
6 Xảy ra vào năm thứ tám mươi tư, tức là năm thứ năm mươi triều đại của Hadad, con trai của Bedad, vua nước Edom, thì Hadad tập hợp tất cả con cháu của Esau, và chuẩn bị toàn bộ quân đội của mình, khoảng bốn trăm nghìn người, rồi ông lên đường đến xứ Moab, và ông đi đánh Moab và bắt họ cống nạp cho mình.
7 Con cái Mô-áp nghe thấy điều này, chúng rất sợ hãi, và chúng sai người đến giúp con cái Mi-đi-an đánh với Hadad, con trai của Bedad, vua Ê-đôm.
8 Hadad đến xứ Moab, và người Moab cùng con cái Midian ra đón ông, và họ dàn trận chống lại ông trên cánh đồng Moab.
9 Hadad giao chiến với Moab, và trong số con cháu của Moab và con cháu của Midian có rất nhiều người chết, khoảng hai trăm nghìn người.
10 Trận chiến diễn ra rất ác liệt đối với Mô-áp, và khi con cái Mô-áp thấy trận chiến bất lợi cho mình, chúng chùn bước và quay lưng bỏ mặc con cái Mi-đi-an tiếp tục chiến đấu.
11 Dân Midian không biết ý định của Moab, nhưng họ đã tăng cường lực lượng trong trận chiến và giao chiến với Hadad cùng toàn bộ đạo quân của ông ta, và toàn bộ dân Midian đều thất thủ trước ông ta.
12 Hadad đánh tan dân Midian bằng một đòn nặng nề, ông giết chết chúng bằng lưỡi gươm, không để sót một ai trong số những kẻ đến giúp Moab.
13 Khi tất cả con cái của Midian đều chết trong trận chiến, và con cái ở Moab đã trốn thoát, Hadad đã bắt toàn bộ Moab lúc bấy giờ phải cống nạp cho mình, và họ trở thành chư hầu của ông, và họ phải nộp thuế hàng năm theo quy định, rồi Hadad quay trở lại đất nước của mình.
14 Đến đầu năm, khi những người còn lại của Midian ở trong xứ nghe tin tất cả anh em của họ đã ngã xuống trong trận chiến với Hadad vì Moab, bởi vì con cái Moab đã quay lưng bỏ chạy và rời khỏi Midian để chiến đấu, thì năm vị quan trấn thủ của Midian cùng với những anh em còn lại ở trong xứ quyết định chiến đấu với Moab để trả thù cho anh em mình.
15 Và con cái Midian sai tất cả anh em của họ, con cái phương Đông, và tất cả anh em của họ, tất cả con cái Keturah đến giúp Midian đánh với Moab.
16 Dân Mô-áp nghe thấy điều này, liền rất sợ hãi vì nghĩ rằng tất cả con cái phương Đông đã tập hợp lại để đánh nhau với họ. Vì vậy, dân Mô-áp sai sứ đồ đến xứ Ê-đôm, gửi cho Hát-đa, con trai của Bê-đát, rằng:

17 Hãy đến giúp chúng tôi và chúng tôi sẽ đánh bại Midian, vì chúng đã tập hợp lại và kéo đến chống lại chúng tôi cùng với tất cả anh em của chúng, con cái phương Đông, để giao chiến, nhằm báo thù cho Midian đã ngã xuống trong trận chiến.
18 Hadad, con trai của Bedad, vua của Edom, dẫn toàn bộ quân đội của mình đến xứ Moab để giao chiến với Midian. Midian và con cái phương Đông đã giao chiến với Moab trên cánh đồng Moab, và trận chiến diễn ra rất ác liệt giữa hai bên.
19 Hadad dùng gươm giết chết tất cả con cái Midian và con cái phương Đông, và lúc đó Hadad giải cứu Moab khỏi tay Midian. Những người còn lại của Midian và con cái phương Đông bỏ chạy trước Hadad và quân đội của ông, và Hadad đuổi theo họ đến tận đất của họ, và tàn sát họ rất nặng nề, và những người bị giết ngã gục trên đường đi.
20 Hadad giải cứu Moab khỏi tay Midian, vì tất cả con cái Midian đều đã chết dưới lưỡi gươm, và Hadad quay trở lại đất nước mình.
21 Từ ngày đó trở đi, con cái Midian căm ghét con cái Moab, vì chúng đã ngã xuống trong trận chiến vì chúng, và giữa hai bên có một mối thù địch lớn lao suốt những ngày đó.
22 Tất cả những người Midian sống trên đường đến xứ Moab đều bị gươm của Moab giết chết; Midian và Moab cứ thế tiếp tục tấn công Midian trong nhiều ngày.
23 Xảy ra vào thời đó, Giu-đa, con trai của Gia-cốp, qua đời tại Ai Cập, vào năm thứ 86 Gia-cốp xuống Ai Cập, và Giu-đa thọ 129 tuổi. Người ta ướp xác ông và đặt ông vào quan tài, rồi giao ông cho con cái ông.
24 Đến năm thứ tám mươi chín, Naphtali qua đời, thọ một trăm ba mươi hai tuổi, và thi hài ông được đặt trong quan tài, giao cho con cái ông quản lý.
25 Xảy ra vào năm thứ chín mươi mốt khi dân Y-sơ-ra-ên xuống Ai Cập, tức là vào năm thứ ba mươi triều đại của Xê-pô, con trai của Ê-li-pha, cháu của Ê-sau, trên con cái của Chi-ti-tim, thì dân châu Phi kéo đến cướp bóc con cái của Chi-ti-tim như thường lệ, nhưng chúng đã không đến đó trong mười ba năm đó.
26 Năm đó, quân địch đến chỗ họ, và Xê-pô, con trai của Ê-li-pha-xít, cùng một số người của mình ra đánh họ dữ dội. Quân địch ở châu Phi bỏ chạy khỏi Xê-pô, và những người bị giết ngã xuống trước mặt ông. Xê-pô và người của ông đuổi theo, tiếp tục đánh họ cho đến khi họ đến gần châu Phi.
27 Vua An-gia ở châu Phi nghe về việc Xê-pho đã làm, và điều đó khiến ông vô cùng tức giận, An-gia sợ Xê-pho suốt ngày.

CHƯƠNG 63

1 Đến năm thứ 93, Lê-vi, con trai của Gia-cốp, qua đời tại Ai Cập, thọ 137 tuổi. Người ta chôn cất ông trong quan tài và giao ông cho con cháu mình.
2 Và xảy ra sau khi Lê-vi chết, khi cả Ai Cập thấy rằng các con trai của Gia-cốp, anh em của Giô-sép, đã chết, thì tất cả người Ai Cập bắt đầu hành hạ con cái Gia-cốp, và làm cho cuộc sống của họ cay đắng từ ngày đó cho đến ngày họ ra khỏi Ai Cập. Họ đã cướp lấy tất cả các vườn nho và ruộng đất mà Giô-sép đã ban cho họ, tất cả những ngôi nhà sang trọng mà dân Y-sơ-ra-ên ở, và tất cả của cải của Ai Cập. Người Ai Cập đã lấy tất cả mọi thứ từ con cái Gia-cốp trong những ngày đó.
3 Trong những ngày ấy, bàn tay của toàn dân Ai Cập càng trở nên tàn bạo hơn đối với con cái Israel, và người Ai Cập làm hại dân Israel đến nỗi con cái Israel mệt mỏi vì sự tàn ác của người Ai Cập.
4 Xảy ra trong những ngày ấy, vào năm thứ 102 khi dân Israel xuống Ai Cập, thì vua Pha-ra-ô của Ai Cập băng hà, và Mê-lô, con trai ông, lên ngôi thay thế. Tất cả những người quyền thế của Ai Cập và tất cả thế hệ biết Giô-sép và anh em ông đều qua đời trong những ngày ấy.
5 Rồi một thế hệ khác nổi lên thay thế họ, những người không biết đến các con trai của Gia-cốp và tất cả những điều tốt lành mà họ đã làm cho họ, cũng như tất cả quyền lực của họ ở Ai Cập.
6 Vì vậy, từ ngày đó trở đi, cả Ai Cập bắt đầu làm cho con cháu Gia-cốp khổ sở và bắt họ làm đủ mọi việc nặng nhọc, bởi vì họ không biết đến tổ tiên mình, những người đã giải cứu họ trong những ngày đói kém.
7 Điều này cũng đến từ Đức Chúa Trời, dành cho con cái Y-sơ-ra-ên, để mang lại lợi ích cho họ trong những ngày cuối cùng, hầu cho toàn thể con cái Y-sơ-ra-ên biết Đức Chúa Trời của họ.
8 Và để biết những dấu kỳ và phép lạ lớn lao mà Đức Chúa Trời sẽ làm tại Ai Cập vì dân Y-sơ-ra-ên của Ngài, hầu cho con cái Y-sơ-ra-ên kính sợ Đức Chúa Trời của tổ tiên họ, và bước đi trong mọi đường lối của Ngài, họ và dòng dõi họ về sau mãi mãi.
9 Melol lên ngôi khi được hai mươi tuổi, và ông trị vì chín mươi bốn năm, cả Ai Cập đều gọi ông là Pharaoh theo tên cha ông, như tục lệ của họ đối với mọi vị vua trị vì ở Ai Cập.
10 Vào thời điểm đó, toàn bộ quân lính của An-xê, vua xứ Châu Phi, đã kéo ra khắp vùng Chittim để cướp bóc như thường lệ.
11 Zepho, con trai của Eliphaz, cháu của Esau, nghe được tin họ báo, liền dẫn quân ra đón họ và giao chiến với họ trên đường đi.
12 Zepho dùng gươm đánh tan quân lính của vua châu Phi, không để sót một ai sống sót, và chẳng một người nào trở về với chủ mình ở châu Phi.
13 Và Angeas nghe tin Zepho, con trai của Eliphaz, đã làm với toàn bộ quân đội của mình, rằng ông ta đã tiêu diệt họ, và Angeas tập hợp toàn bộ quân đội của mình, tất cả những người đàn ông của xứ Châu Phi, một dân tộc đông đảo như cát trên bờ biển.
14 An-gia sai người đến gặp Lu-cus, em trai mình, rằng: "Hãy dẫn toàn bộ quân lính của ngươi đến giúp ta đánh bại Xê-pho và toàn thể con cháu Chi-ti, những kẻ đã tiêu diệt quân ta!" Lu-cus liền đến với toàn bộ quân đội của mình, một lực lượng rất hùng mạnh, để giúp An-gia, em trai mình, chiến đấu với Xê-pho và con cháu Chi-ti.
15 Xê-pô và con cái của Chi-ti nghe thấy điều đó, liền sợ hãi và lòng họ tràn ngập sự kinh hãi.
16 Xê-pô cũng gửi thư đến xứ Ê-đôm, cho Ha-đad, con trai của Bê-đát, vua Ê-đôm, và cho tất cả con cháu của Ê-sau, nói rằng:
17 Tôi nghe nói rằng An-xê-át, vua châu Phi, đang đến cùng em trai mình để giao chiến với chúng ta, và chúng ta rất sợ hãi hắn, vì quân đội của hắn rất hùng mạnh, nhất là khi hắn đến cùng em trai và quân đội của hắn.

18 Vậy nên, hãy cùng lên giúp ta, chúng ta sẽ cùng nhau chiến đấu chống lại An-gia và Lu-cô, em trai của hắn, và các ngươi sẽ cứu chúng ta khỏi tay chúng; nhưng nếu không, hãy biết rằng tất cả chúng ta sẽ chết.
19 Con cháu Ê-sau gửi thư cho con cháu Chi-ti-tim và vua Xê-pho của họ, nói rằng: Chúng tôi không thể chiến đấu chống lại An-gia và dân của ông vì giữa chúng tôi đã có giao ước hòa bình trong nhiều năm nay, từ thời Bê-la, vị vua đầu tiên, và từ thời Giô-sép, con trai của Gia-cốp, vua Ai Cập, người mà chúng tôi đã chiến đấu bên kia sông Giô-đan khi ông chôn cất cha mình.
20 Khi Xê-pô nghe những lời của anh em mình là con cháu của Ê-sau, ông đã không làm theo họ, và Xê-pô rất sợ An-gia.
21 Angeas và Lucus, anh trai của ông, đã dàn trận toàn bộ quân đội của họ, khoảng tám trăm nghìn người, chống lại con cái của Chittim.
22 Tất cả con cái của Chittim đều nói với Zepho rằng: "Hãy cầu nguyện cho chúng tôi với Đức Chúa Trời của tổ phụ ông, biết đâu Ngài sẽ giải cứu chúng tôi khỏi tay Angeas và quân đội của hắn, vì chúng tôi đã nghe nói rằng Ngài là một Đức Chúa Trời vĩ đại và Ngài giải cứu tất cả những ai tin cậy Ngài."
23 Xê-pô nghe lời họ nói, Xê-pô liền cầu hỏi Đức Chúa Trời và thưa rằng:
24 0 Lạy Chúa, Đức Chúa Trời của Abraham và Isaac, tổ phụ con, ngày hôm nay con biết rằng Ngài là Đức Chúa Trời chân thật, và tất cả các thần của các dân tộc đều hư không và vô ích.
25 Xin Chúa hãy nhớ đến giao ước của Ngài với Abraham, tổ phụ chúng con, mà tổ tiên chúng con đã truyền lại cho chúng con, và xin Chúa thương xót con hôm nay vì cớ Abraham và Isaac, tổ phụ chúng con, và cứu con cùng con cháu Chittim khỏi tay vua châu Phi đang kéo đến đánh chúng con.
26 Đức Chúa Trời nghe lời cầu xin của Xê-pô, và thương xót ông vì cớ Áp-ra-ham và I-sác, và Đức Chúa Trời đã giải cứu Xê-pô và con cháu của Chi-ti-tim khỏi tay An-gia và dân của hắn.
27 Ngày đó, Xê-pho đã chiến đấu với An-gia, vua châu Phi, và toàn dân của ông, và Đức Chúa Trời đã phó toàn dân An-gia vào tay con cháu của Chi-ti-tim.
28 Trận chiến diễn ra ác liệt tại Angeas, và Zepho đã dùng gươm giết chết tất cả quân lính của Angeas và Lucus, em trai của ông, và đến chiều ngày hôm đó, khoảng bốn trăm nghìn người đã ngã xuống.
29 Khi An-gia thấy tất cả quân lính của mình đều chết, ông bèn sai người đến khắp châu Phi triệu tập đến giúp ông trong trận chiến. Trong thư ông viết rằng: “Tất cả những ai ở châu Phi, từ mười tuổi trở lên, hãy đến với ta; tất cả hãy đến với ta. Nếu ai không đến, người đó sẽ chết, và nhà vua sẽ lấy hết tài sản của người đó cùng toàn bộ gia đình người đó.”
30 Tất cả những cư dân còn lại của châu Phi đều kinh hãi trước lời của An-gia, và có khoảng ba trăm nghìn người đàn ông và trẻ em trai, từ mười tuổi trở lên, rời khỏi thành và đến gặp An-gia.
31 Sau mười ngày, Angeas lại tiếp tục giao chiến với Zepho và con cháu của Chittim, và cuộc chiến diễn ra rất ác liệt giữa hai bên.
32 Từ quân đội của Angeas và Lucus, Zepho đã gửi nhiều người bị thương đến tay mình, khoảng hai nghìn người, và Sosiphtar, đội trưởng quân đội của Angeas, đã tử trận trong trận chiến đó.
33 Khi Sosiphtar ngã xuống, quân lính người châu Phi quay lưng bỏ chạy, và Angeas cùng Lucus, em trai ông, cũng ở cùng với họ.
34 Zepho và con cháu của Chittim đuổi theo họ, và họ đánh họ rất dữ dội trên đường đi, khoảng hai trăm người. Họ đuổi theo Azdrubal, con trai của Angeas, người đã chạy trốn cùng cha mình, và họ giết hai mươi người của ông trên đường đi. Nhưng Azdrubal đã trốn thoát khỏi con cháu của Chittim và họ không giết ông.
35 Và An-gia và Lu-cô, em trai ông, cùng với những người còn lại chạy trốn, họ thoát thân và đến châu Phi trong sự kinh hãi và hoảng loạn, An-gia lo sợ suốt ngày rằng Xê-pho, con trai của Ê-li-pha-xơ, sẽ gây chiến với ông.

CHƯƠNG 64

1 Bấy giờ, Balaam, con trai của Beor, đang ở cùng Angeas trong trận chiến. Khi thấy Zepho thắng Angeas, ông liền bỏ chạy khỏi đó và đến Chittim.
2 Và Xê-pô cùng con cái của Chi-ti đã tiếp đón ông với lòng kính trọng lớn lao, vì Xê-pô biết sự khôn ngoan của Ba-la-am, và Xê-pô đã tặng cho Ba-la-am nhiều quà và ở lại với ông.
3 Khi Xê-pô trở về từ chiến trận, ông truyền lệnh kiểm kê tất cả con cái của Chi-ti-tim đã cùng ông ra trận, và này, không một ai bị bỏ sót.
4 Và Xê-pô vui mừng về điều này, ông lập lại vương quốc của mình và tổ chức một bữa tiệc cho tất cả thần dân của mình.
5 Nhưng Xê-pô không nhớ đến Chúa và không nghĩ rằng Chúa đã giúp đỡ ông trong trận chiến, và rằng Ngài đã giải cứu ông và dân ông khỏi tay vua châu Phi, nhưng vẫn đi theo đường lối của con cháu Chi-ti-tim và con cháu gian ác của Ê-sau, để thờ phượng các thần khác mà anh em ông, con cháu Ê-sau, đã dạy ông; vì vậy có câu: Từ kẻ ác mà ra sự gian ác.
6 Và Zepho trị vì toàn thể con cái Chittim một cách an toàn, nhưng không biết Đức Chúa Trời, Đấng đã giải cứu ông và toàn dân ông khỏi tay vua châu Phi; và quân đội châu Phi không còn đến Chittim để cướp bóc như thường lệ nữa, vì chúng biết sức mạnh của Zepho, người đã đánh bại tất cả chúng bằng gươm đao, nên Angeas sợ Zepho, con trai của Eliphaz, và con cái Chittim suốt đời.
7 Bấy giờ, khi Xê-pô trở về từ chiến tranh, và khi Xê-pô thấy mình đã thắng thế trước toàn dân châu Phi và đánh bại họ bằng gươm đao, thì Xê-pô bàn bạc với con cháu của Chi-ti-tim, bảo họ đi Ai Cập để chiến đấu với con cháu của Gia-cốp và với Pha-ra-ô, vua Ai Cập.
8 Vì Xê-pô nghe tin các quan lại Ai Cập đã chết, Giô-sép và các anh em của ông, con cháu của Gia-cốp, cũng đã chết, và tất cả con cái của họ, con cái Y-sơ-ra-ên, đều ở lại Ai Cập.
9 Và Xê-pô cân nhắc việc đi đánh họ và toàn thể Ai Cập, để trả thù cho anh em mình là con cháu của Ê-sau, những người mà Giô-sép cùng anh em mình và toàn thể Ai Cập đã đánh bại ở xứ Ca-na-an, khi họ lên Hê-bôn để chôn cất Gia-cốp.

10 Rồi Xê-pô sai sứ giả đến gặp Hát-đa, con trai của Bê-đa, vua Ê-đôm, và tất cả anh em của ông, con cháu của Ê-sau, mà rằng:
11 Chẳng phải các ngươi đã nói rằng các ngươi sẽ không đánh vua châu Phi vì ông ta là một phần trong giao ước của các ngươi sao? Này, ta đã đánh với ông ta và đánh bại ông ta cùng toàn dân ông ta.
12 Vậy nên, ta đã quyết tâm đánh Ai Cập và con cháu Gia-cốp ở đó, và ta sẽ báo thù chúng vì những điều Giô-sép, anh em và tổ tiên của ông đã làm cho chúng ta ở xứ Ca-na-an khi họ lên Hê-bôn để chôn cất cha mình.
13 Vậy nếu các ngươi sẵn lòng đến giúp ta chiến đấu chống lại chúng và Ai Cập, thì chúng ta sẽ báo thù cho anh em mình.
14 Và con cháu của Ê-sau nghe theo lời của Xê-pho, và con cháu của Ê-sau tụ họp lại, một đám đông rất đông, và họ đi giúp Xê-pho và con cháu của Chi-ti-tim trong trận chiến.
15 Xê-pô sai người đến tất cả con cái phương Đông và tất cả con cái Ích-ma-ên với những lời tương tự như vậy, và họ tập hợp lại và đến giúp Xê-pô và con cái Chi-ti-tim trong cuộc chiến chống lại Ai Cập.
16 Tất cả các vua ấy, vua Ê-đôm và con cái phương Đông, cùng tất cả con cái Ích-ma-ên và Xê-pô, vua Chi-ti-tim, đều ra trận và dàn trận toàn bộ quân đội của mình tại Hê-bôn.
17 Trại lính rất đông, trải dài một quãng đường ba ngày đi bộ, dân số đông như cát trên bờ biển, không thể đếm xuể.
18 Tất cả các vua và quân đội của họ đều xuống đánh chiếm toàn Ai Cập và đóng trại trong thung lũng Pathros.
19 Cả Ai Cập đều nghe tin ấy, và họ cũng tụ họp lại, toàn thể dân chúng trong xứ Ai Cập và các thành phố thuộc Ai Cập, khoảng ba trăm nghìn người.
20 Và người Ai Cập cũng sai người đến gặp con cái Israel đang ở xứ Gôsen vào thời đó, để họ đi đánh trận với các vua ấy.
21 Và những người Israel tập hợp lại, khoảng một trăm năm mươi người, và họ ra trận giúp đỡ người Ai Cập.
22 Dân Y-sơ-ra-ên và dân Ai Cập ra trận, khoảng ba trăm ngàn người một trăm năm mươi người, tiến về phía các vua này để giao chiến, và họ đóng quân từ bên ngoài xứ Gô-sên đối diện với Pát-rốt.
23 Và người Ai Cập không tin rằng dân Israel sẽ cùng họ kéo quân ra trận, vì tất cả người Ai Cập đều nói rằng: Có lẽ con cái Israel sẽ nộp chúng ta vào tay con cháu của Ê-sau và Ích-ma-ên, vì chúng là anh em của họ.
24 Tất cả người Ai Cập nói với con cái Y-sơ-ra-ên rằng: "Hãy ở lại đây, chúng ta sẽ đi đánh con cháu Ê-sau và Ích-ma-ên. Nếu hai vua ấy thắng được chúng ta, thì các ngươi hãy cùng nhau kéo đến giúp chúng ta." Con cái Y-sơ-ra-ên liền làm theo.
25 Và Xê-pô, con trai của Ê-li-pha-x, con trai của Ê-sau, vua xứ Chi-ti-tim, và Hát-đơ, con trai của Bê-đơ, vua xứ Ê-đôm, cùng toàn thể các trại của họ, và toàn thể con cái phương Đông, và con cái của Ít-ma-ên, một dân tộc đông như cát, cùng đóng trại trong thung lũng Đường-rít đối diện với Ta-ch-pan-chè.
26 Và Balaam, con trai của Beor người Sy-ri, có mặt ở đó trong trại của Zepho, vì ông cùng với con cái của Chittim ra trận, và Balaam là người được Zepho và dân của ông rất trọng vọng.
27 Xê-pô nói với Ba-la-am rằng: "Hãy thử bói toán xem ai sẽ thắng trong trận chiến, chúng ta hay người Ai Cập."
28 Ba-la-am đứng dậy và thử bói toán, ông khá giỏi về lĩnh vực này, nhưng ông bị lẫn lộn và việc bói toán bị phá hỏng trong tay ông.
29 Ông lại thử lần nữa nhưng không thành công, và Balaam tuyệt vọng nên bỏ dở, không làm tiếp nữa, vì đó là ý muốn của Chúa, để khiến Zepho và dân của ông rơi vào tay con cái Israel, những người đã tin cậy Chúa, Đức Chúa Trời của tổ tiên họ, trong cuộc chiến.
30 Zepho và Hadad dàn trận, và toàn bộ quân Ai Cập kéo đến chống lại họ, khoảng ba trăm nghìn người, và không một người Israel nào đi cùng họ.
31 Và toàn thể người Ai Cập đã chiến đấu với các vua này ở phía đối diện Pathros và Tachpanches, và trận chiến diễn ra ác liệt chống lại người Ai Cập.
32 Trong trận chiến ấy, các vua mạnh hơn quân Ai Cập, và khoảng một trăm tám mươi người Ai Cập đã ngã xuống trong ngày đó, cùng với khoảng ba mươi người thuộc quân đội của các vua. Tất cả quân Ai Cập đều bỏ chạy khỏi các vua, nên con cháu của Ê-sau và Ích-ma-ên đuổi theo quân Ai Cập, tiếp tục đánh chúng cho đến tận nơi đóng trại của con cái Y-sơ-ra-ên.
33 Tất cả dân Ai Cập đều kêu lên với con cái Y-sơ-ra-ên rằng: "Hãy mau đến giúp chúng tôi và giải cứu chúng tôi khỏi tay Ê-sau, Ích-ma-ên và con cháu của Chi-ti-tim."
34 Một trăm năm mươi người thuộc con cái Israel chạy khỏi chỗ ở của họ đến các trại của các vua này, và con cái Israel kêu cầu Chúa, Đức Chúa Trời của họ, giải cứu họ.
35 Đức Giê-hô-va nghe lời cầu nguyện của Y-sơ-ra-ên, và Đức Giê-hô-va phó tất cả quân lính của các vua vào tay họ, và con cái Y-sơ-ra-ên đã đánh bại khoảng bốn ngàn quân của các vua.
36 Chúa đã giáng tai họa lớn trong trại các vua, khiến dân Y-sơ-ra-ên khiếp sợ.
37 Và toàn bộ quân đội của các vua đều bỏ chạy khỏi con cái Israel, và con cái Israel đuổi theo chúng, tiếp tục đánh chúng cho đến tận biên giới xứ Cush.
38 Và con cái Israel đã giết hai ngàn người trong số họ trên đường đi, nhưng không một ai trong con cái Israel bị giết.
39 Khi người Ai Cập thấy rằng con cái Israel chỉ chiến đấu với số quân ít ỏi trước các vua, và trận chiến diễn ra rất ác liệt chống lại họ,
40 Tất cả người Ai Cập đều rất sợ hãi cho tính mạng của mình vì trận chiến ác liệt, và toàn bộ Ai Cập đều bỏ chạy, mỗi người đều trốn khỏi quân địch đang dàn trận, và họ ẩn nấp trên đường, bỏ mặc dân Israel chiến đấu.
41 Dân Y-sơ-ra-ên giáng một đòn nặng nề vào quân của vua, và họ rút lui sau khi đã đánh đuổi chúng đến biên giới xứ Cush.
42 Và toàn thể dân Israel đều biết điều mà người Ai Cập đã làm với họ, rằng họ đã bỏ chạy khỏi họ trong trận chiến và để mặc họ chiến đấu một mình.
43 Vậy dân Y-sơ-ra-ên cũng hành động khôn ngoan, và khi dân Y-sơ-ra-ên trở về từ chiến trận, họ gặp một số người Ai Cập trên đường và giết họ tại đó.
44 Trong khi giết họ, họ nói với họ những lời này:
45 Tại sao các ngươi lại rời bỏ chúng ta, khi chỉ có một số ít người, để chiến đấu chống lại các vua có một dân quân đông đảo nhằm đánh bại chúng ta, hầu cho các ngươi có thể cứu lấy mạng sống của mình?

46 Trong số những người mà dân Y-sơ-ra-ên gặp trên đường, con cái Y-sơ-ra-ên bàn nhau nói rằng: "Đánh đi, đánh đi, vì hắn là người Ích-ma-ên, hoặc người Ê-đôm, hoặc người thuộc chi-ti-tim." Họ liền đứng lên giết hắn, và họ biết rằng hắn là người Ai Cập.
47 Dân Y-sơ-ra-ên đã làm những điều này một cách khôn ngoan chống lại người Ai Cập, vì họ đã bỏ rơi dân Y-sơ-ra-ên trong trận chiến và đã chạy trốn khỏi họ.
48 Và con cái Israel đã giết khoảng hai trăm người Ai Cập trên đường đi như thế này.
49 Và tất cả người Ai Cập đều thấy sự ác mà con cái Israel đã gây ra cho họ, nên cả Ai Cập đều rất sợ con cái Israel, vì họ đã thấy sức mạnh to lớn của họ, và không một người nào trong số họ bị ngã xuống.
50 Vậy, toàn thể con cái Israel vui mừng trở về Goshen, còn những người khác ở Ai Cập thì mỗi người trở về chỗ mình.

CHƯƠNG 65

1 Sau đó, tất cả các cố vấn của Pha-ra-ôn, vua Ai Cập, và tất cả các trưởng lão Ai Cập đều tụ họp lại, đến trước mặt vua, quỳ lạy xuống đất và ngồi trước mặt vua.
2 Các cố vấn và trưởng lão của Ai Cập nói với vua rằng:
3 Này, dân Y-sơ-ra-ên đông hơn và mạnh hơn chúng ta, và ngươi biết rõ mọi điều ác mà chúng đã làm cho chúng ta trên đường trở về từ chiến trận.
4 Và ngươi cũng đã thấy sức mạnh to lớn của chúng, vì sức mạnh ấy đến từ tổ phụ chúng; chỉ một số ít người đã đứng lên chống lại một dân tộc đông như cát, và đánh bại chúng bằng gươm, mà chẳng ai ngã xuống; nếu chúng đông hơn thì chúng đã tiêu diệt chúng hoàn toàn rồi.
5 Vậy nên, xin hãy cho chúng tôi lời khuyên về việc phải làm gì với chúng, cho đến khi chúng tôi dần dần tiêu diệt chúng khỏi giữa chúng tôi, kẻo chúng trở nên quá đông đảo đối với chúng tôi trong xứ.
6 Vì nếu con cái Israel gia tăng dân số trong xứ, chúng sẽ trở thành vật cản cho chúng ta; và nếu có chiến tranh xảy ra, chúng sẽ dùng sức mạnh lớn của mình mà liên minh với kẻ thù chống lại chúng ta, chiến đấu chống lại chúng ta, tiêu diệt chúng ta khỏi xứ và rời khỏi đó.
7 Vậy vua trả lời các trưởng lão Ai Cập và nói với họ rằng: "Đây là kế hoạch đã được vạch ra chống lại Israel, và chúng ta sẽ không thay đổi kế hoạch đó."
8 Kìa, trong xứ kia có Pithom và Rameses, những thành phố chưa được phòng thủ chống lại chiến trận; việc xây dựng và củng cố chúng là trách nhiệm của các ngươi và chúng ta.
9 Vậy nên, các ngươi cũng hãy đi và hành động khôn khéo đối với họ, rồi hãy loan báo tại Ai Cập và Gôshen theo lệnh của vua, rằng:
10 Hỡi tất cả những người Ai Cập, Gô-sen, Pát-rốt và tất cả dân cư của các thành ấy! Vua đã truyền lệnh cho chúng ta xây dựng Hố-mốt và Rê-xê, và củng cố chúng để chiến đấu; trong số các ngươi, từ khắp Ai Cập, từ con cái Y-sơ-ra-ên và tất cả dân cư các thành, ai sẵn lòng cùng chúng ta xây dựng, thì mỗi người sẽ được trả công hằng ngày theo lệnh của vua; vậy hãy đi trước, hãy khôn ngoan, tập hợp lại và đến Hố-mốt và Rê-xê để xây dựng.
11 Trong khi các ngươi đang xây dựng, hãy cho người ta ra lệnh công bố điều này khắp Ai Cập mỗi ngày theo lệnh của vua.
12 Khi một số con cái Israel đến xây dựng cùng các ngươi, các ngươi phải trả công cho họ mỗi ngày trong vài ngày.
13 Và sau khi họ đã xây dựng xong và nhận tiền công hàng ngày từ các ngươi, mỗi ngày hãy lần lượt rời bỏ họ một cách bí mật, rồi sau đó các ngươi hãy đứng lên và trở thành người quản lý và quan lại của họ. Sau đó, các ngươi hãy để họ tiếp tục xây dựng mà không cần trả công; nếu họ từ chối, thì hãy dùng hết sức mình ép buộc họ xây dựng.
14 Nếu các ngươi làm như vậy thì chúng ta sẽ vững mạnh hơn trong việc chống lại con cái Israel, vì do mệt mỏi trong việc xây dựng và làm việc, con cái Israel sẽ giảm sút, bởi vì các ngươi sẽ cướp vợ của họ mỗi ngày.
15 Tất cả các trưởng lão Ai Cập đều nghe lời khuyên của vua, và lời khuyên ấy có vẻ tốt trong mắt họ, trong mắt các tôi tớ của Pha-ra-ô và trong mắt toàn dân Ai Cập, nên họ làm theo lời vua.
16 Tất cả các đầy tớ đều rời khỏi vua, và họ cho ra lệnh triệu tập khắp Ai Cập, tại Tachpanches và Goshen, và khắp các thành phố xung quanh Ai Cập, rằng:
17 Các ngươi đã thấy những gì con cháu của Ê-sau và Ích-ma-ên đã làm cho chúng ta, chúng đến gây chiến với chúng ta và muốn tiêu diệt chúng ta.
18 Vậy nên, nhà vua truyền lệnh cho chúng ta phải củng cố đất nước, xây dựng các thành phố Pithom và Rameses, và tăng cường phòng thủ để phòng khi quân địch lại kéo đến đánh chúng ta.
19 Bất cứ ai trong các ngươi từ khắp Ai Cập và từ con cái Israel đến xây dựng với chúng ta, người đó sẽ được vua trả công hằng ngày theo lệnh của vua.
20 Khi Ai Cập và toàn thể con cái Israel nghe tất cả những điều mà các tôi tớ của Pha-ra-ô đã nói, thì từ Ai Cập, con cái Israel cùng với các tôi tớ của Pha-ra-ô đến xây dựng, có Pithom và Rameses; nhưng không một người nào trong con cháu Lê-vi đến cùng anh em mình để xây dựng.
21 Ban đầu, tất cả các tôi tớ của Pha-ra-ô và các quan lại của ông đều đến bằng sự gian dối để cùng toàn dân Y-sơ-ra-ên xây dựng với tư cách là những người làm công hằng ngày, và họ đã trả tiền công hằng ngày cho Y-sơ-ra-ên ngay từ đầu.
22 Các tôi tớ của Pha-ra-ô cùng với toàn dân Y-sơ-ra-ên xây dựng và làm việc đó với dân Y-sơ-ra-ên trong một tháng.
23 Đến cuối tháng, tất cả các đầy tớ của Pha-ra-ô bắt đầu lén lút rời khỏi dân Y-sơ-ra-ên mỗi ngày.
24 Trong thời gian đó, dân Israel tiếp tục công việc, nhưng họ nhận tiền công hằng ngày, vì lúc ấy có một số người Ai Cập vẫn đang làm việc cùng với dân Israel; vì vậy, người Ai Cập trả tiền công cho dân Israel trong những ngày đó, để họ, những người Ai Cập cùng làm việc với dân Israel, cũng được nhận tiền công cho công sức của mình.
25 Và sau một năm bốn tháng, tất cả người Ai Cập đã rút khỏi con cái Israel, để lại con cái Israel một mình làm công việc đó.
26 Sau khi tất cả người Ai Cập rút khỏi con cái Israel, họ quay lại và trở thành những kẻ áp bức và cai quản họ, một số người trong số họ đứng ra quản lý công việc của con cái Israel để thu tất cả những gì họ làm ra để trả công lao động.

27 Người Ai Cập ngày làm như vậy với con cái Israel, để gây khó khăn cho họ trong công việc.
28 Và toàn thể con cái Israel đều tự mình làm việc, còn người Ai Cập từ đó trở đi không trả công cho con cái Israel nữa.
29 Khi một số người Y-sơ-ra-ên từ chối làm việc vì không được trả công, thì những người thu thuế và đầy tớ của Pha-ra-ô đã áp bức họ, đánh đập họ tàn bạo và ép buộc họ trở về làm việc cùng với anh em mình; người Ai Cập đối xử với con cái Y-sơ-ra-ên như vậy suốt những ngày đó.
30 Và tất cả con cái Israel đều rất sợ hãi người Ai Cập về việc này, và tất cả con cái Israel trở về và làm việc một mình mà không được trả công.
31 Dân Y-sơ-ra-ên xây dựng thành Pithom và Rameses, và tất cả dân Y-sơ-ra-ên đều tham gia công việc, có người làm gạch, có người xây dựng. Dân Y-sơ-ra-ên xây dựng và củng cố toàn bộ đất nước Ai Cập và các bức tường thành của nó. Dân Y-sơ-ra-ên làm việc trong nhiều năm, cho đến khi Đức Chúa Trời nhớ đến họ và dẫn họ ra khỏi Ai Cập.
32 Nhưng con cháu Lê-vi không tham gia công việc cùng với anh em Y-sơ-ra-ên của họ, từ đầu cho đến ngày họ ra khỏi Ai Cập.
33 Vì tất cả con cháu Lê-vi đều biết rằng người Ai Cập đã nói những lời ấy với dân Y-sơ-ra-ên bằng sự gian dối, cho nên con cháu Lê-vi đã không đến gần anh em mình để cùng làm việc.
34 Và người Ai Cập không chú ý đến việc bắt con cháu Lê-vi làm việc sau đó, vì ban đầu họ không ở cùng anh em mình, cho nên người Ai Cập để mặc họ.
35 Và tay của người Ai Cập tiếp tục hướng về con cái Israel với sự tàn bạo trong công việc đó, và người Ai Cập bắt con cái Israel làm việc một cách khắc nghiệt.
36 Người Ai Cập làm cho cuộc sống của con cái Israel trở nên cay đắng bởi công việc nặng nhọc, làm vữa và gạch, và cả mọi công việc đồng áng.
37 Và con cái Israel gọi vua Melol của Ai Cập là "Meror, vua Ai Cập", vì trong thời của ông, người Ai Cập đã làm cho cuộc sống của họ trở nên cay đắng với đủ mọi loại công việc.
38 Và tất cả những công việc mà người Ai Cập bắt con cái Israel làm, họ đều đòi hỏi rất khắc nghiệt, nhằm mục đích làm khổ con cái Israel; nhưng càng làm khổ họ, họ càng gia tăng và phát triển, và người Ai Cập đau buồn vì con cái Israel.

CHƯƠNG 66

1 Bấy giờ, Hadad, con trai của Bedad, vua xứ Edom, băng hà, và Samlah, người đến từ Mesrekah, thuộc xứ của con cái phương Đông, lên ngôi thay thế ông.
2 Vào năm thứ mười ba triều đại của Pharaoh, vua Ai Cập, tức là năm thứ một trăm hai mươi lăm kể từ khi dân Israel xuống Ai Cập, Samlah đã trị vì Edom được mười tám năm.
3 Khi ông lên ngôi, ông đã phái quân đi đánh Zepho, con trai của Eliphaz, và con cháu của Chittim, vì chúng đã gây chiến với Angeas, vua châu Phi, và chúng đã tiêu diệt toàn bộ quân đội của ông ta.
4 Nhưng ông không giao chiến với ông ta, vì con cháu của Ê-sau đã ngăn cản ông, nói rằng: "Ông ta là anh em của họ." Vì vậy, Sa-ma-la nghe lời con cháu của Ê-sau, và quay trở lại cùng toàn bộ quân đội của mình về xứ Ê-đôm, và không tiến hành giao chiến với Xê-pho, con trai của Ê-li-pha-xốt.
5 Vua Pha-ra-ô của Ai Cập nghe thấy điều này, liền nói rằng: Sa-la, vua Ê-đôm, đã quyết tâm đánh nhau với con cháu của Chi-ti-tim, và sau đó sẽ đến đánh Ai Cập.
6 Khi người Ai Cập nghe về việc này, họ càng gia tăng lao khổ cho con cái Israel, để người Israel khỏi đối xử với họ như cách họ đã đối xử với con cái Ê-sau trong thời Hadad.
7 Vậy người Ai Cập nói với con cái Y-sơ-ra-ên rằng: "Hãy mau chóng làm xong công việc của các ngươi, hãy hoàn thành nhiệm vụ và củng cố đất nước, kẻo con cháu của Ê-sau, anh em các ngươi, đến đánh chúng ta; vì cớ các ngươi mà chúng sẽ đến đánh chúng ta."
8 Và con cái Israel hằng ngày làm việc cho người Ai Cập, và người Ai Cập gây khó khăn cho con cái Israel để làm giảm bớt số lượng của họ trong xứ.
9 Nhưng khi người Ai Cập gia tăng lao động đối với con cái Israel, thì con cái Israel càng gia tăng và sinh sôi nảy nở, và cả Ai Cập đều đầy ắp con cái Israel.
10 Đến năm thứ 125, khi dân Israel xuống Ai Cập, tất cả người Ai Cập đều thấy rằng mưu kế của họ chống lại Israel không thành công, nhưng dân Israel ngày càng gia tăng và phát triển, và đất Ai Cập cùng đất Gôshen đều đầy dẫy con cái Israel.
11 Vậy tất cả các trưởng lão và các nhà thông thái của Ai Cập đều đến trước mặt vua, cúi lạy vua và ngồi trước mặt vua.
12 Tất cả các trưởng lão và các nhà thông thái của Ai Cập đều thưa với vua rằng: "Nguyện vua sống mãi! Vua đã khuyên chúng tôi chống lại con cái Israel, và chúng tôi đã làm theo lời vua phán."
13 Nhưng dân số tăng lên theo tỷ lệ thuận với sự gia tăng của lực lượng lao động, và kìa, cả xứ đều đầy dẫy người.
14 Vậy nên, thưa đức vua, cả nước Ai Cập đang dõi theo ngài để xin ngài khuyên bảo họ bằng sự khôn ngoan của ngài, hầu cho họ có thể thắng Israel mà tiêu diệt họ hoặc đuổi họ ra khỏi đất; và vua đáp lại họ rằng: Xin ngài cho tôi lời khuyên về việc này, để chúng ta biết phải làm gì với họ.
15 Một viên quan, một trong những cố vấn của vua, tên là Gióp, đến từ Mesopotamia, thuộc xứ Uz, trả lời vua rằng:
16 Nếu vua bằng lòng, xin hãy nghe lời khuyên của tôi tớ vua; và vua nói với tôi tớ rằng: Hãy nói.
17 Gióp nói trước mặt vua, các quan lại và toàn thể các trưởng lão Ai Cập rằng:
18 Này, lời khuyên của vua mà ngài đã đưa ra trước đây về việc lao động của con cái Israel là rất tốt, và các ngươi không được loại bỏ họ khỏi việc lao động mãi mãi.
19 Nhưng đây là lời khuyên mà các ngươi nên làm theo để giảm bớt số phận của chúng, nếu nhà vua thấy việc đó là điều tốt để trừng phạt chúng.
20 Này, chúng ta đã lo sợ chiến tranh từ lâu rồi, và chúng ta đã nói rằng: Khi Israel sinh sôi nảy nở trên đất, nếu chiến tranh xảy ra, họ sẽ đuổi chúng ta ra khỏi đất.
21 Nếu vua bằng lòng, hãy ban hành một sắc lệnh hoàng gia, và sắc lệnh đó phải được ghi vào luật pháp Ai Cập, luật pháp này sẽ không bị hủy bỏ, rằng mọi bé trai sinh ra trong dân Y-sơ-ra-ên, máu của nó phải bị đổ xuống đất.
22 Và nhờ việc các ngươi làm như vậy, khi tất cả các con trai của Israel chết hết, thì sự ác độc của các cuộc chiến tranh của họ sẽ chấm dứt; vua hãy làm như vậy và sai

người đến tất cả các bà đỡ người Hê-bơ-rơ và ra lệnh cho họ thực hiện việc này; vua và các quan lại đều hài lòng, và vua đã làm theo lời của Gióp.
23 Vua sai người đi gọi các bà đỡ người Hê-bơ-rơ đến, trong đó có một người tên là Shephrah, người kia tên là Puah.
24 Các bà đỡ đến trước mặt vua và đứng trước sự hiện diện của vua.
25 Vua nói với họ rằng: Khi các ngươi làm bà đỡ cho phụ nữ Hê-bơ-rơ, và thấy họ ngồi trên ghế sinh nở, nếu là con trai thì các ngươi phải giết nó; còn nếu là con gái thì phải để nó sống.
26 Nhưng nếu các ngươi không làm điều đó, thì ta sẽ thiêu rụi các ngươi và tất cả nhà cửa của các ngươi bằng lửa.
27 Nhưng các bà đỡ kính sợ Đức Chúa Trời và không nghe theo vua Ai Cập hay lời của ông ta; khi các phụ nữ Hê-bơ-rơ sinh con trai hoặc con gái cho bà đỡ, thì bà đỡ làm tất cả những gì cần thiết cho đứa trẻ và để nó sống; các bà đỡ làm như vậy suốt thời đó.
28 Và chuyện này được báo cho vua, vua liền sai người gọi các bà đỡ đến và hỏi họ: “Tại sao các bà lại làm như vậy và cứu sống các đứa trẻ?”
29 Các bà đỡ đáp lại và cùng nhau nói trước mặt vua rằng:
30 Vua đừng nghĩ rằng phụ nữ Hê-bơ-rơ cũng giống như phụ nữ Ai Cập, vì tất cả con cái Y-sơ-ra-ên đều khỏe mạnh, và trước khi bà đỡ đến thì họ đã sinh con rồi; còn chúng tôi, các tôi tớ của vua, đã nhiều ngày không có người phụ nữ Hê-bơ-rơ nào sinh con, vì tất cả phụ nữ Hê-bơ-rơ đều tự đỡ đẻ cho mình, bởi vì họ đều khỏe mạnh.
31 Pha-ra-ô nghe lời họ nói và tin họ về việc đó, các bà đỡ rời bỏ vua, và Đức Chúa Trời ban phước lành cho họ, dân chúng sinh sôi nảy nở vô cùng.

CHƯƠNG 67

1 Có một người ở xứ Ai Cập, thuộc dòng dõi Lê-vi, tên là Amram, con trai của Kehath, cháu của Lê-vi, con của Y-sơ-ra-ên.
2 Người đàn ông này đi lấy vợ là Giô-chê-bết, con gái của Lê-vi, em gái của cha ông, bà 126 tuổi, và ông đến với bà.
3 Người phụ nữ ấy thụ thai và sinh một con gái, đặt tên con là Miriam, vì trong những ngày ấy, người Ai Cập đã làm cho cuộc sống của con cái Israel trở nên cay đắng.
4 Bà lại thụ thai và sinh một con trai, đặt tên là Aaron, vì vào những ngày bà thụ thai, Pha-ra-ô bắt đầu đổ máu các con trai của Y-sơ-ra-ên.
5 Trong những ngày ấy, Xê-pô, con trai của Ê-li-pha-x, cháu của Ê-sau, vua xứ Chi-ti-tim, qua đời, và Gia-na-át lên ngôi thay ông.
6 Và thời gian Zepho trị vì con cái Chittim là năm mươi năm, rồi ông qua đời và được chôn cất tại thành phố Nabna thuộc xứ Chittim.
7 Sau ông, Janeas, một trong những người hùng mạnh của con cháu Chittim, lên ngôi trị vì năm mươi năm.
8 Sau khi vua Chittim băng hà, Balaam, con trai của Beor, đã trốn khỏi xứ Chittim, và đến Ai Cập gặp Pharaoh, vua Ai Cập.
9 Pha-ra-ô tiếp đón ông với lòng kính trọng lớn lao, vì ông đã nghe nói về sự khôn ngoan của ông, và ông đã tặng ông nhiều quà, phong ông làm cố vấn và trọng vọng ông.
10 Và Balaam cư ngụ tại Ai Cập, được tất cả các quan lại của vua trọng vọng, và các quan lại cũng hết mực kính trọng ông, vì ai cũng muốn học hỏi sự khôn ngoan của ông.
11 Đến năm thứ 130, khi dân Israel xuống Ai Cập, Pha-ra-ô nằm mơ thấy mình đang ngồi trên ngai vàng, ngước mắt lên và thấy một ông lão đứng trước mặt mình, tay ông lão cầm một cái cân, loại cân mà các thương nhân thường dùng.
12 Rồi ông lão cầm lấy cái cân và treo trước mặt Pha-ra-ô.
13 Và ông lão bắt tất cả các trưởng lão của Ai Cập, tất cả các quý tộc và những người quyền thế, trói họ lại với nhau và đặt lên một cái cân.
14 Rồi ông lấy một con dê con bỏ vào cân kia, và con dê con ấy nặng hơn tất cả.
15 Pha-ra-ô kinh ngạc trước cảnh tượng khủng khiếp này, vì sao con dê con lại có thể lấn át tất cả mọi thứ, và Pha-ra-ô tỉnh dậy, thấy đó chỉ là một giấc mơ.
16 Sáng sớm hôm sau, Pha-ra-ô thức dậy, triệu tập tất cả các đầy tớ của mình và kể lại giấc mơ cho họ nghe, và mọi người đều rất sợ hãi.
17 Vua nói với tất cả các nhà thông thái của mình rằng: "Xin các ngươi hãy giải thích giấc mơ ta vừa mơ, để ta hiểu được ý nghĩa của nó."
18 Ba-la-am, con trai của Bê-ô, trả lời vua và nói rằng: "Điều này chẳng có nghĩa gì khác ngoài một tai họa lớn sẽ giáng xuống Ai Cập trong những ngày cuối cùng."
19 Vì một Con trai sẽ được sinh ra cho Israel, người sẽ tiêu diệt toàn bộ Ai Cập và dân cư của nó, và dùng bàn tay mạnh mẽ dẫn dân Israel ra khỏi Ai Cập.
20 Vậy nên, hỡi vua, hãy cân nhắc kỹ về việc này, để trước khi tai họa này nổi lên chống lại Ai Cập, con cái Israel có thể tiêu diệt niềm hy vọng và sự mong đợi của họ.
21 Vua nói với Balaam rằng: "Chúng ta sẽ làm gì với Israel? Chắc chắn lúc đầu chúng ta đã mưu tính chống lại họ nhưng không thắng được họ."
22 Vậy nên, bây giờ tôi cũng khuyên anh em chống lại họ để chúng ta có thể thắng được họ.
23 Ba-la-am đáp lại vua rằng: “Mau hãy sai người gọi hai vị cố vấn của vua đến, chúng ta sẽ xem xét ý kiến của họ về vấn đề này, sau đó tôi tớ của vua sẽ trình bày.”
24 Vua sai người gọi hai cố vấn của mình là Rê-u-ên người Mi-đi-an và Gióp người U-xi-ít đến, và họ đến ngồi trước mặt vua.
25 Vua nói với họ: "Này, cả hai ngươi đều đã nghe giấc mơ ta nằm mơ và hiểu ý nghĩa của nó; vậy bây giờ hãy bàn bạc xem phải làm gì với con cái Y-sơ-ra-ên để chúng ta thắng được chúng, trước khi chúng gây hại cho chúng ta."
26 Và Reuel người Midian trả lời vua rằng: "Nguyện vua sống lâu, nguyện vua sống mãi mãi."
27 Nếu vua thấy điều đó là tốt, thì hãy để vua yên và đừng giương tay đánh họ.
28 Vì đây là những người mà Chúa đã chọn từ thuở xưa, và đã lấy làm phần thừa kế của Ngài giữa các dân tộc và các vua trên đất; vậy ai đã giơ tay chống lại họ mà không bị trừng phạt, và Đức Chúa Trời của họ không báo thù?
29 Chắc chắn ngươi biết rằng khi Áp-ra-ham xuống Ai Cập, Pha-ra-ô, vua Ai Cập trước đây, thấy Sa-ra vợ mình, liền cưới bà làm vợ, vì Áp-ra-ham nói rằng: “Bà ấy là em gái tôi”, bởi vì ông sợ người Ai Cập sẽ giết ông vì vợ ông.
30 Khi vua Ai Cập bắt giữ Sarah, Đức Chúa Trời giáng những tai họa nặng nề xuống vua và gia đình vua, cho đến

khi vua trả lại Sarah cho Abraham, thì Abraham được chữa lành.
31 Và Abimelech người Gerarite, vua của người Philistine, bị Đức Chúa Trời trừng phạt vì tội của Sarah, vợ của Abraham, vì đã làm tắc nghẽn mọi tử cung từ người đến thú vật.
32 Khi Đức Chúa Trời của họ hiện ra với Abimelech trong giấc mơ ban đêm và làm cho ông khiếp sợ để ông phải trả lại Sarah cho Abraham, người mà ông đã lấy, và sau đó tất cả dân Gerar đều bị trừng phạt vì Sarah, và Abraham cầu nguyện với Đức Chúa Trời của mình cho họ, và Ngài đã cầu xin ông, và ông đã chữa lành cho họ.
33 Và Abimelech sợ hãi tất cả những tai họa giáng xuống ông và dân ông, nên ông trở về với Abraham, vợ ông là Sarah, và tặng cho ông cùng với bà nhiều quà.
34 Khi đuổi Isaac ra khỏi Gerar, Đức Chúa Trời cũng làm như vậy, và Ngài đã làm những điều kỳ diệu cho ông, khiến tất cả các dòng nước ở Gerar đều cạn khô, và cây cối sai trái ở đó không sinh trái nữa.
35 Cho đến khi Abimelech ở Gerar, Ahuzzath, một trong những người bạn của ông, và Pichol, đội trưởng quân đội của ông, đến gặp ông và họ cúi lạy xuống đất trước mặt ông.
36 Họ nhờ ông cầu thay cho họ, và ông cầu nguyện với Chúa cho họ, và Chúa nhậm lời cầu xin của ông và chữa lành cho họ.
37 Gia-cốp, người giản dị, cũng được cứu thoát nhờ sự chính trực của mình khỏi tay anh trai Ê-sau và khỏi tay La-ban người Sy-ri, anh trai của mẹ ông, kẻ đã tìm cách giết ông; cũng như khỏi tay tất cả các vua Ca-na-an, những kẻ đã hợp sức chống lại ông và con cái ông để tiêu diệt họ, nhưng Đức Chúa Trời đã giải cứu họ khỏi tay chúng, khiến chúng quay lại đánh đập họ, vì ai đã từng giơ tay đánh họ mà không bị trừng phạt?
38 Chắc chắn Pha-ra-ô trước, ông nội của cha ngươi, đã tôn Giô-sép, con trai của Gia-cốp, lên làm vua trên hết thảy các quan lại của xứ Ai Cập, khi thấy sự khôn ngoan của Giô-sép; vì nhờ sự khôn ngoan ấy mà ông đã cứu tất cả dân cư trong xứ khỏi nạn đói.
39 Sau đó, ông truyền lệnh cho Gia-cốp và con cái ông xuống Ai Cập, để nhờ đức hạnh của họ mà đất Ai Cập và đất Gô-sen được giải thoát khỏi nạn đói.
40 Vậy nên, nếu Ngài thấy điều đó là tốt, xin đừng tiêu diệt con cái Y-sơ-ra-ên; nhưng nếu Ngài không muốn chúng ở lại Ai Cập, thì hãy đuổi chúng ra khỏi đây, để chúng đến xứ Ca-na-an, xứ mà tổ tiên chúng đã từng cư ngụ.
41 Khi Pha-ra-ô nghe những lời của Giê-trô, ông rất tức giận với Giuse, đến nỗi ông xấu hổ đứng dậy khỏi trước mặt vua, đi đến Mi-đi-an, xứ của mình, và lấy cây gậy của Giuse mang theo.
42 Vua hỏi Gióp, người U-xi-tô rằng: "Gióp, ngươi nói gì và lời khuyên của ngươi về dân Hê-bơ-rơ là gì?"
43 Vậy Gióp thưa với vua rằng: Này, toàn dân trong xứ đều thuộc quyền vua, vua hãy làm theo ý vua thấy là tốt.
44 Vua nói với Balaam: “Này Balaam, ngươi nói gì vậy? Hãy nói cho chúng ta nghe xem.”
45 Và Balaam nói với vua rằng: "Tất cả những điều vua đã mưu tính chống lại dân Hê-bơ-rơ, họ sẽ bị giải cứu; vua sẽ không thể dùng mưu kế nào để thắng được họ."
46 Vì nếu ngươi nghĩ có thể làm suy yếu chúng bằng lửa cháy, thì ngươi không thể thắng được chúng, vì chắc chắn Đức Chúa Trời của chúng đã giải cứu Abraham, cha chúng, khỏi Ur xứ Chaldea; và nếu ngươi nghĩ có thể tiêu diệt chúng bằng gươm, thì chắc chắn Isaac, cha chúng, đã được giải cứu khỏi gươm, và một con chiên đực đã được đặt vào chỗ của ông.
47 Nếu ngươi nghĩ rằng dùng lao động vất vả và cực nhọc để làm giảm bớt họ, thì ngươi cũng không thành công, vì cha của họ là Gia-cốp đã phục vụ La-ban trong mọi công việc vất vả và đã thịnh vượng.
48 Vậy nên, hỡi vua, hãy nghe lời tôi, vì đây là lời khuyên mà người ta đã đưa ra để chống lại họ, nhờ đó vua sẽ thắng được họ và không nên từ bỏ lời khuyên đó.
49 Nếu nhà vua bằng lòng, hãy ra lệnh ném tất cả con cái của họ sinh ra từ ngày này trở đi xuống nước, vì ngươi có thể xóa bỏ tên họ, bởi vì không một ai trong số họ, cũng như cha của họ, đã từng bị thử thách theo cách này.
50 Vua nghe lời của Balaam, và điều đó làm hài lòng vua và các quan lại, nên vua làm theo lời Balaam.
51 Vua ra lệnh ban hành một chiếu chỉ và một đạo luật trên khắp đất nước Ai Cập, rằng: Từ ngày này trở đi, mọi bé trai sinh ra cho người Hê-bơ-rơ đều phải bị ném xuống nước.
52 Pha-ra-ô triệu tập tất cả các đầy tớ mình, nói rằng: “Hãy đi khắp xứ Gô-sen, nơi con cái Y-sơ-ra-ên ở, và xem xét xem mọi con trai sinh ra của người Hê-bơ-rơ đều phải bị ném xuống sông, còn mọi con gái thì phải được tha sống.”
53 Khi dân Y-sơ-ra-ên nghe điều Pha-ra-ô đã truyền lệnh, là ném con trai mình xuống sông, thì có người ly dị vợ, số khác vẫn ở lại với vợ.
54 Từ ngày đó trở đi, khi đến thời điểm sinh nở của những người phụ nữ Israel còn ở với chồng, họ đi ra đồng để sinh con, và họ sinh con ở ngoài đồng, để con cái lại ở ngoài đồng rồi trở về nhà.
55 Đức Chúa Trời, Đấng đã thề hứa với tổ phụ họ sẽ làm cho dòng dõi họ thêm đông đúc, sai một trong các thiên sứ tôi tớ của Ngài ở trên trời đến rửa sạch từng đứa trẻ bằng nước, xức dầu và quấn tã cho nó, rồi trao cho nó hai viên đá nhẵn, một viên thì nó bú sữa, viên kia thì bú mật ong; và Ngài khiến tóc nó mọc dài đến đầu gối, để nó có thể che thân; để an ủi nó và gắn bó với nó, vì lòng thương xót của Ngài dành cho nó.
56 Khi Đức Chúa Trời thương xót họ và muốn làm cho họ sinh sôi nảy nở trên mặt đất, Ngài truyền cho đất đón nhận họ và giữ họ ở đó cho đến khi họ lớn lên. Sau đó, đất mở miệng và nôn họ ra; họ mọc lên từ thành phố như cỏ trên đất và cỏ trong rừng; và mỗi người trở về gia đình mình và nhà cha mình, và ở lại với họ.
57 Và các trẻ sơ sinh của con cái Y-sơ-ra-ên sinh ra nhiều như cỏ ngoài đồng, nhờ ân điển của Đức Chúa Trời ban cho chúng.
58 Khi tất cả người Ai Cập thấy điều đó, họ liền đi ra ruộng mình, mỗi người mang theo ách bò và lưỡi cày, rồi cày ruộng như cày đất khi gieo hạt.
59 Khi họ cày ruộng, họ không thể làm hại các trẻ sơ sinh của con cái Israel, vì vậy dân chúng gia tăng và phát triển rất mạnh mẽ.
60 Pha-ra-ô ra lệnh cho các quan lại hằng ngày đến Gô-sen để tìm kiếm các trẻ sơ sinh của con cái Y-sơ-ra-ên.
61 Khi tìm kiếm và tìm thấy một đứa trẻ, họ liền giật lấy nó khỏi lòng mẹ và ném xuống sông; còn đứa con gái thì họ để lại với mẹ; người Ai Cập cứ làm như vậy với dân Y-sơ-ra-ên suốt các ngày đó.

CHƯƠNG 68

1 Bấy giờ, Thần của Đức Chúa Trời ngự trên Miriam, con gái của Amram, em gái của Aaron, và bà đi ra nói tiên tri về nhà mình rằng: Này, lần này cha mẹ tôi sẽ sinh cho chúng ta một con trai, người sẽ giải cứu Israel khỏi tay Ai Cập.
2 Khi Amram nghe những lời con gái mình nói, ông liền đi đón vợ về nhà, sau khi đã đuổi bà đi vào thời điểm Pha-ra-ô ra lệnh ném mọi con trai trong nhà Gia-cốp xuống nước.
3 Vậy, ba năm sau khi đuổi Jochebed đi, Amram đón Jochebed làm vợ mình về, và nàng có thai.
4 Và sau bảy tháng kể từ khi thụ thai, bà sinh một con trai, và cả nhà tràn ngập ánh sáng rực rỡ như ánh sáng mặt trời và mặt trăng lúc chúng chiếu sáng.
5 Khi người phụ nữ thấy đứa trẻ ngoan ngoãn và đẹp lòng mình, bà liền giấu nó trong một căn phòng kín suốt ba tháng.
6 Vào thời đó, người Ai Cập âm mưu tiêu diệt tất cả người Do Thái ở đó.
7 Các phụ nữ Ai Cập đi đến Gô-sen, nơi con cái Y-sơ-ra-ên ở, và họ cõng con nhỏ của mình trên vai, những đứa trẻ chưa biết nói.
8 Trong những ngày ấy, khi các phụ nữ của con cái Israel sinh con, mỗi người đều giấu con trai mình khỏi người Ai Cập, để người Ai Cập không biết việc họ sinh con và không tiêu diệt họ khỏi xứ.
9 Các phụ nữ Ai Cập đến Gô-sên, con cái họ, những đứa trẻ chưa biết nói, được cõng trên vai. Khi một phụ nữ Ai Cập vào nhà một phụ nữ Hê-bơ-rơ, đứa bé của bà bắt đầu khóc.
10 Khi tiếng khóc vang lên, đứa trẻ ở trong phòng bên trong đáp lại; vậy nên các phụ nữ Ai Cập đi thuật lại chuyện đó tại nhà Pha-ra-ô.
11 Pha-ra-ô sai các quan lại đi bắt các trẻ em và giết chúng; người Ai Cập làm như vậy với các phụ nữ Hê-bơ-rơ suốt các ngày.
12 Vào thời điểm đó, khoảng ba tháng sau khi Giô-chê-bê giấu con trai mình, thì việc ấy đã được biết đến trong nhà Pha-ra-ô.
13 Người phụ nữ vội vã đưa con trai mình đi trước khi các viên sĩ quan đến, bà lấy một cái rọ làm bằng cây sậy, trát bùn và nhựa đường vào trong, rồi đặt đứa trẻ vào đó, và để ở chỗ lau sậy bên bờ sông.
14 Còn chị gái của ông là Miriam đứng từ xa để xem điều gì sẽ xảy ra với ông, và lời nói của bà sẽ dẫn đến kết quả ra sao.
15 Bấy giờ, Đức Chúa Trời giáng xuống xứ Ai Cập một cơn nắng nóng khủng khiếp, thiêu đốt thân thể con người như mặt trời quay quanh trục của nó, và nó làm cho dân Ai Cập khổ sở vô cùng.
16 Tất cả người Ai Cập đều xuống sông tắm, vì cái nóng thiêu đốt da thịt họ.
17 Và Bathia, con gái của Pha-ra-ô, cũng đi tắm ở sông vì trời quá nóng, các thị nữ của nàng và tất cả phụ nữ Ai Cập đều đi dọc bờ sông.
18 Bathia ngước mắt nhìn lên sông, và thấy chiếc thuyền trên mặt nước, liền sai người hầu gái đi vớt nó lên.
19 Bà mở cửa ra và thấy đứa trẻ, kìa, đứa bé đang khóc, bà động lòng thương xót nó và nói: "Đây là một trong những đứa trẻ người Hê-bơ-rơ."
20 Tất cả các phụ nữ Ai Cập đang đi dọc bờ sông đều muốn cho Ngài bú, nhưng Ngài không chịu bú, vì điều đó là do ý muốn của Đức Chúa Trời, để Ngài trở lại bú mẹ.
21 Bấy giờ, Miriam, em gái của ông, đang ở giữa những người phụ nữ Ai Cập bên bờ sông, và bà thấy điều đó. Bà liền nói với công chúa Pha-ra-ô: "Tôi có nên đi tìm một người phụ nữ Hê-bơ-rơ làm vú nuôi cho bà không?"
22 Và công chúa Pha-ra-ôn bảo cô gái: "Hãy đi", và cô gái liền đi gọi mẹ của đứa trẻ đến.
23 Và con gái của Pha-ra-ô nói với Giô-chê-bết: "Hãy mang đứa trẻ này đi và cho ta bú, ta sẽ trả công cho ngươi, mỗi ngày hai đồng bạc." Người phụ nữ liền nhận lấy đứa trẻ và cho nó bú.
24 Sau hai năm, khi đứa trẻ lớn lên, bà đem nó đến cho con gái của Pha-ra-ô, và nó được bà coi như con trai, nên bà đặt tên cho nó là Môi-se, vì bà nói rằng: "Vì ta đã vớt nó ra khỏi nước."
25 Và Amram, cha của người, đặt tên cho người là Chabar, vì ông nói rằng: Chính vì người này mà ông đã kết hôn với người vợ mà ông đã từ bỏ.
26 Mẹ của ông, Giô-chê-bê, đặt tên cho ông là Giê-ku-thê-ên, vì bà nói: "Tôi đã trông cậy vào Đức Chúa Trời Toàn Năng về con trai mình, và Đức Chúa Trời đã trả con trai ấy lại cho tôi."
27 Và Miriam, em gái ông, gọi ông là Giê-rê-đê, vì bà đã xuống sông theo ông để biết số phận của ông ra sao.
28 Và A-rôn, anh trai của ông, đặt tên cho ông là A-bi-Xanuch, và nói rằng: Cha tôi đã rời bỏ mẹ tôi và trở về với bà vì cớ ông ấy.
29 Và Kê-ha, cha của A-ram, đặt tên con trai mình là A-bi-đôn, vì nhờ công của con trai này mà Đức Chúa Trời đã hàn gắn sự đổ vỡ của nhà Gia-cốp, khiến họ không còn phải ném con trai mình xuống nước nữa.
30 Và người vú nuôi của họ gọi ông là Abi Socho, nói rằng: Ông đã ở trong lều của mình ba tháng, vì cớ con cháu của Ham.
31 Cả dân Y-sơ-ra-ên gọi tên ông là Sê-ma-gia, con trai của Nê-xa-ên, vì họ nói rằng: Trong thời của ông, Đức Chúa Trời đã nghe tiếng kêu than của họ và giải cứu họ khỏi ách áp bức.
32 Môi-se ở trong nhà Pha-ra-ô, và được Ba-thi-a, con gái của Pha-ra-ô, như con trai nuôi, và Môi-se lớn lên giữa các con của vua.

CHƯƠNG 69

1 Vua Ê-đôm băng hà trong những ngày ấy, vào năm thứ mười tám triều đại của ông, và được chôn cất trong đền thờ mà ông đã xây dựng cho mình làm nơi ở hoàng gia tại xứ Ê-đôm.
2 Con cháu Ê-sau sai người đến Pê-thô, thành nằm bên bờ sông, và họ tìm được một chàng trai trẻ có mắt đẹp và vẻ ngoài ưa nhìn, tên là Sau-lơ, và họ lập ông làm vua cai trị họ tại Sa-ma-la.
3 Sau-lơ trị vì toàn thể con cháu Ê-sau ở xứ Ê-đôm trong bốn mươi năm.

4 Khi Pha-ra-ô, vua Ai Cập, thấy rằng lời khuyên mà Ba-la-am đã đưa ra về con cái Y-sơ-ra-ên không thành công, nhưng họ vẫn sinh sôi nảy nở, gia tăng khắp đất Ai Cập,
5 Bấy giờ, Pha-ra-ô ra lệnh ban hành một thông báo khắp Ai Cập cho con cái Y-sơ-ra-ên, rằng: Không ai được giảm bớt bất cứ việc gì trong công việc hằng ngày của mình.
6 Và người nào bị phát hiện thiếu năng lực trong công việc hằng ngày, dù là làm vữa hay làm gạch, thì con trai út của người đó sẽ được thay thế vào vị trí đó.
7 Và gánh nặng lao động của Ai Cập càng đè nặng lên con cái Israel trong những ngày ấy; và này, nếu trong công việc hằng ngày của bất kỳ người nào thiếu một viên gạch, người Ai Cập liền bắt cóc con trai út của người đó khỏi mẹ nó, và đặt nó vào vị trí viên gạch mà cha nó đã bỏ sót trong công trình.
8 Và người Ai Cập làm như vậy với tất cả con cái Israel ngày này qua ngày khác, suốt cả thời gian dài.
9 Nhưng lúc ấy, chi tộc Lê-vi không hợp tác với anh em Y-sơ-ra-ên của họ, ngay từ đầu, vì con cháu Lê-vi biết rõ mưu kế của người Ai Cập mà họ đã dùng lúc đầu đối với dân Y-sơ-ra-ên.

CHƯƠNG 70

1 Đến năm thứ ba kể từ khi Môi-se ra đời, Pha-ra-ô đang dự tiệc, hoàng hậu Alparani-th ngồi bên phải, Ba-thi-a ngồi bên trái, và cậu bé Môi-se nằm trên ngực bà, cùng với Balaam, con trai của Bê-ô, cùng hai con trai mình và tất cả các quan lại trong vương quốc đều ngồi ăn trước mặt vua.
2 Chàng trai giơ tay lên trên đầu vua, lấy vương miện khỏi đầu vua và đội lên đầu mình.
3 Khi vua và các quan lại thấy việc cậu bé làm, họ đều kinh hãi, và một người trong số họ đã nói với người hàng xóm của mình rằng họ rất kinh ngạc.
4 Vua nói với các quan lại đang ngồi trước mặt mình tại bàn ăn rằng: "Các vị quan lại, các vị nói gì về việc này, và sẽ phán quyết thế nào đối với cậu bé vì hành vi này?"
5 Balaam, con trai của Beor, thầy phù thủy, trả lời trước mặt vua và các quan lại, và ông nói: "Thưa đức vua và vua, xin hãy nhớ lại giấc mơ mà ngài đã nằm mơ nhiều ngày trước, và điều mà tôi tớ của ngài đã giải thích cho ngài nghe."
6 Vậy nên, đây là một đứa trẻ thuộc dòng dõi Hê-bơ-rơ, trong đó có Thần của Đức Chúa Trời; và vua thân mến, xin đừng tưởng rằng đứa trẻ này làm điều đó mà không biết.
7 Vì cậu bé là người Hê-bơ-rơ, có sự khôn ngoan và hiểu biết, dù còn nhỏ tuổi, và nhờ sự khôn ngoan mà cậu đã làm được điều này và chọn cho mình vương quốc Ai Cập.
8 Vì đó là cách làm của tất cả người Hê-bơ-rơ, họ lừa dối các vua và các quan lại, làm mọi việc một cách xảo quyệt, để làm cho các vua trên đất và thần dân của họ run sợ.
9 Chắc chắn ngươi biết rằng Áp-ra-ham, tổ phụ của họ, đã hành động như vậy, ông đã đánh lừa quân đội của Ni-m-rốt, vua thành Ba-bên, và A-bi-mê-léc, vua thành Ghê-ra, và ông đã chiếm hữu đất của con cái Hê-th và tất cả các vương quốc Ca-na-an.
10 Và ông ta xuống Ai Cập và nói về Sarah, vợ ông, rằng bà ấy là em gái tôi, để lừa dối Ai Cập và vua của nước này.
11 Con trai ông là I-sác cũng làm như vậy khi đến Ghê-ra và ở lại đó, và sức mạnh của ông đã thắng được quân đội của A-bi-mê-léc, vua người Phi-li-tin.
12 Ông cũng có ý định làm cho vương quốc Phi-li-tin vấp ngã, bằng cách nói rằng Rê-bê-ca, vợ ông, là em gái ông.
13 Gia-cốp cũng đối xử bội bạc với anh trai mình, cướp mất quyền thừa kế và lời chúc phúc của anh ấy.
14 Bấy giờ, ông đến Padan-aram, đến nhà Laban, anh trai của mẹ mình, và khéo léo lấy được con gái, gia súc và tất cả tài sản của ông ta, rồi bỏ trốn và trở về xứ Canaan với cha mình.
15 Các con trai ông đã bán em trai mình là Giô-sép, người sau đó xuống Ai Cập làm nô lệ và bị giam trong ngục mười hai năm.
16 Cho đến khi vua Pha-ra-ôn nằm mơ thấy điều gì đó, liền đem ông ra khỏi ngục và tôn ông lên trên tất cả các quan lại ở Ai Cập vì ông đã giải mộng cho vua.
17 Khi Đức Chúa Trời giáng nạn đói khắp xứ, ông sai người đến mời cha mình và tất cả các anh em mình, cùng toàn bộ gia đình cha mình đến, và chu cấp cho họ mà không đòi tiền công hay phần thưởng nào, đồng thời mua người Ai Cập làm nô lệ.
18 Vậy nên, thưa đức vua, này, đứa trẻ này đã nổi lên thay thế họ ở Ai Cập, để làm theo những việc làm của họ và coi thường mọi vua, quan lại và quan tòa.
19 Nếu nhà vua bằng lòng, chúng ta hãy đổ máu hắn xuống đất ngay bây giờ, kẻo hắn lớn lên và cướp ngôi vua khỏi tay ngươi, và niềm hy vọng của Ai Cập sẽ tiêu tan sau khi hắn trị vì.
20 Và Balaam nói với vua rằng: "Chúng ta hãy triệu tập tất cả các quan xét và các hiền nhân của Ai Cập đến đây, để xem có phải thi hành án tử hình đối với cậu bé này như vua đã phán hay không, rồi chúng ta sẽ giết cậu ta."
21 Pha-ra-ô sai người triệu tập tất cả các nhà thông thái của Ai Cập đến trước mặt vua, và một thiên sứ của Đức Giê-hô-va hiện ra giữa họ, người ấy giống như một trong những nhà thông thái của Ai Cập.
22 Vua nói với các nhà thông thái rằng: “Chắc hẳn các ngươi đã nghe về việc cậu bé người Hê-bơ-rơ ở trong nhà này đã làm, và Ba-la-am đã phán xét về việc này như vậy.”
23 Bây giờ, các ngươi cũng hãy xét xử và xem xem cậu bé đáng phải chịu hình phạt như thế nào về hành vi mà cậu ta đã phạm.
24 Và thiên sứ, người có vẻ giống một trong những người thông thái của Pha-ra-ôn, đã trả lời và nói như sau, trước mặt tất cả những người thông thái của Ai Cập, trước mặt vua và các quan lại:
25 Nếu vua bằng lòng, vua hãy sai người đến mang đá mã não và than hồng đến đặt trước mặt đứa trẻ; nếu đứa trẻ giơ tay lấy đá mã não, thì chúng ta sẽ biết rằng đứa trẻ đã làm mọi việc với sự khôn ngoan, và chúng ta phải giết nó.
26 Nhưng nếu người ấy giơ tay lên trên than, thì chúng ta sẽ biết rằng người ấy làm điều đó không phải vì cố ý, và người ấy sẽ được sống.
27 Vua và các quan lại đều thấy việc đó tốt, nên vua làm theo lời thiên sứ của Chúa phán.
28 Vua truyền lệnh đem đá mã não và than đến đặt trước mặt Môi-se.
29 Họ đặt cậu bé trước mặt, và cậu bé cố gắng đưa tay ra chạm vào đá mã não, nhưng thiên sứ của Chúa đã nắm lấy tay cậu và đặt lên than, và than tắt trong tay cậu. Cậu liền đưa tay lên miệng, và môi cùng lưỡi cậu bị bỏng, miệng và lưỡi cậu trở nên nặng trĩu.

30 Khi vua và các quan lại thấy vậy, họ biết rằng Môi-se đã không hành động khôn ngoan khi cất vương miện khỏi đầu vua.
31 Vậy nên vua và các quan lại đã không giết đứa trẻ, và Môi-se ở lại nhà Pha-ra-ôn, lớn lên trong vòng tay yêu thương của Đức Giê-hô-va.
32 Trong khi cậu bé còn ở nhà vua, cậu được mặc áo choàng màu tím và lớn lên giữa các con của vua.
33 Khi Môi-se lớn lên trong cung điện vua, Ba-thi-a, con gái của Pha-ra-ô, coi ông như con trai mình, và cả gia đình Pha-ra-ô đều kính trọng ông, và tất cả người Ai Cập đều kính sợ ông.
34 Hàng ngày, ông đi đến xứ Gô-sên, nơi anh em ông là con cái Y-sơ-ra-ên ở, và Môi-se thấy họ hằng ngày đều khó thở và lao nhọc.
35 Môi-se hỏi họ rằng: "Tại sao các ngươi phải làm công việc này hằng ngày?"
36 Và họ thuật lại cho ông nghe tất cả những gì đã xảy ra với họ, và tất cả những điều răn mà Pha-ra-ô đã đặt ra cho họ trước khi ông sinh ra.
37 Và họ thuật lại cho ông nghe tất cả những mưu kế mà Balaam, con trai của Beor, đã vạch ra để chống lại họ, và cả những mưu kế mà Balaam đã vạch ra để giết ông sau khi ông lấy vương miện của vua khỏi đầu mình.
38 Khi Môi-se nghe những điều ấy, ông nổi giận với Ba-la-am và tìm cách giết ông ta, ngày ngày ông ta rình rập ông ta.
39 Balaam sợ Môi-se, nên ông và hai con trai mình đứng dậy rời khỏi Ai Cập, chạy trốn và nộp mạng sống của mình, rồi đến xứ Cush để gặp Kikianus, vua xứ Cush.
40 Môi-se ở trong cung điện vua, đi ra đi vào. Đức Giê-hô-va ban cho ông được ơn trước mặt Pha-ra-ôn, trước mặt tất cả các đầy tớ của vua, và trước mặt toàn dân Ai Cập; họ rất yêu mến Môi-se.
41 Đến ngày Môi-se đi đến Gô-sen thăm anh em mình, thì thấy con cái Y-sơ-ra-ên đang gánh vác gánh nặng và lao nhọc, và Môi-se đau lòng vì họ.
42 Môi-se trở về Ai Cập, đến nhà Pha-ra-ôn, và đến trước mặt vua. Môi-se quỳ lạy trước mặt vua.
43 Môi-se thưa cùng Pha-ra-ô rằng: "Thưa ngài, tôi đến xin ngài một điều nhỏ nhặt, xin đừng quay lưng bỏ đi tay không." Pha-ra-ô đáp rằng: "Hãy nói đi."
44 Môi-se nói với Pha-ra-ô rằng: Xin hãy cho các tôi tớ của ngài là con cái Y-sơ-ra-ên ở Gô-sen được nghỉ ngơi một ngày sau khi làm việc.
45 Vua đáp lại Môi-se và nói: Này, ta đã ngước mặt lên để ban cho ngươi điều ngươi xin.
46. Pha-ra-ô ra lệnh ban hành một thông báo khắp Ai Cập và Gô-sen, rằng:
47 Hỡi toàn thể con cái Y-sơ-ra-ên, vua phán như vậy: Trong sáu ngày, các ngươi phải làm việc và lao động, nhưng đến ngày thứ bảy thì phải nghỉ ngơi và không được làm việc gì cả; các ngươi phải làm như vậy trong mọi ngày, theo như vua và Môi-se, con trai của Ba-thi-a, đã truyền dạy.
48 Môi-se vui mừng vì điều vua đã ban cho ông, và toàn thể con cái Y-sơ-ra-ên đều làm theo lời Môi-se truyền.
49 Vì điều này là từ Đức Chúa Trời dành cho con cái Y-sơ-ra-ên, bởi vì Đức Chúa Trời đã bắt đầu nhớ đến con cái Y-sơ-ra-ên để cứu họ vì cớ tổ phụ họ.
50 Đức Chúa Trời ở cùng Môi-se, và danh tiếng của ông lan truyền khắp Ai Cập.
51 Môi-se trở nên vĩ đại trong mắt tất cả người Ai Cập và trong mắt tất cả con cái Y-sơ-ra-ên, vì ông luôn tìm kiếm điều tốt lành cho dân Y-sơ-ra-ên của mình và nói những lời hòa bình về họ với nhà vua.

CHƯƠNG 71

1 Khi Môi-se mười tám tuổi, ông muốn gặp cha mẹ mình nên đi đến Gô-sen. Khi Môi-se đến gần Gô-sen, ông đến nơi con cái Y-sơ-ra-ên đang làm việc, và ông thấy gánh nặng của họ, và ông thấy một người Ai Cập đang đánh một người anh em Hê-bơ-rơ của mình.
2 Khi người đàn ông bị đánh thấy Môi-se, ông liền chạy đến cầu cứu, vì Môi-se rất được kính trọng trong nhà Pha-ra-ôn. Ông nói với Môi-se rằng: "Thưa ngài, xin hãy giúp tôi. Có một người Ai Cập đến nhà tôi vào ban đêm, trói tôi lại, rồi đến chỗ vợ tôi trước mặt tôi, và bây giờ hắn ta muốn giết tôi."
3 Khi Môi-se nghe thấy điều ác ấy, ông nổi giận với người Ai Cập, liền quay đi quay lại, và khi thấy không có ai ở đó, ông liền đánh người Ai Cập rồi giấu hắn trong cát, còn người Hê-bơ-rơ thì thoát khỏi tay kẻ đã đánh mình.
4 Người Hê-bơ-rơ trở về nhà mình, Môi-se cũng trở về nhà, rồi đi ra và quay lại nhà vua.
5 Khi người đàn ông trở về nhà, anh ta nghĩ đến việc chối bỏ vợ mình, vì trong nhà Gia-cốp, không được phép cho người đàn ông nào đến với vợ mình sau khi nàng đã bị ô uế.
6 Người phụ nữ đi kể lại cho các anh trai mình, và các anh trai của người phụ nữ tìm cách giết ông ta, nhưng ông ta chạy về nhà và thoát chết.
7 Đến ngày thứ hai, Môi-se đi ra gặp anh em mình, và thấy hai người đang cãi nhau. Ông liền hỏi người ác rằng: "Tại sao ngươi đánh người lân cận mình?"
8 Môi-se đáp lại và nói: "Ai đã đặt ngươi làm quan cai trị chúng ta? Ngươi định giết ta như ngươi đã giết người Ai Cập sao?" Môi-se sợ hãi và nói: "Chắc chắn việc này đã bị lộ rồi chứ?"
9 Pha-ra-ô nghe tin về việc này, bèn ra lệnh giết Môi-se. Đức Chúa Trời liền sai thiên sứ của Ngài đến, và thiên sứ hiện ra với Pha-ra-ô dưới hình dạng một viên đội trưởng đội cận vệ.
10 Thiên sứ của Chúa lấy thanh gươm từ tay viên đội trưởng đội cận vệ và dùng gươm chặt đầu hắn, vì hình dạng của viên đội trưởng đội cận vệ đã biến thành hình dạng của Môi-se.
11 Thiên sứ của Chúa nắm lấy tay phải của Môi-se, dẫn ông ra khỏi Ai Cập, và đặt ông ở bên ngoài biên giới Ai Cập, cách đó bốn mươi ngày đường.
12 Chỉ còn A-rôn, anh trai của ông, ở lại Ai Cập, và ông đã nói tiên tri cho con cái Y-sơ-ra-ên rằng:
13 Chúa, Đức Chúa Trời của tổ phụ các ngươi, phán rằng: Mỗi người hãy vứt bỏ những điều ghê tởm trước mắt mình, và chớ làm ô uế mình bằng các thần tượng của Ai Cập.
14 Dân Y-sơ-ra-ên lúc ấy nổi loạn và không chịu nghe lời A-rôn.
15 Chúa định tiêu diệt họ, nếu không phải vì Chúa nhớ đến giao ước mà Ngài đã lập với Áp-ra-ham, I-sác và Gia-cốp.

16 Trong những ngày ấy, tay của Pha-ra-ô vẫn tiếp tục hà khắc với con cái Y-sơ-ra-ên, ông ta đàn áp và áp bức họ cho đến khi Đức Chúa Trời phán lời Ngài và để ý đến họ.

CHƯƠNG 72

1 Vào những ngày ấy, có một cuộc chiến tranh lớn giữa con cháu của Cush và con cháu của phương Đông và Aram, và họ nổi loạn chống lại vua Cush, người đang cai trị họ.
2 Vậy, vua Kikianus của xứ Cush dẫn toàn thể con cái xứ Cush ra trận, một dân tộc đông như cát, để đánh chiếm Aram và con cái phương Đông.
3 Khi Kikianus ra đi, ông để lại Balaam, người làm phép thuật, cùng hai con trai mình để canh giữ thành phố và những người thuộc tầng lớp thấp nhất trong xứ.
4 Vậy Kikianus đi đến Aram và con cái phương Đông, ông giao chiến với họ và đánh bại họ, và tất cả đều ngã xuống bị thương trước mặt Kikianus và dân ông.
5 Ông bắt nhiều người trong số họ làm tù binh và bắt họ phục tùng như thuở ban đầu, rồi đóng trại trên đất của họ để thu thuế như thường lệ.
6 Khi vua xứ Cush giao phó cho Balaam trông coi thành và những người nghèo trong thành, ông đã đứng lên và khuyên dân trong xứ nổi dậy chống lại vua Kikianus, để họ không cho vua vào thành khi vua trở về.
7 Dân chúng trong xứ vâng phục ông, thề trung thành với ông và lập ông làm vua, cùng hai con trai ông làm tướng chỉ huy quân đội.
8 Vậy nên họ đứng lên và xây lại các bức tường thành ở hai góc, và họ đã xây dựng một công trình vô cùng kiên cố.
9 Và tại góc thứ ba, họ đào vô số rãnh giữa thành phố và con sông bao quanh toàn bộ vùng đất Cush, và họ làm cho nước sông tràn ra ở đó.
10 Tại góc thứ tư, họ dùng bùa chú và phép thuật để thu thập vô số rắn, rồi họ củng cố thành phố và ở trong đó, không ai ra vào trước mặt họ.
11 Kikianus chiến đấu chống lại Aram và con cái phương Đông, và ông đã chinh phục họ như trước, họ nộp cống cho ông như thường lệ, rồi ông trở về đất nước mình.
12 Khi vua Kikianus của xứ Cush cùng tất cả các tướng lĩnh quân đội đi theo ông đến gần thành, họ ngước mắt lên và thấy rằng tường thành đã được xây dựng lên rất cao, nên mọi người đều kinh ngạc về điều này.
13 Họ nói với nhau rằng: “Vì thấy chúng ta bị chậm trễ trong trận chiến, nên họ rất sợ chúng ta, cho vì thế họ mới xây dựng tường thành và củng cố chúng lại, để các vua Canaan không thể đến giao chiến với họ.”
14 Vậy vua và quân lính đến gần cổng thành, ngước nhìn lên thì thấy tất cả các cổng thành đều đóng kín. Họ liền gọi các lính canh và nói: "Hãy mở cửa cho chúng tôi vào thành!"
15 Nhưng những người canh gác đã từ chối mở cửa cho họ theo lệnh của Balaam, thầy phù thủy, vua của họ, nên họ không cho phép họ vào thành.
16 Vậy nên họ đã giao chiến với quân địch ở phía đối diện cổng thành, và một trăm ba mươi người lính của quân đội Kikianus đã ngã xuống trong ngày hôm đó.
17 Và ngày hôm sau, họ tiếp tục chiến đấu và giao tranh bên bờ sông; họ cố gắng vượt qua nhưng không được, nên một số người trong số họ bị chìm xuống hố và chết.
18 Vậy vua truyền lệnh cho họ chặt cây để làm bè, dùng bè để sang bên họ, và họ đã làm như vậy.
19 Khi họ đến chỗ có những con mương, nước chảy xiết như cối xay, và hai trăm người trên mười chiếc bè đã chết đuối.
20 Đến ngày thứ ba, họ kéo đến đánh bên sườn nơi có rắn, nhưng họ không thể tiến đến đó được, vì rắn đã giết chết một trăm bảy mươi người trong số họ. Họ liền ngừng đánh Cush và vây hãm Cush trong chín năm, không một người nào ra vào được.
21 Vào thời điểm chiến tranh và cuộc vây hãm chống lại Cush, Môi-se đã trốn khỏi Ai Cập để tránh Pha-ra-ô, vì Pha-ra-ô muốn giết ông do ông đã giết người Ai Cập.
22 Môi-se mười tám tuổi thì trốn khỏi Ai Cập, tránh mặt Pha-ra-ô, và chạy trốn đến trại của Ki-kia-nu, lúc đó đang vây hãm Cô-súc.
23 Môi-se ở trong trại của vua Ki-kia-nu xứ Cô-sét suốt chín năm, trong suốt thời gian quân địch vây hãm Cô-sét, và Môi-se đi ra đi vào cùng với họ.
24 Vua, các quan lại và tất cả các chiến binh đều yêu mến Môi-se, vì ông cao lớn và xứng đáng, vóc dáng ông như một con sư tử oai phong, mặt ông rạng rỡ như mặt trời, và sức mạnh của ông như sức mạnh của sư tử, và ông là cố vấn cho vua.
25 Đến cuối năm thứ chín, Kikianus mắc phải một căn bệnh hiểm nghèo, và bệnh tình của ông trở nặng, khiến ông qua đời vào ngày thứ bảy.
26 Vậy các đầy tớ của ông ướp xác ông, khiêng ông đi chôn cất ở phía đối diện cổng thành, bên kia đất nước Ai Cập.
27 Và họ xây trên đó một tòa nhà kiên cố và cao lớn, và đặt những tảng đá lớn ở phía dưới.
28 Các thư ký của vua đã khắc lên những phiến đá ấy tất cả sức mạnh của vua Kikianus và tất cả các trận đánh mà ông đã tham gia, này, chúng được ghi chép ở đó cho đến ngày nay.
29 Sau khi vua Kikianus của Cush qua đời, thần dân và quân lính của ông vô cùng đau buồn vì chiến tranh.
30 Vậy họ nói với nhau rằng: "Xin cho chúng tôi lời khuyên về việc chúng tôi phải làm gì vào lúc này, vì chúng tôi đã ở trong hoang mạc chín năm rồi, xa nhà."
31 Nếu chúng ta nói rằng chúng ta sẽ chiến đấu chống lại thành phố, nhiều người trong chúng ta sẽ bị thương hoặc bị giết, và nếu chúng ta ở lại đây trong cuộc vây hãm, chúng ta cũng sẽ chết.
32 Vì bây giờ tất cả các vua Aram và con cái phương Đông sẽ nghe tin vua chúng ta băng hà, và họ sẽ bất ngờ tấn công chúng ta một cách thù địch, họ sẽ chiến đấu chống lại chúng ta và không để lại một người nào sống sót.
33 Vậy nên, chúng ta hãy đi lập vua cai trị chúng ta, và hãy ở lại trong thành cho đến khi thành được giao nộp cho chúng ta.
34 Hôm đó, họ muốn chọn một người làm vua trong quân đội của Kikianus, nhưng họ không tìm được người nào ưng ý như Môi-se để cai trị họ.
35 Họ vội vàng cởi bỏ áo quần của mỗi người và ném xuống đất, chất thành một đống lớn rồi đặt Môi-se lên trên đó.
36 Họ đứng dậy thổi kèn và reo hò trước mặt nhà vua rằng: "Vua muôn năm! Vua muôn năm!"

37 Tất cả dân chúng và các quý tộc đều thề hứa gả A-đô-ni-a, hoàng hậu người Cushite, vợ của Ki-kia-nus, cho ông làm vợ, và họ lập Môi-se làm vua trên họ vào ngày đó.
38 Cả dân thành Cush liền ra lệnh trong ngày đó, rằng: Mỗi người phải dâng cho Môi-se một phần tài sản mình có.
39 Họ trải một tấm vải lên đống đó, và mỗi người bỏ vào đó một vật gì mình có, người thì bỏ một chiếc khuyên tai bằng vàng, người thì bỏ một đồng xu.
40 Con cái của Cush cũng ném cho Môi-se đá mã não, nhựa thơm, ngọc trai và đá cẩm thạch vào đống, cùng với bạc và vàng với số lượng lớn.
41 Môi-se lấy tất cả vàng bạc, tất cả các vật dụng, và đá mã não cùng đá bdellium mà tất cả con cái của Cô-sít đã dâng cho ông, rồi cất chúng vào kho báu của mình.
42 Vào ngày đó, Môi-se làm vua xứ Cush thay cho vua Ki-kia-nu của Cush.

CHƯƠNG 73

1 Vào năm thứ 55 triều đại của Pha-ra-ô, vua Ai Cập, tức là vào năm thứ 157 kể từ khi dân Y-sơ-ra-ên xuống Ai Cập, Môi-se trị vì tại Cô-súc.
2 Môi-se được hai mươi bảy tuổi khi bắt đầu làm vua ở Cô-sít, và ông làm vua được bốn mươi năm.
3 Đức Chúa Trời ban cho Môi-se ân huệ và sự ưu ái trước mặt tất cả con cái của Cô-sít, và con cái của Cô-sít rất yêu mến ông, vì vậy Môi-se được Đức Chúa Trời và loài người ưu ái.
4 Đến ngày thứ bảy triều đại của ông, toàn thể con cháu Cush tụ họp lại trước mặt Môi-se và quỳ lạy ông.
5 Tất cả các trẻ em cùng nhau nói với vua rằng: Xin vua cho chúng con lời khuyên để chúng con biết phải làm gì với thành này.
6 Vì đã chín năm nay chúng ta vây hãm thành, mà vẫn chưa được gặp con cái và vợ mình.
7 Vậy vua đáp lại họ rằng: "Nếu các ngươi vâng lời ta trong mọi điều ta truyền dạy, thì Đức Giê-hô-va sẽ giao thành vào tay chúng ta và chúng ta sẽ chinh phục được nó."
8 Vì nếu chúng ta chiến đấu với họ như trong trận chiến trước đây, trước khi Kikianus chết, thì nhiều người trong chúng ta sẽ bị thương như trước kia.
9 Vậy nên, đây là lời khuyên dành cho các ngươi về vấn đề này: nếu các ngươi nghe lời ta, thì thành phố sẽ bị giao vào tay chúng ta.
10 Vậy toàn thể quân lính đáp lại vua rằng: "Chúng tôi sẽ làm tất cả những gì vua truyền lệnh."
11 Môi-se nói với họ: "Hãy đi khắp trại và loan báo cho toàn dân biết rằng:
12 Vua phán rằng: "Hãy đi vào rừng và đem về những con cò non, mỗi người cầm một con cò non trong tay."
13. Bất cứ ai vi phạm lời vua, không đem con mình đến, sẽ bị xử tử, và vua sẽ tịch thu tất cả tài sản của người đó.
14 Khi ngươi đem chúng đến, chúng sẽ ở trong sự trông nom của ngươi, ngươi sẽ nuôi nấng chúng cho đến khi chúng lớn lên, và ngươi sẽ dạy chúng cách lao tới như cách chim non của loài diều hâu.
15 Nghe lời Môi-se nói, tất cả con cái của Cô-sít liền đứng dậy và sai người ra lệnh khắp trại rằng:
16 Hỡi tất cả con cháu của Cush, vua truyền lệnh cho các ngươi rằng: các ngươi hãy cùng nhau đi vào rừng, bắt những con cò non, mỗi người bắt một con trong tay, và mang chúng về nhà.
17. Bất cứ ai vi phạm lệnh của vua sẽ phải chết, và vua sẽ tịch thu tất cả tài sản của người đó.
18 Và tất cả mọi người đều làm như vậy, họ đi ra rừng, trèo lên cây thông và bắt, mỗi người một con non trong tay, tất cả đều là con non của loài cò, rồi họ mang chúng vào sa mạc và nuôi chúng theo lệnh của vua, và họ dạy chúng cách lao đi như chim ưng non.
19 Sau khi những con cò non được nuôi lớn, nhà vua ra lệnh bỏ đói chúng trong ba ngày, và toàn dân đều làm theo.
20 Đến ngày thứ ba, vua phán cùng họ rằng: Hãy củng cố sức mạnh và trở nên dũng cảm, mỗi người hãy mặc áo giáp, đeo gươm vào thắt lưng, cưỡi ngựa và cầm con cò non trong tay.
21 Chúng ta sẽ vùng lên và đánh thành tại nơi có rắn; và toàn dân đều làm theo lệnh vua.
22 Mỗi người cầm con cò non của mình trong tay, rồi cùng đi. Khi đến chỗ rắn, vua bảo họ: "Mỗi người hãy phái con cò non của mình đi săn rắn."
23 Theo lệnh của vua, mỗi người sai một con cò non đi săn, và những con cò non lao vào đàn rắn, ăn thịt chúng và tiêu diệt chúng khỏi nơi đó.
24 Khi vua và dân chúng thấy tất cả rắn đều bị tiêu diệt tại nơi đó, cả dân liền reo hò vang dội.
25 Họ tiến đến và giao chiến với thành phố, chiếm được thành phố và chinh phục nó, rồi tiến vào thành phố.
26 Trong ngày đó, có một ngàn một trăm người trong thành chết, tức là tất cả những người sống trong thành, nhưng trong số dân quân vây hãm thì không một ai chết.
27 Vậy, tất cả con cái của Cush đều trở về nhà mình, về với vợ con và mọi người thuộc về mình.
28 Khi thấy thành bị chiếm, Balaam, người làm phép thuật, liền mở cổng thành, rồi cùng hai con trai và tám anh em mình chạy trốn về Ai Cập, đến gặp Pha-ra-ô, vua Ai Cập.
29 Đó là những thầy phù thủy và pháp sư được nhắc đến trong sách luật, những người đã chống lại Môi-se khi Đức Giê-hô-va giáng các tai họa xuống Ai Cập.
30 Vậy Môi-se dùng sự khôn ngoan của mình mà chiếm được thành, và con cái của Cô-sít đã tôn ông lên ngôi thay cho Ki-kia-nu, vua của Cô-sít.
31 Họ đặt vương miện lên đầu ông và gả cho ông Adoniah, hoàng hậu người Cushite, vợ của Kikianus.
32 Môi-se kính sợ Đức Chúa Trời của tổ phụ mình, nên ông không đến gần bà, cũng chẳng để mắt đến bà.
33 Vì Môi-se nhớ lại lời Áp-ra-ham đã bắt tôi tớ Ê-li-ê-zer thề rằng: Ngươi chớ lấy phụ nữ Ca-na-an lấy con trai Y-sác của ta.
34 Cũng như điều mà I-sác đã làm khi Gia-cốp trốn khỏi anh trai mình, khi ông ra lệnh cho Gia-cốp rằng: Ngươi chớ lấy vợ trong số các con gái của Ca-na-an, cũng chớ kết giao với bất cứ ai trong con cháu của Ham.
35 Vì Đức Giê-hô-va, Đức Chúa Trời chúng ta, đã ban Ham, con trai của Nô-ê, cùng con cháu ông và toàn thể dòng dõi ông làm nô lệ cho con cháu Sem và con cháu Gia-phết, và cho dòng dõi họ sau này, làm nô lệ đời đời.
36 Vậy nên, suốt những ngày Môi-se làm vua ở xứ Cush, lòng ông không hề hướng về vợ của Ki-kia-nu.
37 Môi-se kính sợ Đức Giê-hô-va, Đức Chúa Trời của mình, suốt đời, và hết lòng hết sức sống, hết sức cẩn thận bước đi trước mặt Đức Giê-hô-va; suốt đời ông không hề

lìa bỏ đường lối ngay thẳng; ông không hề lệch khỏi con đường bên phải hay bên trái mà Áp-ra-ham, I-sác và Gia-cốp đã đi.
38 Môi-se củng cố quyền lực của mình trong vương quốc của con cái Cush, và ông dẫn dắt con cái Cush bằng sự khôn ngoan thường thấy của mình, và Môi-se thịnh vượng trong vương quốc của mình.
39 Bấy giờ, Aram và con cái phương Đông nghe tin vua Kikianus của Cush băng hà, nên Aram và con cái phương Đông nổi dậy chống lại Cush trong những ngày ấy.
40 Môi-se tập hợp tất cả con cái của Chi-sét, một dân tộc rất hùng mạnh, khoảng ba mươi nghìn người, rồi ông ra đi đánh A-ram và con cái phương Đông.
41 Trước hết, họ đến gặp con cái phương Đông; khi con cái phương Đông nghe tin họ đến đón tiếp và giao chiến với họ.
42 Cuộc chiến chống lại con cái phương Đông rất ác liệt, nên Đức Chúa Trời đã phó tất cả con cái phương Đông vào tay Môi-se, và khoảng ba trăm người đã ngã xuống chết.
43 Tất cả con cái phương Đông đều quay trở lại và rút lui, nên Môi-se và con cái của Cô-sét đuổi theo và chinh phục chúng, rồi đánh thuế chúng theo tục lệ của họ.
44 Vậy Môi-se và toàn dân cùng đi từ đó đến xứ A-ram để tham chiến.
45 Dân Aram cũng kéo đến gặp họ, và họ đã đánh nhau với họ, nhưng Đức Chúa Trời đã phó họ vào tay Môi-se, và nhiều người Aram bị thương và ngã xuống.
46 Và dân Aram cũng bị Môi-se và dân Cush chinh phục, và họ cũng nộp thuế như thường lệ.
47 Môi-se chinh phục A-ram và con cái phương Đông cho con cái Cush, và Môi-se cùng toàn dân đi theo ông trở về xứ Cush.
48 Môi-se củng cố quyền lực của mình trong vương quốc của con cái Cush, và Đức Giê-hô-va ở cùng ông, và tất cả con cái Cush đều kính sợ ông.

CHƯƠNG 74

1 Vào cuối thời kỳ đó, vua Saul của Edom qua đời, và Baal Chanan, con trai của Achbor, lên ngôi thay thế ông.
2 Vào năm thứ mười sáu triều đại của Môi-se tại Cush, Baal Chanan, con trai của Achbor, lên ngôi vua tại xứ Edom trên toàn dân Edom trong ba mươi tám năm.
3 Vào thời đó, Mô-áp nổi dậy chống lại quyền lực của Ê-đôm, vì từ thời Hát-đa con trai của Bê-đát, Ê-đôm đã nằm dưới sự cai trị của Ê-đôm. Hát-đa và Đa-đi đã đánh chiếm Mô-áp và đưa Mô-áp vào sự cai trị của Ê-đôm.
4 Khi Baal Chanan, con trai của Achbor, lên ngôi vua ở Edom, tất cả con cái của Moab đều từ bỏ lòng trung thành với Edom.
5 Vào thời ấy, An-gia-át, vua châu Phi, băng hà, và A-xa-rúc-bát, con trai ông, lên ngôi thay thế.
6 Trong những ngày ấy, vua Janeas của con cháu Chittim băng hà, và họ chôn cất ông trong ngôi đền mà ông đã xây cho mình ở đồng bằng Canopia để làm nơi ở, và Latinus lên ngôi thay thế ông.
7 Vào năm thứ hai mươi hai triều đại của Môi-se trên con cháu của Cô-sít, La-tinh-út trị vì con cháu của Chi-ti-tim trong bốn mươi lăm năm.
8 Ông cũng xây cho mình một tòa tháp lớn và hùng vĩ, và trong đó ông xây một ngôi đền trang nhã để làm nơi ở và cai trị, theo tục lệ thời bấy giờ.
9 Vào năm thứ ba triều đại của mình, ông cho ban hành một sắc lệnh cho tất cả những người thợ lành nghề, những người đã đóng nhiều tàu cho ông.
10 Và Latinus tập hợp toàn bộ quân đội của mình, họ đến bằng tàu thuyền và đi đánh trận với Azdrubal, con trai của Angeas, vua châu Phi. Họ đến châu Phi và giao chiến với Azdrubal và quân đội của ông ta.
11 Và Latinus thắng Azdrubal, và Latinus chiếm lấy cống dẫn nước mà cha của Azdrubal đã mang đến từ con cháu của Chittim khi ông cưới Janiah, con gái của Uzi, làm vợ. Vì vậy, Latinus đã lật đổ cây cầu của cống dẫn nước và giáng một đòn nặng nề vào toàn bộ quân đội của Azdrubal.
12 Những người mạnh còn lại của Azdrubal càng thêm mạnh mẽ, lòng họ đầy ghen tị, và họ tìm đến cái chết, rồi lại giao chiến với Latinus, vua của Chittim.
13 Trận chiến diễn ra ác liệt đối với tất cả người châu Phi, và tất cả đều bị thương trước mặt Latinus và dân của ông, và vua Azdrubal cũng tử trận trong trận chiến đó.
14 Vua Azdrubal có một cô con gái rất xinh đẹp, tên là Ushpezena, và tất cả đàn ông ở châu Phi đều thêu hình nàng trên quần áo của họ, vì vẻ đẹp và sự duyên dáng của nàng.
15 Và những người của Latinus nhìn thấy Ushpezena, con gái của Azdrubal, và khen ngợi nàng trước mặt Latinus, vua của họ.
16 Latinus ra lệnh dẫn bà đến trước mặt mình, và Latinus cưới Ushpezena làm vợ, rồi ông quay trở lại Chittim.
17 Sau khi Azdrubal, con trai của Angeas, chết và Latinus trở về đất nước mình từ chiến trường, toàn thể dân cư châu Phi nổi dậy, bắt Anibal, con trai của Angeas, em trai của Azdrubal, làm vua thay anh trai mình trên toàn xứ châu Phi.
18 Khi lên ngôi, ông quyết định đi đến Chittim để đánh nhau với con cái của Chittim, để trả thù cho Azdrubal, anh trai ông, và cho dân cư châu Phi, và ông đã làm như vậy.
19 Ông đóng nhiều tàu, rồi cùng toàn bộ quân đội của mình đi đến Chittim.
20 Vậy Anibal giao chiến với con cái của Chittim, và con cái của Chittim bị thương trước Anibal và quân đội của ông, và Anibal đã trả thù cho anh trai mình.
21 Anibal tiếp tục chiến tranh với con cháu Chittim trong mười tám năm, và Anibal cư ngụ trong xứ Chittim và đóng trại ở đó trong một thời gian dài.
22 Anibal đã đánh bại con cái của Chittim một cách tàn bạo, giết chết các quan lại và các hoàng tử của họ, và giết khoảng tám mươi nghìn người trong số dân còn lại.
23 Và đến cuối ngày và năm, Anibal trở về đất nước mình ở châu Phi, và ông trị vì an toàn thay cho Azdrubal, anh trai mình.

CHƯƠNG 75

1 Vào thời điểm đó, năm thứ 180 khi dân Y-sơ-ra-ên xuống Ai Cập, có ba mươi ngàn người dũng sĩ đi bộ từ Ai Cập ra, thuộc con cháu Y-sơ-ra-ên, tất cả đều là chi tộc Giô-sép, con cháu Ép-ra-im, con trai của Giô-sép.
2 Vì họ nói rằng thời kỳ mà Chúa đã ấn định cho con cái Israel từ thuở xưa, như Ngài đã phán với Abraham, đã hoàn tất.
3 Những người ấy thắt lưng, mỗi người đeo gươm bên hông, mặc áo giáp vào người, và họ tin tưởng vào sức

mạnh của mình, cùng nhau ra khỏi Ai Cập với một bàn tay mạnh mẽ.
4 Nhưng họ không mang theo lương thực cho chuyến đi, chỉ có bạc và vàng, thậm chí cả bánh mì cho ngày hôm đó họ cũng không mang theo trong tay, vì họ nghĩ sẽ nhận lương thực từ người Phi-li-tin, và nếu không thì họ sẽ lấy bằng vũ lực.
5 Những người này rất mạnh mẽ và dũng cảm, một người có thể đuổi theo một ngàn người, hai người có thể đánh tan mười ngàn người, vì vậy họ tin tưởng vào sức mạnh của mình và cùng nhau tiến lên như thế.
6 Họ hướng về vùng đất Gath, đi xuống và thấy những người chăn chiên ở Gath đang chăn gia súc của con cái Gath.
7 Họ nói với những người chăn chiên rằng: "Hãy cho chúng tôi một số con chiên để ăn, vì chúng tôi đói, vì hôm nay chúng tôi chưa ăn bánh gì cả."
8 Các người chăn chiên nói: "Chúng có phải là chiên hay bò của chúng tôi mà chúng tôi phải giao chúng cho các ông, dù có trả tiền đi chăng nữa?" Thế là con cháu của Ép-ra-im tiến đến để cướp chúng bằng vũ lực.
9 Các thầy chăn chiên ở Gath hô lớn tiếng kêu cứu đến nỗi tiếng kêu của họ vọng đến tận nơi, nên tất cả con cái ở Gath đều kéo ra gặp họ.
10 Khi con cháu Gath thấy những việc làm xấu xa của con cháu Ephraim, chúng liền trở về, tập hợp những người của Gath lại, mỗi người mặc áo giáp vào và ra trận chiến đấu với con cháu Ephraim.
11 Họ giao chiến với nhau trong thung lũng Gath, trận chiến diễn ra ác liệt, và trong ngày đó, hai bên đã thiệt mạng rất nhiều người.
12 Đến ngày thứ hai, con cái của Gath sai người đến khắp các thành của người Phi-li-tin để họ đến giúp, nói rằng:
13 Hãy đến giúp chúng tôi, để chúng tôi có thể đánh bại con cái của Ép-ra-im, những kẻ đã từ Ai Cập đến để cướp gia súc của chúng tôi và gây chiến với chúng tôi vô cớ.
14 Bấy giờ, con cái của Ép-ra-im kiệt sức vì đói khát, vì chúng đã không ăn bánh trong ba ngày. Bốn mươi ngàn người từ các thành của người Phi-li-tin kéo ra giúp đỡ dân thành Gát.
15 Những người này đã giao chiến với con cháu của Ép-ra-im, và Đức Chúa Trời đã phó con cháu của Ép-ra-im vào tay người Phi-li-tin.
16 Họ giết hết con cháu của Ép-ra-im, tất cả những người đã ra khỏi Ai Cập, chỉ còn lại mười người đã bỏ trốn khỏi trận chiến.
17 Vì tai họa này đến từ Đức Chúa Trời giáng xuống con cái Ép-ra-im, vì chúng đã vi phạm lời Chúa khi rời khỏi Ai Cập trước thời kỳ mà Chúa đã ấn định cho Y-sơ-ra-ên từ thuở xưa.
18 Trong số người Phi-li-tin cũng có rất nhiều người chết, khoảng hai mươi nghìn người, và anh em của họ đã mang xác họ đi chôn cất trong các thành phố của mình.
19 Và những người bị giết trong con cháu của Ép-ra-im bị bỏ lại ở thung lũng Gát trong nhiều ngày và nhiều năm, không được đưa đến chôn cất, và thung lũng đầy xương người.
20 Những người thoát khỏi trận chiến trở về Ai Cập và thuật lại cho toàn thể con cái Israel mọi điều đã xảy ra với họ.
21 Và cha của họ là Êphraim đã than khóc về họ nhiều ngày, và các anh em của ông đã đến an ủi ông.
22 Ông đến với vợ mình và bà sinh một con trai, ông đặt tên con là Bê-ri-a, vì bà bất hạnh trong nhà ông.

CHƯƠNG 76

1 Bấy giờ, Môi-se, con trai của A-ram, vẫn còn làm vua ở xứ Cush, vương quốc của ông thịnh vượng, và ông cai quản dân Cush một cách công chính, ngay thẳng và chính trực.
2 Tất cả con cái xứ Cush đều yêu mến Môi-se trong suốt những ngày ông làm trị vì họ, và tất cả dân cư xứ Cush đều rất kính sợ ông.
3 Đến năm thứ bốn mươi triều đại của Môi-se tại Cô-sít, Môi-se đang ngồi trên ngai vàng, còn hoàng hậu A-đô-ni-a ngồi trước mặt ông, và tất cả các quan lại đều ngồi xung quanh ông.
4 Và hoàng hậu Adoniah nói trước mặt vua và các quan lại rằng: "Các ngươi, con cháu của Cush, đã làm điều gì suốt thời gian dài như vậy?"
5 Chắc chắn các ngươi biết rằng trong suốt bốn mươi năm người này trị vì xứ Cush, hắn không hề đến gần ta, cũng không thờ phượng các thần của con cái xứ Cush.
6 Vậy nên, hỡi con cái của Cush, hãy nghe đây, người này chớ cai trị các ngươi nữa, vì hắn không cùng huyết thống với chúng ta.
7 Này, Menacrus, con trai ta, đã trưởng thành rồi; hãy để nó cai trị các ngươi, vì các ngươi phục vụ con trai của chủ mình còn hơn là phục vụ một người ngoại quốc, là tôi tớ của vua Ai Cập.
8 Tất cả dân chúng và các quý tộc của con cháu Cush đều nghe những lời mà hoàng hậu Adoniah đã nói với họ.
9 Và toàn dân chuẩn bị cho đến chiều tối, sáng hôm sau họ dậy sớm và lập Menacrus, con trai của Kikianus, làm vua trên họ.
10 Tất cả con cháu của Cush đều sợ không dám giơ tay đánh Môi-se, vì Đức Giê-hô-va ở cùng Môi-se, và con cháu của Cush nhớ lời thề mà họ đã thề với Môi-se, cho nên họ không làm hại ông.
11 Nhưng con cháu của Cush đã dâng nhiều quà cho Môi-se, và tiễn ông đi với sự trọng vọng lớn.
12 Vậy Môi-se rời khỏi xứ Cush, trở về nhà và thôi cai trị xứ Cush. Khi Môi-se rời khỏi xứ Cush, ông được sáu mươi sáu tuổi. Việc ấy là do ý Chúa, vì thời kỳ mà Ngài đã định từ thuở xưa đã đến, để dẫn dân Y-sơ-ra-ên ra khỏi ách nô lệ của con cháu Ham.
13 Vậy Môi-se đi đến Mi-đi-an, vì ông sợ trở về Ai Cập vì tội lỗi của Pha-ra-ô, và ông đi đến ngồi bên một giếng nước ở Mi-đi-an.
14 Bảy cô con gái của Reuel người Midian đi ra chăn bầy chiên của cha mình.
15 Họ đến giếng múc nước về cho đàn chiên của cha mình uống.
16 Vậy, những người chăn chiên ở Midian đến và đuổi họ đi, Môi-se đứng dậy giúp họ và cho bầy chiên uống nước.
17 Họ trở về nhà với cha mình là Rê-u-ên và thuật lại cho ông những việc Môi-se đã làm cho họ.
18 Họ nói: "Một người Ai Cập đã giải cứu chúng tôi khỏi tay những người chăn chiên; người ấy đã múc nước cho chúng tôi và cho bầy chiên uống nước."

19 Và Rê-u-ên nói với các con gái mình: "Ông ấy ở đâu? Tại sao các con lại bỏ mặc người ấy?"
20 Rồi Rê-u-ên sai người đi gọi ông về nhà, và cùng ăn bánh với ông.
21 Môi-se thuật lại cho Rê-u-ên rằng ông đã trốn khỏi Ai Cập và trị vì 40 năm ở Cô-sít, sau đó họ đã tước quyền cai trị của ông và tiễn ông đi bình an, với vinh dự và quà tặng.
22 Khi Rê-u-ên nghe những lời của Môi-se, Rê-u-ên tự nhủ: Ta sẽ bỏ người này vào ngục, để làm cho con cái của Cô-sít nguôi giận, vì hắn đã trốn khỏi họ.
23 Họ bắt và bỏ ông vào ngục, và Môi-se bị giam mười năm. Trong khi Môi-se ở trong ngục, Xíp-pô-ra, con gái của Rê-u-ên, thương xót ông và luôn luôn cung cấp bánh và nước cho ông.
24 Và toàn thể con cái Israel vẫn còn ở trong đất Ai Cập, phục vụ người Ai Cập trong mọi công việc nặng nhọc, và bàn tay của Ai Cập vẫn tiếp tục hà khắc đối với con cái Israel trong những ngày ấy.
25 Bấy giờ, Đức Chúa Trời giáng tai họa xuống Pha-ra-ô, vua Ai Cập, khiến ông bị mắc bệnh phong cùi từ lòng bàn chân đến đỉnh đầu; vì sự đối xử tàn ác của con cái Y-sơ-ra-ên mà Đức Chúa Trời đã giáng tai họa này xuống Pha-ra-ô, vua Ai Cập.
26 Vì Đức Chúa Trời đã lắng nghe lời cầu nguyện của dân Ngài, con cái Y-sơ-ra-ên, và tiếng kêu than của họ thấu đến tai Ngài vì sự vất vả của họ.
27 Nhưng cơn giận của ông vẫn không nguôi, tay của Pha-ra-ô vẫn giơ ra chống lại con cái Y-sơ-ra-ên, Pha-ra-ô cứng đầu trước mặt Chúa, và ông gia tăng ách nặng nề lên con cái Y-sơ-ra-ên, làm cho cuộc sống của họ cay đắng với đủ mọi loại lao động khổ sai.
28 Khi Đức Chúa Trời giáng tai họa xuống Pha-ra-ô, vua Ai Cập, ông liền sai các nhà thông thái và các thầy phù thủy đến chữa trị cho mình.
29 Các nhà thông thái và thầy phù thủy của ông nói với ông rằng: Nếu lấy huyết của trẻ nhỏ bôi vào vết thương thì ông sẽ được chữa lành.
30 Pha-ra-ô nghe theo lời họ, liền sai các quan lại đến Gô-sen để bắt con cái Y-sơ-ra-ên về.
31 Các quan lại của Pha-ra-ô đi bắt các trẻ sơ sinh của dân Y-sơ-ra-ên khỏi lòng mẹ chúng, mỗi ngày đem đến cho Pha-ra-ô một đứa trẻ, rồi các thầy thuốc giết chúng và đem bệnh dịch đến cho chúng; họ làm như vậy suốt các ngày.
32 Số trẻ em mà Pha-ra-ô giết là ba trăm bảy mươi lăm.
33 Nhưng Đức Chúa Trời không nghe lời các thầy thuốc của vua Ai Cập, và bệnh dịch cứ thế lan rộng dữ dội.
34 Pha-ra-ô bị tai họa ấy hành hạ suốt mười năm, nhưng lòng Pha-ra-ô vẫn càng cứng rắn hơn đối với con cái Y-sơ-ra-ên.
35 Và sau mười năm, Đức Chúa Trời tiếp tục giáng các tai họa tàn phá xuống Pha-ra-ô.
36 Đức Chúa Trời giáng xuống người ấy một khối u ác tính và một căn bệnh ở dạ dày, và bệnh dịch ấy biến thành một vết nhọt nghiêm trọng.
37 Bấy giờ, hai vị quan của Pha-ra-ô từ xứ Gô-sen, nơi toàn thể con cái Y-sơ-ra-ên ở, đến nhà Pha-ra-ô và nói với ông rằng: “Chúng tôi thấy con cái Y-sơ-ra-ên lười biếng và lơ là trong công việc.”
38 Khi Pha-ra-ô nghe những lời của các quan lại, ông nổi giận vô cùng với con cái Y-sơ-ra-ên, vì ông rất đau buồn trước nỗi đau thể xác của mình.
39 Ông đáp rằng: “Bây giờ dân Y-sơ-ra-ên biết ta đau ốm, chúng liền quay lại chế nhạo chúng ta. Vậy nên, hãy thắng xe cho ta, ta sẽ đi đến Gô-sen để xem dân Y-sơ-ra-ên chế nhạo ta như thế nào.” Thế là các đầy tớ ông thắng xe cho ông.
40 Họ đỡ ông cưỡi ngựa, vì ông không tự mình cưỡi được;
41 Ông dẫn theo mười kỵ binh và mười bộ binh, rồi đi đến Gôsen, gặp con cái Y-sơ-ra-ên.
42 Khi họ đến biên giới Ai Cập, ngựa của vua đi vào một chỗ hẹp, cao hơn mặt đất trong lòng vườn nho, hai bên có hàng rào bao quanh, phía bên kia là vùng đồng bằng thấp.
43 Tại chỗ đó, những con ngựa chạy rất nhanh và chen lấn nhau, những con ngựa khác cũng chen lấn ngựa của vua.
44 Và khi vua đang cưỡi ngựa, ngựa của vua ngã xuống đồng bằng thấp; khi vua ngã, cỗ xe lật úp lên mặt vua và con ngựa đè lên vua, vua liền kêu lên vì da thịt vua rất đau.
45 Và thân thể của vua bị xé toạc, xương cốt bị gãy nát, vua không thể cưỡi ngựa được nữa, vì điều đó là do Chúa giáng xuống cho vua, bởi vì Chúa đã nghe tiếng kêu than của dân Ngài, con cái Israel, và nỗi khổ sở của họ.
46 Các đầy tớ của ông khiêng ông trên vai, mỗi lần một chút, và họ đưa ông trở về Ai Cập, và những kỵ binh đi cùng ông cũng trở về Ai Cập.
47 Họ đặt vua nằm trên giường, và vua biết rằng mình sắp chết, nên hoàng hậu Aparanith, vợ vua, đến khóc trước mặt vua, và vua cũng khóc nức nở cùng bà.
48 Vào ngày đó, tất cả các quan lại và đầy tớ của nhà vua đều đến và thấy nhà vua trong tình trạng khốn khổ ấy, và họ cũng khóc lóc thảm thiết cùng nhà vua.
49 Các quan lại của vua và tất cả các cố vấn của vua khuyên vua nên chọn một người trong số các con trai của mình để thay thế vua trị vì trong xứ.
50 Và nhà vua có ba con trai và hai con gái do hoàng hậu Aparanith sinh cho ông, ngoài những đứa con của nhà vua với các thê thiếp.
51 Và đây là tên của họ: người con cả là Othri, người con thứ hai là Adikam, và người con thứ ba là Morion, cùng các chị em gái của họ: người chị cả là Bathia và người chị còn lại là Acuzi.
52 Và Ô-thri, con trai cả của vua, là một kẻ ngốc, hấp tấp và vội vàng trong lời nói.
53 Nhưng Adikam là một người xảo quyệt và khôn ngoan, biết hết mọi sự khôn ngoan của Ai Cập, nhưng vẻ ngoài xấu xí, thân hình mập mạp và rất thấp bé; chiều cao của ông chỉ một cubit.
54 Khi nhà vua thấy Adikam, con trai mình, thông minh và khôn ngoan trong mọi việc, nhà vua quyết định rằng Adikam sẽ lên ngôi thay mình sau khi nhà vua qua đời.
55 Ông cưới Gêđu-át, con gái của Abi-lô, làm vợ, và bà sinh cho ông bốn con trai.
56 Sau đó, ông đi lấy ba người vợ và sinh được tám con trai và ba con gái.
57 Và tình trạng hỗn loạn lan tràn khắp vua, thân thể vua bốc mùi hôi thối như thịt xác chết vứt ngoài đồng vào mùa hè, dưới cái nắng gay gắt.
58 Khi vua thấy bệnh tình ngày càng trở nặng, vua liền truyền lệnh đem con trai mình là Adikam đến, và họ lập Adikam làm vua thay thế vua.
59 Sau ba năm, nhà vua băng hà trong nhục nhã, ô nhục và chán ghét, các đầy tớ của ông khiêng ông đi chôn cất trong lăng mộ của các vua Ai Cập tại Zoan Mizraim.

60 Nhưng họ không ướp xác ông như thường lệ đối với các vua, vì thịt ông đã thối rữa, và họ không thể đến gần để ướp xác ông vì mùi hôi thối, nên họ vội vàng chôn cất ông.
61 Vì tai họa này đến từ Đức Chúa Trời, vì Đức Chúa Trời đã báo trả ông bằng tai họa tương xứng với những điều ác mà ông đã gây ra cho dân Y-sơ-ra-ên trong thời ông còn sống.
62 Ông chết trong sự kinh hãi và xấu hổ, và con trai ông là Adikam lên ngôi thay ông.

CHƯƠNG 77

1. Adikam lên ngôi vua Ai Cập khi được hai mươi tuổi, ông trị vì bốn năm.
2 Vào năm thứ hai trăm lẻ sáu kể từ khi dân Israel xuống Ai Cập, Adikam trị vì Ai Cập, nhưng ông không trị vì được lâu như các bậc tiền bối của mình.
3 Vì Melol, cha ông, trị vì 94 năm ở Ai Cập, nhưng ông bị bệnh 10 năm rồi chết, vì ông đã làm điều ác trước mặt Chúa.
4 Và tất cả người Ai Cập đều gọi tên A-đi-ka-m là Pha-ra-ô giống như tên của các tổ phụ ông, theo tục lệ của họ ở Ai Cập.
5 Tất cả các nhà thông thái của Pha-ra-ô đều gọi tên Adikam là Ahuz, viết tắt là Ahuz trong tiếng Ai Cập.
6 Và Adikam vô cùng xấu xí, cao một cubit và một gang tay, râu rậm rạp đến tận gót chân.
7 Và Pha-ra-ô ngồi trên ngai vàng của cha mình để cai trị Ai Cập, và ông điều hành chính quyền Ai Cập bằng sự khôn ngoan của mình.
8 Trong thời gian trị vì, ông ta đã vượt trội hơn cha mình và tất cả các vua tiền nhiệm về sự gian ác, và ông ta đã gia tăng ách thống trị đối với con cái Israel.
9 Rồi ông cùng các đầy tớ mình đến Gô-sen, đến chỗ con cái Y-sơ-ra-ên, và ông thúc giục họ làm việc. Ông nói với họ: "Hãy hoàn thành công việc của mỗi ngày, đừng để tay các ngươi lơ là công việc của chúng ta từ nay trở đi, như các ngươi đã làm trong thời cha ta."
10 Ông đặt những người cai quản họ từ trong số con cái Israel, và trên những người cai quản ấy, ông đặt những người quản lý công việc từ trong số các đầy tớ của mình.
11 Rồi ông giao cho họ một lượng gạch được chỉ định để họ làm theo số lượng đó, mỗi ngày, sau đó ông quay trở lại Ai Cập.
12 Bấy giờ, các quan trấn thủ của Pha-ra-ô ra lệnh cho các quan lại của dân Y-sơ-ra-ên theo lệnh của Pha-ra-ô, rằng:
13 Pha-ra-ô phán rằng: "Mỗi ngày ngươi hãy làm việc, hoàn thành nhiệm vụ của mình, và ghi chép lại số lượng gạch mỗi ngày; đừng thiếu sót bất cứ điều gì."
14 Và sẽ xảy ra rằng, nếu các ngươi thiếu gạch dùng hàng ngày, ta sẽ đặt con cái nhỏ của các ngươi vào thay thế.
15 Các quan trấn thủ Ai Cập thời ấy đã làm như vậy theo lệnh của Pha-ra-ô.
16 Và bất cứ khi nào phát hiện thấy sự thiếu hụt trong định mức gạch hàng ngày của con cái Israel, các quan cai quản của Pha-ra-ô sẽ đến nhà các bà vợ của con cái Israel và bắt những đứa trẻ sơ sinh của con cái Israel để bù vào số gạch bị thiếu, họ sẽ cưỡng đoạt chúng khỏi lòng mẹ và đặt chúng vào công trình xây dựng thay cho gạch;
17 Trong khi cha mẹ chúng khóc than vì chúng, họ nghe thấy tiếng khóc của con mình trong tường nhà.
18 Các quan cai quản đã thuyết phục dân Israel đặt con cái mình vào trong công trình xây dựng, đến nỗi một người đàn ông đã đặt con trai mình vào trong tường và trát vữa lên trên, mắt ông ta khóc thương con mình và nước mắt ông ta chảy dài trên con mình.
19 Các quan cai quản Ai Cập đã đối xử với trẻ em Israel như vậy trong nhiều ngày, và không ai thương xót hay cảm thông với trẻ em của con cái Israel.
20 Và tổng số trẻ em bị giết trong tòa nhà là hai trăm bảy mươi, một số là những đứa trẻ bị chúng dùng gạch thừa để xây nhà, và một số là những đứa trẻ bị chúng lôi ra khỏi tòa nhà trong tình trạng đã chết.
21 Và công việc lao động mà con cái Israel phải làm trong thời Adikam còn gian khổ hơn công việc mà họ phải làm trong thời cha ông.
22 Và dân Y-sơ-ra-ên hằng ngày thở dài vì công việc nặng nhọc, bởi vì họ đã tự nhủ rằng: Này, khi Pha-ra-ôn chết, con trai ông sẽ lên ngôi và làm cho công việc của chúng ta nhẹ nhàng hơn!
23 Nhưng họ làm việc sau nhiều hơn việc trước, và con cái Y-sơ-ra-ên thở dài vì điều đó, tiếng kêu than của họ vọng đến Đức Chúa Trời vì sự vất vả của họ.
24 Đức Chúa Trời nghe tiếng kêu than của con cái Y-sơ-ra-ên trong những ngày ấy, và Đức Chúa Trời nhớ đến giao ước mà Ngài đã lập với Áp-ra-ham, I-sác và Gia-cốp.
25 Đức Chúa Trời thấy gánh nặng của con cái Y-sơ-ra-ên và công việc nặng nhọc của họ trong những ngày ấy, và Ngài quyết định giải cứu họ.
26 Bấy giờ, Môi-se, con trai của A-ram, vẫn bị giam trong ngục tối tại nhà của Rê-u-ên, người Mi-đi-an; và Xíp-pô-ra, con gái của Rê-u-ên, hằng ngày chu cấp thức ăn cho ông.
27 Môi-se bị giam trong ngục tối tại nhà của Rê-u-ên mười năm.
28 Và sau mười năm, tức là năm đầu tiên Pha-ra-ô trị vì Ai Cập, thay thế cha mình,
29 Zipporah nói với cha mình là Reuel: "Không ai hỏi han hay tìm kiếm người đàn ông Hê-bơ-rơ mà cha đã giam cầm trong ngục suốt mười năm nay."
30 Vậy nên, nếu ngài thấy điều đó là thích hợp, chúng ta hãy sai người đi xem ông ấy còn sống hay đã chết, nhưng cha cô không biết rằng cô đã chu cấp cho ông.
31 Và Rê-u-ên, cha của nàng, trả lời và nói với nàng: "Đã bao giờ có chuyện một người bị giam cầm trong ngục mười năm mà không có thức ăn, rồi vẫn sống chưa?"
32 Và Zipporah trả lời cha mình rằng: Chắc chắn cha đã nghe nói rằng Đức Chúa Trời của người Hê-bơ-rơ rất vĩ đại và đáng kính sợ, và Ngài luôn làm những điều kỳ diệu cho họ.
33 Chính Ngài là Đấng đã giải cứu Abraham khỏi Ur xứ Can-đê, giải cứu Isaac khỏi lưỡi gươm của cha mình, và giải cứu Jacob khỏi thiên sứ của Chúa, người đã vật lộn với ông tại bến sông Gia-búc.
34 Đức Chúa Trời cũng đã làm nhiều điều kỳ diệu cho người này: Ngài đã cứu người khỏi dòng sông ở Ai Cập, khỏi gươm của Pha-ra-ô, và khỏi con cháu của Cô-sét; cũng vậy, Ngài có thể cứu người khỏi nạn đói và làm cho người sống.
35 Việc đó có vẻ tốt đẹp trong mắt Rê-u-ên, và ông làm theo lời con gái mình, sai người đến ngục tối để tìm hiểu xem Môi-se ra sao.

36 Và ông thấy, kìa, Môi-se đang ở trong ngục tối, đứng thẳng người, ca ngợi và cầu nguyện với Đức Chúa Trời của tổ phụ mình.
37 Rồi Rê-u-ên truyền cho người đem Môi-se ra khỏi ngục, nên họ cạo râu cho ông, ông thay quần áo tù và ăn bánh.
38 Sau đó, Môi-se đi vào vườn của Rê-u-ên, ở phía sau nhà, và cầu nguyện với Chúa, Đức Chúa Trời của ông, Đấng đã làm những phép lạ vĩ đại cho ông.
39 Trong khi cầu nguyện, ông nhìn về phía đối diện, và kìa, một cây gậy bằng ngọc bích được cắm trong đất, ở giữa vườn.
40 Rồi ông đến gần cây gậy và nhìn, kìa, danh của Đức Chúa Trời vạn quân được khắc trên đó, được viết và hiện rõ trên cây gậy.
41 Ông đọc nó, rồi giơ tay ra và hái nó như hái một cây rừng từ bụi rậm, và cây gậy ở trong tay ông.
42 Đây chính là cây gậy mà Đức Chúa Trời chúng ta đã dùng để thực hiện mọi công việc, sau khi Ngài đã tạo dựng trời và đất, cùng toàn thể muôn vật trong đó, biển cả, sông ngòi và muôn loài cá.
43 Khi Đức Chúa Trời đã đuổi A-đam ra khỏi vườn Ê-đen, ông cầm gậy trong tay và đi cày đất nơi ông đã được tạo ra.
44 Cây gậy ấy đến với Nô-ê và được trao cho Sem và con cháu ông, cho đến khi nó đến tay Áp-ra-ham, người Hê-bơ-rơ.
45 Khi Áp-ra-ham đã trao hết mọi thứ mình có cho con trai mình là I-sác, ông cũng trao cho con trai mình cây gậy này.
46 Khi Gia-cốp chạy trốn đến Pátan-aram, ông cầm lấy nó trong tay, và khi trở về với cha mình, ông không để nó lại phía sau.
47 Khi xuống Ai Cập, ông cũng cầm lấy phần đất ấy và trao cho Giô-sép, mỗi người được một phần hơn các anh em mình, vì Gia-cốp đã dùng vũ lực chiếm lấy nó từ anh trai mình là Ê-sau.
48 Sau khi Giô-sép qua đời, các quan lại Ai Cập đến nhà Giô-sép, và cây gậy rơi vào tay Rê-u-ên người Mi-đi-an. Khi ông ra khỏi Ai Cập, ông cầm lấy cây gậy đó và trồng trong vườn mình.
49 Tất cả những người đàn ông mạnh mẽ của chi tộc Kinites đều cố gắng giật lấy nó khi họ tìm cách cưới Zipporah, con gái ông, nhưng họ đã không thành công.
50 Vậy cây gậy ấy vẫn còn ở trong vườn của Giu-ên cho đến khi người có quyền sở hữu nó đến và lấy đi.
51 Khi Rê-u-ên thấy cây gậy trong tay Môi-se, ông lấy làm lạ, và gả con gái mình là Xíp-pô-ra cho Môi-se làm vợ.

CHƯƠNG 78

1 Bấy giờ, Baal Channan, con trai của Achbor, vua xứ Edom, qua đời và được chôn cất tại nhà riêng của ông ở xứ Edom.
2 Sau khi Ê-sau chết, con cháu Ê-sau sai người đến xứ Ê-đôm, và bắt một người ở Ê-đôm tên là Hát-đa, rồi lập ông làm vua thay cho Ba-anh-nan, vua của họ.
3 Và Hadad trị vì con cháu của Edom trong bốn mươi tám năm.
4 Khi lên ngôi, ông quyết định đánh đuổi con cái Mô-áp, để đưa chúng trở lại dưới quyền cai trị của con cái Ê-sau như trước kia, nhưng ông không thể làm được, vì con cái Mô-áp nghe được điều này, nên chúng nổi dậy và vội vàng bầu một vị vua trong số anh em mình để cai trị chúng.
5 Sau đó, họ tập hợp một dân tộc đông đảo và sai người đến cầu cứu con cháu của Am-môn, anh em của họ, để chống lại Hadad, vua Ê-đôm.
6 Hadad nghe về những việc mà con cái Mô-áp đã làm, liền rất sợ hãi và không dám giao chiến với chúng.
7 Trong những ngày ấy, Môi-se, con trai của A-ram, tại Mi-đi-an, cưới Xíp-pô-ra, con gái của Rê-u-ên người Mi-đi-an, làm vợ.
8 Và Zipporah sống theo đường lối của các con gái Gia-cốp, bà không hề thua kém sự công chính của Sarah, Rebecca, Rachel và Leah.
9 Zipporah thụ thai và sinh một con trai, đặt tên là Gershom, vì ông nói: "Tôi là người lạ ở xứ người"; nhưng ông không cắt bao quy đầu cho con trai mình theo lệnh của Reuel, cha vợ ông.
10 Bà lại thụ thai và sinh một con trai, nhưng đã cắt bao quy đầu cho con và đặt tên con là Ê-li-ê-zer, vì Môi-se nói rằng: "Vì Đức Chúa Trời của tổ phụ tôi đã giúp đỡ tôi và giải cứu tôi khỏi gươm của Pha-ra-ôn."
11 Trong những ngày ấy, Pha-ra-ô, vua Ai Cập, đã tăng cường lao động cho con cái Y-sơ-ra-ên rất nhiều, và tiếp tục đặt ách nặng nề hơn lên con cái Y-sơ-ra-ên.
12 Ông ra lệnh ban hành một sắc lệnh trong Ai Cập, rằng: "Đừng cung cấp rơm cho dân chúng nữa để làm gạch, hãy để họ tự đi nhặt rơm nếu tìm được."
13 Họ cũng phải báo cáo về số gạch mà họ sẽ làm mỗi ngày, và đừng giảm bớt chút nào, vì họ lười biếng trong công việc của mình.
14 Dân Y-sơ-ra-ên nghe điều ấy, liền than khóc, thở dài và kêu cầu Đức Chúa Trời vì lòng họ đau đớn khôn xiết.
15 Đức Chúa Trời nghe thấy tiếng kêu than của con cái Y-sơ-ra-ên và thấy sự áp bức mà người Ai Cập gây ra cho họ.
16 Đức Chúa Trời ghen tị với dân Ngài và cơ nghiệp của Ngài, Ngài nghe tiếng họ và quyết định giải thoát họ khỏi ách nô lệ của Ai Cập, ban cho họ đất Ca-na-an làm sở hữu.

CHƯƠNG 79

1 Trong những ngày ấy, Môi-se đang chăn bầy chiên của Rê-u-ên, cha vợ ông, ở bên kia hoang mạc Si-lê; và cây gậy ông nhận được từ cha vợ mình đang ở trong tay ông.
2 Một nọ, có một con dê con đi lạc khỏi đàn, Môi-se liền đuổi theo và nó đến núi Hô-rép, núi của Đức Chúa Trời.
3 Khi đến Horeb, Đức Chúa Trời hiện ra với ông trong bụi cây, và ông thấy bụi cây đang cháy, nhưng lửa không có quyền thiêu rụi bụi cây đó.
4 Môi-se rất kinh ngạc trước cảnh tượng ấy, vì thế bụi cây không bị thiêu rụi, và ông tiến lại gần để xem điều kỳ diệu ấy. Đức Chúa Trời gọi Môi-se từ trong lửa và truyền cho ông xuống Ai Cập, đến gặp Pha-ra-ô, vua Ai Cập, để giải thoát con cái Y-sơ-ra-ên khỏi sự phục vụ của ông.
5 Đức Chúa Trời phán cùng Môi-se rằng: "Hãy đi, trở về Ai Cập, vì tất cả những kẻ tìm cách giết ngươi đều đã chết rồi; ngươi hãy bảo Pha-ra-ô đuổi dân Y-sơ-ra-ên ra khỏi đất của ông ta."
6 Đức Chúa Trời đã cho ông làm những dấu kỳ phép lạ ở Ai Cập trước mắt Pha-ra-ô và thần dân của ông, để họ tin rằng Đức Chúa Trời đã sai ông đến.
7 Môi-se vâng theo mọi điều Chúa đã truyền dạy, rồi trở về thuật lại cho cha vợ mình, và Rê-u-ên nói với ông: "Hãy đi bình an."

8 Môi-se đứng dậy đi đến Ai Cập, và ông dẫn vợ con mình theo. Ông nghỉ tại một quán trọ trên đường đi, thì một thiên sứ của Đức Chúa Trời từ trên trời xuống, tìm cớ hãm hại ông.
9 Và ông muốn giết người ấy vì con trai đầu lòng của người ấy, bởi vì người ấy không cắt bì cho con và đã vi phạm giao ước mà Chúa đã lập với Áp-ra-ham.
10 Vì Môi-se đã nghe theo lời cha vợ mình, lời khuyên ấy không nên cắt bì cho con trai đầu lòng, cho nên ông đã không cắt bì cho con trai ấy.
11 Và Zipporah thấy thiên sứ của Chúa tìm cớ chống lại Môi-se, và bà biết rằng việc đó là do ông không cắt bì cho con trai bà là Gershom.
12 Zipporah vội vàng lấy những hòn đá sắc nhọn ở đó, và cắt bì cho con trai mình, rồi giải cứu chồng và con trai khỏi tay thiên sứ của Chúa.
13 Vào ngày đó, A-rôn, con trai của A-ram, anh trai của Môi-se, đang ở Ai Cập đi dạo bên bờ sông.
14 Đức Chúa Trời hiện ra với ông tại nơi đó và phán cùng ông rằng: “Hãy đi về phía Môi-se trong hoang mạc.” Ông liền đi đến gặp Đức Chúa Trời trên núi của Đức Chúa Trời và hôn Ngài.
15 A-rôn ngước mắt lên, thấy Xíp-pô-ra, vợ của Môi-se, và các con của bà, rồi ông hỏi Môi-se: "Những người này là ai vậy?"
16 Môi-se thưa với ông rằng: “Họ là vợ và các con tôi, những người mà Đức Chúa Trời đã ban cho tôi ở Mi-đi-an; và việc ấy làm cho A-rôn đau lòng vì người phụ nữ và các con của bà.”
17 A-rôn nói với Môi-se: "Hãy cho người phụ nữ và các con của bà ấy về nhà cha bà ấy." Môi-se vâng lời A-rôn và làm theo.
18 Zipporah trở về cùng các con mình, và họ đến nhà Reuel, ở đó cho đến khi thời điểm Chúa đến thăm dân Ngài và đưa họ ra khỏi Ai Cập từ tay Pha-ra-ô.
19 Môi-se và A-rôn đến Ai Cập, đến cộng đồng con cái Y-sơ-ra-ên, và họ truyền đạt cho dân chúng tất cả những lời của Chúa, và dân chúng vui mừng khôn xiết.
20 Sáng hôm sau, Môi-se và A-rôn dậy sớm, đi đến nhà Pha-ra-ôn và cầm lấy gậy của Đức Chúa Trời trong tay.
21 Khi họ đến cổng cung điện, hai con sư tử con bị nhốt ở đó bằng các dụng cụ bằng sắt, và không ai được ra vào trước mặt chúng, trừ những người mà nhà vua cho phép đến. Khi các thầy phù thủy đến và dùng phép thuật để giải thoát những con sư tử, họ liền đưa chúng đến trước mặt nhà vua.
22 Môi-se vội vàng giơ gậy lên trên những con sư tử, rồi thả chúng ra, và Môi-se cùng A-rôn vào nhà vua.
23 Các con sư tử cũng vui mừng đi theo chúng, và chúng cũng hân hoan như chó vui mừng khi chủ mình trở về từ đồng cỏ.
24 Khi Pha-ra-ô thấy điều đó, ông rất kinh ngạc và vô cùng khiếp sợ khi nghe tin, vì vẻ ngoài của họ giống như vẻ ngoài của con cái Đức Chúa Trời.
25 Pha-ra-ô hỏi Môi-se: "Các ngươi cần gì?" Họ thưa rằng: "Đức Giê-hô-va, Đức Chúa Trời của người Hê-bơ-rơ, sai chúng tôi đến với ngài để phán rằng: Hãy sai dân ta đi hầu việc ta."
26 Khi Pha-ra-ô nghe những lời họ nói, ông rất sợ hãi trước mặt họ, và ông nói với họ: “Hôm nay hãy đi, ngày mai hãy trở lại gặp ta”, và họ làm theo lời vua.
27 Khi họ đã đi rồi, Pha-ra-ô sai người gọi Ba-la-am, người làm phép thuật, cùng với Jannes và Jambres, các con trai của ông, và tất cả các pháp sư, thầy phù thủy và cố vấn thuộc về vua, và tất cả đều đến ngồi trước mặt vua.
28 Vua thuật lại cho họ tất cả những lời mà Môi-se và anh trai ông là A-rôn đã nói với ông, và các thầy phù thủy nói với vua rằng: "Nhưng tại sao những người đó lại đến gặp ngài, vì có những con sư tử bị nhốt ở cổng thành?"
29 Vua nói: "Vì chúng giơ gậy lên đánh sư tử và thả chúng ra, rồi đến gần ta, nên sư tử cũng vui mừng như chó vui mừng khi gặp chủ mình."
30 Balaam, con trai của Beor, người làm phép thuật, trả lời vua rằng: "Đây chẳng phải là ai khác ngoài những người làm phép thuật giống như chúng ta sao."
31 Vậy nên, hãy sai người đi gọi họ đến, chúng ta sẽ xét xử họ, và nhà vua đã làm như vậy.
32 Sáng hôm sau, Pha-ra-ôn sai người gọi Môi-se và A-rôn đến trước mặt vua. Họ cầm gậy của Đức Chúa Trời, đến gặp vua và nói với vua rằng:
33 Chúa, Đức Chúa Trời của người Hê-bơ-rơ, phán rằng: Hãy sai dân ta đi hầu việc ta.
34 Vua nói với họ: "Nhưng ai sẽ tin rằng các ngươi là sứ giả của Đức Chúa Trời và đến gặp ta theo lệnh của Ngài?"
35 Vậy nên, hãy làm một điều kỳ diệu hoặc một dấu lạ trong việc này, thì lời các ngươi nói sẽ được tin.
36 A-rôn vội vàng ném cây gậy ra khỏi tay trước mặt Pha-ra-ô và các đầy tớ của ông, và cây gậy liền biến thành con rắn.
37 Các thầy phù thủy thấy vậy liền ném gậy của mình xuống đất, và họ liền biến thành rắn.
38 Con rắn của gậy A-rôn ngẩng đầu lên và mở miệng nuốt những cây gậy của các thầy phù thủy.
39 Thầy phù thủy Balaam đáp rằng: "Việc này đã có từ thời xa xưa, rắn nuốt đồng loại, và các loài sinh vật ăn thịt lẫn nhau."
40 Vậy nên, hãy phục hồi nó thành cây gậy như ban đầu, và chúng ta cũng sẽ phục hồi cây gậy của mình như ban đầu; và nếu cây gậy của ngươi nuốt chửng cây gậy của chúng ta, thì chúng ta sẽ biết rằng Thần của Đức Chúa Trời ở trong ngươi; còn nếu không, thì ngươi chỉ là một người thợ thủ công giống như chúng ta mà thôi.
41 A-rôn vội vàng giơ tay ra nắm lấy đuôi con rắn, và nó liền biến thành một cây gậy trong tay ông. Các thầy phù thủy cũng làm như vậy với gậy của họ, mỗi người nắm lấy đuôi con rắn của mình, và chúng lại trở thành gậy như lúc ban đầu.
42 Và khi họ được trả lại gậy, gậy của A-rôn đã nuốt chửng gậy của họ.
43 Khi vua thấy điều đó, vua liền cho đem cuốn sách ghi chép về các vua Ai Cập đến, và họ đem cuốn sách ghi chép, tức biên niên sử các vua Ai Cập, trong đó có ghi chép tất cả các thần tượng của Ai Cập, vì họ nghĩ sẽ tìm thấy danh của Đức Giê-hô-va trong đó, nhưng họ không tìm thấy.
44 Pha-ra-ô nói với Môi-se và A-rôn rằng: "Này, ta không thấy ghi tên Đức Chúa Trời của các ngươi trong sách này, và ta cũng không biết tên Ngài."
45 Các cố vấn và các nhà thông thái trả lời vua rằng: Chúng tôi đã nghe nói rằng Đức Chúa Trời của người Hê-bơ-rơ là con của những người thông thái, là con của các vua thời xưa.

46 Pha-ra-ô quay sang Môi-se và A-rôn mà nói với họ: Ta không biết Đức Giê-hô-va mà các ngươi đã nói đến, và ta cũng sẽ không sai dân Ngài đi.
47 Họ đáp lại và nói với vua rằng: Đức Giê-hô-va, Đức Chúa Trời của các thần, là danh Ngài, và Ngài đã tuyên bố danh Ngài trên chúng tôi từ thời tổ tiên chúng tôi, và Ngài đã sai chúng tôi đi nói rằng: Hãy đến gặp Pha-ra-ô và nói với ông ấy rằng: Hãy sai dân ta đến để hầu việc ta.
48 Vậy nên, xin hãy sai chúng tôi đi một cuộc hành trình ba ngày trong hoang mạc để dâng tế lễ cho Đức Chúa Trời; vì từ khi chúng tôi xuống Ai Cập, Ngài không nhận lấy lễ vật thiêu, lễ vật dâng hiến hay lễ vật hy sinh nào từ tay chúng tôi cả. Nếu ngươi không sai chúng tôi đi, thì cơn giận của Ngài sẽ nổi lên nghịch cùng ngươi, và Ngài sẽ giáng tai họa xuống Ai Cập bằng bệnh dịch hoặc bằng gươm đao.
49 Pha-ra-ô hỏi họ: "Hãy nói cho ta biết quyền năng và sức mạnh của Ngài!" Họ thưa rằng: "Ngài đã tạo dựng trời và đất, biển cả và muôn loài cá, Ngài tạo ra ánh sáng, tạo ra bóng tối, khiến mưa rơi xuống đất và tưới nước, khiến cỏ cây mọc lên, Ngài tạo dựng loài người và muôn thú, các loài vật trong rừng, chim trời và cá biển, và chúng sống và chết bởi miệng Ngài."
50 Chắc chắn Ngài đã tạo dựng ngươi trong bụng mẹ, ban cho ngươi hơi thở sự sống, nuôi dưỡng ngươi và đặt ngươi lên ngai vàng của Ai Cập; rồi Ngài sẽ cất hơi thở và linh hồn ngươi đi, và trả ngươi về đất nơi ngươi đã được tạo dựng.
51 Vua nổi giận trước lời nói của họ, và vua nói với họ: “Trong số tất cả các thần của các dân tộc, ai có thể làm được điều này? Sông của ta là của riêng ta, và ta đã tạo ra nó cho chính mình.”
52 Rồi ông đuổi họ đi, và ông ra lệnh làm khổ dân Y-sơ-ra-ên nặng hơn hôm qua và trước kia.
53 Môi-se và A-rôn ra khỏi cung điện vua, và họ thấy dân Y-sơ-ra-ên đang ở trong tình trạng khốn khổ vì những người cai quản đã giao cho họ công việc nặng nhọc vô cùng.
54 Môi-se trở về cùng Đức Chúa Trời và nói rằng: Tại sao Chúa lại đối xử tệ bạc với dân Chúa? Vì từ khi con đến nói với Pha-ra-ô về điều Chúa sai con đến, thì Pha-ra-ô đã đối xử rất tệ bạc với con cái Y-sơ-ra-ên.
55 Đức Chúa Trời phán cùng Môi-se rằng: Này, ngươi sẽ thấy rằng, Pha-ra-ô sẽ dùng tay giơ lên và giáng những tai họa nặng nề để đuổi con cái Y-sơ-ra-ên ra khỏi đất của hắn.
56 Môi-se và A-rôn ở giữa anh em mình, con cái Y-sơ-ra-ên, tại Ai Cập.
57 Còn con cái Israel thì bị người Ai Cập làm cho cuộc sống thêm cay đắng bởi những công việc nặng nhọc mà họ áp đặt lên họ.

CHƯƠNG 80

1 Sau hai năm, Đức Chúa Trời lại sai Môi-se đến gặp Pha-ra-ô để triệu dân Y-sơ-ra-ên ra và đưa họ ra khỏi xứ Ai Cập.
2 Môi-se đi đến nhà Pha-ra-ôn và nói với ông những lời của Đức Chúa Trời, Đấng đã sai ông đến, nhưng Pha-ra-ôn không chịu nghe lời Đức Chúa Trời, và Đức Chúa Trời nổi cơn thịnh nộ tại Ai Cập giáng xuống Pha-ra-ôn và thần dân của ông, và Đức Chúa Trời giáng những tai họa rất lớn và nặng nề xuống Pha-ra-ôn và dân của ông.
3 Đức Chúa Trời sai người ra lệnh qua tay A-rôn, và Ngài đã biến tất cả nước ở Ai Cập thành máu, cùng với tất cả các dòng suối và sông ngòi của nó.
4 Khi một người Ai Cập đến uống nước, anh ta nhìn vào bình của mình, và kìa, tất cả nước đều biến thành máu; và khi anh ta uống từ cốc của mình, nước trong cốc cũng biến thành máu.
5 Khi người phụ nữ nhào bột và nấu thức ăn, thức ăn ấy bỗng có màu đỏ như máu.
6 Đức Chúa Trời lại sai người đến khiến nước ở khắp các vùng đều sinh ra ếch nhái, và ếch nhái tràn vào nhà của người Ai Cập.
7 Khi người Ai Cập uống nước, bụng họ đầy ếch nhái, và họ nhảy múa trong bụng như người ta nhảy múa ở sông.
8 Nước uống và nước nấu nướng của họ đều biến thành ếch, và khi họ nằm trên giường, mồ hôi của họ cũng sinh ra ếch.
9 Dù vậy, cơn giận của Chúa vẫn không nguôi, và tay Ngài giơ ra chống lại toàn thể dân Ai Cập để giáng xuống họ mọi tai họa nặng nề.
10 Rồi ông sai người đánh bụi đất của họ thành chấy, và chấy sinh sôi nảy nở khắp Ai Cập, cao đến hai cubit trên mặt đất.
11 Chấy rận cũng rất nhiều, sống trên thân thể người và thú vật, trên khắp dân cư Ai Cập; Chúa cũng sai chấy rận đến trên vua và hoàng hậu, khiến Ai Cập vô cùng đau buồn vì lũ chấy rận.
12 Tuy vậy, cơn giận của Chúa vẫn không nguôi, và tay Ngài vẫn giang rộng trên Ai Cập.
13 Đức Chúa Trời sai đủ loại thú vật ngoài đồng đến Ai Cập, và chúng đến tàn phá toàn bộ Ai Cập, cả người lẫn thú vật, cây cối và mọi vật ở Ai Cập.
14 Đức Chúa Trời sai rắn lửa, bọ cạp, chuột, chồn, cóc, cùng với những loài bò sát trên bụi đất đến.
15. Ruồi, ong bắp cày, bọ chét, rệp và muỗi, mỗi loại tụ tập thành đàn riêng.
16 Tất cả các loài bò sát và thú có cánh, tùy theo giống loài, đều kéo đến Ai Cập và làm cho người Ai Cập vô cùng đau buồn.
17 Bọ chét và ruồi nhặng bay vào mắt và tai của người Ai Cập.
18 Ong bắp cày đến và đuổi họ đi, họ liền chạy vào phòng trong để tránh bị ong bắp cày đuổi theo.
19 Khi người Ai Cập trốn đi vì bầy thú dữ, họ đóng cửa lại, và Đức Chúa Trời truyền lệnh cho thần Sulanuth ở dưới biển trồi lên và tiến vào Ai Cập.
20 Và nàng có cánh tay dài, dài hơn một thước Anh của người đàn ông mười thước Anh.
21 Bà trèo lên mái nhà, lật tung xà nhà và sàn nhà, cắt chúng ra, rồi thò tay vào nhà, tháo khóa và chốt cửa, và mở các nhà của Ai Cập.
22 Sau đó, đàn thú vật kéo đến nhà cửa của người Ai Cập, và đàn thú vật đã tàn phá người Ai Cập, khiến họ vô cùng đau buồn.
23 Tuy vậy, cơn giận của Chúa vẫn không nguôi đối với người Ai Cập, và tay Ngài vẫn còn giơ ra chống lại họ.
24 Đức Chúa Trời giáng bệnh dịch, và bệnh dịch lan tràn khắp Ai Cập, trong ngựa, lừa, lạc đà, đàn bò, cừu và cả loài người.
25 Khi người Ai Cập thức dậy sớm vào buổi sáng để đưa gia súc của họ ra đồng cỏ, họ thấy tất cả gia súc của họ đều đã chết.

26 Trong số gia súc của người Ai Cập, chỉ còn lại một phần mười, và trong số gia súc của dân Israel ở Gôshen thì không một con nào chết.
27 Đức Chúa Trời giáng một bệnh viêm nhiễm nóng rát trong thân thể người Ai Cập, khiến da thịt họ nứt nẻ, và toàn thân họ đều ngứa ngáy dữ dội từ gót chân đến đỉnh đầu.
28 Và trên thân thể họ có nhiều mụn nhọt, khiến thịt họ teo tóp dần cho đến khi thối rữa.
29 Tuy vậy, cơn giận của Chúa vẫn không nguôi, và tay Ngài vẫn giang rộng khắp Ai Cập.
30 Đức Chúa Trời giáng một trận mưa đá rất lớn, làm hư hại các vườn nho của họ, làm gãy đổ các cây ăn quả và khiến chúng khô héo đến nỗi rơi rụng xuống.
31 Mọi cây cỏ xanh đều khô héo và chết đi, vì lửa hỗn hợp từ trên trời giáng xuống cùng với mưa đá, cho nên mưa đá và lửa thiêu rụi mọi vật.
32 Cả người và thú vật ở ngoài kia đều chết vì lửa và mưa đá, và tất cả sư tử con đều kiệt sức.
33 Đức Chúa Trời sai phái và đem đến Ai Cập vô số châu chấu, gồm các loài Chasel, Salom, Chargol và Chagole, mỗi loài một loại, chúng ăn hết mọi thứ còn sót lại sau trận mưa đá.
34 Bấy giờ dân Ai Cập vui mừng vì châu chấu, mặc dù chúng ăn hết mùa màng ngoài đồng, họ bắt châu chấu rất nhiều và ướp muối để làm thức ăn.
35 Đức Chúa Trời làm cho gió biển nổi lên, cuốn hết châu chấu, kể cả những con đã được ướp muối, và ném chúng xuống Biển Đỏ; không còn một con châu chấu nào ở lại trong lãnh thổ Ai Cập.
36 Đức Chúa Trời giáng bóng tối xuống Ai Cập, khiến cả xứ Ai Cập và Pathros tối tăm trong ba ngày, đến nỗi khi người ta đưa tay lên miệng thì không thấy được tay mình.
37 Bấy giờ, nhiều người Israel đã chết vì họ là những kẻ phản nghịch với Chúa, không chịu nghe lời Môi-se và A-rôn, và không tin rằng Đức Chúa Trời đã sai họ đến.
38 Những ai đã nói rằng: "Chúng ta sẽ không ra khỏi Ai Cập, vì sợ chết đói trong hoang mạc hoang vu?", và những ai đã không nghe theo lời của Môi-se?
39 Chúa giáng tai họa xuống họ trong ba ngày tối tăm, và dân Y-sơ-ra-ên chôn cất họ trong những ngày đó, mà người Ai Cập không hề hay biết hay vui mừng về họ.
40 Và bóng tối bao trùm Ai Cập trong ba ngày, và bất cứ ai đang đứng khi bóng tối đến thì vẫn đứng tại chỗ, người nào đang ngồi thì vẫn ngồi, người nào đang nằm thì vẫn nằm nguyên tại chỗ, và người nào đang đi thì vẫn ngồi trên đất tại chỗ cũ; điều này xảy ra cho tất cả dân Ai Cập cho đến khi bóng tối tan biến.
41 Những ngày tối tăm đã qua đi, và Đức Giê-hô-va sai Môi-se và A-rôn đến với con cái Y-sơ-ra-ên, phán rằng: Hãy cử hành lễ Vượt Qua của các ngươi, vì này, ta sẽ đến giữa đêm tối giữa toàn thể dân Ai Cập, và ta sẽ đánh chết tất cả con đầu lòng của chúng, từ con đầu lòng của người cho đến con đầu lòng của thú vật; và khi ta thấy lễ Vượt Qua của các ngươi, ta sẽ vượt qua các ngươi.
42 Dân Y-sơ-ra-ên làm theo mọi điều Đức Giê-hô-va đã truyền cho Môi-se và A-rôn, và họ đã làm như vậy trong đêm đó.
43 Vào giữa đêm, Đức Chúa Trời đi ra giữa Ai Cập và đánh chết tất cả con đầu lòng của người Ai Cập, từ con đầu lòng của loài người đến con đầu lòng của loài thú.
44 Và Pha-ra-ô thức dậy vào ban đêm, cùng với tất cả các đầy tớ của ông và toàn thể dân Ai Cập, và đêm đó có tiếng kêu than lớn khắp Ai Cập, vì không một nhà nào mà không có xác chết.
45 Các hình ảnh của con đầu lòng của Ai Cập, được khắc trên tường nhà họ, cũng bị phá hủy và rơi xuống đất.
46 Ngay cả hài cốt của con trai đầu lòng của họ, những người đã chết trước đó và được họ chôn cất trong nhà, cũng bị chó của Ai Cập đào lên vào đêm đó, lôi ra trước mặt người Ai Cập và ném xuống trước mặt họ.
47 Và tất cả người Ai Cập đều thấy tai họa bất ngờ ập đến, và tất cả người Ai Cập đều kêu lên bằng tiếng lớn.
48 Đêm ấy, tất cả các gia đình Ai Cập đều khóc than, mỗi người khóc thương con trai mình, mỗi người khóc thương con gái mình, vì đó là con cả; và tiếng khóc than của Ai Cập đêm ấy vang xa đến tận nơi.
49 Đêm đó, Bathia, con gái của Pha-ra-ô, cùng vua đi tìm Môi-se và A-rôn trong nhà họ. Họ thấy hai người đang ăn uống và vui mừng cùng toàn dân Y-sơ-ra-ên trong nhà.
50 Và Bathia nói với Môi-se: "Đây có phải là phần thưởng cho những điều tốt lành mà ta đã làm cho ngươi, là người đã nuôi dưỡng và giúp đỡ ngươi, vậy mà ngươi lại giáng tai họa này xuống ta và nhà cha ta?"
51 Môi-se hỏi bà: “Quả thật Đức Giê-hô-va đã giáng mười tai họa xuống Ai Cập; có tai họa nào giáng xuống bà không? Có tai họa nào ảnh hưởng đến bà không?” Bà đáp: “Không.”
52 Môi-se nói với bà rằng: Dù ngươi là con cả của mẹ ngươi, ngươi sẽ không chết, và không điều ác nào sẽ đến với ngươi giữa Ai Cập.
53 Và bà nói: "Tôi được lợi gì khi thấy vua, anh trai tôi, cùng toàn thể gia đình và thần dân của vua đều gặp tai họa này, con đầu lòng của vua đều chết cùng với tất cả con đầu lòng của Ai Cập?"
54 Môi-se nói với bà rằng: Chắc chắn anh trai bà, gia đình anh ấy và thần dân của anh ấy, tức các gia tộc ở Ai Cập, đã không nghe theo lời của Chúa, vì vậy tai họa này đã giáng xuống họ.
55 Vua Pha-ra-ô của Ai Cập đến gặp Môi-se và A-rôn, cùng một số người Y-sơ-ra-ên đang ở cùng họ tại nơi đó, và cầu nguyện với họ, rằng:
56 Hãy đứng dậy và dẫn anh em các ngươi, tất cả con cái Y-sơ-ra-ên đang ở trong xứ, cùng với chiên và bò của họ, và tất cả những gì thuộc về họ; họ không được để lại gì cả, chỉ cầu nguyện cho ta trước mặt Chúa, Đức Chúa Trời của các ngươi.
57 Môi-se nói với Pha-ra-ôn rằng: Này, dù ngươi là con đầu lòng của mẹ ngươi, nhưng đừng sợ, vì ngươi sẽ không chết; bởi vì Đức Giê-hô-va đã phán rằng ngươi sẽ sống, để tỏ ra quyền năng vĩ đại và cánh tay giang rộng mạnh mẽ của Ngài đối với ngươi.
58 Pha-ra-ô ra lệnh cho dân Y-sơ-ra-ên bị đuổi đi, và toàn thể dân Ai Cập đều cố gắng hết sức để tiễn họ, vì họ nói rằng: "Chúng ta đều sắp chết hết rồi."
59 Và toàn thể người Ai Cập tiễn dân Y-sơ-ra-ên đi, với nhiều của cải, chiên, bò và những vật quý giá, theo lời thề của Chúa giữa Ngài và tổ phụ Áp-ra-ham của chúng ta.
60 Và dân Y-sơ-ra-ên trì hoãn việc ra đi vào ban đêm, và khi người Ai Cập đến để dẫn họ ra, họ nói với họ: "Chúng tôi có phải là kẻ trộm không mà lại đi ra vào ban đêm?"

61 Và con cái Israel xin người Ai Cập những đồ dùng bằng bạc, đồ dùng bằng vàng và quần áo, nhưng con cái Israel đã lấy hết của cải của người Ai Cập.
62 Môi-se vội vàng đứng dậy đi đến sông Ai Cập, đem quan tài của Giô-sép về mang theo.
63 Con cái Israel cũng mang theo, mỗi người mang theo quan tài của cha mình và quan tài của chi tộc mình.

CHƯƠNG 81

1 Và con cái Israel từ Rameses đi đến Succoth, khoảng sáu trăm nghìn người đi bộ, chưa kể các trẻ nhỏ và vợ của họ.
2 Cũng có một đám đông hỗn tạp đi lên cùng họ, gồm cả bầy chiên, bầy bò, thậm chí rất nhiều gia súc.
3 Và thời gian dân Y-sơ-ra-ên sống lưu lạc tại Ai Cập trong cảnh lao nhọc là hai trăm mười năm.
4 Và sau hai trăm mười năm, Đức Giê-hô-va đã dùng sức mạnh dẫn dân Y-sơ-ra-ên ra khỏi Ai Cập.
5 Dân Y-sơ-ra-ên từ Ai Cập, từ Gô-sen và từ Ra-mê-xê đi đến, và đóng trại tại Su-cúc vào ngày 15 tháng Giêng.
6 Và người Ai Cập chôn cất tất cả những con đầu lòng mà Chúa đã đánh chết, và toàn thể người Ai Cập chôn cất những người bị giết trong ba ngày.
7 Và con cái Israel đi từ Succoth đến đóng trại tại Ethom, ở cuối sa mạc.
8 Đến ngày thứ ba sau khi người Ai Cập chôn cất con đầu lòng, nhiều người từ Ai Cập nổi dậy và đi tìm dân Israel để bắt họ trở về Ai Cập, vì họ hối hận vì đã đuổi dân Israel ra khỏi ách nô lệ.
9 Một người nói với người bên cạnh mình rằng: "Chắc chắn Môi-se và A-rôn đã nói với Pha-ra-ô rằng: Chúng ta sẽ đi ba ngày đường trong hoang mạc để dâng tế lễ cho Chúa, Đức Chúa Trời chúng ta."
10 Vậy nên, chúng ta hãy dậy sớm vào sáng mai và bắt chúng trở về. Nếu chúng trở về Ai Cập với chúng ta, đến chỗ chủ của chúng, thì chúng ta sẽ biết rằng chúng có đức tin; nhưng nếu chúng không chịu trở về, thì chúng ta sẽ chiến đấu với chúng và buộc chúng phải trở về bằng sức mạnh và quyền lực lớn.
11 Sáng hôm đó, tất cả các quan lại của Pha-ra-ô đều thức dậy, cùng với khoảng bảy trăm ngàn người, và họ rời khỏi Ai Cập trong ngày hôm đó, đến nơi con cái Y-sơ-ra-ên đang ở.
12 Và tất cả dân Ai Cập đều thấy, kìa, Môi-se, A-rôn và toàn thể con cái Y-sơ-ra-ên đang ngồi trước mặt Phi-ha-ri-ốt, ăn uống và dự tiệc của Chúa.
13 Tất cả người Ai Cập nói với con cái Israel rằng: "Chắc hẳn các ngươi đã nói rằng: Chúng ta sẽ đi một cuộc hành trình ba ngày trong hoang mạc để dâng tế lễ cho Đức Chúa Trời của chúng ta rồi trở về."
14 Vậy nên, hôm nay đã năm ngày kể từ khi các ngươi đi, sao các ngươi không trở về với chủ mình?
15 Môi-se và A-rôn đáp lại họ rằng: Vì Đức Giê-hô-va, Đức Chúa Trời chúng ta, đã làm chứng trong chúng ta rằng: Các ngươi sẽ không còn trở lại Ai Cập nữa, nhưng chúng ta sẽ đi đến một vùng đất tràn đầy sữa và mật ong, như Đức Giê-hô-va, Đức Chúa Trời chúng ta, đã thề hứa ban cho tổ tiên chúng ta.
16 Khi các quan lại Ai Cập thấy dân Y-sơ-ra-ên không nghe lời họ mà trở về Ai Cập, họ liền chuẩn bị chiến đấu với dân Y-sơ-ra-ên.
17 Chúa đã củng cố lòng dũng cảm của con cái Israel trước quân Ai Cập, khiến họ đánh bại quân Ai Cập một cách tàn bạo, và trận chiến diễn ra ác liệt đối với quân Ai Cập. Tất cả quân Ai Cập đều bỏ chạy khỏi con cái Israel, vì nhiều người trong số họ đã chết dưới tay Israel.
18 Các quan lại của Pha-ra-ô đến Ai Cập và thuật lại với Pha-ra-ô rằng: Dân Y-sơ-ra-ên đã bỏ trốn và sẽ không bao giờ trở lại Ai Cập nữa; Môi-se và A-rôn cũng đã nói với chúng tôi như vậy.
19 Pha-ra-ô nghe thấy điều đó, lòng ông và lòng tất cả thần dân của ông đều quay về với dân Y-sơ-ra-ên, và họ hối hận vì đã phái dân Y-sơ-ra-ên đi; và tất cả người Ai Cập khuyên Pha-ra-ô đuổi theo con cái Y-sơ-ra-ên để bắt họ trở về gánh vác trách nhiệm của mình.
20 Mỗi người trong số họ nói với anh em mình rằng: "Chúng ta đã làm gì mà lại giải phóng dân Israel khỏi ách nô lệ của chúng ta?"
21 Đức Chúa Trời đã củng cố lòng tất cả người Ai Cập để họ đuổi theo dân Y-sơ-ra-ên, vì Đức Chúa Trời muốn đánh bại người Ai Cập tại Biển Đỏ.
22 Pha-ra-ô đứng dậy, thắng xe ngựa của mình, và ra lệnh cho tất cả người Ai Cập tập trung lại, không được bỏ sót một người đàn ông nào, trừ trẻ nhỏ và phụ nữ.
23 Và toàn thể người Ai Cập cùng với Pha-ra-ô đi đuổi theo con cái Y-sơ-ra-ên, và trại quân của Ai Cập rất lớn và đông đúc, khoảng mười trăm nghìn người.
24 Toàn bộ quân lính trong trại đi đuổi theo con cái Israel để bắt họ trở lại Ai Cập, và họ đến được chỗ họ đang đóng trại bên bờ Biển Đỏ.
25 Dân Y-sơ-ra-ên ngước mắt lên và thấy toàn thể quân Ai Cập đang đuổi theo họ; dân Y-sơ-ra-ên rất kinh hãi và kêu cầu Đức Chúa Trời.
26 Vì sợ người Ai Cập, con cái Y-sơ-ra-ên chia thành bốn nhóm, và họ bất đồng quan điểm, vì họ sợ người Ai Cập, và Môi-se đã nói chuyện với từng nhóm.
27 Nhóm đầu tiên gồm con cháu của Reuben, Simeon và Issachar, và họ quyết định gieo mình xuống biển, vì họ vô cùng sợ hãi người Ai Cập.
28 Môi-se nói với họ: “Đừng sợ, hãy đứng yên và xem sự cứu rỗi của Chúa mà Ngài sẽ thực hiện cho các ngươi trong ngày hôm nay.”
29 Nhóm thứ hai gồm con cháu của Zebulun, Benjamin và Naphtali, và họ quyết định trở về Ai Cập cùng với người Ai Cập.
30 Môi-se nói với họ: “Đừng sợ hãi, vì như các ngươi đã thấy người Ai Cập hôm nay, thì các ngươi sẽ không còn thấy họ nữa.”
31 Nhóm thứ ba gồm con cháu Giuđa và Giô-sép, và họ quyết định đi ra đón quân Ai Cập để chiến đấu với chúng.
32 Môi-se nói với họ: Hãy đứng yên tại chỗ, vì Đức Giê-hô-va sẽ chiến đấu cho các ngươi, và các ngươi hãy giữ im lặng.
33 Và nhóm thứ tư gồm con cháu của Lê-vi, Gát và A-sê, họ quyết định đi vào giữa dân Ai Cập để làm cho chúng bối rối. Môi-se nói với họ: "Hãy giữ nguyên vị trí của mình và đừng sợ hãi, chỉ cần cầu nguyện cùng Đức Giê-hô-va để Ngài cứu các ngươi khỏi tay chúng."
34 Sau đó, Môi-se đứng dậy khỏi giữa dân chúng, cầu nguyện với Đức Chúa Trời và nói rằng:
35 Hỡi Chúa, Đức Chúa Trời của toàn trái đất, xin hãy cứu dân Ngài, những người mà Ngài đã dẫn ra khỏi Ai Cập, và

đừng để người Ai Cập khoe khoang rằng quyền lực và sức mạnh thuộc về họ.
36 Vậy Đức Chúa Trời phán cùng Môi-se: "Tại sao ngươi kêu cầu cùng ta? Hãy bảo con cái Y-sơ-ra-ên tiến lên, rồi ngươi hãy giơ gậy của ngươi ra trên biển và chia biển ra, để con cái Y-sơ-ra-ên đi qua."
37 Môi-se làm như vậy, giơ gậy lên trên biển và chia biển ra.
38 Nước biển chia làm mười hai phần, và con cái Israel đi qua bằng chân, mang giày, như người ta đi trên con đường đã được dọn sẵn.
39 Đức Giê-hô-va đã tỏ ra những điều kỳ diệu của Ngài cho con cái Y-sơ-ra-ên tại Ai Cập và trên biển qua tay Môi-se và A-rôn.
40 Khi dân Y-sơ-ra-ên vào trong biển, người Ai Cập đuổi theo, và nước biển lại tràn lên nhấn chìm họ, tất cả đều chìm xuống nước, trừ Pha-ra-ô. Pha-ra-ôn tạ ơn Đức Chúa Trời và tin vào Ngài, vì vậy Đức Chúa Trời không khiến ông chết cùng với người Ai Cập lúc đó.
41 Chúa truyền lệnh cho một thiên sứ đi bắt Ngài từ giữa dân Ai Cập, rồi ném Ngài xuống xứ Ni-ni-va, và Ngài cai trị xứ đó trong một thời gian dài.
42 Ngày ấy, Đức Chúa Trời giải cứu dân Y-sơ-ra-ên khỏi tay Ai Cập, và toàn thể con cái Y-sơ-ra-ên thấy rằng người Ai Cập đã bị diệt vong, và họ nhìn thấy bàn tay vĩ đại của Đức Chúa Trời, trong những việc Ngài đã làm ở Ai Cập và trên biển.
43 Bấy giờ, Môi-se và con cái Y-sơ-ra-ên hát bài ca này ngợi khen Đức Giê-hô-va, vào ngày Đức Giê-hô-va khiến quân Ai Cập thất thủ trước mặt họ.
44 Cả dân Y-sơ-ra-ên đồng thanh hát rằng: "Tôi sẽ hát ngợi khen Chúa, vì Ngài rất cao cả; Ngài đã ném ngựa và người cưỡi ngựa xuống biển; này, điều đó đã được chép trong sách luật của Đức Chúa Trời."
45 Sau đó, con cái Israel tiếp tục cuộc hành trình và đóng trại tại Marah. Tại Marah, Đức Chúa Trời ban cho con cái Israel các luật lệ và phán quyết, và Đức Chúa Trời truyền dạy con cái Israel phải tuân theo mọi đường lối của Ngài và phụng sự Ngài.
46 Họ đi từ Marah đến Elim, và tại Elim có mười hai suối nước và bảy mươi cây chà là, và bọn trẻ đóng trại ở đó bên cạnh các nguồn nước.
47 Họ rời Elim và đi đến vùng hoang mạc Sin vào ngày thứ mười lăm của tháng thứ hai sau khi rời Ai Cập.
48 Bấy giờ, Đức Giê-hô-va ban manna cho con cái Y-sơ-ra-ên ăn, và Đức Giê-hô-va khiến thức ăn từ trời rơi xuống cho con cái Y-sơ-ra-ên mỗi ngày.
49 Dân Y-sơ-ra-ên ăn manna trong bốn mươi năm, suốt những ngày họ ở trong hoang mạc, cho đến khi họ đến xứ Ca-na-an để chiếm hữu xứ đó.
50 Họ rời khỏi hoang mạc Sin và đóng trại tại Alush.
51 Họ rời Alush và đóng trại tại Rephidim.
52 Khi dân Y-sơ-ra-ên ở tại Rê-phi-đim, thì A-ma-léc, con trai của Ê-li-pha-xơ, cháu của Ê-sau, anh em của Xê-pho, đến đánh với dân Y-sơ-ra-ên.
53 Ông mang theo tám trăm lẻ một ngàn người, là các pháp sư và thầy phù thủy, và chuẩn bị chiến đấu với Israel tại Rephidim.
54 Họ đã tiến hành một trận chiến lớn và ác liệt chống lại Israel, và Chúa đã giao Amalek và dân của họ vào tay Môi-se và con cái Israel, và vào tay Giô-sua, con trai của Nun, người Ép-ra-thít, tôi tớ của Môi-se.
55 Dân Y-sơ-ra-ên đã dùng gươm đánh bại A-ma-léc và dân của hắn, nhưng trận chiến rất ác liệt đối với dân Y-sơ-ra-ên.
56 Đức Chúa Trời phán cùng Môi-se rằng: "Hãy ghi chép việc này vào một cuốn sách để làm kỷ niệm cho ngươi, và giao nó cho Giô-sua, con trai của Nun, tôi tớ ngươi. Ngươi hãy truyền lệnh cho con cái Y-sơ-ra-ên rằng: Khi các ngươi đến xứ Ca-na-an, các ngươi phải xóa sạch mọi dấu tích của A-ma-léc khỏi mặt đất."
57 Môi-se làm như vậy, cầm lấy cuốn sách và viết lên đó những lời này, rằng:
58 Hãy nhớ những gì Amalek đã làm với ngươi trên đường đi khi ngươi ra khỏi Ai Cập.
59 Ai đã gặp ngươi trên đường và đánh vào phía sau ngươi, ngay cả những kẻ yếu đuối phía sau ngươi khi ngươi mệt mỏi và kiệt sức?
60 Vậy nên, khi Chúa, Đức Chúa Trời của ngươi, ban cho ngươi sự yên nghỉ khỏi mọi kẻ thù xung quanh trong vùng đất mà Chúa, Đức Chúa Trời của ngươi, ban cho ngươi làm cơ nghiệp để chiếm hữu, thì ngươi phải xóa bỏ ký ức về Amalek khỏi dưới trời, ngươi không được quên điều đó.
61 Vua nào thương xót Amalek, hoặc nhớ đến hắn, hoặc dòng dõi hắn, thì này, ta sẽ đòi hỏi điều đó nơi vua ấy, và ta sẽ loại bỏ hắn khỏi giữa dân hắn.
62 Môi-se đã ghi chép tất cả những điều ấy vào một cuốn sách, và ông truyền dạy cho con cái Y-sơ-ra-ên về tất cả những vấn đề ấy.

CHƯƠNG 82

1 Và con cái Israel rời khỏi Rephidim và đóng trại trong hoang mạc Sinai, vào tháng thứ ba kể từ khi họ ra khỏi Ai Cập.
2 Bấy giờ, Rê-u-ên, người Mi-đi-an, cha vợ của Môi-se, cùng với Xíp-pô-ra, con gái ông, và hai cháu trai của bà, đến đó. Vì ông đã nghe về những phép lạ mà Chúa đã làm cho Y-sơ-ra-ên, rằng Ngài đã giải cứu họ khỏi tay Ai Cập.
3 Rồi Rê-u-ên đến gặp Môi-se tại nơi hoang mạc, nơi ông đóng trại, gần núi của Đức Chúa Trời.
4 Môi-se ra đón cha vợ với lòng kính trọng lớn, và toàn thể dân Y-sơ-ra-ên đều đi cùng ông.
5 Và Reuel cùng các con ông ở lại giữa dân Israel nhiều ngày, và từ ngày đó trở đi Reuel đã biết Đức Chúa Trời.
6 Đến tháng thứ ba kể từ khi dân Israel rời khỏi Ai Cập, tức ngày thứ sáu, Đức Giê-hô-va đã ban cho Israel mười điều răn trên núi Si-nai.
7 Cả dân Y-sơ-ra-ên đều nghe thấy tất cả những điều răn ấy, và cả dân Y-sơ-ra-ên đều hết sức vui mừng trong Chúa vào ngày đó.
8 Vinh quang của Chúa ngự trên núi Si-nai, và Ngài gọi Môi-se, Môi-se đến giữa đám mây và lên núi.
9 Môi-se ở trên núi suốt bốn mươi ngày bốn mươi đêm; ông không ăn bánh, không uống nước, và Đức Giê-hô-va dạy ông về các luật lệ và phán quyết để ông dạy dỗ con cái Y-sơ-ra-ên.
10 Đức Chúa Trời đã viết mười điều răn mà Ngài đã truyền cho con cái Y-sơ-ra-ên trên hai bảng đá, rồi trao cho Môi-se để truyền cho con cái Y-sơ-ra-ên.

11 Và sau bốn mươi ngày bốn mươi đêm, khi Đức Giê-hô-va phán xong với Môi-se trên núi Si-nai, thì Đức Giê-hô-va trao cho Môi-se các bảng đá, có chữ viết bằng ngón tay của Đức Chúa Trời.
12 Khi dân Y-sơ-ra-ên thấy Môi-se chậm trễ xuống núi, họ liền vây quanh A-rôn và nói: "Về phần Môi-se, chúng ta không biết chuyện gì đã xảy ra với ông ấy."
13 Vậy nên, hãy đứng dậy, làm cho chúng ta một vị thần để dẫn đường cho chúng ta, hầu cho ngươi không phải chết.
14 A-rôn rất sợ dân chúng, nên ông ra lệnh cho họ đem vàng đến cho ông và ông đúc thành một con bê bằng vàng để dâng cho dân chúng.
15 Đức Chúa Trời phán cùng Môi-se, trước khi ông xuống núi, rằng: "Hãy xuống núi, vì dân ngươi, những người ngươi đã dẫn ra khỏi Ai Cập, đã tự làm hư mình rồi."
16 Chúng đã tự đúc cho mình một con bê bằng đồng và đã quỳ lạy trước nó; vậy nên, hãy đi khỏi đây, để ta tiêu diệt chúng khỏi mặt đất, vì chúng là một dân cứng đầu.
17 Môi-se nài xin Chúa thương xót, và ông cầu nguyện với Chúa cho dân chúng về con bê vàng mà họ đã làm ra. Sau đó, ông xuống núi, tay cầm hai bảng đá mà Đức Chúa Trời đã ban cho ông để truyền dạy cho dân Y-sơ-ra-ên.
18 Khi Môi-se đến gần trại và thấy con bê mà dân chúng đã làm, Môi-se nổi giận và đập vỡ các bảng đá dưới chân núi.
19 Môi-se đến trại, lấy con bê vàng đốt bằng lửa, rồi nghiền thành bụi mịn, rắc lên nước và đưa cho dân Y-sơ-ra-ên uống.
20 Trong số dân chúng đó, có khoảng ba ngàn người đã làm ra con bê vàng và bị giết bằng gươm của nhau.
21 Sáng hôm sau, Môi-se nói với dân chúng: "Tôi sẽ lên gặp Đức Giê-hô-va, có lẽ tôi sẽ chuộc tội cho các ngươi, những tội mà các ngươi đã phạm với Đức Giê-hô-va."
22 Môi-se lại lên gặp Đức Chúa Trời, và ở lại với Đức Chúa Trời bốn mươi ngày bốn mươi đêm.
23 Trong suốt bốn mươi ngày, Môi-se cầu khẩn Đức Giê-hô-va thay cho con cái Y-sơ-ra-ên, và Đức Giê-hô-va đã lắng nghe lời cầu nguyện của Môi-se, và ông đã được nghe lời cầu khẩn của Đức Giê-hô-va thay cho Y-sơ-ra-ên.
24 Bấy giờ Đức Giê-hô-va phán cùng Môi-se đẽo hai bảng đá và đem lên cho Đức Giê-hô-va, để Ngài viết mười điều răn lên đó.
25 Bấy giờ Môi-se làm như vậy, rồi xuống đẽo hai bảng đá, và lên núi Si-nai đến gặp Đức Giê-hô-va. Đức Giê-hô-va viết mười điều răn lên các bảng đá ấy.
26 Môi-se ở lại với Đức Giê-hô-va thêm bốn mươi ngày bốn mươi đêm, và Đức Giê-hô-va dạy ông những luật lệ và phán quyết để truyền lại cho dân Y-sơ-ra-ên.
27 Đức Chúa Trời truyền lệnh cho ông về dân Y-sơ-ra-ên rằng họ phải xây một đền thờ cho Đức Chúa Trời, để danh Ngài ngự trong đó; và Đức Chúa Trời cho ông thấy hình dạng của đền thờ và hình dạng của tất cả các vật dụng trong đó.
28 Sau bốn mươi ngày, Môi-se xuống núi, tay cầm hai bảng đá.
29 Môi-se đến với con cái Y-sơ-ra-ên và truyền đạt cho họ tất cả những lời của Đức Giê-hô-va, dạy họ các luật lệ, quy định và phán quyết mà Đức Giê-hô-va đã dạy ông.
30 Môi-se thuật lại lời Chúa phán cho con cái Y-sơ-ra-ên rằng phải xây một đền thánh cho Ngài, để Ngài ở giữa con cái Y-sơ-ra-ên.
31 Dân chúng rất vui mừng về mọi điều tốt lành mà Chúa đã phán với họ qua Môi-se, và họ nói: "Chúng tôi sẽ làm tất cả những gì Chúa đã phán với ông."
32 Và dân chúng đồng thanh đứng dậy, dâng lễ vật dồi dào cho đền thờ của Chúa, mỗi người đều dâng lễ vật cho Chúa để phục vụ công việc xây dựng đền thờ và mọi công việc khác tại đó.
33 Tất cả con cái Y-sơ-ra-ên, mỗi người đều mang đến tất cả những gì mình có để làm công việc xây dựng đền thờ của Đức Giê-hô-va, vàng, bạc và đồng, cùng mọi vật có thể dùng được cho đền thờ.
34 Tất cả những người khôn ngoan, có kinh nghiệm trong công việc, đều đến và xây dựng đền thờ của Chúa, theo mọi điều Chúa đã truyền dạy, mỗi người làm công việc mà mình giỏi; và tất cả những người có lòng khôn ngoan đều xây dựng đền thờ, đồ đạc và tất cả các vật dụng dùng cho việc thờ phượng thánh, như Chúa đã truyền dạy cho Môi-se.
35 Và công việc xây dựng đền tạm đã hoàn thành sau năm tháng, và con cái Y-sơ-ra-ên đã làm tất cả những gì Đức Giê-hô-va đã truyền cho Môi-se.
36 Họ đem đền thờ và tất cả đồ đạc của nó đến cho Môi-se; giống như hình ảnh mà Đức Chúa Trời đã tỏ cho Môi-se, con cái Y-sơ-ra-ên cũng làm như vậy.
37 Môi-se thấy công việc họ làm, và này, họ làm theo như Chúa đã truyền dạy ông. Vậy Môi-se chúc phúc cho họ.

CHƯƠNG 83

1 Đến tháng thứ mười hai, ngày hai mươi ba tháng đó, Môi-se dẫn A-rôn và các con trai ông đến, mặc áo lễ cho họ, xức dầu cho họ và làm theo như lời Chúa đã truyền dạy. Môi-se đem tất cả các lễ vật mà Chúa đã truyền dạy trong ngày đó lên dâng.
2 Sau đó, Môi-se dẫn A-rôn và các con trai ông đến, và nói với họ: "Các ngươi phải ở tại cửa lều thánh trong bảy ngày, vì ta được truyền lệnh như vậy."
3 A-rôn và các con trai ông làm theo mọi điều Đức Giê-hô-va đã truyền dạy qua Môi-se, và họ ở lại cửa đền tạm bảy ngày.
4 Đến ngày thứ tám, tức ngày đầu tiên của tháng thứ nhất, năm thứ hai kể từ khi dân Y-sơ-ra-ên rời khỏi Ai Cập, Môi-se dựng đền tạm, và sắp xếp tất cả đồ đạc của đền tạm và đền thánh, ông làm tất cả những điều mà Đức Giê-hô-va đã truyền dạy cho ông.
5 Môi-se triệu tập A-rôn và các con trai ông, và họ đem lễ vật thiêu và lễ vật chuộc tội dâng lên cho mình và cho con cái Y-sơ-ra-ên, như Đức Giê-hô-va đã truyền cho Môi-se.
6 Ngày ấy, hai con trai của A-rôn là Na-đáp và A-bi-hu lấy lửa lạ đem đến trước mặt Đức Chúa Trời, nhưng Đức Chúa Trời không truyền lệnh cho họ làm vậy. Lửa từ trước mặt Đức Chúa Trời bùng lên, thiêu rụi họ, và họ chết trước mặt Đức Chúa Trời trong ngày ấy.
7 Rồi đến ngày Môi-se dựng xong đền thờ, các quan trưởng của con cái Y-sơ-ra-ên bắt đầu dâng lễ vật lên trước mặt Đức Giê-hô-va để thánh hiến bàn thờ.
8 Và họ dâng lễ vật của mình, mỗi vị quan trưởng dâng trong một ngày, mỗi ngày một vị trong mười hai ngày.
9 Và tất cả các lễ vật mà họ dâng lên, mỗi người vào ngày của mình, một đĩa bạc nặng một trăm ba mươi shekel, một bát bạc nặng bảy mươi shekel theo shekel của đền thờ, cả hai đều đầy bột mịn, trộn với dầu để làm lễ vật dâng thịt.

10. Một chiếc thìa, nặng mười shekel vàng, đầy hương trầm.
11 Một con bò tơ, một con cừu đực, một con chiên một tuổi để làm lễ vật thiêu.
12 Và một con dê con để làm lễ vật chuộc tội.
13 Và để làm lễ vật bình an, ta dâng hai con bò đực, năm con cừu đực, năm con dê đực, năm con chiên con một tuổi.
14 Mười hai vị quan trưởng của Israel cứ thế làm việc ngày này qua ngày khác, mỗi người trong ngày của mình.
15 Sau đó, vào ngày thứ mười ba của tháng, Môi-se truyền cho con cái Y-sơ-ra-ên phải giữ Lễ Vượt Qua.
16 Dân Y-sơ-ra-ên giữ lễ Vượt Qua đúng mùa, vào ngày thứ mười bốn của tháng, như Đức Giê-hô-va đã truyền cho Môi-se; và dân Y-sơ-ra-ên cũng làm như vậy.
17 Đến tháng thứ hai, ngày đầu tiên của tháng đó, Đức Giê-hô-va phán cùng Môi-se rằng:
18 Hãy đếm số người đứng đầu tất cả nam giới của con cái Israel từ hai mươi tuổi trở lên, ngươi, anh trai ngươi là A-rôn và mười hai vị quan trưởng của Israel.
19 Môi-se làm như vậy, và A-rôn cùng mười hai quan trưởng của Y-sơ-ra-ên đến, và họ đếm số con cái Y-sơ-ra-ên trong hoang mạc Si-nai.
20 Số con cái Israel theo từng gia tộc, từ hai mươi tuổi trở lên, là sáu trăm lẻ ba nghìn năm trăm năm mươi tuổi.
21 Nhưng con cháu Lê-vi không được kể vào số anh em của họ là con cái Y-sơ-ra-ên.
22 Tổng số nam giới của con cái Israel từ một tháng tuổi trở lên là hai mươi hai nghìn hai trăm bảy mươi ba người.
23 Số con cháu của Lê-vi từ một tháng tuổi trở lên là hai mươi hai nghìn.
24 Môi-se phân công cho các thầy tế lễ và người Lê-vi mỗi người một nhiệm vụ và gánh vác để phục vụ đền tạm, như Đức Giê-hô-va đã truyền dạy cho Môi-se.
25 Đến ngày thứ hai mươi của tháng, đám mây được cất khỏi lều chứng kiến.
26 Bấy giờ, con cái Y-sơ-ra-ên tiếp tục cuộc hành trình từ hoang mạc Si-nai, họ đi được ba ngày, và đám mây dừng lại trên hoang mạc Sa-ran; tại đó, Chúa nổi giận với Y-sơ-ra-ên, vì họ đã chọc giận Chúa khi xin Ngài cho thịt để ăn.
27 Đức Chúa Trời nghe lời cầu xin của họ và ban cho họ thức ăn, đủ để họ ăn trong một tháng.
28 Nhưng sau đó, Chúa nổi giận với họ, và Ngài đã giáng tai họa diệt vong lớn lao xuống họ, và họ bị chôn cất tại nơi đó.
29 Dân Y-sơ-ra-ên gọi nơi đó là Kê-bơ-rôn-ta-va, vì ở đó họ chôn những kẻ dâm dục.
30 Họ rời khỏi Kebroth Hattaavah và đóng trại tại Hazeroth, thuộc vùng hoang mạc Paran.
31 Trong khi con cái Israel ở tại Hazeroth, Chúa nổi giận với Miriam vì cớ Môi-se, và bà bị mắc bệnh phong, da trắng như tuyết.
32 Bà bị giam giữ bên ngoài trại bảy ngày, cho đến khi được trở lại sau khi khỏi bệnh phong.
33 Sau đó, con cái Israel rời khỏi Hazeroth và đóng trại ở cuối sa mạc Paran.
34 Bấy giờ, Đức Chúa Trời phán cùng Môi-se rằng hãy sai mười hai người trong con cái Y-sơ-ra-ên, mỗi chi tộc một người, đi thám thính xứ Ca-na-an.
35 Môi-se sai mười hai người đi đến xứ Ca-na-an để dò xét và khảo sát, họ đã khám phá toàn bộ xứ từ hoang mạc Si-n đến Rê-chúc, theo hướng đi đến Nê-mô-th.
36 Sau bốn mươi ngày, họ đến gặp Môi-se và A-rôn, và thuật lại cho ông những gì trong lòng họ, và mười người trong số họ đã báo cáo xấu về vùng đất mà họ đã thám thính cho con cái Y-sơ-ra-ên, rằng: Thà chúng ta trở về Ai Cập còn hơn là đến xứ này, một xứ nuốt chửng dân cư của nó.
37 Nhưng Giô-sua, con trai của Nun, và Ca-lép, con trai của Giê-phun-nê, là những người đã thám thính xứ ấy, nói rằng: "Xứ này rất tốt."
38 Nếu Đức Chúa Trời hài lòng về chúng ta, thì Ngài sẽ đưa chúng ta đến đất này và ban nó cho chúng ta, vì đó là đất tràn đầy sữa và mật ong.
39 Nhưng con cái Israel không nghe lời họ, và họ nghe theo lời của mười người đã mang đến một bản báo cáo xấu về xứ đó.
40 Đức Giê-hô-va nghe thấy tiếng lầm bầm của con cái Y-sơ-ra-ên, Ngài nổi giận và thề rằng:
41 Chắc chắn không một người nào trong thế hệ gian ác này từ hai mươi tuổi trở lên sẽ được thấy đất hứa, ngoại trừ Caleb, con trai của Jephuneh, và Joshua, con trai của Nun.
42 Nhưng chắc chắn thế hệ gian ác này sẽ bị diệt vong trong hoang mạc, và con cháu chúng sẽ đến đất hứa và chiếm hữu nó; vì vậy, cơn giận của Chúa nổi lên chống lại Y-sơ-ra-ên, và Ngài khiến chúng phải lang thang trong hoang mạc bốn mươi năm cho đến khi thế hệ gian ác đó kết thúc, bởi vì chúng không vâng theo Chúa.
43 Dân chúng ở trong hoang mạc Paran một thời gian dài, rồi sau đó họ tiếp tục đi vào hoang mạc theo đường Biển Đỏ.

CHƯƠNG 84

1 Bấy giờ, Cô-ra, con trai của Giô-xa-rơ, cháu của Kê-ha, cháu của Lê-vi, đã tập hợp nhiều người trong con cái Y-sơ-ra-ên lại, nổi dậy và cãi nhau với Môi-se, A-rôn và toàn thể hội chúng.
2 Đức Chúa Trời nổi giận với họ, đất liền mở miệng nuốt chửng họ, cùng nhà cửa và mọi vật thuộc về họ, và tất cả những người thuộc về Cô-ra.
3 Sau đó, Đức Chúa Trời khiến dân chúng phải đi vòng qua núi Seir trong một thời gian dài.
4 Bấy giờ, Đức Chúa Trời phán cùng Môi-se rằng: “Chớ gây chiến với con cháu Ê-sau, vì ta sẽ không ban cho các ngươi bất cứ điều gì thuộc về chúng, dù chỉ là một tấc đất nhỏ bé, vì ta đã ban núi Se-rê làm cơ nghiệp cho Ê-sau rồi.”
5 Vì vậy, trước kia con cháu Ê-sau đã chiến đấu với con cháu Si-rê, và Đức Chúa Trời đã phó con cháu Si-rê vào tay con cháu Ê-sau, và tiêu diệt chúng, và con cháu Ê-sau đã ở trên đất của chúng cho đến ngày nay.
6 Vì vậy, Chúa phán với con cái Y-sơ-ra-ên rằng: Chớ đánh nhau với con cháu Ê-sau, anh em các ngươi, vì không có gì trong đất của họ thuộc về các ngươi cả; nhưng các ngươi có thể mua thức ăn của họ bằng tiền mà ăn, và có thể mua nước của họ bằng tiền mà uống.
7 Dân Y-sơ-ra-ên đã làm theo lời Chúa phán.
8 Dân Y-sơ-ra-ên đi lang thang trong hoang mạc, vòng quanh núi Si-nai một thời gian dài, và không gặp con cháu Ê-sau, và họ ở lại vùng đó trong mười chín năm.
9 Vào thời điểm đó, vua Latinus của con cháu Chittim băng hà, vào năm thứ bốn mươi lăm triều đại của ông, tức

là năm thứ mười bốn kể từ khi con cháu Israel rời khỏi Ai Cập.
10 Và họ chôn cất ông tại nơi ông đã xây dựng cho mình ở xứ Chittim, và Abimnas trị vì tại đó trong ba mươi tám năm.
11 Trong những ngày đó, vào cuối mười chín năm, con cái Israel đã vượt qua ranh giới của con cái Ê-sau, và họ đến và đi qua con đường hoang mạc Mô-áp.
12 Đức Chúa Trời phán cùng Môi-se rằng: Chớ vây hãm Mô-áp, chớ đánh nhau với chúng, vì ta sẽ không ban cho các ngươi bất cứ phần đất nào của chúng.
13 Dân Y-sơ-ra-ên đi qua sa mạc Mô-áp trong mười chín năm mà không hề giao chiến với họ.
14 Đến năm thứ ba mươi sáu sau khi dân Israel rời khỏi Ai Cập, Đức Chúa Trời đã đánh vào lòng Sihon, vua người Amorite, khiến ông ta nổi dậy chiến tranh và tiến đánh dân Moab.
15 Sihon sai sứ giả đến gặp Beor, con trai của Janeas, cháu của Balaam, cố vấn của vua Ai Cập, và Balaam, con trai ông, để nguyền rủa Moab, hầu cho nó bị giao vào tay Sihon.
16 Các sứ giả đi và đem Beor, con trai của Janeas, và Balaam, con trai ông, từ Pethor ở Mesopotamia đến. Beor và Balaam, con trai ông, đến thành Sihon và họ nguyền rủa Moab và vua của họ trước mặt Sihon, vua của người Amorite.
17 Vậy Sihon dẫn toàn bộ quân đội ra đánh Moab, và ông đã khuất phục được họ, nhưng Đức Chúa Trời đã giao họ vào tay ông. Sihon đã giết vua Moab.
18 Trong trận chiến, Sihon chiếm tất cả các thành của Moab; ông cũng chiếm Heshbon từ họ, vì Heshbon là một trong các thành của Moab, và Sihon đặt các quan lại và quý tộc của mình ở Heshbon, và Heshbon thuộc về Sihon trong những ngày đó.
19 Vậy nên, những người kể dụ ngôn là Bê-ô và Ba-la-am, con trai ông, đã nói những lời này rằng: Hãy đến Hê-bôn, thành Si-hon sẽ được xây dựng và vững chắc.
20 Khốn cho ngươi, Mô-áp! Ngươi đã bị diệt vong, hỡi dân Kemosh! Này, điều đó đã được ghi trong sách luật của Đức Chúa Trời.
21 Khi Sihon chinh phục được Moab, ông đặt lính canh ở các thành phố mà ông đã chiếm được từ Moab, và một số lượng lớn con cái của Moab đã ngã xuống tay Sihon trong trận chiến. Ông bắt được rất nhiều con trai và con gái của họ, và giết vua của họ; vì vậy Sihon trở về đất nước của mình.
22 Sihon tặng nhiều lễ vật bằng bạc và vàng cho Beor và Balaam, con trai ông, rồi cho phép họ đi, và họ trở về Mesopotamia, quê hương của họ.
23 Bấy giờ, toàn thể con cái Y-sơ-ra-ên đi khỏi con đường hoang mạc Mô-áp, trở về và bao vây hoang mạc Ê-đôm.
24 Vậy toàn thể hội chúng đến hoang mạc Sin vào tháng đầu tiên của năm thứ bốn mươi kể từ khi họ rời Ai Cập, và con cái Israel ở đó tại Kadesh, thuộc hoang mạc Sin, và Miriam chết ở đó và được chôn cất ở đó.
25 Bấy giờ, Môi-se sai sứ giả đến gặp vua Hát-đê ở Ê-đôm, nói rằng: “Anh em ngươi là Y-sơ-ra-ên nói rằng: Xin cho phép ta đi qua đất ngươi; chúng ta sẽ không đi qua ruộng đồng hay vườn nho, chúng ta sẽ không uống nước giếng; chúng ta sẽ đi trên đường của vua.”
26 Và Ê-đôm nói với ông rằng: Ngươi chớ đi qua xứ ta! Ê-đôm liền dẫn một đạo quân hùng mạnh ra đón con cái Y-sơ-ra-ên.
27 Và con cháu của Ê-sau không cho con cháu Y-sơ-ra-ên đi qua đất của họ, nên dân Y-sơ-ra-ên đã rời khỏi đó và không giao chiến với họ.
28 Vì trước đó, Đức Chúa Trời đã truyền lệnh cho con cái Y-sơ-ra-ên rằng: Các ngươi chớ đánh nhau với con cái Ê-sau; vì vậy, dân Y-sơ-ra-ên đã tránh xa họ và không đánh nhau với họ.
29 Vậy, con cái Y-sơ-ra-ên rời khỏi Ca-đê, và toàn dân đi đến núi Hô-rít.
30 Bấy giờ, Đức Chúa Trời phán cùng Môi-se rằng: "Hãy nói với anh ngươi là A-rôn rằng ông ấy sẽ chết tại đó, vì ông ấy sẽ không được đến đất mà ta đã ban cho con cái Y-sơ-ra-ên."
31 Và A-rôn, theo lệnh của Đức Giê-hô-va, lên núi Hô-rôn vào năm thứ bốn mươi, tháng thứ năm, ngày đầu tiên của tháng.
32 Và A-rôn thọ 123 tuổi khi qua đời trên núi Hô-rôn.

CHƯƠNG 85

1 Vua Arad người Canaan, sống ở phía nam, nghe tin dân Israel đã đến bằng đường do thám, liền bố trí quân đội để đánh đuổi dân Israel.
2 Dân Y-sơ-ra-ên rất sợ hãi ông ta, vì ông ta có một đạo quân đông đảo và hùng mạnh, nên dân Y-sơ-ra-ên quyết định trở về Ai Cập.
3 Dân Y-sơ-ra-ên quay trở lại, đi được khoảng ba ngày đường, đến Maserath Beni Jaakon, vì họ rất sợ vua Arad.
4 Dân Y-sơ-ra-ên không chịu trở về chỗ ở của mình, nên họ ở lại Bên Gia-cốp ba mươi ngày.
5 Khi con cháu Lê-vi thấy con cái Y-sơ-ra-ên không chịu quay trở lại, chúng ghen tị vì cớ Đức Chúa Trời, nên chúng nổi dậy đánh anh em Y-sơ-ra-ên, giết rất nhiều người trong số họ, và buộc họ phải quay trở lại nơi ở của mình, núi Hô-rôn.
6 Khi họ trở về, vua Arad vẫn đang chuẩn bị quân đội để chiến đấu chống lại dân Israel.
7 Và dân Y-sơ-ra-ên lập lời thề rằng: Nếu ngươi giao dân này vào tay ta, thì ta sẽ hủy diệt hoàn toàn các thành phố của chúng.
8 Đức Chúa Trời nghe theo tiếng của dân Y-sơ-ra-ên, và Ngài phó dân Ca-na-an vào tay họ, tiêu diệt hoàn toàn chúng và các thành phố của chúng, và đặt tên cho nơi đó là Hô-ma.
9 Dân Y-sơ-ra-ên rời núi Hô-ốt và đóng trại tại Ô-bốt, rồi lại rời Ô-bốt và đóng trại tại Ít-ê-a-rim, gần biên giới Mô-áp.
10 Dân Y-sơ-ra-ên sai người đến Mô-áp nói rằng: “Chúng tôi xin được đi qua đất của các ngươi đến chỗ chúng tôi.” Nhưng dân Mô-áp không cho phép dân Y-sơ-ra-ên đi qua đất của họ, vì dân Mô-áp rất sợ dân Y-sơ-ra-ên sẽ đối xử với họ như vua Si-ôn của người A-mô-rít đã đối xử với họ, kẻ đã chiếm đất của họ và giết hại nhiều người trong số họ.
11 Vì vậy, Mô-áp không cho phép dân Y-sơ-ra-ên đi qua đất của mình, và Đức Giê-hô-va truyền lệnh cho con cái Y-sơ-ra-ên rằng: Chúng không được đánh nhau với Mô-áp, nên dân Y-sơ-ra-ên đã rời khỏi Mô-áp.

12 Dân Y-sơ-ra-ên rời khỏi biên giới Mô-áp, đi sang bờ bên kia sông A-rôn, tức biên giới Mô-áp, giữa Mô-áp và người A-mô-rít, rồi đóng trại ở biên giới Si-ôn, vua người A-mô-rít, trong hoang mạc Kê-đê-mô-th.
13 Dân Y-sơ-ra-ên sai sứ giả đến gặp Si-ôn, vua người A-mô-rít, rằng:
14 Chúng tôi xin được đi qua đất của ngươi, chúng tôi sẽ không rẽ vào ruộng đồng hay vườn nho, chúng tôi sẽ đi theo đường quốc lộ của vua cho đến khi vượt qua biên giới của ngươi. Nhưng Sihon không cho phép dân Israel đi qua.
15 Vậy Sihon tập hợp tất cả dân Amorite lại và đi ra đồng vắng để gặp con cái Israel, và ông đã chiến đấu chống lại Israel tại Jahaz.
16 Đức Giê-hô-va đã giao Si-hon, vua người A-mô-rít, vào tay con cái Y-sơ-ra-ên, và Y-sơ-ra-ên đã dùng gươm tiêu diệt toàn dân Si-hon và trả thù cho Mô-áp.
17 Và con cái Israel chiếm hữu vùng đất Sihon từ Aram đến Jabuk, đến con cái Ammon, và chúng lấy hết của cải của các thành phố.
18. Israel chiếm lấy tất cả các thành này, và Israel cư ngụ trong tất cả các thành của người Amorit.
19 Và toàn thể con cái Israel quyết định đánh con cái Ammon để chiếm lấy đất của chúng.
20 Vậy, Đức Chúa Trời phán cùng con cái Y-sơ-ra-ên rằng: “Chớ vây hãm con cái Am-môn, cũng chớ gây chiến với chúng, vì ta sẽ không ban cho các ngươi bất cứ phần đất nào của chúng cả.” Con cái Y-sơ-ra-ên vâng theo lời Đức Chúa Trời và không đánh trả con cái Am-môn.
21 Dân Y-sơ-ra-ên quay lại và đi theo đường Ba-san đến xứ Ô-g, vua xứ Ba-san. Ô-g, vua xứ Ba-san, ra trận đón dân Y-sơ-ra-ên, và ông có nhiều chiến binh dũng mãnh cùng một lực lượng rất mạnh từ dân A-mô-rít đi cùng.
22 Vua Og của Bashan là một người rất quyền lực, nhưng Naaron, con trai ông, còn quyền lực hơn cả ông.
23 Và Ô-g tự nhủ trong lòng rằng: Này, toàn bộ trại quân Y-sơ-ra-ên chiếm một khoảng cách ba parsa, giờ ta sẽ lập tức đánh bại chúng mà không cần gươm hay giáo.
24 Ô-g lên núi Gia-ha, lấy một tảng đá lớn, dài ba parsa, đặt lên đầu và quyết định ném vào trại của con cái Y-sơ-ra-ên để đánh chết tất cả dân Y-sơ-ra-ên.
25 Thiên sứ của Chúa đến và đâm thủng tảng đá trên đầu Og, tảng đá rơi xuống cổ Og, khiến Og ngã xuống đất vì sức nặng của tảng đá đè lên cổ.
26 Bấy giờ, Đức Chúa Trời phán cùng con cái Y-sơ-ra-ên rằng: “Chớ sợ hắn, vì ta đã giao hắn, toàn dân hắn và toàn đất hắn vào tay các ngươi; các ngươi hãy đối xử với hắn như đã đối xử với Si-ôn.”
27 Môi-se cùng một nhóm nhỏ con cái Y-sơ-ra-ên đến chỗ ông, và Môi-se dùng gậy đánh vào mắt cá chân của Ô-g mà giết chết ông.
28 Sau đó, con cái Israel đuổi theo con cái của Og và toàn dân của ông, đánh đập và tiêu diệt chúng cho đến khi không còn sót lại một ai.
29 Sau đó, Môi-se sai một số người trong dân Y-sơ-ra-ên đi do thám Gia-a-rơ, vì Gia-a-rơ là một thành phố rất nổi tiếng.
30 Các thám tử đi đến Gia-a-xa và do thám thành đó, họ tin cậy Chúa và chiến đấu chống lại dân Gia-a-xa.
31 Những người này chiếm được Gia-a-xa và các làng mạc xung quanh, và Đức Giê-hô-va giao chúng vào tay họ, rồi họ đuổi dân A-mô-rít khỏi đó.
32 Dân Y-sơ-ra-ên chiếm đất của hai vua người A-mô-rít, gồm sáu mươi thành bên kia sông Giô-đan, từ suối A-rôn đến núi Hê-rôn.
33 Và con cái Israel lên đường và đến đồng bằng Mô-áp, nằm bên này sông Giô-đan, gần Giê-ri-cô.
34 Dân Mô-áp nghe kể về tất cả những điều ác mà dân Y-sơ-ra-ên đã làm cho hai vua A-mô-rít là Si-hon và Ô-g, nên tất cả dân Mô-áp đều rất sợ dân Y-sơ-ra-ên.
35 Các trưởng lão Mô-áp nói rằng: "Này, hai vua người A-mô-rít là Si-hon và Ô-g, hùng mạnh hơn tất cả các vua trên đất, cũng không thể chống lại con cái Y-sơ-ra-ên, vậy thì làm sao chúng ta có thể chống lại chúng được?"
36 Chắc chắn trước đây chúng đã gửi cho chúng ta sứ giả đi qua đất nước chúng ta trên đường đi, nhưng chúng ta không cho phép; nay chúng sẽ quay lại với gươm đao và tiêu diệt chúng ta; Mô-áp rất đau khổ vì con cái Y-sơ-ra-ên, và chúng rất sợ hãi họ, nên chúng đã bàn bạc với nhau xem phải làm gì với con cái Y-sơ-ra-ên.
37 Các trưởng lão của Mô-áp quyết định và chọn một người trong số họ, Ba-la-k, con trai của Xíp-pô người Mô-áp, làm vua lúc bấy giờ; Ba-la-k là một người rất khôn ngoan.
38 Các trưởng lão của Mô-áp đứng dậy và sai người đến gặp con cái của Mi-đi-an để lập hòa ước, vì trong những ngày đó đã có một trận chiến lớn và sự thù địch giữa Mô-áp và Mi-đi-an, từ thời Hadad, con trai của Bedad, vua của Ê-đôm, người đã đánh chiếm Mi-đi-an trên cánh đồng Mô-áp, cho đến ngày nay.
39 Con cái Mô-áp sai người đến gặp con cái Mi-đi-an, và hai bên đã lập hòa ước. Các trưởng lão của Mi-đi-an cũng đến xứ Mô-áp để lập hòa ước thay mặt cho con cái Mi-đi-an.
40 Các trưởng lão Mô-áp bàn bạc với các trưởng lão Mi-đi về việc phải làm gì để cứu mạng mình khỏi dân Y-sơ-ra-ên.
41 Và tất cả con cái Mô-áp nói với các trưởng lão của Mi-đi-an rằng: “Bây giờ, con cái Y-sơ-ra-ên sẽ ăn sạch mọi thứ xung quanh chúng ta, như bò ăn cỏ ngoài đồng, vì chúng đã làm như vậy đối với hai vua người A-mô-rít, những kẻ mạnh hơn chúng ta.”
42 Các trưởng lão thành Midian nói với Mô-áp rằng: "Chúng tôi nghe nói rằng vào thời vua Si-ôn của người A-mô-rít đánh chiếm các ngươi, khi ông ta thắng trận và chiếm đất của các ngươi, ông ta đã sai người đến gặp Bê-ô, con trai của Gia-na-át, và Ba-la-am, con trai ông ta, từ Mê-sopotamia, và họ đến đó để nguyền rủa các ngươi; vì thế, tay của Si-ôn đã thắng thế và chiếm đất của các ngươi."
43 Vậy nên, hãy sai người đến gặp Balaam, con trai của ông, vì ông vẫn còn ở trong xứ mình, và trả tiền công cho ông, để ông đến và rủa sả tất cả những người mà các ngươi sợ hãi; các trưởng lão Mô-áp nghe được điều này, và họ vui lòng sai người đến gặp Balaam, con trai của Bê-ốt.
44 Vậy Balak, con trai của Zippor, vua Moab, sai sứ giả đến gặp Balaam, nói rằng:
45 Này, có một dân tộc từ Ai Cập ra, này, chúng tràn lan khắp mặt đất và sống đối diện với ta.
46 Vậy nên, hãy đến và rủa sả dân này hộ ta, vì chúng quá mạnh so với ta, có lẽ ta sẽ thắng trận đánh chúng và đuổi chúng ra khỏi đây, vì ta nghe nói rằng người nào ngươi chúc phúc thì sẽ được chúc phúc, còn người nào ngươi rủa sả thì sẽ bị rủa sả.

47 Vậy, các sứ giả của Balak đến gặp Balaam và dẫn Balaam đến để ông nguyền rủa dân chúng chống lại Moab.
48. Balaam đến gặp Balak để nguyền rủa Israel, và Chúa phán cùng Balaam rằng: "Đừng nguyền rủa dân này, vì nó được phước lành."
49 Và Balak ngày càng thúc giục Balaam nguyền rủa Israel, nhưng Balaam không nghe theo lời Balak vì lời Chúa đã phán với Balaam.
50 Khi Balak thấy Balaam không chịu đồng ý, ông liền đứng dậy bỏ về nhà, và Balaam cũng trở về xứ mình, rồi từ đó đi đến Midian.
51 Và con cái Israel rời khỏi đồng bằng Mô-áp, đóng trại bên bờ sông Giô-đan từ Bê-thê-si-mô đến tận A-bên-sít-tim, ở cuối đồng bằng Mô-áp.
52 Khi dân Y-sơ-ra-ên ở tại đồng bằng Si-ti, họ bắt đầu phạm tội tà dâm với các con gái Mô-áp.
53 Và dân Y-sơ-ra-ên tiến đến Mô-áp, và dân Mô-áp dựng lều trại đối diện với trại của dân Y-sơ-ra-ên.
54 Dân Mô-áp sợ dân Y-sơ-ra-ên, nên dân Mô-áp bắt hết các con gái và vợ xinh đẹp, duyên dáng của dân Y-sơ-ra-ên, rồi mặc cho họ vàng bạc và những bộ quần áo đắt tiền.
55 Và con cái Mô-áp đặt những người phụ nữ ấy ở cửa lều của họ, để con cái Y-sơ-ra-ên nhìn thấy họ và quay về phía họ, chứ không đánh Mô-áp.
56 Tất cả con cái Mô-áp đều làm điều đó với con cái Y-sơ-ra-ên, mỗi người đều đặt vợ và con gái mình ở cửa lều, và tất cả con cái Y-sơ-ra-ên đều thấy hành động của con cái Mô-áp, và con cái Y-sơ-ra-ên quay sang các con gái Mô-áp và thèm muốn họ, rồi họ đến gần các con gái ấy.
57 Xảy ra rằng, khi một người Hê-bơ-rơ đến cửa lều của Mô-áp, thấy một người con gái Mô-áp và có lòng yêu mến nàng, và nói với nàng tại cửa lều điều mình mong muốn, thì trong khi hai người đang nói chuyện với nhau, những người trong lều liền đi ra và nói với người Hê-bơ-rơ đại ý như thế này:
58 Chắc chắn các ngươi biết rằng chúng ta là anh em, chúng ta đều là con cháu của Lót và con cháu của Áp-ra-ham, anh em của ông; vậy tại sao các ngươi không ở lại với chúng ta, và tại sao các ngươi không ăn bánh và ăn của lễ chúng ta?
59 Khi dân Mô-áp đã dùng lời lẽ ngon ngọt thuyết phục ông, dụ dỗ ông bằng những lời nịnh hót, họ liền mời ông vào lều, nấu nướng và dâng tế lễ cho ông, và ông đã ăn tế lễ và bánh của họ.
60 Bấy giờ họ đem rượu cho ông uống, ông say khướt, rồi họ đem một thiếu nữ xinh đẹp đến trước mặt ông, và ông làm theo ý mình với nàng, vì ông không biết mình đang làm gì, do đã uống quá nhiều rượu.
61 Vậy, dân Mô-áp đến Israel tại nơi đó, ở đồng bằng Si-ti, và Chúa nổi giận với Israel vì việc này, Ngài giáng tai họa dịch bệnh xuống giữa họ, khiến hai mươi bốn ngàn người Israel chết.
62 Bấy giờ có một người thuộc dòng dõi Si-mê-ôn tên là Si-mri, con trai của Sa-lu, đã kết hôn với Cosbi, người Midian, con gái của Zur, vua xứ Midian, trước mặt toàn dân Y-sơ-ra-ên.
63 Phi-nê-át, con trai của Ê-la-xê, cháu của A-rôn, thầy tế lễ, thấy việc ác mà Zimri đã làm, bèn cầm giáo, đứng dậy đuổi theo chúng, đâm chết cả hai, và bệnh dịch chấm dứt khỏi con cái Y-sơ-ra-ên.

CHƯƠNG 86

1 Vào thời điểm đó, sau trận dịch hạch, Đức Chúa Trời phán cùng Môi-se và Ê-la-xê, con trai của A-rôn, vị tư tế, rằng:
2 Hãy đếm số người đứng đầu toàn thể cộng đồng con cái Israel, từ hai mươi tuổi trở lên, tất cả những người đã ra trận.
3 Môi-se và Ê-la-xê đếm con cái Y-sơ-ra-ên theo từng gia tộc, và tổng số dân Y-sơ-ra-ên là bảy trăm nghìn bảy trăm ba mươi người.
4 Số con cháu Lê-vi, từ một tháng tuổi trở lên, là hai mươi ba ngàn người; trong số đó không có một người nào thuộc số người mà Môi-se và A-rôn đã đếm trong hoang mạc Si-nai.
5 Vì Đức Chúa Trời đã báo trước cho họ rằng họ sẽ chết trong hoang mạc, nên tất cả đều chết, không còn một ai sống sót ngoại trừ Ca-lép, con trai của Giê-phun-nê, và Giô-sua, con trai của Nun.
6 Sau đó, Đức Chúa Trời phán cùng Môi-se rằng: Hãy bảo con cái Y-sơ-ra-ên trả thù cho anh em mình là con cái Y-sơ-ra-ên, trên đất của Đa-đi.
7 Môi-se làm như vậy, và con cái Y-sơ-ra-ên chọn trong số họ mười hai ngàn người, mỗi chi tộc một ngàn người, rồi họ đi đến Mi-đi-an.
8 Dân Y-sơ-ra-ên đánh chiếm dân Đa-ni-ên, giết hết đàn ông, cả năm quan trấn thủ Đa-ni-ên, và giết cả Ba-la-am con trai của Bê-ô bằng gươm.
9 Và con cái Israel bắt các bà vợ của người Midian làm tù binh, cùng với con cái nhỏ và gia súc của họ, và tất cả những gì thuộc về họ.
10 Họ lấy tất cả chiến lợi phẩm và của cải cướp được, rồi mang đến cho Môi-se và Ê-la-xê tại đồng bằng Mô-áp.
11 Môi-se, Ê-la-xê và tất cả các quan trưởng của hội chúng cùng nhau ra đón họ với niềm vui.
12 Họ chia nhau tất cả chiến lợi phẩm của Midian, và con cái Israel đã trả thù được Midian vì anh em mình là con cái Israel.

CHƯƠNG 87

1 Bấy giờ, Đức Chúa Trời phán cùng Môi-se rằng: “Này, ngày của ngươi sắp hết rồi; hãy đem Giô-sua, con trai của Nu-n, tôi tớ ngươi, đặt vào trong đền tạm, và ta sẽ truyền dạy cho người.” Môi-se liền làm theo.
2 Đức Chúa Trời hiện ra trong đền tạm trên một cột mây, và cột mây ấy đứng ở lối vào đền tạm.
3 Đức Chúa Trời phán cùng Giô-sua, con trai của Nun, rằng: Hãy mạnh mẽ và can đảm, vì ngươi sẽ dẫn con cái Y-sơ-ra-ên đến đất mà ta đã thề hứa ban cho chúng, và ta sẽ ở cùng ngươi.
4 Môi-se nói với Giô-sua: Hãy mạnh mẽ và can đảm, vì ngươi sẽ làm cho con cái Y-sơ-ra-ên thừa hưởng đất hứa, và Đức Giê-hô-va sẽ ở cùng ngươi; Ngài sẽ không lìa bỏ ngươi, cũng không bỏ ngươi. Chớ sợ hãi hay nản lòng.
5 Môi-se triệu tập toàn thể con cái Y-sơ-ra-ên và nói với họ rằng: "Các ngươi đã thấy tất cả những điều tốt lành mà Đức Giê-hô-va, Đức Chúa Trời của các ngươi, đã làm cho các ngươi trong đồng vắng.
6 Vậy nên, hãy tuân giữ mọi lời của luật này, và bước đi theo đường lối của Chúa, Đức Chúa Trời của các ngươi;

chớ lìa bỏ con đường mà Chúa đã truyền dạy cho các ngươi, dù là sang bên phải hay bên trái.
7 Môi-se dạy con cái Y-sơ-ra-ên các điều răn, các phán quyết và các luật lệ phải làm trong xứ như Đức Giê-hô-va đã truyền cho ông.
8 Và ông dạy họ đường lối của Chúa và các luật lệ của Ngài; này, chúng được ghi chép trong sách luật của Đức Chúa Trời mà Ngài đã ban cho con cái Y-sơ-ra-ên qua tay Môi-se.
9 Môi-se dặn dò xong con cái Y-sơ-ra-ên, thì Đức Giê-hô-va phán cùng ông rằng: Hãy lên núi A-ba-rim mà chết ở đó, và sẽ được cùng gia nhập với dân ngươi như A-rôn, anh ngươi, đã được cùng gia nhập.
10 Môi-se đi lên như Đức Giê-hô-va đã truyền cho ông, và ông chết tại đó, trong xứ Mô-áp, theo lệnh của Đức Giê-hô-va, vào năm thứ bốn mươi kể từ khi dân Y-sơ-ra-ên ra khỏi xứ Ai Cập.
11 Dân Y-sơ-ra-ên khóc thương Môi-se trên đồng bằng Mô-áp suốt ba mươi ngày, và những ngày khóc thương Môi-se đã chấm dứt.

CHƯƠNG 88

1 Sau khi Môi-se qua đời, Đức Chúa Trời phán cùng Giô-sua, con trai của Nun, rằng:
2 Hãy đứng dậy và vượt sông Giô-đan đến vùng đất mà Ta đã ban cho con cái Y-sơ-ra-ên, và ngươi sẽ làm cho con cái Y-sơ-ra-ên thừa hưởng vùng đất đó.
3 Mọi nơi mà bàn chân các ngươi đặt đến đều thuộc về các ngươi, từ hoang mạc Li-băng đến con sông lớn Pê-ra-th sẽ là biên giới của các ngươi.
4 Suốt đời ngươi, không ai có thể chống lại ngươi; như ta đã ở cùng Môi-se, ta cũng sẽ ở cùng ngươi; chỉ cần ngươi mạnh mẽ và can đảm tuân giữ mọi luật lệ mà Môi-se đã truyền cho ngươi, chớ lìa bỏ đường lối ấy, dù là sang phải hay sang trái, hầu cho ngươi được thịnh vượng trong mọi việc ngươi làm.
5 Giô-sua truyền lệnh cho các quan chức Y-sơ-ra-ên rằng: Hãy đi khắp trại và truyền lệnh cho dân chúng rằng: Hãy chuẩn bị lương thực cho mình, vì ba ngày nữa các ngươi sẽ vượt sông Giô-đan để chiếm đất.
6 Các quan chức của con cái Israel đã làm như vậy, họ chỉ huy dân chúng và dân chúng đã làm theo mọi điều mà Giô-sua đã truyền dạy.
7 Giô-sua sai hai người đi do thám xứ Giê-ri-cô, và hai người ấy đi do thám Giê-ri-cô.
8 Sau bảy ngày, họ đến gặp Giô-sua trong trại và nói với ông rằng: "Đức Giê-hô-va đã giao toàn bộ xứ này vào tay chúng tôi, và dân chúng ở đó đều khiếp sợ vì chúng tôi."
9 Sau đó, sáng hôm sau, Giô-sua thức dậy, cùng toàn dân Y-sơ-ra-ên cũng đi từ Si-ti-tim, và Giô-sua cùng toàn dân Y-sơ-ra-ên vượt qua sông Giô-đan; lúc đó Giô-sua tám mươi hai tuổi khi cùng toàn dân Y-sơ-ra-ên vượt qua sông Giô-đan.
10 Đến ngày thứ mười của tháng thứ nhất, dân chúng từ sông Jordan đi lên và đóng trại tại Gilgal, ở góc phía đông của Jericho.
11 Dân Y-sơ-ra-ên giữ lễ Vượt Qua tại Gilgal, thuộc đồng bằng Giê-ri-cô, vào ngày thứ mười bốn của tháng, như đã chép trong luật Môi-se.
12 Vào thời điểm đó, ngay sau Lễ Vượt Qua, manna đã hết, và không còn manna cho con cái Y-sơ-ra-ên nữa, nên họ ăn sản vật của đất Ca-na-an.
13 Thành Giê-ri-cô hoàn toàn bị đóng cửa đối với con cái Y-sơ-ra-ên, không ai ra vào được.
14 Đến tháng thứ hai, ngày đầu tiên của tháng, Đức Chúa Trời phán cùng Giô-sua rằng: “Hãy đứng dậy, này, ta đã giao thành Giê-ri-cô cùng toàn dân thành ấy vào tay ngươi; tất cả quân lính của ngươi phải đi tuần tra thành, mỗi ngày một lần, trong sáu ngày.”
15 Các thầy tế lễ sẽ thổi kèn, và khi các ngươi nghe tiếng kèn, cả dân chúng sẽ reo hò vang dội, đến nỗi tường thành sẽ sụp đổ; cả dân chúng sẽ xông lên, mỗi người đánh kẻ thù của mình.
16 Giô-sua đã làm theo mọi điều Chúa đã truyền dạy cho ông.
17 Đến ngày thứ bảy, họ đi vòng quanh thành bảy lần, và các thầy tế lễ thổi kèn.
18 Đến vòng thứ bảy, Giô-sua nói với dân chúng: "Hãy reo hò lên, vì Đức Giê-hô-va đã giao toàn thành vào tay chúng ta!"
19 Chỉ thành phố và mọi vật trong đó sẽ bị nguyền rủa cho Chúa, và các ngươi hãy tránh xa điều bị nguyền rủa đó, kẻo các ngươi làm cho trại của Israel bị nguyền rủa và gây rắc rối cho nó.
20 Nhưng tất cả bạc, vàng, đồng và sắt đều phải được dâng hiến cho Chúa, và chúng sẽ được đưa vào kho báu của Chúa.
21 Dân chúng thổi kèn và reo hò vang dội, tường thành Giê-ri-cô sụp đổ, và toàn dân tiến lên, mỗi người đi thẳng về phía trước, chiếm lấy thành và tiêu diệt hoàn toàn mọi thứ trong đó, cả đàn ông lẫn phụ nữ, già trẻ, bò, cừu và lừa, bằng lưỡi gươm.
22 Họ đốt cháy toàn bộ thành phố; chỉ có những đồ dùng bằng bạc, vàng, đồng và sắt là được họ cất vào kho báu của Chúa.
23 Bấy giờ Giô-sua thề rằng: Kẻ nào xây thành Giê-ri-cô thì đáng bị rủa sả; người ấy sẽ đặt nền móng thành trên con trai cả, còn con trai út sẽ dựng cổng thành.
24 Achan, con trai của Carmi, con trai của Zabdi, con trai của Zerah, con trai của Giuđa, đã phạm tội ác tày trời, hắn lấy vật bị nguyền rủa đó giấu trong lều, và Chúa nổi giận với dân Israel.
25 Sau khi dân Y-sơ-ra-ên trở về từ việc đốt Giê-ri-cô, Giô-sua sai người đi do thám Ai và đánh chiếm thành đó.
26 Bấy giờ, những người đó đi do thám thành Ai, rồi trở về nói rằng: “Chớ cho tất cả dân chúng đi lên Ai với ngươi, chỉ cho khoảng ba ngàn người đi đánh thành thôi, vì dân thành ít lắm.”
27 Giô-sua làm như vậy, và có khoảng ba ngàn người trong con cái Y-sơ-ra-ên cùng ông đi lên, đánh chống lại dân thành Ai.
28 Trận chiến diễn ra ác liệt chống lại Israel, và người Ai đã giết chết ba mươi sáu người Israel, và con cái Israel bỏ chạy khỏi trước mặt người Ai.
29 Khi Giô-sua thấy điều ấy, ông xé áo mình ra và sấp mặt xuống đất trước mặt Đức Chúa Trời, cùng với các trưởng lão của Y-sơ-ra-ên, và họ rắc bụi lên đầu.
30 Giô-sua nói: "Lạy Chúa, tại sao Ngài lại dẫn dân này vượt qua sông Giô-đan? Tôi sẽ nói gì sau khi dân Y-sơ-ra-ên đã quay lưng lại với kẻ thù của họ?"

31 Vậy nên, tất cả dân Ca-na-an, những người sống trong xứ, sẽ nghe điều này, vây quanh chúng ta và xóa bỏ tên tuổi chúng ta.
32 Đức Chúa Trời phán cùng Giô-sua rằng: “Tại sao ngươi sấp mặt xuống đất? Hãy đứng dậy, đi khỏi đây, vì dân Y-sơ-ra-ên đã phạm tội và lấy vật bị rủa sả; Ta sẽ không còn ở cùng họ nữa nếu họ không tiêu diệt vật bị rủa sả đó khỏi giữa họ.”
33 Giô-sua đứng dậy triệu tập dân chúng, và theo lệnh của Chúa, ông dẫn dân Urim đến, bắt giữ chi tộc Giu-đa, và A-chán, con trai của Ca-mi, cũng bị bắt.
34 Giô-sua nói với A-chan: "Hỡi con trai, hãy nói cho ta biết con đã làm gì?" A-chan đáp: "Con thấy trong số của cải cướp được có một chiếc áo đẹp của Si-na, hai trăm shekel bạc và một thỏi vàng nặng năm mươi shekel; con đã thèm muốn chúng và lấy chúng đi, nhưng kìa, tất cả đều được giấu dưới đất ở giữa lều."
35 Giô-sua sai người đi đến lều của A-chan để lấy chúng, rồi đem về cho Giô-sua.
36 Giô-sua bắt A-chan, cùng những đồ dùng này, các con trai, con gái và tất cả những người thuộc về ông, rồi đưa họ đến thung lũng A-chô.
37 Giô-sua đã dùng lửa thiêu sống thành đó, và toàn thể dân Y-sơ-ra-ên ném đá A-chan, rồi chất thành một đống đá lên trên xác ông ta. Vì thế, ông ta gọi nơi đó là thung lũng A-chô, như vậy cơn giận của Đức Chúa Trời nguôi ngoai. Sau đó, Giô-sua đến thành và đánh chiếm thành.
38 Đức Chúa Trời phán cùng Giô-sua rằng: “Đừng sợ hãi, cũng đừng nản lòng, này, ta đã giao Ai, vua và dân của nó vào tay ngươi; ngươi hãy đối xử với chúng như ngươi đã đối xử với Giê-ri-cô và vua của nó, chỉ lấy của cải và gia súc của chúng làm của cải cho mình; hãy phục kích thành phố phía sau nó.”
39 Vậy Giô-sua làm theo lời Chúa phán, chọn trong số các chiến binh ba mươi ngàn người dũng cảm, rồi sai họ đi phục kích thành.
40 Ông truyền lệnh cho họ rằng: Khi các ngươi thấy chúng ta, chúng ta sẽ khôn ngoan chạy trốn trước mặt chúng, và chúng sẽ đuổi theo chúng ta; lúc đó các ngươi hãy vùng lên khỏi chỗ phục kích và chiếm lấy thành; và họ đã làm như vậy.
41 Giô-sua chiến đấu, và dân thành tiến về phía Y-sơ-ra-ên, không biết rằng họ đang mai phục phía sau thành.
42 Giô-sua và toàn dân Y-sơ-ra-ên giả vờ mệt mỏi trước mặt họ, rồi dùng mưu mẹo trốn chạy qua sa mạc.
43 Và những người của Ai tập hợp tất cả dân chúng trong thành để đuổi theo dân Y-sơ-ra-ên, họ ra khỏi thành và bị lôi kéo đi, không còn một ai ở lại, và họ bỏ trống thành để đuổi theo dân Y-sơ-ra-ên.
44 Những kẻ đang mai phục liền vùng dậy, vội vã tiến đến thành phố, chiếm lấy nó và đốt cháy. Quân của Ai quay trở lại, và kìa, khói thành phố bốc lên tận trời, chúng không còn đường rút lui nào nữa.
45 Tất cả người Ai đều ở giữa dân Israel, có người ở bên này, có người ở bên kia, và họ đánh giết dân Israel đến nỗi không còn một ai sống sót.
46 Dân Y-sơ-ra-ên bắt sống Mê-sốt, vua Ai, dẫn đến Giô-sua, và Giô-sua treo ông lên cây thập tự giá, cho đến khi ông chết.
47 Sau khi đốt cháy thành, con cái Israel trở về và dùng gươm giết chết tất cả những người ở trong đó.
48 Số người Ai tử trận, cả nam lẫn nữ, là mười hai ngàn người; họ chỉ lấy gia súc và của cải cướp được trong thành, theo lời Chúa phán với Giô-sua.
49 Tất cả các vua ở bên này sông Giordan, tất cả các vua Canaan, đều nghe về điều ác mà con cái Israel đã làm cho Giê-ri-cô và Ai, và họ tập hợp lại để đánh Israel.
50 Chỉ có dân thành Gibeon là rất sợ giao chiến với dân Israel vì sợ bị diệt vong, nên họ đã mưu tính, đến gặp Giô-sua và toàn dân Israel, rồi nói với họ rằng: “Chúng tôi từ xứ xa đến, vậy nên bây giờ hãy lập giao ước với chúng tôi.”
51 Dân thành Gibeon đã vượt mặt con cái Israel, và con cái Israel đã lập giao ước với họ, và họ đã lập hòa bình với họ, và các quan trưởng của hội chúng đã thề với họ, nhưng sau đó con cái Israel biết rằng họ là láng giềng của mình và đang sống giữa họ.
52 Nhưng con cái Y-sơ-ra-ên không giết họ; vì họ đã thề nguyện với Đức Chúa Trời, và họ trở thành những người đốn củi và gánh nước.
53 Giô-sua hỏi họ: "Tại sao các ngươi lại lừa dối ta mà làm điều đó với chúng ta?" Họ đáp rằng: "Vì người ta đã báo cho các tôi tớ của ngài biết tất cả những việc ngài đã làm với các vua người A-mô-rít, nên chúng tôi rất sợ hãi cho tính mạng của mình, và chúng tôi đã làm điều đó."
54 Ngày ấy, Giô-sua giao cho họ nhiệm vụ đốn củi và múc nước, rồi chia họ làm nô lệ cho tất cả các chi tộc Y-sơ-ra-ên.
55 Khi vua Adonizedek của Giê-ru-sa-lem nghe tất cả những gì con cái Y-sơ-ra-ên đã làm cho Giê-ri-cô và Ai, ông liền sai người đến gặp vua Hô-ham của Hê-bôn, vua Pi-ram ở Gia-rít, vua Gia-phi-a của La-chi-sít và vua Đê-ber của Ê-gôn, mà rằng:
56 Hãy đến giúp ta, để chúng ta có thể đánh bại con cái Israel và dân cư Gibeon, những kẻ đã lập hòa ước với con cái Israel.
57 Họ tụ họp lại, và năm vị vua của người Amorit cùng toàn bộ quân lính của họ tiến lên, một dân tộc hùng mạnh đông đảo như cát trên bờ biển.
58 Tất cả các vua ấy kéo đến đóng trại trước Gibeon, và họ bắt đầu đánh nhau với dân cư Gibeon. Tất cả người Gibeon liền sai người đến nói với Joshua rằng: "Hãy mau đến giúp chúng tôi, vì tất cả các vua người Amorite đã tập hợp lại để đánh chúng tôi."
59 Giô-sua và toàn thể quân lính từ Gilgal đi lên, và Giô-sua bất ngờ đến chỗ họ, rồi giết chết năm vị vua đó với một cuộc tàn sát lớn.
60 Chúa đã làm cho chúng bối rối trước mặt con cái Israel, những người đã tàn sát chúng một cách khủng khiếp tại Gibeon, và đuổi theo chúng dọc theo con đường dẫn lên Beth Horon đến Makkedah, và chúng đã chạy trốn khỏi con cái Israel.
61 Trong khi họ đang chạy trốn, Đức Chúa Trời giáng mưa đá từ trời xuống trên họ, và nhiều người trong số họ chết vì mưa đá hơn là chết trong cuộc tàn sát con cái Israel.
62 Và con cái Israel đuổi theo họ, và họ tiếp tục đánh họ trên đường đi, cứ thế tiếp tục đánh họ.
63 Khi họ đang đánh trận, trời đã xế chiều, và Giô-sua nói trước mặt toàn dân rằng: Hỡi mặt trời, hãy đứng yên trên Gibeon, và mặt trăng, hãy ở trong thung lũng Ajalon, cho đến khi dân tộc này trả thù được kẻ thù của mình.

64 Đức Chúa Trời nghe lời Giô-sua, và mặt trời đứng yên giữa trời, ba mươi sáu phút, mặt trăng cũng đứng yên và không lặn xuống suốt một ngày.
65 Trước đó và sau đó, không có ngày nào giống như ngày mà Đức Chúa Trời lắng nghe tiếng kêu của con người, vì Đức Chúa Trời đã chiến đấu cho Israel.

CHƯƠNG 89

1 Bấy giờ, Giô-sua cất tiếng hát bài ca này, vào ngày Đức Chúa Trời giao dân A-mô vào tay Giô-sua và con cái Y-sơ-ra-ên, và ông nói trước mặt toàn dân Y-sơ-ra-ên rằng:
2 Lạy Chúa, Ngài đã làm những việc vĩ đại, Ngài đã thực hiện những kỳ công lớn lao; ai giống như Ngài? Môi miệng con sẽ ca ngợi danh Ngài.
3 Hỡi Đấng nhân từ và là thành lũy của con, là tháp cao của con, con sẽ hát một bài ca mới cho Ngài, con sẽ hát với lòng biết ơn cho Ngài, Ngài là sức mạnh cứu rỗi của con.
4 Tất cả các vua trên đất sẽ ca ngợi Ngài, các quan lại thế gian sẽ hát ngợi khen Ngài, con cái Israel sẽ vui mừng trong sự cứu rỗi của Ngài, họ sẽ hát và ca ngợi quyền năng của Ngài.
5 Lạy Chúa, chúng con đã tin cậy nơi Ngài; chúng con nói rằng Ngài là Đức Chúa Trời của chúng con, vì Ngài là nơi nương náu và là thành lũy vững chắc của chúng con trước kẻ thù.
6 Chúng con kêu cầu cùng Ngài và không hổ thẹn, chúng con tin cậy nơi Ngài và được giải cứu; khi chúng con kêu cầu cùng Ngài, Ngài đã nghe tiếng chúng con, Ngài đã giải cứu linh hồn chúng con khỏi lưỡi gươm, Ngài đã tỏ cho chúng con ân điển của Ngài, Ngài đã ban cho chúng con sự cứu rỗi, Ngài đã làm cho lòng chúng con vui mừng bằng sức mạnh của Ngài.
7 Chúa đã ra đi để cứu rỗi chúng con, dùng cánh tay Ngài mà chuộc dân Ngài; Ngài đã đáp lời chúng con từ trời cao thánh thiện của Ngài, Ngài đã cứu chúng con khỏi muôn người.
8 Mặt trời và mặt trăng đứng yên trên trời, và Ngài đã nổi giận chống lại những kẻ áp bức chúng ta, và Ngài đã phán xét chúng.
9 Tất cả các quan lại trên đất đều đứng dậy, các vua các dân tộc đã tụ họp lại, nhưng họ không hề nao núng trước sự hiện diện của ngươi, họ mong muốn được tham chiến cùng ngươi.
10 Ngươi đã nổi giận chống lại chúng, và trút cơn thịnh nộ xuống trên chúng; ngươi đã hủy diệt chúng trong cơn giận dữ, và chặt đứt chúng trong lòng ngươi.
11 quốc gia đã bị tàn phá bởi cơn thịnh nộ của ngươi, các vương quốc đã suy tàn vì sự giận dữ của ngươi, ngươi đã làm tổn thương các vua trong ngày thịnh nộ của ngươi.
12 Ngươi đã trút cơn thịnh nộ của ngươi xuống trên chúng, cơn giận dữ của ngươi đã giáng xuống chúng; ngươi đã quay tội lỗi của chúng lại trên chúng, và đã tiêu diệt chúng trong sự gian ác của chúng.
13 Chúng giăng bẫy, chúng mắc vào đó, bị mắc vào lưới, chân bị vướng.
14 Tay Ngài đã sẵn sàng cho tất cả kẻ thù của Ngài, những kẻ nói rằng: "Nhờ gươm đao mà chúng chiếm đất, nhờ sức mạnh cánh tay mà chúng ở trong thành"; Ngài đã khiến mặt chúng đầy xấu hổ, Ngài đã hạ sừng chúng xuống đất, Ngài đã làm cho chúng khiếp sợ trong cơn thịnh nộ của Ngài, và đã tiêu diệt chúng trong cơn giận dữ của Ngài.
15 Đất rung chuyển và lay động trước tiếng bão tố của Ngài, Ngài không giữ gìn linh hồn họ khỏi cái chết, và đã hạ sinh mạng họ xuống mồ mả.
16 Ngươi đã đuổi theo chúng trong cơn bão của ngươi, ngươi đã thiêu rụi chúng trong cơn lốc xoáy của ngươi, ngươi đã biến mưa của chúng thành mưa đá, chúng rơi xuống những hố sâu đến nỗi chúng không thể trồi lên được.
17 Xác của chúng giống như rác bị vứt ra giữa đường phố.
18 Chúng bị thiêu rụi và hủy diệt trong cơn giận của Ngài, nhưng Ngài đã cứu dân Ngài bằng sức mạnh của mình.
19 Vì vậy, lòng chúng con vui mừng trong Ngài, linh hồn chúng con hân hoan trong sự cứu rỗi của Ngài.
20 Lưỡi chúng ta sẽ thuật lại quyền năng của Ngài, chúng ta sẽ hát ngợi khen những công việc kỳ diệu của Ngài.
21 Vì Ngài đã cứu chúng ta khỏi kẻ thù, Ngài đã giải cứu chúng ta khỏi những kẻ nổi dậy chống lại chúng ta, Ngài đã tiêu diệt chúng trước mặt chúng ta và đè bẹp chúng dưới chân chúng ta.
22 Như vậy, hỡi Chúa, tất cả kẻ thù của Ngài sẽ bị diệt vong; kẻ ác sẽ như trấu bị gió cuốn đi, còn người Ngài yêu mến sẽ như cây trồng bên bờ nước.
23 Vậy Giô-sua và toàn thể dân Y-sơ-ra-ên cùng ông trở về trại ở Gilgal, sau khi đã đánh bại tất cả các vua, không còn một người nào sống sót.
24 Năm vị vua ấy chạy trốn khỏi chiến trường, mỗi người một mình, và ẩn náu trong một hang động. Giô-sua tìm kiếm họ trên chiến trường nhưng không thấy.
25 Sau đó, có người báo cho Giô-sua biết rằng: Các vua đã được tìm thấy, và kìa, chúng đang trốn trong một hang động.
26 Giô-sua nói: "Hãy cử người canh giữ cửa hang, kẻo họ bỏ đi"; và dân Y-sơ-ra-ên liền làm theo.
27 Giô-sua triệu tập toàn dân Y-sơ-ra-ên và bảo các tướng lĩnh rằng: “Hãy đặt chân lên cổ các vua này!” Giô-sua nói tiếp: “Đức Giê-hô-va cũng sẽ làm như vậy cho tất cả kẻ thù của các ngươi.”
28 Sau đó, Giô-sua truyền lệnh giết các vua và ném xác vào hang, đồng thời đặt những tảng đá lớn ở cửa hang.
29 Sau đó, Giô-sua cùng toàn thể những người đi theo ông ngày hôm đó đến Ma-kê-a, và ông dùng gươm phá thành.
30 Và ông đã hủy diệt hoàn toàn linh hồn và mọi thứ thuộc về thành phố, và ông đã đối xử với vua và dân thành phố như ông đã đối xử với Giê-ri-cô.
31 Từ đó, ông đi đến Libnah và đánh chiếm thành, nhưng Đức Chúa Trời đã giao thành vào tay ông. Giô-sua dùng gươm giết chết toàn bộ dân chúng, và ông đã đối xử với thành và vua của nó như đã đối xử với Giê-ri-cô.
32 Từ đó, ông tiến đến Lachish để đánh bại thành Lachish, và Horam, vua xứ Gaza, cũng đến giúp đỡ dân Lachish. Joshua đã đánh bại ông ta và dân ông ta cho đến khi không còn ai sống sót.
33 Giô-sua chiếm La-chi và toàn dân ở đó, và đối xử với nó như đã đối xử với Libnah.
34 Giô-sua đi từ đó đến Ê-gôn, chiếm lấy thành ấy, và dùng gươm giết chết toàn bộ dân cư thành ấy.
35 Từ đó, ông tiến đến Hê-bôn, đánh chiếm thành và tiêu diệt hoàn toàn thành. Từ đó, ông cùng toàn dân Y-sơ-ra-ên trở về Đê-rít, đánh chiếm thành và dùng gươm tiêu diệt thành.

36 Và ông đã tiêu diệt mọi người trong đó, không để sót một ai, và ông đã đối xử với thành đó và vua của nó như ông đã đối xử với Giê-ri-cô.
37 Giô-sua đánh bại tất cả các vua người A-mô-rít từ Ca-đê-ba-nê đến A-xa, và ông lập tức chiếm được đất nước của họ, vì Đức Giê-hô-va đã chiến đấu cho Y-sơ-ra-ên.
38 Giô-sua cùng toàn dân Y-sơ-ra-ên đến trại ở Gilgal.
39 Bấy giờ, vua Gia-bin của xứ Giu-xa nghe hết những điều Giô-sua đã làm cho các vua người A-mô-rít, thì sai người đến gặp vua Gióp-át của xứ Mi-đi-an, gặp vua La-ban của xứ Si-m-ron, gặp vua Giê-pha của xứ A-sa-ph, và gặp tất cả các vua người A-mô-rít, rằng:
40 Hãy mau đến giúp chúng tôi, để chúng tôi có thể đánh bại con cái Israel trước khi chúng đến tấn công chúng tôi và đối xử với chúng tôi như chúng đã đối xử với các vua khác của người Amorit.
41 Tất cả các vua ấy đều nghe theo lời của Jabin, vua xứ Chazor, và họ cùng toàn quân kéo ra, mười bảy vua, và dân chúng đông như cát trên bờ biển, cùng với ngựa và xe ngựa vô số kể, họ đến đóng trại bên bờ sông Merom và tụ họp lại để đánh Israel.
42 Đức Chúa Trời phán cùng Giô-sua rằng: "Đừng sợ chúng, vì ngày mai vào khoảng giờ này, ta sẽ giao nộp tất cả chúng đã bị giết trước mặt ngươi; ngươi sẽ đập nát ngựa của chúng và đốt xe ngựa của chúng bằng lửa."
43 Giô-sua cùng toàn bộ quân lính bất ngờ ập đến đánh chúng, và chúng rơi vào tay họ, vì Đức Giê-hô-va đã phó chúng vào tay con cái Y-sơ-ra-ên.
44 Vậy, con cái Y-sơ-ra-ên đuổi theo tất cả các vua ấy cùng với quân đội của họ, và đánh giết họ cho đến khi không còn ai sống sót, và Giô-sua đã làm cho họ như Đức Giê-hô-va đã phán bảo ông.
45 Bấy giờ, Giô-sua trở lại Chazor, dùng gươm giết chết mọi người trong đó và thiêu rụi thành. Từ Chazor, Giô-sua đi đến Shimron, cũng đánh và tiêu diệt thành đó hoàn toàn.
46 Từ đó, ông đi đến Achshaph và làm với nó như ông đã làm với Shimron.
47 Từ đó, ông đi đến Adulam và đánh giết tất cả dân chúng ở đó, và ông đối xử với Adulam giống như cách ông đã đối xử với Achshaph và Shimron.
48 Rồi ông đi từ đó đến tất cả các thành của các vua mà ông đã đánh chiếm, và ông đánh giết tất cả những người còn sót lại, tiêu diệt họ hoàn toàn.
49 Người Israel chỉ lấy của cải và gia súc làm chiến lợi phẩm, còn mọi người khác thì họ đều giết hại, không để một ai sống sót.
50 Như Chúa đã truyền dạy cho Môi-se, Giô-sua và toàn dân Y-sơ-ra-ên cũng làm theo, không hề phạm sai lầm trong bất cứ điều gì.
51 Vậy Giô-sua và toàn thể con cái Y-sơ-ra-ên đã đánh chiếm toàn bộ xứ Ca-na-an như Đức Giê-hô-va đã truyền lệnh cho họ, và giết hết ba mươi mốt vua ở đó, và con cái Y-sơ-ra-ên đã chiếm được toàn bộ đất nước của họ.
52 Ngoài các vương quốc Sihon và Og ở bên kia sông Jordan, mà Môi-se đã đánh chiếm nhiều thành phố, và Môi-se đã giao chúng cho người Ru-bên, người Ga-đít và một nửa chi tộc Ma-na-xê.
53 Giô-sua đánh bại tất cả các vua ở phía tây sông Giô-đan, và chia đất đai của họ cho chín chi tộc và nửa chi tộc Y-sơ-ra-ên.
54 Giô-sua đã chiến đấu với các vua này trong năm năm, và ông đã giao các thành của họ cho dân Y-sơ-ra-ên, và đất nước trở nên yên bình sau chiến tranh ở khắp các thành của người A-mô-rít và người Ca-na-an.

CHƯƠNG 90

1 Vào thời điểm đó, năm thứ năm sau khi con cái Israel vượt qua sông Jordan, sau khi con cái Israel đã nghỉ ngơi sau cuộc chiến với người Canaan, thì những trận chiến lớn và ác liệt đã nổ ra giữa Edom và con cái Chittim, và con cái Chittim đã chiến đấu chống lại Edom.
2 Năm đó, tức là năm thứ 31 triều đại của ông, Abianus, cùng với một đạo quân hùng mạnh gồm những người giỏi giang của con cháu Chittim, dẫn ra tiến đến Seir để đánh nhau với con cháu Esau.
3 Vua Hadad của Edom nghe được tin ấy, bèn dẫn một đội quân đông đảo ra đón tiếp và giao chiến với ông ta trên cánh đồng Edom.
4 Và tay của Chittim thắng thế trước con cháu của Esau, và con cháu của Chittim đã giết chết con cháu của Esau, hai mươi hai ngàn người, và tất cả con cháu của Esau đều bỏ chạy khỏi họ.
5 Dân Chittim đuổi theo họ và đến được Hadad, vua Edom, đang chạy trước mặt họ. Họ bắt sống được ông và dẫn đến trước mặt Abianus, vua Chittim.
6 Và Abianus ra lệnh giết ông ta, và Hadad, vua nước Edom, qua đời vào năm thứ bốn mươi tám triều đại của mình.
7 Và con cháu của Chittim tiếp tục truy đuổi Edom, và họ đã gây ra một cuộc tàn sát lớn cho Edom, và Edom trở thành chư hầu của con cháu của Chittim.
8 Và con cháu của Chittim cai trị Edom, và Edom trở thành thuộc quyền cai trị của con cháu của Chittim và trở thành một vương quốc duy nhất từ ngày đó.
9 Từ lúc đó, họ không còn ngẩng cao đầu được nữa, và vương quốc của họ trở nên thống nhất với con cháu của Chittim.
10 Abianus đặt các quan lại ở Edom, và tất cả con cái của Edom đều trở thành thần dân và phải nộp thuế cho Abianus, rồi Abianus trở về quê hương mình là Chittim.
11 Khi trở về, ông tái lập chính quyền và xây dựng một cung điện rộng lớn và kiên cố để làm nơi ở của hoàng gia, và trị vì an toàn trên con cháu của Chittim và Edom.
12 Vào những ngày ấy, sau khi con cái Israel đã đuổi hết dân Ca-na-an và dân A-mô-rít đi, Giô-sua đã già yếu.
13 Đức Chúa Trời phán cùng Giô-sua rằng: Ngươi đã già, tuổi đã cao, mà vẫn còn phần đất rộng lớn chưa được chiếm hữu.
14 Vậy nên, hãy chia đất này làm cơ nghiệp cho chín chi phái và nửa chi phái Manasseh, và Giô-sua đứng dậy làm theo lời Chúa phán bảo ông.
15 Ông chia toàn bộ đất đai cho các chi tộc Israel làm cơ nghiệp theo sự phân chia của họ.
16 Nhưng đối với chi tộc Lê-vi, Ngài không ban cho họ phần thừa kế nào cả; các lễ vật dâng cho Đức Giê-hô-va là phần thừa kế của họ, như Đức Giê-hô-va đã phán về họ qua tay Môi-se.
17 Giô-sua ban cho Ca-lép, con trai của Giê-phun-nê, phần đất nhiều hơn các anh em của ông, như Đức Chúa Trời đã phán qua Môi-se.

18 Vì vậy, Hê-bôn trở thành cơ nghiệp của Ca-lép và con cháu ông cho đến ngày nay.
19 Giô-sua chia toàn bộ đất đai thành từng phần cho toàn dân Y-sơ-ra-ên, như Đức Giê-hô-va đã truyền dạy cho ông.
20 Và con cái Y-sơ-ra-ên đã chia các thành phố cho người Lê-vi từ phần đất thừa kế của họ, và các vùng ngoại ô cho gia súc và tài sản của họ, như Đức Giê-hô-va đã truyền cho Môi-se; con cái Y-sơ-ra-ên đã làm như vậy, và họ chia đất bằng cách bốc thăm, đất lớn hay đất nhỏ.
21 Họ đi thừa kế đất đai theo ranh giới đã được phân chia, và con cái Israel đã chia cho Joshua, con trai của Nun, một phần thừa kế trong số họ.
22 Theo lời Chúa phán, họ đã ban cho ông thành phố mà ông yêu cầu, là Timnath-serach ở núi Ephraim, và ông đã xây dựng thành phố đó và ở trong đó.
23 Đây là những phần đất thừa kế mà thầy tế lễ Elazer và Joshua con trai của Nun cùng các tộc trưởng đã chia cho con cái Israel bằng cách bốc thăm tại Shiloh, trước mặt Chúa, tại cửa đền tạm, và họ đã ngừng việc chia đất.
24 Đức Giê-hô-va đã ban đất ấy cho dân Y-sơ-ra-ên, và họ đã chiếm hữu đất ấy như Đức Giê-hô-va đã phán với họ và như Đức Giê-hô-va đã thề với tổ tiên họ.
25 Đức Giê-hô-va ban cho dân Y-sơ-ra-ên sự bình an khỏi mọi kẻ thù xung quanh, không ai dám chống lại họ, và Đức Giê-hô-va đã giao tất cả kẻ thù vào tay họ; và không một điều nào trong tất cả những điều tốt lành mà Đức Giê-hô-va đã phán với con cái Y-sơ-ra-ên lại không thành, phải, Đức Giê-hô-va đã thực hiện mọi điều.
26 Giô-sua triệu tập toàn thể con cái Y-sơ-ra-ên, chúc phúc cho họ và truyền dạy họ phụng sự Đức Chúa Trời. Sau đó, ông cho họ ra về, mỗi người trở về thành của mình và phần đất thừa kế của mình.
27 Và con cái Y-sơ-ra-ên phụng sự Đức Giê-hô-va suốt những ngày Giô-sua làm vua, và Đức Giê-hô-va ban cho họ sự bình an khỏi mọi sự quấy phá xung quanh, và họ sống an toàn trong các thành của mình.
28 Xảy ra trong những ngày ấy, Abianus, vua Chittim, băng hà vào năm thứ ba mươi tám triều đại của ông, tức là năm thứ bảy triều đại của ông ở Edom, và người ta chôn cất ông tại nơi ông đã xây dựng cho mình, và Latinus lên ngôi thay ông trong năm mươi năm.
29 Trong thời gian trị vì, ông đã dẫn quân đi đánh dân cư xứ Britannia và Kernania, con cháu của Ê-li-sa, con trai của Javan, và ông đã thắng thế và bắt họ phải cống nạp.
30 Bấy giờ ông nghe tin Ê-đôm nổi dậy chống lại Chi-ti, liền La-tinh đến đánh bại và dẹp loạn, đặt Ê-đôm dưới sự cai trị của Chi-ti, và Ê-đôm trở thành một vương quốc với Chi-ti suốt đời.
31 Trong nhiều năm, ở Ê-đôm không có vua, và chính quyền của họ thuộc về con cháu của Chi-ti-tim và vua của họ.
32 Đến năm thứ hai mươi sáu sau khi dân Y-sơ-ra-ên vượt qua sông Giô-đan, tức là năm thứ sáu mươi sáu sau khi dân Y-sơ-ra-ên rời khỏi Ai Cập, thì Giô-sua đã già, tuổi đã cao, thọ một trăm lẻ tám tuổi.
33 Sau khi Đức Giê-hô-va ban cho toàn dân Y-sơ-ra-ên sự bình an khỏi mọi kẻ thù xung quanh, Giô-sua triệu tập toàn thể dân Y-sơ-ra-ên, các trưởng lão, các quan xét và các viên chức của họ. Giô-sua nói với các trưởng lão và các quan xét của Y-sơ-ra-ên rằng: "Này, tôi đã già, tuổi đã cao, và các ông đã thấy những gì Đức Giê-hô-va đã làm cho tất cả các dân tộc mà Ngài đã đuổi khỏi trước mặt các ông, vì chính Đức Giê-hô-va đã chiến đấu cho các ông."
34 Vậy nên, hãy củng cố lòng mình để giữ và làm theo mọi lời của luật Môi-se, chớ sai lệch khỏi luật ấy về bên phải hay bên trái, và chớ đến gần các dân tộc còn lại trong xứ; cũng chớ nhắc đến tên các thần của chúng, nhưng phải trung tín với Đức Giê-hô-va, Đức Chúa Trời của các ngươi, như các ngươi vẫn làm cho đến ngày nay.
35 Giô-sua hết lòng khuyên nhủ con cái Y-sơ-ra-ên hãy phụng sự Chúa suốt đời.
36 Và toàn thể dân Y-sơ-ra-ên nói rằng: Chúng tôi sẽ phụng sự Đức Giê-hô-va, Đức Chúa Trời chúng tôi, suốt đời, chúng tôi và con cháu chúng tôi, và dòng dõi chúng tôi mãi mãi.
37 Ngày ấy, Giô-sua lập giao ước với dân chúng, rồi cho con cái Y-sơ-ra-ên ra về, mỗi người trở về phần đất và thành phố của mình.
38 Trong những ngày ấy, khi con cái Israel đang sống an toàn trong các thành của mình, họ chôn cất các quan tài của các chi tộc tổ tiên họ, những quan tài mà họ đã mang từ Ai Cập lên, mỗi người chôn cất theo phần thừa kế của con cái mình; con cái Israel đã chôn cất mười hai người con trai của Gia-cốp, mỗi người theo phần sở hữu của con cái mình.
39 Và đây là tên các thành phố nơi họ chôn cất mười hai người con trai của Gia-cốp, những người mà con cái Y-sơ-ra-ên đã đưa ra khỏi Ai Cập.
40 Họ chôn cất Ru-bên và Gát ở bên này sông Giô-đan, tại Rô-ma, vùng đất mà Môi-se đã ban cho con cháu họ.
41 Và họ chôn cất Si-mê-ôn và Lê-vi tại thành Ma-đa, là vùng đất mà ông đã ban cho con cháu Si-mê-ôn, còn vùng ngoại ô của thành thì dành cho con cháu Lê-vi.
42 Họ chôn Giu-đa tại thành Bên-gia-min, đối diện Bê-lê-hem.
43 Và hài cốt của Ísa-sa-cha và Xê-bu-lôn được chôn cất tại Si-đôn, trong phần đất được chia cho con cháu họ.
44 Và Đan được chôn cất tại thành của con cái ông ở Ê-ta-ên, còn Na-phơ-ta-li và A-sê được chôn cất tại Ca-đê-na-phơ-ta-li, mỗi người ở nơi mà họ đã giao cho con cái mình.
45 Và hài cốt của Giô-sép được chôn cất tại Si-chem, trong phần ruộng mà Gia-cốp đã mua từ Ha-mô, và phần ruộng đó trở thành gia sản của Giô-sép.
46 Và họ chôn cất Benjamin ở Giê-ru-sa-lem đối diện với người Giê-bu-sít, là vùng đất được ban cho con cháu Benjamin; con cháu Y-sơ-ra-ên chôn cất cha mình, mỗi người đàn ông trong thành phố của con cháu mình.
47 Sau hai năm, Giô-sua, con trai của Nun, qua đời ở tuổi một trăm mười, và thời gian Giô-sua cai trị Y-sơ-ra-ên là hai mươi tám năm, và Y-sơ-ra-ên phụng sự Đức Chúa Trời suốt đời.
48 Còn những việc khác của Giô-sua, các trận đánh của ông, những lời quở trách ông dành cho dân Y-sơ-ra-ên, và tất cả những điều ông đã truyền dạy cho họ, cùng tên các thành phố mà dân Y-sơ-ra-ên sở hữu trong thời ông, này, tất cả đều được ghi chép trong sách lời của Giô-sua gửi cho dân Y-sơ-ra-ên, và trong sách chiến tranh của Đức Giê-hô-va, mà Môi-se, Giô-sua và dân Y-sơ-ra-ên đã viết.
49 Và con cái Israel chôn cất Giô-sua tại biên giới phần đất thừa kế của ông, ở Ti-na-th-rắc, là vùng đất đã được ban cho ông trên núi Ép-ra-im.
50 Trong những ngày ấy, Elazer, con trai của Aaron, qua đời, và người ta chôn ông trên một ngọn đồi thuộc về

Phineas, con trai ông, là vùng đất được ban cho Phineas ở núi Ephraim.

CHƯƠNG 91

1 Vào thời điểm đó, sau khi Giô-sua qua đời, con cái của người Ca-na-an vẫn còn ở trong xứ, và dân Y-sơ-ra-ên quyết định đuổi họ ra khỏi đó.
2 Dân Y-sơ-ra-ên hỏi Đức Giê-hô-va rằng: Ai sẽ đi đầu lên đánh dân Ca-na-an? Đức Giê-hô-va phán rằng: Giu-đa sẽ đi lên.
3 Con cháu Giu-đa nói với Si-mê-ôn rằng: "Hãy đi cùng chúng tôi đến phần đất của chúng tôi, chúng tôi sẽ chiến đấu chống lại dân Ca-na-an, và chúng tôi cũng sẽ đi cùng các ông đến phần đất của các ông." Vậy con cháu Si-mê-ôn cùng đi với con cháu Giu-đa.
4 Con cháu Giu-đa tiến lên đánh dân Ca-na-an, nên Đức Giê-hô-va phó dân Ca-na-an vào tay con cháu Giu-đa, và họ đánh bại dân Ca-na-an tại Bê-xê-k, thu được mười ngàn người.
5 Và họ giao chiến với Adonibezek tại Bezek, nhưng ông ta bỏ chạy khỏi họ. Họ đuổi theo và bắt được ông ta, rồi tóm lấy ông ta và chặt ngón tay cái và ngón chân cái của ông ta.
6 A-đô-ni-bê-xê-xê nói: Bảy mươi vị vua bị chặt ngón tay cái và ngón chân cái, cùng nhau ăn uống dưới bàn của ta, cũng như ta đã làm, vậy nên Đức Chúa Trời đã báo đáp ta. Họ đem ông đến Giê-ru-sa-lem và ông chết ở đó.
7 Và con cháu của Si-mê-ôn cùng đi với con cháu của Giu-đa, và họ dùng gươm đánh bại dân Ca-na-an.
8 Đức Chúa Trời ở cùng con cái Giu-đa, và họ chiếm được núi đó, còn con cái Giô-sép thì lên Bê-thên, tức là Lu-xa, và Đức Chúa Trời ở cùng họ.
9 Và con cháu của Giô-sép do thám Bê-thên, và những người canh gác thấy một người đi ra từ thành, họ liền bắt lấy người ấy và nói với người ấy rằng: "Hãy chỉ cho chúng tôi lối vào thành, chúng tôi sẽ tiếp đãi anh."
10 Người ấy chỉ cho họ lối vào thành, và con cháu Giô-sép đến dùng gươm đánh chiếm thành.
11 Rồi người ấy cùng gia đình mình bị đuổi đi, và ông đến với dân Hê-tít, xây dựng một thành phố, đặt tên là Lu-z. Toàn dân Y-sơ-ra-ên đều ở trong thành phố ấy, con cái Y-sơ-ra-ên cũng ở trong thành phố ấy. Con cái Y-sơ-ra-ên phụng sự Đức Chúa Trời suốt đời Giô-sua và suốt đời các trưởng lão, những người sống thọ sau Giô-sua, và chứng kiến công việc vĩ đại mà Đức Chúa Trời đã làm cho Y-sơ-ra-ên.
12 Sau khi Giô-sua qua đời, các trưởng lão cai quản dân Y-sơ-ra-ên trong mười bảy năm.
13 Tất cả các trưởng lão cũng tham gia chiến đấu cho Israel chống lại dân Canaan, và Đức Chúa Trời đã đuổi dân Canaan khỏi trước mặt con cái Israel, để đưa dân Israel về đất của họ.
14 Và Ngài đã hoàn thành mọi lời Ngài đã phán với Áp-ra-ham, I-sác và Gia-cốp, và lời thề Ngài đã hứa, ban cho họ và con cháu họ đất của dân Ca-na-an.
15 Đức Giê-hô-va đã ban cho con cái Y-sơ-ra-ên toàn bộ đất Ca-na-an, như Ngài đã thề hứa với tổ phụ họ, và Đức Giê-hô-va ban cho họ sự bình an khỏi những kẻ xung quanh, và con cái Y-sơ-ra-ên được sống an toàn trong các thành của họ.
16. Nguyện Chúa được chúc tụng đời đời, Amen, và Amen.
17 Hãy củng cố lòng mình, và tất cả những ai tin cậy Chúa hãy vững lòng. Hết.